EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROJÄRJESTELMÄ

01 | 2013

02 | 2013

03 | 2013

04 | 2013

05 | 2013

06 | 2013

07 | 2013

08 | 2013

09 | 2013

10 | 2013

11 | 2013

12 | 2013

KUUKAUSIKATSAUS MAALISKUU

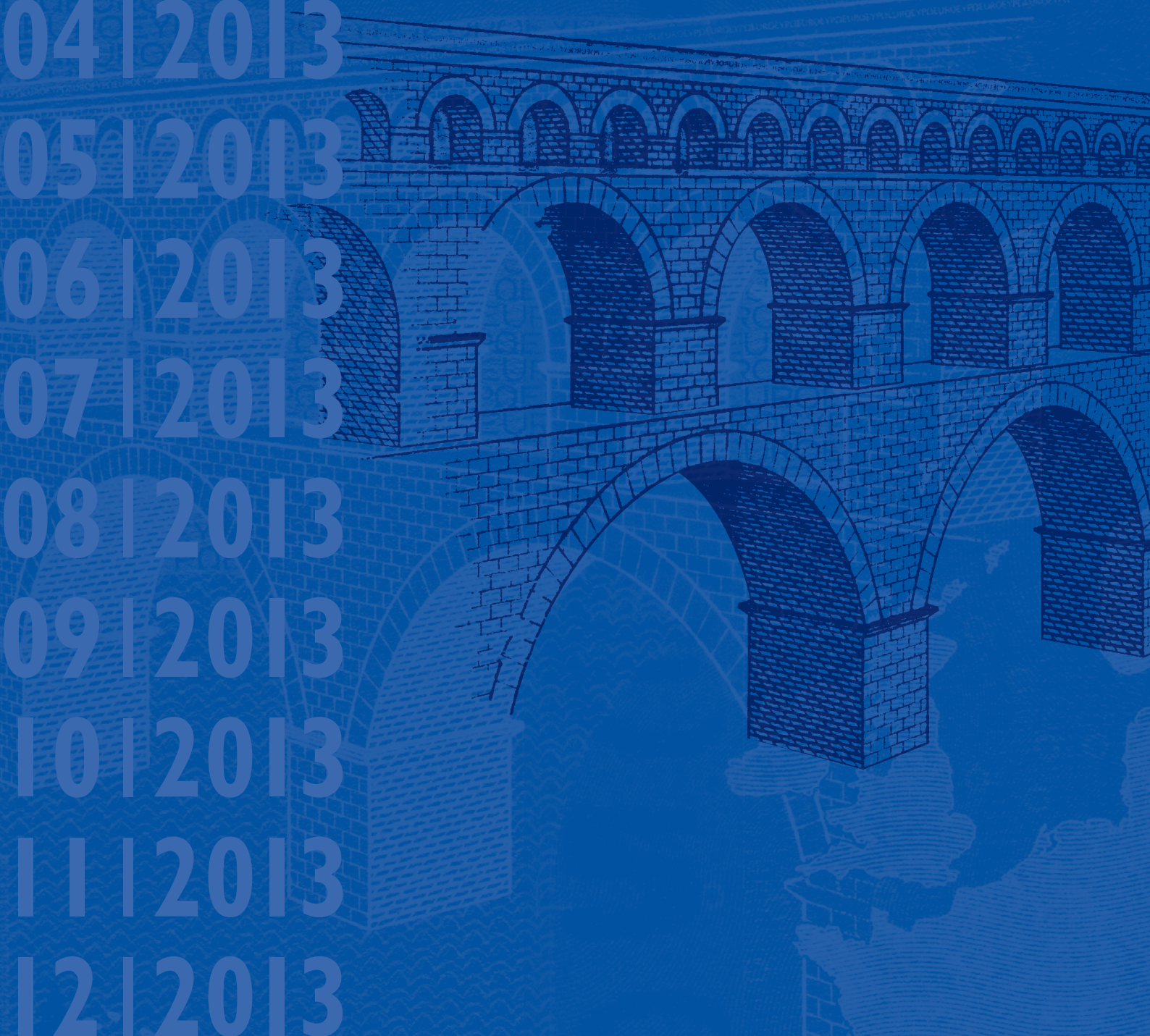

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROJÄRJESTELMÄ

Vuonna 2013 kaikkien EKP:n julkaisujen kuva-aiheet on valittu 5 euron setelistä.

KUUKAUSIKATSAUS
MAALISKUU 2013

© Euroopan keskuspankki, 2013

Käyntiosoite
Kaiserstrasse 29
D-60311 Frankfurt am Main
Germany

Postiosoite
Postfach 16 03 19
D-60066 Frankfurt am Main
Germany

Puhelinnumero
+49 69 1344 0

Internet
http://www.ecb.europa.eu

Faksi
+49 69 1344 6000

Kuukausikatsauksen laatimisesta vastaa EKP:n johtokunta. Pääkirjoitusta ja kehikkoa ”Euroalueen talousnäkymiä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot” lukuun ottamatta Kuukausikatsaus on käännetty Suomen Pankissa, joka myös huolehtii katsauksen julkaisemisesta.

Kuukausikatsausta ei ole enää painettu syyskuun 2006 numerosta alkaen suomenkielisenä, vaan se julkaistaan sähköisessä muodossa neljännesvuosittain EKP:n ja SP:n verkkosivuilla. Suomen Pankin verkkosivuilla on maksuton palvelu, jonka kautta voi tilata sähköisiä julkaisuja Suomen Pankista. Tilaaja saa sähköpostiinsa tiedon tilaamastaan julkaisusta heti sen ilmestyttyä. Julkaisuja voi tilata osoitteessa www.suomenpankki.fi/fi/julkaisut/ > Sähköisten julkaisujen tilaaminen. Mikäli tietojen rekisteröimisessä ilmaantuu ongelmia, voi ottaa yhteyttä osoitteeseen publications@bof.fi. Englanninkielisen Kuukausikatsauksen tilaukset tulee lähettää EKP:hen.

Kaikki oikeudet pidätetään. Kopiointi on sallittu opetuskäyttöön ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

Tämän numeron tilastot perustuvat 6.3.2013 käytettävissä olleisiin tietoihin.

ISSN 1725-2822 (verkkojulkaisu)

SISÄLLYS

PÄÄKIRJOITUS 5

RAHA- JA REAALITALOUDEN KEHITYS

1 Talouskehitys euroalueen ulkopuolella 9
2 Rahatalous ja rahoitusmarkkinat 19
Kehikko 1. Euroalueen maksutaseen rahoitustaseen viimeaikainen kehitys 25
Kehikko 2. Likviditeettitilanne ja rahapoliittiset operaatiot 14.11.2012–12.2.2013 33
3 Hinnat ja kustannukset 51
Kehikko 3. Katteiden vaikutus inflaatiopaineisiin euroalueella 56
4 Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat 60
Kehikko 4. Varastojen kehitys vuodesta 2008 alkaen 63
Kehikko 5. Euroalueen talousnäkymiä koskevat EKP:n asiantuntijoiden arviot 72
5 Julkisen talouden kehitys 77
Kehikko 6. Valtion velkaantumisen vaikutus talouskasvuun 82

EUROALUEEN TILASTOT T1

LIITTEET

Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet I
TARGET-maksujärjestelmä (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer) system VII
Euroopan keskuspankin julkaisuja vuodesta 2009 IX
Sanasto XI

LYHENTEET

MAAT

BE	Belgia
BG	Bulgaria
CZ	Tšekki
DK	Tanska
DE	Saksa
EE	Viro
IE	Irlanti
GR	Kreikka
ES	Espanja
FR	Ranska
IT	Italia
CY	Kypros
LV	Latvia
LT	Liettua
LU	Luxemburg
HU	Unkari
MT	Malta
NL	Alankomaat
AT	Itävalta
PL	Puola
PT	Portugali
RO	Romania
SI	Slovenia
SK	Slovakia
FI	Suomi
SE	Ruotsi
UK	Iso-Britannia
JP	Japani
US	Yhdysvallat

MUUT

BIS	Kansainvälinen järjestelypankki
BKT	bruttokansantuote
BPM5	IMF:n maksutasekäsikirja (5. laitos)
cif	kulut, vakuutus ja rahti hintaan luettuina
ECU	Euroopan valuuttayksikkö
EKP	Euroopan keskuspankki
EKPJ	Euroopan keskuspankkijärjestelmä
EKT 95	Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä 1995
EMI	Euroopan rahapoliittinen instituutti
EMU	talous- ja rahaliitto
EU	Euroopan unioni
EUR	euro
fob	vapaasti laivassa
HWWI	Hamburgisches WeltWirtschaftsInstitut
ILO	Kansainvälinen työjärjestö
IMF	Kansainvälinen valuuttarahasto
KHI	kuluttajahintaindeksi
NACE	Euroopan unionin tilastollinen toimialaluokitus
OECD	Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö
SITC Rev. 4	Kansainvälinen ulkomaankaupan tavaranimikkeistö (4. tarkistettu laitos)
YKHI	yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

Euroopan yhteisön käytännön mukaisesti EU-maiden nimet ovat aakkosjärjestyksessä kunkin maan omakielisen nimen mukaan (eivät suomennoksen mukaan).

PÄÄKIRJOITUS

EKP:n neuvosto päätti 7.3.2013 pitämässään kokouksessa jättää EKP:n ohjauskorot ennalleen. Päätöksen perustana olivat EKP:n neuvoston säännölliset analyysit eli taloudellinen ja rahatalouden analyysi. YKHI-inflaatio on odotusten mukaisesti edelleen hidastunut, ja helmikuussa se oli alle 2 %. Rahan määrän trendikasvu on yhä maltillista, ja inflaatiopaineiden pitäisi pysyä vaimeina rahapolitiikan kannalta olennaisella aikavälillä. Inflaatio-odotukset pysyvät euroalueella tiukasti EKP:n neuvoston tavoitteen mukaisina (inflaatiovauhti hieman alle kahden prosentin keskipitkällä aikavälillä). Rahapolitiikka voidaan siis mitoittaa niin, että se tukee edelleen kasvua. Saatavilla olevien tietojen perusteella euroalueen talouskehitys on jatkunut heikkona myös alkuvuodesta, joskin tiedot yleisesti ottaen vahvistavat useiden indikaattoreiden olevan heikkoudestaan huolimatta vakaantumassa. Välttämätön taseiden sopeutus julkisella ja yksityisellä sektorilla heikentää talousnäkymiä edelleen. Vuoden 2013 loppua kohti talouden pitäisi vähitellen elpyä, kun kansainvälinen kysyntä vahvistuu ja rahapolitiikka tukee kasvua. Luottamuksen vahvistamiseksi valtioiden on hyvin tärkeää jatkaa rakenneuudistuksia ja rahoitussektorin rakenteiden uudistamista sekä viedä eteenpäin julkisen talouden vakauttamista.

Pankkien likviditeettitilanteesta kertoo, että vastapuolet ovat nyt maksaneet takaisin 224,8 miljardia euroa niistä 1 018,7 miljardista eurosta, jotka jaettiin joulukuussa 2011 ja maaliskuussa 2012 toteutetuissa kahdessa kolmen vuoden pitempiaikaisessa rahoitusoperaatiossa. Operaatioiden myötä EKP:n rahapoliittisissa operaatioissa jaettu likviditeetti lisääntyi joulukuun 2011 puolivälin ja maaliskuun 2012 alun välisenä aikana nettomääräisesti noin 500 miljardilla eurolla, ja tästä määrästä on nyt siis maksettu takaisin noin 200 miljardia euroa. Taustalla on luottamuksen koheneminen ja hajautumisen lieveneminen rahoitusmarkkinoilla viime kuukausina. EKP:n neuvosto seuraa tarkasti rahamarkkinatilannetta ja sen mahdollisia vaikutuksia rahapolitiikkaan ja sen välittymiseen talouteen. Rahapolitiikka pysyy kasvua tukevana, ja likviditeetinjaossa täytetään kaikki huutokauppatarjoukset.

Taloudellisessa analyysissa todettiin BKT:n kehityksen olleen heikkoa vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä: Eurostatin toisen arvion mukaan BKT supistui neljännesvuositasolla 0,6 % suureksi osaksi kotimaisen kysynnän heikkenemisen mutta myös viennin vaimeuden vuoksi. Viimeaikaisten tilastojen ja indikaattorien perusteella talouskehityksen pitäisi alkaa vakaantua vuoden 2013 alkupuoliskolla ja vähitellen elpyä vuoden jälkipuoliskolta lähtien, kun kansainvälisen kysynnän voimistuminen edistää viennin kasvua ja kotimainen kysyntä hyötyy kasvua tukevasta rahapolitiikasta. Lisäksi viime heinäkuussa alkanut rahoitusmarkkinatilanteen kohentuminen sekä jatkuvat rakenneuudistukset alkanevat vaikuttaa talouskehitykseen. Välttämätön taseiden sopeutus julkisella ja yksityisellä sektorilla sekä siihen liittyvä luotonantoehtojen tiukkuus kuitenkin heikentävät talousnäkymiä edelleen.

Näkemys vastaa euroalueen talousnäkymiä koskevia EKP:n asiantuntijoiden maaliskuun 2013 arvioita, joissa BKT:n keskimääräiseksi vuotuiseksi kasvuksi arvioidaan -0,9 – -0,1 % vuonna 2013 ja 0,0–2,0 % vuonna 2014. Joulukuussa 2012 julkaistuihin eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioihin verrattuna vaihteluvälejä on tarkistettu hieman alaspäin. Vaihteluväli vuodelle 2013 on joulukuista alempana pääasiassa siksi, että BKT:n kasvuperintö vuoden 2012 viimeiseltä neljännekseltä vaikuttaa kasvuarvioita heikentävästi. Elpymiskehitys on arvioitu jokseenkin samanlaiseksi kuin joulukuussa.

EKP:n neuvoston näkemyksen mukaan euroalueen talousnäkymiin liittyy edelleen odotettua heikomman kehityksen riskejä. Elpyminen voi viivästyä, jos esimerkiksi kotimainen kysyntä ja vienti kehittyvät odotettua heikommin tai euroalueen rakenneuudistusten toteutus on hidasta tai jää puutteelliseksi, sillä nämä tekijät voisivat häiritä luottamuksen kohenemista.

Eurostatin alustavan arvion mukaan euroalueen vuotuinen YKHI-inflaatiovauhti oli helmikuussa 1,8 % eli hieman hitaampi kuin tammikuussa (2,0 %). Vuotuisen inflaation hidastuminen johtuu pääasiassa YKHI-indeksin elintarvike- ja energiaeristä. Inflaatiovauhti saattaa hieman vaihdella kuukaudesta toiseen, mutta kun otetaan huomioon euroalueen talouskehityksen heikkous, inflaatiopaineiden pitäisi pysyä vaimeina. Inflaatio-odotukset pysyvät tiukasti hintavakauden määritelmän mukaisina keskipitkällä aikavälillä.

EKP:n asiantuntijoiden maaliskuun 2013 arvioissa vuotuisen YKHI-inflaation arvioidaan olevan 1,2–2,0 % vuonna 2013 ja 0,6–2,0 % vuonna 2014. Vaihteluvälit ovat kutakuinkin samat kuin joulukuisissa eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioissa.

EKP:n neuvoston arvion mukaan hintakehitysnäkymiin liittyvät riskit ovat edelleen jokseenkin tasapainossa keskipitkällä aikavälillä. Yhtäältä odotettua suuremmat hallinnollisesti säänneltyjen hintojen ja välillisten verojen korotukset tai öljyn hinnan nousu voisivat nopeuttaa inflaatiota, ja toisaalta talouskehityksen heikentyminen voisi hidastaa inflaatiota.

Rahatalouden analyysissa todettiin tammikuun 2013 tietojen tukevan EKP:n neuvoston arviota, että rahan määrän trendikasvu on edelleen vaimeaa. M3:n vuotuinen kasvuvauhti oli tammikuussa 3,5 % eli kutakuinkin sama kuin joulukuussa 2012 (3,4 %). Suppean raha-aggregaatin M1:n vuotuinen kasvuvauhti nopeutui 6,7 prosenttiin (6,3 % joulukuussa 2012). Rahalaitosten talletuskanta vahvistui edelleen tammikuussa useissa vaikeuksista kärsivissä maissa.

Yrityslainakannan vuosimuutos (ilman lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutusta) oli tammikuussa -1,5 % (-1,3 % joulukuussa 2012). Rahalaitosten kotitalouksille myöntämien lainojen vuosikasvu hidastui hieman ja oli 0,5 % (joulukuussa 0,7 %). Lainakannan kehityksen vaimeus johtuu suurelta osin suhdannevaiheesta, tavanomaista suuremmista luottoriskeistä sekä jatkuvasta taseiden sopeuttamisesta rahoitussektorilla ja muualla taloudessa. Yritysten rahoituksensaantia koskevien tietojen perusteella pienten ja keskisuurten yritysten luotonsaantiehdot ovat tiukkoja.

Jotta voidaan varmistaa, että rahapolitiikan vaikutus välittyy asianmukaisesti rahoitusoloihin euroalueen maissa, on ehdottoman tärkeää jatkaa euroalueen luottomarkkinoiden hajautumisen lieventämistä sekä pankkien häiriönsietokyvyn vahvistamista tarpeen mukaan. Tässä auttaa päättäväinen eteneminen kohti yhteisten finanssialan järjestelyjen toteutumista. Tärkeimpiä elementtejä näissä järjestelyissä ovat tuleva yhteinen valvontamekanismi (Single Supervisory Mechanism) sekä yhteinen kriisinratkaisumekanismi (Single Resolution Mechanism), joiden myötä pankkijärjestelmä voi taas alkaa yhdentyä.

Kaiken kaikkiaan hintakehityksen pitäisi taloudellisen analyysin perusteella pysyä hintavakauden määritelmän mukaisena keskipitkällä aikavälillä. Taloudellisen analyysin ja rahatalouden analyysin tulosten vertailu vahvistaa tätä näkemystä.

Vaikka kasvua tukeva rahapolitiikka edistää jatkossakin euroalueen talouden elpymistä, on erittäin tärkeää, että finanssi- ja rakennepolitiikalla vahvistetaan talouden kasvunäkymiä keskipitkällä aikavälillä. Euroopan komission talven 2013 ennusteen mukaan euroalueella on edistytty julkisen talouden tasapainottomuuksien korjaamisessa. Koko euroalueen julkisen talouden alijäämäsuhteen odotetaan supistuneen 3,5 prosenttiin vuonna 2012 (4,2 % vuonna 2011), ja sen arvioidaan pienenevän 2,8 prosenttiin tänä vuonna. Valtioiden tulisi jatkaa toimia saavutetun edistyksen pohjalta ja palauttaa siten edelleen luottamusta julkisen talouden kestävyyteen. Julkista taloutta täytyy vakauttaa osana kattavaa rakenneuudistusohjelmaa, jolla parannetaan työpaikkojen luomisen, talouskasvun ja vel-

katilanteen kestävyyden edellytyksiä. EKP:n neuvosto katsoo, että tässä tilanteessa on erityisen tärkeää puuttua huomattavaan pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyyteen. Työ- ja hyödykemarkkinoilla tarvitaan lisää uudistuksia, joilla tuetaan talouden dynaamisuutta, joustavuutta ja kilpailukykyä ja edistetään siten uusien työpaikkojen luomista.

RAHA- JA REAALITALOUDEN KEHITYS

I TALOUSKEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

Vaikka meneillään oleva maailmantalouden vaimea elpyminen on edelleen vaihtelevaa ja haurasta, merkkejä kasvun nopeutumisesta on ollut nähtävissä. Kyselytulosten jatkuva paraneminen osoittaa talouden olevan vähitellen kohenemassa, vaikka elpymisvauhti pysyy todennäköisesti hitaana. Useimmissa euroalueen ulkopuolisissa kehittyneissä talouksissa merkit ovat orastavan myönteisiä, mutta monet tekijät jarruttavat edelleen keskipitkän aikavälin kasvunäkymiä. Kehittyvissä markkinatalouksissa kasvu nopeutuu jälleen toimeliaisuuden laannuttua hieman vuonna 2012. Näiden talouksien odotetaan jatkossa piristävän merkittävästi maailmanlaajuista talouskasvua. Maailmantalouden myötä myös kansainvälisen kaupan kasvu on osoittanut merkkejä asteittaisesta elpymisestä. Kuluttajahintainflaatio on viime aikoina kehittyneissä talouksissa hidastunut, mutta kehittyvillä markkinoilla kehitys on ollut vaihtelevaa.

I.1 MAAILMANTALOUDEN JA KAUPAN KEHITYS

Vaikka maailmanlaajuinen elpyminen on hidasta, vaihtelevaa ja haurasta, merkkejä kasvuvauhdin nopeutumisesta on näkyvissä. Alustavien arvioiden mukaan euroalueen ulkopuolinen toimeliaisuus lisääntyi vuoden 2012 kolmen viimeisen kuukauden aikana vuosineljännestasolla 0,9 %. Edellisten kahden vuosineljänneksen tasolta kasvuvauhti oli hieman nopeutunut, vaikka maiden välillä on edelleen eroja (ks. taulukko 1). Kehittyneistä talouksista Yhdysvalloissa kasvun pysähtyminen johtui enimmäkseen poikkeuksellisista tekijöistä. Isossa-Britanniassa ja Japanissa tuotannon määrä supistui. Kehittyvissä markkinatalouksissa, joissa BKT:n kasvu oli hidastunut vuoden 2012 puolivälissä, kasvu nopeutui jälleen vuoden loppua kohti Intiassa ja Brasiliassa ja pysyi ennallaan Kiinassa. Kehittyvissä talouksissa taloudellisen toimeliaisuuden lisääntyminen on kehittyneisiin talouksiin verrattuna vahvaa, ja ne vauhdittavat merkittävästi maailmantalouden kasvua.

Maailmankauppa kasvoi nopeasti vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä. CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis -tutkimuslaitoksen mukaan maailman tavarakauppa lisääntyi vuosineljännestasolla 0,9 %, kun kasvu oli edellisellä neljänneksellä jäänyt 0,1 prosenttiin. Kaupan elpy-

Taulukko 1. BKT:n määrän kasvu tietyissä talouksissa

(prosenttimuutos)	Vuotuinen kasvuvauhti					Neljännesvuosikasvuvauhti		
	2011	2012	2012 II	2012 III	2012 IV	2012 II	2012 III	2012 IV
Yhteensä (pl. euroalue)[1]	4,0	3,8	3,8	3,5	3,5	0,8	0,8	0,9
Yhdysvallat	1,8	2,2	2,1	2,6	1,6	0,3	0,8	0,0
Japani	-0,5	1,9	3,9	0,4	0,1	-0,2	-1,0	-0,1
Iso-Britannia	0,9	0,2	-0,2	0,2	0,3	-0,4	1,0	-0,3
Tanska	1,1	-0,6	-1,4	0,0	-1,0	-1,0	0,8	-0,9
Ruotsi	3,8	1,2	1,4	0,6	1,5	0,8	0,3	0,0
Sveitsi	1,9	2,2	0,4	1,3	1,2	-0,1	0,6	0,2
Brasilia	2,7	5,2	0,5	0,9	1,4	0,3	0,4	0,6
Kiina	9,3	7,8	7,6	7,4	7,9	2,0	2,1	2,0
Intia[2]	7,9	6,2	3,8	2,7	4,1	-	-	-
Venäjä	4,3	5,2	4,0	2,9	-	0,4	0,8	-
Turkki	8,5	0,7	3,0	1,6	-	1,7	0,2	-
Puola	4,4	2,2	2,3	1,8	1,1	0,1	0,3	0,2
Tšekki[3]	1,9	*-1,1*	-1,0	-1,3	*-1,7*	-0,4	-0,3	*-0,2*
Unkari[3]	1,6	*-1,7*	-1,3	-1,7	*-2,8*	-0,5	-0,4	*-0,9*

Lähteet: Kansalliset tiedot, BIS, Eurostat ja EKP:n laskelmat.
1) EKP:n sisäinen arvio.
2) Virallisia kausivaihtelusta puhdistettuja aikasarjoja ei ole käytettävissä.
3) Kursivoidut luvut viittaavat alustaviin arvioihin.

mistä tuki keskeisillä kehittyvien markkinoiden alueilla vilkkaana jatkuva kasvu. Vaikka kehittyneiden talouksien tuonti ja vienti jatkoivat vuosineljännestasolla supistumistaan, kuukausitasolla alustavia elpymisen merkkejä oli nähtävissä varsinkin Yhdysvalloissa.

Jatkoa ajatellen kyselytulosten koheneminen viittaa siihen, että maailmantalous on vähitellen elpymässä. Uusin koko tuotantoa koskeva (ilman euroaluetta laskettu) ostopäälliköiden indeksi (PMI) pysyi helmikuussa ennallaan 54,1 pisteessä. Ostopäällikkökyselyn yhdistelmäindikaattori pysyi ennallaan huolimatta palvelusektorin kohenemisesta helmikuussa, sillä tehdasteollisuuden indeksin hienoinen lasku tasoitti sen. Tehdasteollisuusindeksi pysyi kuitenkin lujasti nousujohteisena jo neljäntenä peräkkäisenä kuukautena (ks. kuvio 1). Kuluttajia koskevat kyselytulokset viittaavat luottamuksen paranemiseen vaihtelevasti maittain, mutta lähtötasot olivat varsin alhaisia. Maailmankaupan kehityksen vakiinnuttua viime kuukausina kyselytulokset ovat alkaneet osoittaa alustavia merkkejä elpymisestä, vaikka monet indikaattorit vaihtelevat edelleen pitkän aikavälin keskiarvojen alapuolella ja viittaavat siihen, että kauppa pysyy lyhyellä aikavälillä vaimeana. Koko tuotantoa koskeva (ilman euroaluetta laskettu) uusien tilausten PMI laski helmikuussa hieman 49,1 pisteeseen.

EKP:n asiantuntijoiden maaliskuun 2013 kokonaistaloudellisissa arvioissa (ks. kehikko 5) maailmantalouden kasvun odotetaan asteittain nopeutuvan, vaikka eri maiden kasvuluvut vaihtelevat huomattavasti. Tämä vastaa suurin piirtein joulukuun 2012 kasvuennusteissa kuvattua globaalia kasvuprofiilia. Varsinkin rahoitusmarkkinatilanteen ja yritysten luottamuksen paraneminen tukee kasvua. Samanaikaisesti OECD:n ennakoiva yhdistelmäindikaattori, joka on tarkoitettu ennakoimaan talouskehityksen käänteitä, jatkoi nousuaan joulukuussa 2012, mikä viittaa kasvun vahvistumiseen koko OECD-alueella (ks. kuvio 2). Lisänäyttöä mielialojen kohenemisesta antaa Ifo World Economic Climate Indicator -kyselyindikaattori, joka nousi vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä kahden laskua osoittaneen vuosineljänneksen jälkeen. Kokonaisindikaattorin paranemiseen johti pääasiassa huomattavasti kohentunut arvio indeksin odotuksia koskevasta erästä.

Kuvio 1. Koko tuotantoa koskeva ostopäälliköiden indeksi (pl. euroalue)

(kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja, kuukausihavaintoja)

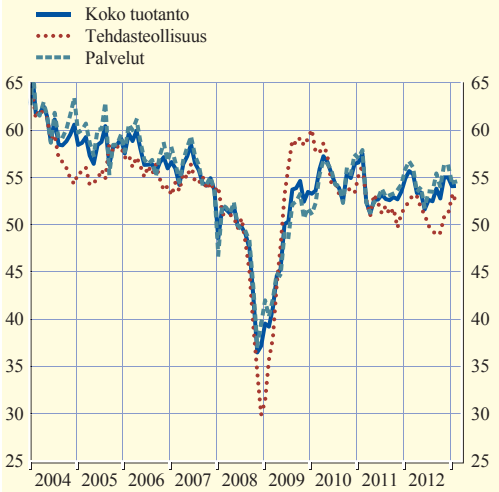

Lähde: Markit.

Kuvio 2. Ennakoiva yhdistelmäindikaattori ja teollisuustuotanto

(kolmen kuukauden prosenttimuutos edellisestä kolmen kuukauden jaksosta)

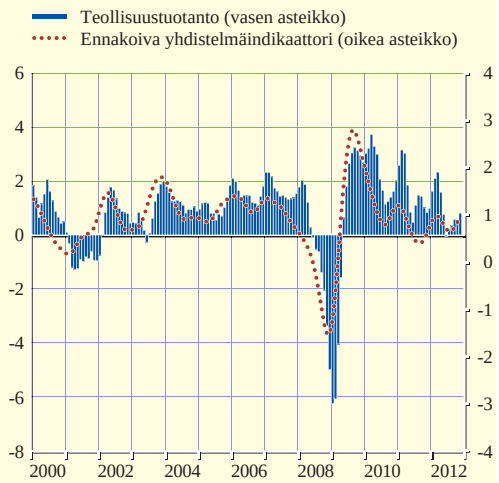

Lähtee: OECD ja EKP:n laskelmat.
Huom. Indikaattorit viittaavat OECD-maihin sekä Brasiliaan, Kiinaan, Intiaan, Indonesiaan, Venäjään ja Etelä-Afrikkaan.

Kasvuvauhdin viimeaikaisesta nopeutumisesta huolimatta keskipitkän aikavälin kehitystä rajoittavat edelleen useat tekijät. Vaikka yksityisen sektorin velkaantuneisuus vähenee, kotitalouksilla on suurissa kehittyneissä talouksissa edelleen huomattavasti velkaa. Monissa maissa lyhyen aikavälin kasvunäkymiä parantavat myös ylimääräiset verokannustimet, joiden voimassaolo ei julkisen sektorin suuren ja edelleen kasvavan velkataakan vuoksi voi jatkua loputtomiin. Useiden maiden korkea työttömyysaste todennäköisesti myös hidastaa kasvua.

Maailmantalouden kasvunäkymät ovat edelleen hyvin epävarmat ja talouden toimeliaisuuteen sekä kauppaan kohdistuu huomattavia riskejä. Niihin kuuluvat euroalueen rakenteellisten uudistusten hitaan tai riittämättömän toteuttamisen heijastusvaikutukset sekä suurten teollisuusmaiden geopoliittiset kysymykset ja tasapainottomuudet, jotka voivat haitata maailmanlaajuisten raaka-aine- ja rahoitusmarkkinoiden kehitystä. Nämä tekijät saattavat jarruttaa luottamuksen paranemista ja hidastaa talouden elpymistä.

1.2 MAAILMANLAAJUINEN HINTAKEHITYS

Kehittyneissä talouksissa inflaatio on viime kuukausina hidastunut, mutta kehittyvillä markkinoilla inflaatiokehitys vaihtelee. Tammikuussa 2013 OECD-alueen vuotuinen kuluttajahintainflaatio oli 1,7 % ja joulukuussa 2012 se oli ollut 1,9 % (ks. taulukko 2). Ilman elintarvikkeitten ja energian hintoja laskettu kuluttajahintainflaatio pysyi OECD-alueella tammikuussa ennallaan 1,5 prosentissa. Yleisen inflaatiopaineen helpottuminen oli kehittyneissä talouksissa laaja-alaista. Kehittyvillä markkinoilla inflaatiokehitys vaihteli enemmän. Kuluttajahintainflaatio nopeutui entisestään Brasiliassa, Venäjällä ja Turkissa, mutta hidastui Kiinassa ja Intiassa.

Taulukko 2. Hintakehitys tietyissä talouksissa

(vuotuinen prosenttimuutos)	2011	2012	2012 Elo	2012 Syys	2012 Loka	2012 Marras	2012 Joulu	2013 Tammi
OECD	2,9	2,2	2,1	2,2	2,2	1,9	1,9	1,7
Yhdysvallat	3,2	2,1	1,7	2,0	2,2	1,8	1,7	1,6
Japani	-0,3	0,0	-0,5	-0,3	-0,4	-0,2	-0,1	-0,3
Iso-Britannia	4,5	2,8	2,5	2,2	2,7	2,7	2,7	2,7
Tanska	2,7	2,4	2,6	2,5	2,3	2,2	1,9	1,0
Ruotsi	1,4	0,9	0,9	1,0	1,2	0,8	1,0	0,7
Sveitsi	0,2	-0,7	-0,4	-0,5	-0,2	-0,3	-0,4	-0,3
Brasilia	6,6	5,4	5,2	5,3	5,4	5,5	5,8	6,2
Kiina	5,4	2,6	2,0	1,9	1,7	2,0	2,5	2,0
Intia[1)]	9,5	7,5	8,0	8,1	7,3	7,2	7,2	6,6
Venäjä	8,4	5,1	6,0	6,6	6,6	6,5	6,6	7,1
Turkki	6,5	8,9	8,9	9,2	7,8	6,4	6,2	7,3
Puola	3,9	3,7	3,8	3,8	3,4	2,7	2,2	1,6
Tšekki	2,1	3,5	3,4	3,5	3,6	2,8	2,4	1,8
Unkari	3,9	5,7	6,0	6,4	6,0	5,3	5,1	2,8
Lisätieto:								
OECD:n pohjainflaatio[2)]	1,6	1,8	1,7	1,7	1,7	1,6	1,5	1,5

Lähteet: Kansalliset tiedot, BIS, Eurostat ja EKP:n laskelmat.
1) Tukkuhintaindeksin mukainen inflaatio Intian osalta.
2) Ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja.

Energian hinnoista Brent-raakaöljyn hinta nousi tammikuun lopussa ja helmikuun alussa. Se oli 119 Yhdysvaltain dollaria barrelilta 14.2.2013, mutta aiemmat hinnannousut tasoittuivat kuukauden loppua kohti. Niinpä Brent-raakaöljyn hinta oli 6.3.2013 joulukuun 2012 alun tasolla 111 dollarissa. Öljyn hinta on edelleen noin 10 % alempi kuin vuosi sitten.

Kuvio 3. Raaka-ainemarkkinoiden kehitys pääpiirteittäin

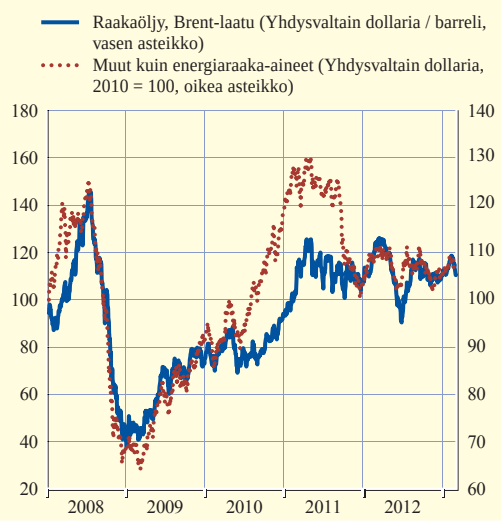

Lähteet: Bloomberg ja HWWI.

Öljyn kysyntä lisääntyi vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä, ja vuoden 2013 kysyntäennusteita korjattiin aiempaa suuremmiksi. Maailmanlaajuisesti öljyn toimitukset vähenivät tammikuussa 2013 jo toisena kuukautena peräkkäin geopoliittisten jännitteiden jatkuessa. Kansainvälisen energiajärjestön (IEA) uusimmassa öljymarkkinoita koskevassa raportissa annetaan kuitenkin luottavaisempi kuva muiden kuin OPEC-maiden tarjonnasta, mikä johtuu Pohjois-Amerikan tuotannon vahvoista kasvuarvioista ja tuotannon nopeasta elpymisestä Pohjanmeren öljykentillä. Keskipitkällä aikavälillä markkinaosapuolet odottavat öljyn hinnan laskevan, ja joulukuun 2014 futuurihinta on 100 Yhdysvaltain dollaria barrelilta.

Muiden raaka-aineiden kuin energian hinnat jatkoivat kaiken kaikkiaan marraskuun puolivälissä alkanutta hienoista nousuaan, jota vauhdittanut metallien hinnannousu vaikutti elintarvikkeiden halpenemista enemmän. Metallin hintojen nousu johtui rautamalmin hinnan kääntymisestä jyrkkään nousuun vuosien 2011–2012 pitkän laskukauden jälkeen. Joulukuun alkuun verrattuna muiden kuin rautametallien hinnat laskivat 2 %, kun taas rautamalmin hinta nousi 27 %. Elintarvikkeiden hinnat taas laskivat edelleen 4 % joulukuun alkuun verrattuna, kun tarjontaolosuhteet paranivat. Kaiken kaikkiaan muiden kuin energian raaka-aineindeksi (Yhdysvaltain dollareissa laskettuna) oli noin 2 % alempi kuin vuosi sitten.

1.3 TALOUSKEHITYS JOISSAKIN TALOUKSISSA

YHDYSVALLAT

Yhdysvalloissa BKT:n kasvu hidastui merkittävästi vuoden 2012 neljännellä vuosineljänneksellä, kun yleinen epävarmuus lisääntyi ja julkisten menojen leikkaukset jarruttivat talouskasvua. Yhdysvaltalaisen Bureau of Economic Analysis -taloustutkimuslaitoksen toisen arvion mukaan BKT:n määrä kasvoi vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä vuositasolle korotettuna enää 0,1 %, kun se oli kolmannella vuosineljänneksellä kasvanut 3,1 %. Kasvun hidastuminen johtui pääasiassa vaikutukseltaan tilapäisistä tekijöistä. Julkinen kulutus tuki kolmannella vuosineljänneksellä kasvua, joka kuitenkin laski jyrkästi neljännellä neljänneksellä pääasiassa kansallisten puolustusmenojen laskun vuoksi. Samalla myös yksityisen sektorin varastot pienenivät merkittävästi. Tuonti väheni vientiä enemmän ja nettovienti vauhditti yleistä talouskasvua. Samalla kotitalouksien kysyntä jatkui suhteellisen vahvana ja sen kasvu nopeutui. Kiinteät investoinnit lisääntyivät jyrkästi sekä asuinrakentamisessa että muilla sektoreilla, ja henkilökohtainen kulutuskysyntä kasvoi. Myönteistä kehitystä

ympäröi huomattava epävarmuus maailmantalouden elinvoimaisuudesta ja sitä varjosti myös uhka finanssipolitiikan kiristymisestä rahoitusjyrkänteen lähestyessä. Käytettävissä olevat henkilökohtaiset tulot lisääntyivät huomattavasti varsinkin runsaiden osinkojen ansiosta, mikä auttoi nostamaan säästämisasteen 4,6 prosenttiin.

Talouskasvun odotetaan jatkuvan tämän vuoden aikana maltillisena kotitalouksien kulutuksen vähitellen elpyessä samalla, kun vuoden 2012 neljännellä neljänneksellä kasvua jarruttaneiden tilapäisluontoisten tekijöiden vaikutukset asteittain häviävät. Yksityistä kysyntää tukevat suotuisat rahoitusehdot, joiden pitäisi helpottaa kotitalouksille aiheutuvia rasituksia niiden jatkaessa taseidensa korjaamista. Yritysten taseet sen sijaan ovat terveellä pohjalla, ja niiden rahoitusasema on hyvä. Tämän ja yleisesti katsoen myönteisten mielialojen tulisi merkitä lisää investointeja ja työpaikkoja. Työmarkkinoiden odotetaan vähitellen elpyvän Asuntomarkkinat kohenevat edelleen ja toimeliaisuus todennäköisesti lisääntyy patoutuneen kysynnän ansiosta. Tammikuussa 2013 säädetyn American Taxpayer Relief Act -lain mukainen tuloverojen kiristys vaikuttaa kuitenkin kielteisesti kuluttajien tuloihin ja voi hidastaa yksityisen kulutuksen kasvua vuonna 2013. Finanssipoliittisia huolia aiheuttaa edelleen poliittisen sopimuksen puuttuminen talouden alijäämää supistavien, 1.3.2013 voimaan tulleiden automaattisten menoleikkausten (”sequester”) välttämisestä. Siksi julkisia menoja on supistettava tänä vuonna, mikä hidastaa kasvua.

Tammikuussa 2013 vuotuinen kuluttajahintainflaatio hidastui 1,6 prosenttiin, kun se oli ollut kuukautta aiemmin 1,7 %. Vuotuinen inflaatio hidastui jo kolmantena peräkkäisenä kuukautena, mikä johtui hidastuneen energian hintainflaation muuttumisesta negatiiviseksi tammikuussa samalla, kun myös elintarvikkeiden hinnat laskivat. Pohjainflaatio pysyi ennallaan 1,9 prosentissa kahden edellisen kuukauden tavoin. Sitä piti yllä terveydenhoidon, asumisen ja kuljetuspalveluiden hintojen nousu.

Yhdysvaltojen keskuspankin avomarkkinakomitea (FOMC) päätti 30.1.2013 pitää federal funds -koron tavoitevaihteluvälin ennallaan 0–0.25 prosentissa. Se ennakoi federal funds -koron pysyvän poikkeuksellisen alhaisena ainakin niin kauan, kuin työttömyysaste ylittää 6,5 %, inflaation ennustetaan pysyvän yhdestä kahteen vuotta enintään 2,5 prosentissa ja pitkän aikavälin inflaatio-odotukset pysyvät vakaina. FOMC päätti jatkaa valtiosidonnaisten laitosten liikkeeseen laskemien kiinteistövakuudellisten arvopapereiden ostamista 40 miljardilla dollarilla kuukaudessa ja pitkäaikaisia valtion velkakirjoja 45 miljardilla dollarilla kuukaudessa.

JAPANI

Japanin talouskasvu hidastui vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä jo kolmantena peräkkäisenä vuosineljänneksenä, vaikka hidastuminen oli edellisiin kahteen edelliseen vuosineljännekseen verrattuna laantunut. Kansantalouden kehitystä koskevien ensimmäisten alustavien tietojen mukaan BKT supistui kausivaihteluista puhdistettuna vuosineljännestasolla 0,1 %. Tarkasteltaessa yksittäisiä eriä kielteisesti vaikuttivat yksityiset asuinrakentamiseen kuulumattomat investoinnit, nettovienti ja yksityisen sektorin varastot. Näiden vaikutusta eivät pystyneet kumoamaan myönteiset vaikutukset kotitalouksien kulutuksesta, yksityisistä asuntoinvestoinneista ja julkisen sektorin kysynnästä. Vaikka kotitalouksien kulutus edisti BKT:n kasvua, sitä jarrutti huomattava kestävien kulutustavaroiden kysynnän hidastuminen. Tämä johtui osittain ympäristöystävällisten autojen hankintaan osoitettujen julkisten tukien loppumisesta. Kausivaihteluista puhdistettu kauppavaje oli tammikuussa edelleen huomattava, vaikka se olikin supistunut vuoden 2012 lopun tasolta maailmankaupan asteittaisen kohenemisen vuoksi. Tuoreimmat taloustiedot ja tulevaisuuden odotuksia koskevat indikaattorit ovat varovaisen myönteisiä ja viittaavat kasvun mahdolliseen elpymiseen vuonna 2013. Tehdasteollisuuden Reuters Tankan -diffuusioindeksi nousi tammikuussa 2013 kolmantena kuukautena peräkkäin.

Uudet finanssipoliittiset kannustimet sekä jenin valuuttakurssin aleneminen tukevat todennäköisesti talouden asteittaista elpymistä lyhyellä aikavälillä, mitä myös ulkoisen kysynnän asteittainen koheneminen edistää. Aikaistettu kotimainen kysyntä, joka johtuu vuodelle 2014 suunnitelluista arvonlisäveron korotuksista, saattaa vauhdittaa entisestään talouskasvua vuonna 2013.

Kuluttajahintojen lasku jatkui. Tammikuussa 2013 vuotuinen kuluttajahintainflaatio oli –0,3 % oltuaan kuukautta aiemmin –0,1 %. Inflaatiota hidasti lähinnä inflaation perustana olevan indeksin laskemisessa käytettyjen erien painotusten muuttuminen. Samalla vuotuinen kuluttajahintainflaatio (ilman elintarvikkeiden, juomien ja energian hintoja) hidastui 0,1 prosenttiyksikköä –0,7 prosenttiin. Viimeisimmässä rahapoliittisessa kokouksessaan 14.2.2013 Japanin keskuspankki päätti pitää vakuudettomien yön yli -luottojen tavoitekoron ennallaan noin 0–0,1 prosentissa.

ISO-BRITANNIA

Ison-Britannian BKT:n kasvu hidastui neljännellä vuosineljänneksellä, kun aiemmat vähäisen piristymisen merkit hävisivät. Taloudellisen toimeliaisuuden odotetaan vuoden aikana elpyvän hyvin maltillisesti. Kotimaista kysyntää rajoittavat tiukat lainaehdot, yksityisellä ja julkisen sektorilla meneillään oleva taseiden tervehdyttäminen ja kotitalouksien reaalitulojen heikko kehitys samalla, kun viennin vaikutukset kasvuun jäävät todennäköisesti vähäisiksi. Heikosta taloustilanteesta huolimatta työmarkkinat ovat jatkaneet vähittäistä elpymistään. Työttömyysaste on kesästä lähtien pysytellyt juuri ja juuri 8 prosentin alapuolella ja työllisyys on viimeksi kuluneen vuoden aikana kohentunut suhteellisen nopeasti. Luottojen määrä kasvaa hitaasti, mutta joidenkin kyselytulosten mukaan lainaehdot ovat viime aikoina helpottuneet. Tammi- ja helmikuussa tehtyjen kyselyiden tulokset viittaavat talouskasvun jatkumiseen vaatimattomana.

Vuotuinen kuluttajahintainflaatio on ollut viime kuukausina suhteellisen tasaista sen jälkeen, kun inflaatio alkoi vuoden 2011 syksyllä jyrkästi hidastua. Kokonaisinflaatio pysyi tammikuussa 2013 kolmen edellisen kuukauden tapaan ennallaan 2,7 prosentissa. Samalla ilman energian ja jalostamattomien elintarvikkeiden hintoja laskettu kuluttajahintainflaatio nopeutui tammikuussa 0,1 prosenttiyksikköä 2,7 prosenttiin. Jatkossa työvoiman ja pääomien käyttämättömän kapasiteetin odotetaan hillitsevän inflaatiopaineita keskipitkällä aikavälillä. Hallinnollisesti säänneltyjen hintojen nousu ja Englannin punnan viimeaikainen heikkeneminen kuitenkin todennäköisesti rajoittavat jossain määrin inflaation hidastumista. Englannin pankin rahapolitiikan komitea päätti kokouksessaan 7.2.2013 pitää ohjauskorkonsa 0,5 prosentissa ja arvopapereiden osto-ohjelmansa 375 miljardin punnan suuruisena.

MUUT EUROOPAN TALOUDET

Ruotsissa BKT kasvoi edelleen vuonna 2012, vaikka kasvu olikin hidasta. Tanskan BKT:n kehitys ei ollut yhtä myönteinen. Sveitsin taloudellinen toimeliaisuus vilkastui vuoden 2012 jälkipuoliskolla, vaikka se oli vuoden toisella neljänneksellä hieman heikentynyt. Jatkossa BKT:n kasvun odotetaan jatkuvan maltillisena Tanskassa, Ruotsissa ja Sveitsissä sekä kotimaisen että ulkomaisen kysynnän heikkouden vuoksi. Hintakehitystä kuvaava vuotuinen YKHI-inflaatio pysyi hitaana Ruotsissa ja hidastui Tanskassa. Sveitsissä inflaatio oli edelleen negatiivinen, mikä johtui pääasiassa alhaisina pysyneistä tuontihinnoista siitä lähtien, kun Sveitsin keskuspankki oli syyskuussa 2011 päättänyt asettaa alarajan Sveitsin valuutan eurokurssille.

Suurimmissa Keski- ja Itä-Euroopan EU-maissa talouskasvu vaihteli vuoden 2012 lopulla. Alustavien tietojen mukaan BKT:n määrä supistui vuoden 2012 neljännellä neljänneksellä Tšekissä ja Unkarissa ja kasvoi Romaniassa. Kun ulkoinen ja kotimainen kysyntä on vaimeaa ja työmarkkinat ovat epävarmat ja heikot, talouskasvun odotetaan jatkuvan heikkona mutta vakiintuvan vuonna 2013

ja sen jälkeen vähitellen elpyvän. Keski- ja Itä-Euroopan EU-maiden talouskasvuun kohdistuvat riskit liittyvät läheisesti euroalueen ongelmien kielteisiin heijastusvaikutuksiin. Vuotuinen YKHI-inflaatio hidastui Tšekissä, Unkarissa ja Puolassa, mutta nopeutui Romaniassa. Elintarvikkeiden ja energian hintoja koskeva inflaatio on yleisesti hidastunut ja auttanut rajoittamaan inflaatiopaineita samalla, kun myös vertailuajankohdasta johtuvat välillisten verojen aiempien korotusten vaikutukset ovat hidastaneet inflaatiota joissakin maissa.

Turkissa ja Venäjällä talouskasvu jatkoi hidastumistaan vuonna 2012, mikä johtui Turkissa kotimaisen kysynnän supistumisesta ja Venäjällä pääasiassa ulkomaisen kysynnän ja investointien heikkenemisestä. Talouskehityksen heikkeneminen on hidastanut myös inflaatiota Turkissa, missä kuluttajahintojen nousuvauhti hidastui varsinkin vuoden 2012 viimeisinä kuukausina vertailuajankohdan vaikutusten ja elintarvikkeiden hintakehityksen vuoksi. Venäjällä inflaatio nopeutui vuoden jälkipuoliskolla. Tammikuussa 2013 inflaatio nopeutui jyrkästi molemmissa maissa hallinnollisesti säänneltyjen hintojen nousun vuoksi. Ennakoivat indikaattorit viittaavat jatkossa talouden asteittaiseen elpymiseen Turkissa. Vaikka raaka-aineiden korkeat hinnat tukevat jossain määrin Venäjän talouskasvua, sen odotetaan lyhyellä aikavälillä edelleen hidastuvan, kun inflaation nopeutuminen heikentää yksityistä kulutusta.

KEHITTYVÄ AASIA

Kehittyvän Aasian talouskasvu jatkui voimakkaana vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä vahvan kotimaisen kysynnän ja kohenevan globaalin toimintaympäristön vauhdittamana. Talouskasvun odotetaan nopeutuvan vähitellen ulkoisen ympäristön elpymisen ja kotimaisen kysynnän vahvistumisen myötä.

Kiinassa taloudellinen toimeliaisuus nopeutui vuoden 2012 loppua kohti, kun vuositason kasvu oli neljännellä vuosineljänneksellä nopeutunut 7,9 prosenttiin edellisten kolmen kuukauden 7,4 prosentista. Kasvua vauhdittivat kulutus ja investoinnit suunnilleen yhtä paljon, kun taas nettoviennin myönteinen vaikutus jäi vähäiseksi. BKT kasvoi vuonna 2012 kaikkiaan 7,8 %. Ulkomaankauppa elpyi vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä, ja sama suuntaus jatkui tammikuussa 2013. Aasian ja Afrikan maiden kanssa käyty kauppa lisääntyi eniten. Euroalueen ja Japanin kaupan kehitys puolestaan kääntyi tammikuussa jälleen vuositasolla positiiviseksi, vaikka kiinalaiseen uuteenvuoteen liittyvät kausivaikutukset vaikeuttavat luotettavien arvioiden tekemistä. Asuntomarkkinat elpyivät edelleen neljännellä vuosineljänneksellä ja asuntojen hintoihin palautui osa vuoden 2012 alkupuolen hinnanlaskusta. Myös teollisuustuotannon kasvu nopeutui.

Vuotuinen kuluttajahintainflaatio on viime kuukausina hidastunut ja oli tammikuussa 2 %. Vuoden 2012 viimeisen neljänneksen jälkeen osa tuotantopanosten hintaindekseistä on alkanut osoittaa merkkejä hintojen nousupaineista. Tuottajahintainflaatio on edelleen negatiivinen, mutta ei enää yhtä selvästi kuin aiemmin. Vaikka Kiinan keskuspankki ei ole muuttanut vertailukorkoja eikä varantovelvoitteita kesäkuun 2012 jälkeen, se käytti jälleen avomarkkinaoperaatioita likviditeettitilanteen aktiiviseen ohjaamiseen vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä ja tammikuussa 2013.

Kiinan talouden voimakkaan elpymisen odotetaan jatkuvan vuonna 2013. Ennakoivat indikaattorit ovat viime kuukausina kääntyneet positiivisiksi ja viittaavat siihen, että vuoden 2012 lopun kasvu jatkuu myös vuonna 2013. Nopean palkkojen nousun ja paraneva työmarkkinatilanteen arvioidaan tukevan kulutusta lyhyellä aikavälillä. Vahvat asuntomarkkinat, elvyttävä rahoituspolitiikka ja asteittain koheneva ulkoinen ympäristö tukevat myös kasvua.

Muista suurista Aasian maista Intian BKT kasvoi maltillisesti vuonna 2012, vaikka se nopeutuikin yksityisen kulutuksen kasvun ja investointien vauhdittamana vuoden viimeisellä neljänneksellä vuositasolla 4,1 prosenttiin kolmannen neljänneksen 2,7 prosentista. Intian keskuspankin ensisijainen inflaatiomittari, vuotuinen tukkuhintainflaatio, hidastui 6,6 prosenttiin tammikuussa 2013, kun se oli ollut 7,5 % vuonna 2012. Kasvun ja inflaation dynamiikan vuoksi Intian keskuspankki laski tammikuussa 2013 keskeistä ohjauskorkoaan 25 peruspistettä 7,75 prosenttiin. Koreassa vuotuinen BKT:n kasvu jatkui vakaana ja oli vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä 1,5 %. Kulutuksen ja viennin kasvu nopeutui ja tasoitti investointien supistumisen vaikutukset. Vuotuinen kuluttajahintainflaatio alitti helmikuussa 2013 Korean keskuspankin tavoitevaihteluvälin 2,5–3,5 % ja oli 1,4 %. Korean keskuspankki on pitänyt ohjauskorkonsa 2,75 prosentissa lokakuusta 2012.

LÄHI-ITÄ JA AFRIKKA

Vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä öljyn tuotantomäärät pysyivät suurina, ja Lähi-idän ja Afrikan öljynviejämaiden teollisuustuotantoa vauhditti korkean öljyn hinnan tukema julkinen kulutus. Samaan aikaan alueen muissa osissa kasvu hidastui jonkin verran vuoden 2012 alkupuoliskoon verrattuna. Taloudellinen toimeliaisuus pysyi vaimeana maissa, joiden poliittinen siirtymävaihe on viivästynyt. Öljynviejämaiden kasvun odotetaan laantuvan lyhyellä aikavälillä öljyn tuotantomäärien laskun vuoksi, kun taas muissa alueen maissa kasvun ennakoidaan jatkuvan vahvana.

LATINALAINEN AMERIKKA

Latinalaisessa Amerikassa talouskasvu vahvistui vuoden 2012 loppua kohti, kun se oli suurimman osan vuotta hidastunut. Koko vuoden 2012 BKT:n kasvu on todennäköisesti pysynyt vuositasolla noin 3 prosentissa. Hidastuminen vuoden 2011 4,5 prosentista johtui ulkomaisen ja kotimaisen kysynnän heikkenemisestä. Jatkossa maailmantalouden asteittainen vahvistuminen ja aiempien poliittisten elvytystoimien viivästyneet vaikutukset alueen maissa ja erityisesti Brasiliassa tukevat todennäköisesti Latinalaisen Amerikan kasvua.

Brasiliassa BKT:n kasvu nopeutui vuosineljännestasolla 0,6 % vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä, kun se oli nopeutunut edellisellä neljänneksellä 0,4 %. Kasvua vauhditti kotimainen kysyntä ja etenkin yksityinen kulutus, joka lisääntyi 1,2 %, eli vuosineljännestasolla nopeammin kuin kertaakaan kahteen vuoteen. Keskimääräinen vuotuinen talouskasvu hidastui huomattavasti vuonna 2012 ja oli 0,9 %, kun se oli vuonna 2011 ollut 2,7 %. Hidastuminen johtui yksityisten investointien ja varastojen supistumisesta sekä viennin kasvun hitaudesta. Kasvu on merkittävästi hitaampaa kuin viime vuosikymmenellä keskimäärin. Meksikossa BKT:n vuosineljännestason kasvu nopeutui vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä 0,8 %, kun se oli edellisellä neljänneksellä nopeutunut 0,4 %. Tarjontapuolen kasvua vauhdittivat palvelut ja maatalous, kun taas teollisuussektori hidasti sitä. BKT:n kasvu nopeutui 3,9 % vuonna 2012, eli yhtä paljon kuin vuonna 2011. Argentiinassa talouskasvu hidastuin jyrkästi vuonna 2012, kun se oli vuonna 2011 kasvanut 8,9 %. Tämä johtui yksityisten investointien ja viennin voimakkaasta supistumisesta tiukan valuutta- ja kauppasääntelyn vuoksi.

1.4 VALUUTTAKURSSIT

Euro vahvistui viimeisten kolmen kuukauden aikana, kun vaihtelut olivat vähäisiä ja sijoittajien luottamus euroalueeseen vahvistui. Valuuttakurssien muutokset johtuivat suureksi osaksi euroalueen talousnäkymiä koskevista markkinoiden muuttuneista odotuksista suhteessa muihin suuriin kehittyneisiin talouksiin ja korkoerojen kehityksestä. Euro vahvistui joulukuussa ja tammikuussa ja sen kurssi vakiintui helmikuussa. Maaliskuun 6. päivänä 2013 euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi suhteessa euroalueen 20 merkittävimmän kauppakumppanimaan valuuttoihin oli 2,3 % vahvempi kuin joulukuun 2012 alussa ja 0,8 % vahvempi kuin vuotta aiemmin (ks. taulukko 3 ja kuvio 4). Euron vahvistuminen viimeisten kolmen kuukauden aikana näkyi myös jenin nimellisen efektiivisen valuuttakurssin heikkenemisenä noin 10 prosentilla joulukuun 2012 alun ja helmikuun 2013 lopun välisenä aikana. Samaan aikaan Yhdysvaltain dollarin nimellinen efektiivinen valuuttakurssi vahvistui noin 1½ %.

Kuvio 4. Euron, Yhdysvaltain dollarin ja Japanin jenin nimelliset efektiiviset valuuttakurssit

(päivähavaintoja, I/1999 = 100)

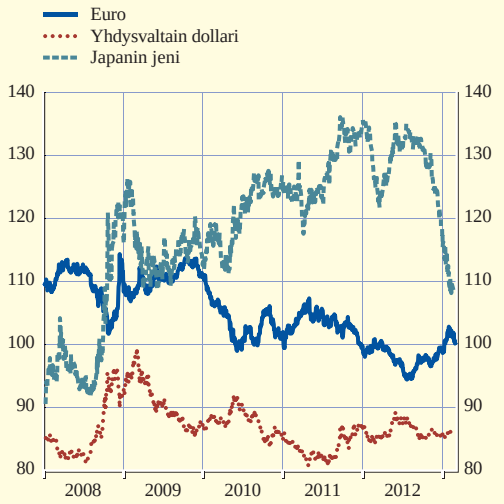

Lähde: EKP.
Euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi on laskettu euroalueen 20 tärkeimmän kauppakumppanimaan valuuttaan nähden. Yhdysvaltain dollarin ja Japanin jenin nimelliset efektiiviset valuuttakurssit on laskettu Yhdysvaltain ja Japanin 40 tärkeimmän kauppakumppanimaan valuuttaan nähden.

Tarkasteltaessa kahdenvälisiä valuuttakursseja viimeisten kolmen kuukauden ajalta euro vahvistui laajasti suhteessa kaikkiin tärkeimpiin valuuttoihin. Joulukuun 2012 alun ja vuoden 2013 maaliskuun 6. päivän välisenä aikana euro vahvistui 0,4 % suhteessa Yhdysvaltain dollariin ja 6,6 % suhteessa Englannin puntaan. Suhteessa Japanin jeniin vahvistuminen oli merkittävät 13,5 %. Samaan aikaan

Taulukko 3. Euron valuuttakurssikehitys

(päivähavaintoja, kansallinen valuutta euroa kohden, prosenttimuutos)

	Paino 20 maan valuutan efektiivisessä valuuttakurssi-indeksissä	Euron valuuttakurssimuutos 6.3.2013 verrattuna tilanteeseen	
		2.12.2012	7.3.2012
EER-20		2,3	0,8
Kiinan renminbi	18,8	0,2	-2,2
Yhdysvaltain dollari	16,9	0,4	-0,6
Englannin punta	14,9	6,6	3,5
Japanin jeni	7,2	13,5	15,0
Sveitsin frangi	6,5	2,0	2,1
Puolan zloty	6,2	1,1	-0,4
Tšekin koruna	5,0	1,2	2,8
Ruotsin kruunu	4,7	-4,0	-6,8
Korean won	3,9	0,5	-4,3
Unkarin forintti	3,2	6,2	0,8
Tanskan kruunu	2,6	-0,1	0,3
Romanian leu	2,0	-3,5	0,0

Lähde: EKP.
Huom. Euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi on laskettu euroalueen 20 tärkeimmän kauppakumppanimaan valuuttaan nähden (20 maan valuutan efektiivinen valuuttakurssi-indeksi, EER-20).

euro vahvistui myös suhteessa useimpiin Aasian ja Euroopan valuuttoihin sekä suhteessa suurten raaka-aineita vievien maiden valuuttoihin.

ERM II järjestelmään kuuluvat valuutat pysyivät jokseenkin vakaina suhteessa euroon ja vaihtelivat eurokeskuskurssinsa tasolla tai lähellä sitä. Latvian latin kurssi oli lähellä keskuskurssinsa ylärajaa yksipuolisesti käyttöön otetulla ±1 prosentin vaihteluvälillä.

Euroalueen kansainvälistä kustannus- ja hintakilpailukykyä mittaavista indikaattoreista voidaan todeta, että euron reaalinen efektiivinen valuuttakurssi oli helmikuussa 2013 noin 2,2 % vahvempi kuin vuotta aiemmin. Indeksi perustuu kuluttajahintojen kehitykseen (ks. kuvio 5). Tämä johtui pääasiassa euron valuuttakurssin nimellisestä vahvistumisesta vuoden 2012 jälkipuoliskolta alkaen.

Kuvio 5. Euron reaaliset efektiiviset valuuttakurssit

(kuukausi-/neljännesvuosihavaintoja, I/1999 = 100)

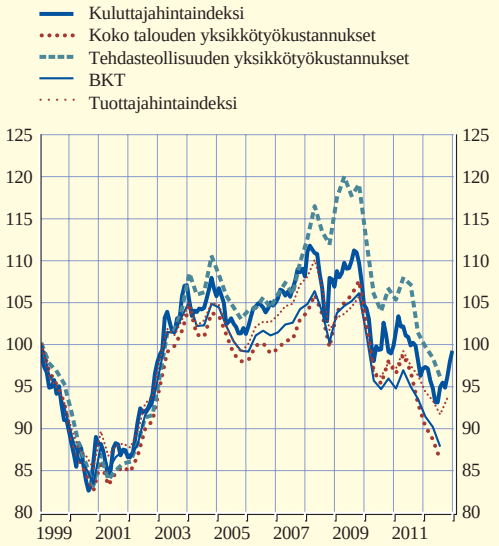

Lähde: EKP.
Euron reaalinen efektiivinen valuuttakurssi on laskettu euroalueen 20 tärkeimmän kauppakumppanimaan valuuttaan nähden.

2 RAHATALOUS JA RAHOITUSMARKKINAT

2.1 RAHAN MÄÄRÄ JA RAHALAITOSTEN LUOTOT

Lavean raha-aggregaatin kasvu vahvistui hieman vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä ja tammikuussa 2013, vaikka pysyikin vaimeana, kun taas yksityiselle ei-rahoitussektorille myönnettyjen lainojen kasvu pysyi heikkona. Tästä syystä lavean raha-aggregaatin kasvun ja yksityiselle ei-rahoitussektorille myönnettyjen lainojen kasvun välinen poikkeama suureni edelleen. Samaan aikaan euroalueen rahoitusmarkkinoiden pirstoutuminen väheni edelleen, mikä edisti rahan määrän kasvua, kun pankkeja koskevat rahoitusehdot kohentuivat ja ulkomaiset sijoittajat tekivät sijoituksia samalla kun talletusvirrat euroalueen sisällä tasapainottuivat. Rahoitusmarkkinoiden ja pankkirahoituksen kohentuminen ei ole kuitenkaan johtanut siihen, että yksityiselle ei-rahoitussektorille olisi myönnetty enemmän lainoja.

Lavean raha-aggregaatin kasvun edellisten neljännesten vähittäisen nopeutumisen sinetöi vuoden 2012 viimeisen neljänneksen ja tammikuun 2013 kehitys, vaikka kasvuvauhti vaihtelikin jonkin verran kyseisen ajanjakson aikana. M3:n vuotuinen kasvuvauhti oli tammikuussa 3,5 % oltuaan 3,6 % viimeisellä ja 3,1 % kolmannella neljänneksellä (ks. kuvio 6 ja taulukko 4).

Yksi lavean raha-aggregaatin kasvun kiihdyttäjistä oli edelleen se, että rahaa hallussa pitävä sektori suosi likviditeettiä taloudellisessa ympäristössä, jossa korot olivat matalia ja epävarmuus huomattavan suurta – vaikkakin vähenemässä. Myös rahapoliittisten suorien kauppojen (Outright Monetary Transactions, OMT-ohjelma) julkistaminen, Euroopan vakausmekanismin (EVM) perustaminen ja yksittäisissä jäsenvaltioissa toteutetut muut rakennepoliittiset toimenpiteet, jotka vähensivät epävarmuutta ja hillitsivät siten rahavarojen kerryttämistä varautumistarkoituksessa, vaikuttivat myös myönteisesti rahatalouden kehitykseen viimeisellä neljänneksellä lisäämällä sijoittajien luottamusta euroalueen talouteen ja vähentämällä pankkien ulkomaisia nettosaamisia.

Erityisesti euroalueen ulkopuoliset sijoittajat kiinnostuivat uudelleen euroalueesta, erityisesti talousvaikeuksissa olevista maista, ja sijoittivat varoja muun muassa ostamalla euroalueen osakkeita ja velkapapereita. Myös talletuksia virtasi takaisin talousvaikeuksissa oleviin maihin, osittain sen vuoksi, että ulkomaiset sijoittajat sijoittivat uudelleen varoja näihin maihin, ja osittain sen vuoksi, että kotimaiset sijoittajat näissä vaikeuksissa olevissa maissa kanavoivat varojaan takaisin kotimaisiin pankkitalletuksiin. Tästä seurannut varojen jakautuminen tasapainoisemmin euroalueen rahalaitoksissa kohensi osaltaan pankkien rahoitustilannetta, kuten ylimääräisen keskuspankkilikviditeetin supistuminen osoittaa ja tammikuussa 2013 toteutetusta pankkien antolainausta koskeneesta tutkimuksesta saadut tulokset vahvistavat. Pankkien rahoitustilanteen kohentuminen ei ole kuitenkaan johtanut siihen, että yksityiselle ei-rahoitussektorille myönnetyt lainat olisivat kasvaneet nopeammin.

Kuvio 6. M3:n kasvu

(prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

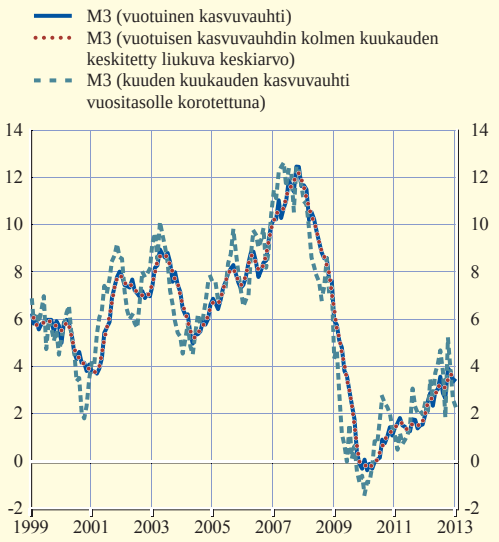

Lähde: EKP.

Lavean raha-aggregaatin kehityksen irtaantuminen yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen kehityksestä jatkui viimeisellä neljänneksellä ja tammikuussa. M3:n kasvun keskeisistä vasta-

Taulukko 4. Rahataloudelliset muuttujat

(neljännesvuosikeskiarvoja, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	Kanta prosentteina M3:sta[1)]	Vuotuinen kasvuvauhti					
		2012 I	2012 II	2012 III	2012 IV	2012 Joulu	2013 Tammi
M1	**52,3**	**2,4**	**2,9**	**4,8**	**6,3**	**6,3**	**6,7**
Liikkeessä oleva raha	8,8	6,1	5,5	5,3	3,0	2,5	1,4
Yön yli -talletukset	43,5	1,7	2,4	4,6	7,0	7,1	7,8
M2–M1 (= muut lyhytaikaiset talletukset)	39,8	2,6	2,6	1,3	1,6	2,1	1,6
Enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset	18,5	3,0	2,3	-1,1	-2,1	-2,0	-3,2
Irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset	21,3	2,1	2,9	3,7	5,0	5,9	6,2
M2	92,2	2,5	2,8	3,2	4,2	4,4	4,4
M3–M2 (= jälkimarkkinakelpoiset instrumentit)	7,8	-0,1	2,6	1,6	-2,9	-7,5	-6,2
M3	**100,0**	**2,2**	**2,7**	**3,1**	**3,6**	**3,4**	**3,5**
Luotot euroalueelle		**1,2**	**1,4**	**0,9**	**0,5**	**0,5**	**0,0**
Luotot julkisyhteisöille		5,3	8,6	9,2	8,3	5,8	4,6
Lainat julkisyhteisöille		-4,6	-1,7	1,5	1,9	-0,4	0,1
Luotot yksityiselle sektorille		0,3	-0,3	-1,0	-1,4	-0,8	-1,1
Lainat yksityiselle sektorille		0,7	-0,1	-0,6	-0,8	-0,7	-0,9
Lainat yksityiselle sektorille lainojen myyntiä ja arvopaperistamista koskevilla tiedoilla korjattuna[2)]		1,1	0,4	-0,1	-0,4	-0,2	-0,4
Pitkäaikaiset velat (ilman omaa pääomaa ja varauksia)		**0,4**	**-2,4**	**-4,4**	**-5,2**	**-5,1**	**-5,2**

Lähde: EKP.
1) Sen viimeisen kuukauden lopussa, jolta tiedot ovat käytettävissä. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.
2) Rahalaitosten myöntämien lainojen vuosikasvua on korjattu taseesta pois myytyjen lainojen tai arvopaperistamisen osuudella.

eristä rahalaitosten ulkoinen nettoasema on kohentunut ja pitempiaikaiset rahoitusvelat supistuneet edelleen. Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen heikossa kasvussa näkyivät yrityksille myönnettyjen lainojen nettolunastusten hidastava vaikutus ja kotitalouksille suuntautuvan lainanannon vaimeus.

Tammikuulle saakka käytettävissä olevat rahan määrän kasvua koskevat tiedot viittaavat kaiken kaikkiaan siihen, että lavean raha-aggregaatin vuotuinen kasvuvauhti nopeutuu edelleen – vaikkakin vähitellen. Samaan aikaan rahalaitosten luotonanto yksityiselle sektorille pysyy heikkona ja yrityksille myönnetyt lainat supistuvat. Tammikuulle saakka käytettävissä olevat rahan määrän kasvua koskevat tiedot vahvistavat siten kaiken kaikkiaan, että rahan määrän trendikasvu pysyy vaimeana.

M3:N PÄÄERÄT

M3:n kasvuun vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä ja tammikuussa 2013 vaikutti edelleen M1:een sisältyvien likvidien instrumenttien kehitys (ks. kuvio 7).

M1:n vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi viimeisellä neljänneksellä voimakkaasti 6,3 prosenttiin kolmannen neljänneksen 4,8 prosentista ennen kuin nopeutui vielä 6,7 prosenttiin tammikuussa (ks. taulukko 4). M1:n huomattava kasvu viimeisellä neljänneksellä ja tammikuussa johtui siitä, että

Kuvio 7. M3:n pääerät

(vuotuinen prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

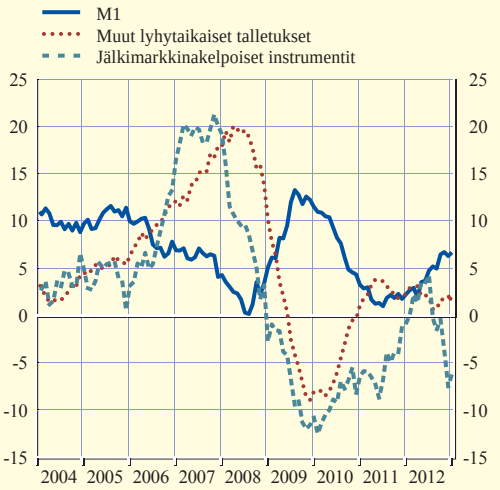

Lähde: EKP.

kotitaloudet ja yritykset suosivat vahvasti likvidejä talletuksia, ja tämä oli havaittavissa myös useissa talousvaikeuksissa olleissa maissa. Tämä johtui kotitalouksien osalta osittain siitä, että varoja siirrettiin M3:n ulkopuolelta yön yli -talletuksiin, koska yön yli -talletusten (toisin kuin vähemmän likvidien instrumenttien) hallussapidon vaihtoehtoiskustannukset pysyivät pieninä tuottokäyrän ollessa loiva. Tämä kehitys poikkesi vuoden 2012 puolivälissä havaitusta, sillä tuolloin kasvatettiin likviditeettipuskureita – lähinnä institutionaalisten sijoittajien toimesta – rahoitusmarkkinoiden epävarmuuden lisääntymisen vuoksi.

Kuvio 8. Lyhytaikaiset talletukset ja takaisinostosopimukset

(vuotuinen prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

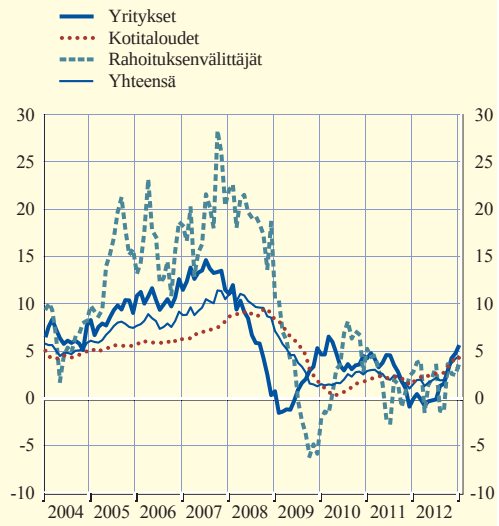

Lähde: EKP.
Huom. Rahalaitossektori eurojärjestelmää lukuun ottamatta.

Muiden lyhytaikaisten talletusten kuin yön yli -talletusten (M2–M1) vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi viimeisellä neljänneksellä 1,6 prosenttiin kolmannen neljänneksen 1,3 prosentista (ks. kuvio 7). Sekä lyhytaikaiset määräaikaistalletukset (eli maturiteetiltaan enintään kahden vuoden talletukset) että lyhytaikaiset säästötalletukset (eli irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletukset) suurenivat, ja tämä jatkui tammikuussa. Määräaikaistalletukset kasvoivat merkittävästi joissain talousvaikeuksissa olevissa maissa, mikä viittaa siihen, että luottamus pankkisektoriin lisääntyi näissä maissa. Tämä kohensi osaltaan pankkien rahoitustilannetta ja vähensi osaltaan rahoitusmarkkinoiden pirstoutumista.

Jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien (M3–M2) vuotuinen kasvuvauhti hidastui edelleen, kääntyi negatiiviseksi viimeisellä neljänneksellä -2,9 prosenttiin ja tammikuussa -6,2 prosenttiin oltuaan 1,6 % kolmannella neljänneksellä (ks. taulukko 4). Rahaa hallussa pitävän sektorin hallussa olevat rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet ja rahalaitosten lyhytaikaiset velkapaperit (eli velkapaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään kaksi vuotta) supistuivat viimeisellä neljänneksellä merkittävästi, kun taas takaisinostosopimukset kasvoivat kaiken kaikkiaan hieman. Kun lyhyet korot ovat erittäin matalia, rahamarkkinarahastojen on ollut yhä vaikeampaa tuottaa merkittävää positiivista tuottoa sijoittajille, eivätkä ne ole hyötyneet väliaikaisesta kasvusta, jota nähtiin rahoitusmarkkinoiden epävarmuuden aikaisemmissa vaiheissa, kun sijoittajat vaihtoivat sijoitussalkkuihinsa valitsemiaan kohteita. Erittäin matalat korot vähentävät myös lyhytaikaisten velkapaperien houkuttelevuutta. Tämän instrumentin heikko kasvu on kuitenkin todennäköisesti myös rakenteellista, koska ainakin jotkin pankit ovat muuttamassa rahoitusrakennettaan siten, että ne turvautuvat vähemmän markkinarahoitukseen ja enemmän talletuksiin.

M3-talletukset sisältävät lyhytaikaiset talletukset ja takaisinostosopimukset ja ovat laajin raha-aggregaatti, josta on saatavilla luotettavaa sektorikohtaista tietoa. Näiden talletusten vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi viimeisellä neljänneksellä 3,8 prosenttiin kolmannen neljänneksen 2,6 prosentista (ks. kuvio 8). Viimeisen neljänneksen kasvu johtui siitä, että kaikki sektorit lisäsivät hallussaan olevia M3-talletuksia, etenkin kotitaloudet. Rahoitusmarkkinoiden tilanne johti viimeisellä neljänneksellä siihen, että muiden rahoituksenvälittäjien kuin rahalaitosten (pl. vakuutuslaitokset ja eläkerahastot), joihin luetaan sijoitusrahastoja ja arvopaperistamista harjoittavia yhtiöitä, hallussa olevat rahavarat heilahtelivat. Muiden rahoituksenvälittäjien rahan kysyntää vähentävät voimakkaasti rahoitusmarkkinoiden tilanne ja suhteellisten tuottojen vaihtelut rahoitusvarojen laajassa kirjossa. Koska nämä tekijät vaihtelevat, muiden

rahoituksenvälittäjien hallussa olevat rahavarat saattavat olla ajoittain epävakaita, joten niiden lyhyen aikavälin kehityksestä ei pitäisi tehdä liian pitkälle meneviä päätelmiä. Myös EVM:n perustamiseen liittyvät tilastolliset vaikutukset vähensivät muiden rahoituksenvälittäjien hallussa olleita yön yli -talletuksia viimeisellä vuosineljänneksellä.

M3:N KESKEISET VASTAERÄT

M3:n vastaerien tarkastelu osoittaa, että rahalaitosten euroalueella oleville myöntämien luottojen vuotuinen kasvuvauhti heikkeni vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä 0,5 prosenttiin kolmannen neljänneksen 0,9 prosentista ennen kuin hidastui vielä 0,0 prosenttiin tammikuussa 2013 (ks. taulukko 4). Tässä näkyi sekä julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen että yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen vuotuisten kasvuvauhtien hidastuminen.

Rahalaitosten julkisyhteisöille myöntämien luottojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui tammikuussa 4,6 prosenttiin oltuaan 8,3 % viimeisellä ja 9,2 % kolmannella neljänneksellä (ks. taulukko 4). Kasvuvauhdin hidastuminen johtui suureksi osaksi vertailuajankohdan vaikutuksista ja siitä, että valtion velkapapereiden ostot supistuivat kaiken kaikkiaan (vaikka tämä vaihtelikin jonkin verran eri maissa) oltuaan aikaisemmin (erityisesti vuoden 2012 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä) merkittäviä, kun rahalaitokset sijoittivat väliaikaisiin kohteisiin huomattavia määriä likviditeettiä, jota ne olivat saaneet kolmen vuoden pitempiaikaisista rahoitusoperaatioista. Sellaisen ylimääräisen likviditeetin määrä, jota ei ole vielä sijoitettu pidempiaikaisesti tai väliaikaisesti, on supistunut merkittävästi syyskuusta lähtien, ja valtion joukkolainojen tuotot ovat pienentyneet huomattavasti useissa maissa, mikä liittyy valtion joukkolainojen ostojen supistumiseen. Samaan aikaan euroalueen ulkopuoliset sijoittajat ovat ostaneet valtion velkapapereita enemmän syyskuusta lähtien rahapoliittisista suorista kaupoista ilmoittamisen jälkeen.

Rahalaitosten yksityiselle sektorille myöntämien luottojen vuotuinen kasvuvauhti oli tammikuussa -1,1 % oltuaan -1,4 % viimeisellä ja -1,0 % kolmannella neljänneksellä (ks. taulukko 4). Yksityiselle sektorille myönnetyt luotot supistuivat viimeisellä neljänneksellä siitä huolimatta, että rahalaitokset ostivat vahvasti yksityisen sektorin arvopapereita (lähinnä Espanjan pankkisektorin rakennemuutoksiin joulukuussa 2012 liittyneiden transaktioiden vuoksi), sillä rahalaitosten yksityiselle sektorille myöntämien lainojen nettolunastusten vaikutus (ilman lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutusta) oli suurempi. Tammikuussa luottojen supistumisessa näkyivät sekä velkapapereiden että rahalaitosten yksityiselle sektorille myöntämien lainojen nettolunastusten vaikutukset.

Yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvuvauhti (ilman lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutusta) oli tammikuussa -0,4 % eli sama kuin viimeisellä neljänneksellä mutta hitaampi kuin kolmannen neljänneksen -0,1 %, ja kehitys oli suurin piirtein samanlainen, jos lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutus otetaan huomioon (ks. taulukko 4). Sektorikohtainen tarkastelu osoittaa, että yrityksille myönnetyt lainat supistuivat edelleen viimeisellä neljänneksellä, kun taas kotitalouksille myönnetyt lainat suurenivat hieman. Nämä sektorikohtaiset trendit jatkuivat tammikuussa yrityksille myönnettyjen lainojen ja kotitalouksille myönnettyjen lainojen osalta, kun taas muille rahoituksenvälittäjille kuin rahalaitoksille myönnettyjen lainojen kasvu hidastui.

Rahalaitosten kotitalouksille myöntämien lainojen vuotuinen kasvuvauhti (ilman lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutusta) hidastui tammikuussa 0,5 prosenttiin viimeisen neljänneksen 0,8 prosentista ja kolmannen neljänneksen 1,0 prosentista, joten vuoden 2011 puolivälistä lähtien havaittu vähittäinen heikkeneminen jatkui. Kuukausitasolla maiden välinen kehitys on ollut viime kuukausina edelleen heterogeenistä, kun merkkejä asuntolainojen vähittäisestä elpymisestä on näkynyt joissain maissa, mutta tämä erä on supistunut edelleen tätäkin enemmän muissa maissa (ks. yksityiskohtaisemmat tiedot osassa 2.7).

Rahalaitosten yrityksille myöntämien lainojen vuotuinen kasvuvauhti (ilman lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutusta) hidastui tammikuussa -1,5 prosenttiin oltuaan -1,4 % viimeisellä ja -0,5 % kolmannella neljänneksellä. Tämä johtui siitä, että yritysten lainanotto on supistunut edelleen viime kuukausina. Supistumista tapahtui laajasti kaikissa maturiteeteissa, mutta pitempiaikaiset (eli maturiteetiltaan yli viiden vuoden) lainat pienenivät voimakkaammin kuin lyhytaikaiset lainat (ks. yksityiskohtaisemmat tiedot osassa 2.6).

Pankkien rahoitustilanteen kohentuminen ei ole kaiken kaikkiaan johtanut siihen, että yksityiselle ei-rahoitussektorille olisi myönnetty enemmän lainoja, vaan lainat ovat supistuneet edelleen viime kuukausina. Sekä kysyntä- että tarjontatekijät vaikuttavat edelleen kehitykseen, vaikka maiden välinen kehitys onkin hyvin heterogeenistä. Tekijöitä, jotka heikentävät pankkilainojen kysyntää, ovat esimerkiksi taloudellisen toimeliaisuuden heikkous viimeisellä neljänneksellä, epävarmuuden säilyminen suurena ja rahoitusmarkkinoiden jatkuva pirstoutuminen (vaikka pirstoutuminen onkin jonkin verran vähentynyt viime kuukausina). Muita tekijöitä, jotka vähentävät lainojen kysyntää, ovat jatkuva tarve vähentää kotitalouksien ja yritysten velkaantuneisuutta useissa maissa ja vaihtoehtoisten rahoituslähteiden käyttö yrityksissä. Tarjontapuolella luottoriskeihin liittyvät näkemykset johtavat edelleen siihen, että rahalaitokset rajoittavat lainojen tarjontaa tiukoilla luottostandardeilla, kuten viimeisin pankkien lainanantoa koskeva kysely osoittaa. Niukka lainanantokäytäntö saattaa johtua myös muutoksista, joita pankit ovat tehneet täyttääkseen uudet sääntelyvaatimukset, ja monissa tapauksissa jatkuvasta tarpeesta korjata tasetta. Lisäksi muiden rahoituksenvälittäjien kuin rahalaitosten supistuva rooli rahoituksen tarjoamisessa euroalueen talouteen saattaa myös hidastaa lainojen kasvua. Tämä supistuminen voidaan nähdä tämän sektorin pienentyneissä rahoitusinvestointien virroissa ja sen lisääntyneinä sijoituksina muiden kuin euroalueella olevien liikkeeseen laskemiin arvopapereihin sekä siinä, että aidot arvopaperistamistoimet pysyvät heikkoina (ks. yksityiskohtaisemmat tiedot osassa 2.2).

Lainojen kasvu näyttää kuitenkin vastaavan suurin piirtein liiketoiminnan syklin tämänhetkistä vaihetta, kun otetaan huomioon tarve korjata aikaisempi liiallinen velkaantuminen ja se, että kotitalouksille myönnetyt lainat kehittyvät suurin piirtein taloudellisen toimeliaisuuden mukaan, kun taas yrityksille myönnetyt lainat reagoivat tyypillisesti viipeellä. Taloudellista toimeliaisuutta koskevien ennusteiden perusteella seuraavien muutaman kuukauden aikana voidaan odottaa sekä kotitalouksille myönnettyjen lainojen että yrityksille myönnettyjen lainojen vaimeaa kasvua, elleivät erityiset tekijät johda merkittävään poikkeamaan pitkän aikavälin kehityksestä.

Kuvio 9. M3 ja rahalaitosten pitkäaikaiset velat

(vuotuinen prosenttimuutos, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

M3:n muista vastaeristä rahalaitosten pitkäaikaisten (ilman omaa pääomaa ja varauksia laskettujen) velkojen vuotuinen kasvuvauhti oli tammikuussa -5,2 % eli sama kuin viimeisellä neljänneksellä mutta hidastui kolmannen neljänneksen -4,4 prosentista (ks. kuvio 9). Ne supistuivat viimeisellä neljänneksellä neljännesvuositasolla jälleen merkittävästi, mikä nopeutti rahan määrän kasvua. Sekä pitkäaikaiset talletukset että euroalueen rahalaitosten pitkäaikaisten velkapapereiden nettoemissiot supistuivat viimeisellä neljänneksellä.

Pitkäaikaisten talletusten supistumista selitti osittain aikaisemman sisäisen arvopaperistamisen purkamisen vaikutus, mutta siinä näkyi todennäköisesti myös tuottokäyrän loiveneminen vuoden 2012 alusta lähtien, mikä aiheutti edelleen siirtoja pitkäaikaisista talletuksista M3:een vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä. Pitkäaikaisten velkapapereiden nettoemissioiden vähentyminen viittaa siihen, että pankit ovat kyenneet tyydyttämään rahoitustarpeensa käyttämällä likviditeettiä, jota ne ovat saaneet kahdesta kolmen vuoden pitempiaikaisesta rahoitusoperaatiosta tai vahvistamalla talletuspohjaansa, mutta siinä näkyvät todennäköisesti myös joidenkin pankkien rahoitustarpeiden vähentyminen sen vuoksi, että ne ovat vähentäneet velkaantuneisuuttaan.

Kuvio 10. M3:n vastaerät

(vuotuisia virtatietoja, mrd. euroa, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

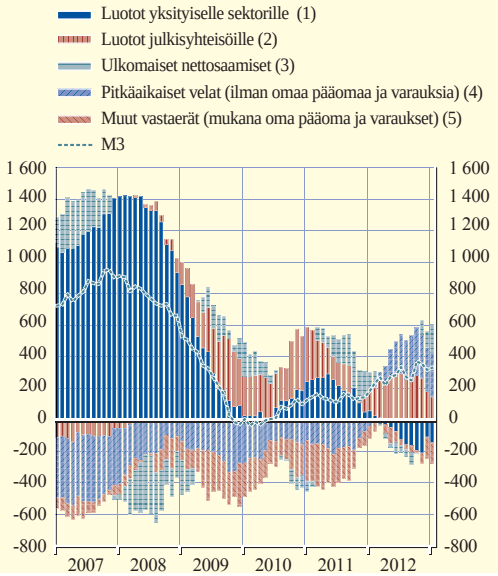

Lähde: EKP.
Huom. M3 esitetään ainoastaan viitteeksi (M3 = 1 + 2 + 3 – 4 + 5). Pitkäaikaiset velat (ilman omaa pääomaa ja varauksia) esitetään käänteismerkkisinä, koska ne ovat rahalaitossektorin velkoja.

Kohentunut luottamus euroalueella näkyy vastaerien puolella siinä, että rahalaitosten ulkomainen nettoasema on edelleen parantunut. Euroalueen rahalaitosten ulkomainen nettoasema – jossa näkyvät rahaa hallussa pitävän sektorin pääomavirrat, jos ne kulkevat rahalaitosten kautta, samoin kuin rahaa hallussa pitävän sektorin liikkeeseen laskemien varallisuuserien siirrot – koheni viimeisellä neljänneksellä jälleen neljännesvuositasolla ja edelleen merkittävästi tammikuussa (ks. kuvio 10). Huomattava koheneminen alkoi jo vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä sen jälkeen, kun nettoasema oli heikentynyt merkittävästi lokakuusta 2011 kesäkuuhun 2012. Euroalueen ulkopuolella olevien sijoitukset velkapapereihin ovat suurentuneet merkittävästi heinäkuusta 2012, kun joukkolainamarkkinoiden olosuhteet ovat olleet suotuisampia, ja sijoitukset osakkeisiin ovat kolminkertaistuneet (ks. yksityiskohtaisemmin kehikko 1).

KOKONAISARVIO EUROALUEEN LIKVIDITEETTITILANTEESTA

M3:n osalta syyskuun lopusta tammikuun loppuun havaitut pääomavirrat johtivat siihen, että euroalueelle kertynyt likviditeetti pieneni hieman (ks. kuviot 11 ja 12). Jotkin likviditeetin määrää kuvaavat indikaattorit, joita EKP seuraa, viittaavat siihen, että merkittävä määrä ennen kriisiä kertyneestä runsaasta likviditeetistä on nyt purkautunut. Jatkossa nämä indikaattorit saattavat nyt liikkua lähemmäksi tasoa, joka viittaa kansantalouden tasapainoiseen likviditeettitilanteeseen. Pitäisi kuitenkin muistaa, että tällaisia likviditeetin indikaattoreita on tulkittava varauksin, sillä ne perustuvat arvioon rahan hallussapidosta tasapainotilanteessa, mihin liittyy huomattavaa epävarmuutta.

Rahan määrän ja luottojen trendikasvu pysyy kaiken kaikkiaan heikkona. M3:n kasvuun vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä ja tammikuussa 2013 ei vaikuttanut yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen kasvu, vaan se johtui sen sijaan siirroista, joita tehtiin M3:een sen vuoksi, että rahaa hallussa pitävä sektori suosi likviditeettiä. Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen heikko kasvu johtui osittain siitä, että sitä vaimensi aikaisemman ylivelkaantumisen korjaaminen, joka edellytti rahoitus- ja ei-rahoitussektoreilla edelleen velkaantumisen vähentämistä joissain maissa. Keskipitkällä aikavälillä keskeinen edellytys yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen kestävälle elpymiselle on pankkien riskinottokyvyn palautuminen ja yksityisen sektorin pankkiluottokysynnän palautuminen. Rahaindikaattoreiden perusteella hintavakauteen kohdistuvat riskit ovat edelleen tasapainossa.

Kuvio 11. Nimellisen rahapoikkeaman estimaatit[1)]

(prosentteina M3:n kannasta, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja, joulukuu 1998 = 0)

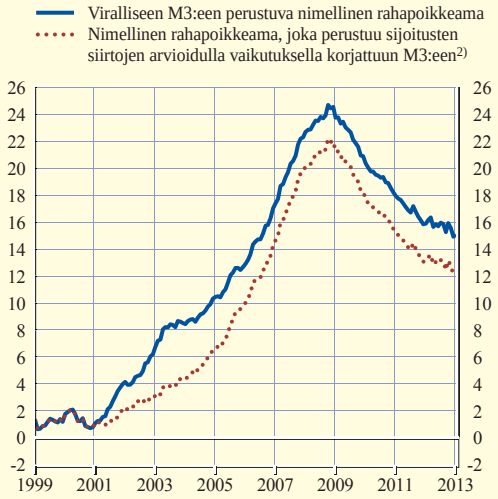

Lähde: EKP.
1) Nimellinen rahapoikkeama tarkoittaa eroa, joka lasketaan M3:n toteutuneesta määrästä ja M3:n kasvuvauhdin viitearvon (4½ % vuodessa) mukaisesta määrästä (perusjaksona pidettävästä) joulukuusta 1998 alkaen.
2) Arviot sijoitusten siirtojen vaikutuksesta M3:een perustuvat lokakuun 2004 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Monetary analysis in real time" esitettyyn menetelmään.

Kuvio 12. Reaalisen rahapoikkeaman estimaatit[1)]

(prosentteina reaalisen M3:n kannasta, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja, joulukuu 1998 = 0)

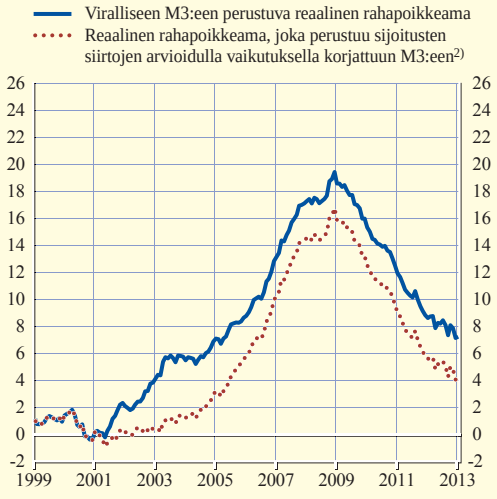

Lähde: EKP.
1) Reaalinen rahapoikkeama tarkoittaa M3:n toteutuneen määrän (M3:n nimellinen määrä deflatoituna YKHIllä) poikkeamaa määrästä, joka olisi toteutunut, mikäli nimellinen M3 olisi kasvanut 4½ prosentin viitearvon mukaisesti ja YKHI-inflaatio olisi kehittynyt EKP:n hintavakauden määritelmän mukaisesti perusjaksosta (joulukuu 1998) lähtien.
2) Arviot sijoitusten siirtojen vaikutuksesta M3:een perustuvat lokakuun 2004 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Monetary analysis in real time" esitettyyn menetelmään.

Kehikko 1.

EUROALUEEN MAKSUTASEEN RAHOITUSTASEEN VIIMEAIKAINEN KEHITYS

Tässä kehikossa tarkastellaan euroalueen maksutaseen rahoitustasetta ja sen kehitystä vuonna 2012. Yhteenlaskettuihin suoriin sijoituksiin ja arvopaperisijoituksiin liittyvä pääoman nettotuonti euroalueelle oli 13,2 miljardia euroa vuonna 2012 (edellisvuonna pääomaa tuotiin nettomääräisesti 119,2 miljardin euron verran, ks. taulukko). Muina sijoituksina pääomaa kuitenkin vietiin euroalueelta tätä enemmän (suunnilleen saman verran kuin vuonna 2011). Vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä euroalueen sijoittajat lisäsivät hetkellisesti nettosijoituksiaan ulkomaisiin ja ulkomaiset sijoittajat euroalueen arvopapereihin, mutta toisella vuosineljänneksellä euroalueen rahoitusmarkkinoiden jännitteet voimistuivat jälleen: arvopaperisijoituksiin liittyi pääoman nettotuontia (kun ulkomaisiin arvopapereihin sijoitettuja varoja kotiutettiin) ja muihin sijoituksiin vastaavasti pääoman nettovientiä. Vuoden jälkipuoliskolla rahoitusmarkkinoiden jännitteet hellittivät hieman. Syyskuussa EKP:n ilmoitettua rahapoliittisista suorista kaupoista euroalueen sijoittajat hankkivat jälleen nettomääräisesti arvopapereita euroalueen ulkopuolelta ja euroalueen ulkopuoliset sijoittajat lisäsivät sijoituksiaan euroalueen arvopapereihin.

Yhteenlaskettuihin suoriin sijoituksiin ja arvopaperisijoituksiin liittyvä pääoman nettotuonti supistui vuonna 2012 osittain siksi, että arvopaperisijoituksiin liittyvä pääoman nettotuonti pieneni,

Euroalueen maksutaseen rahoitustase

(mrd. euroa; kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja)

	2012		3 kk:n kumulatiivisia lukuja 2012				12 kk:n kumulatiivisia lukuja	
	Marras	Joulu	Maalis	Kesä	Syys	Joulu	2011 Joulu	2012 Joulu
Rahoitustase [1]	-22,7	-47,0	3,6	-20,4	-55,0	-81,6	-45,3	-153,5
Suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset yhteensä, netto	30,3	-20,7	-74,5	77,9	-34,9	44,8	119,2	13,2
Suorat sijoitukset, netto	13,7	-8,6	-3,5	-16,3	-25,7	-5,5	-154,8	-50,9
Arvopaperisijoitukset, netto	16,5	-12,1	-71,0	94,2	-9,3	50,2	274,0	64,1
Osakkeet	13,0	-10,1	18,6	24,9	14,2	24,7	170,7	82,4
Velkapaperit	3,6	-2,0	-89,6	69,2	-23,4	25,5	103,3	-18,3
Joukkolainat	26,5	-3,0	-53,8	35,7	12,6	33,4	177,7	28,0
Rahamarkkinainstrumentit	-22,9	0,9	-35,8	33,5	-36,1	-7,9	-74,5	-46,3
Muut sijoitukset, netto	-62,4	-28,9	86,9	-80,3	-19,4	-140,0	-149,5	-152,8
Rahaa hallussa pitävän sektorin osuus [2]								
Suorat sijoitukset, netto	11,4	-5,9	-6,3	-19,9	-27,8	-3,8	-142,2	-57,8
Arvopaperisijoitukset, netto	41,7	19,4	-43,7	51,6	-2,4	81,9	124,3	87,4
Osakkeet	14,2	13,5	14,3	29,4	15,1	57,3	134,6	116,1
Velkapaperit	27,5	5,9	-58,0	22,2	-17,5	24,6	-10,3	-28,7
Muut sijoitukset, netto	-14,9	-11,3	6,0	-38,8	14,1	-41,0	51,9	-59,7

Lähde: EKP.
Huom. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.
1) Nettovirtoja. Positiivinen luku tarkoittaa nettotuontia ja negatiivinen nettovientiä.
2) Julkisyhteisöt ja muut maksutaseen sektorit.

kun euroalueen sijoittajat alkoivat taas sijoittaa ulkomaisiin arvopapereihin. Etenkin euroalueen ei-rahalaitossektori lisäsi sijoituksiaan ulkomaisiin osakkeisiin ja velkapapereihin. Euroalueen rahalaitossektorilla purettiin edelleen velkarahoitteisia positioita osana taseiden uudelleenjärjestelyä. Muihin sijoituksiin liittyvä pääoman nettovienti sen sijaan pysyi lähes samoissa lukemissa kuin vuonna 2011: Tosin vuonna 2011 nettovienti johtui pääasiassa siitä, että euroalueen sijoittajat hankkivat ulkomaisia rahoitussaamisia, kun taas vuonna 2012 syynä oli se, että euroalueen ulkopuoliset sijoittajat purkivat talletuksiaan tai maksoivat lainojaan euroalueen rahalaitoksissa. Seurauksena euroalueen pankkisektorin velat, jotka liittyivät muihin sijoituksiin, supistuivat selvästi. Vuoden kuluessa suoriin sijoitusten ja arvopaperisijoitusten kehitys oli kuitenkin hyvin vaihtelevaa ja seuraili markkinoiden tunnelmia.

Vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä euroalueen sijoittajat (niin rahalaitossektorilla kuin sen ulkopuolellakin) alkoivat taas sijoittaa ulkomaisiin arvopapereihin (etenkin velkapapereihin) valtionvelkakriisin voimistumiseen liittyvistä rahoitusmarkkinoiden jännitteistä johtuneen tauon jälkeen. Sijoitusten elpymiseen vaikutti ilmoitus politiikkatoimista, joilla haluttiin puuttua kriisitilanteeseen ja rauhoittaa rahoitusmarkkinoita. Toisella vuosineljänneksellä epävarmuus kuitenkin palasi ja ilmoituksen myönteinen vaikutus hiipui. Ulkomaiset sijoittajat kotiuttivat varojaan euroalueen rahalaitoksista, mikä näkyi muihin sijoituksiin liittyvien velkojen äkillisenä supistumisena. Tällöin rahoitustarpeet kasvoivat, minkä vuoksi euroalueen sijoittajat joutuivat vähentämään hallussaan olevia ulkomaisia arvopapereita. Syyskuinen ilmoitus rahapoliittisista suorista kaupoista kuitenkin rauhoitti markkinat. Arvopaperisijoituksiin liittyvä pääoman nettotuonti kääntyi nettovienniksi kolmannella vuosineljänneksellä, kun euroalueen sijoittajat hankkivat taas lisää ulkomaisia arvopapereita.

Neljännellä vuosineljänneksellä tilanne rahoitusmarkkinoilla koheni vielä entisestään, ja yhteenlaskettuihin suoriin sijoituksiin ja arvopaperisijoituksiin liittyvä pääoman nettotuonti euroalueel-

le oli 44,8 miljardia euroa (kolmannella neljänneksellä pääomaa vietiin nettomääräisesti 34,9 miljardia euroa) pääasiassa siksi, että euroalueen ulkopuoliset sijoittajat lisäsivät merkittävästi nettomääräisiä sijoituksiaan euroalueen arvopapereihin. Ulkomaiset sijoittajat hankkivat euroalueelta nettomääräisesti pääasiassa osakkeita ja velkapapereita, kun taas euroalueen sijoittajat lisäsivät hieman vähäisemmässä määrin osakesijoituksiaan euroalueen ulkopuolelle. Ulkomaisiin suoriin sijoituksiin liittyvä pääoman nettovienti oli vähäisempää kuin kolmannella neljänneksellä, sillä euroalueen yksityinen ei-rahalaitossektori ei tehnyt yhtä paljon sijoituksia ulkomaisten yritysten osakkeisiin ja muihin pääomainstrumentteihin. Myös nettomääräiset sijoitukset euroalueen ei-rahalaitossektorin liikkeeseen laskemiin pääomainstrumentteihin vähenivät, mutta eivät yhtä paljon.

Rahoitustaseen pääerät

(mrd. euroa, neljännesvuosittaiset nettovirrat)

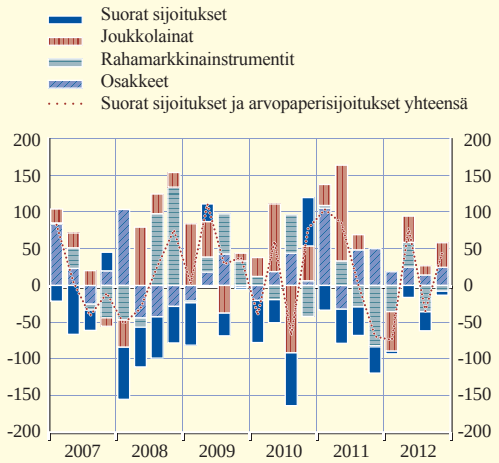

Lähde: EKP.

Arvopaperisijoituksiin liittyvät pääomavirrat kehittyivät hyvin eri tavoin rahalaitossektorilla ja muilla sektoreilla koko vuoden ajan, myös viimeisellä vuosineljänneksellä. Rahalaitossektorilla euroalueen pankit vähensivät edelleen hallussaan olevia ulkomaisia velkapapereita osana taseidensa uudelleenjärjestelyä, mutta ne alkoivat taas hankkia osakkeita euroalueen ulkopuolelta. Euroalueen ulkopuoliset sijoittajat jatkoivat kuitenkin yhä varojen kotiuttamista euroalueen rahalaitosten osakkeista ja velkapapereista. Euroalueen sijoittajat puolestaan kotiuttivat varojaan jonkin verran hitaammin neljännellä vuosineljänneksellä, kun tilanne rahoitusmarkkinoilla normalisoitui. Euroalueen rahalaitokset vähensivät huomattavasti talletuksia ja lainoja euroalueen ulkopuolelle, kun muihin sijoituksiin liittyvä velkakanta supistui jatkuvasti. Vuoden 2012 joulukuussa sekä euroalueen sijoittajat että euroalueen ulkopuoliset sijoittajat kotiuttivat varojaan erityisen paljon.

Euroalueen ei-rahalaitossektori lisäsi neljännellä vuosineljänneksellä nettomääräisiä sijoituksiaan ulkomaisiin osakkeisiin ja rahamarkkinainstrumentteihin mutta vähensi hieman ulkomaisten joukkolainojen ostoja. Euroalueen ulkopuoliset sijoittajat puolestaan lisäsivät vielä voimakkaammin sijoituksiaan vastaavanlaisiin euroalueen yksityisen ei-rahalaitossektorin ja julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemiin omaisuuseriin. Sijoituksia euroalueen arvopapereihin tehtiin runsaammin kuin kertaakaan sitten vuoden 2011 puolivälin. Kun otetaan huomioon myös lyhytaikaisten talletusten väheneminen euroalueen rahalaitoksissa, kehitys saattaa viitata siihen, että sijoittajien luottamus euroalueen tulevaisuudennäkymiin on kohentumassa – euroalueen ulkopuoliset sijoittajat ovat nostaneet varojaan euroalueen rahalaitoksista ja sijoittaneet ne euroalueen yksityisen ei-rahoitussektorin ja julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemiin arvopapereihin. Kaiken kaikkiaan arvopaperisijoituksiin liittyvä pääoman nettotuonti kasvatti saatavilla olevan likviditeetin määrää euroalueella neljännellä vuosineljänneksellä, mikä näkyi myös lavean raha-aggregaatin M3:n kehityksessä. Maksutaseen rahataloudellisesta esityksestä näkyy, että rahaa hallussa pitävän sektorin taloustoimet olivat yksi tärkeä rahalaitosten ulkomaisten nettosaamisten kasvun taustatekijä vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä.

2.2 EI-RAHOITUSSEKTORIN RAHOITUSINVESTOINNIT JA INSTITUTIONAALISET SIJOITTAJAT

Ei-rahoitussektorin rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti pysyi vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä ennallaan ja oli 2,6 %, kun taloudellinen toimintaympäristö pysyi heikkona ja investointimahdollisuudet olivat rajallisia. Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti pysyi myös suurin piirtein ennallaan. Sijoitukset sijoitusrahastoihin kasvoivat sitä vastoin merkittävästi vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä, mikä johtui lähinnä sijoituksista joukkolainarahastoihin mutta lisäksi, joskin vähäisemmässä määrin, sijoituksista yhdistelmärahastoihin ja pitkittyneen supistumisjakson jälkeen myös osakerahastoihin.

EI-RAHOITUSSEKTORI

Ei-rahoitussektorin rahoitusinvestointien kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti pysyi vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä (jolta tuoreimmat käytettävissä olevat neljännesvuositiedot ovat) ennallaan ja oli 2,6 % (ks. taulukko 5). Kolmannen neljänneksen kehitys johtui lähinnä käteiseen ja talletuksiin tehtyjen sijoitusten vahvemmasta kasvusta, mikä korvasi sen, että velkapapereihin, osakkeisiin ja muihin osuuksiin tehdyt sijoitukset kasvoivat hitaammin.

Sektorikohtainen tarkastelu osoittaa, että kuten toisellakin vuosineljänneksellä, kotitaloudet ja yritykset vähensivät kolmannella neljänneksellä edelleen rahoitusinvestointejaan, kun taas julkisyhteisöjen sektori lisäsi sijoituksiaan (mikä liittyi osittain pankkien pääomitustoimiin; ks. kuvio 13). Se, että kotitalouksille on kertynyt rahoitusvaroja aikaisempaa hitaammin, johtuu suureksi osaksi niiden käytettävissä olevien nimellistulojen kasvun pysähtymisestä. Kotitaloudet supistivat hallussaan olevien velkapapereiden määrää ja vähensivät edelleen rahasto-osuuksiaan – vuoden 2010 alussa alkanut prosessi jatkui vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä.

Yritysten rahoitusinvestointien kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti hidastui kolmannella neljänneksellä, kun bruttotoimintaylijäämät ja säästöjen lisäys (eli jakamattomat voittovarat) jatkuvasti

Taulukko 5. Euroalueen ei-rahoitussektorin rahoitusinvestoinnit

	Kanta prosentteina rahoitus-varoista[1)]	Vuotuinen kasvuvauhti									
		2010 II	2010 III	2010 IV	2011 I	2011 II	2011 III	2011 IV	2012 I	2012 II	2012 III
Rahoitusinvestoinnit	**100**	**2,6**	**2,7**	**3,6**	**3,3**	**3,5**	**3,3**	**2,6**	**3,0**	**2,6**	**2,6**
Käteinen ja talletukset	24	1,5	2,3	3,2	3,9	4,2	3,5	3,0	3,6	3,2	3,6
Velkapaperit lukuun ottamatta johdannaisia	5	-2,5	-3,4	5,1	6,1	7,4	7,4	2,9	1,8	0,4	-1,0
josta: lyhytaikaiset	0	-25,0	-11,2	-8,4	-0,8	6,1	-1,2	19,8	15,9	22,7	23,5
josta: pitkäaikaiset	5	0,1	-2,6	6,3	6,7	7,5	8,1	1,6	0,6	-1,3	-2,8
Osakkeet ja osuudet lukuun ottamatta rahasto-osuuksia	28	2,5	2,7	3,3	2,6	2,5	2,6	2,2	2,7	2,6	1,9
josta: noteeratut osakkeet	6	3,1	2,3	3,0	1,1	1,2	2,8	2,1	2,6	2,6	1,0
josta: noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	22	2,3	2,8	3,4	3,0	2,8	2,6	2,3	2,8	2,6	2,1
Rahasto-osuudet	5	-2,2	-3,0	-3,7	-4,3	-3,6	-4,6	-5,0	-4,0	-2,7	-1,5
Vakuutustekninen vastuuvelka	16	4,8	4,7	4,3	3,6	3,1	2,7	2,2	1,8	1,7	1,7
Muut[2)]	22	4,9	5,1	5,3	4,8	5,0	5,2	4,6	5,4	4,6	4,9
M3[3)]		**0,1**	**0,8**	**1,1**	**1,8**	**1,3**	**1,7**	**1,5**	**2,9**	**3,0**	**2,6**

Lähde: EKP.
1) Sen viimeisen neljänneksen lopussa, jolta tiedot ovat käytettävissä. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.
2) Muut rahoitusvarat käsittävät lainat ja muut saamiset, joihin puolestaan sisältyvät yritysten myöntämät kauppaluotot.
3) Vuosineljänneksen lopussa. Raha-aggregaatti M3 sisältää euroalueen ei-rahalaitossektorin (eli yrityssektorin ja muiden rahoituksenvälittäjien kuin rahalaitosten) monetaariset saamiset euroalueen rahalaitoksilta ja valtionhallinnolta.

supistuivat. Julkisyhteisöjen sektorin rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi kolmannella neljänneksellä edelleen lähinnä lainoihin, käteiseen ja hallussa oleviin talletuksiin tehtyjen sijoitusten kasvun vuoksi, kun taas osakkeisiin tehdyt sijoitukset pysyivät ennallaan ja velkapapereihin tehdyt sijoitukset supistuivat. Yksityiskohtaisempia tietoja yksityisen ei-rahoitussektorin rahoitusvirtojen ja taseiden kehityksestä on saatavissa osista 2.6 ja 2.7. Tietoja on saatavilla – kaikkien institutionaalisten sektorien osalta – myös helmikuun 2013 Kuukausikatsauksen kehikosta ”Integrated euro area accounts for the third quarter of 2012”.

INSTITUTIONAALISET SIJOITTAJAT

Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusinvestointien vuotuinen kasvuvauhti pysyi ennallaan ja oli 2,4 % vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä (joka on viimeisin neljännes, jolta tietoja euroalueen integroidusta tilinpidosta on saatavissa; ks. kuvio 14). Kasvuvauhti on siten yhä hitainta sitten vuoden 1999, osittain sen vuoksi, että kotitalouksien sijoitukset vakuutustekniseen vastuuvelkaan ovat supistuneet vuoden 2007 lopusta lähtien, ja sen vuoksi, että vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen hallussa olevat käteinen ja talletukset ovat pienentyneet. Viimeksi mainittu seikka, joka havaittiin viimeksi vuoden 2011 toisella neljänneksellä, saattaa viitata siihen, että käteispuskurien tarve on vähentynyt, kun rahoitusmarkkinoiden epävarmuus on jonkin verran hellittänyt. Rahasto-osuudet ja velkapaperit vaikuttivat edelleen eniten vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusinvestointien kokonaismäärään. Kun rahasto-osuuksien osuus pieneni viimeisellä neljänneksellä hieman, velkapapereihin tehtyjen rahoitusinvestointien osuus suureni kuitenkin edelleen.

Sijoitukset sijoitusrahastojen rahasto-osuuksiin (rahamarkkinarahastoja lukuun ottamatta) suurenivat vuositasolla merkittävästi 341 miljardiin euroon viimeisellä neljänneksellä edellisen neljänneksen 171 miljardista eurosta. Vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 4,3 prosenttiin kolmannen neljänneksen 2,8 prosentista. Joukkolainarahastojen vuotuisen kasvun osuus oli suurin, mutta myös sijoitukset yhdistelmärahastoihin elpyivät.

Kuvio 13. Ei-rahoitussektorin rahoitusinvestoinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, prosenttiyksikköinä)

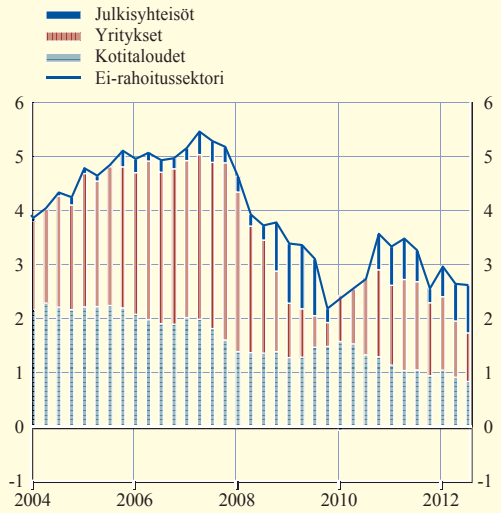

Lähde: EKP.

Kuvio 14. Vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen rahoitusinvestoinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, prosenttiyksikköinä)

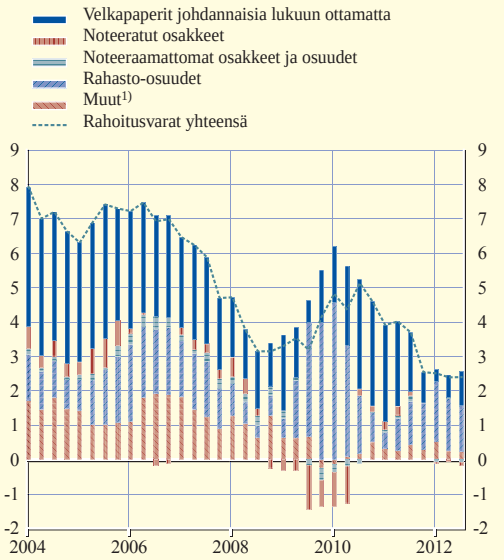

Lähde: EKP.
1) Lainat, talletukset, vakuutustekninen vastuuvelka ja muut saamiset.

Myös sijoitukset osakerahastoihin suurenivat pitkittyneen supistumisjakson jälkeen (ks. kuvio 15). Sijoitukset rahamarkkinarahastoihin supistuivat jälleen, sillä taloudellinen toimintaympäristö on näille rahastoille haasteellinen matalan korkotason vuoksi.

Kuvio 15. Vuotuiset nettosijoitukset rahamarkkina- ja sijoitusrahastoihin

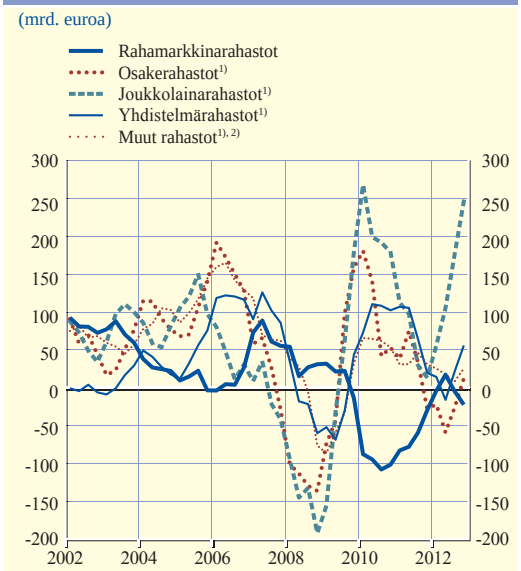

Lähteet: EKP ja EFAMA.
1) Ennen vuoden 2009 ensimmäistä neljännestä arviot neljännesvuotuisista virtatiedoista on johdettu yhdenmukaistamattomista EKP:n sijoitusrahastotilastoista, EFAMAn tuottamiin kansallisiin tietoihin perustuvista EKP:n laskelmista ja EKP:n arvioista.
2) Kiinteistörahastot, riskirahastot ja muualla luokittelemattomat rahastot.

Kun tarkastellaan erityisesti vuoden 2012 viimeisen neljänneksen kehitystä, sijoitukset sijoitusrahastojen rahasto-osuuksiin (rahamarkkinarahastoja lukuun ottamatta) kasvoivat vahvasti eli 160 miljardia euroa, missä saattaa näkyä jonkin varran kausivaihtelua (koska tiedot ovat kausivaihtelusta puhdistamattomia). Kasvu johtui suureksi osaksi joukkolainarahastoihin tehdyistä sijoituksista, sillä niiden vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 16,6 prosenttiin kyseisellä neljänneksellä. Tässä näkyy edelleen se, että tilanne joukkolainamarkkinoilla helpotti maturiteetiltaan kolmen vuoden pituisten eurojärjestelmän pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden ja rahapoliittisten suorien kauppojen julkistamisen jälkeen. Kun tarkastellaan sijoitusrahastojen taseiden vastaavaapuolta viimeisen neljänneksen osalta, vaikuttaa samaan aikaan siltä, että joukkolainarahastot ovat sijoittaneet hieman enemmän euroalueen ulkopuolella olevien liikkeeseen laskemiin joukkolainoihin kuin euroalueella olevien liikkeeseen laskemiin joukkolainoihin – tämä on jonkin verran ristiriidassa edellisen neljänneksen kehityksen kanssa.

2.3 RAHAMARKKINAKOROT

Rahamarkkinakorot heilahtelivat aikaisempaa enemmän jaksolla 5.12.2012–6.3.2013. Näkemykset siitä, että EKP:n ohjauskorkojen alentamisesta oli tullut epätodennäköisempää, samoin kuin likviditeettitilanteen kehitystä koskeneet odotukset nostivat rahamarkkinakorkoja väliaikaisesti tammikuussa. Eoniakorko laski hieman tarkastelujakson aikana ja pysyi matalalla tasolla. Eoniakorossa näkyi se, että EKP:n ohjauskorot ovat pitkällä aikavälillä arvioituina ennätyksellisen matalia ja että yön yli -markkinoilla on edelleen hyvin suuria määriä ylimääräistä likviditeettiä.

Vakuudettomat rahamarkkinakorot heilahtelivat jonkin verran jaksolla 5.12.2012–6.3.2013. Ne pysyivät joulukuussa vakaina, minkä jälkeen ne nousivat tammikuussa ennen kuin laskivat helmikuussa jälleen, lopulta tasolle, joka vastasi tarkastelujakson alun tasoa. Yhden kuukauden euriborkorko oli maaliskuun 6. päivänä 0,12 %, kolmen kuukauden 0,20 %, kuuden kuukauden 0,32 % ja 12 kuukauden 0,54 %. Kahden lyhyimmän maturiteetin korot pysyivät siten ennallaan ja olivat 0,01 prosenttiyksikköä korkeammat kuin joulukuun 5. päivänä, kun taas pitempien maturiteettien korot olivat 0,02 ja 0,03 prosenttiyksikköä alempia. Näin ollen kahdentoista ja yhden kuukauden euriborkorkojen välinen ero – joka on rahamarkkinoiden tuottokäyrän jyrkkyyden indikaattori – pieneni tämän ajanjakson aikana 0,04 prosenttiyksikköä ja oli 0,42 prosenttiyksikköä 6.3. (ks. kuvio 16).

Kuvio 16. Rahamarkkinakorot

(vuotuinen korko, korkoero prosenttiyksikköinä, päivähavaintoja)

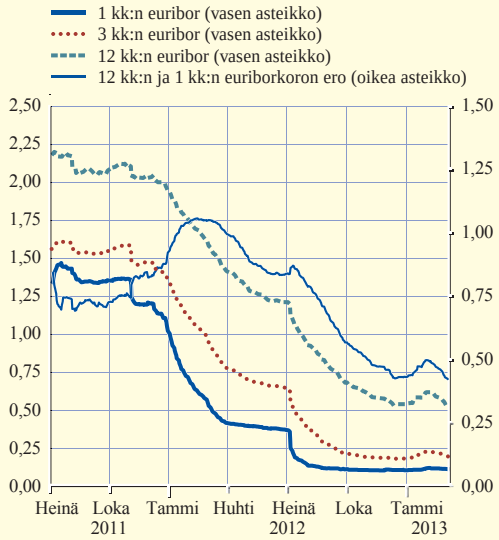

Lähteet: EKP ja Thomson Reuters.

Kuvio 17. Kolmen kuukauden eurepo, euribor ja yön yli -indeksiswap

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

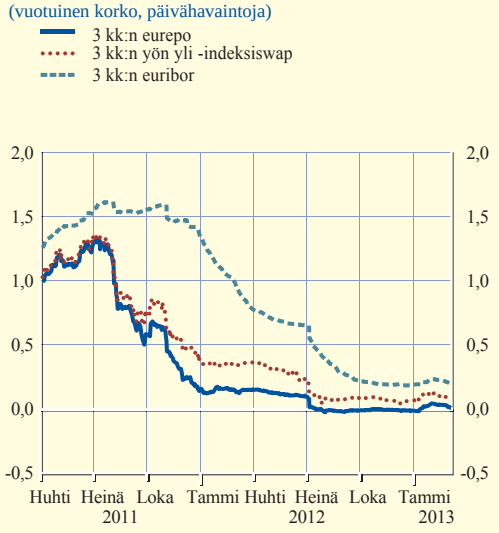

Lähteet: EKP, Bloomberg ja Thomson Reuters.

Vakuudelliset rahamarkkinakorot kehittyivät samankaltaisesti ja pysyivät joulukuussa vakaina ennen kuin nousivat vuoden alussa ja alenivat tämän jälkeen helmikuussa (ks. kuvio 17). Kolmen kuukauden yön yli -indeksiswapkorko oli maaliskuun 6. päivänä 0,07 % eli sama kuin 5.12. Koska vastaava vakuudeton euriborkorko nousi 0,01 prosenttiyksikköä, näiden kahden koron välinen ero suureni saman verran. Kolmen kuukauden eurepokorko nousi tarkastelujakson aikana 0,02 prosenttiyksikköä ja oli 0,01 % 6.3.

Maaliskuussa 2013 erääntyvien kolmen kuukauden euriborfutuurisopimusten pohjalta johdettu korko 6.3. oli 0,19 %, kesäkuussa erääntyvien 0,19 % ja syyskuussa erääntyvien 0,20 %. Ne olivat siten kaikki nousseet 0,02 prosenttiyksikköä joulukuun 5. päivän tasosta, mikä johtui osittain siitä, että EKP:n ohjauskorkojen laskusta oli tullut aikaisempaa epätodennäköisempää (ks. kuvio 18). Kolmen kuukauden euriborfutuurisopimuksiin perustuvista optioista johdettu imp-

Kuvio 18. Kolmen kuukauden korot ja futuurikorot euroalueella

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

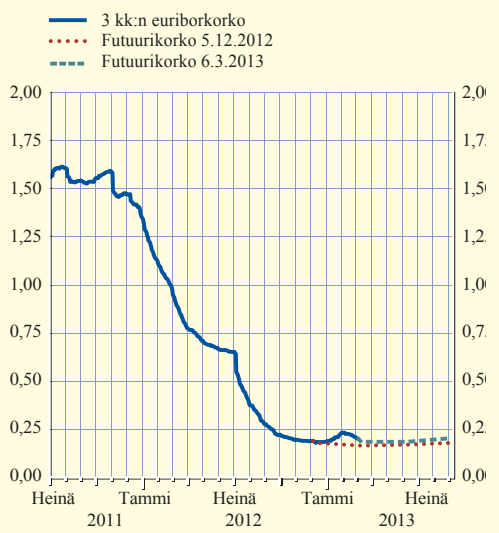

Lähde: Thomson Reuters.
Huom. Tänä ja kolmena seuraavana neljänneksenä erääntyvien kolmen kuukauden futuurisopimusten korkoja Liffen noteerausten mukaan.

Kuvio 19. Kolmen kuukauden euribor-futuureiden optioihin perustuva implisiittinen volatiliteetti vakiomaturiteeteissa

(vuotuisina prosentteina, päivähavaintoja)

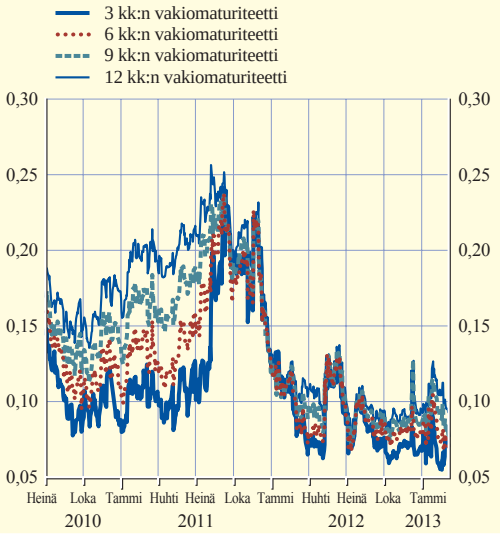

Lähteet: Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.
Huom. Tämä indikaattori lasketaan kahdessa vaiheessa. Kolmen kuukauden euriborfutuureiden optioista johdetut implisiittiset volatiliteetit muunnetaan ensin siten, että ne ilmaistaan logaritmisina hintoina eikä tuottoina. Tämän jälkeen näin saadut implisiittiset volatiliteetit, joilla on vakiomaturiteettipäivämäärä, muunnetaan vakiojuoksuaikaisiksi tiedoiksi.

Kuvio 20. EKP:n korot ja yön yli -korko

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

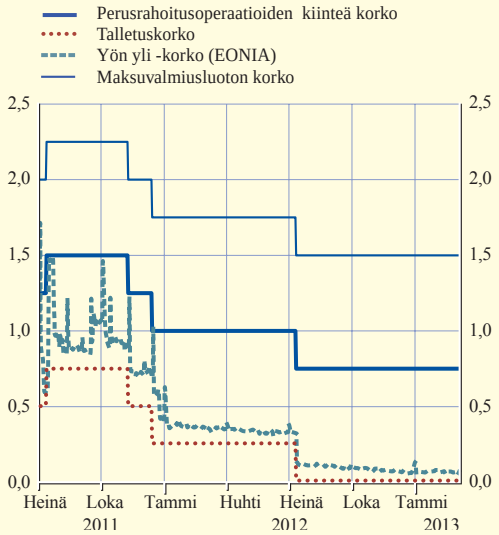

Lähteet: EKP ja Thomson Reuters.

lisiittinen volatiliteetti lisääntyi kolmen, kuuden, yhdeksän ja 12 kuukauden kiinteissä maturiteeteissa joulukuun 5. päivän tasoon verrattuna (ks. kuvio 19).

Yön yli -maturiteetin tarkastelu osoittaa, että eoniakorko laski edelleen hieman keskimäärin 0,07 prosenttiyksikköön vuoden 2012 kahdennentoista pitojakson ja vuoden 2013 ensimmäisen ja toisen pitojakson aikana ja oli 0,07 % maaliskuun 6. päivänä. Tämän seurauksena eoniakoron ja perusrahoitusoperaatioiden koron välinen negatiivinen ero suureni edelleen hieman tarkastelujakson aikana, koska yön yli -rahan markkinoilla oli hyvin suuria määriä ylimääräistä likviditeettiä (ks. kuvio 20).

EKP lisäsi tarkastelujakson aikana edelleen likviditeettiä rahoitusoperaatioilla, jotka olivat yhden viikon, yhden pitojakson ja kolmen kuukauden mittaisia. Kaikki nämä operaatiot toteutettiin kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksyttiin täysimääräisesti (ks. kehikko 2).

EKP toteutti viikoittain myös yhden viikon pituisia likviditeettiä vähentäviä operaatioita vaihtuvakorkoisina huutokauppoina, joissa maksimitarjouskorko oli vuoden 2012 kahdennellatoista pitojaksolla ja vuoden 2013 ensimmäisellä ja toisella pitojaksolla 0,75 %. EKP vähensi lähes kaikilla näillä likviditeettiä vähentävillä operaatioilla velkapaperiohjelmassa tehtyjen ostojen arvoa vastaavan määrän (joka oli 205,5 miljardia euroa 6.3.), ainoana poikkeuksena vuoden 2012 viimeinen operaatio, joka toteutettiin 28.12. ja jossa eurojärjestelmä poisti likviditeettiä vain 197,6 miljardin verran.

Tarkastelujaksolle oli edelleen ominaista ylimääräisen likviditeetin erittäin runsas määrä, vaikka sen määrä pieneni jonkin verran, koska kahdessa kolmen vuoden pitempiaikaisessa rahoitusoperaatiossa, joiden maksut suoritettiin joulukuussa 2011 ja maaliskuussa 2012, saatua likviditeettiä maksettiin vapaaehtoisesti jonkin verran takaisin etuajassa. Vastapuolet ovat maksaneet tähän mennessä takaisin 224,8 miljardia euroa 1 018,7 miljardista eurosta, jotka saatiin kyseisistä kahdesta pitempiaikaisesta rahoitusoperaatiosta. Tämän seurauksena päivittäinen ylimääräinen likviditeetti supistui keskimäärin 554 miljardiin euroon vuoden 2012 kahdennentoista pitojakson ja vuoden 2013 ensimmäisen ja toisen pitojakson aikana oltuaan 683 miljardia euroa kolmen edellisen pitojakson aikana. Talletusmahdollisuutta käytettiin päivittäin keskimäärin 197 miljardin euron verran, kun taas varantovaatimukset ylittävät sekkitilitalletukset supistuivat keskimäärin 357 miljardiin euroon – oltuaan keskimäärin 264 miljardia euroa ja 419 miljardia euroa kolmen edellisen pitojakson aikana.

Kehikko 2.

LIKVIDITEETTITILANNE JA RAHAPOLIITTISET OPERAATIOT 14.11.2012–12.2.2013

Tässä kehikossa tarkastellaan EKP:n avomarkkinaoperaatioita 11.12.2012, 15.1.2013 ja 12.2.2013 päättyneillä vähimmäisvarantojen pitoajanjaksoilla.

Perusrahoitusoperaatiot toteutettiin tänä aikana edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksyttiin täysimääräisesti. Samaa menettelyä käytettiin edelleen myös poikkeavalla maturiteetilla toteutetuissa eurojärjestelmän rahoitusoperaatioissa (maturiteettina yksi pitoajanjakso). Näiden operaatioiden kiinteänä korkona käytettiin perusrahoitusoperaatioiden korkoa.

Myös kolmen kuukauden pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot toteutettiin tänä aikana kiinteäkorkoisina huutokauppoina ja niissä tehdyt tarjoukset hyväksyttiin täysimääräisesti. Kolmen kuukauden rahoitusoperaatioiden kiinteänä korkona käytettiin perusrahoitusoperaatioiden keskimääräistä korkoa kulloisenkin operaation ajalta.

Osana EKP:n neuvoston 8.12.2011 päättämiä toimia, joilla edistetään pankkien lainanantoa ja euroalueen rahamarkkinoiden likvidiyttä, tarjottiin 21.12.2011 toteutettuun kolmen vuoden pitempiaikaiseen rahoitusoperaatioon osallistuneille pankeille mahdollisuus ennenaikaiseen takaisinmaksuun vuoden kuluttua. Takaisinmaksumahdollisuus alkoi 30.1.2013.

EKP:n neuvosto päätti pitää EKP:n ohjauskorot ennallaan tarkastelujakson aikana.

Pankkijärjestelmän likviditeettitarpeet

Pankkijärjestelmän päivittäinen likviditeettitarve – määriteltynä riippumattomien tekijöiden vaikutuksen ja varantovelvoitteiden summaksi – oli tarkastelujakson aikana keskimäärin 575,7 miljardia euroa eli 54,8 miljardia euroa suurempi kuin edeltäneinä kolmena pitoajanjaksona (8.8.–13.11.2012) keskimäärin. Varantovelvoitteet olivat tarkastelujakson kolmena pitoajanjaksona keskimäärin 105,9 miljardia euroa eli hieman pienemmät kuin edeltäneinä kolmena pitoajanjaksona (106,8 miljardia euroa). Riippumattomien tekijöiden keskimääräinen vaikutus kasvoi 55,7 miljardilla eurolla 469,7 miljardiin euroon. Tämä johtui pääasiassa valtion keskuspankkitalletusten kasvusta. Muiden riippumattomien tekijöiden (esim. euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta) vaikutus heikentyi hetkittäin.

Kuvio A. Pankkien sekkitilitalletukset, varantovelvoitteen ylittävät talletukset ja talletusmahdollisuuden käyttö

(mrd. euroa, päivittäiset luvut kultakin pitoajanjaksolta)

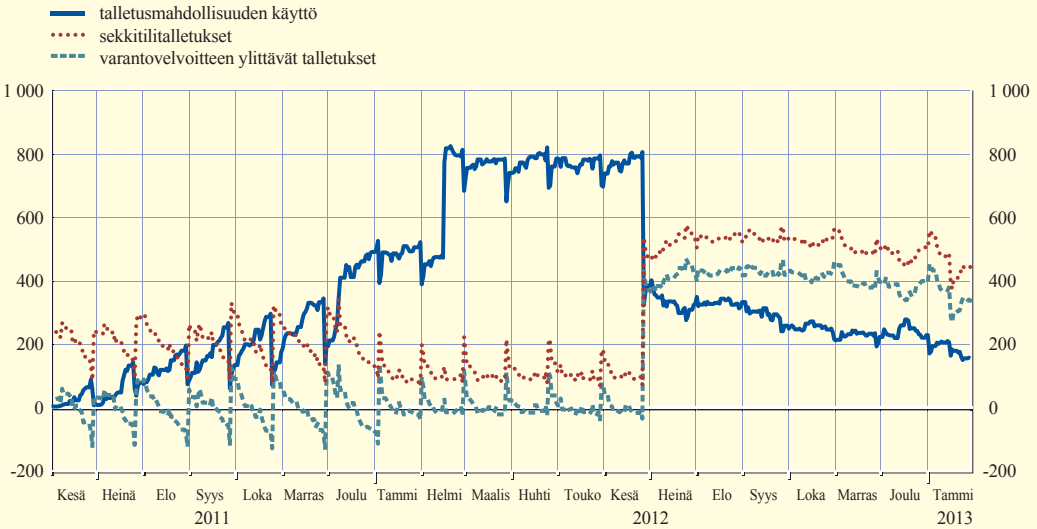

Lähde: EKP.

Varantovelvoitteen ylittäviä talletuksia oli tänä aikana sekkitileillä keskimäärin 382,5 miljardin euron arvosta eli 45,8 miljardia euroa vähemmän kuin edellisellä tarkastelujaksolla. Kuten edellisellä tarkastelujaksolla (8.8.–13.11.2012), sekkitilitalletusten suuruuden voidaan katsoa johtuneen talletuskoron laskemisesta nollaan prosenttiin heinäkuussa 2012, minkä vuoksi pankkien ei enää aiemmassa määrin kannattanut tallettaa ylimääräistä likviditeettiään yön yli maksuvalmiusjärjestelmään. Tarkasteltavina kolmena pitoajanjaksona talletusmahdollisuuden käyttö väheni 76,4 miljardilla eurolla eli huomattavasti ja oli 219,7 miljardia euroa (ks. myös ”Maksuvalmiusjärjestelmän käyttö” jäljempänä tässä kehikossa).

Likviditeetin tarjonta

Avomarkkinaoperaatioissa jaetun likviditeetin nettomäärä oli tarkastelujaksolla keskimäärin 1 175,9 miljardia euroa eli huomattavasti (68,7 miljardia euroa) pienempi kuin kolmen edellisen pitoajanjakson aikana. Huutokauppoina toteutetuissa operaatioissa[1] jaetun likviditeetin määrä oli keskimäärin 900 miljardia euroa (65,3 miljardia euroa vähemmän kuin edeltäneellä tarkastelujaksolla) (ks. kuvio B).

Viikoittaisissa perusrahoitusoperaatioissa jaetun likviditeetin määrä oli päivittäin keskimäärin 76,3 miljardia euroa 11.12.2012 ja 15.1.2013 päättyneillä vähimmäisvarantojen pitoajanjaksoilla. Määrä kasvoi huomattavasti (127,5 miljardiin euroon) 12.2.2013 päättyneellä vähimmäisvarantojen pitoajanjaksolla. Jaetun likviditeetin päivittäinen kokonaismäärä oli tarkasteltavilla kolmella pitoajanjaksolla siis keskimäärin 92,0 miljardia euroa (edeltäneinä kolmena pitoajanjaksona 110,4 miljardia euroa). Poikkeavalla maturiteetilla toteutetuissa operaatioissa (maturiteettina yksi pitoajanjakso) jaetun likviditeetin osuus oli tarkasteltavilla kolmella pitoajanjaksolla päivittäin keskimäärin 14,0 miljardia euroa (edeltäneenä tarkastelujaksona 17,5 miljardia euroa). Kolmen kuukauden pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa likviditeettiä jaettiin keski-

1 Huutokauppoina toteutettavia operaatioita ovat perusrahoitusoperaatiot, pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot ja hienosäätöoperaatiot. Hienosäätöoperaatiot voivat olla joko likviditeettiä lisääviä tai sitä vähentäviä.

Kuvio B. Pankkijärjestelmän likviditeetti-tarpeet ja likviditeetin tarjonta

(mrd. euroa, kunkin erän päivittäinen keskiarvo koko jaksolta)

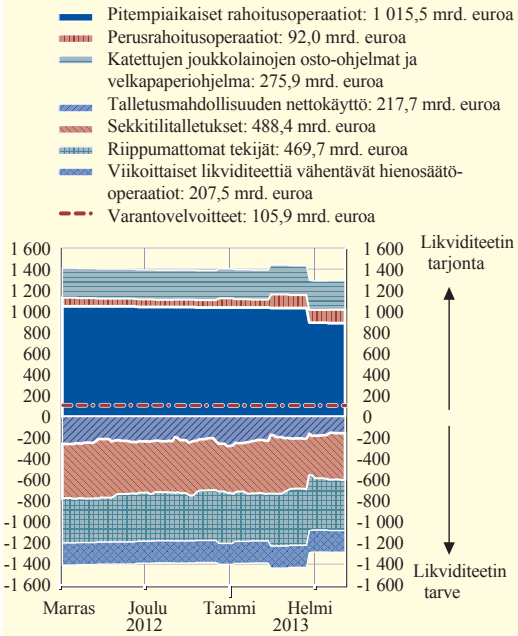

Lähde: EKP.

Kesäkuussa 2010 päättyneessä ensimmäisessä katettujen joukkolainojen osto-ohjelmassa jaetun likviditeetin määrä oli 12.2.2013 hieman pienempi kuin edellisen tarkastelujakson lopussa eli 48,9 miljardia euroa, sillä joukkolainoja erääntyi. Toisessa katettujen joukkolainojen osto-ohjelmassa (joka päättyi 31.10.2012) jaetun likviditeetin määrä oli 16,3 miljardia euroa 12.2.2013. Velkapaperiohjelmassa tehtyjen arvopaperiostojen nettoarvo pieneni 2,0 miljardilla eurolla 205,4 miljardiin euroon velkapapereiden erääntymisen myötä. Velkapaperiohjelman likviditeettivaikutuksen neutraloimiseksi suoritettiin viikoittaisia hienosäätöoperaatioita. Yleensä EKP poisti kaiken ohjelman kautta jaetun likviditeetin. Poikkeuksena oli 28.12.2012 suoritettu vuoden 2012 viimeinen operaatio, jossa eurojärjestelmä vähensi likviditeettiä vain 197,6 miljardia euroa.

Maksuvalmiusjärjestelmän käyttö

Ylimääräistä likviditeettiä – määriteltynä rahoitusoperaatioissa ja maksuvalmiusluottona jaetun likviditeetin kokonaismäärän sekä riippumattomien tekijöiden ja varantovelvoitteiden yhteismäärän väliseksi erotukseksi – oli tarkastelujaksolla keskimäärin 602,2 miljardia euroa (edeltäneellä tarkastelujaksolla 724,8 miljardia euroa). Maksuvalmiusluoton käyttö oli edelleen hyvin vähäistä, vain 2,0 miljardia euroa (edeltäneellä tarkastusjaksolla 1,0 miljardia euroa). Talletusmahdollisuuden keskimääräinen käyttö väheni 296,1 miljardista eurosta 219,7 miljardiin euroon. Talletusmahdollisuuden nettokäyttö[2] oli keskimäärin 217,7 miljardia euroa. Se oli huomattavasti eli määrin 30,0 miljardia euroa (edeltäneinä kolmena pitoajanjaksona 40,1 miljardia euroa).

Kahdessa kolmen vuoden pitempiaikaisessa rahoitusoperaatiossa jaetun likviditeetin päivittäinen määrä oli tarkastelujaksolla keskimäärin 971,5 miljardia euroa (edeltäneinä kolmena pitoajanjaksona 1 000,3 miljardia euroa). Pieneneminen johtui lähinnä siitä, että eurojärjestelmän vastapuolet käyttivät mahdollisuutta maksaa 21.12.2011 toteutetussa ensimmäisessä kolmen vuoden pitempiaikaisessa rahoitusoperaatiossa lainaamiaan varoja ennenaikaisesti takaisin. Pankit maksoivat tarkastelujakson aikana vapaaehtoisesti takaisin 149,4 miljardia euroa ennen operaation eräpäivää, mikä vähensi huomattavasti ylimääräisen likviditeetin määrää markkinoilla.

Ensimmäisessä ja toisessa katettujen joukkolainojen osto-ohjelmassa sekä velkapaperiohjelmassa tehtyjen ostojen myötä jaetun likviditeetin kokonaismäärä oli tarkastelujaksolla keskimäärin 275,9 miljardia euroa. Joukkolainoja ja velkapapereita erääntyi yhteensä 3,4 miljardin euron arvosta.

2 Talletusmahdollisuuden nettokäyttö on talletusmahdollisuuden käytön ja maksuvalmiusluoton käytön erotus tarkastelujakson aikana. Myös viikonloput lasketaan mukaan.

77,3 miljardia euroa pienempi kuin edeltäneellä tarkastelujaksolla lähinnä talletusmahdollisuuden vähäisemmän käytön vuoksi.

Korot

Perusrahoitusoperaatioiden korko oli koko tarkastelujakson ajan 0,75 %, maksuvalmiusluoton korko 1,50 % ja talletuskorko 0,00 %.

Ensimmäisessä kolmen vuoden pitempiaikaisessa rahoitusoperaatiossa jaetun likviditeetin ennenaikaisesta takaisinmaksusta huolimatta ylimääräistä likviditeettiä oli tarkastelujaksolla yhä runsaasti, joten eoniakorko ja muut hyvin lyhyet rahamarkkinakorot pysyivät matalina. Eoniakorko oli tarkastelujaksolla keskimäärin 0,072 % eli 0,678 prosenttiyksikköä alle perusrahoitusoperaatioiden koron, ja se laski ennätyksellisen alas 21.12.2012, jolloin se oli 0,06 % (ks. kuvio C).

Kuvio C. Eoniakorko ja talletuskorkoa

(päivittäinen korko prosentteina)

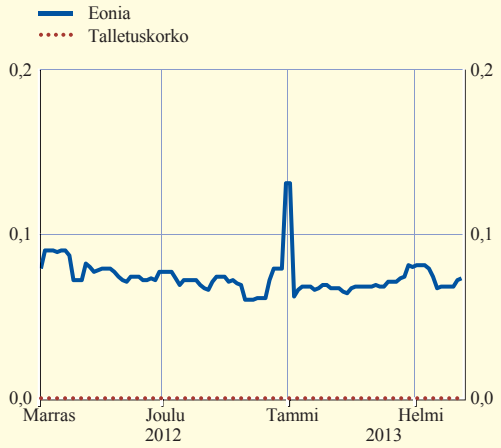

Lähde: EKP.

2.4 JOUKKOLAINAMARKKINAT

AAA-luokituksen saaneiden valtion pitkien joukkolainojen tuotot suurenivat euroalueella marraskuun lopusta maaliskuun alkuun noin 0,06 prosenttiyksikköä ja olivat noin 1,8 % maaliskuun 6. päivänä. Yhdysvalloissa valtion pitkien joukkolainojen tuotot suurenivat saman ajanjakson aikana noin 0,32 prosenttiyksikköä ja olivat noin 1,9 % maaliskuun 6. päivänä. Euroalueella markkinoiden näkemykset riskeistä lievenivät edelleen pääasiallisesti sen vuoksi, että valtioiden velkakriisin ratkaisemisessa edistyttiin edelleen ja pankkisektorin häiriöiden koettiin helpottuvan muun muassa sen ansiosta, että kolmen vuoden pitempiaikaisia rahoitusoperaatioita maksettiin takaisin odotettua enemmän. Vallitseva kokonaiskehitys oli tällainen, vaikka kotimaista epävarmuutta ilmeni joissain euroalueen maissa erityisesti tarkastelujakson loppupuolella ja euroalueen kasvu oli heikkoa ja petti edelleen markkinoiden odotukset. Yhdysvalloissa markkinoiden näkemyksiin vaikutti lähinnä valtionvelan kattoa koskeneiden neuvottelujen kehitys. Myös yritysten joukkolainojen markkinat hyötyivät siitä, että markkinoiden näkemykset olivat kaiken kaikkiaan myönteisiä, minkä osoittaa se, että BBB-luokituksen saaneiden yritysten joukkolainojen ja korkeatuottoisten joukkolainojen tuottoerot supistuivat. Markkinapohjaiset pitkäaikaisia inflaatio-odotuksia mittaavat indikaattorit viittaavat siihen, että markkinaosapuolten inflaatio-odotukset pysyvät tiukasti hintavakauden määritelmän mukaisina.

AAA-luokituksen saaneiden valtion pitkien joukkolainojen tuotot suurenivat euroalueella noin 0,06 prosenttia marraskuun lopusta maaliskuun 6. päivään, jolloin ne olivat noin 1,8 % (ks. kuvio 21). Yhdysvalloissa valtion pitkien joukkolainojen tuotot suurenivat vakaasti 0,32 prosenttiyksikköä noin 1,9 prosenttiin maaliskuun alussa. Tämän seurauksena euroalueen AAA-luokituksen saaneiden valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotot olivat 0,15 prosenttiyksikköä pienemmät kuin Yhdysvalloissa. Japanissa valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotot pysyivät saman ajanjakson aikana suurin piirtein ennallaan ja olivat 0,7 % maaliskuun 6. päivänä.

Markkinoiden näkemykset kohentuivat euroalueen joukkolainamarkkinoilla edelleen lähinnä sen vuoksi, että valtioiden velkakriisin ratkaisemisessa edettiin poliittisesti ja EKP:n neuvosto oli ilmoittanut aikaisemmin rahapoliittisista suoristakaupoista (OMT-ohjelma). Myös sopimus yhteisestä pankkivalvonnasta EKP:n johdolla, Kreikan velan takaisinosto-operaation onnistuminen joulukuussa ja tämän jälkeen Kreikalle maksettavan tuen hyväksyminen auttoivat kohentamaan markkinoiden näkemyksiä. Samalla EKP:n vuoden 2012 alussa toteuttamissa kolmen vuoden pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa lainattujen varojen takaisinmaksu odotettua aikaisemmin vahvisti näkemyksiä siitä, että pankkisektorin häiriöt olivat helpottumassa. Häntäriskien pienentyminen on osaltaan keventänyt riskipitoisempien rahoitusvarojen preemioita ja kääntänyt sijoitusten virran turvallisempina pidetyistä kohteista eli parhaan luokituksen saaneista rahoitusvaroista.

Kuvio 21. Valtion pitkien lainojen tuotot

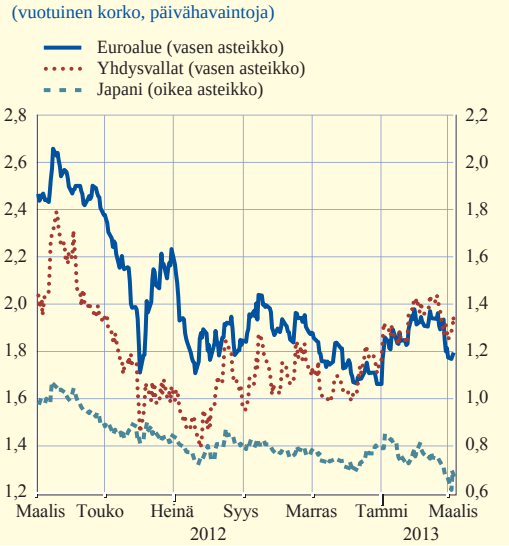

Lähteet: EuroMTS, EKP, Bloomberg ja Thomson Reuters.
Huom. Valtion pitkillä lainoilla tarkoitetaan 10 vuoden joukkovelkakirjalainoja tai maturiteetiltaan lähimpiä vastaavia lainoja. Euroalueen joukkolainojen tuotto perustuu EKP:n tietoihin AAA-luokituksen saaneista joukkolainoista, joihin nykyisin sisältyvät Itävallan, Suomen, Ranskan, Saksan ja Alankomaiden valtion joukkolainat.

Tämä myönteinen kehitys vähensi ristiriitaisten talousuutisten vaikutusta euroalueella tarkastelujakson aikana. Kasvu pysyi heikkona ja petti edelleen markkinoiden odotukset. Euroalueen kasvuennusteita tarkistettiin alaspäin tarkastelujakson aikana. Euroalueen BKT-tiedot olivat vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä heikompia kuin markkinaosapuolet olivat odottaneet, ja muutamat euroaluetta koskeneet kyselytutkimusindikaattorit olivat yhtä suuri pettymys.

Euroalueen joukkolainamarkkinoiden olosuhteiden jatkuva kohentuminen näkyi myös vahvana kysyntänä Italian ja Espanjan keskuspankkien järjestämissä tavanomaisissa huutokaupoissa koko tarkastelujakson ajan ja siinä, että Portugali ja Irlanti edistyivät siihen suuntaan, että ne alkaisivat saada uudelleen täysimääräisesti rahoitusta markkinoilta. Vaikka markkinoiden olosuhteet ovat kohentuneet, rahoitusmarkkinoiden häiriöt ovat kuitenkin edelleen olemassa, kun kotimarkkinoilla on epävarmuutta joissain euroalueen maissa ja viime aikoina on saatu kielteisiä uutisia muutamista vaikeuksiin joutuneista pankeista euroalueella.

Markkinoiden kehitys on liittynyt Yhdysvalloissa finanssipolitiikan äkillisen kiristymisen (fiscal cliff) pelkoon, joka aiheutti alun perin sijoitusten siirtämisiä turvallisempiin kohteisiin, kunnes sopimukseen oli päästy. Samanlainen tilanne syntyi vuoden 2013 alussa valtion velkakattoa koskeneiden keskustelujen ja myöhemmän väliaikaisen sopimuksen yhteydessä. Julkaistut taloustiedot olivat yleensä ristiriitaisia, ja työllisyyttä, asumista ja valmistusta koskevat luvut otettiin myönteisesti vastaan, mutta vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä julkistetut BKT:n kasvua koskeneet luvut olivat odotettua heikompia.

Sijoittajien epävarmuus joukkolainamarkkinoiden lähiajan kehityksestä euroalueella on lisääntynyt optioista johdetulla implisiittisellä volatiliteetilla mitattuna vakaasti oltuaan vähäisimmillään marraskuussa 2012 (ks. kuvio 22). Yhdysvalloissa ja Japanissa implisiittinen volatiliteetti on sitä vastoin pysynyt suurin piirtein ennallaan. Implisiittisen volatiliteetin taso tarkastelujakson lopussa oli kaiken kaikkiaan alhainen verrattuna tasoon, jolla se on ollut kriisin alkamisesta lähtien.

Kuvio 22. Valtion joukkolainamarkkinoiden implisiittinen volatiliteetti

(prosentteina, päivähavaintoja)

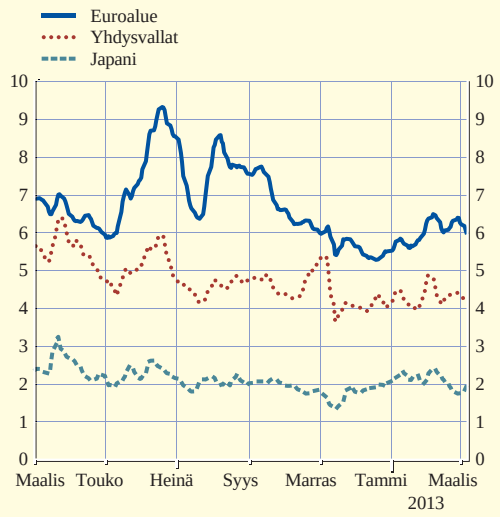

Lähde: Bloomberg.
Huom. Joukkolainamarkkinoiden implisiittinen volatiliteetti mittaa Saksan ja Yhdysvaltain valtion kymmenen vuoden joukkolainojen hintoihin liittyvää lyhyen aikavälin (enintään kolmen kuukauden) vaihtelua. Se perustuu vastaavien optiosopimusten markkina-arvoihin. Bloomberg käyttää sellaisten lähinnä olevana kuukautena erääntyviin futuureihin perustuvien sekä myynti- että osto-optioiden implisiittistä volatiliteettia, joiden toteutushinta on lähinnä markkinahintaa.

Kuvio 23. Nollakorkoisten inflaatiosidonnaisten joukkolainojen tuotot euroalueella

(vuotuinen korko, päivähavaintojen viiden päivän liukuvia keskiarvoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

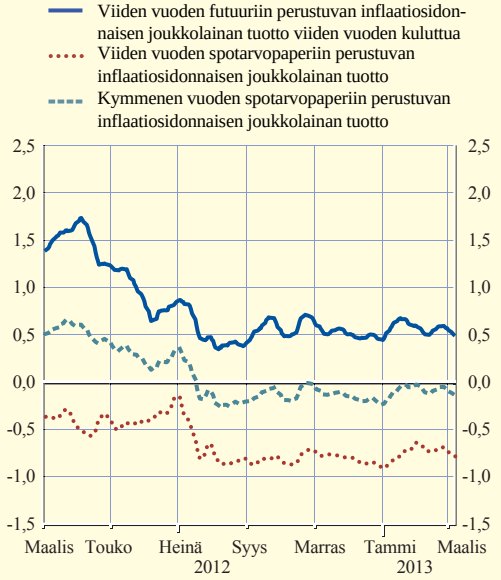

Lähteet: Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.
Huom. Elokuun 2011 lopusta lähtien reaalikorot on laskettu Ranskan ja Saksan erillisten reaalikorkojen BKT-painotettuna keskiarvona. Tätä ennen reaalikorot laskettiin estimoimalla Ranskan ja Saksan yhdistetty reaalituottokäyrä.

Kun markkinoiden näkemykset ovat kaiken kaikkiaan edelleen kohentuneet ja rahoitusongelmissa oleviin euroalueen maihin virtaa uudelleen sijoituksia, luottoriskijohdannaiset samoin kuin useimpien euroalueen valtioiden liikkeeseen laskemien joukkolainojen tuotot supistuivat tarkastelujakson aikana. Myös valtion 10 vuoden joukkolainojen tuottoerot Saksan valtion joukkolainoihin nähden ovat pienentyneet useimmissa euroalueen maissa. Valtion joukkolainojen tuottojen hajonta on kuitenkin edelleen suuri euroalueen maiden välillä. Lisäksi joillain euroalueen valtioiden joukkolainamarkkinoilla vaikuttavat kotimaiset epävarmuustekijät. Kreikan valtion joukkolainojen tuotot supistuivat 5,13 prosenttiyksikköä, Portugalin 1,46 prosenttiyksikköä ja Irlannin 0,69 prosenttiyksikköä. Kreikan valtion joukkolainojen tuoton voimakkaan supistumisen selittää lähinnä joulukuussa suoritettu velan takaisinosto-operaatio alemmalla tuottotasolla kuin jälkimarkkinoilla ennen kyseistä operaatiota. Sitä vastoin Italian valtion joukkolainojen tuotot suurenivat noin 0,16 prosenttiyksikköä tarkastelujakson aikana. Tuotot pysyivät muissa maissa suurin piirtein ennallaan.

Euroalueen valtioiden sekä 10 vuoden että viiden vuoden inflaatiosidonnaisten joukkolainojen tuotot pysyivät suurin piirtein ennallaan marraskuun lopusta maaliskuun 6. päivään, jolloin ne olivat noin -0,1 % ja -0,8 % (ks. kuvio 23). Markkinaosapuolten synkät näkemykset keskipitkän aikavälin kasvusta alensivat edelleen reaalituottoja erityisesti lyhyissä maturiteeteissa. Pitemmissä maturiteeteissa reaalituottoja kuvaava implisiittinen tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti (viiden vuoden futuuriin perustuva inflaatiovauhti viiden vuoden kuluttua) pysyi suurin piirtein ennallaan ja oli 0,5 %.

Kuvio 24. Nollakorkoisiin futuureihin perustuva tuotot yhtenäistävä inflaatio-vauhti ja inflaatiosidonnainen swapkorko euroalueella

(vuotuisina prosentteina, päivähavaintojen viiden päivän liukuvia keskiarvoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

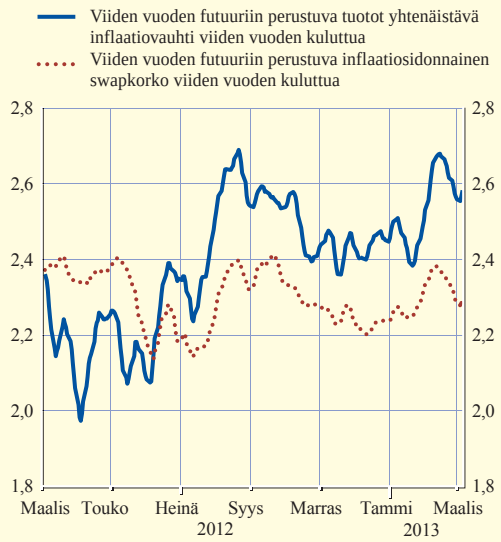

Lähteet: Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.
Huom. Elokuun 2011 lopusta lähtien tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti on laskettu Ranskan ja Saksan erikseen estimoitujen tuotot yhtenäistävien inflaatiovauhtien BKT-painotettuna keskiarvona. Tätä ennen tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti laskettiin vertaamalla euroalueen AAA-luokituksen saaneiden valtion joukkolainojen nimellistuottokäyrän tuottoja Ranskan ja Saksan inflaatiosidonnaisista valtion joukkolainoista johdettuun yhdistettyyn reaalituottokäyrään.

Kuvio 25. Korkojen aikarakenteesta johdetut euroalueen yön yli -korkojen odotukset

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

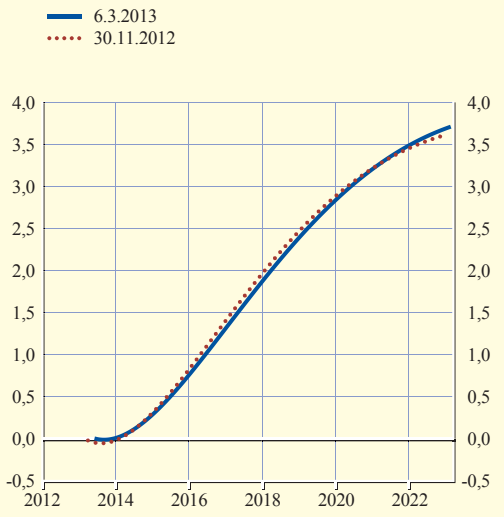

Lähteet: EKP, EuroMTS (taustatiedot) ja Fitch Ratings (luokitukset).
Huom. Korkojen aikarakenteesta johdettu termiinikorkokäyrä kuvaa markkinoiden odotuksia lyhyiden korkojen tulevasta kehityksestä. Käyrien laskentamenetelmää selostetaan EKP:n verkkosivuilla kohdassa "Euro area yield curve". Estimoinnissa käytetyt tiedot perustuvat AAA-luokituksen saaneiden valtion joukkolainojen tuottoihin euroalueella.

Koska reaalituotot olivat vakaita, tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti kehittyi AAA-luokituksen saaneiden joukkolainojen nimellistuottojen kehityksen mukaisesti. Tästä syystä implisiittinen tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti (viiden vuoden futuuriin perustuva inflaatiovauhti viiden vuoden kuluttua) kiihtyi tarkastelujakson aikana 0,20 prosenttiyksikköä noin 2,6 prosenttiin maaliskuun 6. päivänä. Samaan aikaan swapsopimuksista johdettu inflaatiovauhti samalla aikavälillä nopeutui 0,09 prosenttiyksikköä noin 2,3 prosenttiin maaliskuun 6. päivänä (ks. kuvio 24). Euroalueen inflaatiosidonnaisten joukkolainojen markkinoiden likviditeettiolosuhteiden ilmoitetaan kohentuneen tarkastelujakson aikana. Tätä on selitetty euroalueen rahoitusmarkkinoiden tilanteen yleisellä kohentumisella ja sillä, että inflaatiosidonnaisten joukkolainojen kysyntä lisääntyi joissain euroalueen maissa, joiden rahoitusmarkkinoilla oli häiriöitä. Rahoitusmarkkinoita koskevien tietojen perusteella inflaationäkymiä koskeva epävarmuus näyttää vähentyneen tarkastelujakson aikana. Erityisesti inflaatio- ja deflaatioriskejä vastaan otettujen vakuutusten kustannukset ovat pienentyneet inflaatiokatoista ja -lattioista johdettujen tietojen mukaan. Lisäksi indeksisidonnaisiin joukkolainoihin hinnoitellut inflaatioriskipreemiot ovat pitkällä aikavälillä edelleen pieniä. Kun otetaan myös markkinakohtaiset erityistekijät huomioon, markkinaperusteiset indikaattorit viittaavat kaiken kaikkiaan siihen, että inflaatio-odotukset pysyvät tiukasti hintavakauden määritelmän mukaisina.

Korkojen aikarakenteesta johdettuja euroalueen yön yli -korkojen odotuksia kuvaava käyrä pysyi tarkastelujakson aikana suurin piirtein ennallaan, mikä mahdollisesti viittaa siihen, että markkinaosapuolet eivät ole muuttaneet odotuksiaan yön yli -korkojen tulevista nousuista (ks. kuvio 25).

Yritysten liikkeeseen laskemien investointiluokkaan kuuluvien joukkolainojen tuottoerot supistuivat euroalueella tarkastelujakson aikana (suhteessa Merrill Lynchin AAA-luokituksen saaneiden valtion joukkolainojen EMU-indeksiin) edelleen kaikissa luottoluokitusryhmissä. Supistumisen aiheuttivat lähinnä rahoitusalan liikkeeseenlaskijat, ja pienentyminen oli erityisen voimakasta BBB- ja A-luokituksen saaneiden joukkolainojen osalta (1,06 ja 0,24 prosenttiyksikköä). Sitä vastoin muiden liikkeeseenlaskijoiden kuin rahoituslaitosten tuottoerot pysyivät suurin piirtein ennallaan, vaikka ne olivat edelleen rahoitusyhtiöiltä vaadittuja tuottoeroja pienempiä. Yritysten joukkolainojen tuottojen viimeaikainen kehitys viittaa kaiken kaikkiaan siihen, että yritysten markkinaperusteiset rahoitusehdot ovat kohentuneet erityisesti rahoitussektorilla.

2.5 OSAKEMARKKINAT

Osakkeiden hinnat nousivat marraskuun lopun ja 6.3.2013 välisenä aikana noin 6 % euroalueella ja 9 % Yhdysvalloissa. Heikon talouskasvun ympäristössä osakkeiden hintakehitys euroalueella heijastaa edelleen lähinnä valtionvelkakriisin ratkaisemisessa saavutettuja poliittisia edistysaskeleita. Yhdysvalloissa osakkeiden hintakehitykseen vaikutti pääasiassa julkisen velan katosta saavutettu väliaikainen sovinto. Osakemarkkinoiden epävarmuus implisiittisellä volatiliteetilla mitattuna pysyi historiallisesti katsoen alhaisena, joskin kotimaiset epävarmuustekijät muutamissa euroalueen maissa erityisesti tarkastelujakson lopulla johtivat euroalueen osakemarkkinoiden volatiliteetin lievään nousuun.

Marraskuun lopun ja 6.3.2013 välisenä aikana euroalueen osakemarkkinoiden yleisindeksi nousi noin 6 % ja vastaava indeksi Yhdysvalloissa nousi 9 % (ks. kuvio 26). Euroalueella sekä rahoitusalan että muiden toimialojen osakkeet kehittyivät samankaltaisesti. Sitä vastoin Yhdysvalloissa rahoitusalan osakkeiden kurssikehitys oli vahvempaa (14 %) kuin muilla toimialoilla (8 %). Samaan aikaan Japanin yleisindeksi nousi noin 26 %.

Kuvio 26. Osakeindeksit

(1.3.2012 = 100, päivähavaintoja)

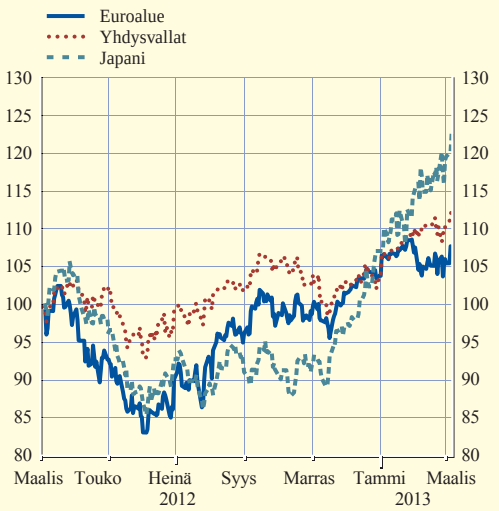

Lähde: Thomson Reuters.
Huom. Dow Jones Euro Stoxx (laaja) euroalueen osalta. Standard & Poor's 500 Yhdysvaltojen ja Nikkei 225 Japanin osalta.

Riskinottohalukkuus pysyi vahvana ympäri maailmaa suurimman osan aikaa tarkastelujaksolla. Yritysten julkistamat tulokset ovat yleisesti ottaen olleet odotettua parempia, joskin muutamat pankit ilmoittivat raskaista tappioista, joiden voidaan katsoa johtuneen osittain useissa euroalueen maissa meneillään olevasta rahoitusalan vaikuttamisprosessista. Euroalueella julkistetut talousluvut jäivät markkinoiden odotuksista ja siten vahvistivat odotuksia heikosta talouskasvusta. Euroalueen BKT vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä jäi markkinaosapuolten odotuksia heikommaksi, ja myös eräät euroalueen indikaattorit tuottivat pettymyksen.

Yhdysvalloissa poliittiset sopimukset finanssipoliittisen kiristymisen ja velkakaton suhteen tuki-

vat markkinoiden tunnelmia, kun taas julkistetut talousluvut olivat epäyhtenäisiä. Odotettua heikompi talouskasvu vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä nähtiin pikemminkin taukona kuin suunnanmuutoksena ottaen huomioon, että asunto- ja työmarkkinatilastot olivat myönteisiä. Japanissa osakemarkkinat nousivat voimakkaasti, kun markkinoilla odotettiin muutoksia talous- ja rahapolitiikkaan joulukuun vaalien jälkeen.

Osakemarkkinoiden epävarmuus euroalueella implisiittisellä volatiliteetilla mitattuna lisääntyi tarkastelujaksolla (18 prosenttiin marraskuun lopun 16 prosentista) johtuen pääasiassa eräiden euroalueen maiden kotimaisista epävarmuustekijöistä. Historiallisesti katsoen se pysyi kuitenkin matalana. Yhdysvalloissa implisiittinen volatiliteetti laski 14 prosentista 11 prosenttiin (ks. kuvio 27).

Kuvio 27. Osakekurssien implisiittinen volatiliteetti

(vuotuisina prosentteina; päivähavaintojen viiden päivän liukuva keskiarvo)

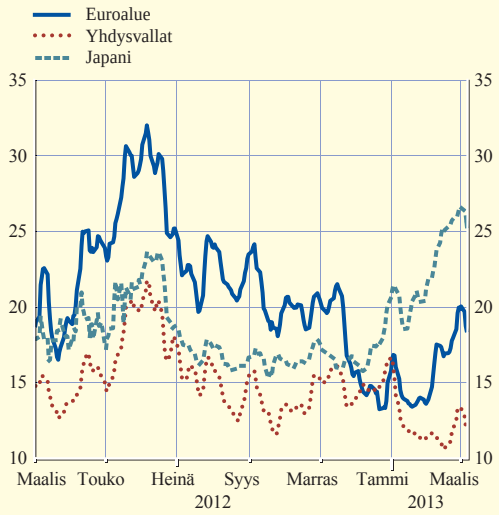

Lähde: Bloomberg.
Huom. Sarjat kuvaavat osakeindekseihin perustuvien optioiden hinnoista johdettua odotettua osakkeiden prosentteina laskettujen hinnanmuutosten keskihajontaa enintään kolmen kuukauden aikana. Osakeindeksit, joiden implisiittistä volatiliteettia kuvataan, ovat Dow Jones Euro Stoxx 50 euroalueen osalta, Standard & Poor's 500 Yhdysvaltojen osalta ja Nikkei 225 Japanin osalta.

Useimmat euroalueen osakemarkkinoiden toimialaindeksit nousivat maaliskuun 6. päivää edeltäneellä kolmen kuukauden jaksolla lukuun ottamatta öljy- ja kaasu-, televiestintä- ja yhdyskuntapalvelualaa. Nousu oli voimakkainta kuluttajapalvelualalla ja teollisuudessa, noin 10 % (ks. taulukko 6). Poiketen joukkolainamarkkinoista, joilla rahoitusalan yhtiöiden kehitys oli muita parempaa, rahoitusalan yhtiöiden osakkeet nousivat vain 4 %, mikä johtui pääasiassa odotettua heikommista tulosjulkistuksista. Yhdysvalloissa toimialaindeksien kärjessä olivat rahoitusala ja teollisuus, jotka nousivat 14 % ja 12 %, kun taas teknologia-ala jäi jälkeen nousten maltilliset 3 %.

Taulukko 6. Hintojen muutokset Dow Jones Euro Stoxxin toimialakohtaisissa indekseissä

(hintojen muutokset prosentteina ajanjakson lopun hinnoista)

	Euro Stoxx	Raaka-aineet	Kulutus-palvelut	Kulutus-tavarat	Öljy ja kaasu	Rahoitus	Terveyden-hoito	Teollisuus	Tekniikka	Tele-viestintä	Perus-palvelut
Toimialan osuus yhteenlaske-tusta markkina-arvosta *(ajanjakson lopun tietoja)*	100,0	10,7	7,2	18,1	6,9	20,9	6,2	15,3	5,0	4,0	5,7
Hintojen muutokset *(ajanjakson lopun tietoja)*											
IV/2011	5,1	13,1	5,6	9,1	18,6	-1,8	11,3	6,5	1,9	-3,6	-4,3
I/2012	9,5	14,2	5,2	15,3	1,4	11,3	5,5	12,7	21,6	-5,0	1,3
II/2012	-8,4	-8,3	-5,3	-4,6	-9,3	-13,7	5,0	-8,5	-16,1	-10,6	-8,2
III/2012	7,9	13,2	8,3	5,7	7,7	12,0	7,4	6,5	10,8	-1,0	2,1
IV/2012	6,8	6,0	9,4	8,8	0,8	11,5	4,2	9,7	12,1	-8,1	-4,0
Tammikuu 2013	3,0	1,3	3,9	2,5	0,7	6,7	0,4	2,5	3,8	4,5	-2,3
Helmikuu 2013	-0,8	0,0	3,2	2,9	-3,7	-5,5	3,0	2,1	-0,3	-9,5	-2,4
30.11.2012–6.3.2013	6,1	6,5	10,9	8,8	-1,5	4,5	8,0	10,2	9,4	-1,9	-1,4

Lähteet: Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.

Dow Jones Euro Stoxx -indeksiin kuuluvien euroalueen yritysten (rahoitusalan yritykset ja muut) tulostiedot osoittavat, että toteutuneiden tulosten negatiivinen kasvuvauhti edellisten 12 kuukauden ajalta tasaantui edelleen tarkastelujakson aikana eli marraskuun noin -8 prosentista noin -4 prosenttiin helmikuussa. Tuloskasvu on edelleen negatiivisinta rahoitusalalla, joskin se on parantunut kolmen viime kuukauden aikana (-20 prosenttiin marraskuun -25 prosentista). Samaan aikaan tuloskasvu oli muilla aloilla positiivista, vaikkakin vain hieman, ensimmäistä kertaa vuoteen. Markkinaosapuolet odottavat osakekohtaisten tulosten elpyvän 12 seuraavan kuukauden aikana, joskin ennusteet ovat hieman alhaisemmat kuin viimeksi marraskuussa raportoidut (12 % marraskuussa 2012 ja 10 % helmikuussa 2013), kun taas odotukset pitkän aikavälin tuloskasvusta pysyivät jokseenkin ennallaan noin 9 prosentissa (ks. kuvio 28).

Kuvio 28. Osakekohtaisten tuotto-odotusten kasvu Yhdysvalloissa ja euroalueella

(vuotuisina prosentteina, kuukausihavaintoja)

Lähteet: Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.

Huom. Tuotto-odotusten kasvu perustuu Dow Jones Euro Stoxx -indeksiin euroalueen osalta ja Standard & Poor´s 500 -indeksiin Yhdysvaltojen osalta.

1) Lyhyen aikavälin odotukset tarkoittavat 12 kuukauden päähän ulottuvia analyytikkojen odotuksia (vuotuinen kasvuvauhti).

2) Pitkän aikavälin odotukset tarkoittavat 3–5 vuoden päähän ulottuvia analyytikkojen odotuksia (vuotuinen kasvuvauhti).

2.6 YRITYSTEN RAHOITUSVIRRAT JA RAHOITUSASEMA

Euroalueen yritysten rahoituksen reaalikustannukset pienenivät edelleen lokakuun 2012 ja tammikuun 2013 välisenä aikana lähinnä markkinaehtoisen rahoituksen reaalikustannusten merkittävän supistumisen vuoksi. Pankkien myöntämien yrityslainojen vuosikasvu vaimeni edelleen vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä. Lainanannon kasvun vaimeneminen johtui edelleen heikosta kysynnästä, pankkien tiukoista luottokriteereistä osassa euroaluetta sekä vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä nopeutuneesta prosessista, jossa pankkilainoja korvataan velkapapereilla ja muilla rahoituslähteillä.

RAHOITUSOLOT

Euroalueen yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannukset pienenivät edelleen lokakuun 2012 ja tammikuun 2013 välisenä aikana. Ne pienenivät 0,18 prosenttiyksikköä eli noin 3,1 prosenttiin (ks. kuvio 29). Reaalikustannukset lasketaan painottamalla eri rahoituslähteistä saatavan rahoituksen kustannukset saadun rahoituksen määrällä (arvostusmuutosten vaikutuksista puhdistettuna). Pieneneminen johtui lähinnä markkinaehtoisen rahoituksen kustannusten merkittävästä supistumisesta. Sekä osakerahoituksen reaalikustannukset että markkinaehtoisen velkarahoituksen reaalikustannukset supistuivat tuntuvasti tarkastelujaksolla: osakerahoituksen kustannukset 6,7 prosenttiin ja markkinarahoituksen kustannukset 0,7 prosenttiin. Yrityksille myönnettyjen pitkäaikaisten lainojen reaalikorot pysyivät ennallaan lokakuun ja tammikuun välisenä aikana, 1,5 prosentissa. Lyhytaikaisten lainojen reaalikorot nousivat 0,13 prosenttiyksikköä 1,1 prosenttiin. Tuoreemmat tiedot osoittavat markkinaehtoisen velkarahoituksen kustannuskehityksen muuttuneen: sen reaalikustannukset kohosivat tammikuusta helmikuuhun 0,16 prosenttiyksikköä eli 0,8 prosenttiin. Osakerahoituksen reaalikustannukset kohosivat puolestaan 0,11 prosenttiyksikköä eli 6,8 prosenttiin. Pitemmällä aikavälillä tarkasteltuina euroalueen

Kuvio 29. Euroalueen yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannukset

(vuotuisina prosentteina, kuukausihavaintoja)

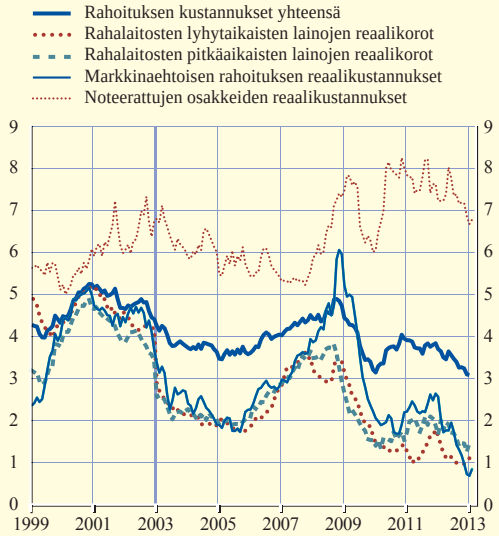

Lähteet: EKP, Thomson Reuters, Merrill Lynch ja Consensus Economicsin ennusteet.
Huom. Yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannukset lasketaan pankkilainojen, velkapapereiden ja osakkeiden kustannusten painotettuna keskiarvona niiden kannan määrien perusteella ja deflatoituna inflaatio-odotuksilla (ks. maaliskuun 2005 Kuukausikatsauksen kehikko "Euroalueen yritysten ulkoisen rahoituksen reaalikustannus"). Rahalaitosten yhdenmukaistettujen antolainauskorkojen käyttöönotto vuoden 2003 alussa aiheutti katkoksen aikasarjatilastossa. Kesäkuusta 2010 alkaen tiedot eivät välttämättä ole täysin vertailukelpoisia aiempien tietojen kanssa niiden metodologisten muutosten vuoksi, joita EKP:n asetusten EKP/2008/32 ja EKP/2009/7 (asetuksen EKP/2001/18 muuttamiseksi) täytäntöönpanosta on aiheutunut.

yritysten rahoituksen reaaliset kokonaiskustannukset, kuten markkinaehtoisen velkarahoituksenkin reaalikustannukset, olivat tammikuussa 2013 alimmillaan sitten vuoden 1999.

Rahalaitosten myöntämien uusien yrityslainojen nimelliskorot laskivat lokakuusta 2012 tammikuuhun 2013 varsinkin pienissä (enintään miljoonan euron) lainoissa. Suurissa (yli miljoonan euron) lainoissa koronlasku rajoittui pitkiin maturiteetteihin. Pienissä lainoissa laskivat sekä lyhyet korot (0,13 prosenttiyksikköä) että pitkät korot (0,19 prosenttiyksikköä). Suurten lainojen korot laskivat pitkissä maturiteeteissa 0,09 prosenttiyksikköä, kun taas lyhyissä maturiteeteissa korot pysyivät kutakuinkin ennallaan (ks. Taulukko 7). Lisäksi pienten ja suurten lainojen korkoero pieneni hieman tarkastelujaksolla sekä lyhyissä että pitkissä maturiteeteissa, mikä viittaa siihen, että pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) luotonsaantiehdot ovat kokonaisuudessaan hieman parantuneet. Kolmen kuukauden rahamarkkinakorot nousivat tarkastelujaksolla hieman eli 0,03 prosenttiyksikköä. AAA-luokituksen saaneiden valtion kahden vuoden joukkolainojen tuotot euroalueella kasvoivat 0,22 prosenttiyksikköä ja seitsemän vuoden joukkolainojen tuotot 0,15 prosenttiyksikköä (ks. huomautus taulukossa 7).

Taulukko 7. Rahalaitosten yrityksille myöntämien uusien lainasopimusten korot

(vuotuinen korko, peruspisteinä)

							Muutos peruspisteinä tammikuuhun 2013 saakka[1)]		
	2011 IV	2012 I	2012 II	2012 III	2012 Joulu	2013 Tammi	2011 Loka	2012 Loka	2012 Joulu
Rahalaitosten antolainauskorot									
Sekkiluotot yrityksille	4,47	4,39	4,19	3,96	3,94	3,97	-49	1	3
Enintään miljoonan euron lainat yrityksille									
Vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään vuodeksi sidotut	4,44	4,20	4,08	3,87	3,79	3,80	-47	-13	1
Koroltaan alun perin yli viideksi vuodeksi sidotut	4,17	4,21	4,00	3,64	3,40	3,39	-84	-19	-1
Yli miljoonan euron lainat yrityksille									
Vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään vuodeksi sidotut	3,16	2,52	2,56	2,21	2,28	2,20	-85	-2	-8
Koroltaan alun perin yli viideksi vuodeksi sidotut	3,74	3,46	3,28	3,01	2,90	2,95	-70	-9	5
Lisätieto									
Kolmen kuukauden rahamarkkinakorko	1,36	0,78	0,65	0,22	0,19	0,23	-136	3	4
Valtion kahden vuoden joukkolainan tuotto	0,41	0,39	0,27	0,07	-0,01	0,31	-50	22	32
Valtion seitsemän vuoden joukkolainan tuotto	2,08	1,90	1,69	1,26	1,07	1,43	-74	15	36

Lähde: EKP.
1) Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.
Huom. Valltion joukkolainojen tuotot viittaavat euroalueen joukkolainojen tuottoihin, jotka perustuvat EKP:n tietoihin AAA-luokituksen saaneista joukkolainoista (perustuvat Fitchin luokituksiin). Näihin sisältyvät nykyisin Itävallan, Suomen, Ranskan, Saksan ja Alankomaiden valtion joukkolainat.

Vuositasolla tarkasteltuna yrityksille myönnettyjen lainojen koronlasku on koko euroalueen kannalta laajalti seurausta EKP:n ohjauskorkojen laskujen hitaasta välittymisestä muihin korkoihin marraskuusta 2011 lähtien sekä tarkastelujaksolla toteutettujen tai ilmoitettujen epätavanomaisten rahapoliittisten toimien vaikutuksista. Vaikka koronlasku on tiiviisti yhteydessä pankkien rahoituskustannusten supistumiseen ja niiden rahoituksensaannin paranemiseen, kokonaiskehitys pitää edelleen sisällään suuria maakohtaisia eroja, jotka jossain määrin johtuvat jatkuvista häiriöistä, joita EKP:n ohjauskorkojen välittymisessä on joissain euroalueen osissa ilmennyt.

Yritysten markkinaehtoisen velan kokonaiskustannusten ja valtion joukkolainojen tuottojen väliset erot pienenivät 0,46 prosenttiyksikköä lokakuun 2012 ja tammikuun 2013 välisenä aikana investointiluokkaan kuulumattomien joukkolainojen tuottojen kaventumisen vuoksi (ks. kuvio 30). Tämä johtui rahoitusmarkkinoiden luottamuksen yleisestä kohenemisesta kyseisellä jaksolla sekä sijoittajien lisääntyneestä tuottohakuisuudesta ja riskinottohalukkuuden yleisestä kasvusta. Erot AA-luokituksen saaneiden joukkolainojen tuottoihin suurenivat 0,29 prosenttiyksikköä ja A-luokituksen saaneiden joukkolainojen tuottoihin 0,32 prosenttiyksikköä. Erot yritysten BBB-luokituksen saaneiden joukkolainojen tuottoihin suurenivat maltillisemmin, 0,13 prosenttiyksikköä.

RAHOITUSVIRRAT

Euroalueen yritysten kannattavuus vaikutti asteittain vakaantuvan joulukuun 2012 ja helmikuun 2013 välisenä aikana. Euroalueen pörssiyhtiöiden osakekohtaisten tulosten vuotuinen muutosvauhti kasvoi entisestään: se oli -3,4 % joulukuussa 2012 ja 0,8 % helmikuussa 2013. Osakekohtaiset tulokset alkoivat vakaantua syyskuussa 2012 (ks. kuvio 31). Markkinaosapuolet odottavat tulosten paranevan tulevina kuukausina edelleen selvästi.

Rahalaitosten myöntämien yrityslainojen vuotuinen muutosvauhti huononi entisestään tammikuussa -2,5 prosenttiin (-1,8 % lokakuussa 2012). Lainankysyntää vaimensivat heikot talousnäkymät ja yritysten vähäinen luottamus sekä se, että

Kuvio 30. Yritysten joukkolainojen tuottoerot

(peruspisteinä, kuukausikeskiarvoja)

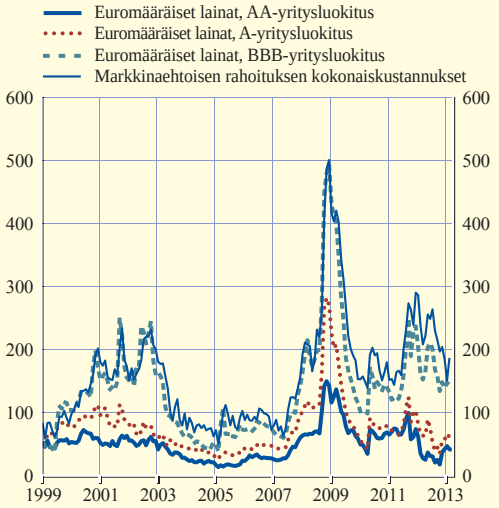

Lähteet: Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.
Huom. Yritysten joukkolainojen tuottoerot on laskettu suhteessa AAA-luokituksen saaneiden valtion joukkolainojen tuottoihin. Markkinaehtoisen rahoituksen kokonaiskustannusten laskenta perustuu investointiluokkaan kuuluvien euromääräisten yrityslainojen keskimääräistä tuottoa kuvaavaan Merrill Lynchin indeksiin ja euromääräisten high yield -yrityslainojen tuottoindeksiin. Indeksit painotetaan niiden kannan määrillä.

Kuvio 31. Pörssiyhtiöiden osakekohtainen tuotto euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

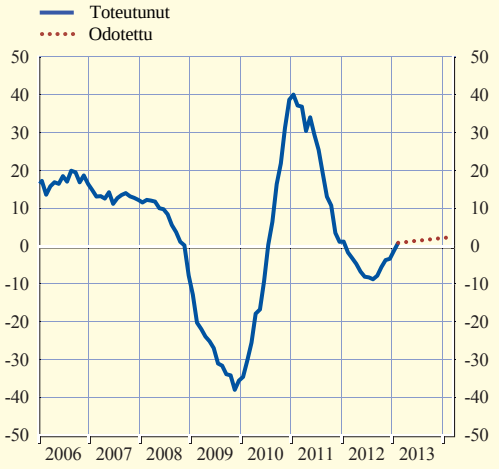

Lähteet: Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.

yrityksillä oli käytettävissään tulorahoitusta ja muita vaihtoehtoisia rahoituslähteitä (kuten velkapapereita). Pankit sovelsivat myös edelleen tiukkoja luottokriteereitä vaikeuksissa olevissa maissa, mikä on heikentänyt luotontarjontaa reaalitaloudelle. Velkapapereiden liikkeeseenlaskun lisääntyminen entisestään kompensoi osittain rahalaitosten myöntämien yrityslainojen pienempää kasvuvauhtia ja viittaa siihen, että joillakin markkinalohkoilla pankkirahoitusta on korvattu markkinarahoituksella (ks. kuvio 32). Yritysten velkapapereiden liikkeeseenlaskun kasvuvauhti nopeutui vuositasolla syyskuun 12,5 prosentista 14,0 prosenttiin joulukuussa. Tämä johtui lähinnä yritysten pitkäaikaisten kiinteäkorkoisten velkapaperien runsaasta liikkeeseenlaskusta. Lyhytaikaisten velkapaperien liikkeeseenlasku lisääntyi sen sijaan jonkin verran vaimeammin. Vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisten velkapaperien liikkeeseenlasku väheni sen sijaan edelleen hieman. Yritysten liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti pysyi samalla jaksolla suurin piirtein ennallaan.[1]

Kuvio 32. Yritysten ulkoisen pankki- ja markkinarahoituksen hankinta eriteltynä

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.
Huom. Noteeratut osakkeet ovat euromääräisiä.

1 Laajemman kuvan rahoituslähteistä ja varojen käytöstä (kuten noteeraamattomista osakkeista ja kauppaluotoista pankkirahoituksen ja markkinaehtoisen rahoituksen rinnalla) tarjoaa euroalueen tilinpito, jonka tuoreimmat tiedot ulottuvat vuoden 2012 kolmannen neljänneksen alkuun. Ks. kehikko ”Integrated euro area accounts for the third quarter of 2012”, Kuukausikatsaus, EKP, helmikuu 2013.

Taulukko 8. Yritysten rahoituksen hankinta

(prosenttimuutos, vuosineljänneksen lopussa)

	Vuotuinen kasvuvauhti				
	2011 IV	2012 I	2012 II	2012 III	2012 IV
Rahalaitosten lainat	1,2	0,3	-0,6	-1,5	-2,3
Enintään vuoden	2,0	-0,3	-1,6	-2,0	0,0
Yli vuoden ja enintään 5 vuoden	-2,5	-3,1	-2,7	-4,1	-5,3
Yli 5 vuoden	2,1	1,6	0,5	-0,4	-2,3
Liikkeeseen lasketut velkapaperit	5,5	8,0	10,5	12,5	14,0
Lyhytaikaiset	16,8	12,9	28,8	3,3	2,7
Pitkäaikaiset, *joista:*[1)]	4,4	7,5	8,7	13,5	15,1
Kiinteäkorkoiset	5,1	8,1	9,5	14,3	16,5
Vaihtuvakorkoiset	-1,2	-1,8	-1,7	1,2	-1,6
Noteeratut osakkeet	0,4	0,3	0,3	0,4	0,6
Lisätieto[2)]					
Rahoituksen hankinta yhteensä	2,1	2,2	1,7	1,3	-
Lainat yrityksille	2,1	1,8	1,3	1,0	-
Vakuutustekninen vastuuvelka[3)]	1,4	1,4	1,3	1,3	-

Lähteet: EKP, Eurostat ja EKP:n laskelmat.
Huom. Tämän taulukon tiedot (paitsi lisätiedot) perustuvat raha- ja pankkitilastoihin ja arvopapereiden liikkeeseenlaskuja koskeviin tilastoihin. Pieniä eroja rahoitustilinpidon tietoihin nähden saattaa ilmetä lähinnä arvostusmenetelmien erojen vuoksi.
1) Kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten velkapapereiden summa ei välttämättä täsmää pitkäaikaisten velkapapereiden yhteismäärän kanssa, koska tässä taulukossa ei esitetä erikseen nollakorkoisia pitkäaikaisia arvopapereita, joihin liittyy arvostusvaikutuksia.
2) Tiedot perustuvat sektorin mukaisen rahoitustilinpidon neljännesvuositilastoihin. Yritysten rahoituksen hankinta käsittää lainat, liikkeeseen lasketut velkapaperit, osakkeet ja osuudet, vakuutusteknisen vastuuvelan, muut velat ja johdannaiset.
3) Sisältää eläkerahastot.

Vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä pankkien myöntämien yrityslainojen vuotuinen kasvuvauhti heikkeni edelleen, -2,3 prosenttiin. Tähän oli syynä vuotuisen kasvuvauhdin heikkeneminen keskipitkissä ja vielä enemmän pitkissä maturiteeteissa (ks. taulukko 8). Lyhytaikaisten (maturiteetiltaan enintään vuoden) yrityslainojen vuotuinen kasvuvauhti kääntyi juuri ja juuri positiiviseksi.

Euroalueen pankkien luotonantokyselyn tulokset vuoden 2012 viimeiseltä neljännekseltä osoittavat, että lainojen nettokysyntä väheni yrityksissä kutakuinkin samaa tahtia kuin vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä (ks. kuvio 33). Kyselyyn vastanneiden pankkien mukaan kysynnän heikkeneminen johtui edellisten vuosineljännesten tapaan lähinnä yritysten vähäisemmästä tarpeesta rahoittaa kiinteitä investointeja. Fuusioiden ja yritysostojen vähäisemmät rahoitustarpeet heikensivät nekin lainankysyntää, mutta varastojen ja käyttöpääoman rahoitustarpeet vaikuttivat keskimäärin vähemmän lainankysynnän jatkuvaan vaimenemiseen. Lainojen nettokysyntä väheni suuryrityksissä jonkin verran voimakkaammin kuin pienissä ja keskisuurissa yrityksissä. Yrityslainojen myöntämiskriteerejä tiukennettiin yhä melko tasaisesti vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä. Tiukentumisen pääasiallisena syynä olivat edelleen käsitykset etenkin heikentyviin talouskasvuodotuksiin liittyvistä ja eri toimialoja koskevista riskeistä. Pankkien rahoituskustannusten ja taserajoitteiden vaikutus pysyi sen sijaan vaimeana, kun pankkien pääomapositiot vahvistuivat ja tunnelmat rahoitusmarkkinoilla kohenivat vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä. Pankit arvelevat yritysten luottokelpoisuusvaatimusten hieman tiukentuvan vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä.

Yritysten rahoitusvaje (nettoluotonotto) – eli ero yritysten tulorahoituksen (bruttosäästämisen) ja pääoman bruttomuodostuksen välillä suhteessa niiden tuottamaan bruttoarvonlisäykseen – pieneni vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä ja yritykset saavuttivatkin nettoluotonantajan aseman. Yritysten rahoitusvaje muuttui edellisen vuosineljänneksen -0,2 prosentista 0,6 prosenttiin (ks. kuvio 34). Tämä johtui siitä, että yritysten pääoman ja rahoitusvarojen nettohankinta

Kuvio 33. Lainojen kasvu ja yritysten lainankysyntään vaikuttavat tekijät

(vuotuinen prosenttimuutos, nettomääräinen prosenttiosuus)

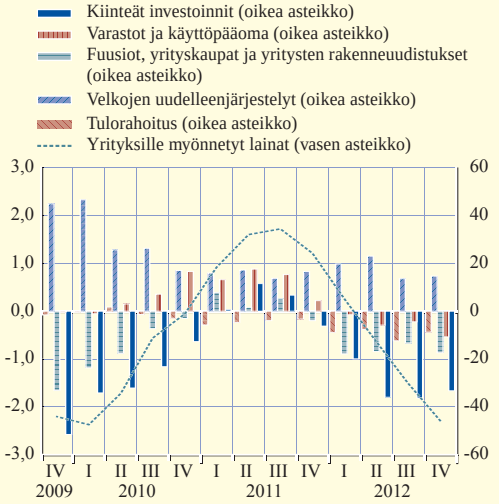

Lähde: EKP.
Huom. Nettomääräinen prosenttiosuus viittaa eroon lainankysynnän kasvuun vaikuttaneista tekijöistä ilmoittaneiden pankkien ja lainankysynnän vähenemiseen vaikuttaneista tekijöistä ilmoittaneiden pankkien määrässä.

Kuvio 34. Yritysten säästäminen, rahoituksen hankinta ja investoinnit

(neljän neljänneksen liukuvia summia, % bruttoarvonlisäyksestä)

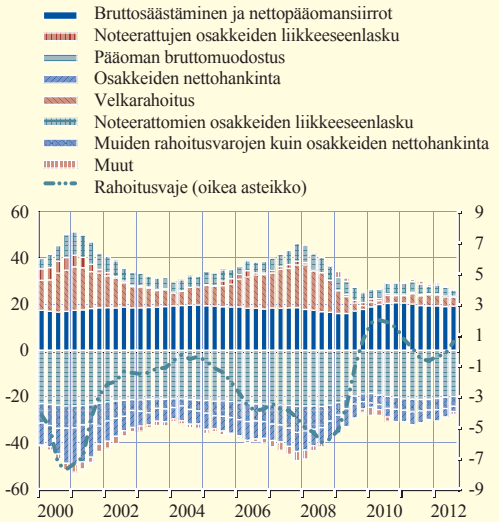

Lähde: Euroalueen tilinpidon tilastot.
Huom. Velkarahoitus käsittää lainat, velkapaperit ja eläkerahastojen vastuuvelat. Muut-erään sisältyvät johdannaiset, muut nettoutetut velat/saamiset ja korjauserät. Yrityksen sisäiset lainat on nettoutettu. Rahoitusvaje tarkoittaa nettoluotonantoasemaa, joka suunnilleen vastaa bruttosäästämisen ja pääoman bruttomuodostuksen välistä eroa.

Kuvio 35. Yritysten velkasuhteita

(prosentteina)

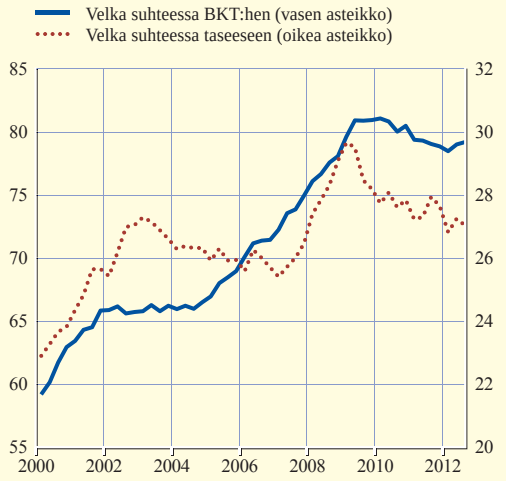

Lähteet: EKP, Eurostat ja EKP:n laskelmat.
Huom. Velka perustuu sektorin mukaisen rahoitustilinpidon neljännesvuositilastoihin. Siihen sisältyvät lainat (pl. yrityksen sisäiset lainat), liikkeeseen lasketut velkapaperit ja eläkerahastojen vastuuvelat.

Kuvio 36. Yritysten korkorasitus

(neljän neljänneksen liukuva summa, % bruttotoiminta-ylijäämästä)

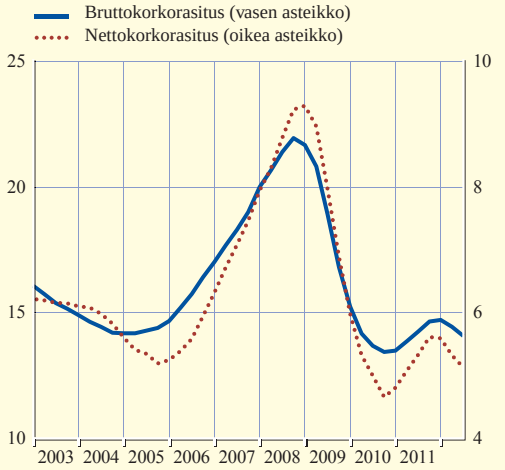

Lähde: EKP.
Huom. Nettokorkorasitus määritellään yritysten korkomenojen ja korkotulojen eroksi suhteessa niiden bruttotoimintaylijäämään.

väheni ja pääomanmuodostus hieman vaimeni. Yritysten bruttosäästäminen noudatteli kaiken kaikkiaan vuoden 2000 jälkeistä pitkän aikavälin keskiarvoaan.

RAHOITUSASEMA

Euroalueen integroidun tilinpidon tietojen mukaan yrityssektorin velkaantuminen pysyi suurin piirtein ennallaan vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä. Yritysten velka suhteessa BKT:hen pysytteli edelleen 79 prosentissa, mutta velka suhteessa bruttotoimintaylijäämään kasvoi hieman kolmannella vuosineljänneksellä. Se oli 405 %, kun se oli toisella vuosineljänneksellä ollut 402 % (ks. kuvio 35). Yritysten velkaantumisaste (velka suhteessa taseeseen) pysyi suurin piirtein ennallaan vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä. Se oli 27 %, mikä viittaa siihen, että velkaantuneisuuden purkaminen, joka oli alkanut yrityssektorilla vuosina 2009–2010, hidastui entisestään. Se on ollut kokonaan pysähdyksissä vuoden 2012 toiselta neljännekseltä alkaen lähinnä siksi, että taloudellinen toimeliaisuus on vähentynyt. Yritysten kokonaiskorkorasitus kuitenkin pieneni jonkin verran vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä. Se oli 14,1 % suhteessa niiden bruttotoimintaylijäämään (ks. kuvio 36).

2.7 KOTITALOUKSIEN RAHOITUSVIRRAT JA RAHOITUSASEMA

Vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä euroalueen kotitalouksien rahoitustilannetta leimasivat pankkien antolainauskorkojen epäyhtenäinen kehitys sekä huomattavat maakohtaiset erot. Kotitalouksille myönnettyjen rahalaitoslainojen vuotuinen kasvuvauhti, josta on poistettu lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutus, pieneni 0,8 prosenttiin vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä ja tammikuussa 2013 edelleen 0,5 prosenttiin. Viimeisimmät tiedot viittaavat siihen, että kotitalouksien luotonotto pysyy edelleen vaimeana osittain siksi, että kotitaloudet joutuvat monissa maissa vähentämään velkojaan. Kotitalouksien velka suhteessa käytettävissä oleviin bruttotuloihin on arvioiden mukaan kasvanut hieman lisää viimei-

sellä vuosineljänneksellä, kun tulojen kasvu on pysähtynyt ja velka hieman kasvanut. Kotitalouksien korkorasituksen arvioidaan kuitenkin pysyneen suurin piirtein ennallaan.

RAHOITUSOLOT

Euroalueen kotitaloussektorin rahoituskustannukset kehittyivät epäyhtenäisesti vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä. Kehitys seuraili suurin piirtein markkinakorkojen muutosten vaikutusten hidasta välittymistä, mutta euroalueen joissakin osissa ilmeni edelleen häiriöitä EKP:n ohjauskorkojen välittymisessä. Kotitalouksille myönnetyistä lainoista perittävien korkojen aleneminen ei näkynyt euroalueella laajasti eri lainaluokissa, ja maakohtaisessa kehityksessä oli edelleen suuria eroja.

Rahalaitosten myöntämien uusien kulutusluottojen korot ja uusien asuntolainojen korot kehittyivät epäyhtenäisesti vuoden viimeisellä neljänneksellä ja tammikuussa. Vähittäis- ja markkinakorkojen väliset erot kehittyivät niin ikään epäyhtenäisesti.

Viimeisellä vuosineljänneksellä ja tammikuussa havaittiin uusien asuntolainojen korkojen laskeneen lyhytaikaisissa lainoissa (eli vaihtuvakorkoisissa lainoissa ja lainoissa, joiden korot on sidottu alun perin enintään vuodeksi). Korot sen sijaan nousivat kaikissa koroltaan alun perin pitemmäksi ajaksi sidotuissa asuntolainoissa joulukuuhun saakka ja laskivat taas tammikuussa (ks. kuvio 37). Vaihtuvakorkoisten tai koroltaan alun perin lyhyeksi ajaksi sidottujen lainojen osuus kaikista uusista lainasopimuksista kasvoi aavistuksen verran.

Uusien kulutusluottojen korot laskivat koko neljännen vuosineljänneksen ajan riippumatta siitä, mikä oli niiden alkuperäinen kiinnitysaika. Ne nousivat kuitenkin jälleen tammikuussa. Neljännellä vuosineljänneksellä havaittu koronlasku oli voimakkainta lyhytaikaisissa lainoissa (vaihtuvakorkoisissa lainoissa ja koroltaan alun perin enintään vuodeksi sidotuissa lainoissa).

Tammikuussa 2013 tehdyn pankkien luotonantokyselyn tulokset viittaavat siihen, että euroalueen pankit tiukensivat kotitalouksille myönnettyjen asuntolainojen ja kulutusluottojen myöntämiskriteerejä ja vakuusvaatimuksia odotettua enemmän viimeisellä vuosineljänneksellä. (Lisätietoja on helmikuun 2013 Kuukausikatsauksen kehikossa ”The results of the euro area bank lending survey for the fourth quarter of 2012”). Pankkien luotonantokyselyn mukaan tähän kehitykseen vaikutti yleisiä talousnäkymiä ja asuntomarkkinoiden näkymiä koskevien odotusten heikentyminen. Kotitalouksille myönnetyistä keskitason riskin lainoista perityt pankkien marginaalit pienenivät, ja riskilainoista perityt marginaalit suurenivat. Lisäksi muita kuin hintaehtoja tiukennettiin vakuusvaatimusten ja lainojen erääntymisaikojen osalta.

Kuvio 37. Rahalaitosten kotitalouksille myöntämien asuntolainojen korot

(vuotuisina prosentteina, ilman kuluja, uusien lainasopimusten korkoja)

Lähde: EKP.

RAHOITUSVIRRAT

Antolainaus euroalueen kotitaloussektorille väheni edelleen yhteismäärältään vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä (viimeisin neljännes, jolta euroalueen tilinpidon tietoja on saatavilla). Tämä johtui rahalaitosten vaimeasta antolainauksesta. Kotitalouksille myönnettyjen lainojen yhteismäärän vuotuinen kasvuvauhti pienenikin 0,4 prosenttiin edellisen vuosineljänneksen 0,7 prosentista. Vuoden 2012 viimeistä neljännestä koskevat arviot viittaavat siihen, että kotitalouksille myönnettyjen lainojen yhteismäärän vuosikasvu maltillistuu edelleen (ks. kuvio 38). Kotitalouksille myönnettyjen rahalaitoslainojen yhteismäärän vuotuinen kasvuvauhti (josta lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutusta ei ole poistettu) hidastui edelleen. Se oli 0,2 % kolmannella vuosineljänneksellä, kun se oli edellisellä vuosineljänneksellä ollut 0,4 %. Lainojen myynti ja arvopaperistaminen – jotka johtavat usein kotitalouksien lainojen siirtelyyn rahalaitossektorin ja muiden rahoituksenvälittäjien välillä – vähenivät edelleen kolmannella vuosineljänneksellä, joten kotitalouksille myönnettyjen muiden kuin rahalaitoslainojen vuotuinen kasvuvauhti pieneni 2,7 prosenttiin edellisen vuosineljänneksen 3,7 prosentista.

Tiedot, joita rahalaitokset ovat jo toimittaneet vuoden 2012 viimeiseltä neljännekseltä ja tammikuulta 2013, osoittavat, että kotitalouksille suunnatun antolainauksen vuotuinen kasvuvauhti, jossa on huomioitu lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutus, oli 0,8 % neljännellä vuosineljänneksellä. Se oli siis hieman pienempi kuin edellisellä vuosineljänneksellä, jolloin se oli ollut 1,0 %. Pienempi kasvu viittaa siihen, että uusien lainojen myöntäminen oli vaisua (ks. yksityiskohtaiset tiedot osassa 2.1). Kasvu vaimeni edelleen ja oli tammikuussa 0,5 %, joskin maakohtaisessa kehityksessä oli edelleen merkittäviä eroja.

Rahalaitosten myöntämien asuntolainojen vuotuinen kasvuvauhti (josta on poistettu lainojen myynnin ja arvopaperistamisen vaikutus) vaimeni 1,4 prosenttiin tammikuussa 2013 (syyskuussa 2012 se oli ollut 1,8 %) ja jatkoi näin vuoden 2011 puolivälistä alkaen havaittua suuntausta. Tämän taustalla on se, että kiinnelainojen (korjatun) kuukausikasvun on havaittu vaimentuneen edelleen viime kuukausien aikana. Suurin osa kotitalouksille myönnetyistä rahalaitoslainoista oli kuitenkin edelleen asuntolainoja. Kaikkien muuntyyppisten kotitalouksille myönnettyjen lainojen määrä supistui entisestään. Kulutusluottojen vuotuinen kasvuvauhti heikkeni -3,1 prosenttiin tammikuussa (syyskuun -2,8 prosentista), ja muiden lainojen vuotuinen kasvuvauhti vakaantui -0,8 prosenttiin tammikuussa (se ei muuttunut syyskuusta).

Tammikuussa 2013 tehdyn pankkien luotonantokyselyn mukaan kotitalouksille suunnattujen rahalaitoslainojen heikon kasvun taustalla on paitsi se, että useissa euroalueen maissa on tarvetta korjata aiempi liiallinen lainananto keskipitkällä aikavälillä, myös se, että asuntolainojen ja kulutusluottojen nettomääräinen kysyntä supistui edelleen – joskin maltillisemmin – vuoden viimeisellä neljänneksellä. Pankkien luotonantokyselyn mukaan

Kuvio 38. Kotitalouksille myönnetyt lainat yhteensä

(vuotuinen prosenttimuutos, prosenttiyksikköinä, vuosineljänneksen lopussa)

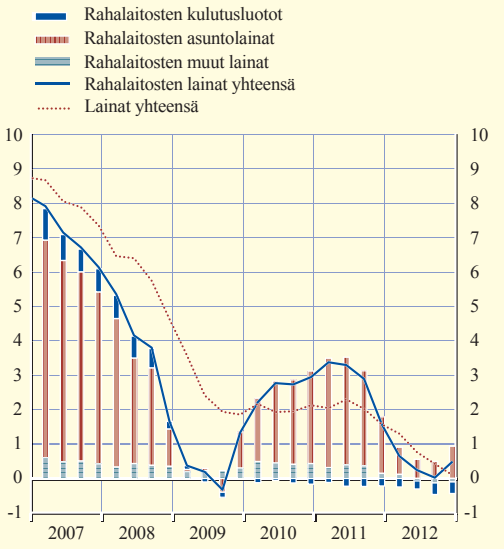

Lähde: EKP.
Huom. Lainat yhteensä käsittävät kaikkien institutionaalisten sektorien kotitalouksille myöntämät lainat mukaan lukien ulkomaiset lainat. Vuoden 2013 ensimmäiseltä neljännekseltä kotitalouksille myönnettyjen lainojen yhteismäärä on arvioitu raha- ja pankkitilastojen transaktiotietojen perusteella. Teknisiä huomautuksia -osassa on tietoja kasvuvauhtien laskentaan liittyvistä eroista rahalaitosten lainojen ja lainojen yhteismäärän välillä.

Kuvio 39. Kotitalouksien rahoitusinvestoinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, prosenttiyksikköinä)

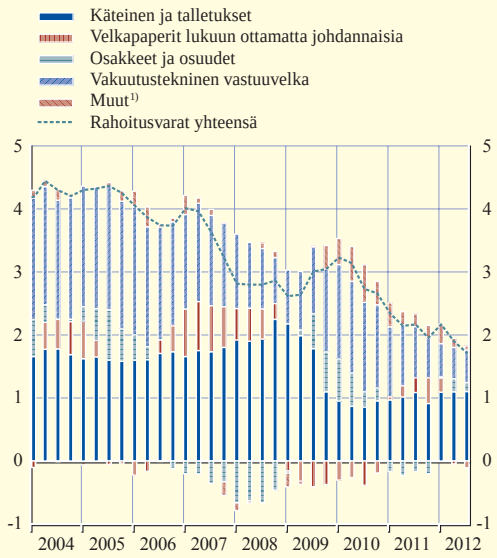

Lähteet: EKP ja Eurostat.
1) Sisältää lainat ja muut saamiset.

Kuvio 40. Kotitalouksien velka ja korkomenot

(prosentteina)

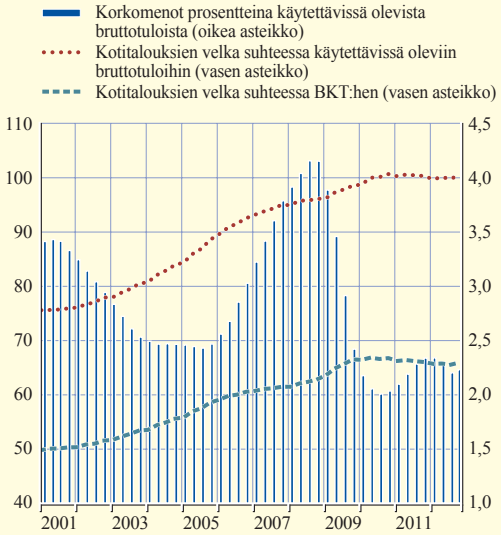

Lähteet: EKP ja Eurostat.
Huom. Kotitalouksien velka käsittää kaikkien institutionaalisten sektorien kotitalouksille myöntämät lainat mukaan lukien ulkomaiset lainat. Korkomenoissa eivät ole mukana kaikki kotitalouksien maksamat rahoituskustannukset, koska niihin eivät sisälly rahoituspalveluista maksetut palkkiot. Viimeisen neljänneksen tiedot ovat osittain arvioita.

kotitalouksien säästöjen käyttäminen vaihtoehtoisena rahoituslähteenä vaikutti voimakkaammin asuntolainojen nettokysynnän supistumiseen, mutta sitä supistivat edelleen myös heikentyvät asuntomarkkinoiden näkymät. Kulutusluottojen kysyntää vaimensivat puolestaan vähäisempi kestokulutustavaroiden hankinta ja kuluttajien luottamuksen heikkeneminen. Pankit arvelevatkin, että vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä asuntolainojen nettokysyntä supistuu voimakkaammin, kun taas kulutusluottojen nettokysyntä supistuu samaa tahtia kuin vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä.

Euroalueen tilinpidon tiedot euroalueen kotitaloussektorin taseen saamispuolesta osoittavat, että kotitalouksien rahoitusinvestointien yhteismäärän vuotuinen kasvuvauhti oli 1,7 % vuoden kolmannella neljänneksellä (eli jonkin verran pienempi kuin edellisellä vuosineljänneksellä). Vuoden 2010 puolivälistä alkaen havaittu laskusuuntaus siis jatkui (ks. kuvio 39). Edellisen vuosineljänneksen tapaan tähän oli syynä se, että kotitalouksien velkapaperisijoitusten vaikutus pieneni huomattavasti. Vakuutustekniseen vastuuvelkaan tehtyjen sijoitusten vaikutus sen sijaan kasvoi hieman, tosin se oli ollutkin hyvin vähäistä.

RAHOITUSASEMA

Kotitalouksien velka suhteessa käytettävissä oleviin nimellisiin bruttotuloihin oli arviolta 100,4 % vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä (ks. kuvio 40). Se siis kasvoi hieman edelliseltä vuosineljännekseltä, mutta kehitys oli yleisesti ottaen samankaltaista kuin vuoden 2010 puolivälistä lähtien. Kasvun taustalla oli kotitalouksien kokonaisvelan hienoinen suurentuminen sekä niiden käytettävissä olevien tulojen kasvun pysähtyminen. Kotitaloussektorin korkorasituksen arvioidaan pysyneen suurin piirtein ennallaan. Se oli 2,2 % käytettävissä olevista tuloista vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä ja on pysytellyt tällä tasolla vuoden 2011 kolmannesta neljänneksestä lähtien. Kotitalouksien velka suhteessa BKT:hen on arvioiden mukaan hieman suurentunut. Se oli tarkastelujaksolla 66,0 %.

3 HINNAT JA KUSTANNUKSET

Eurostatin alustavan arvion mukaan euroalueen vuotuinen YKHI-inflaatiovauhti oli helmikuussa 1,8 %, kun se tammikuussa oli ollut 2,0 %. Vuotuisen inflaatiovauhdin hidastuminen johtuu lähinnä hintaindeksin energia- ja elintarvikkeet-erästä. Vaikka kokonaisinflaation kuukausitason kehitys saattaa vaihdella hieman, hintapaineet pysyvät todennäköisesti vähäisinä tilanteessa, jossa euroalueen kasvu on vaimeaa. Inflaatio-odotukset ovat tiukasti ankkuroituneet ja hintavakauden määritelmän mukaiset keskipitkällä aikavälillä.

Maaliskuussa 2013 julkaistavissa euroaluetta koskevissa EKP:n asiantuntijoiden kokonaistaloudellisissa arvioissa vuotuisen YKHI-inflaation ennustetaan olevan 1,2–2,0 % vuonna 2013 ja 0,6–2,0 % vuonna 2014. Vaihteluvälit ovat pysyneet jokseenkin ennallaan verrattuna joulukuussa 2012 julkaistuihin eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioihin. Keskipitkän aikavälin hintakehitysnäkymiin liittyvät riskit ovat edelleen jokseenkin tasapainossa.

3.1 KULUTTAJAHINNAT

Euroalueen vuotuinen YKHI-inflaatio oli vuonna 2012 keskimäärin 2,5 %. Euroalueen inflaation kehitys vuonna 2012 seurasi jotakuinkin energian hintojen vaikutuksen muutoksia. Erityisesti vuoden puolivälissä YKHI-inflaation nopeutuminen johtui lähinnä öljyn hinnan ja siten energian hinnan tuntuvasta noususta. YKHI-inflaatio hidastui vuoden 2012 toisella neljänneksellä. Elokuussa se nopeutui hieman eli 2,6 prosenttiin, ja syyskuussa se pysyi ennallaan. Lokakuussa YKHI-inflaatio hidastui 2,5 prosenttiin ja marras- ja joulukuussa 2012 se oli 2,2 %. Tammikuussa 2013 YKHI-inflaatio hidastui 2,0 prosenttiin. Eurostatin alustavan arvion mukaan YKHI-inflaatio hidastui edelleen helmikuussa 2013, jolloin se oli 1,8 %. Hidastuminen johtui lähinnä elintarvikkeiden hintojen inflaation hidastumisesta. Sitä vastoin muiden erien hintojen vuotuinen muutosvauhti pysyi suurin piirtein ennallaan (ks. taulukko 9).

YKHIn tärkeimpien erien tarkastelu osoittaa, että energian hinnan muutosvauhtiin vuonna 2012 vaikutti lähinnä öljyn hinnan vaihtelu. Vertailuajankohdan vaikutusten ja öljyn hinnan laskun seurauksena energian hinnan inflaatio hidastui 6,1 prosenttiin kesäkuussa 2012. Vuoden ensimmäisinä kuukausina se oli ollut yli 9 %. Kesällä öljyn hinta nousi jälleen ja euro heikkeni Yhdysvaltain dollariin nähden, minkä seurauksena öljyn euromääräinen hinta kallistui. Tämä puolestaan nopeutti

Taulukko 9. Hintakehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	2011	2012	2012 Syys	2012 Loka	2012 Marras	2012 Joulu	2013 Tammi	2013 Helmi
Yhdenmukaistettu kuluttajahinta-indeksi (YKHI) ja sen erät[1)]								
Kokonaisindeksi	1,6	2,7	2,4	2,4	2,6	2,6	2,5	*2,2*
Energia	7,4	11,9	6,1	6,1	8,9	9,1	8,0	*5,8*
Elintarvikkeet	1,1	2,7	3,2	2,9	3,0	2,9	3,1	*3,0*
Jalostamattomat elintarvikkeet	1,3	1,8	3,1	2,9	3,5	3,7	4,3	.
Jalostetut elintarvikkeet	0,9	3,3	3,2	2,9	2,7	2,5	2,4	.
Muut teollisuustuotteet kuin energia	0,5	0,8	1,3	1,5	1,1	1,2	1,1	*1,1*
Palvelut	1,4	1,8	1,7	1,8	1,8	1,7	1,7	*1,7*
Muut hintaindikaattorit								
Teollisuuden tuottajahinnat	2,9	5,9	1,8	1,6	2,7	2,7	2,6	.
Öljyn hinta (euroa/barreli)	60,7	79,7	76,4	83,4	90,5	87,9	85,6	84,8
Muiden kuin energiaraaka-aineiden hinnat	44,6	12,2	0,8	4,7	6,5	4,6	5,7	5,2

Lähteet: Eurostat, EKP ja Thomson Reutersin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) YKHI-inflaatiota ja sen eriä (pl. jalostamattomat ja jalostetut elintarvikkeet) koskevat tiedot helmikuulta 2013 perustuvat Eurostatin alustavaan arvioon.

Kuvio 41. YKHI-inflaatio eriteltynä: pääerät

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

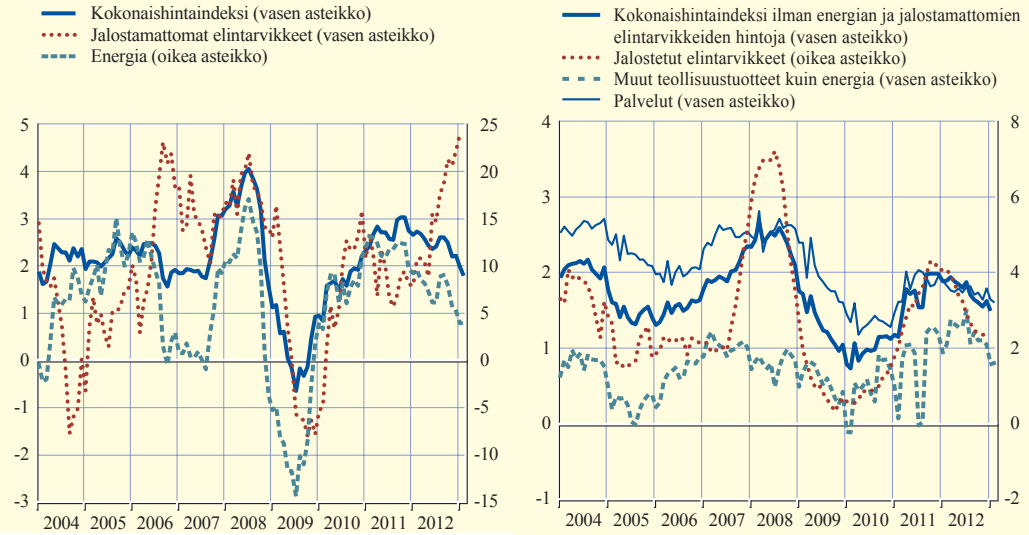

Lähde: Eurostat.

energian hinnan vuotuista muutosvauhtia syyskuuhun asti, jolloin se oli 9,1 %. Lokakuussa energian hinnan inflaatio hidastui 8,0 prosenttiin, mikä johtui lähinnä henkilöajoneuvojen poltto- ja voiteluaineiden ja sähkön hinnan vuotuisen nousuvauhdin hidastumisesta sekä vertailuajankohdan vaikutuksesta. Energian hinnan inflaatio hidastui tammikuussa edelleen 3,9 prosenttiin joulukuun 5,2 prosentista. Hidastuminen johtui huomattavista vertailuajankohdan vaikutuksista, jotka olivat suuremmat kuin energian hinnan inflaation kuukausitason nopeutumisen vaikutus. Energian hinnan vuotuisen inflaatiovauhdin hidastuminen johtui energiaerän kaikkien alaerien, erityisesti kuljetuspolttoaineiden, hintojen vuotuisen nousuvauhdin hidastumisesta. Poikkeuksena on sähkön hinta, sillä sen vuotuinen nousuvauhti nopeutui. Eurostatin alustavan arvion mukaan energian hinnan vuotuinen inflaatiovauhti nopeutui helmikuussa hieman eli 4,0 % prosenttiin.

Elintarvikkeiden hintojen vuotuinen muutosvauhti pysyi noin 3 prosentissa koko vuoden 2012. Tämä johtui elintarvikkeiden raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen kehityksestä ja paikallisista tarjontaolosuhteista. Ei ollut kuitenkaan konkreettista näyttöä siitä, että raaka-aineiden hintojen jyrkällä nousulla kesän aikana olisi ollut pitempiaikainen vaikutus elintarvikkeiden hintoihin. Elintarvikkeiden hinnat vaikuttivat kaiken kaikkiaan verrattain vähän YKHI-inflaation kehitykseen vuonna 2012, sillä jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen inflaation nopeutumisen vaikutuksen kumosi jalostettujen elintarvikkeiden hintojen vuotuisen muutosvauhdin hidastuminen. Jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen inflaatio nopeutui edelleen joulukuun 4,4 prosentista 4,8 prosenttiin tammikuussa eli nopeimmilleen sitten maaliskuun 2002. Nopeutuminen johtui hedelmien, vihannesten ja kalan hintojen vuotuisen nousuvauhdin nopeutumisesta. Sitä vastoin lihan hinnan vuotuinen nousuvauhti pysyi ennallaan. Viimeaikaisin kehitys viittaa siihen, että eläinrehun hintojen nousun (joka näkyy tuottajahinnoissa) vaikutus lihan hintaan alkaa parin viime kuukauden jälkeen hälventyä. Jalostettujen elintarvikkeiden hintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui tammikuussa hieman eli 2,3 prosenttiin. Kolmena edeltävänä kuukautena muutosvauhti oli 2,4 %. Eurostatin alustavan arvion mukaan elintarvikkeiden (jalostettujen ja jalostamattomien) hintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui helmikuussa 2,7 prosenttiin, kun se tammikuussa 2013 oli ollut 3,2 %.

Ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja (niiden osuus YKHI-korista on n. 30 %) laskettu vuotuinen YKHI-inflaatio on vaihdellut 1,5 prosentin tuntumassa vuoden 2012 alusta lähtien. Ilman elintarvikkeiden ja energian hintaa laskettu keskimääräinen YKHI-inflaatio oli vuonna 2012 nopeampi kuin vuonna 2011, huolimatta siitä, että kysyntä heikkeni ja palkkojen nousu hidastui. Tämä YKHI-inflaation mittari koostuu kahdesta erästä: muut teollisuustuotteet kuin energia ja palvelut. Viimeisimmän puolentoista vuoden ajan näiden kahden erän hintojen vuotuista muutosvauhtia ovat nopeuttaneet arvonlisäveron korotukset useassa euroalueen maassa. Eurostatin alustavaan arvioon perustuvien EKP:n asiantuntijoiden arvioiden mukaan ilman elintarvikkeiden ja energian hintaa laskettu YKHI-inflaatio oli 1,4 % helmikuussa, kun se tammikuussa oli 1,3 %.

Muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen inflaatio on nopeutunut hieman vuoden 2010 toisesta neljänneksestä lähtien, mikä johtuu euron aiemman heikkenemisen ja raaka-aineiden hintojen nousun välittymisestä hintoihin ja välillisten verojen korotuksista. Vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen vuotuinen muutosvauhti oli hitaimmillaan eli 1,1 %, minkä jälkeen se alkoi jälleen nopeutua, ja heinäkuussa 2012 se oli 1,5 %. Elokuussa muutosvauhti hidastui jälleen. Tämän jälkeen muutosvauhti oli hieman yli 1 %. Tammikuussa 2013 muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui edelleen 0,8 prosenttiin, mikä johtui siitä, että vaatteiden ja kenkien hintojen vuotuinen nousuvauhti hidastui huomattavasti talvialennusmyyntien myötä. Eurostatin alustavan arvion mukaan muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen inflaatio pysyi helmikuussa 2013 muuttumattomana.

Palvelujen hintojen inflaatio on viime kuukausina ollut verrattain vakaa, mikä johtuu kysynnän yleisestä heikkenemisestä ja vähäisemmässä määrin työvoimakustannusten kasvun hidastumisesta. Palvelujen hintojen muutosvauhtia ovat ajoittain nopeuttaneet välillisten verojen korotukset useassa euroalueen maassa. Vuoden 2011 parina ensimmäisenä kuukautena se nopeutui tuntuvasti. Vuoden 2011 kolmena viimeisenä neljänneksenä ja vuoden 2012 ensimmäisenä neljänneksenä muutosvauhti vakaantui noin 1,9 prosenttiin. Huhtikuussa 2012 palvelujen hintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui 1,7 prosenttiin eli hitaimmilleen sitten maaliskuun 2011. Muutosvauhti on vaihdellut 1,7 prosentin tuntumassa siitä lähtien. Palvelujen hintojen inflaatio hidastui 1,6 prosenttiin tammikuussa 2013, kun se joulukuussa 2012 oli ollut 1,8 %, sillä vapaa-ajan palvelujen ja henkilökohtaisten palvelujen hintojen nousuvauhdin hienoista nopeutumista kompensoi muiden alaerien hintojen muutosvauhdin hienoinen hidastuminen. Eurostatin alustavan arvion mukaan palvelujen hintojen inflaatio pysyi muuttumattomana helmikuussa 2013.

3.2 TEOLLISUUDEN TUOTTAJAHINNAT

Teollisuuden tuottajahintojen inflaatio nopeutui vuoden 2010 lopussa ja vuoden 2011 ensimmäisellä puoliskolla. Sen jälkeen tuottajahintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui, mikä johtuu lähinnä raaka-aineiden hintojen vaihtelusta (ks. taulukko 9 ja kuvio 42). Vuoden 2012 aikana tarjontaketjun hintapaineet vähenivät edelleen. Ilman rakennusalaa lasketun teollisuuden tuottajahintaindeksi oli alimmillaan eli 1,7 % heinäkuussa 2012. Indeksin vuotuinen muutosvauhti oli hitain sitten vuoden 2010 toisen neljänneksen, jolloin muutosvauhti muuttui positiiviseksi. Indeksi nousi 2,7 prosenttiin elo- ja syyskuussa. Tämä johtui lähinnä energiaerän hintojen muutosvauhdin nopeutumisesta, joka puolestaan liittyi öljyn hinnan kallistumiseen. Tuottajahintainflaatio alkoi hidastua lokakuussa 2012, mikä johtui öljyn euromääräisen hinnan laskusta. Teollisuuden tuottajahintojen vuotuinen nousuvauhti oli tammikuussa 1,9 %, kun se joulukuussa 2012 oli ollut 2,1 %. Ilman rakennusalaa ja energian hintaa laskettu teollisuuden tuottajahintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui 1,4 prosenttiin tammikuussa 2013, kun se edellisenä kuukautena oli ollut 1,6 %.

Kuvio 42. Teollisuuden tuottajahinnat

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

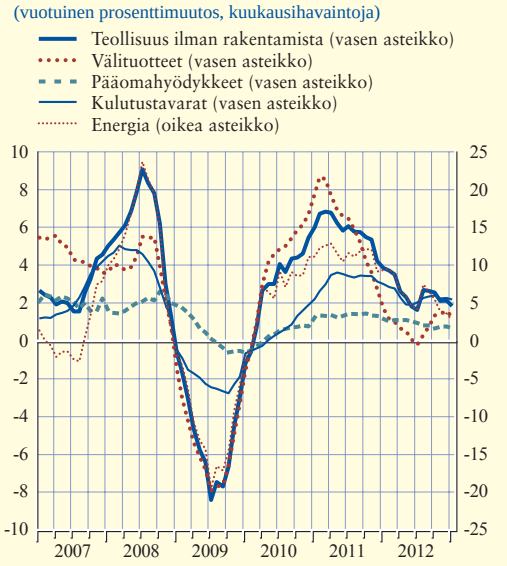

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 43. Tuottajien panosten ja tuotosten hintoja

(diffuusioindeksejä, kuukausihavaintoja)

Lähde: Markit.
Huom. Kun indeksin arvo on yli 50, merkitsee se hintojen nousua. Kun se on alle 50, merkitsee se hintojen laskua.

Tuotantoketjun loppupäässä elintarvikkeiden kuluttajahintojen vuotuinen muutosvauhti nopeutui tammikuussa 3,9 prosenttiin, kun se joulukuussa 2012 oli ollut 3,8 %. Viimeisimmät tiedot ostopäälliköiden indeksistä (Purchasing Managers' Index, PMI) viittaavat edelleen siihen, että elintarvikkeiden vähittäiskauppiaiden tuotantopanoskustannusten kasvu on ollut edelleen voimakasta. Kasvu on tosin hidastunut, ja sitä on osittain tasoittanut voittomarginaalien supistuminen. Tuotantoketjun alkupäässä EU:n maatalouden tuottajahintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui hieman eli 10,1 prosenttiin helmikuussa (tammikuussa se oli 11,8 %), mikä viittaa siihen, että viime kuukausina nähty muutosvauhdin nopeutuminen alkaa vaimeta. Lisäksi elintarvikkeiden raaka-aineiden euromääräiset maailmanmarkkinahinnat laskivat helmikuussa kuudetta kuukautta peräkkäin.

Muiden kulutustavaroiden kuin elintarvikkeiden hintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui 0,2 prosenttiyksikköä eli 0,3 prosenttiin tammikuussa. Muutosvauhti oli hitain kahteen vuoteen. Myös vähittäiskaupan kyselytietoihin perustuvat muiden kauppojen kuin elintarvikekauppojen tuotantopanosten hintojen ja voittomarginaalien indeksit laskivat helmikuussa alle pitkän aikavälin keskiarvon. Hinnanmuodostuksen alkupäässä välituotteiden tuottajahintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui 1,3 prosenttiin tammikuussa, kun se joulukuussa oli ollut 1,6 %.

Taulukko 10. Työvoimakustannusindikaattoreita

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	2011	2012	2011 IV	2012 I	2012 II	2012 III	2012 IV
Sopimuspalkat	1,7	2,0	2,1	2,0	2,0	2,2	2,2
Työvoimakustannukset/tunti	1,6	2,1	2,2	2,2	1,5	1,6	.
Työvoimakustannukset/työntekijä	1,7	2,2	2,1	2,2	2,0	1,6	.
Lisätieto:							
Työn tuottavuus	2,5	1,2	1,0	0,7	0,4	0,2	.
Yksikkötyökustannukset	-0,8	1,0	1,1	1,5	1,6	1,4	.

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 44. Työvoimakustannusindikaattoreita

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosihavaintoja)

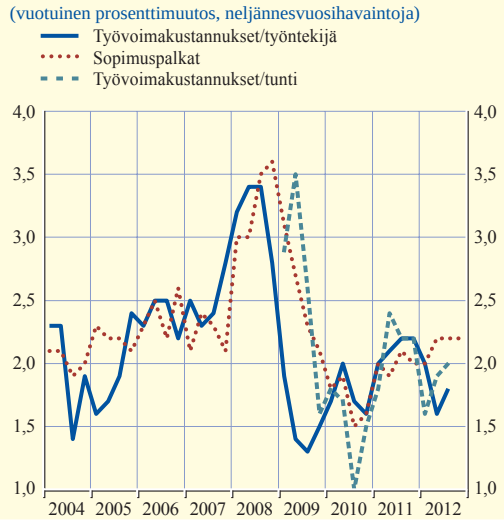

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot ja EKP:n laskelmat.

Kyselytietoihin perustuvat indeksit teollisuuden tuottajahinnoista – sekä ostopäälliköiden indeksi että Euroopan komission suhdannekyselyn tuloksiin perustuva indeksi – viittaavat siihen, että yritysten hintaodotukset olivat helmikuussa huomattavasti pitkän aikavälin keskiarvon alapuolella. Ostopäälliköiden indeksissä (ks. kuvio 43) tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintaindeksi laski tammikuun 51,3:sta 48,3:een helmikuussa. Samana ajanjaksona tuotosten hintaindeksi nousi 49,3:sta 49,9:ään. Indeksi jääminen alle 50 pisteen raja-arvon viittaa siihen, että hinnat laskevat. Euroopan komission suhdannekyselystä saadut tiedot osoittavat, että tuottajien odotukset teollisuuden myyntihinnoista heikkenivät hieman helmikuussa, mikä johtui myyntihintoja koskevien odotusten heikkenemisestä kaikilla teollisuuden toimialoilla.

Tuottajahinnat ja kyselytiedot vahvistavat, että YKHIn muut teollisuustuotteet kuin energia -erän hintojen nousupaineet ovat vaimeat, ja että elintarvikkeiden hintojen nousupaineet ovat vähenemässä.

3.3 TYÖVOIMAKUSTANNUSINDIKAATTORIT

Kuten viimeisimmät työvoimakustannusindikaattorit osoittavat, työvoimakustannuksista aiheutuvat kotimaiset kustannuspaineet pysyivät vaimeina vuoden 2012 kolmena ensimmäisenä neljänneksenä (ks. taulukko 10 ja kuvio 44). Palkkoja koskevat tiedot viittasivat siihen, että palkkapaineet väheni-

Kuvio 45. Työvoimakustannusten kehitys sektoreittain

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosihavaintoja)

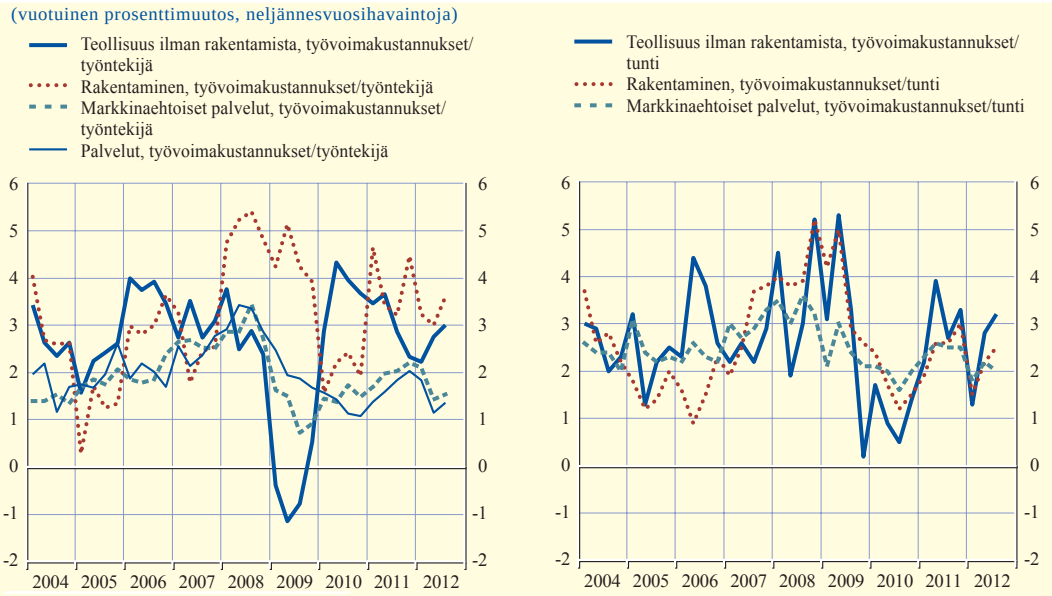

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 46. Voittojen kasvun hajotelma euroalueella: tuotanto ja tuotantoyksikköä kohden laskettu voitto

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosihavaintoja)

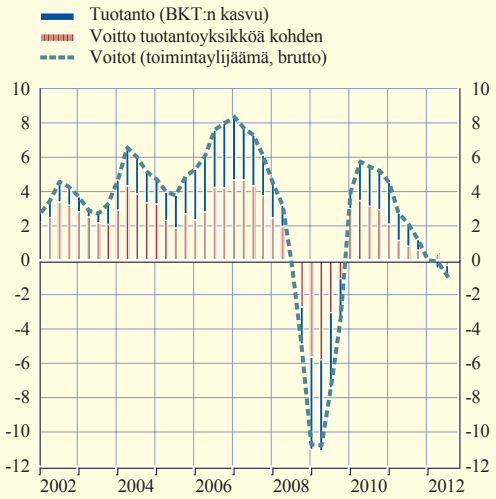

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 47. Voittojen kehitys euroalueella päätoimialoittain

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosihavaintoja)

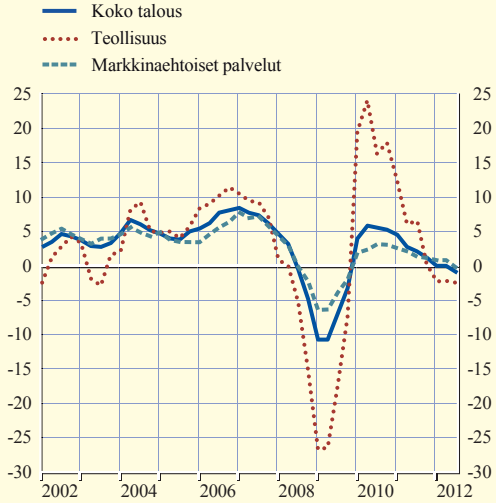

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.
Tuorein havainto vuoden 2012 kolmannelta neljännekseltä.

vät verrattuna vuoteen 2011. Tämä johtuu taloudellisen toimeliaisuuden ja työmarkkinakehityksen heikkenemisestä.

Työn tuottavuuden vuotuinen kasvuvauhti oli erittäin hidas, mutta silti positiivinen (0,1 %) vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä. Työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten kasvu nopeutui samana ajanjaksona 1,8 prosenttiin, kun se vuoden toisella neljänneksellä oli ollut 1,6 %. Kasvuvauhti oli kuitenkin hitaampi kuin keskimäärin vuonna 2011, jolloin se oli 2,2 %. Yksikkötyökustannusten kasvu nopeutui 1,6 prosenttiin vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, mikä myös johtui tuottavuuden kasvun hidastumisesta. Vuoden toisella neljänneksellä yksikkötyökustannukset kasvoivat 1,3 %. Tilanteessa, jossa talouskasvu on vaimeata, tuottavuuden hitaan kasvun odotetaan edelleen nopeuttavan yksikkötyökustannusten kasvuvauhtia lyhyellä aikavälillä.

Vuoden 2012 työvoimakustannusten kehitystä kuvaavista indekseistä on saatavissa ainoastaan euroalueen sopimuspalkkojen indeksi. Sopimuspalkkojen vuotuinen nousuvauhti pysyi vuoden viimeisellä neljänneksellä ennallaan eli 2,2 prosentissa. Sopimuspalkkojen keskimääräinen vuotuinen nousuvauhti oli 2,1 % vuonna 2012, kun se vuonna 2011 oli 2,0 %. Palkat mitattuna työntekijää kohden lasketuilla työvoimakustannuksilla nousivat hitaammin kuin sopimuspalkat, mikä viittaa

Kehikko 3.

KATTEIDEN VAIKUTUS INFLAATIOPAINEISIIN EUROALUEELLA

Yksi kotimaisten inflaatiopaineiden arvioinnissa käytettävistä indikaattoreista on BKT:n deflaattori, joka kuvaa BKT:n ”hintaa” tuotantoyksikköä kohden. BKT:n deflaattorin kehitykseen vaikuttavat muutokset työvoimakustannuksissa, katteissa ja nettomääräisissä välillisissä veroissa – tuotantoyksikköä kohden laskettuna. Tavanomaisesti seurataan tarkimmin yksikkötyökustannus-

Kuvio A. Euroalueen BKT:n deflaattori

(vuotuinen prosenttimuutos, osuudet prosenttiyksikköinä, neljännesvuosittaisia tietoja)

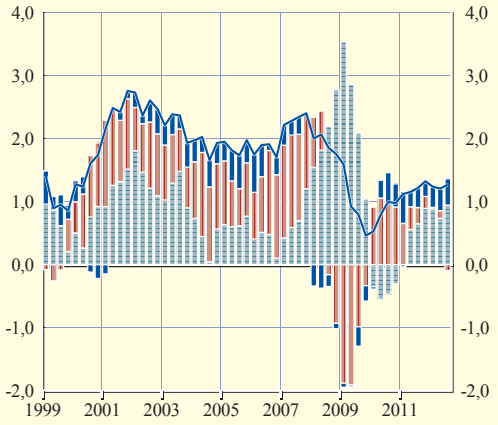

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.
Huom. Verot = verot miinus tuotantotuet; kate = bruttotoimintaylijäämä ja sekalaiset tulot.

Kuvio B. BKT:n deflaattori ja sen erät

(indeksi: vuoden 2008 ensimmäinen neljännes = 100)

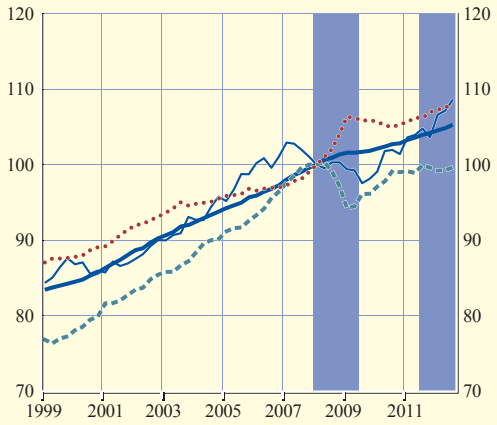

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat
Huom. Verot = verot miinus tuotantotuet; kate = bruttotoimintaylijäämä ja sekalaiset tulot. Centre for Economic Policy Research -tutkimuslaitoksen (CEPR) määrittämistä taantumajaksoista on lisätietoa osoitteessa http://www.cepr.org/data/dating/.

ten kehitystä, mutta myös yksikkökohtaisten katteiden muutokset vaikuttavat olennaisesti kotimaisiin inflaatiopaineisiin. Tässä kehikossa tarkastellaan yksikkökohtaisten katteiden merkitystä euroalueen inflaatiopaineiden kannalta viime vuosikymmenen aikana ja erityisesti vuosien 2008–2009 taantumassa ja sen jälkeen.

Yksikkökohtaisten katteiden vaikutus kotimaisiin inflaatiopaineisiin

Yksikkökohtaisia katteita mitataan bruttotoimintaylijäämän ja sekalaisten tulojen avulla. Vuodesta 1999 niiden osuus euroalueen BKT:n deflaattorin kasvusta on ollut noin kolmannes. Yksikkötyökustannusten osuus on ollut jonkin verran yli 50 % ja yksikkökohtaisten verojen noin 12 %. Kuviosta A näkyy, että yksikkökohtaiset katteet ovat usein lieventäneet yksikkötyökustannusten kehityksen vaikutusta, etenkin taantumien aikana. Kun yksikkötyökustannukset vuosina 2008–2009 nousivat tuottavuuden heikentyessä, yksikkökohtaisten katteiden kehitys auttoi hillitsemään inflaatiopaineita.

Yksikkökohtaiset katteet supistuivat merkittävästi vuosien 2008–2009 taantuman aikana, mutta ne elpyivät sen jälkeen selvästi. Vuoden 2011 kolmannella neljänneksellä ne olivat kuitenkin vasta suunnilleen taantumaa edeltäneissä lukemissa (ks. kuvio B), eli ne elpyivät hitaammin kuin yksikkötyökustannukset ja yksikkökohtaiset verot samalla ajanjaksolla. Pidemmällä aikavälillä tarkasteltuna kaikkien kolmen tekijän kasvu on ollut kutakuinkin yhtä vahvaa, sillä taantumaa edeltäneinä nopean kasvun vuosina yksikkökohtaiset katteet kasvoivat muita tekijöitä nopeammin.

Yksikkökohtainen brutto- ja nettokate

Bruttotoimintaylijäämä ja sekalaiset tulot koko taloudessa koostuvat useista eristä, joilla ei kapeasti tulkittuna näyttäisi olevan välitöntä yhteyttä katteisiin. Tällaisia eriä ovat mm. nettomääräiset kor-

komenot, vuokrat ja osingot mutta myös kiinteän pääoman kulumista ja korvaamista varten tehdyt varaukset.

Kiinteän pääoman kulumisen osuus bruttotoimintaylijäämästä oli vuosien 2008–2009 taantumaa edeltäneen vuosikymmenen aikana keskimäärin noin 45 %, ja taantuman aikana se kasvoi entisestään. Tuotantoyksikköä kohden laskettu pääoman kuluminen siis nopeutui (ks. kuvio C), joten yksikkökohtaiset nettokatteet (katteet, joista on vähennetty kiinteän pääoman kuluminen) supistuivat taantuman aikana vielä rajummin kuin yksikkökohtaiset bruttokatteet. Taantuman jälkeen yksikkökohtaiset nettokatteet elpyivät vain hieman, ja vuoden 2011 laskusuhdanteen myötä ne alkoivat jälleen supistua. Ne ovat kaukana taantumaa edeltäneistä vertailuarvoista, eikä ainakaan vielä ole selviä merkkejä muutoksesta.

Yksikkökohtaisista katteista siis tingittiin selvästi vuosien 2008–2009 taantuman aikana, mikä hillitsi hintapaineita yksikkötyökustannusten noustessa. Ilmiö näkyy erityisen selvästi, kun tarkastellaan bruttotoimintaylijäämää, josta on vähennetty pääoman kulumisen vaikutus.

Kuvio C. Yksikkökohtainen bruttokate ja sen erät

(indeksi: vuoden 2008 ensimmäinen neljännes = 100)

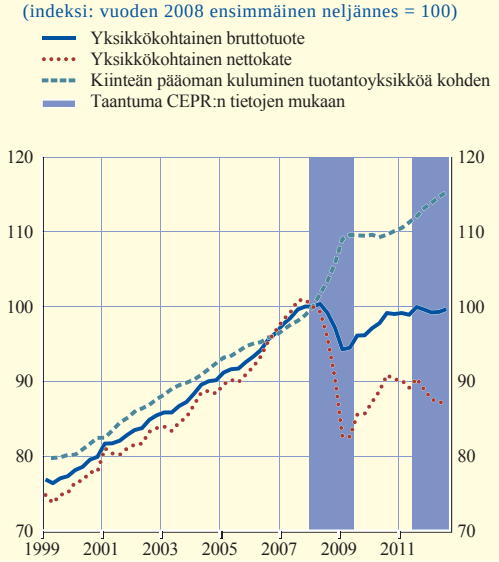

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.
Huom. Verot = verot miinus tuotantotuet; kate = bruttotoimintaylijäämä ja sekalaiset tulot. Centre for Economic Policy Research -tutkimuslaitoksen (CEPR) määrittämistä taantumajaksoista on lisätietoa osoitteessa http://www.cepr.org/data/dating/.

siihen, että euroalueen palkkakustannuksissa on tapahtumassa hienoista sopeutumista, mikä näkyy negatiivisena palkkaliukumana (joka johtuu esimerkiksi lyhennetystä työajasta).

3.4 YRITYSTEN TULOSKEHITYS

Yksikkötyökustannusten kasvusta ja epäsuotuisasta taloustilanteesta johtuen yritysten voittojen (mitattuna bruttotoimintaylijäämällä) vuotuinen kasvu hidastui vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä edelleen 0,9 prosenttiin. Hidastuminen johtui BKT:n vuotuisen muutosvauhdin hidastumisesta sekä tuotantoyksikköä kohden laskettujen voittojen kasvun hidastumisesta. Niiden kasvu oli negatiivinen ensimmäisen kerran sitten vuoden 2009 viimeisen neljänneksen (ks. kuvio 46). Yritysten voitot alkoivat jälleen kasvaa vuoden 2009 puolivälissä, mutta vuosina 2011 ja 2012 voitot eivät juurikaan kasvaneet. Kehikossa 3 tarkastellaan yritysten voittojen vaikutusta euroalueen kotimaisiin hintapaineisiin viime vuosina.

Päätoimialojen tarkastelu osoittaa, että vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä markkinaehtoisten palvelujen voittojen kasvu hidastui 0,2 % vuotta aiemmasta, kun ne vuoden 2012 toisella neljänneksellä kasvoivat 0,8 %. Ilman rakennusalaa lasketun teollisuuden voitot supistuivat 2,5 %. Kahtena edellisenä neljänneksenä voitot supistuivat 2,3 %. Vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä voittojen vuotuinen muutosvauhti oli negatiivinen ensimmäisen kerran sitten vuoden 2009 viimeisen neljänneksen (ks. kuvio 47). Vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä yritysten voittojen neljännesvuosikasvu nopeutui jälleen molemmilla toimialoilla. Kolmena edellisenä neljänneksenä se oli ollut negatiivinen.

3.5 INFLAATIONÄKYMÄT

Vaikka kokonaisinflaation kuukausitason kehitys saattaa vaihdella hieman, hintapaineet pysyvät todennäköisesti vähäisinä tilanteessa, jossa euroalueen kasvu on vaimeaa. Inflaatio-odotukset ovat tiukasti ankkuroituneet ja hintavakauden määritelmän mukaiset keskipitkällä aikavälillä.

Lyhyen aikavälin inflaationäkymiin vaikuttaa edelleen huomattavasti öljyn hinta. Energian hinnan inflaatio on hidastunut jälleen lokakuusta 2012 lähtien. Tämä johtuu öljyn dollarimääräisen hinnan laskusta, euron vahvistumisesta ja jalostusmarginaalien pienenemisestä. Energian hinnan vuotuisen inflaation hidastumisen odotetaan olevan tuntuvampaa vuonna 2013, mikä johtuu vertailuajankohdan vaikutuksesta ja tämänhetkisten futuurihintojen sisältämästä oletuksesta, jonka mukaan öljyn hinta laskee vähitellen.

Jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen inflaation odotetaan hidastuvan vuonna 2013, mikä johtuu viime kuukausina nähdyn hintojen nousun vaimenemisesta. Hintojen nousun nopeutuminen johtui lähinnä epäsuotuisasta säästä. Jalostettujen elintarvikkeiden hintojen inflaatio saattaa myös hidastua tulevina kuukausina, mikä johtuu elintarvikkeiden raaka-aineiden hintojen syksystä 2012 lähtien koetun laskun viivästyneistä vaikutuksista, ja futuurihintojen sisältämästä oletuksesta, jonka mukaan elintarvikkeiden raaka-aineiden hinnat laskevat maailmanmarkkinoilla ja Euroopassa.

Käytettävissä olevat muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen inflaatiota ennakoivat indikaattorit, kuten muiden kulutustavaroiden kuin elintarvikkeiden ja tupakan sekä tuottajahintojen että tuontihintojen kehitys, viittaavat siihen, että muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen inflaatio ei hidastu merkittävästi lähikuukausina. Välillisten verojen korotusten aiheuttamat hintojen nousupaineet saattavat kumota tuotannon ja kysynnän kasvun hidastumisen aiheuttamat hintojen laskupaineet.

Myös palvelujen hintojen inflaation ennustetaan pysyvän jokseenkin nykyisellä tasolla lähikuukausina, mikä johtuu kotimaisen kysynnän vaimeasta kasvusta ja melko maltillisista palkkapaineista. Arvonlisäveron viimeaikaiset korotukset joissakin euroalueen maissa saattavat nopeuttaa palvelujen hintojen inflaatiota jälleen.

Viimeisimmät tiedot työvoimakustannusindikaattoreista viittaavat siihen, että kotimaiset kustannuspaineet saattavat kasvaa vähitellen lähikuukausina, mikä osittain johtuu tilapäisten, vuonna 2012 toteutettujen palkanalennusten purkamisesta. Vielä olennaisempaa on, että taloudellisen toimeliaisuuden vähittäisen kohenemisen odotetaan tukevan palkkojen nousua euroalueella – palkkojen nousussa on kuitenkin huomattavia maidenvälisiä eroja. Yritysten voittojen kasvun odotetaan hidastuvan entisestään vuonna 2013 – vuonna 2012 voitot supistuivat jo huomattavasti. Kehitystä selittää osittain suhteellisen voimakas yksikkötyökustannusten nousu vuonna 2012. Voittomarginaalien odotetaan elpyvän keskipitkällä aikavälillä yksikkötyökustannusten kasvun hidastumisen ja taloustilanteen asteittaisen kohenemisen myötä.

Maaliskuussa 2013 julkaistavissa euroaluetta koskevissa EKP:n asiantuntijoiden kokonaistaloudellisissa arvioissa vuotuisen YKHI-inflaation ennustetaan olevan 1,2–2,0 % vuonna 2013 ja 0,6–2,0 % vuonna 2014. Vaihteluvälit ovat pysyneet jokseenkin ennallaan verrattuna joulukuussa 2012 julkaistuihin eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioihin.

Keskipitkän aikavälin hintakehitysnäkymiin liittyvät riskit ovat jokseenkin tasapainossa. Arvioitua nopeamman inflaation riskit liittyvät siihen, että hallinnollisesti säänneltyjä hintoja ja välillisiä veroja korotetaan ja että öljyn hinta nousee odotettua enemmän. Arvioitua hitaamman inflaation riskit taas liittyvät ennakoitua heikompaan talouskasvuun.

4 TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

Euroalueen BKT:n kehitys oli vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä heikkoa. Eurostatin toisen arvion mukaan se supistui 0,6 % edellisestä neljänneksestä. Taustalla oli pääasiassa kotimaisen kysynnän vaimeneminen, mutta myös heikko vienti huononsi BKT:n kehitystä. Vuoden 2013 alkupuoliskolla talouskehityksen pitäisi kuitenkin tuoreimpien tietojen ja indikaattorien perusteella alkaa vakautua. Jälkimmäisellä vuosipuoliskolla talouden pitäisi vähitellen alkaa elpyä, kun kansainvälisen kysynnän kasvu vahvistaa vientikehitystä ja kasvua tukeva rahapolitiikka edistää kotimaista kysyntää. Myös rahoitusmarkkinatilanteen paranemisen sitten heinäkuun 2012 sekä jatkuvien rakenneuudistusten pitäisi vähitellen vaikuttaa talouskehitykseen. Tarpeelliset taseiden korjausliikkeet niin julkisella kuin yksityiselläkin sektorilla vaimentavat kuitenkin vielä talouskasvua samoin kuin tiukat luotonsaantiehdot.

Tämä arvio näkyy myös maaliskuussa 2013 julkaistavissa EKP:n asiantuntijoiden kokonaistaloudellisissa arvioissa. Niissä BKT:n määrän keskimääräisen vuotuisen kasvun ennakoidaan olevan –0,9 ja –0,1 prosentin välillä vuonna 2013 ja 0,0–2,0 % vuonna 2014. Joulukuussa 2012 julkaistuihin eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioihin verrattuna kasvuarvioiden vaihteluvälejä on tarkistettu hieman alaspäin. Euroalueen talousnäkymiin liittyy edelleen odotettua heikomman kasvun riskejä.

4.1 BKT:N MÄÄRÄ JA KYSYNTÄERÄT

BKT:n määrä supistui vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä 0,6 %, kun se oli edellisellä neljänneksellä supistunut 0,1 % (ks. kuvio 48). Heikko tulos viimeisellä neljänneksellä johtui kotimaisen kysynnän ja vähäisemmässä määrin varastojen muutosten negatiivisesta kehityksestä, kun taas ulkomaankaupan nettomääräinen vaikutus oli neutraali, koska tuonti ja vienti supistuivat samaan tahtiin. Tuotannon supistuminen viimeisellä neljänneksellä vastasi lyhyen aikavälin indikaattorien – varsinkin kyselytutkimusten tulosten – kehitystä. Tuotannon arvioidaan supistuneen vuonna 2012 yhteensä 0,6 %. Lisäksi viimeisen neljänneksen heikko kehitys johtaa keskimäärin noin 0,5 prosentin negatiiviseen kasvuperintöön vuodelle 2013. Tarkemmin sanoen kasvuperintö tarkoittaa sitä, miten paljon BKT muuttuisi vuonna 2013, jos sen neljännesvuosittainen kasvuvauhti olisi tuona aikana aina nolla.

Kuvio 48. BKT:n määrän kasvu ja sen erien kasvuvaikutus

(kasvuvauhti edellisestä neljänneksestä ja neljännesvuosittaiset kasvuvaikutukset prosenttiyksikköinä, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

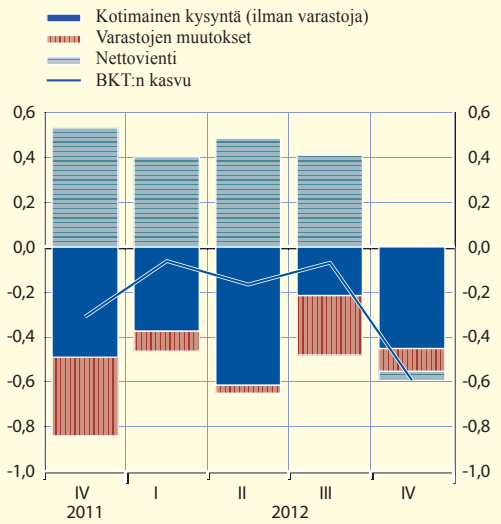

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Viime vuosineljänneksillä euroalueen tuotantoon on eniten vaikuttanut heikko kotimainen kysyntä. Yritysten ja kuluttajien kielteiset mielialat, julkisen talouden vakauttamistoimet ja velkaantuneisuuden vähentämistarve joissakin maissa sekä öljyn korkea hinta ja lisääntynyt epävarmuus ovat aiheuttaneet yksityiseen kulutukseen ja investointeihin kohdistuvia laskupaineita. Lisäksi kulutuskysyntään ovat vaikuttaneet erityisesti heikkenevän työllisyyden kokonaistulot. Nettoviennin vaikutus BKT:n kasvuun on ollut kaiken kaikkiaan positiivinen paljolti tuonnin heikon kasvun vuoksi.

Ennakoivat kyselyindikaattorit viittaavat toiminnan asteittaiseen vakaantumiseen vuoden 2013 alkupuoliskolla. Jälkimmäisellä vuosipuoliskolla talouden pitäisi vähitellen alkaa elpyä, kun kan-

sainvälisen kysynnän kasvu vahvistaa vientikehitystä ja kasvua tukea rahapolitiikka edistää kotimaista kysyntää.

YKSITYINEN KULUTUS

Yksityinen kulutus supistui 0,4 % vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä. Neljän edellisen neljänneksen negatiivinen kehitys siis jatkui. Viimeisen neljänneksen kehitys johtuu vähittäistavaroiden kulutuksen jyrkästä supistumisesta ja autohankintojen vähenemisestä. Sitä vastoin palvelujen kulutus näyttää lisääntyneen viimeisellä neljänneksellä. Tuoreiden lyhyen aikavälin indikaattoreiden ja kyselytutkimusten perusteella euroalueen kulutuskysyntä todennäköisesti pysyy heikkona lähitulevaisuudessa.

Kulutuskysynnän jatkuva heikkous viimeisten parin vuoden aikana on johtunut suurelta osin käytettävissä olevien reaalitulojen kehityksestä, jota on hidastanut nopea inflaatio raaka-aineiden ja energian hintojen nousun vuoksi. Työllisyyden negatiivinen kasvu on entisestään supistanut kotitalouksien yhteenlaskettuja reaalituloja. Tuoreimpien tietojen mukaan käytettävissä olevat reaalitulot, joiden vuotuinen muutosvauhti on ollut negatiivinen pitkän aikaa, pienenivät jälleen vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä. Samaan aikaan kotitalouksien säästämisaste on laskenut ennätyksellisen alas, kun kuluttajat todennäköisesti pyrkivät lievittämään reaalitulojensa supistumisen vaikutuksia tämänhetkiseen kulutukseen.

Sekä virallisten tilastojen että kyselytietojen perusteella yksityisen kulutuksen lyhyen aikavälin kehitys vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä näyttää kaiken kaikkiaan jatkuneen heikkona. Vähittäiskauppa kasvoi tammikuussa 1,2 % edelliskuuhun verrattuna ja oli 0,7 % suurempaa kuin vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä keskimäärin. Lisäksi ostopäälliköiden indeksi (PMI) vähittäiskaupalle laski tammi- ja helmikuussa keskimäärin 45,2:een eli oli ennallaan vuoden 2012 viimeiseen neljännekseen verrattuna ja teoreettisen nollakasvun kynnysarvoa eli 50:tä pienempi. Vuoden 2013 alussa vähittäiskaupan luottamusta kuvaava Euroopan komission indikaattori oli samalla tasolla kuin vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä ja pysyi pitkän aikavälin keskiarvoa pienempänä. Lisäksi uusien henkilöautojen rekisteröinnit vähenivät tammikuussa kuukausitasolla 9,6 %, kun ne olivat edellisen kuukauden aikana lisääntyneet 4,5 %. Autojen rekisteröintien viimeaikaisin väheneminen, joka oli historiallisesti katsoen suhteellisen suurta, heijastelee ainakin osittain finanssipoliittisten toimien vaikutusta autohankintojen ajoitukseen joissakin euroalueen maissa (jotka sitä vastoin tukivat autohankintoja loppuvuodesta 2012). Autojen ja muiden kalliimpien tavaroiden hankinnat todennäköisesti pysyvät heikkoina lähitulevaisuudessa. Suunniteltuja huomattavia hankintoja koskeva Euroopan komission indikaattori heikkeni helmikuussa 2013 ja oli siten ennätyksellisen alhainen. Tämä viittaa siihen, että kestokulutushyödykkeiden kulutuksen kehitys jatkuu vaimeana. Helmikuussa euroalueen kuluttajien luottamus vahvistui entisestään hieman (ks. kuvio 49). Viimeaikaisin vahvistuminen kuitenkin kompensoi vain osit-

Kuvio 49. Vähittäiskaupan myynti ja luottamus sekä kotitaloussektorin luottamus

(kuukausihavaintoja)

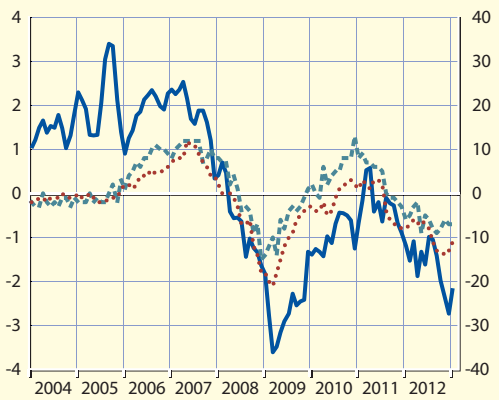

Lähteet: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt sekä Eurostat.

1) Vuotuinen prosenttimuutos; kolmen kuukauden liukuvia keskiarvoja; työpäivien lukumäärällä korjattuja tietoja. Polttoaineet sisältyvät myyntiin.

2) Saldolukuja; kausivaihtelusta puhdistettuja ja keskiarvokorjattuja tietoja.

tain vuoden 2012 loppupuoliskolla tapahtunutta heikkenemistä, joten indeksi on edelleen selvästi pitkän aikavälin keskiarvoa pienempi.

INVESTOINNIT

Vuoden 2011 toisella neljänneksellä alkanut kiinteän pääoman bruttomuodostuksen supistuminen nopeutui jälleen vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä. Vuonna 2012 suhdanteiden heikkous, suuri epävarmuus, tiukka luotonantotilanne ja eri toimialoilla meneillään olevat sopeutusprosessit vaikuttivat haitallisesti sijoitustoimintaan kokonaisuudessaan. Vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä investoinnit supistuivat 1,1 %. Kolmannella neljänneksellä ne olivat supistuneet 0,8 %.

Tietoja pääomanmuodostuksen yksityiskohtaisesta rakenteesta viimeisellä neljänneksellä ei ole vielä saatavilla, mutta tiedot joistakin euroalueen maista viittaavat muiden kuin rakennusinvestointien supistumisen jatkumiseen. Näiden investointien osuus kokonaisinvestoinneista on puolet. Euroaluetta koskevien lyhyen aikavälin indikaattoreiden perusteella muut kuin rakennusinvestoinnit supistuivat myötäillen vaisua yleistä talouskehitystä, yritysten heikkoa luottamusta sekä vallitsevaa suurta epävarmuutta. Pääomahyödykkeiden tuotanto supistui jyrkästi viimeisellä neljänneksellä samaan aikaan kun kapasiteetin käyttöaste aleni edelleen. Tehdasteollisuuden ostopäälliköiden indeksi vahvistui vuosineljännestasolla mutta oli selvästi pitkän aikavälin keskiarvoaan heikompi. Asuinrakentamisen ja muun rakentamisen investoinnit ovat todennäköisesti myös supistuneet vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä. Tähän viittaavat rakennustuotannon heikot indikaattorit ja luottamuksen puute alalla, mikä osittain johtuu sopeuttamisen jatkamisesta euroalueen joillakin asuntomarkkinoilla. Lisäksi joissakin euroalueen maissa meneillään oleva julkisen talouden vakauttaminen on todennäköisesti johtanut julkisten investointien vähenemiseen euroalueella viimeisellä neljänneksellä.

Muutamat käytettävissä olevat varhaiset indikaattorit vuoden 2013 ensimmäiseltä neljännekseltä viittaavat siihen, että muun kuin rakennusteollisuuden pääomanmuodostus supistui edelleen euroalueella, joskin vähemmän kuin vuoden 2012 lopulla. Kapasiteetin käyttöaste nousi hieman ensimmäisellä neljänneksellä. Tammi- ja helmikuussa tehdasteollisuuden tuotantoa koskeva ostopäälliköiden indeksi ja sen uusia tilauksia koskeva osa-alue kohenivat verrattuna vuoden 2012 viimeiseen neljännekseen mutta käyvät edelleen yksiin heikon sijoitustoiminnan kanssa. Tämän osoittavat myös muut kyselytutkimukset kuten tilauskantoja koskeva Euroopan komission kysely. Lisäksi luotonsaantiehdot ovat euroalueella edelleen tiukkoja. Rakennusinvestointien odotetaan kyselytutkimusten tulosten perusteella myös supistuvan hieman ensimmäisellä neljänneksellä.

Muiden kuin rakennusinvestointien supistumisen odotetaan jatkuvan lähikuukausien ajan myötäillen yleisen taloudellisen toimeliaisuuden vaimeaa kehitystä ja suurta epävarmuutta. Rakennusinvestointien odotetaan pysyvän heikkoina koko vuoden 2013 ajan.

JULKINEN KULUTUS

Julkinen kulutus supistui edelleen hieman vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä. Kasvuvauhti oli ollut negatiivinen toisella ja kolmannella neljänneksellä. Julkisen kulutuksen heikkous johtuu julkisen talouden vakauttamistoimista monissa euroalueen maissa.

Tarkasteltaessa yksittäisten erien yleisiä kehityssuuntia käy ilmi, että julkisen sektorin työntekijöiden palkkamenot, joiden osuus julkisen sektorin koko kulutuksesta on lähes puolet, ovat vaikuttaneet negatiivisesti julkisen kulutuksen kasvuun viime vuosineljänneksinä. Tämä johtuu lähinnä julkisen sektorin palkkamaltista ja julkisen sektorin työpaikkojen määrän vähentämisestä useissa euroalueen maissa. Välilliset julkiset kulutusmenot (joiden osuus on hieman vajaa neljännes kokonaismenoista) ovat supistuneet meneillään olevien julkisen talouden vakauttamistoimien vuoksi. Luontoismuotoi-

set sosiaaliset tulonsiirrot, joiden osuus julkisen sektorin kulutuksesta on myös liki neljännes, ovat kasvaneet suurin piirtein entiseen tapaan. Tämä johtuu siitä, että luontoismuotoisten sosiaalisten tulonsiirtojen kehitys on yleensä varsin vakaata, sillä niihin kuuluvat muun muassa terveysmenot.

Julkisen kulutuksen odotetaan tukevan kotimaista kysyntää edelleen maltillisesti tulevina vuosineljänneksinä, mikä johtuu monissa euroalueen maissa tarvittavista uusista julkisen talouden vakauttamistoimista.

VARASTOT

Varastojen vaikutus BKT:n kasvuun vuoden 2011 jälkipuoliskolla oli huomattavan negatiivinen, –0,7 prosenttiyksikköä (ks. kehikko 4). Tämä johtui varastojen täydentämisvauhdin nopeasta hiipumisesta kesästä 2011 lähtien samaan aikaan yritysten näkymien huomattavan heikentymisen ja joidenkin euroalueen maiden rahoitusolojen kiristymisen kanssa. Varastojen purkaminen pysähtyi vuoden 2012 alkupuoliskolla (jolloin varastojen purkamisvauhti pysyi suurin piirtein ennallaan) ja nopeutui jälleen vuoden jälkipuoliskolla. Tämä johtui talouskasvun hidastumisesta ja epävarmuudesta ja vaikutti kasvuun negatiivisesti: –0,3 prosenttiyksikköä kolmannella ja –0,1 prosenttiyksikköä viimeisellä neljänneksellä.

Vuoden 2012 lopulla jatkunut huomattava varastojen purkaminen ja varsin niukat varastot tarjontaketjussa ovat vähentäneet mahdollisuuksia purkaa varastoja tuntuvammin tulevina vuosineljänneksinä. Tämän vuoksi varastojen kasvuvaikutukset ovat lyhyellä aikavälillä todennäköisesti lähellä nollaa (tai vähäisessä määrin positiivisia) ja muuttuvat myöhemmin hieman positiivisiksi, kun varastojen muutokset ovat jälleen tavanomaisia. Tämä kävisi yksiin tammi- ja helmikuussa 2013 teh-

Kehikko 4.

VARASTOJEN KEHITYS VUODESTA 2008 ALKAEN

Varastot ovat suhdannevaihtelujen kannalta tärkeä tekijä. Ne olivat keskeisessä asemassa Lehman Brothersin konkurssia vuonna 2008 seuranneen syvän taantuman aikana mutta myös sitä seuranneen elpymisen aikana. Niiden merkitys oli jälleen keskeinen, kun taloudellinen toimeliaisuus viimeksi supistui. Tässä kehikossa arvioidaan varastojen merkitystä näinä ajanjaksoina ja tarkastellaan niiden vaikutuksia taloudelliseen tilanteeseen ja talousnäkymiin alkuvuodesta 2013.

Varastot ja suhdannekierto

Varastojen mukautusten avulla pyritään sujuvaan tuotantoon kysynnän vaihdellessa, erityisesti silloin kun mukautuksesta aiheutuu kustannuksia. Tämän vuoksi varastojen odotetaan kasvavan, kun kysyntä heikkenee, ja päinvastoin. Empiirinen makrotaloudellinen aineisto osoittaa kuitenkin, että varastojen muutokset myötäilevät suhdanteita ja korostavat sekä talouden laskusuhdanteita että niitä seuraavia elpymisiä. Totta onkin, että taantuman alussa varastoja kertyy yleensä pakon sanelemana, kun kysyntä vähenee nopeammin kuin tuotantoa voidaan mukauttaa. Tätä kuitenkin seuraa pian tietoinen varastojen purkaminen, kun yritykset pyrkivät pienentämään varastojaan ja vähentämään tuotantoaan vastaavasti, mikä entisestään heikentää taloutta. Kun varastojen purkamisvauhti hidastuu, varastot vaikuttavat positiivisesti BKT:n kasvuun ja siten tukevat yleistä talouden elpymistä.

Käsitteellisesti on tärkeää huomata, että BKT:n kasvuun ei vaikuta varastojen muutos vaan se, missä määrin varastojen muutos kasvaa tai pienenee. Toisin sanoen, varastojen vaikutus BKT:n kasvuun riippuu siitä, nopeutuuko vai hidastuuko varastojen purkamisen tai täydentämisen vauhti. Varastojen positiivinen kasvuvaikutus voi siis johtua varastojen täydentämisen nopeutumisesta

mutta myös varastojen purkamisen hidastumisesta. Varastojen purkaminen usein hidastuu elpymisen aikana, heti aallonpohjan jälkeen, jolloin varastojen purkaminen on usein nopeimmillaan.

Käytännössä varastojen analysointi makrotalouden tasolla on haasteellista. Tietoihin liittyvät ongelmat ovat huomattavia, koska varastojen muutoksia on vaikea jäljittää ja mitata, ja varastoja koskeviin tilastotietoihin on usein tehtävä tarkistuksia. Euroalueella varastojen analysointi suoritetaan etupäässä neljännesvuosittaisten kansantalouden tilinpidon tietojen perusteella, koska kuukausitilastoja ei ole saatavilla.[1] Kansantalouden tilinpidon tietoja täydennetään Euroopan komission julkaisemilla suhdannekyselyillä ja muilla lähteillä.[2]

Varastosykli vuosien 2008–2009 taantuman ja sitä seuranneen elpymisen aikana

Vuonna 2008 tapahtuneen Lehman Brothersin konkurssin jälkeen rahoitusolot olivat erittäin kireät. Tuolloin käynnistettiin jyrkkä varastojen purkaminen heikkenevien kysyntänäkymien vuoksi. Kuten kuviosta A käy ilmi, euroalueen varastoja pienennettiin vuoden 2009 toisella neljänneksellä 19 miljardia euroa, joka vastaa 0,8:aa prosenttia BKT:stä. Tämä merkitsi jyrkkää käännettä varastojen kasvattamisesta vuoden 2008 ensimmäisellä neljänneksellä (0,7 % BKT:stä eli 17 miljardin

1 Kansantalouden tilinpidon tietojen etuna on se, että niiden kattavuus on periaatteessa täydellinen. On kuitenkin oltava varovainen tulkittaessa varastojen muutoksia kansantalouden tilinpidon perusteella, koska varastot ovat BKT:n kysyntäerien vähiten luotettava osatekijä. Koska varastoja koskevaa tosiasiallista lähdeaineistoa ei useinkaan ole saatavilla neljännesvuosittain, varastojen muutoksilla on usein merkittävä vaikutus kansantalouden tilinpidon tasapainottamiseen, minkä vuoksi niihin sisältyy suuri jäännöstekijä. Lisäksi varastojen kehitystä koskeviin tietoihin tehdään usein tuntuvia tarkistuksia. Ks. EKP:n kesäkuun 2006 Kuukausikatsauksen kehikko ”Euroalueen BKT:n ja sen erien kasvuvauhtia koskevien arvioiden luotettavuus”.

2 Asiaa käsitellään seikkaperäisemmin EKP:n toukokuun 2012 Kuukausikatsauksen kehikossa ”Stockbuilding – theoretical considerations and recent developments”.

Kuvio A. Varastojen muutokset euroalueella kansantalouden tilinpidon tietojen ja ostopäälliköiden indeksin mukaan

(diffuusioindeksit, miljardia euroa)

Lähteet: Markit, Eurostat ja EKP:n laskelmat.
Huom. Kansantalouden tilinpidon tiedot: varastojen muutos, arvolla mitattuna. Ostopäälliköiden indeksi: vähittäiskaupan varastojen sekä tehdasteollisuuden tuotantopanos- ja lopputuotevarastojen keskiarvo.

Kuvio B. Varastojen vaikutus BKT:n kasvuun kansantalouden tilinpidon tietojen ja ostopäälliköiden indeksin mukaan

(diffuusioindeksien muutokset, prosenttiyksikköä BKT:stä)

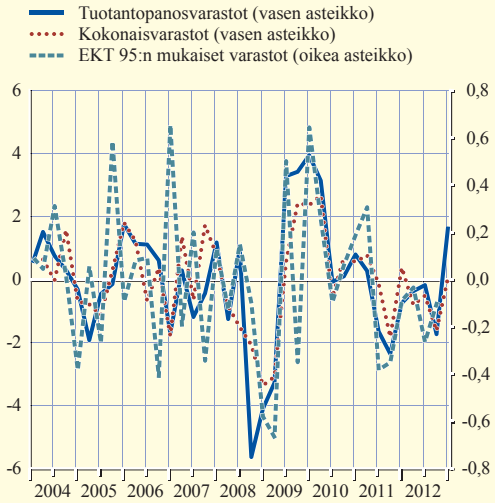

Lähteet: Markit, Eurostat ja EKP:n laskelmat.
Huom. Kansantalouden tilinpidon tiedot: vaikutukset ketjuindekseistä laskettuina määrinä. Ostopäälliköiden indeksi: indeksien muutokset (prosenttiyksikköinä).

Euroalueen BKT:n kasvuvauhti ja vaikutus kysyntäerittäin

(prosenttimuutos, prosenttiyksikköä)

	III/2008 – II/2009	II/2009 – II/2011	II/2011 – IV/2012
BKT	**-4,7**	**3,9**	**-1,0**
Kotimaisen kysynnän vaikutus	-2,9	1,1	-1,1
josta:			
Yksityinen kulutus	*-0,5*	*0,6*	*-2,1*
Julkinen kulutus	*0,4*	*0,2*	*-0,9*
Kiinteän pääoman investoinnit	*-2,8*	*0,4*	*-1,1*
Nettoviennin vaikutus	-0,6	1,2	2,0
Varastojen muutoksen vaikutus	-1,4	1,5	-1,2

Lähde: Eurostat.

euron lisäys). Yksittäistapauksiin perustuvat havainnot viittasivat tuolloin yleiseen pyrkimykseen saada käteisvaroja sekä siihen, että käteisvarojen säästäminen oli ollut keskeinen varastojen purkamista vauhdittava tekijä. Myös tehdasteollisuusyritysten sekä vähittäis- ja tukkukauppiaiden päätösperäinen tuotantopanosvarastojen purkaminen vaikutti aluksi valmistajien suunnittelemattomaan lopputuotevarastojen kasvattamiseen. Valmistajat eivät kyenneet vähentämään tuotantoaan riittävän nopeasti estääkseen sen, että lopputuotevarastojen ja myynnin välinen suhdeluku kasvaa suuremmaksi kuin on suotavaa.[3] Tämä vastasi tyypillistä kehitystä, jossa "varastosokki" johtaa ensin varastojen rakenteen muutokseen ja sitten varastojen kokonaisvolyymin muutokseen, kun yhä laajemmat tuotannon supistukset sallivat yhä nopeamman varastojen purkamisen.[4] Lopulta varastojen vaikutus BKT:n määrän supistumiseen 4,7 prosentilla vuoden 2008 kolmannen neljänneksen ja vuoden 2009 toisen neljänneksen välisenä aikana oli yli neljäsosa. Varastojen negatiivinen vaikutus oli siis huomattavasti suurempi kuin yksityisen kulutuksen vastaava vaikutus (ks. taulukko).

Vuoden 2009 puolivälistä lähtien parantuneet kysyntäodotukset, suotuisammat rahoitusolot ja kenties liiankin niukat varastot johtivat varastojen purkamisvauhdin nopeaan hidastumiseen, joka kansantalouden tilinpidon tietojen mukaan lopulta muuttui varastojen täydentämiseksi alkuvuodesta 2010 (ks. kuvio A). Yksinomaan varastojen purkamisvauhdin hidastuminen nosti BKT:tä huomattavasti vuoden 2009 kolmannella neljänneksellä. Osittain tämän ansiosta elpyminen alkoi aikaisemmin ja oli nopeampaa kuin yleisesti oli ennakoitu. Lisäksi se, että varastojen muutoksen vaikutus BKT:n kasvuun oli enimmäkseen positiivinen monta peräkkäistä neljännestä vuoden 2009 kolmannesta neljänneksestä vuoden 2011 toiseen neljännekseen, vaikutti yhteensä 1,5 prosenttiyksikön verran eli noin kaksi viidesosaa BKT:n kasvusta kyseisenä ajanjaksona (kuten taulukosta käy ilmi).

Varastojen mukautus vuosina 2011–2012

Vuoden 2010 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien kansantalouden tilinpidossa havaittu varastojen täydentäminen oli huipussaan vuoden 2011 toisella neljänneksellä, jolloin se oli 0,9 % BKT:stä (arvolla mitattuna). Tämä varsin voimakas varastojen täydentäminen johtui ehkä pikemminkin odotettua vahvemmasta taloudellisen toimeliaisuuden elpymisestä tuolloin kuin yritysten tarkoituksellisista yrityksistä lieventää tiukkaa varastopolitiikkaa, joka oli otettu käyttöön Lehman Brothersin konkurssin jälkeen. Kyselytutkimusten tulosten ja yksittäistapauksiin perustuvien havaintojen mukaan varastoja hallittiin tiukasti toimitusketjussa vuodesta 2010 vuoden 2011 puoliväliin, sillä yritykset

3 Ks. EKP:n toukokuun 2009 Kuukausikatsauksen kehikko "Recent developments in stock building".

4 Varastojen purkaminen Lehman Brothersin konkurssin jälkeen oli myös maailmanlaajuinen ilmiö. Se ilmeni Yhdysvalloissa, Isossa-Britanniassa, Kiinassa ja Japanissa, mutta – harvinaista kyllä – myös Etelä-Korean ja Venäjän kaltaisissa maissa (joissa varastojen mukauttaminen oli suurimmillaan vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä). Tämä myötävaikutti kansainvälisen kaupan erittäin tuntuvaan supistumiseen vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä ja vuoden 2009 ensimmäisellä neljänneksellä.

noudattivat edelleen varovaista toimintamallia käteisvarojen suhteen.

Varastojen huomattava nettolisäys vuoden 2011 puolivälissä sekä yritysten näkymien huomattava heikentyminen saivat kuitenkin yritykset nopeasti muuttamaan varastojensa kokoa muutaman kuukauden kuluessa. Euroopan komission suhdannekyselyjen tietojen mukaan (ks. kuvio C) varastojen tason arvioitiin normaaliin verrattuna olevan lähellä pitkän aikavälin keskiarvoa. Tätä ennen ne olivat olleet ennätyksellisen pieniä yli vuoden ajan. Lisäksi ostopäälliköiden kyselyt viittasivat vuoden 2011 lopussa – kuten myös vuoden 2008 lopussa – siihen, että tuotantopanosvarastojen ja vähittäiskaupan varastoja purettiin nopeammin (tai näitä varastoja kasvatettiin vähemmän) kuin valmistajien lopputuotevarastoja.

Kuvio C. Tehdasteollisuuden lopputuotteiden ja vähittäiskaupan varastot

(saldoluku, kuukausihavaintoja)

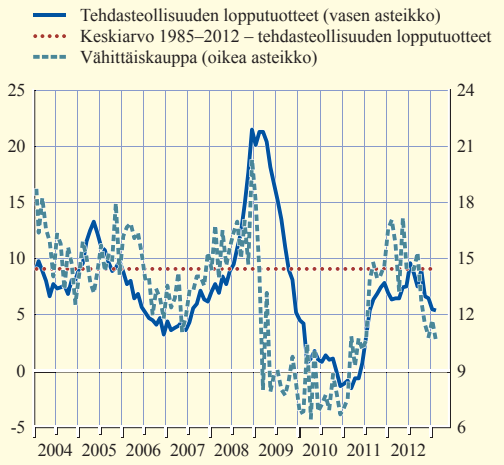

Lähde: Euroopan komissio.
Huom. Kyselyyn vastanneiden arvio varastojen tasosta ”verrattuna normaaliin”.

Kansantalouden tilinpidon tietojen mukaan tämä uusi tilanne johti varastojen kasvattamisen jyrkkään hidastumiseen ja jopa lievään varastojen purkamiseen vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä.[5] Tämä merkitsi vahvaa, 0,7 prosenttiyksikön suuruista negatiivista kasvuvaikutusta vuoden 2011 jälkipuoliskolla, kun taas BKT supistui ainoastaan 0,2 prosenttiyksikköä samana ajanjaksona. Varastojen purkamisvauhti vakaantui vuoden 2012 alkupuoliskolla ja nopeutui jälleen jonkin verran vuoden 2012 jälkipuoliskolla. Vuoden 2011 jälkipuoliskolla BKT supistui 0,7 prosenttiyksikköä ja varastojen vaikutus BKT:n kasvuun oli negatiivinen, –0,4 prosenttiyksikköä.

Tilanne ja näkymät vuoden 2013 alussa

Koska varastot yleensä ottaen ovat tarjontaketjussa varsin niukkoja, on epätodennäköistä, että tämänhetkinen varastojen purkamisen vauhti jatkuisi. Lähitulevaisuudessa varastoilla voi näin ollen olla nykyistä positiivisempia kasvuvaikutuksia, mutta tämä riippuu myös muista tekijöistä, kuten epävarmuuden vähenemisestä. Uusimpien ostopäälliköiden kyselyjen mukaan varastojen purkaminen saattaa olla jo hidastumassa jossain määrin. Vastaavasti Euroopan komission suhdannekyselyt viittaavat siihen, että varastojen katsotaan tällä hetkellä olevan huomattavasti pitkän aikavälin keskiarvoa pienempiä sekä tehdasteollisuudessa (lopputuotteet) että vähittäiskaupassa.

5 Se, että ostopäälliköiden kyselystä ilmennyt varastojen purkamisvauhdin hiipuminen vuoden 2011 jälkipuoliskolta lähtien on hitaampaa kuin kansantalouden tilinpidon tietojen perusteella, johtuu kummankin tahon varastojen mittaamisen puutteellisuudesta. Lisäksi kansallisen tilinpidon tietojen tarkistukset saattavat lopulta kaventaa tällä hetkellä havaittavaa eroa.

tyjen ostopäälliköiden kyselyjen ja Euroopan komission kyselyn tulosten kanssa. Kyselytulosten mukaan yritykset pitävät tehdasteollisuuden lopputuotevarastoja ja vähittäiskaupan varastoja varsin niukkoina verrattuna pitkän aikavälin keskiarvoihin.

ULKOMAANKAUPPA

Koska sekä euroalueen talouden että maailmantalouden kasvu oli heikkoa, euroalueen ulkomaankauppa supistui vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä. Sekä tavaroiden ja palvelujen tuonti että niiden vienti

väheni neljännesvuositasolla 0,9 % (ks. kuvio 50). Tämän kehityksen seurauksena nettoviennin vaikutus euroalueen BKT:n määrän kasvuun oli neutraali. Euroalueen vientiä tuki vilkas kysyntä sellaisissa OPEC-maissa, joilla on runsaasti raaka-aineita, ja vähäisemmässä määrin Aasiassa. Toisaalta vienti Yhdysvaltoihin oli edelleen heikkoa.

Kuvio 50. Reaalisen tuonnin ja viennin sekä nettoviennin vaikutus BKT:n kasvuun

(prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä, prosenttiyksikköinä)

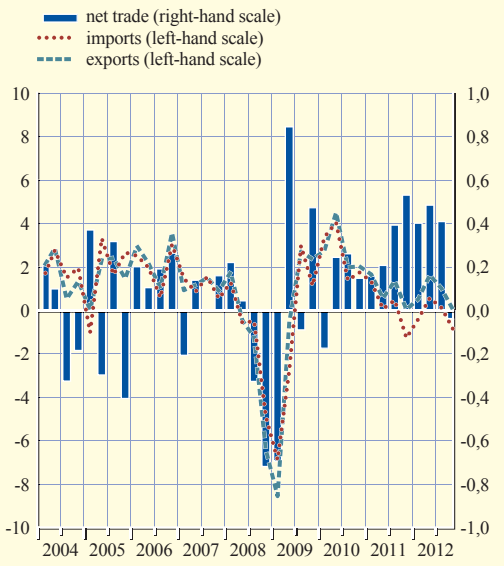

Lähteet: Eurostat ja EKP.

Pidemmällä aikavälillä tarkasteltuna ulkomaankauppa on vuoden 2010 puolivälistä lähtien huomattavasti tukenut euroalueen BKT:n määrän kasvua, sillä vienti on ollut tuontia vahvempaa. Tämän taustalla ovat lähinnä olleet kasvuvauhtien ero euroalueen ja sen tärkeimpien kauppakumppanimaiden välillä sekä euron reaalisen efektiivisen valuuttakurssin heikkeneminen suurimman osan tästä ajanjaksosta. Tämä trendi on ilmennyt laaja-alaisesti tärkeimmissä tuoteryhmissä ja varsinkin pääomahyödykkeissä ja kulutustavaroissa.

Euroalueen ulkomaankaupan lyhyen aikavälin kasvunäkymiin liittyy edelleen lisääntynyt epävarmuus, joka ilmenee käytettävissä olevista kyselytutkimuksista. Euroopan komission raportoimat vientitilauskannat kasvoivat helmikuussa hieman mutta olivat edelleen pitkän aikavälin keskiarvoa pienempiä. Samaan aikaan ostopäälliköiden indeksin uusia vientitilauksia koskevassa indeksissä on viime kuukausina näkynyt selvempiä paranemisen merkkejä; helmikuussa tämä indeksi ylitti talouskasvun ja taantuman raja-arvon 50 ensimmäisen kerran sitten kesäkuun 2011. Kaiken kaikkiaan nämä indikaattorit viittaavat euroalueen viennin vaisuihin lyhyen aikavälin näkymiin. Tästä huolimatta maailmantalouden asteittaisen elpymisen odotetaan tukevan vientiä tulevina kuukausina. Tuonnin lyhyen aikavälin näkymiä hillitsee edelleen euroalueen talouden heikko kasvuvire huolimatta euron viimeaikaisen vahvistumisen mahdollisista positiivisista hintavaikutuksista. Tämän perusteella nettoviennin vaikutuksen BKT:n kasvuun ennustetaan olevan hieman positiivinen vuoden 2013 alussa.

4.2 TOIMIALAKOHTAINEN TUOTANTO

Kansantalouden tilinpidon tuotantopuolen tarkastelu osoittaa, että koko arvonlisäys on vähentynyt vuoden 2011 viimeisestä neljänneksestä lähtien ja että se vähentyi 0,5 % vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä vähennyttyään noin 0,1% kolmella edellisellä neljänneksellä. Arvonlisäyksen väheneminen viime vuoden viimeisellä neljänneksellä koski laaja-alaisesti eri toimialoja.

Pidemmällä aikavälillä tarkastellen toimialakohtaisessa kehityksessä on ollut selviä eroja vuosien 2007–2008 huipputasojen jälkeen. Vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä teollisuuden arvonlisäys (ilman rakentamista) oli edelleen noin 8 % pienempi kuin se oli huipussaan vuoden 2007 lopussa ja rakennusalan arvonlisäys oli 20 % huipputason alapuolella. Sitä vastoin palvelujen arvonlisäys oli hieman alkuvuonna 2008 saavutettua edellistä huippua suurempi.

Kuvio 51. Teollisuustuotannon kasvu ja sen erien kasvuvaikutus

(kasvuvauhti ja kasvuvaikutukset prosenttiyksikköinä, kuukausihavaintoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

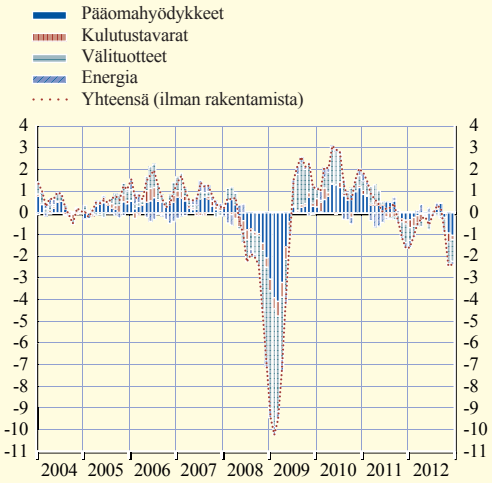

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.
Huom. Arvot on laskettu kolmen kuukauden liukuvina keskiarvoina vastaavasta edellisestä kolmen kuukauden jaksosta.

Kuvio 52. Teollisuustuotanto, teollisuuden luottamus ja ostopäälliköiden indeksi

(kuukausihavaintoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

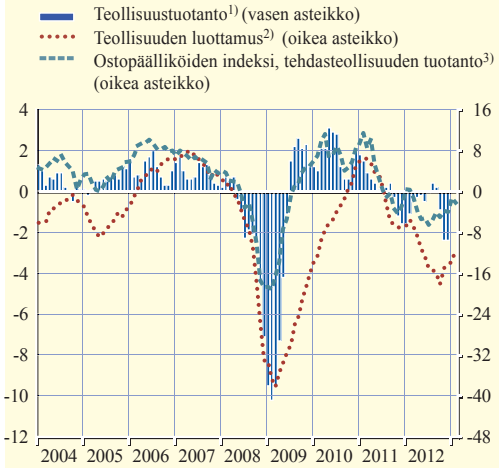

Lähteet: Eurostat, yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt, Markit ja EKP:n laskelmat.
Huom. Kyselytiedot viittaavat tehdasteollisuuteen.
1) Kolmen kuukauden jakson muutos edellisestä kolmen kuukauden jaksosta prosentteina.
2) Saldolukuja.
3) Poikkeamat 50:stä.

Lyhyen aikavälin indikaattorit viittaavat arvonlisäyksen laaja-alaisen vähenemisen jatkumiseen vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä, joka olisi kuitenkin maltillistunut vuoden 2012 viimeisen neljänneksen laskusta.

TEOLLISUUS (ILMAN RAKENTAMISTA)

Teollisuuden (ilman rakentamista) arvonlisäys väheni 1,7 % vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä, kun se oli kasvanut hieman eli 0,1 % edellisellä neljänneksellä. Niin ikään tuotanto väheni voimakkaasti viimeisellä neljänneksellä, kun se oli kasvanut hieman edellisellä neljänneksellä (kuvio 51). Tuotannon supistuminen oli voimakkainta sitten vuosien 2008-2009 taantuman. Tuotanto väheni kaikilla päätoimialoilla viime vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Lyhyen aikavälin indikaattorit viittaavat siihen, että teollisuussektorin heikko kehitys todennäköisesti jatkuu vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä. Vaikka Euroopan komission laskema teollisuuden luottamuusindikaattori koheni kuluvan vuoden kahden ensimmäisen kuukauden aikana edellisestä kuukaudesta, se pysyi kuitenkin alhaisella tasolla (ks. kuvio 52). Myös tehdasteollisuuden ostopäällikköindeksi parani vuoden alussa viime vuoden viimeiseen neljännekseen verrattuna, mutta se oli kuitenkin edelleen vuoden 2013 kahden ensimmäisen kuukauden aikana teoreettisen nollakasvua kuvaavan 50 pisteen kynnysarvon alapuolella. Myös Euroopan komission helmikuun kysely yritysten tilauskantoja ja uusia tilauksia koskevista arvioista kolmelle seuraavalle kuukaudelle sekä Markitin kysely uusista tilauksista viittasivat paranevaan tilanteeseen.

RAKENNUSTEOLLISUUS

Vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä rakennusteollisuuden arvonlisäyksen kasvu oli negatiivista seitsemättä neljännestä peräkkäin. Arvonlisäys on vähentynyt tänä aikana lähes 6 %. Lyhyen aika-

välin indikaattorit viittaavat heikkoon kehitykseen lyhyellä aikavälillä, mikä vahvistaa käsitystä rakennusalan vaisusta kasvusta. Kuukausittaiset tiedot osoittavat rakennusalan tuotannon supistuneen joulukuussa 1,6 % edellisestä kuukaudesta, mikä muodostaa epäsuotuisan lähtötilanteen vuoden 2013 viimeiselle neljännekselle negatiivisen kasvuperinnön takia. Vuoden 2013 alussa ostopäällikkökyselyn rakennustuotantoa kuvaava indikaattori ja Euroopan komission julkaisema palvelualan luottamusindikaattori vahvistuivat hieman alhaiselta tasoltaan mutta viittasivat edelleen negatiiviseen kasvuun. Vastaavaa paranemista havaittiin myös ennakoivissa indikaattoreissa, kuten yritysten uusia tilauksia ja tilauskantoja koskevissa kyselyissä.

PALVELUT

Palvelusektorin arvonlisäys väheni hieman vuoden 2012 viimeiellä neljänneksellä, kun se oli pysynyt muuttumattomana neljällä edellisellä vuosineljänneksellä. Vuoden 2009 kolmannen neljänneksen ja vuoden 2012 viimeisen neljänneksen välisenä aikana (eli vuoden 2008 taantuman jälkeisenä aikana) palvelualan keskimääräinen kasvu oli huomattavasti hitaampaa kuin teollisuudessa ilman rakentamista, ensin mainittu neljännesvuositasolla keskimäärin 0,2 % ja jälkimmäinen 0,8 %. Tuoreimmat tiedot viittaavat siihen, että viimeaikainen vaimeneminen oli voimakkainta markkinaehtoisissa palveluissa, jossa arvonlisäys väheni edellisestä neljänneksestä 0,3 % vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä. Samaan aikaan arvonlisäys muissa kuin markkinaehtoisissa palveluissa (mukaan lukien julkishallinto, koulutus, terveydenhuolto ja sosiaalityö) kasvoi hieman edellisestä neljänneksestä.

Kyselytutkimukset viittaavat palvelualojen tuotannon supistumisen jatkumiseen vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä, joskin laskuvauhdin odotetaan hidastuvan jonkin verran. Vaikka palvelualan ostopäällikköindeksi pysyi vuoden 2013 kahden ensimmäisen kuukauden ajan teoreettista nollakasvua kuvaavan 50 pisteen kynnysarvon alapuolella, se on kuitenkin noussut vuoden 2012 viimeisen neljänneksen tasosta. Myös Euroopan komission palvelualojen luottamusindeksi viittaa palvelualan kasvun suhteelliseen virkistymiseen vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä.

Taulukko 11. Työllisyyden kasvu

(prosenttimuutos edellisestä kaudesta; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	Henkilöt					Tunnit				
	Vuosimuutokset		Neljännesvuosimuutokset			Vuosimuutokset		Neljännesvuosimuutokset		
	2010	2011	2012 I	2012 II	2012 III	2010	2011	2012 I	2012 II	2012 III
Koko kansantalous	-0,5	0,3	-0,3	0,0	-0,2	0,0	0,2	-0,3	-0,6	-0,2
josta:										
Maa- ja kalatalous	-1,1	-2,2	-0,2	0,8	-0,5	-0,9	-2,4	-0,4	-0,4	-0,5
Teollisuus	-3,2	-1,0	-0,7	-0,5	-0,6	-1,6	-0,8	-0,5	-1,1	-1,5
Ilman rakentamista	-2,8	0,3	-0,4	-0,5	-0,2	-0,3	0,9	-0,1	-0,7	-1,5
Rakentaminen	-3,9	-4,0	-1,5	-0,6	-1,5	-4,0	-4,1	-1,1	-2,0	-1,6
Palvelut	0,4	0,8	-0,2	0,1	-0,1	0,6	0,7	-0,3	-0,5	0,2
Kauppa ja kuljetus	-0,7	0,7	-0,3	0,0	-0,2	-0,3	0,3	-0,7	-0,4	0,2
Tietotekniikka ja viestintä	-1,3	1,9	0,7	0,7	-0,5	-0,8	1,9	0,7	0,0	0,0
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	-0,7	-0,2	-0,2	-0,7	-0,9	-0,2	-0,1	-0,3	-1,3	-0,3
Kiinteistöpalvelut	-0,3	3,0	-1,4	1,0	-1,3	0,7	3,6	-1,5	0,2	-0,7
Ammatilliset palvelut	1,6	2,5	-0,6	0,6	0,1	2,3	2,7	-0,7	0,0	0,1
Julkishallinto	1,0	0,1	-0,1	0,1	0,0	1,1	0,1	0,1	-0,3	0,1
Muut palvelut[1)]	0,9	0,2	0,6	-0,3	0,3	0,6	-0,1	0,4	-1,9	1,4

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.
1) Sisältää myös kotitalouksille suunnatut palvelut, kulttuurin ja ulkomaisten organisaatioiden toiminnan.

Kuvio 53. Työllisyyden kasvu ja työllisyysodotukset

(vuotuinen prosenttimuutos, saldolukuja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

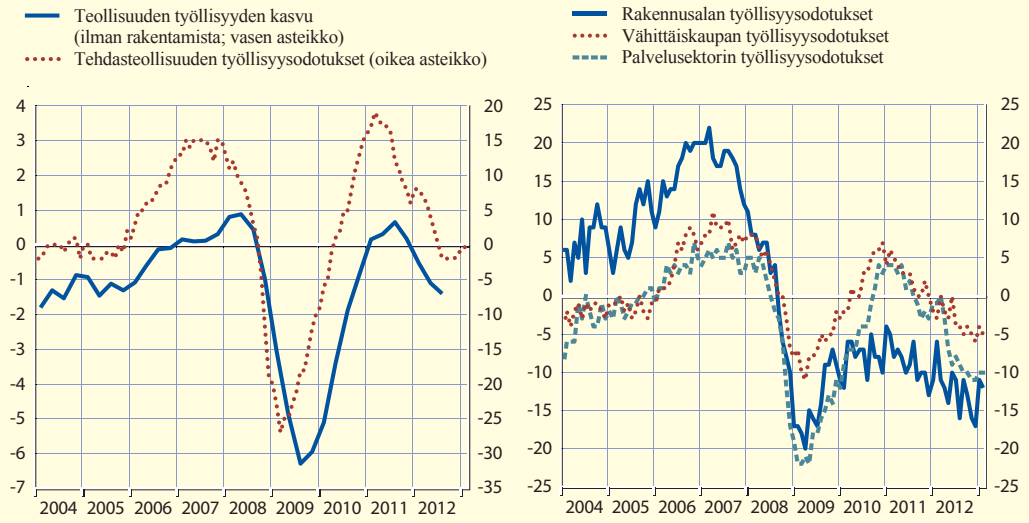

Lähteet: Eurostat sekä yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.
Huom. Saldoluvut ovat keskiarvokorjattuja.

4.3 TYÖMARKKINAT

Euroalueen työmarkkinatilanne on heikentynyt edelleen viime vuosineljänneksillä heikon talouskasvun ja useissa euroalueen maissa jatkuvan työmarkkinoiden sopeutumisen myötä. Ennakoivissa indikaattoreissa, kuten kyselytutkimuksissa, ei ole näkynyt merkkejä paranemisesta lähiaikoina.

Tehtyjen työtuntien määrä väheni 0,2 % vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä jatkaen kolmen edellisen neljänneksen laskutrendiään (ks. taulukko 11). Toimialakohtaisessa tarkastelussa tehtyjen työtuntien määrä väheni jyrkästi rakentamisessa ja teollisuudessa (ilman rakentamista), mutta palvelualalla se kasvoi hieman.

Työllisyys työssäkäyvien määrällä laskettuna laski vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä pysyttyään sitä ennen vakaana toisella neljänneksellä. Työllisyys heikkeni erityisesti rakentamisessa, kiinteistöalan palveluissa sekä rahoitus- ja vakuutustoiminnassa, ja se kasvoi ainoastaan taide- ja viihdealalla.

Työllisyyttä koskevat kyselytutkimukset viittaavat siihen, että uusien työpaikkojen luominen on todennäköisesti hidastunut edelleen vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä ja vuoden 2013 alussa, mikä heijastaa pääasiassa euroalueen hiipuvaa talouskasvua. Erityisesti euroalueen (sekä tehdasteollisuuden että palvelualojen) työllisyysodotuksia koskeva ostopäällikköindeksi pysyi teoreettisen nollakasvun kynnysarvoa heikompana vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä ja vuoden 2013 ensimmäisen neljänneksen kahtena ensimmäisenä kuukautena. Yrityksiä koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt antavat tilanteesta samankaltaisen kuvan (ks. kuvio 53).

Työntekijää kohden lasketun työn tuottavuuden vuotuinen kasvuvauhti, joka on hidastunut kahden vuoden ajan, hidastui edelleen ja oli vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä 0,1 % (ks. kuvio 54). Myös tuottavuuden kasvu tehtyä työtuntia kohden heikkeni, joskin maltillisemmin ja korkeammalta lähtötasolta. Tuottavuuden kasvun odotetaan pysyneen heikkona vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä ja vuoden 2013 alussa vaimeasta talouskasvusta johtuen.

Kuvio 54. Työn tuottavuus työntekijää kohti

(vuotuinen prosenttimuutos)

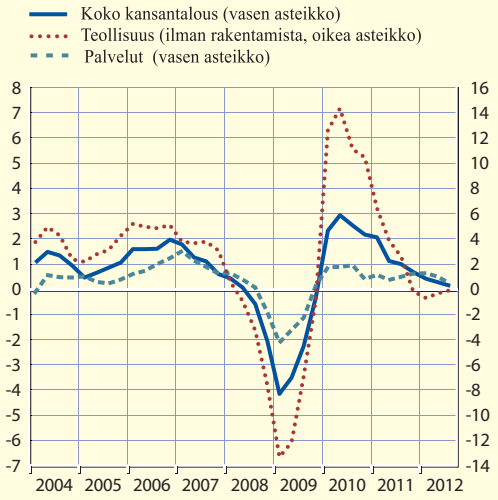

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Kuvio 55. Työttömyys

(kuukausihavaintoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

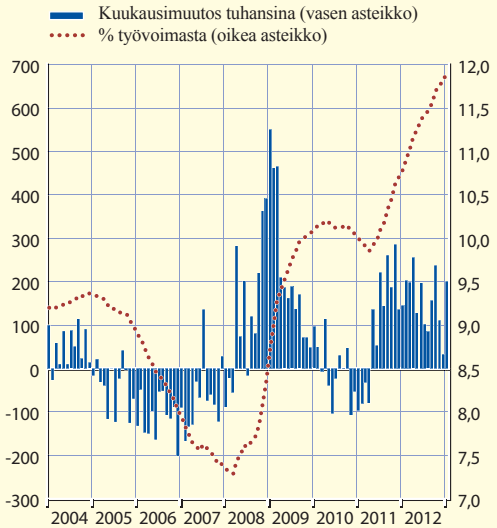

Lähde: Eurostat.

Tammikuussa 2013 työttömyysaste nousi 0,1 prosenttiyksikköä 11,9 prosenttiin, mikä korkein arvo koko aikasarjalla. Työttömyysaste on noussut 2,0 prosenttiyksikköä huhtikuusta 2011 lähtien, jolloin se alkoi nousta (ks. kuvio 55). Työpaikkojen luonnin puute ja heikot kyselytulokset viittaavat siihen, että työttömyys kasvaa edelleen lyhyellä aikavälillä.

4.4 KASVUNÄKYMÄT

Vuoden 2013 alkupuoliskolla talouskehityksen pitäisi tuoreimpien tietojen ja indikaattorien perusteella alkaa vakautua. Jälkimmäisellä vuosipuoliskolla talouden pitäisi vähitellen alkaa elpyä, kun kansainvälisen kysynnän kasvu vahvistaa vientikehitystä ja kasvua tukeva EKP:n rahapolitiikka edistää kotimaista kysyntää. Myös rahoitusmarkkinatilanteen paranemisen sitten heinäkuun 2012 sekä jatkuvien rakenneuudistusten pitäisi vähitellen vaikuttaa talouskehitykseen. Tarpeelliset taseiden korjausliikkeet niin julkisella kuin yksityiselläkin sektorilla vaimentavat kuitenkin vielä talouskasvua samoin kuin tiukat luotonsaantiehdot.

Tämä arvio näkyy myös maaliskuussa 2013 julkaistavissa EKP:n asiantuntijoiden kokonaistaloudellisissa arvioissa. Niissä BKT:n määrän keskimääräisen vuotuisen kasvun ennakoidaan olevan euroalueella –0,9 ja –0,1 prosentin välillä vuonna 2013 ja 0,0–2,0 % vuonna 2014. Joulukuussa 2012 julkaistuihin eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioihin verrattuna kasvuarvioiden vaihteluvälejä on tarkistettu hieman alaspäin. Tarkistuksen syynä on ennen kaikkea vuoden 2013 lukuihin vaikuttava edellisvuoden viimeisen neljänneksen kasvuperintö. Elpymisen arvioidaan yhä etenevän suunnilleen aiempien arvioiden mukaisesti (ks. myös kehikko 5).

Euroalueen talousnäkymiin liittyy edelleen kasvun hidastumisen riskejä. Ne liittyvät mahdollisuuteen odotettua heikommasta kotimaisesta kysynnästä ja viennistä sekä euroalueen rakenneuudistusten hitaaseen tai riittämättömään toteutukseeen. Nämä tekijät voivat vaimentaa luottamuksen paranemista ja siten hidastaa elpymistä.

Kehikko 5.

EUROALUEEN TALOUSNÄKYMIÄ KOSKEVAT EKP:N ASIANTUNTIJOIDEN ARVIOT

EKP:n asiantuntijat ovat laatineet 22.2.2013 mennessä saatavilla olleiden tietojen perusteella kokonaistaloudellisen arvion euroalueen tulevasta talouskehityksestä.[1] BKT:n keskimääräisen vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan olevan -0,9 – -0,1 % vuonna 2013 ja 0,0–2,0 % vuonna 2014. Inflaation arvioidaan olevan 1,2–2,0 % vuonna 2013 ja 0,6–2,0 % vuonna 2014.

Korkoja, valuuttakursseja, raaka-aineiden hintoja ja finanssipolitiikkaa koskevat tekniset oletukset

Korkoja sekä energian ja muiden raaka-aineiden hintoja koskevat tekniset oletukset perustuvat markkinaodotuksiin 14.2.2013.

Lyhyitä korkoja koskeva oletus on luonteeltaan puhtaasti tekninen. Lyhyitä korkoja mitataan kolmen kuukauden euriborkorolla, ja markkinaodotukset johdetaan futuurisopimusten pohjalta. Tällä menetelmällä keskimääräiseksi korkotasoksi saadaan 0,3 % vuonna 2013 ja 0,5 % vuonna 2014. Markkinaodotusten mukaan valtion 10 vuoden joukkolainojen nimellistuotot euroalueella ovat keskimäärin 3,2 % vuonna 2013 ja 3,6 % vuonna 2014. Termiinikorkojen kehityksen perusteella pankkien euroalueen yksityiselle ei-rahoitussektorille myöntämien lainojen korkojen odotetaan olevan alimmillaan vuoden 2013 alkupuoliskolla mutta alkavan sen jälkeen nousta, kun markkinakorkojen muutokset välittyvät vähitellen antolainauskorkoihin. Luotonantotilanteen odotetaan keskimäärin edelleen heikentävän talouskehitystä euroalueella vuonna 2013, mutta vaikutuksen odotetaan olevan neutraalimpi vuonna 2014.

Raaka-aineiden hintoja koskevat oletukset perustuvat 14.2.2013 päättyneen kahden viikon jakson futuurimarkkinahintoihin. Brent-raakaöljyn barrelihinnaksi oletetaan keskimäärin 114,1 Yhdysvaltain dollaria vuonna 2013 ja 106,8 dollaria vuonna 2014. Muiden kuin energiaraaka-aineiden dollarihintojen[2] oletetaan nousevan 1,2 % vuonna 2013 ja 2,3 % vuonna 2014.

Kahdenvälisten valuuttakurssien oletetaan pysyvän arviointijakson aikana muuttumattomina sillä tasolla, jolla ne keskimäärin olivat helmikuun 14. päivää edeltäneiden kahden viikon aikana. Euron dollarikurssin arvioidaan siis olevan 1,35 vuosina 2013 ja 2014 (vuonna 2012 se oli 1,29). Euron efektiivisen valuuttakurssin oletetaan vahvistuvan 4,2 % vuonna 2013 ja vielä 0,1 % vuonna 2014.

Finanssipolitiikkaa koskevat oletukset perustuvat sellaisiin julkisen vallan toimenpiteisiin, jotka on joko jo hyväksytty parlamentissa tai määritelty hallitustasolla riittävän yksityiskohtaisesti niin, että ne todennäköisesti läpäisevät lainsäädäntöprosessin. Huomattavia julkisen talouden vakaut-

1 EKP:n asiantuntijoiden arvioilla täydennetään eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioita, jotka EKP:n ja euroalueen kansallisten keskuspankkien asiantuntijat laativat yhteistyönä kahdesti vuodessa. Molempien arvioiden laadinnassa käytetään samoja tekniikoita. Ne on esitelty EKP:n verkkosivuilla oppaassa ”A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises” (EKP, kesäkuu 2001). Tulokset esitetään vaihteluväleinä arvioihin liittyvien epävarmuustekijöiden vuoksi. Vaihteluvälit perustuvat aiempina vuosina laadittujen arvioiden ja toteutuneen kehityksen välisiin eroihin. Vaihteluvälien leveys on näiden erojen itseisarvojen keskiarvo kerrottuna kahdella. Käytettävää menettelyä, johon sisältyy mekanismi poikkeuksellisten tapahtumien vaikutuksen korjaamiseksi, esitellään EKP:n verkkosivuilla julkaisussa ”New procedure for constructing Eurosystem and ECB staff projection ranges” (EKP, joulukuu 2009).

2 Öljyn ja elintarvikkeiden hintoja koskevat oletukset perustuvat futuurihintoihin arviointijakson loppuun asti. Muiden raaka-aineiden hintojen oletetaan kehittyvän futuurihintojen mukaisesti vuoden 2014 ensimmäiseen neljännekseen asti ja seurailevan sen jälkeen maailman talouskehitystä.

tamistoimia kuten veronkorotuksia ja menoleikkauksia on jo toteutettu tai niitä odotetaan toteutettavan vuonna 2013, mutta oletuksiin sisältyy tässä vaiheessa vasta hyvin vähän vakauttamistoimia vuodelle 2014.

Kasainvälistä ympäristöä koskevat arviot

Euroalueen ulkopuolisen maailman BKT:n kasvun arvioidaan nopeutuvan tarkastelujaksolla vähitellen. Vuonna 2013 sen arvioidaan olevan 3,8 % eli hieman nopeampaa kuin vuonna 2012 (3,7 %), ja vuonna 2014 sen odotetaan nopeutuvan edelleen 4,4 prosenttiin. Kasvun asteittaiseen piristymiseen viittaavat myös (euroalueen ulkopuoliset) ostopäälliköiden kyselyt, joiden tulokset ovat viime kuukausina kohentuneet lähelle pitkän aikavälin keskiarvoja, mikä kertoo yritysten luottamuksen parantumisesta. Lisäksi osakehintojen nousu sekä heilahtelujen väheneminen ja keskeisten tuotto- ja muiden erojen kapeneminen rahoitusmarkkinoilla osoittavat kansainvälisten rahoitusmarkkinoiden tilanteen edelleen parantuneen. Suurimpien kehittyneiden talouksien keskipitkän aikavälin talousnäkymät kuitenkin kärsivät edelleen mm. siitä, että kotitaloudet kehittyneissä talouksissa ovat edelleen hyvin velkaantuneita, vaikka yksityisen sektorin velkaantuneisuutta onkin kyetty tasapainottamaan. Lähivuosien kasvunäkymiä heikentänee myös tarve kiristää finanssipolitiikkaa. Kehittyvien talouksien kasvun arvioidaan kuitenkin pysyvän vankkana. Euroalueen ulkomaisen kysynnän odotetaan kasvavan 3,5 % vuonna 2013 ja 6,3 % vuonna 2014 (vuonna 2012 se kasvoi 3,2 %) eli kutakuinkin maailmantalouden kasvunäkymiä vastaavasti.

BKT:n kasvua koskevat arviot

Euroalueen BKT supistui vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä 0,6 % supistuttuaan jo kolmannella neljänneksellä 0,1 % ja toisella neljänneksellä 0,2 %. Euroalueen kotimainen kysyntä heikkeni merkittävästi vuoden viimeisellä neljänneksellä, kun yksityinen kulutus ja investoinnit vähenivät. Myös vienti supistui, sillä ulkomaankaupan kehitys oli kuluneen vuoden lopussa heikkoa.

BKT:n kehityksen odotetaan vakaantuvan vuoden 2013 alkupuoliskon kuluessa ja alkavan vähitellen elpyä vuoden jälkipuoliskolla. Talouskehitystä vauhdittanee viennin kasvu, jonka odotetaan vähitellen piristyvän vuonna 2013, kun ulkomainen kysyntä kehittyy suotuisasti huolimatta euron vahvistumiseen liittyvästä kilpailukyvyn heikkenemisestä. Elpymistä vauhdittaa odotettavasti myös se, että kasvua tukeva rahapolitiikka edistää kotimaista yksityisen sektorin kysyntää ja että käytettävissä olevat reaalitulot saavat tukea inflaation hidastumisesta, kun yhtäältä euro vahvistuu ja toisaalta raaka-aineiden hintojen oletetaan laskevan. Kotimaisen kysynnän odotetaan kuitenkin pysyvän heikkona, sillä luottamus on edelleen yleisesti ottaen huono ja osassa maista on yhä tarpeen vähentää velkaantumista ja vakauttaa julkista taloutta. Kotimaisen kysynnän arvioidaan elpyvän arviointijaksolla vain asteittain. Arvion mukaan elpyminen jää historiallisesti katsottuna kaiken kaikkiaan vaimeaksi, joten tuotantokuilu on koko arviointijakson ajan negatiivinen. BKT:n vuotuisen kasvun odotetaan olevan -0,9 – -0,1 % vuonna 2013 ja 0,0–2,0 % vuonna 2014.

Kysyntäeristä euroalueen ulkopuolelle suuntautuvan viennin kasvun arvioidaan vauhdittuvan vuoden 2013 kuluessa ja sen jälkeen. Viennin kasvua tukee euroalueen ulkomaisen kysynnän vähittäinen vahvistuminen, joskin arvion mukaan vaikutusta lieventää jonkin verran euron vahvistumisesta johtuva kilpailukyvyn heikkeneminen. Yritysten investoinnit todennäköisesti supistuivat vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä, ja niiden arvioidaan heikkenevän vuoden 2013 alkupuoliskolla edelleen jonkin verran, sillä luottamus on verrattain heikko, kapasiteetin käyttöaste on alhainen, kysyntänäkymät ovat hauraat ja luotonantotilanne on joissakin maissa epäsuotuisa. Historiallisesti tarkasteltuna hyvin alhainen yritysten investointien osuus BKT:stä alkaa arvioiden

Taulukko A. Euroalueen talousnäkymiä koskevat arviot

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos)[1)]

	2012	2013	2014
YKHI	2,5	1,2–2,0	0,6–2,0
BKT	-0,5	-0,9– -0,1	0,0–2,0
Yksityinen kulutus	-1,2	-1,3– -0,3	-0,3–1,5
Julkinen kulutus	0,0	-0,9– -0,1	-0,4–1,2
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	-4,0	-3,8– -1,0	-0,9–3,5
Vienti (tavarat ja palvelut)	2,9	-1,3–3,5	0,8–7,8
Tuonti (tavarat ja palvelut)	-0,7	-2,1–2,3	1,0–7,2

1) BKT:tä ja sen eriä koskevat arviot perustuvat työpäiväkorjattuihin tietoihin. Tuontia ja vientiä koskevat arviot sisältävät myös euroalueen sisäisen kaupan.

mukaan kasvaa vuoden 2013 jälkipuoliskolla, kun kotimaisen ja ulkomaisen kysynnän asteittainen vahvistuminen ja hyvin alhainen korkotaso vauhdittavat investointeja. Asuinrakennusinvestointien odotetaan supistuvan tulevina vuosineljänneksinä entisestään. Syynä ovat käytettävissä olevien tulojen heikko kasvu, kuluttajien hauraana pysynyt luottamus ja sen hapuileva elpyminen sekä joidenkin maiden asuntomarkkinoilla edelleen käynnissä oleva korjausliike. Epäsuotuisia vaikutuksia tasoittaa jossakin määrin asuinrakennusinvestointien suhteellinen houkuttelevuus eräissä toisissa maissa, joissa asuntolainakorot ovat historiallisesti katsottuna erittäin alhaiset. Useissa euroalueen maissa odotetaan toteutettavan julkisen talouden vakauttamistoimia, joten julkisten investointien ennakoidaan supistuvan koko arviointijakson ajan.

Yksityinen kulutus supistui vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä. Taustalla lienee ollut käytettävissä olevien reaalitulojen selvä supistuminen, jolla oli suurempi vaikutus kulutukseen kuin säästämisasteen laskulla kotitalouksien pyrkiessä pitämään kulutusta tasaisena. Yksityisen kulutuksen odotetaan supistuvan edelleen vuoden 2013 alkupuoliskolla mutta elpyvän jonkin verran vuoden jälkipuoliskolla eli kutakuinkin seurailevan käytettävissä olevien reaalitulojen kehitystä. Yksityisen kulutuksen kasvun arvioidaan vauhdittuvan vuonna 2014, kun työtulot kasvavat työmarkkinatilanteen parantuessa ja julkisen talouden vakauttamistoimien haittavaikutusten väistyessä. Arvioiden mukaan yksityisen kulutuksen elpymistä vuonna 2014 kuitenkin hidastaa säästämisasteen kasvu, jonka taustalla on korkeana pysyvä työttömyysaste ja kotitalouksien tarve vähentää velkaantuneisuuttaan. Julkisen kulutuksen arvioidaan supistuvan vuonna 2013 julkisen talouden vakauttamistoimien vuoksi mutta kasvavan hieman vuonna 2014.

Tuonti euroalueen ulkopuolelta on ollut viime aikoina vähäistä, mutta kokonaiskysynnän vähitellen elpyessä tuonnin arvioidaan vauhdittuvan vuoden 2013 aikana ja sen jälkeen. Koska viennin ennakoidaan kasvavan tuontia nopeammin, ulkomaankaupalla odotetaan olevan arviointijaksolla positiivinen nettovaikutus BKT:n kasvuun (ei tosin yhtä vahva kuin vuonna 2012). Vaihtotaseen ylijäämän odotetaan kasvavan arviointijaksolla ulkomaankaupan ylijäämän kasvun myötä.

Hintoja ja kustannuksia koskevat arviot

YKHI-inflaatiovauhti oli Eurostatin alustavan arvion mukaan vuoden 2013 helmikuussa 1,8 %. Sen odotetaan hidastuvan vuoden 2013 kuluessa entisestään, sillä energian hinnan – ja vähäisemmässä määrin myös elintarvikkeiden hintojen – vuotuisen nousuvauhdin arvioidaan hidastuvan selvästi vuoden 2012 tavanomaista suuremmista lukemista. Energian hinnan nousuvauhdin arvioidaan hidastuvan osin siksi, että öljyn hinnan taannoisen nousun vaikutus jää pois vertailusta ja öljyn hinnan oletetaan laskevan vähitellen arviointijakson aikana. Myös elintarvikkeiden hintojen nou-

suvauhdin arvioidun hidastumisen taustalla on vertailuajankohdan vaikutus, sillä aiempi hinnannousu jää pois vertailusta ja elintarvikkeiden hintojen oletetaan laskevan arviointijaksolla jonkin verran niin maailmanmarkkinoilla kuin Euroopassakin. Ilman elintarvikkeiden ja energian hintoja lasketun YKHI-inflaation arvioidaan hidastuvan hienokseltaan vuonna 2013 euron vahvistumisen ja talouskehityksen vaimeuden vuoksi. Sen arvioidaan nopeutuvan vain hieman vuonna 2014, sillä talouden elpyminen on hidasta. Keskimääräisen vuotuisen YKHI-inflaation arvioidaan hidastuvan ja olevan 1,2–2,0 % vuonna 2013 ja 0,6–2,0 % vuonna 2014. Vuonna 2012 se oli 2,5 %.

Taulukko B. Vertailua joulukuun 2012 arvioon

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos)

	2013	2014
BKT – joulukuu 2012	-0,9–0,3	0,2–2,2
BKT – maaliskuu 2013	-0,9– -0,1	0,0–2,0
YKHI – joulukuu 2012	1,1–2,1	0,6–2,2
YKHI – maaliskuu 2013	1,2–2,0	0,6–2,0

Ulkoiset hintapaineet ovat lieventyneet viime kuukausina euron vahvistumisen myötä. Tuonnin deflaattorin vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan hidastuvan vuonna 2013 mutta vakaantuvan sitten jonkin verran vuonna 2014, kun euron valuuttakurssin vahvistumisesta johtuva hidastava vaikutus oletettavasti väistyy. Kotimaisista inflaatiopaineista työntekijää kohti laskettujen työvoimakustannusten vuotuisen kasvun odotetaan olevan heikon työmarkkinatilanteen vuoksi vaimeaa vuosina 2013 ja 2014. Kun otetaan huomioon arvioitu kuluttajahintainflaation hidastuminen, työntekijää kohti laskettujen reaalisten työvoimakustannusten arvioidaan kasvavan vähitellen arviointijakson aikana. Vuosina 2011 ja 2012 ne supistuivat. Yksikkötyökustannusten kasvun arvioidaan pysyvän suhteellisen nopeana, sillä tuottavuuden kasvu on huomattavasti palkkojen nousua hitaampaa. Vuonna 2014 yksikkötyökustannusten kasvun ennakoidaan hidastuvan, sillä tuottavuuden kasvun odotetaan vauhdittuvan, kun talouskehitys elpyy työllisyyttä nopeammin. Voittomarginaalien (eli perushintaisen BKT:n deflaattorin ja yksikkötyökustannusten suhteen) odotetaan supistuvan jonkin verran vuonna 2013 (vuonna 2012 ne supistuivat voimakkaammin). Voittomarginaalien pieneneminen kompensoi yksikkötyökustannusten verrattain vahvaa kasvua. Sitten voittomarginaalien odotetaan elpyvän yksikkötyökustannusten kasvun hidastumisen ja taloustilanteen asteittaisen kohenemisen myötä. Osana julkisen talouden vakauttamista toteutettavilla hallinnollisesti säänneltyjen hintojen ja välillisten verojen korotuksilla odotetaan olevan verrattain suuri vaikutus YKHI-inflaatioon vuosina 2013 ja 2014, vaikka vakauttaminen ei ole aivan yhtä voimakasta kuin vuonna 2012.

Vertailua joulukuun 2012 arvioon

Joulukuun 2012 Kuukausikatsauksessa julkaistuun eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioon verrattuna euroalueen BKT:n kasvun vaihteluvälin ylärajaa vuodelle 2013 on tarkistettu alaspäin. Syynä on pääasiassa BKT:n heikko kasvu vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä. Sen vuoksi kasvuperinnön mekaaninen vaikutus vuoden 2013 keskimääräiseen vuotuiseen kasvuvauhtiin on aiemmin arvioitua negatiivisempi. Neljännesvuosikasvua koskevat arviot vuodelle 2013 ovat kuitenkin jokseenkin ennallaan. BKT:n keskimääräisen vuotuisen kasvun vaihteluväliä vuodelle 2014 on tarkistettu hieman alaspäin. YKHI-inflaation vaihteluväli vuodelle 2013 on hieman kapeampi kuin joulukuisissa asiantuntija-arvioissa, ja vaihteluvälin yläraja vuodelle 2014 on hieman joulukuista alempana pääasiassa euron valuuttakurssin vahvistumisen vuoksi.

Taulukko C. Euroalueen BKT:n kasvua ja YKHI-inflaatiota koskevien ennusteiden vertailua

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos)

	Julkistamis-ajankohta	BKT:n kasvu		YKHI-inflaatio	
		2013	2014	2013	2014
OECD	marraskuu 2012	-0,1	1,3	1,6	1,2
Euroopan komissio	helmikuu 2013	-0,3	1,4	1,8	1,5
IMF	tammikuu 2013	-0,2	1,0	1,6	1,4
Survey of Professional Forecasters	helmikuu 2013	0,0	1,1	1,8	1,8
Consensus Economics Forecasts	helmikuu 2013	-0,2	1,0	1,8	1,7
Euro Zone Barometer -kyselytutkimus	helmikuu 2013	-0,1	1,2	1,9	1,8
EKP:n asiantuntijoiden arviot	maaliskuu 2013	-0,9– -0,1	0,0–2,0	1,2–2,0	0,6–2,0

Lähteet: Euroopan komission talven 2013 talousennuste; IMF:n tammikuun 2013 World Economic Outlook Update (BKT:n kasvuarvio) ja lokakuun 2012 World Economic Outlook (inflaatioennuste); OECD:n marraskuun 2012 Economic Outlook; Consensus Economics Forecasts sekä EKP:n Survey of Professional Forecasters.
Huom. EKP:n asiantuntijoiden arviot ja OECD:n ennusteet perustuvat työpäiväkorjattuihin tietoihin, kun taas Euroopan komission ja IMF:n luvuissa ei oteta huomioon sitä, montako työpäivää kunakin vuonna on. Muissa ennusteissa ei mainita, perustuvatko ne työpäiväkorjattuihin tietoihin vai eivät.

Vertailua muiden laitosten ennusteisiin

Useat kansainväliset järjestöt ja yksityiset ennustelaitokset julkaisevat ennusteita euroalueen talousnäkymistä (ks. taulukko C). Nämä ennusteet eivät kuitenkaan ole täysin vertailukelpoisia keskenään eivätkä EKP:n asiantuntijoiden laatimien kokonaistaloudellisten arvioiden kanssa, koska ne on laadittu eri ajankohtina. Lisäksi (osittain määrittelemättömät) menetelmät, joilla oletukset finanssipolitiikkaa, rahoitusmarkkinoita sekä ulkoisia tekijöitä koskevista muuttujista kuten öljyn ja muiden raaka-aineiden hinnoista johdetaan, poikkeavat toisistaan. Myös työpäiväkorjauksissa käytetyissä menetelmissä on eroja.

Tällä hetkellä käytettävissä olevissa muiden järjestöjen ja ennustelaitosten ennusteissa euroalueen BKT:n kasvun odotetaan olevan -0,3–0,0 % vuonna 2013, eli ennusteet asettuvat EKP:n asiantuntijoiden arvion vaihteluvälin ylärajan tuntumaan. Vuonna 2014 BKT:n kasvun ennustetaan olevan 1,0–1,4 %, eli ennusteet sijoittuvat EKP:n asiantuntijoiden arvion vaihteluvälille. Keskimääräisen vuotuisen YKHI-inflaation odotetaan olevan 1,6–1,9 % vuonna 2013 ja 1,2–1,8 % vuonna 2014, eli ennusteet asettuvat EKP:n asiantuntija-arvion vaihteluväleille.

5 JULKISEN TALOUDEN KEHITYS

Euroopan komission ensimmäisen kattavan talven 2013 talousennusteen mukaan julkisen talouden vakauttamisen odotetaan jatkuvan. Euroalueen julkisen talouden alijäämän odotetaan pienentyneen 3,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2012, ja vuosina 2013 ja 2014 alijäämäsuhteen ennakoidaan pienenevän edelleen. Samaan aikaan BKT:hen suhteutetun velan arvioidaan kasvavan, joskin hidastuvaa vauhtia, ja olevan 95,2 % vuonna 2014. Julkista taloutta on tarpeen vakauttaa edelleen, jotta voidaan vähentää julkisen talouden kestävyyteen kohdistuvia riskejä ja turvata luottamus talous- ja rahaliiton toimintaan. Liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn kohteena olevien maiden on varmistettava liiallisten alijäämien korjautuminen talous- ja vakaussopimuksen säännösten mukaisesti.

JULKISEN TALOUDEN KEHITYS VUOSINA 2012 JA 2013

Euroopan komission ensimmäisen kattavan talven 2013 talousennusteen mukaan edistymisen julkisen talouden tasapainottomuuksien vähentämisessä odotetaan jatkuvan, joskin hieman hitaammin kuin komission syksyn 2012 talousennusteessa arvioitiin. Euroalueen julkisen talouden alijäämän odotetaan pienentyneen 3,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2012, kun alijäämäsuhde oli vuonna 2011 ollut 4,2 % (ks. taulukko 12 ja kuvio 56). Alijäämätilanteen kohentuminen johtuu siitä, että tulot suhteessa BKT:hen kasvoivat 0,9 prosenttiyksikköä eli 46,3 prosenttiin vuonna 2012 (erityisesti tulo- ja varallisuusverojen ja välillisten verojen korotusten vuoksi), kun taas menot kasvoivat hyvin vähän (ks. kuvio 57). BKT:hen suhteutetun euroalueen julkisen talouden velan odotetaan kasvaneen 5 prosenttiyksikköä eli 93,1 prosenttiin. Kasvu johtuu lähinnä velkakannan korjauserän kehityksestä (euroalueen ohjelmamaiden rahoitustuki ja valtioiden tukitoimet rahoitussektorilla) ja koron ja BKT:n kasvuvauhdin välisen eron suurenemisesta (ns. lumipalloefekti) heikon kokonaistaloudellisen tilanteen vuoksi. Perusalijäämällä arvioidaan sen sijaan olleen suhteellisen vähäinen vaikutus velkasuhteen suurenemiseen. Syksyn 2012 ennusteeseen verrattuna velkasuhteen kasvu vuonna 2012 on voimistunut pääasiassa perusalijäämän suurenemisen vuoksi.

Julkisen talouden alijäämäsuhteen arvioidaan pienenevän 2,8 prosenttiin vuonna 2013 ja edelleen hieman eli 2,7 prosenttiin vuonna 2014 (ks. taulukko 12). Julkinen talous tasapainottuu edelleen verotulojen kasvun (vuonna 2013) ja harkinnanvaraisten menojen asteittaisten leikkausten (mm. palkat, julkiset investoinnit ja välituotekäyttö) vauhdittamana. Julkisen talouden velkasuhteen odotetaan kasvavan koko ennustejaksolla, joskin hidastuvaa vauhtia. Kasvu johtuu pääasiassa koron ja BKT:n kasvuvauhdin välisestä – tosin kapenevasta – erosta, mikä kuvastaa BKT:n kasvun hidasta elpymistä tarkastelujaksolla. Samoin se johtuu velkakannan korjauserän kehityksen kohentumisesta (olettaen,

Taulukko 12. Julkisen talouden kehitys euroalueella

(% BKT:stä, julkisyhteisöt)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
a. Tulot yhteensä	45,0	44,9	44,8	45,4	46,3	46,8	46,5
b. Menot yhteensä	47,1	51,2	51,0	49,5	49,8	49,5	49,2
josta:							
c. Korkomenot	3,0	2,9	2,8	3,0	3,1	3,1	3,1
d. Perusmenot (b-c)	44,1	48,4	48,1	46,5	46,7	46,5	46,2
Rahoitusjäämä (a-b)	-2,1	-6,3	-6,2	-4,2	-3,5	-2,8	-2,7
Perusjäämä (a-d)	0,9	-3,5	-3,4	-1,1	-0,4	0,4	0,5
Sudannekorjattu rahoitusjäämä	-3,0	-4,5	-5,1	-3,5	-2,4	-1,3	-1,6
Bruttovelka	70,2	80,0	85,6	88,1	93,1	95,1	95,2
Lisätieto: BKT:n määrä (prosenttimuutos)	0,4	-4,4	2,0	1,4	-0,6	-0,3	1,4

Lähteet: Euroopan komission talven 2013 talousennuste ja EKP:n laskelmat.
Huom. Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

Kuvio 56. Julkisen talouden kehitykseen vaikuttavat tekijät euroalueella

(% BKT:stä, prosenttimuutos)

a) BKT:n kasvu ja rahoitusjäämän vuotuinen muutos

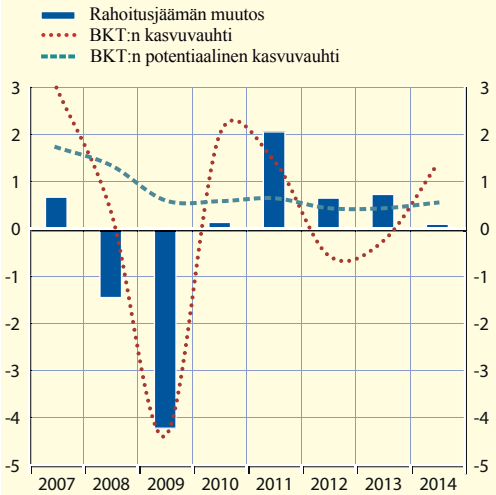

b) Suhdannekorjatun rahoitusjäämän ja todellisen rahoitusjäämän suhdannetekijän vuotuiset muutokset

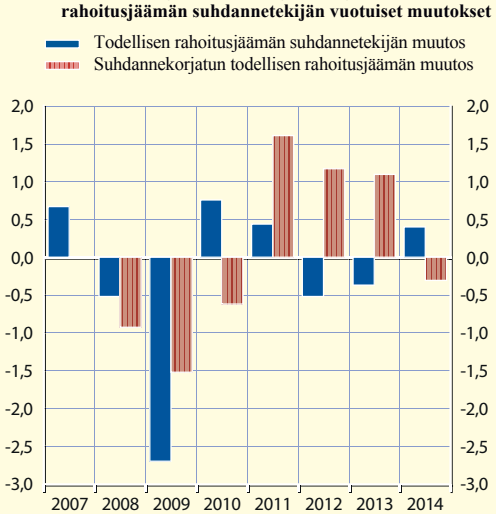

Lähteet: Euroopan komission talven 2013 talousennuste ja EKP:n laskelmat. Tiedot viittaavat julkisyhteisöihin.

Kuvio 57. Euroalueen neljännesvuosittaiset julkisyhteisöjen rahoitustilastot ja ennusteet

Tulot yhteensä (neljännesvuositilastot)
Menot yhteensä (neljännesvuositilastot)
Tulot yhteensä (Euroopan komission vuositason ennuste)
Menot yhteensä (Euroopan komission vuositason ennuste)

a) Neljän neljänneksen liukuvien summien vuotuinen kasvuvauhti prosentteina

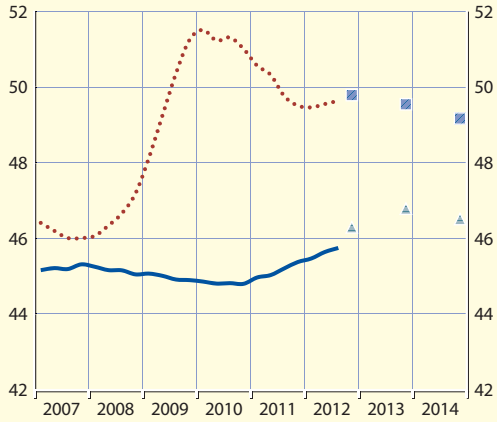

b) Neljän neljänneksen liukuvat summat prosentteina BKT:stä

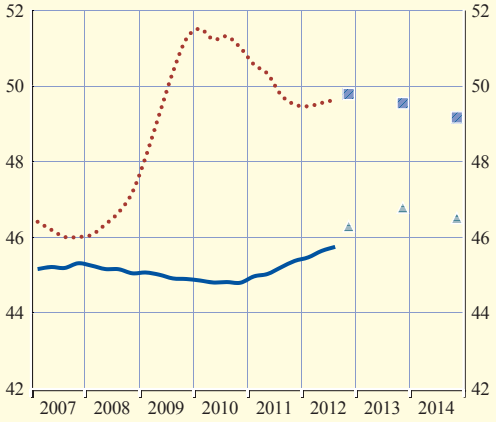

Lähteet: Eurostatin ja kansallisiin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat sekä Euroopan komission talven 2013 talousennuste.
Huom. Tiedot viittaavat julkisyhteisöihin. Kuvioissa esitetään kokonaistulojen ja -menojen kehitys neljän neljänneksen liukuvina summina vuoden 2007 ensimmäisestä neljänneksestä vuoden 2012 kolmanteen neljännekseen sekä Euroopan komission talven 2013 talousennusteeseen perustuvat vuositason ennusteet vuosiksi 2012, 2013 ja 2014.

että taloustuki muille euroalueen maille vähenee). Rahoitusasemien ylijäämät tasoittavat näiden tekijöiden vaikutusta velkasuhteen kasvuun vain osittain. Komission syksyn 2012 talousennusteeseen verrattuna euroalueen julkisen talouden velkasuhteen odotetaan olevan 0,6 prosenttiyksikköä suurempi vuonna 2013 ja 0,9 prosenttiyksikköä suurempi vuonna 2014.

JULKISEN TALOUDEN KEHITYS JA SUUNNITELMAT TIETYISSÄ MAISSA

Euroalueen maat ovat tehneet merkittäviä toimia alijäämien vähentämiseksi, jotta liialliset alijäämät saadaan korjattua niille sovituissa määräajoissa. Tosin maakohtaiset erot ovat suuria. Euroopan komission talven 2013 ennusteen mukaan Italian ennakoidaan korjanneen liiallisen alijäämänsä liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn mukaisessa määräajassa eli vuoteen 2012 mennessä. Kypros ja mahdollisesti myös Belgia ovat sen sijaan jääneet tavoitteistaan vuonna 2012. Lisäksi komission ennuste viittaa siihen, että jotkin euroalueen maat, joiden määräaika liiallisten alijäämien menettelyssä on vuosi 2013 tai jokin sitä seuraava vuosi, eivät saa korjattua liiallisia alijäämiään sovituissa määräajoissa ilman uusia rakenteellisia vakauttamistoimia.

Seuraavassa esitetään lyhyt katsaus julkisen talouden viimeaikaiseen kehitykseen suurimmissa euroalueen maissa, EU:n ja IMF:n rahoitustukea saavissa maissa sekä Kyproksessa.

Saksassa julkisen talouden nimellinen rahoitusasema oli kansantalouden tilinpidon alustavien tietojen mukaan 2,2 miljardia euroa ylijäämäinen (0,1 % suhteessa BKT:hen) vuonna 2012. Tämä johtui lähinnä ilman sosiaaliturvarahastoja lasketun julkisen sektorin alijäämän pienenemisestä ja sosiaaliturvajärjestelmän ylijäämän hienoisesta kasvusta. Rahoitusaseman kohentumisen perusteella Saksa on todennäköisesti saavuttanut keskipitkän aikavälin rakenteellisen budjettitavoitteensa vuonna 2012. Valtiontalouden budjetissa ei ennakoida merkittäviä uusia julkistaloudellisia toimia vuodelle 2013.

Ranskassa parlamentti hyväksyi 20.12.2012 vuoden 2013 budjetista annetun lain, joka sisältää lähinnä veronkorotuksellisia vakauttamistoimia. Toimien suuruus on 1,2 % suhteessa BKT:hen. Ranskan perustuslakineuvosto on kuitenkin suhtautunut kielteisesti ehdotettuun suurituloisten kotitalouksien verotukseen (75 prosentin tuloverotus). Komission talven 2013 ennusteen mukaan Ranskan julkisen talouden alijäämäsuhteen arvioidaan kasvavan 3,7 prosenttiin vuonna 2013, mikä viittaa siihen, että ilman ylimääräisiä toimia liiallista alijäämää ei saada korjattua vuoden 2013 määräaikaan mennessä.

Italiassa kansallinen tilastolaitos julkaisi 1.3.2013 ensimmäisen arvion julkisen talouden alijäämästä vuodelle 2012. Arvion mukaan alijäämäsuhde oli 3 %. Jos Eurostat vahvistaa arvion, vuonna 2009 käynnistetty Italian liiallisia alijäämiä koskeva menettely kumotaan. Italian tilastolaitoksen mukaan julkisen talouden velkasuhde oli puolestaan 127 % vuonna 2012. Euroopan komission talven 2012 ennusteessa on päädytty kutakuinkin vastaaviin lukemiin.

Espanjassa hallitus on ilmoittanut, että julkisen talouden alijäämäsuhde – ilman pankkisektorille myönnettyä tukea – oli 6,7 % vuonna 2012, kun se oli vuonna 2011 ollut 9,0 %. Alijäämäsuhde ei saavuttanut viimeisimmässä liiallisia alijäämiä koskevassa menettelyssä asetettua tavoitetta (6,3 %), mutta tulos oli hieman parempi kuin useimmat ulkopuoliset arvioijat olivat ennakoineet. Espanjan rahoitussektoriohjelman mukaisista pankkien pääomatuista kirjautuvat pääomansiirrot ovat 3,3 % suhteessa BKT:hen, ja ne mukaan luettuina julkisen talouden alijäämäsuhde oli 10 % vuonna 2012. Valtion verotulot vuodelta 2012 (kassaperusteisesti laskettuna) olivat vuoden 2013 budjetin ennusteen mukaiset.

Alankomaissa julkisen talouden alijäämäsuhteen arvioidaan komission talven 2013 talousennusteen mukaan pienentyvän 3,6 prosenttiin vuonna 2013 (4,1 % vuonna 2012). Nämä lukemat ovat hieman suuremmat kuin tutkimuslaitos Dutch Bureau for Economic Policy Analysisin äskettäin julkaisemas-

sa ennusteessa arvioitiin. Kummassakin ennusteessa on mukana 1.2.2013 ilmoitettu SNS Reaal -pankin kansallistaminen, mikä nostattaa alijäämäsuhdetta 0,6 prosenttiyksikköä ja kasvattaa sen selkeästi liiallisten alijäämien menettelyssä asetettua vuoden 2013 tavoitetta suuremmaksi.

Belgiassa julkisen talouden alijäämänsuhteen odotetaan jäävän liiallisten alijäämien menettelyssä asetetusta vuoden 2012 tavoitteesta, jos Eurostat katsoo, että Dexia-pankin pääomittaminen joulukuussa 2012 on vaikuttanut kielteisesti vuoden 2012 alijäämäsuhteeseen (0,8 prosentin verran). Komission talven 2013 ennusteen mukaan Belgian alijäämäsuhde on 3 % vuonna 2012 (ja myös vuonna 2013), mutta arviossa ei näy pankin pääomittamisen tilapäinen vaikutus.

Kreikassa kassaperusteisesti laskettu julkisen talouden perusjäämä – ilman rahoitussektorin tuen vaikutusta – osoitti 434 miljardin euron ylijäämää (0,2 % suhteessa BKT:hen) vuonna 2012, kun koko julkisen talouden alijäämä oli 12,5 miljardia euroa (6,4 % BKT:stä). Vuonna 2011 alijäämä oli ollut 20,5 miljardia euroa (9,9 % BKT:stä). Rahoitusaseman kohentuminen edellisvuotisesta johtui EU:n ja IMF:n toisen sopeutusohjelman yhteydessä sovituista vakauttamistoimista. Toimet kompensoivat heikentyneen kokonaistaloudellisen tilanteen haitallisen vaikutuksen selvästi. Myös julkisen talouden kassavaje oli selkeästi vuoden 2012 budjettitavoitetta pienempi, kun operationaaliset ja investointimenot jäivät suunniteltua vähäisemmiksi, mikä kumosi vähentyneiden verotulojen vaikutuksen täysin ja enemmänkin. Menojen alittuminen johtuu tiukasta likviditeettitilanteesta, kun Kreikan toinen rahoitustukierä lykättiin myönnettäväksi joulukuun 2012 puolivälissä ja etenkin terveydenhuoltosektorilla oli kertynyt maksamattomia laskuja. Samaan aikaan Eurostatin julkaisemat kansantalouden tilinpidon tiedot vuoden 2012 kolmannelta neljännekseltä osoittavat, että julkisen talouden tilanne on heikentynyt vuoteen 2011 verrattuna. Kreikan kumulatiivinen perusalijäämä oli noin 4,7 % suhteessa BKT:hen vuoden 2012 kolmannella neljänneksellä, kun se oli vastaavalla ajalla vuonna 2011 ollut 2,8 %. Tilanteen heikentyminen johtuu yksinomaan pääomansiirroksi luokitellusta hallituksen tuesta pankkijärjestelmälle ATE-pankin alasajon vuoksi. Ilman sitä Kreikan julkisen talouden rahoitusasema olisi parantunut. Lisäksi verohallinnon tehostamisessa on edistytty hyvin hitaasti, ja joulukuun 2012 loppua koskevat useat keskeiset tunnusluvut jäivät selkeästi tavoitteistaan. Veropolitiikassa Kreikan parlamentti hyväksyi muutoksia nykyisiin säädöksiin, mikä vaikutti osaltaan rahoitustukierän myöntämiseen Kreikalle tammikuussa 2013. Muutoksilla vahvistetaan tärkeimmät toimet tuloverotuksen uudistamiseksi. Uudistuksen odotetaan johtavan uuteen kattavaan verolainsäädäntöön, jonka parlamentin on tarkoitus hyväksyä toukokuun 2013 loppuun mennessä. Julkisen hallinnon uudistukset ovat edenneet hitaasti, ja eri hallintolinjoista vastaavien ministerien henkilöstösuunnitelmien valmistelut viivästyivät hyvin merkittävästi. Nämä suunnitelmat ovat keskeinen osa julkisen sektorin henkilöstöhallinnon tehostamissuunnitelmaa. Helmikuussa Kreikalle maksettiin rahoitustukierä, kun Kreikan parlamentti hyväksyi 18.2.2012 tarkistetun keskipitkän aikavälin finanssipoliittisen suunnitelman vuosiksi 2013–2016. Strategiassa otetaan huomioon velkakirjojen vaihto-ohjelman vaikutus ja asetetaan ministereille ja terveydenhuoltosektorille kolmivuotiset menoylärajat. Menoylärajat ovat sitovat seuraavat kaksi vuotta.

Portugalissa viranomaiset odottavat ilman pankkien pääomittamista lasketun alijäämäsuhteen olleen hieman alle 5 % vuonna 2012, joten se oli EU:n ja IMF:n sopeutusohjelman tavoitteen mukainen. Arvio sisältää lentokenttiä operoivan yhtiön myynnistä saadut tulot, joiden tilastointitapaa ei ole vielä päätetty. Jos tilastoviranomaiset luokittelevat myynnin muuksi kuin talousoperaatioksi, jolla ei ole vaikutusta julkisen talouden alijäämäsuhteeseen, alijäämä olisi noin 5,5 % suhteessa BKT:hen.

Irlannissa julkisen talouden vakautus jatkuu suunnitellun mukaisesti. Alijäämäsuhteen odotetaan vuonna 2012 olleen selvästi tavoiteltua pienempi joulukuussa saatujen merkittävien tulojen vuoksi. Vuoden 2013 alun kassaperusteiset tiedot vahvistavat tulojen kasvun jatkuneen vahvana, joten myös

Irlanti saavuttanee tavoitteensa EU:n ja IMF:n sopeutusohjelman viimeisenä vuonna. Myös maan rahoitustilanne on parantunut rahoitussektorin erien (ehdolliset velkakirjat ja vakuutusyhtiö Irish Life) myynnin ja IBRC-pankin äskettäisin likvidaation vuoksi.

Kyproksella on kassaperusteisten tietojen mukaan kassavajetta noin 5 % suhteessa BKT:hen. Komission talven 2013 ennusteen mukaan julkisen talouden alijäämäsuhteen odotetaan olleen 5,5 % vuonna 2012, joten liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn mukaista tavoitetta ei ole saavutettu. Kyproksen parlamentti hyväksyi äskettäin tuntuvan julkisen talouden vakautuspaketin vuosiksi 2013–2015. Paketti sisältää julkisen sektorin palkkojen ja sosiaalietuuksien leikkauksia sekä arvonlisäveron ja valmisteverojen korotuksia. Kypros neuvottelee parhaillaan Euroopan komission, EKP:n ja IMF:n kanssa yhteistyöpöytäkirjasta.

FINANSSIPOLIITTISET HAASTEET

Euroalueen maat ovat toteuttaneet viime vuosina merkittäviä toimia julkisen talouden vakauttamiseksi. Julkista taloutta on kuitenkin tarpeen vakauttaa edelleen, jotta voidaan vähentää julkisen talouden kestävyyteen kohdistuvia riskejä ja palauttaa luottamus talous- ja rahaliiton toimintaan. Euroopan komissio julkaisi äskettäin julkisen talouden kestävyyttä koskevan vuoden 2012 raportin, jossa esitetään kokonaisarvio julkisen talouden kestävyyshaasteista useiden eri tunnuslukujen perusteella. Raportin mukaan julkiseen talouteen kohdistuvat lyhyen aikavälin riskit näyttävät vähentyneen edellisen raportin ajankohdasta eli vuodesta 2009. Euroalueen julkisen talouden keskipitkän ja pitkän aikavälin haasteet ovat kuitenkin edelleen suuret. Tämä johtuu mm. ikäsidonnaisten kustannusten kasvun budjettivaikutuksista ja tarpeesta toteuttaa merkittäviä rakennetoimia, jotta yhä kasvavat velkasuhteet saadaan pienentymään kohti BKT:hen suhteutettua 60 prosentin viitearvoa. Jos suureen julkisen talouden velkaan ei reagoida päättäväisesti, se voi vaikuttaa vahingollisesti maiden kasvunäkymiin, mikä on myös yleisesti todettu alan kirjallisuudessa (ks. kehikko 6).

Luottamuksen palauttamiseksi julkisen talouden kestävyyteen on ratkaisevan tärkeää, että euroalueen maat varmistavat julkisen talouden vakauttamissuunnitelmissaan liiallisten alijäämien korjaamisen määräajoissa ja tehostetun vakaus- ja kasvusopimuksen sitoumusten mukaisesti. Tinkimättömälle julkisen talouden sopeutukselle ei ole toimivaa vaihtoehtoa. Siksi niiden maiden, joilla on suuria vakauttamisvajeita, on toteutettava kiireesti lisää rakenteellisia vakautustoimia, jotta nimelliset budjettivajeet pienenevät kestävällä tavalla alle 3 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Samalla vakautustoimien koostumus ja laatu on tärkeää vakautuksen menestyksellisyyden ja sen kokonaistaloudellisten vaikutusten vuoksi. Julkisen talouden toimien tulisi erityisesti keskittyä lähinnä tuottamattoman julkisen kulutuksen (mukaan lukien eläkeuudistukset) supistamiseen. Verotoimien tulisi puolestaan kohdistua kilpailua vääristämättömiin veroihin, jotta voidaan rajoittaa verotuksen haitallisia vaikutuksia yksityisinvestointeihin ja työllisyyteen. Vaikka vakaus- ja kasvusopimus luo jonkin verran liikkumavaraa maille, joissa on odottamattomia taloudellisia tapahtumia, kaikkien poikkeuksellisten päätösten, joilla pidennetään liiallisten alijäämien menettelyssä asetettuja määräaikoja, on perustuttava huolelliseen arvioon ja oltava yhdenmukaisia sen keskeisen tavoitteen kanssa, että julkinen talous on saatettava kestävälle pohjalle.

EU:n julkisen talouden ohjausjärjestelmän vahvistamisessa on viime aikoina edetty merkittävästi. Finanssipoliittinen sopimus astui voimaan 1.1.2013 osana hallitustenvälistä sopimusta, kun 12 euroalueen maata oli ratifioinut sen. Finanssipoliittisen sopimuksen keskeiset elementit, kuten kansallinen tasapainoisen rahoitusaseman sääntö ja automaattisesti käynnistyvä korjausmekanismi, on siirrettävä kansalliseen lainsäädäntöön viimeistään 1.1.2014. Euroalueen maat ovat myös edenneet talouspolitiikan ohjauspakettiin (ns. ”six-pack”) kuuluvan kansallisia julkisen talouden kehyksiä koskevan direktiivin säännösten täytäntöönpanemisessa. Tosin toimia on tehostettava, jotta direktiivi on

pantu kokonaisuudessaan täytäntöön määräaikaansa – vuoden 2013 loppuun – mennessä.[1] Lisäksi kolme neuvotteluosapuolta (Euroopan komissio, EU:n puheenjohtajamaa ja Euroopan parlamentti) ovat 20.2.2013 päässeet yhteisymmärrykseen budjettikurin tiukentamista koskevasta lainsäädäntöpaketista (ns. ”two-pack”), joka perustuu Euroopan komission marraskuussa 2011 esitettyihin ehdotuksiin. Toisessa asetuksista säädetään mm. alustavaa talousarviosuunnitelmaa koskevasta aikataulusta, jonka mukaisesti Euroopan komissio voi pyytään tarkistetun alustavan talousarviosuunnitelman toimittamista, jos budjettisuunnitelmat eivät vastaa vakaus- ja kasvusopimuksen velvoitteita. Siinä säädetään myös tiiviimmän seurannan vaatimuksista niille maille, joilla on liiallinen alijäämä. Mitä tulee haasteisiin, jotka liittyvät syvempään talous- ja rahaliittoon johtavan etenemissuunnitelman määrittelemiseen, Eurooppa-neuvosto edistyi asiassa hieman 13.–14.12.2012, etenkin pankkiunionin perustamisen osalta. On tärkeää edetä tässä suunnitelmassa ja syventää yhteisvastuullisuutta etenkin finanssipolitiikan alalla.

1 Ks. myös EKP:n Kuukausikatsauksen helmikuun 2013 numeron artikkeli ”The importance and effectiveness of national fiscal frameworks in the EU”.

Kehikko 6.

VALTION VELKAANTUMISEN VAIKUTUS TALOUSKASVUUN

Julkisyhteisöjen velkaantuneisuus on kehittyneissä talouksissa suurempaa kuin yleensä rauhan aikana (ks. kuvio A). Myös huolet näiden talouksien pitkän aikavälin kasvunäkymistä ovat voimistuneet (ks. kuvio B). Julkisen velan suhde BKT:hen on kasvanut talous- ja finanssikriisin seurauksena, ja se pysynee tavallista suurempana keskipitkällä aikavälillä. Kun lisäksi väestön ikääntymisestä seuraa todennäköisesti lisää velkaantumista, markkinoilla on alettu huolestua kehittyneiden talouksien julkisen talouden kestävyydestä pitkällä aikavälillä. Tuoreissa empiirisis-

Kuvio A. Julkisyhteisöjen bruttovelka

(prosenttia suhteessa BKT:hen)

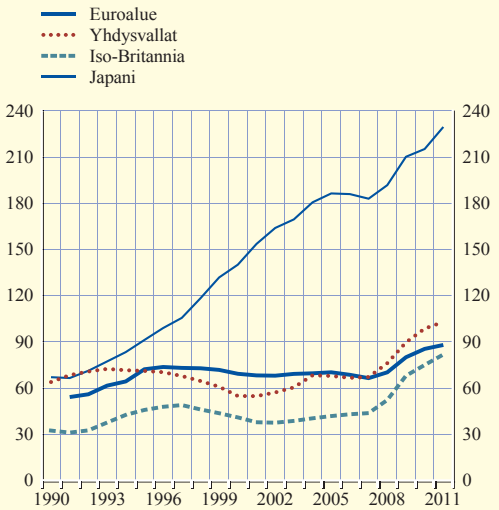

Lähde: IMF World Economic Outlook, lokakuu 2012.

Kuvio B. Potentiaalisen tuotannon viiden vuoden keskimääräinen kasvuvauhti

(vuotuiset prosenttimuutokset)

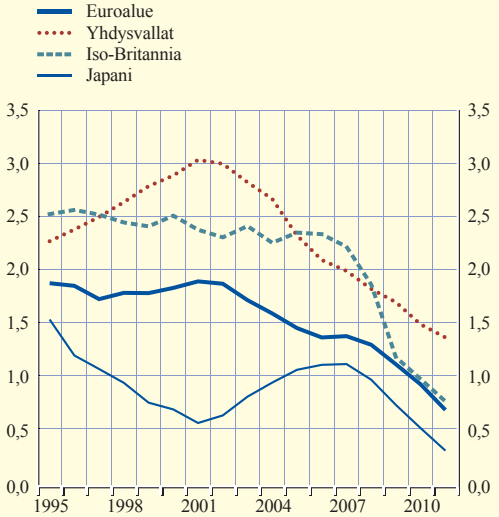

Lähde: IMF World Economic Outlook, lokakuu 2012.

sä tutkimuksissa on havaittu, että suuri julkinen velka voi haitata talouskasvua pitkällä aikavälillä, etenkin jos velkasuhde ylittää tietyt raja-arvot. Tässä kehikossa käydään läpi aihetta käsitteleviä tutkimuksia, joiden määrä kasvaa jatkuvasti.

Teoreettisissa tutkimuksissa julkinen velka vaikuttaa kielteisesti joko asukasta kohti lasketun BKT:n määrään tai sen kasvuvauhtiin.[1] Alkuvaiheessa[2] ensisijaisena huolena oli, että valtion velka muodostuu kohtuuttomaksi rasitteeksi tuleville sukupolville, mikä johtaa tulojen pienenemiseen yksityisen pääoman supistuessa (sillä julkinen velka supistaa yksityisiä investointeja). Ns. ”debt overhang” -hypoteesissa[3] puolestaan arvioidaan, että tietyn raja-arvon ylityttyä velka heikentää talouskasvua vähentämällä investoijien kannustimia tarjota pääomaa. Joissakin sisäsyntyiseen kasvuun perustuvissa malleissa julkisella velalla voi olla myönteinenkin vaikutus, jos sillä on rahoitettu oikeanlaisia julkisia hyödykkeitä tai (tiettyyn rajaan asti) tuottavaa julkista pääomaa.[4]

Kuvio C. BKT:n kasvu ja valtion velka valituissa kehittyneissä talouksissa vuosina 1790–2009

(prosenttia suhteessa BKT:hen; vuotuiset prosenttimuutokset)

x-akseli: valtion velan suhde BKT:hen
y-akseli: BKT:n kasvu

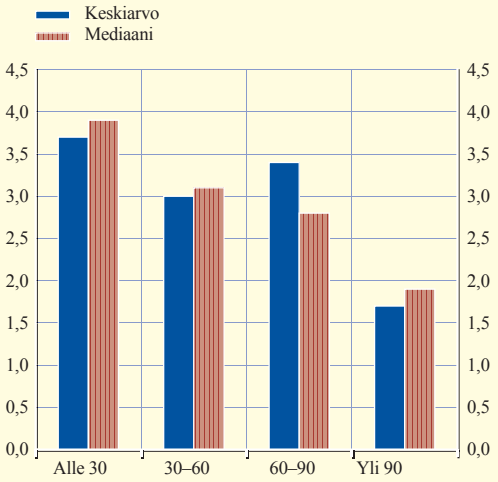

Lähteet: Reinhart ja Rogoff (2010).

Aivan viime aikoihin asti empiiristä tutkimusta velan ja talouskasvun yhteydestä on ollut vähän, mutta kriisin aikana aihe on saanut yhä enemmän huomiota. Useissa tutkimuksissa[5] julkisyhteisöjen velan ja (asukasta kohti lasketun) BKT:n kasvun välillä on todettu olevan käänteinen suhde etenkin tietyn raja-arvon ylittyessä. Kuviossa C on esitetty yksinkertaistettu tilasto, joka kuvaa BKT:n kasvua erilaisissa velkatilanteissa erittäin pitkällä aikavälillä (vuosina 1790–2009) Reinhartin ja Rogoffin (2010) mukaan.

Erässä kahtatoista euroalueen maata tarkastelevassa tutkimuksessa[6] julkinen velkasuhde lähtötilanteessa vaikutti (asukasta kohti lasketun) BKT:n kasvuun epälineaarisesti vuosina 1970–2008. Kun velkasuhde oli vähintään 90–100 %, sillä oli keskimäärin kielteinen vaikutus kasvuun pitkäl-

1 Ulkosyntyiseen kasvuun perustuvissa malleissa finanssipoliittiset muuttujat vaikuttavat kasvuun vain tasaisesti ja lyhyemmällä aikavälillä, kun taas sisäsyntyiseen kasvuun perustuvissa malleissa arvioidaan kasvuvaikutusta ainakin pyrittäessä tasapainotilaan.

2 Ks. F. Modigliani, ”Long-Run Implications of Alternative Fiscal Policies and the Burden of the National Debt”, *Economic Journal*, N:o 71 (284), 1961, s. 730–755.

3 Käsite ”debt overhang” on peräisin Krugmanin (1988) ulkomaista velkaa koskevasta tutkimustyöstä, ja sitä käytetään sisäsyntyiseen kasvuun perustuvissa malleissa myös julkisen velan yhteydessä. Ks. P. Krugman, ”Financing vs. Forgiving a Debt Overhang”, *NBER Working Paper*, N:o 2486, 1988.

4 Ks. J. Aizenman, K. Kletzer ja B. Pinto, ”Economic Growth with Constraints on Tax Revenues and Public Debt: Implications for Fiscal Policy and Cross-Country Differences”, *NBER Working Paper*, N:o12750, 2007; D. A. Aschauer, ”Do States Optimize? Public Capital and Economic Growth”, Annals of Regional Science, N:o 34, 2000, s. 343–363; ja C. Kamps, ”Is there a lack of public capital in the European Union?”, *EIB Papers*, 10/1, 2005, s. 72–93.

5 Ks. C. M. Reinhart ja K. S. Rogoff, ”Growth in a Time of Debt”, *NBER Working Paper*, N:o 15639, 2010; M. Kumar ja J. Woo, ”Public Debt and Growth”, *IMF Working Paper*, N:o 10/174, 2010; ja S. G. Cecchetti, M. S. Mohanty ja F. Zampolli, ”The Real Effects of Debt”, *BIS Working Papers*, N:o 352, 2011.

6 C. Checherita ja P. Rother, ”The impact of high and growing government debt on economic growth: an empirical investigation in the euro area”, *Working Paper Series*, N:o 1237, ECB, Frankfurt am Main, elokuu 2010, (*European Economic Review*, N:o 56, 2012, s. 1392–1405).

lä aikavälillä. Myöhemmässä samoja maita tarkastelevassa tutkimuksessa[7] vakaus- ja kasvusopimuksen viitearvon mukaisella velkasuhteella ei havaittu olleen haitallista vaikutusta BKT:n kasvuun vuosina 1990–2010, mutta kuten edellisessäkin tutkimuksessa, jos velkaa oli yli 95 % suhteessa BKT:hen, sillä oli keskimäärin tilastollisesti merkittävä lyhyen aikavälin talouskasvua heikentävä vaikutus.

Yleistä talouspolitiikkaa ajatellen tulokset vahvistavat, että julkista velkaa on tärkeää supistaa julkisen talouden tasapainon palauttamiseksi ja samalla pitkän aikavälin kasvunäkymien kohentamiseksi. Tulokset kertovat myös, miten harkiten perussopimuksen velkakriteerin viitearvo (60 % suhteessa BKT:hen) on valittu. EU:n jäsenvaltioiden on pyrittävä saamaan velkasuhteensa viitearvon mukaiseksi tai pienemmäksi, jotta niillä olisi turvamarginaali uusien kriisien varalle. Nykyisessä taloustilanteessa velan vähentämistavoitteet on syytä asettaa kunnianhimoisesti. Jos valtiot tässä tilanteessa lykkäävät julkisen taloutensa sopeuttamista, ne vaarantavat kasvunäkymänsä ja niiden julkisen talouden kestävyys on vaakalaudalla.

7 Ks. A. Baum, C. Checherita-Westphal ja P. Rother, ”Debt and growth: new evidence for the euro area”, *Working Paper Series*, N:o 1450, EKP, Frankfurt am Main, heinäkuu 2012, (*Journal of International Money and Finance*, N:o 32, 2013, s. 809–821).

EUROALUEEN TILASTOT

EURO AREA STATISTICS

SISÄLLYS[1]

YHTEENVETO EUROALUEEN TALOUSTILASTOISTA

Yhteenveto euroalueen taloudellisista indikaattoreista **T5**

1 RAHAPOLITIIKKATILASTOT

1.1 Eurojärjestelmän konsolidoitu tase **T6**
1.2 EKP:n keskeiset korot **T7**
1.3 Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät **T8**
1.4 Vähimmäisvaranto- ja likviditeettitilastot **T9**

2 RAHATALOUS, PANKKITOIMINTA JA MUUT RAHOITUSLAITOKSET

2.1 Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase **T10**
2.2 Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase **T11**
2.3 Lainat M3:n vastaerinä **T12**
2.4 Rahalaitosten lainojen erittely **T15**
2.5 Rahalaitoksissa olevien talletusten erittely **T17**
2.6 Rahalaitosten hallussa olevien arvopapereiden erittely **T20**
2.7 Eräiden rahalaitostaseen erien valuuttaerittely **T21**
2.8 Euroalueen sijoitusrahastojen yhteenlaskettu tase **T22**
2.9 Sijoitusrahastojen hallussa olevat arvopaperit liikkeeseenlaskijan mukaan **T23**
2.10 Euroalueen erityisyhteisöjen yhteenlaskettu tase **T24**
2.11 Euroalueen vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen yhteenlaskettu tase **T25**

3 EUROALUEEN TILINPITO

3.1 Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan **T26**
3.2 Euroalueen muu kuin rahoitustilinpito **T30**
3.3 Kotitaloudet **T32**
3.4 Yritykset **T33**
3.5 Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot **T34**

4 RAHOITUSMARKKINAT

4.1 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan **T35**
4.2 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijan sektorin ja instrumenttityypin mukaan **T36**
4.3 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhti **T38**
4.4 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet **T40**
4.5 Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella **T42**
4.6 Rahamarkkinakorot **T44**
4.7 Euroalueen tuottokäyrät **T45**
4.8 Osakeindeksit **T46**

5 HINNAT, TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset **T47**
5.2 Tuotanto ja kysyntä **T50**
5.3 Työmarkkinat **T54**

1 Lisätietoja tilastoista saa sähköpostitse osoitteesta statistics@ecb.europa.eu. Pitkän aikavälin tilastoja sekä yksityiskohtaisia tilastoja on saatavissa EKP:n verkkosivujen osassa ”Statistical Data Warehouse”, josta pääsee EKP:n tietokantaan (http://sdw.ecb.europa.eu).

CONTENTS[1]

EURO AREA OVERVIEW

Summary of economic indicators for the euro area S5

1 MONETARY POLICY STATISTICS

1.1 Consolidated financial statement of the Eurosystem S6
1.2 Key ECB interest rates S7
1.3 Eurosystem monetary policy operations allotted through tender procedures S8
1.4 Minimum reserve and liquidity statistics S9

2 MONEY, BANKING AND OTHER FINANCIAL CORPORATIONS

2.1 Aggregated balance sheet of euro area MFIs S10
2.2 Consolidated balance sheet of euro area MFIs S11
2.3 Monetary statistics S12
2.4 MFI loans: breakdown S15
2.5 Deposits held with MFIs: breakdown S17
2.6 MFI holdings of securities: breakdown S20
2.7 Currency breakdown of selected MFI balance sheet items S21
2.8 Aggregated balance sheet of euro area investment funds S22
2.9 Securities held by investment funds broken down by issuer of securities S23
2.10 Aggregated balance sheet of euro area financial vehicle corporations S24
2.11 Aggregated balance sheet of euro area insurance corporations and pension funds S25

3 EURO AREA ACCOUNTS

3.1 Integrated economic and financial accounts by institutional sector S26
3.2 Euro area non-financial accounts S30
3.3 Households S32
3.4 Non-financial corporations S33
3.5 Insurance corporations and pension funds S34

4 FINANCIAL MARKETS

4.1 Securities other than shares by original maturity, residency of the issuer and currency S35
4.2 Securities other than shares issued by euro area residents, by sector of the issuer and instrument type S36
4.3 Growth rates of securities other than shares issued by euro area residents S38
4.4 Quoted shares issued by euro area residents S40
4.5 MFI interest rates on euro-denominated deposits from and loans to euro area residents S42
4.6 Money market interest rates S44
4.7 Euro area yield curves S45
4.8 Stock market indices S46

5 PRICES, OUTPUT, DEMAND AND LABOUR MARKETS

5.1 HICP, other prices and costs S47
5.2 Output and demand S50
5.3 Labour markets S54

6 GOVERNMENT FINANCE

6.1 Revenue, expenditure and deficit/surplus S56
6.2 Debt S57
6.3 Change in debt S58

1 For further information, please contact us at: statistics@ecb.europa.eu. See the ECB's Statistical Data Warehouse in the "Statistics" section of the ECB's website (http://sdw.ecb.europa.eu) for longer runs and more detailed data.

6 JULKINEN TALOUS

6.1 Tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä **T56**
6.2 Velka **T57**
6.3 Velan muutos **T58**
6.4 Neljännesvuosittaiset tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä **T59**
6.5 Neljännevuosittainen velka ja velan muutos **T60**

7 ULKOMAISET TALOUSTOIMET JA VARALLISUUS

7.1 Yhteenveto maksutaseesta **T61**
7.2 Vaihtotase ja pääomansiirrot **T62**
7.3 Rahoitustase **T64**
7.4 Euroalueen maksutaseen rahataloudellinen esitys **T70**
7.5 Ulkomaankauppa **T71**

8 VALUUTTAKURSSIT

8.1 Euron efektiiviset valuuttakurssit **T73**
8.2 Euron valuuttakurssit **T74**

9 TALOUDELLINEN KEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

9.1 Muut EU:n jäsenvaltiot **T75**
9.2 Yhdysvallat ja Japani **T76**

KUVIOLISTA **T77**

TEKNISIÄ HUOMAUTUKSIA **T79**

YLEISTÄ **T85**

Taulukkomerkintöjen selityksiä

”-” Tiedot puuttuvat/Loogisesti mahdoton.
”.” Tiedot eivät ole saatavissa.
”…” Nolla tai merkityksetön.
”miljardia” 10^9
(p) Ennakkotieto.
kp. Kausivaihtelusta puhdistettu.
ei-kp. Kausivaihtelusta puhdistamaton.

6.4 Quarterly revenue, expenditure and deficit/surplus S59
6.5 Quarterly debt and change in debt S60

7 EXTERNAL TRANSACTIONS AND POSITIONS
7.1 Summary balance of payments S61
7.2 Current and capital accounts S62
7.3 Financial account S64
7.4 Monetary presentation of the balance of payments S70
7.5 Trade in goods S71

8 EXCHANGE RATES
8.1 Effective exchange rates S73
8.2 Bilateral exchange rates S74

9 DEVELOPMENTS OUTSIDE THE EURO AREA
9.1 Economic and financial developments other EU Member States S75
9.2 Economic and financial developments in the United States and Japan S76

LIST OF CHARTS S77

TECHNICAL NOTES S79

GENERAL NOTES S87

Conventions used in the tables

"-"	data do not exist/data are not applicable
"."	data are not yet available
"…"	nil or negligible
"billion"	10^9
(p)	provisional
s.a.	seasonally adjusted
n.s.a.	non-seasonally adjusted

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

YHTEENVETO EUROALUEEN TALOUSTILASTOISTA

Yhteenveto euroalueen taloudellisista indikaattoreista

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Rahatalouden kehitys ja korot[1)]

	M1[2)]	M2[2)]	M3[2), 3)]	M3[2), 3)] 3 kk:n (keskitetty) liukuva keskiarvo	Rahalaitosten lainat euro-alueelle (pl. rahalaitokset ja julkisyhteisöt)[2)]	Yritysten ja muiden rahoitus-laitosten kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat euromääräiset muut arvopaperit kuin osakkeet[2)]	3 kk:n korko (euribor, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvo)	10 vuoden spot-korko[4)] (vuotuisina prosentteina, ajanjakson lopussa)
	1	2	3	4	5	6	7	8

2. Hinnat, tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat[5)]

	YKHI[1)]	Teollisuuden tuottajahinnat	Työkustan-nukset tuntia kohden	BKT:n määrä (kp.)	Teollisuus-tuotanto (pl. rakentaminen)	Kapasiteetin käyttöaste tehdasteolli-suudessa, %	Työllisyys (kp.)	Työttömyys (% työvoimasta, kp.)
	1	2	3	4	5	6	7	8

3. Ulkomaantalouden tilastot

(miljardia euroa, ellei toisin mainita)

	Maksutase (taloustoimet, netto)			Valuuttavaranto (kanta ajanjakson lopussa)	Ulkomainen netto-varallisuusasema (% BKT:stä)	Ulkomainen bruttovelka (% BKT:stä)	Euron efektiivinen valuuttakurssi: EER 20[6)] (1999/I = 100)		Yhden euron arvo dollareina
	Vaihtotase ja pääomansiirrot	Tavarat	Suorat sijoitukset ja arvopaperi-sijoitukset yhteensä				Nimellinen	Reaalinen (KHI)	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9

Lähteet: EKP, Euroopan komissio (Eurostat ja talouden ja rahoituksen pääosasto) ja Thomson Reuters.
Huom. Lisätietoja tämän tilasto-osan vastaavissa taulukoissa.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
2) Vuotuiset prosenttimuutokset viittaavat kuukausitietojen osalta kuukauden lopun tietoihin, neljännesvuosi- ja vuositietojen osalta sitä vastoin ajanjakson keskiarvon vuotuisiin muutoksiin. Lisätietoja Teknisiä huomautuksia -osassa.
3) M3 ja sen erät laskettu ilman euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia rahamarkkinarahasto-osuuksia ja enintään kahden vuoden velkapapereita.
4) Perustuu AAA-luokituksen saaneiden euroalueen valtioiden joukkolainojen tuottokäyriin. Lisätietoja osassa 4.7.
5) Tiedot viittaavat 17 maata käsittävään euroalueeseen, ellei toisin mainita.
6) Kauppakumppanimaaryhmien määritelmät ja muita lisätietoja Yleistä-osassa.

EURO AREA OVERVIEW

Summary of economic indicators for the euro area

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

1. Monetary developments and interest rates [1)]

	M1 [2)]	M2 [2)]	M3 [2), 3)]	M3 [2), 3)] 3-month moving average (centred)	MFI loans to euro area residents excluding MFIs and general government [2)]	Securities other than shares issued in euro by non-MFI corporations [2)]	3-month interest rate (EURIBOR; % per annum; period averages)	10-year spot rate (% per annum; end of period) [4)]
	1	2	3	4	5	6	7	8
2011	2.1	2.3	1.5	-	2.2	0.7	1.39	2.65
2012	4.1	3.2	2.9	-	-0.2	1.3	0.58	1.72
2012 Q1	2.4	2.5	2.2	-	0.7	0.2	1.04	2.60
Q2	2.9	2.8	2.7	-	-0.1	2.6	0.69	2.32
Q3	4.8	3.2	3.1	-	-0.6	1.0	0.36	1.94
Q4	6.3	4.2	3.6	-	-0.8	1.2	0.20	1.72
2012 Sep.	5.0	3.1	2.6	3.1	-0.9	1.1	0.25	1.94
Oct.	6.5	4.3	3.9	3.4	-0.8	0.5	0.21	1.95
Nov.	6.7	4.5	3.8	3.7	-0.8	0.8	0.19	1.80
Dec.	6.3	4.4	3.4	3.5	-0.7	4.0	0.19	1.72
2013 Jan.	6.7	4.4	3.5	.	-0.9	.	0.20	2.02
Feb.	.	.	.	.	.	.	0.22	1.88

2. Prices, output, demand and labour markets [5)]

	HICP [1)]	Industrial producer prices	Hourly labour costs	Real GDP (s.a.)	Industrial production excluding construction	Capacity utilisation in manufacturing (%)	Employment (s.a.)	Unemployment (% of labour force; s.a.)
	1	2	3	4	5	6	7	8
2011	2.7	5.9	2.2	1.4	3.3	80.5	0.3	10.2
2012	2.5	2.6	.	-0.6	-2.4	78.3	.	11.4
2012 Q2	2.5	2.2	1.9	-0.5	-2.4	78.9	-0.7	11.3
Q3	2.5	2.3	2.0	-0.6	-2.3	77.5	-0.7	11.5
Q4	2.3	2.3	.	-0.9	-3.2	77.0	.	11.8
2012 Sep.	2.6	2.6	-	-	-2.8	-	-	11.6
Oct.	2.5	2.6	-	-	-3.4	76.9	-	11.7
Nov.	2.2	2.1	-	-	-4.0	-	-	11.8
Dec.	2.2	2.1	-	-	-2.3	-	-	11.8
2013 Jan.	2.0	1.9	-	-	.	77.2	-	11.9
Feb.	1.8	.	-	-	.	-	-	.

3. External statistics

(EUR billions, unless otherwise indicated)

	Balance of payments (net transactions)			Reserve assets (end-of-period positions)	Net international investment position (as a % of GDP)	Gross external debt (as a % of GDP)	Effective exchange rate of the euro: EER-20 [6)] (index: 1999 Q1 = 100)		USD/EUR exchange rate
	Current and capital accounts	Goods	Combined direct and portfolio investment				Nominal	Real (CPI)	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2011	23.9	9.2	119.2	667.1	-14.0	117.1	103.4	100.7	1.3920
2012	122.0	104.2	13.2	689.4	.	.	97.8	95.5	1.2848
2012 Q1	-2.6	6.3	-74.5	671.2	-10.7	117.5	99.5	96.9	1.3108
Q2	16.0	25.2	77.9	701.5	-12.9	124.8	98.2	95.9	1.2814
Q3	44.5	30.5	-34.9	733.8	-12.6	124.5	95.9	93.7	1.2502
Q4	64.1	42.2	44.8	689.4	.	.	97.8	95.6	1.2967
2012 Sep.	13.3	10.4	-34.5	733.8	-	-	97.2	95.0	1.2856
Oct.	13.4	12.5	35.3	715.8	-	-	97.8	95.5	1.2974
Nov.	22.5	16.7	30.3	718.2	-	-	97.2	94.9	1.2828
Dec.	28.2	13.0	-20.7	689.4	-	-	98.7	96.3	1.3119
2013 Jan.	.	.	.	675.3	-	-	100.4	98.1	1.3288
Feb.	.	.	.	.	-	-	101.6	99.3	1.3359

Sources: ECB, European Commission (Eurostat and Economic and Financial Affairs DG) and Thomson Reuters.
Note: For more information on the data, see the relevant tables later in this section.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
2) Annual percentage changes for monthly data refer to the end of the month, whereas those for quarterly and yearly data refer to the annual change in the period average. See the Technical Notes for details.
3) M3 and its components exclude holdings by non-euro area residents of money market fund shares/units and debt securities with a maturity of up to two years.
4) Based on AAA-rated euro area central government bond yield curves. For further information, see Section 4.7.
5) Data refer to the Euro 17, unless otherwise indicated.
6) For a definition of the trading partner groups and other information, please refer to the General Notes.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

RAHAPOLITIIKKATILASTOT

1.1 Eurojärjestelmän konsolidoitu tase
(miljoonaa euroa)

1. Vastaavaa

	1.2.2013	8.2.2013	15.2.2013	22.2.2013	1.3.2013
Kulta ja kultasaamiset					
Valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta					
Valuuttamääräiset saamiset euroalueelta					
Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta					
Euromääräiset luotot euroalueen luottolaitoksille					
Perusrahoitusoperaatiot					
Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot					
Käänteiset hienosäätöoperaatiot					
Käänteiset rakenteelliset operaatiot					
Maksuvalmiusluotot					
Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät luotot					
Muut euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta					
Euromääräiset arvopaperit euroalueelta					
Rahapolitiikan harjoittamista varten pidettävät arvopaperit					
Muut arvopaperit					
Euromääräiset saamiset julkisyhteisöiltä					
Muut saamiset					
Vastaavaa yhteensä					

2. Vastattavaa

	1.2.2013	8.2.2013	15.2.2013	22.2.2013	1.3.2013
Liikkeessä olevat setelit					
Euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille					
Sekkitilit (ml. vähimmäisvarantotalletukset)					
Talletusmahdollisuus					
Määräaikaistalletukset					
Käänteiset hienosäätöoperaatiot					
Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät talletukset					
Muut euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille					
Liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset					
Euromääräiset velat muille euroalueella oleville					
Euromääräiset velat euroalueen ulkopuolelle					
Valuuttamääräiset velat euroalueelle					
Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle					
Myönnettyjen erityisnosto-oikeuksien vastaerä					
Muut velat					
Arvonmuutostilit					
Pääoma ja rahastot					
Vastattavaa yhteensä					

Lähde: EKP.

MONETARY POLICY STATISTICS

1.1 Consolidated financial statement of the Eurosystem

(EUR millions)

1. Assets

	1 February 2013	8 February 2013	15 February 2013	22 February 2013	1 March 2013
Gold and gold receivables	438,687	438,688	438,688	438,690	438,690
Claims on non-euro area residents in foreign currency	255,050	253,271	254,040	253,120	252,891
Claims on euro area residents in foreign currency	28,703	28,191	28,537	28,071	30,765
Claims on non-euro area residents in euro	22,045	21,299	19,902	20,507	21,490
Lending to euro area credit institutions in euro	1,015,482	1,017,150	1,010,614	1,008,537	946,086
Main refinancing operations	124,149	129,308	128,680	132,172	131,116
Longer-term refinancing operations	891,327	887,843	880,153	876,363	814,484
Fine-tuning reverse operations	0	0	0	0	0
Structural reverse operations	0	0	0	0	0
Marginal lending facility	7	0	1,781	1	486
Credits related to margin calls	0	0	0	0	0
Other claims on euro area credit institutions in euro	127,288	87,170	83,669	80,121	73,592
Securities of euro area residents in euro	575,967	576,795	607,057	607,492	608,024
Securities held for monetary policy purposes	270,869	270,617	270,511	269,878	269,558
Other securities	305,099	306,178	336,546	337,614	338,466
General government debt in euro	29,912	29,912	29,912	29,912	29,912
Other assets	276,561	315,095	283,306	282,375	279,169
Total assets	2,769,695	2,767,571	2,755,725	2,748,823	2,680,619

2. Liabilities

	1 February 2013	8 February 2013	15 February 2013	22 February 2013	1 March 2013
Banknotes in circulation	883,854	883,401	881,058	878,294	881,919
Liabilities to euro area credit institutions in euro	797,938	806,283	803,865	788,007	724,500
Current accounts (covering the minimum reserve system)	408,150	443,102	466,468	415,950	374,205
Deposit facility	180,957	157,198	131,885	166,437	144,710
Fixed-term deposits	208,500	205,500	205,500	205,500	205,500
Fine-tuning reverse operations	0	0	0	0	0
Deposits related to margin calls	331	483	12	119	85
Other liabilities to euro area credit institutions in euro	6,792	6,668	6,799	6,374	6,846
Debt certificates issued	0	0	0	0	0
Liabilities to other euro area residents in euro	107,581	104,011	103,015	118,875	115,427
Liabilities to non-euro area residents in euro	179,126	174,285	170,772	166,003	165,481
Liabilities to euro area residents in foreign currency	4,509	3,384	3,537	3,236	2,604
Liabilities to non-euro area residents in foreign currency	7,549	6,567	7,721	7,682	7,456
Counterpart of special drawing rights allocated by the IMF	54,952	54,952	54,952	54,952	54,952
Other liabilities	234,435	235,085	230,592	231,988	226,155
Revaluation accounts	407,378	407,378	407,378	407,378	407,378
Capital and reserves	85,581	85,557	86,035	86,035	87,900
Total liabilities	2,769,695	2,767,571	2,755,725	2,748,823	2,680,619

Source: ECB.

1.2 EKP:n keskeiset korot

(korko vuotuisina prosentteina, muutokset prosenttiyksikköinä)

Voimassa alkaen[1)]	Talletusmahdollisuus		Perusrahoitusoperaatiot			Maksuvalmiusluotto	
			Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			
			Kiinteä korko	Minimitarjouskorko			
	Korko	Muutos	Korko	Korko	Muutos	Korko	Muutos
	1	2	3	4	5	6	7

Lähde: EKP.

1) Ajanjaksona 1.1.1999–9.3.2004 päiväys viittaa talletuskorkoon ja maksuvalmiusluoton korkoon. Perusrahoitusoperaatioiden koron muutokset ovat voimassa ensimmäisestä päivämäärästä seuranneesta operaatiosta alkaen. Syyskuun 18. päivänä 2001 tehty koron muutos tuli voimaan samana päivänä. Maaliskuun 10. päivästä 2004 alkaen päiväys viittaa talletuskorkoon ja maksuvalmiusluoton korkoon, sekä perusrahoitusoperaatioihin (muutokset ovat voimassa ensimmäisestä EKP:n neuvoston korkokokousta seuranneesta perusrahoitusoperaatiosta alkaen), ellei toisin mainita.

2) EKP ilmoitti 22.12.1998, että maksuvalmiusluoton koron ja talletuskoron välillä sovelletaan poikkeuksellisesti 4.–21.1.1999 kapeaa 50 peruspisteen korkoputkea. Tämän järjestelyn tarkoituksena oli helpottaa markkinaosapuolten sopeutumista uuteen regiimiin.

3) EKP ilmoitti 8.6.2000, että eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000. Minimitarjouskorko tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.

4) EKP kavensi maksuvalmiusjärjestelmän korkoputken 200 peruspisteestä 100 peruspisteeseen 9.10.2008 alkaen. Korkoputki levennettiin jälleen 200 peruspisteeseen 21.1.2009 alkaen.

5) EKP ilmoitti 8.10.2008, että viikoittaiset perusrahoitusoperaatiot toteutetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 15.10.2008. Operaatioiden korkona on perusrahoitusoperaatioiden korko, ja niissä tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti. Päätös kumosi (samana päivänä tehdyn) aiemman päätöksen laskea vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettavissa perusrahoitusoperaatioissa sovellettavaa minimitarjouskorkoa 50 peruspistettä.

1.2 Key ECB interest rates

(levels in percentages per annum; changes in percentage points)

With effect from: [1]	Deposit facility		Main refinancing operations			Marginal lending facility	
			Fixed rate tenders	Variable rate tenders			
			Fixed rate	Minimum bid rate			
	Level	Change	Level	Level	Change	Level	Change
	1	2	3	4	5	6	7
1999 1 Jan.	2.00	-	3.00	-	-	4.50	-
4 [2]	2.75	0.75	3.00	-	...	3.25	-1.25
22	2.00	-0.75	3.00	-	...	4.50	1.25
9 Apr.	1.50	-0.50	2.50	-	-0.50	3.50	-1.00
5 Nov.	2.00	0.50	3.00	-	0.50	4.00	0.50
2000 4 Feb.	2.25	0.25	3.25	-	0.25	4.25	0.25
17 Mar.	2.50	0.25	3.50	-	0.25	4.50	0.25
28 Apr.	2.75	0.25	3.75	-	0.25	4.75	0.25
9 June	3.25	0.50	4.25	-	0.50	5.25	0.50
28 [3]	3.25	...	-	4.25	...	5.25	...
1 Sep.	3.50	0.25	-	4.50	0.25	5.50	0.25
6 Oct.	3.75	0.25	-	4.75	0.25	5.75	0.25
2001 11 May	3.50	-0.25	-	4.50	-0.25	5.50	-0.25
31 Aug.	3.25	-0.25	-	4.25	-0.25	5.25	-0.25
18 Sep.	2.75	-0.50	-	3.75	-0.50	4.75	-0.50
9 Nov.	2.25	-0.50	-	3.25	-0.50	4.25	-0.50
2002 6 Dec.	1.75	-0.50	-	2.75	-0.50	3.75	-0.50
2003 7 Mar.	1.50	-0.25	-	2.50	-0.25	3.50	-0.25
6 June	1.00	-0.50	-	2.00	-0.50	3.00	-0.50
2005 6 Dec.	1.25	0.25	-	2.25	0.25	3.25	0.25
2006 8 Mar.	1.50	0.25	-	2.50	0.25	3.50	0.25
15 June	1.75	0.25	-	2.75	0.25	3.75	0.25
9 Aug.	2.00	0.25	-	3.00	0.25	4.00	0.25
11 Oct.	2.25	0.25	-	3.25	0.25	4.25	0.25
13 Dec.	2.50	0.25	-	3.50	0.25	4.50	0.25
2007 14 Mar.	2.75	0.25	-	3.75	0.25	4.75	0.25
13 June	3.00	0.25	-	4.00	0.25	5.00	0.25
2008 9 July	3.25	0.25	-	4.25	0.25	5.25	0.25
8 Oct.	2.75	-0.50	-	-	-	4.75	-0.50
9 [4]	3.25	0.50	-	-	-	4.25	-0.50
15 [5]	3.25	...	3.75	-	-0.50	4.25	...
12 Nov.	2.75	-0.50	3.25	-	-0.50	3.75	-0.50
10 Dec.	2.00	-0.75	2.50	-	-0.75	3.00	-0.75
2009 21 Jan.	1.00	-1.00	2.00	-	-0.50	3.00	...
11 Mar.	0.50	-0.50	1.50	-	-0.50	2.50	-0.50
8 Apr.	0.25	-0.25	1.25	-	-0.25	2.25	-0.25
13 May	0.25	...	1.00	-	-0.25	1.75	-0.50
2011 13 Apr.	0.50	0.25	1.25	-	0.25	2.00	0.25
13 July	0.75	0.25	1.50	-	0.25	2.25	0.25
9 Nov.	0.50	-0.25	1.25	-	-0.25	2.00	-0.25
14 Dec.	0.25	-0.25	1.00	-	-0.25	1.75	-0.25
2012 11 July	0.00	-0.25	0.75	-	-0.25	1.50	-0.25

Source: ECB.

1) From 1 January 1999 to 9 March 2004, the date refers to the deposit and marginal lending facilities. For main refinancing operations, changes in the rate are effective from the first operation following the date indicated. The change on 18 September 2001 was effective on that same day. From 10 March 2004 onwards, the date refers both to the deposit and marginal lending facilities and to the main refinancing operations (with changes effective from the first main refinancing operation following the Governing Council decision), unless otherwise indicated.

2) On 22 December 1998 the ECB announced that, as an exceptional measure between 4 and 21 January 1999, a narrow corridor of 50 basis points would be applied between the interest rates for the marginal lending facility and the deposit facility, aimed at facilitating the transition to the new monetary regime by market participants.

3) On 8 June 2000 the ECB announced that, starting from the operation to be settled on 28 June 2000, the main refinancing operations of the Eurosystem would be conducted as variable rate tenders. The minimum bid rate refers to the minimum interest rate at which counterparties may place their bids.

4) As of 9 October 2008 the ECB reduced the standing facilities corridor from 200 basis points to 100 basis points around the interest rate on the main refinancing operations. The standing facilities corridor was restored to 200 basis points as of 21 January 2009.

5) On 8 October 2008 the ECB announced that, starting from the operation to be settled on 15 October, the weekly main refinancing operations would be carried out through a fixed rate tender procedure with full allotment at the interest rate on the main refinancing operations. This change overrode the previous decision (made on the same day) to cut by 50 basis points the minimum bid rate on the main refinancing operations conducted as variable rate tenders.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

I.3 Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät[1), 2)]

(määrät miljoonaa euroa, korot vuotuista korkoa)

1. Perusrahoitusoperaatiot ja pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot[3)]

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Osallistujien lukumäärä	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			Operaation kesto […] päivää
				Kiinteä korko	Minimi-tarjouskorko	Marginaali-korko[4)]	Painotettu keskikorko	
	1	2	3	4	5	6	7	8
	Perusrahoitusoperaatiot							
	Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot[5)]							

2. Muut huutokauppoina toteutetut operaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Operaation tyyppi	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Osallis-tujien luku-määrä	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteä-korkoiset huuto-kaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat				Operaation kesto […] päivää
					Kiinteä korko	Minimi-tarjous-korko	Maksimi-tarjous-korko	Marginaali-korko[4)]	Painotettu keskikorko	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									
	Määräaikaistalletusten kerääminen									

Lähde: EKP.

1) Esitetyt summat voivat hieman poiketa osassa 1.1 esitetystä määristä vielä suorittamatta olevien maksujen vuoksi.
2) Huhtikuusta 2002 alkaen yhden viikon pituiset perusrahoitusoperaation kanssa vakiohuutokauppoina toteutetut operaatiot (split tender operations) on luokiteltu perusrahoitusoperaatioiksi.
3) EKP ilmoitti 8.6.2000, että eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000. Minimitarjouskorko tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia. EKP ilmoitti 8.10.2008, että viikoittaiset perusrahoitusoperaatiot toteutetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 15.10.2008. Operaatioissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti, ja operaatioiden korkona on perusrahoitusoperaatioiden korko. EKP:n neuvosto päätti 4.3.2010, että säännölliset kolmen kuukauden pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot toteutetaan jälleen vaihtuvakorkoisina huutokauppoina alkaen operaatiosta, jonka likviditeetti jaetaan 28.4.2010 ja maksut suoritetaan 29.4.2010.
4) Likviditeettiä lisäävissä (vähentävissä) operaatioissa marginaalikorko tarkoittaa alinta (korkeinta) korkoa, jolla tarjoukset hyväksyttiin.
5) Huutokaupoissa, joiden maksut suoritettiin 22.12.2011 ja 1.3.2012, vastapuolilla on vuoden jälkeen mahdollisuus maksaa takaisin mikä tahansa osuus niille tässä operaatiossa jaetuista likviditeettimääristä minä tahansa perusrahoitusoperaatioiden maksujen suorituspäivänä.
6) Tässä pitempiaikaisessa rahoitusoperaatiossa kaikkien hyväksyttyjen tarjousten korko indeksoitiin operaatioiden voimassaoloaikana toteutettavien perusrahoitusoperaatioiden keskimääräiseen minimitarjouskorkoon. Näiden indeksoitujen operaatioiden korot on pyöristetty kahden desimaalin tarkkuudella. Korkojen tarkka laskentatapa esitetään Teknisiä huomautuksia -osassa.

1.3 Eurosystem monetary policy operations allotted through tender procedures [1), 2)]

(EUR millions; interest rates in percentages per annum)

1. Main and longer-term refinancing operations [3)]

Date of settlement	Bids (amount)	Number of participants	Allotment (amount)	Fixed rate tender procedures	Variable rate tender procedures			Running for (...) days
				Fixed rate	Minimum bid rate	Marginal rate [4)]	Weighted average rate	
	1	2	3	4	5	6	7	8
	Main refinancing operations							
2012 28 Nov.	74,591	79	74,591	0.75	-	-	-	7
5 Dec.	70,764	74	70,764	0.75	-	-	-	7
12	73,217	82	73,217	0.75	-	-	-	7
19	72,683	79	72,683	0.75	-	-	-	9
28	89,661	86	89,661	0.75	-	-	-	6
2013 3 Jan.	81,097	69	81,097	0.75	-	-	-	6
9	77,725	75	77,725	0.75	-	-	-	7
16	131,242	72	131,242	0.75	-	-	-	7
23	125,302	71	125,302	0.75	-	-	-	7
30	124,149	74	124,149	0.75	-	-	-	7
6 Feb.	129,308	73	129,308	0.75	-	-	-	7
13	128,680	73	128,680	0.75	-	-	-	7
20	132,172	75	132,172	0.75	-	-	-	7
27	131,116	79	131,116	0.75	-	-	-	7
6 Mar.	129,804	80	129,804	0.75	-	-	-	7
	Longer-term refinancing operations [5)]							
2012 12 Sep.	13,844	26	13,844	0.75	-	-	-	28
27	18,709	55	18,709	0.75	-	-	-	84
10 Oct.	12,629	27	12,629	0.75	-	-	-	35
1 Nov.	6,156	52	6,156	0.75	-	-	-	91
14	15,926	30	15,926	0.75	-	-	-	28
29	7,371	37	7,371	0.75	-	-	-	91
12 Dec.	15,296	26	15,296	0.75	-	-	-	35
20 [6)]	14,962	50	14,962	.	-	-	-	98
2013 16 Jan.	10,455	19	10,455	0.75	-	-	-	28
31 [6)]	3,713	46	3,713	.	-	-	-	84
13 Feb.	7,759	16	7,759	0.75	-	-	-	28
28 [6)]	8,328	36	8,328	.	-	-	-	91

2. Other tender operations

Date of settlement	Type of operation	Bids (amount)	Number of participants	Allotment (amount)	Fixed rate tender procedures	Variable rate tender procedures				Running for (...) days
					Fixed rate	Minimum bid rate	Maximum bid rate	Marginal rate [4)]	Weighted average rate	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2012 28 Nov.	Collection of fixed-term deposits	400,817	60	208,500	-	-	0.75	0.01	0.01	7
5 Dec.	Collection of fixed-term deposits	415,855	53	208,500	-	-	0.75	0.01	0.01	7
12	Collection of fixed-term deposits	405,362	57	208,500	-	-	0.75	0.01	0.01	7
19	Collection of fixed-term deposits	354,791	52	208,500	-	-	0.75	0.01	0.01	9
28	Collection of fixed-term deposits	197,559	43	197,559	-	-	0.75	0.75	0.03	6
2013 3 Jan.	Collection of fixed-term deposits	324,054	61	208,500	-	-	0.75	0.01	0.01	6
9	Collection of fixed-term deposits	344,451	64	208,500	-	-	0.75	0.01	0.01	7
16	Collection of fixed-term deposits	356,291	61	208,500	-	-	0.75	0.01	0.01	7
23	Collection of fixed-term deposits	298,933	60	208,500	-	-	0.75	0.01	0.01	7
30	Collection of fixed-term deposits	284,235	66	208,500	-	-	0.75	0.20	0.04	7
6 Feb.	Collection of fixed-term deposits	335,198	91	205,500	-	-	0.75	0.10	0.04	7
13	Collection of fixed-term deposits	349,536	93	205,500	-	-	0.75	0.06	0.04	7
20	Collection of fixed-term deposits	349,191	90	205,500	-	-	0.75	0.04	0.03	7
27	Collection of fixed-term deposits	311,971	89	205,500	-	-	0.75	0.04	0.03	7
6 Mar.	Collection of fixed-term deposits	301,604	91	205,500	-	-	0.75	0.04	0.03	7

Source: ECB.

1) The amounts shown may differ slightly from those in Section 1.1 owing to operations that have been allotted but not settled.
2) With effect from April 2002, split tender operations (i.e. operations with a one-week maturity conducted as standard tender procedures in parallel with a main refinancing operation) are classified as main refinancing operations.
3) On 8 June 2000 the ECB announced that, starting from the operation to be settled on 28 June 2000, the main refinancing operations of the Eurosystem would be conducted as variable rate tender procedures. The minimum bid rate refers to the minimum interest rate at which counterparties may place their bids. On 8 October 2008 the ECB announced that, starting from the operation to be settled on 15 October 2008, the weekly main refinancing operations would be carried out through a fixed rate tender procedure with full allotment at the interest rate on the main refinancing operations. On 4 March 2010 the ECB decided to return to variable rate tender procedures in the regular three-month longer-term refinancing operations, starting with the operation to be allotted on 28 April 2010 and settled on 29 April 2010.
4) In liquidity-providing (absorbing) operations, the marginal rate refers to the lowest (highest) rate at which bids were accepted.
5) For the operations settled on 22 December 2011 and 1 March 2012, after one year counterparties have the option to repay any part of the liquidity that they have been allotted in these operations, on any day that coincides with the settlement day of a main refinancing operation.
6) In this longer-term refinancing operation, the rate at which all bids are satisfied is indexed to the average minimum bid rate in the main refinancing operations over the life of the operation. The interest rates displayed for these indexed longer-term refinancing operations have been rounded to two decimal places. For the precise calculation method, please refer to the Technical Notes.

I.4 Vähimmäisvaranto- ja likviditeettitilastot

(miljardia euroa, ajanjakson päivittäisten positioiden keskiarvo, ellei toisin mainita; korot vuotuisina prosentteina)

1. Varantovelvoitteen alaisten luottolaitosten varantopohja

Varantopohja (ajanjakson lopussa)	Yhteensä	Velat, joihin sovelletaan positiivista velvoiteprosenttia[1]		Velat, joihin sovelletaan 0 prosentin velvoiteprosenttia		
		Yön yli -talletukset, enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset ja irtisanomisajaltaan enintään 2 vuoden talletukset	Enintään 2 vuoden velkapaperit	Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset ja irtisanomisajaltaan yli 2 vuoden talletukset	Repot	Yli 2 vuoden velkapaperit
	1	2	3	4	5	6

2. Varantojen pito

Varantojen pitoajanjakso päättyy	Vaaditut varanto-talletukset	Luottolaitosten sekkitilit	Varantovelvoitteen ylittävät talletukset	Varantovaje	Vähimmäisvarantojen korko
	1	2	3	4	5

3. Likviditeetti

Pitoajanjakso päättyy	Likviditeettiä lisäävät tekijät					Likviditeettiä vähentävät tekijät					Luotto-laitosten sekkitilit	Perusraha (keskus-pankki raha)
		Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot										
	Eurojärjestelmän kulta- ja valuuttasaamiset (netto)	Perus-rahoitus-operaatiot	Pitempi-aikaiset rahoitus-operaatiot	Maksu-valmius-luotto	Muut likvidi-teettiä lisäävät operaatiot[2]	Talletus-mahdol-lisuus	Muut likvidi-teettiä vähentävät operaatiot[3]	Liikkeessä olevat setelit	Valtioiden tilit euro-järjestel-mässä	Muut tekijät (netto)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Lähde: EKP.
1) 18.1.2012 alkavasta pitoajanjaksosta lähtien sovelletaan 1 prosentin velvoitetta. Kaikkiin edeltäviin pitoajanjaksoihin sovelletaan 2 prosentin velvoitetta.
2) Sisältää likviditeetin lisäämisen eurojärjestelmän katettujen joukkovelkakirjalainojen osto-ohjelmien ja arvopapereita koskevan ohjelman nojalla.
3) Sisältää likviditeetin vähentämisen eurojärjestelmän valuuttaswap-operaatioilla. Lisätietoja: http://www.ecb.europa.eu/mopo/liq/html/index.en.html.

1.4 Minimum reserve and liquidity statistics

(EUR billions; period averages of daily positions, unless otherwise indicated; interest rates as percentages per annum)

1. Reserve base of credit institutions subject to reserve requirements

Reserve base as at (end of period):	Total	Liabilities to which a positive reserve coefficient is applied [1]		Liabilities to which a 0% reserve coefficient is applied		
		Overnight deposits and deposits with an agreed maturity or notice period of up to 2 years	Debt securities issued with a maturity of up to 2 years	Deposits with an agreed maturity or notice period of over 2 years	Repos	Debt securities issued with a maturity of over 2 years
	1	2	3	4	5	6
2009	18,318.2	9,808.5	760.4	2,475.7	1,170.1	4,103.5
2010	18,948.1	9,962.6	644.3	2,683.3	1,335.4	4,322.5
2011	18,970.0	9,790.9	687.7	2,781.2	1,303.5	4,406.8
2012	18,565.1	9,972.1	637.5	2,583.9	1,163.1	4,208.4
2012 Aug.	18,943.3	9,977.3	714.4	2,643.9	1,287.7	4,320.1
Sep.	18,893.9	9,992.3	690.9	2,632.8	1,300.1	4,277.9
Oct.	18,807.8	9,973.0	675.6	2,607.6	1,304.6	4,247.0
Nov.	18,752.3	9,923.7	667.7	2,603.1	1,315.7	4,242.1
Dec.	18,565.1	9,972.1	637.5	2,583.9	1,163.1	4,208.4

2. Reserve maintenance

Maintenance period ending on:	Required reserves	Credit institutions' current accounts	Excess reserves	Deficiencies	Interest rate on minimum reserves
	1	2	3	4	5
2009	210.2	211.4	1.2	0.0	1.00
2010	211.8	212.5	0.7	0.5	1.00
2011	207.7	212.2	4.5	0.0	1.25
2012	106.4	509.9	403.5	0.0	0.75
2012 9 Oct.	107.0	538.1	431.1	0.0	0.75
13 Nov.	106.4	529.2	422.7	0.0	0.75
11 Dec.	106.4	509.9	403.5	0.0	0.75
2013 15 Jan.	106.0	489.0	383.0	0.0	0.75
12 Feb.	105.4	466.3	360.8	0.0	0.75
12 Mar.	105.6	.	.	.	.

3. Liquidity

Maintenance period ending on:	Liquidity-providing factors						Liquidity-absorbing factors				Credit institutions' current accounts	Base money
		Monetary policy operations of the Eurosystem										
	Eurosystem's net assets in gold and foreign currency	Main refinancing operations	Longer-term refinancing operations	Marginal lending facility	Other liquidity-providing operations [2]	Deposit facility	Other liquidity-absorbing operations [3]	Banknotes in circulation	Central government deposits with the Eurosystem	Other factors (net)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2009	407.6	55.8	593.4	0.7	24.6	65.7	9.9	775.2	150.1	-130.2	211.4	1,052.3
2010	511.1	179.5	336.3	1.9	130.4	44.7	70.8	815.9	94.4	-79.1	212.5	1,073.1
2011	622.1	238.0	389.0	4.4	260.3	253.7	200.5	869.4	63.8	-85.9	212.2	1,335.3
2012	708.0	74.0	1,044.1	1.6	277.3	231.8	208.5	889.3	121.1	144.5	509.9	1,631.0
2012 11 Sep.	676.8	130.6	1,076.8	0.8	279.7	328.6	210.5	897.6	107.0	81.0	540.0	1,766.2
9 Oct.	681.5	117.6	1,062.8	1.1	279.6	305.4	209.0	892.7	101.4	96.0	538.1	1,736.2
13 Nov.	708.5	84.4	1,053.8	1.0	278.9	256.1	209.3	890.0	95.7	146.4	529.2	1,675.3
11 Dec.	708.0	74.0	1,044.1	1.6	277.3	231.8	208.5	889.3	121.1	144.5	509.9	1,631.0
2013 15 Jan.	683.9	78.2	1,036.8	3.7	276.8	238.4	206.6	903.5	100.1	141.7	489.0	1,630.9
12 Feb.	656.5	127.5	960.3	0.3	273.4	184.3	207.8	883.5	90.8	185.5	466.3	1,534.1

Source: ECB.

1) A coefficient of 1% is applied as of the maintenance period beginning on 18 January 2012. A coefficient of 2% is applied to all previous maintenance periods.
2) Includes liquidity provided under the Eurosystem's covered bond purchase programmes and the Eurosystem's Securities Markets Programme.
3) Includes liquidity absorbed as a result of the Eurosystem's foreign exchange swap operations.
For more information, please see: http://www.ecb.europa.eu/mopo/liq/html/index.en.html

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

2 RAHATALOUS, PANKKITOIMINTA JA MUUT RAHOITUSLAITOKSET

2.1 Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase[1)]

(miljardia euroa, kannat ajanjakson lopussa)

1. Saamiset

	Yhteensä	Lainat euroalueelle				Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Rahamarkkinarahastojen rahastoosuudet[2)]	Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset[3)]
		Yhteensä	Julkisyhteisöille	Muille	Rahalaitoksille	Yhteensä	Julkisyhteisöjen	Muiden	Rahalaitosten					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Eurojärjestelmä														
Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)														

2. Velat

	Yhteensä	Liikkeessä oleva raha	Talletukset euroalueelta				Rahamarkkinarahastojen rahastoosuudet[4)]	Liikkeeseen lasketut velkapaperit[5)]	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat	Muut velat[3)]
			Yhteensä	Valtionhallinon	Muiden julkisyhteisöjen / muiden	Rahalaitosten					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Eurojärjestelmä											
Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)											

Lähde: EKP.
1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
2) Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat rahasto-osuudet. Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat rahasto-osuudet sisältyvät ulkomaisiin saamisiin.
3) Eräs jäsenvaltio muutti johdannaisten tilastointikäytäntöjä joulukuussa 2010, mikä kasvatti tätä erää.
4) Euroalueella olevien hallussa olevat rahasto-osuudet.
5) Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat enintään 2 vuoden velkapaperit sisältyvät ulkomaisiin velkoihin.

2 MONEY, BANKING AND OTHER FINANCIAL CORPORATIONS

2.1 Aggregated balance sheet of euro area MFIs [1)]

(EUR billions; outstanding amounts at end of period)

1. Assets

	Total	Loans to euro area residents				Holdings of securities other than shares issued by euro area residents				Money market fund shares/ units [2)]	Holdings of shares/ other equity issued by euro area residents	External assets	Fixed assets	Remaining assets [3)]
		Total	General government	Other euro area residents	MFIs	Total	General government	Other euro area residents	MFIs					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Eurosystem													
2011	4,700.3	2,780.5	18.0	1.0	2,761.5	717.2	556.9	10.1	150.2	-	20.3	779.2	8.1	395.0
2012	5,288.4	3,351.2	16.9	1.0	3,333.3	723.1	568.3	10.5	144.2	-	23.4	799.9	8.4	382.4
2012 Q3	5,489.6	3,517.1	17.1	1.0	3,499.1	730.0	572.6	9.9	147.5	-	21.7	843.6	8.4	368.9
Q4	5,288.4	3,351.2	16.9	1.0	3,333.3	723.1	568.3	10.5	144.2	-	23.4	799.9	8.4	382.4
2012 Oct.	5,480.3	3,538.6	17.1	1.0	3,520.6	721.0	565.6	10.0	145.4	-	21.9	822.7	8.4	367.7
Nov.	5,402.2	3,448.3	17.1	1.0	3,430.3	722.3	568.1	10.3	143.9	-	22.1	829.5	8.4	371.6
Dec.	5,288.4	3,351.2	16.9	1.0	3,333.3	723.1	568.3	10.5	144.2	-	23.4	799.9	8.4	382.4
2013 Jan. [(p)]	4,931.2	3,015.3	16.9	1.0	2,997.4	719.9	567.9	11.3	140.8	-	23.6	784.4	8.2	379.7
	MFIs excluding the Eurosystem													
2011	33,540.3	18,483.3	1,159.6	11,162.9	6,160.7	4,765.3	1,395.9	1,517.5	1,852.0	50.2	1,211.8	4,253.5	232.3	4,544.0
2012	32,699.1	17,992.6	1,152.9	11,043.5	5,796.2	4,906.6	1,628.8	1,418.1	1,859.7	66.9	1,227.8	4,045.3	214.6	4,245.3
2012 Q3	33,919.0	18,455.6	1,163.0	11,186.8	6,105.8	4,885.6	1,619.3	1,376.6	1,889.6	60.9	1,221.3	4,201.7	222.4	4,871.4
Q4	32,699.1	17,992.6	1,152.9	11,043.5	5,796.2	4,906.6	1,628.8	1,418.1	1,859.7	66.9	1,227.8	4,045.3	214.6	4,245.3
2012 Oct.	33,329.3	18,380.9	1,177.6	11,167.1	6,036.1	4,878.9	1,636.6	1,373.9	1,868.5	63.7	1,219.1	4,190.2	223.1	4,373.5
Nov.	33,329.1	18,313.8	1,168.0	11,160.0	5,985.8	4,905.0	1,674.3	1,354.0	1,876.7	66.6	1,223.6	4,167.3	223.5	4,429.3
Dec.	32,699.1	17,992.6	1,152.9	11,043.5	5,796.2	4,906.6	1,628.8	1,418.1	1,859.7	66.9	1,227.8	4,045.3	214.6	4,245.3
2013 Jan. [(p)]	32,824.4	17,902.6	1,156.5	11,046.8	5,699.3	4,942.6	1,661.5	1,405.2	1,876.0	60.3	1,244.6	4,013.6	214.0	4,446.8

2. Liabilities

	Total	Currency in circulation	Deposits of euro area residents				Money market fund shares/ units [4)]	Debt securities issued [5)]	Capital and reserves	External liabilities	Remaining liabilities [3)]
			Total	Central government	Other general government/ other euro area residents	MFIs					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Eurosystem										
2011	4,700.3	913.7	2,609.0	63.8	12.1	2,533.1	-	0.0	481.2	284.3	412.1
2012	5,288.4	938.2	3,063.5	81.4	64.5	2,917.7	-	0.0	539.6	298.7	448.5
2012 Q3	5,489.6	917.8	3,257.7	91.9	21.2	3,144.6	-	0.0	575.2	303.8	435.1
Q4	5,288.4	938.2	3,063.5	81.4	64.5	2,917.7	-	0.0	539.6	298.7	448.5
2012 Oct.	5,480.3	916.8	3,278.5	84.0	64.1	3,130.4	-	0.0	559.1	291.2	434.8
Nov.	5,402.2	915.1	3,190.8	115.6	71.2	3,004.0	-	0.0	565.6	292.7	438.2
Dec.	5,288.4	938.2	3,063.5	81.4	64.5	2,917.7	-	0.0	539.6	298.7	448.5
2013 Jan. [(p)]	4,931.2	908.0	2,775.4	103.3	55.1	2,617.0	-	0.0	529.1	278.1	440.7
	MFIs excluding the Eurosystem										
2011	33,540.3	-	17,318.5	195.5	10,752.3	6,370.7	570.6	5,008.2	2,231.1	3,803.4	4,608.5
2012	32,699.1	-	17,202.8	171.7	10,870.3	6,160.9	522.9	4,854.9	2,348.7	3,498.5	4,271.3
2012 Q3	33,919.0	-	17,430.8	204.5	10,827.2	6,399.1	540.8	4,977.9	2,325.2	3,752.3	4,892.0
Q4	32,699.1	-	17,202.8	171.7	10,870.3	6,160.9	522.9	4,854.9	2,348.7	3,498.5	4,271.3
2012 Oct.	33,329.3	-	17,358.1	189.6	10,815.1	6,353.5	548.6	4,930.6	2,330.2	3,738.0	4,423.7
Nov.	33,329.1	-	17,378.0	197.5	10,837.1	6,343.4	549.8	4,906.6	2,330.3	3,655.8	4,508.5
Dec.	32,699.1	-	17,202.8	171.7	10,870.3	6,160.9	522.9	4,854.9	2,348.7	3,498.5	4,271.3
2013 Jan. [(p)]	32,824.4	-	17,091.1	183.6	10,868.4	6,039.1	518.8	4,827.3	2,354.6	3,491.5	4,541.0

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
2) Amounts issued by euro area residents. Amounts issued by non-euro area residents are included in external assets.
3) In December 2010 a change was made to the recording practice for derivatives in one Member State, leading to an increase in this position.
4) Amounts held by euro area residents.
5) Amounts issued with a maturity of up to two years and held by non-euro area residents are included in external liabilities.

2.2 Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase[1)]

(miljardia euroa, kannat ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

1. Saamiset

	Yhteensä	Lainat euroalueelle			Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat muiden euroalueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset[2)]
		Yhteensä	Julkis-yhteisöille	Muille	Yhteensä	Julkis-yhteisöjen	Muiden				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Kannat										
	Taloustoimet										

2. Velat

	Yhteensä	Liikkeessä oleva raha	Valtion-hallinon talletukset	Muiden julkis-yhteisöjen / muiden talletukset euroalueelta	Raha-markkina-rahastojen rahasto-osuudet[3)]	Liikkeeseen lasketut velka-paperit[4)]	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat	Muut velat[2)]	Rahalaitosten väliset velat, netto
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Kannat									
	Taloustoimet									

Lähde: EKP.
1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
2) Eräs jäsenvaltio muutti johdannaisten tilastointikäytäntöjä joulukuussa 2010, mikä kasvatti tätä erää.
3) Euroalueella olevien hallussa olevat rahasto-osuudet.
4) Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat enintään 2 vuoden velkapaperit sisältyvät ulkomaisiin velkoihin.

2.2 Consolidated balance sheet of euro area MFIs [1)]

(EUR billions; outstanding amounts at end of period; transactions during period)

1. Assets

	Total	Loans to euro area residents			Holdings of securities other than shares issued by euro area residents			Holdings of shares/ other equity issued by other euro area residents	External assets	Fixed assets	Remaining assets [2)]
		Total	General government	Other euro area residents	Total	General government	Other euro area residents				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Outstanding amounts										
2011	26,717.5	12,341.5	1,177.6	11,163.9	3,480.3	1,952.8	1,527.6	739.7	5,032.8	240.4	4,882.8
2012	26,241.8	12,214.3	1,169.8	11,044.5	3,625.8	2,197.2	1,428.6	767.2	4,845.2	223.0	4,566.3
2012 Q3	27,160.7	12,367.9	1,180.1	11,187.8	3,578.4	2,191.9	1,386.5	749.2	5,045.3	230.8	5,189.1
Q4	26,241.8	12,214.3	1,169.8	11,044.5	3,625.8	2,197.2	1,428.6	767.2	4,845.2	223.0	4,566.3
2012 Oct.	26,629.7	12,362.8	1,194.7	11,168.1	3,586.1	2,202.2	1,383.9	747.8	5,012.9	231.5	4,688.7
Nov.	26,691.8	12,346.0	1,185.1	11,161.0	3,606.7	2,242.4	1,364.3	760.5	4,996.8	232.0	4,749.9
Dec.	26,241.8	12,214.3	1,169.8	11,044.5	3,625.8	2,197.2	1,428.6	767.2	4,845.2	223.0	4,566.3
2013 Jan. [(p)]	26,443.6	12,221.2	1,173.4	11,047.7	3,645.8	2,229.3	1,416.4	780.9	4,798.0	222.2	4,775.5
	Transactions										
2011	992.9	60.3	-55.6	115.8	127.6	151.8	-24.2	-29.9	-37.3	7.8	864.2
2012	74.1	-40.0	-5.0	-35.0	107.3	182.8	-75.4	39.7	-151.1	-17.3	135.7
2012 Q3	-46.8	5.8	-7.6	13.4	-71.1	6.4	-77.5	16.5	-58.4	2.4	58.0
Q4	-416.0	-101.2	-10.0	-91.1	18.3	-22.1	40.4	16.1	-94.2	-7.4	-247.4
2012 Oct.	-128.5	1.2	14.7	-13.5	-2.7	1.2	-3.9	-3.8	8.6	0.7	-132.6
Nov.	76.1	-12.4	-9.6	-2.8	7.8	27.5	-19.7	12.5	-12.0	0.6	79.6
Dec.	-363.6	-90.0	-15.1	-74.8	13.2	-50.8	63.9	7.4	-90.8	-8.8	-194.4
2013 Jan. [(p)]	-94.4	28.2	3.8	24.4	18.3	29.4	-11.1	12.3	57.7	-0.8	-210.1

2. Liabilities

	Total	Currency in circulation	Deposits of central government	Deposits of other general government/ other euro area residents	Money market fund shares/ units [3)]	Debt securities issued [4)]	Capital and reserves	External liabilities	Remaining liabilities [2)]	Excess of inter-MFI liabilities over inter-MFI assets
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Outstanding amounts									
2011	26,717.5	857.5	259.3	10,764.5	520.4	3,006.1	2,219.9	4,087.7	5,020.6	-18.5
2012	26,241.8	876.8	253.0	10,934.7	456.0	2,851.0	2,404.3	3,797.2	4,719.7	-50.9
2012 Q3	27,160.7	866.7	296.4	10,848.4	479.9	2,940.8	2,406.6	4,056.1	5,327.2	-61.2
Q4	26,241.8	876.8	253.0	10,934.7	456.0	2,851.0	2,404.3	3,797.2	4,719.7	-50.9
2012 Oct.	26,629.7	864.3	273.5	10,879.2	485.0	2,916.8	2,396.1	4,029.1	4,858.5	-72.8
Nov.	26,691.8	864.1	313.1	10,908.3	483.2	2,886.0	2,410.7	3,948.5	4,946.6	-68.7
Dec.	26,241.8	876.8	253.0	10,934.7	456.0	2,851.0	2,404.3	3,797.2	4,719.7	-50.9
2013 Jan. [(p)]	26,443.6	857.0	286.8	10,923.5	458.5	2,810.5	2,396.4	3,769.6	4,981.7	-40.6
	Transactions									
2011	992.9	49.1	-0.8	168.0	-29.0	49.9	141.6	-200.0	860.7	-46.6
2012	74.1	19.4	-4.2	185.8	-20.1	-129.8	165.5	-253.5	134.9	-23.8
2012 Q3	-46.8	-1.1	-36.9	0.8	-17.0	-11.0	30.7	-84.4	82.9	-10.8
Q4	-416.0	10.1	-43.8	94.6	-22.1	-68.9	54.3	-215.5	-237.6	13.0
2012 Oct.	-128.5	-2.4	-22.8	32.5	5.6	-17.7	2.3	-13.3	-98.5	-14.1
Nov.	76.1	-0.2	39.6	29.6	-1.1	-26.8	5.9	-76.6	100.8	4.9
Dec.	-363.6	12.7	-60.6	32.5	-26.6	-24.4	46.1	-125.6	-240.0	22.2
2013 Jan. [(p)]	-94.4	-19.8	33.9	-2.2	7.4	-7.9	2.5	29.4	-152.7	15.0

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
2) In December 2010 a change was made to the recording practice for derivatives in one Member State, leading to an increase in this position.
3) Amounts held by euro area residents.
4) Amounts issued with a maturity of up to two years and held by non-euro area residents are included in external liabilities.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

2.3 Rahatalouden tilastot[1)]

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistettu, kannat ja kasvivauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

1. Raha-aggregaatit[2)] ja niiden vastaerät

	M3					M3 3 kk:n liukuva keskiarvo (keskitetty)	Pitkä-aikaiset velat	Luotot julkis-yhteisöille	Luotot muille euroalueella oleville[3)]			Ulkomaiset netto-saamiset[4)]
	M2			M3–M2						Lainat	Lisätieto: lainat, myynneistä ja arvopaperistamisesta puhdistettuja tietoja[5)]	
	M1	M2–M1										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kannat												
Taloustoimet												
Kasvuvauhdit												

K1 Raha-aggregaatit[1)]
(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

- M1
- M3

K2 Vastaerät[1)]
(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

- Pitkäaikaiset velat
- Luotot julkisyhteisöille
- Lainat muille euroalueella oleville

Lähde: EKP.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa. Valikoitujen erien kuukausittaisia ja muita lyhyen aikavälin kasvuvauhteja osoitteessa http://www.ecb.europa.eu/stats/money/aggregates/aggr/html/index.en.html.
2) Rahalaitosten sekä joidenkin valtionhallinnon yksiköiden (kuten posti ja valtiokonttori) monetaariset velat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille ja valtiolle. M1:n, M2:n ja M3:n määritelmät sanastossa.
3) Pl. keskusvastapuolten kanssa tehdyt käänteiset repo-operaatiot kesäkuun 2010 tiedoista alkaen. Muutos on otettu huomioon taloustoimissa ja kasvuvauhdeissa.
4) Arvot osassa ”kasvuvauhdit” ovat taloustoimien summia niiden 12 kuukauden aikana, joihin kyseinen ajanjakso päättyy.
5) Puhdistettu vaikutuksista, jotka aiheutuvat lainojen poistamisesta rahalaitosten taseesta niiden myynnin ja arvopaperistamisen vuoksi.

2.3 Monetary statistics [1)]

(EUR billions and annual growth rates; seasonally adjusted; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

1. Monetary aggregates [2)] and counterparts

	M3					M3 3-month moving average (centred)	Longer-term financial liabilities	Credit to general government	Credit to other euro area residents [3)]			Net external assets [4)]
	M2			M3-M2						Loans	Loans adjusted for sales and securitisation [5)]	
	M1	M2-M1										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Outstanding amounts											
2011	4,792.3	3,799.7	8,592.0	886.6	9,478.6	-	7,680.2	3,156.7	13,287.5	11,022.5	-	930.8
2012	5,089.0	3,880.9	8,969.9	772.1	9,742.0	-	7,571.1	3,397.2	13,057.8	10,863.2	-	1,032.8
2012 Q3	5,025.7	3,844.6	8,870.3	815.7	9,686.0	-	7,663.8	3,383.6	13,107.1	10,950.6	-	967.8
Q4	5,089.0	3,880.9	8,969.9	772.1	9,742.0	-	7,571.1	3,397.2	13,057.8	10,863.2	-	1,032.8
2012 Oct.	5,096.0	3,876.2	8,972.2	824.2	9,796.4	-	7,634.7	3,407.0	13,095.0	10,944.8	-	974.7
Nov.	5,118.2	3,871.5	8,989.7	795.9	9,785.6	-	7,626.2	3,432.8	13,043.8	10,928.2	-	1,047.9
Dec.	5,089.0	3,880.9	8,969.9	772.1	9,742.0	-	7,571.1	3,397.2	13,057.8	10,863.2	-	1,032.8
2013 Jan. [(p)]	5,113.3	3,890.0	9,003.2	765.7	9,768.9	-	7,545.9	3,405.1	13,023.5	10,835.0	-	1,026.3
	Transactions											
2011	82.7	71.3	154.0	-10.2	143.9	-	210.9	94.8	50.2	104.1	130.6	162.6
2012	302.0	78.0	380.0	-62.6	317.5	-	-114.1	181.6	-108.1	-73.0	-18.1	101.4
2012 Q3	127.1	-37.4	89.7	-32.2	57.5	-	-5.8	42.8	-62.3	-14.7	-1.2	18.3
Q4	67.2	42.6	109.8	-42.8	66.9	-	-18.0	-13.7	-0.7	-35.2	-2.4	127.5
2012 Oct.	70.8	32.5	103.2	9.0	112.2	-	-9.5	14.3	-9.6	0.5	6.4	34.3
Nov.	22.4	-1.1	21.3	-27.6	-6.3	-	-16.6	13.2	-47.2	-12.4	-12.4	73.2
Dec.	-26.0	11.2	-14.8	-24.1	-38.9	-	8.2	-41.2	56.0	-23.3	3.6	20.0
2013 Jan. [(p)]	28.8	12.1	40.9	12.3	53.2	-	6.7	5.3	-13.5	-7.0	-10.9	41.4
	Growth rates											
2011	1.8	1.9	1.8	-1.2	1.5	1.7	2.9	3.2	0.4	1.0	1.2	162.6
2012	6.3	2.1	4.4	-7.5	3.4	3.5	-1.5	5.8	-0.8	-0.7	-0.2	101.4
2012 Q3	5.0	0.6	3.1	-1.5	2.6	3.1	-1.4	8.7	-1.2	-0.9	-0.4	-77.3
Q4	6.3	2.1	4.4	-7.5	3.4	3.5	-1.5	5.8	-0.8	-0.7	-0.2	101.4
2012 Oct.	6.5	1.7	4.3	-0.4	3.9	3.4	-1.8	9.3	-1.5	-0.8	-0.5	-3.5
Nov.	6.7	1.7	4.5	-3.7	3.8	3.7	-1.8	8.4	-1.6	-0.8	-0.5	87.0
Dec.	6.3	2.1	4.4	-7.5	3.4	3.5	-1.5	5.8	-0.8	-0.7	-0.2	101.4
2013 Jan. [(p)]	6.7	1.6	4.4	-6.2	3.5	.	-1.6	4.6	-1.1	-0.9	-0.4	174.4

C1 Monetary aggregates [1)]

(annual growth rates; seasonally adjusted)

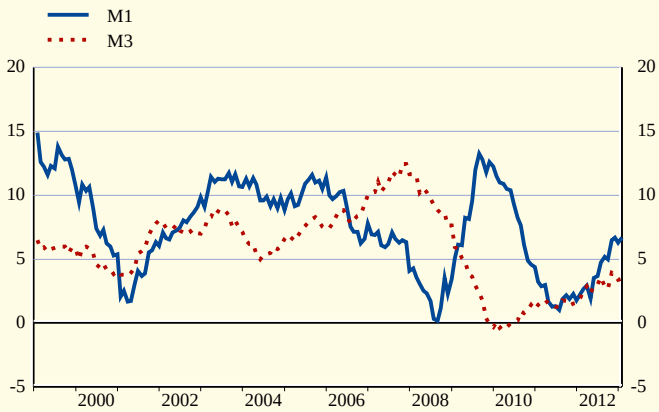

C2 Counterparts [1)]

(annual growth rates; seasonally adjusted)

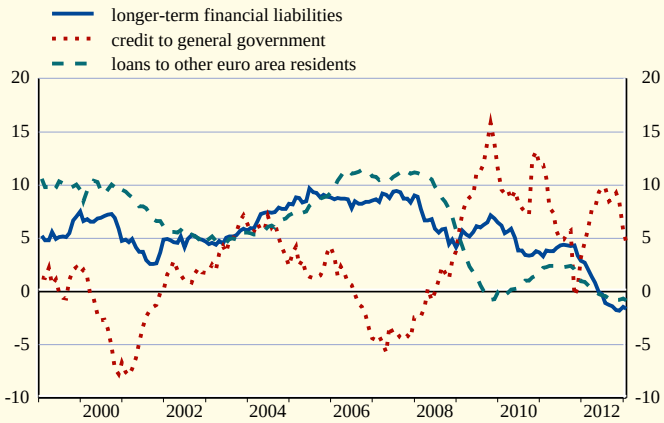

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
Monthly and other shorter-term growth rates for selected items are available at: http://www.ecb.europa.eu/stats/money/aggregates/aggr/html/index.en.html

2) Monetary liabilities of MFIs and central government (post office, treasury, etc.) vis-à-vis non-MFI euro area residents excluding central government.
For definitions of M1, M2 and M3, see glossary.

3) Excludes reverse repos to central counterparties as of June 2010; transactions and growth rates are adjusted for this effect.

4) Values in the section "growth rates" are sums of the transactions during the 12 months ending in the period indicated.

5) Adjustment for the derecognition of loans on the MFI balance sheet on account of their sale or securitisation.

2.3 Rahatalouden tilastot[1)]

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistettu, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

2. Raha-aggregaattien ja pitkäaikaisten velkojen komponentit

	Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset	Enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset	Irtisanomisajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Repot[2)]	Rahamarkkinarahastojen rahastoosuudet	Enintään 2 vuoden velkapaperit	Yli 2 vuoden velkapaperit	Irtisanomisajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset	Oma pääoma ja varaukset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Kannat										
	Taloustoimet										
	Kasvuvauhdit										

K3 Raha-aggregaattien komponentit[1)]
(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

- Liikkeessä oleva raha
- Yön yli -talletukset
- Irtisanomisajaltaan enintään 3 kk:n talletukset

K4 Pitkäaikaisten velkojen komponentit[1)]
(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistettu)

- Yli 2 vuoden velkapaperit
- Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset
- Oma pääoma ja varaukset

Lähde: EKP.
1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
2) Pl. keskusvastapuolten kanssa tehdyt käänteiset repo-operaatiot kesäkuun 2010 tiedoista alkaen. Muutos on otettu huomioon taloustoimissa ja kasvuvauhdeissa.

2.3 Monetary statistics [1)]

(EUR billions and annual growth rates; seasonally adjusted; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

2. Components of monetary aggregates and longer-term financial liabilities

	Currency in circulation	Overnight deposits	Deposits with an agreed maturity of up to 2 years	Deposits redeemable at notice of up to 3 months	Repos [2)]	Money market fund shares/units	Debt securities with a maturity of up to 2 years	Debt securities with a maturity of over 2 years	Deposits redeemable at notice of over 3 months	Deposits with an agreed maturity of over 2 years	Capital and reserves
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Outstanding amounts										
2011	843.2	3,949.1	1,841.2	1,958.4	144.5	535.5	206.6	2,820.6	115.4	2,542.8	2,201.4
2012	864.3	4,224.7	1,804.0	2,076.9	123.3	468.8	180.0	2,691.0	106.1	2,390.5	2,383.5
2012 Q3	867.2	4,158.5	1,802.8	2,041.9	120.6	482.1	213.0	2,721.4	109.3	2,425.4	2,407.7
Q4	864.3	4,224.7	1,804.0	2,076.9	123.3	468.8	180.0	2,691.0	106.1	2,390.5	2,383.5
2012 Oct.	869.9	4,226.1	1,812.0	2,064.3	125.6	490.8	207.8	2,706.7	108.0	2,421.1	2,399.0
Nov.	862.5	4,255.6	1,797.0	2,074.5	126.6	483.5	185.8	2,704.5	108.0	2,411.0	2,402.7
Dec.	864.3	4,224.7	1,804.0	2,076.9	123.3	468.8	180.0	2,691.0	106.1	2,390.5	2,383.5
2013 Jan. [(p)]	862.1	4,251.1	1,806.8	2,083.2	140.2	462.1	163.4	2,662.9	103.8	2,390.3	2,388.9
	Transactions										
2011	49.4	33.3	34.7	36.6	-13.5	-29.8	33.1	18.8	-2.5	55.6	139.0
2012	21.3	280.7	-37.7	115.8	-16.6	-22.2	-23.8	-106.9	-11.6	-158.7	163.0
2012 Q3	6.2	121.0	-70.0	32.6	-0.6	-18.6	-13.0	4.6	-3.3	-43.7	36.6
Q4	-2.9	70.1	9.8	32.8	1.6	-11.6	-32.9	-9.6	-4.6	-35.8	32.0
2012 Oct.	2.7	68.1	10.1	22.4	5.0	9.2	-5.3	-8.4	-1.3	-3.9	4.2
Nov.	-7.3	29.7	-12.8	11.7	1.0	-6.7	-22.0	1.8	-1.3	-12.2	-5.0
Dec.	1.8	-27.7	12.4	-1.3	-4.5	-14.1	-5.6	-3.0	-1.9	-19.8	32.8
2013 Jan. [(p)]	-2.2	31.0	5.7	6.4	18.5	-1.7	-4.5	-7.5	-2.3	0.8	15.7
	Growth rates										
2011	6.2	0.9	1.9	1.9	-8.1	-5.2	24.0	0.7	-2.1	2.2	6.8
2012	2.5	7.1	-2.0	5.9	-12.0	-4.4	-12.1	-3.8	-10.0	-6.2	7.3
2012 Q3	4.2	5.1	-3.0	4.1	-23.3	-1.0	17.1	-5.0	-8.4	-4.5	7.4
Q4	2.5	7.1	-2.0	5.9	-12.0	-4.4	-12.1	-3.8	-10.0	-6.2	7.3
2012 Oct.	3.5	7.1	-1.8	4.9	-22.1	1.9	13.8	-4.8	-9.2	-5.9	7.3
Nov.	2.2	7.7	-2.0	5.2	-20.0	0.4	0.6	-4.6	-9.0	-5.6	6.6
Dec.	2.5	7.1	-2.0	5.9	-12.0	-4.4	-12.1	-3.8	-10.0	-6.2	7.3
2013 Jan. [(p)]	1.4	7.8	-3.2	6.2	-8.7	-4.0	-10.0	-3.8	-11.2	-6.5	7.0

C3 Components of monetary aggregates [1)]

(annual growth rates; seasonally adjusted)

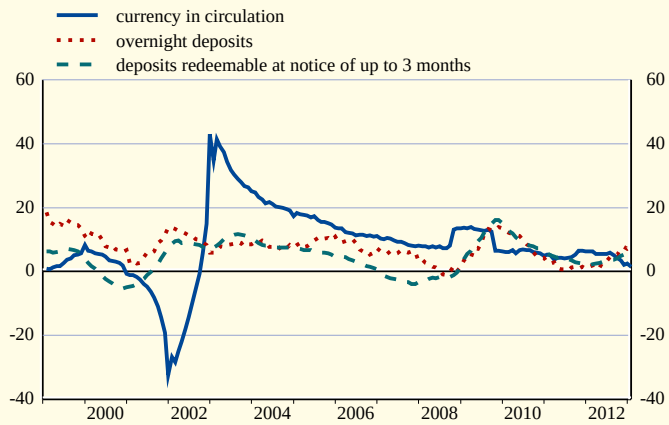

C4 Components of longer-term financial liabilities [1)]

(annual growth rates; seasonally adjusted)

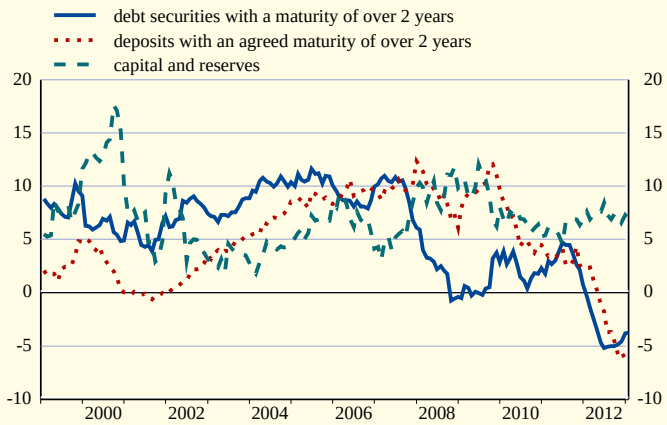

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

2) Excludes repurchase agreements with central counterpaties as of June 2010; transactions and growth rates are adjusted for this effect.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

2.3 Rahataouden tilastot[1)]

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistettu, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

3. Lainat M3:n vastaerinä

	Vakuutus-laitokset ja eläkerahastot	Muut rahoituksen välittäjät[2)]	Yritykset					Kotitaloudet[3)]				
	Yhteensä	Yhteensä	Yhteensä	Lainat: myynneistä ja arvopaperistamisesta puhdistettuja tietoja[4)]	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Lainat: myynneistä ja arvopaperistamisesta puhdistettuja tietoja[4)]	Kulutus-luotot	Asunto-lainat	Muut lainat
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Kannat											
	Taloustoimet											
	Kasvuvauhdit											

K5 Lainat muille rahoituksen välittäjille ja yrityksille[1)]
(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistamaton)

- Muut rahoituksen välittäjät
- Yritykset

K6 Lainat kotitalouksille[1)]
(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistamaton)

- Kulutusluotot
- Asuntolainat
- Muut lainat

Lähde: EKP.
1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
2) Pl. keskusvastapuolten kanssa tehdyt käänteiset repo-operaatiot kesäkuun 2010 tiedoista alkaen. Muutos on otettu huomioon taloustoimissa ja kasvuvauhdeissa.
3) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.
4) Puhdistettu vaikutuksista, jotka aiheutuvat lainojen poistamisesta rahalaitosten taseesta niiden myynnin ja arvopaperistamisen vuoksi.

2.3 Monetary Statistics [1)]

(EUR billions and annual growth rates; seasonally adjusted; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

3. Loans as counterpart to M3

	Insurance corporations and pension funds	Other financial inter-mediaries [2)]	Non-financial corporations					Households [3)]				
	Total	Total	Total	Loans adjusted for sales and securitisation [4)]	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Total	Loans adjusted for sales and securitisation [4)]	Consumer credit	Loans for house purchase	Other loans
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Outstanding amounts											
2011	91.1	975.5	4,722.7	-	1,148.2	859.6	2,715.0	5,233.2	-	626.3	3,778.3	828.6
2012	89.0	985.0	4,545.8	-	1,133.7	794.8	2,617.3	5,243.3	-	602.0	3,824.8	816.5
2012 Q3	87.1	968.0	4,655.4	-	1,141.2	827.5	2,686.7	5,240.1	-	603.2	3,812.7	824.2
Q4	89.0	985.0	4,545.8	-	1,133.7	794.8	2,617.3	5,243.3	-	602.0	3,824.8	816.5
2012 Oct.	90.9	969.0	4,642.2	-	1,141.4	823.5	2,677.3	5,242.7	-	601.6	3,814.9	826.2
Nov.	88.1	959.9	4,631.7	-	1,140.6	816.1	2,675.1	5,248.5	-	599.4	3,822.3	826.8
Dec.	89.0	985.0	4,545.8	-	1,133.7	794.8	2,617.3	5,243.3	-	602.0	3,824.8	816.5
2013 Jan. [(p)]	94.2	966.7	4,527.1	-	1,125.4	789.4	2,612.3	5,247.0	-	599.9	3,830.9	816.1
	Transactions											
2011	1.3	-35.7	57.9	63.7	23.4	-22.2	56.7	80.6	101.3	-11.5	84.8	7.3
2012	-1.9	9.8	-106.3	-59.9	0.9	-45.2	-61.9	25.4	34.1	-17.6	48.5	-5.5
2012 Q3	3.2	11.7	-25.1	-20.5	-7.4	-14.1	-3.6	-4.5	5.4	-8.8	5.4	-1.1
Q4	2.0	21.6	-66.4	-33.9	0.5	-19.2	-47.7	7.5	7.9	-0.9	11.1	-2.7
2012 Oct.	3.8	2.2	-9.4	-8.0	2.2	-2.9	-8.7	3.9	8.3	-1.2	2.7	2.4
Nov.	-2.9	-8.1	-7.6	-7.2	-2.7	-4.3	-0.6	6.1	5.7	-0.3	6.2	0.3
Dec.	1.0	27.5	-49.3	-18.7	1.0	-11.9	-38.5	-2.5	-6.2	0.6	2.3	-5.4
2013 Jan. [(p)]	5.3	-11.8	-8.2	-8.4	-5.4	-3.1	0.3	7.9	3.3	-0.9	7.8	1.0
	Growth rates											
2011	1.5	-3.6	1.2	1.4	2.1	-2.5	2.1	1.6	2.0	-1.8	2.3	0.9
2012	-2.1	1.0	-2.3	-1.3	0.1	-5.3	-2.3	0.5	0.7	-2.8	1.3	-0.7
2012 Q3	-8.9	-2.0	-1.5	-1.2	-2.1	-4.1	-0.4	0.0	0.8	-2.9	0.7	-0.8
Q4	-2.1	1.0	-2.3	-1.3	0.1	-5.3	-2.3	0.5	0.7	-2.8	1.3	-0.7
2012 Oct.	-2.3	-2.0	-1.8	-1.5	-2.2	-4.4	-0.9	0.4	0.8	-2.9	1.2	-0.6
Nov.	-4.4	-1.5	-1.9	-1.5	-2.0	-4.5	-1.0	0.4	0.8	-2.9	1.2	-0.7
Dec.	-2.1	1.0	-2.3	-1.3	0.1	-5.3	-2.3	0.5	0.7	-2.8	1.3	-0.7
2013 Jan. [(p)]	7.4	-1.0	-2.5	-1.5	-0.5	-5.0	-2.5	0.5	0.5	-3.1	1.4	-0.9

C5 Loans to other financial intermediaries and non-financial corporations [1)]

(annual growth rates; not seasonally adjusted)

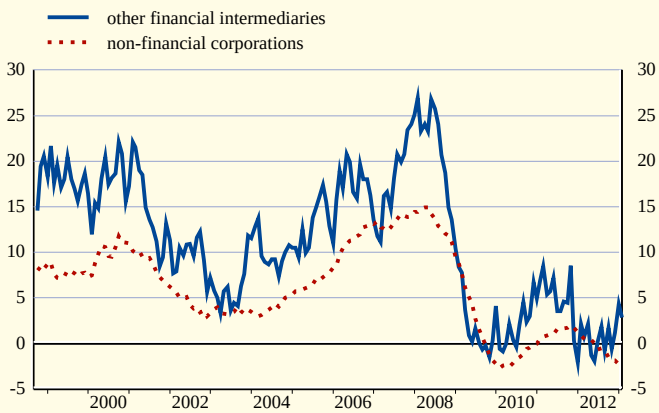

C6 Loans to households [1)]

(annual growth rates; not seasonally adjusted)

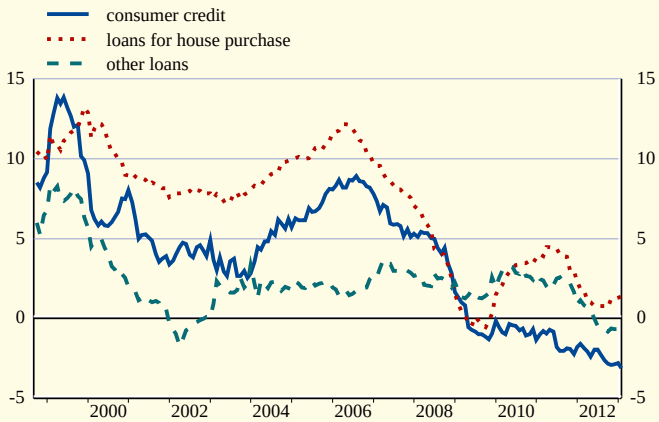

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
2) Excludes reverse repos to central counterparties as of June 2010; transactions and growth rates are adjusted for this effect.
3) Including non-profit institutions serving households.
4) Adjusted for the derecognition of loans on the MFI balance sheet on account of their sale or securitisation.

2.4 Rahalaitosten lainojen erittely[1), 2)]

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistamaton, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

1. Lainat rahoituksen välittäjille ja yrityksille

	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot				Muut rahoituksen välittäjät					Yritykset			
	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Takaisinosto-sopimukset keskusvasta-puolten kanssa	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Kannat												
	Taloustoimet												
	Kasvuvauhdit												

2. Lainat kotitalouksille[3)]

	Yhteensä	Kulutusluotot				Asuntolainat				Muut lainat				
		Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Yksityiset elinkeinon-harjoittajat	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Kannat													
	Taloustoimet													
	Kasvuvauhdit													

Lähde: EKP.
1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
3) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

2.4 MFI loans: breakdown [1), 2)]

(EUR billions and annual growth rates; not seasonally adjusted; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

1. Loans to financial intermediaries and non-financial corporations

	Insurance corporations and pension funds				Other financial intermediaries					Non-financial corporations			
	Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Total	Reverse repos to central counterparties	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Outstanding amounts												
2012	81.6	64.2	4.5	12.9	1,166.3	196.2	599.9	229.3	337.1	4,542.6	1,125.5	794.8	2,622.3
2012 Q3	89.8	71.9	5.7	12.3	1,199.1	221.7	629.2	226.4	343.5	4,652.8	1,140.7	828.3	2,683.8
Q4	81.6	64.2	4.5	12.9	1,166.3	196.2	599.9	229.3	337.1	4,542.6	1,125.5	794.8	2,622.3
2012 Nov.	88.7	71.4	4.8	12.6	1,182.6	217.0	606.4	226.8	349.4	4,636.0	1,142.9	816.5	2,676.7
Dec.	81.6	64.2	4.5	12.9	1,166.3	196.2	599.9	229.3	337.1	4,542.6	1,125.5	794.8	2,622.3
2013 Jan. (p)	90.4	73.3	4.3	12.9	1,182.1	223.8	618.2	222.8	341.1	4,530.7	1,129.3	787.4	2,613.9
	Transactions												
2012	-1.7	0.6	-1.8	-0.5	48.4	38.7	20.7	13.1	14.6	-107.3	0.3	-45.2	-62.5
2012 Q3	4.4	4.4	0.3	-0.2	49.8	44.6	45.7	2.6	1.5	-33.6	-17.7	-12.6	-3.3
Q4	-8.2	-7.6	-1.2	0.6	-28.1	-25.5	-26.0	3.5	-5.7	-67.1	-7.3	-19.9	-39.8
2012 Nov.	-4.2	-3.7	-0.6	0.1	-8.4	-9.1	-17.1	1.2	7.5	1.2	3.3	-5.1	3.1
Dec.	-7.1	-7.1	-0.3	0.3	-13.9	-20.7	-5.0	2.9	-11.7	-56.9	-9.5	-12.3	-35.1
2013 Jan. (p)	8.9	9.1	-0.2	0.0	22.1	27.6	22.9	-5.8	5.0	-1.4	6.8	-5.1	-3.1
	Growth rates												
2012	-2.0	0.9	-28.6	-3.5	4.3	24.7	3.5	6.1	4.5	-2.3	0.0	-5.3	-2.3
2012 Q3	-8.7	-8.9	6.2	-13.2	1.7	23.0	-1.6	7.3	4.5	-1.5	-2.1	-4.1	-0.4
Q4	-2.0	0.9	-28.6	-3.5	4.3	24.7	3.5	6.1	4.5	-2.3	0.0	-5.3	-2.3
2012 Nov.	-4.4	-3.4	-9.9	-7.9	1.1	14.9	-3.7	4.5	8.4	-1.9	-2.0	-4.5	-0.9
Dec.	-2.0	0.9	-28.6	-3.5	4.3	24.7	3.5	6.1	4.5	-2.3	0.0	-5.3	-2.3
2013 Jan. (p)	7.1	12.6	-29.5	-3.3	2.9	24.2	2.9	-1.1	5.5	-2.5	-0.5	-5.0	-2.5

2. Loans to households [3)]

	Total	Consumer credit				Loans for house purchase				Other loans				
		Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Total	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Total	Sole proprietors	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Outstanding amounts													
2012	5,253.0	604.2	136.3	175.2	292.7	3,831.1	14.3	56.6	3,760.2	817.7	419.4	139.9	80.7	597.1
2012 Q3	5,245.1	604.9	134.2	176.8	293.9	3,816.0	14.4	56.8	3,744.8	824.1	414.6	138.7	83.0	602.4
Q4	5,253.0	604.2	136.3	175.2	292.7	3,831.1	14.3	56.6	3,760.2	817.7	419.4	139.9	80.7	597.1
2012 Nov.	5,252.6	599.8	132.7	175.9	291.2	3,822.4	14.3	57.1	3,751.0	830.4	415.9	144.8	82.3	603.4
Dec.	5,253.0	604.2	136.3	175.2	292.7	3,831.1	14.3	56.6	3,760.2	817.7	419.4	139.9	80.7	597.1
2013 Jan. (p)	5,243.5	597.6	132.9	174.4	290.4	3,830.9	14.4	56.4	3,760.1	814.9	417.1	139.4	79.6	596.0
	Transactions													
2012	25.5	-17.6	-3.2	-6.1	-8.3	48.7	0.1	0.3	48.3	-5.5	-6.1	-1.2	-5.7	1.3
2012 Q3	-7.2	-10.1	-2.1	-2.9	-5.0	9.9	0.3	0.3	9.3	-7.0	-3.3	-6.2	-2.1	1.2
Q4	12.2	-0.5	2.4	-1.5	-1.4	14.0	0.0	-0.2	14.3	-1.4	2.7	1.5	-1.7	-1.2
2012 Nov.	8.6	-1.7	-0.6	-0.9	-0.2	4.3	0.0	0.1	4.2	6.0	-1.3	6.4	-0.3	0.0
Dec.	3.0	2.3	3.7	-0.6	-0.8	8.5	0.1	-0.5	8.9	-7.7	3.8	-4.7	-1.2	-1.8
2013 Jan. (p)	-5.3	-5.4	-2.2	-1.5	-1.7	1.6	0.1	-0.1	1.6	-1.5	-1.8	-0.3	-1.1	-0.1
	Growth rates													
2012	0.5	-2.8	-2.3	-3.3	-2.7	1.3	0.6	0.6	1.3	-0.7	-1.5	-0.8	-6.5	0.2
2012 Q3	0.0	-2.8	-2.6	-3.6	-2.5	0.7	2.4	1.8	0.7	-0.8	0.3	-5.1	-4.7	0.8
Q4	0.5	-2.8	-2.3	-3.3	-2.7	1.3	0.6	0.6	1.3	-0.7	-1.5	-0.8	-6.5	0.2
2012 Nov.	0.4	-2.9	-2.8	-3.4	-2.6	1.2	2.9	1.4	1.2	-0.7	0.0	-2.9	-4.8	0.5
Dec.	0.5	-2.8	-2.3	-3.3	-2.7	1.3	0.6	0.6	1.3	-0.7	-1.5	-0.8	-6.5	0.2
2013 Jan. (p)	0.5	-3.1	-3.3	-3.6	-2.8	1.4	2.8	0.3	1.4	-0.9	-1.7	-1.4	-7.6	0.2

Source: ECB.
1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.
2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
3) Including non-profit institutions serving households.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

2.4 Rahalaitosten lainojen erittely[1), 2)]

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistamaton, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

3. Lainat julkisyhteisöille ja euroalueen ulkopuolisille

	Julkisyhteisöt					Euroalueen ulkopuoliset				
	Yhteensä	Valtion-hallinto	Muut julkisyhteisöt			Yhteensä	Pankit[3)]	Muut kuin pankit		
			Osavaltio-hallinto	Paikallis-hallinto	Sosiaali-turvarahastot			Yhteensä	Julkisyhteisöt	Muut
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Kannat									
	Taloustoimet									
	Kasvuvauhdit									

K7 Lainat julkisyhteisöille[2)]
(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistamaton)

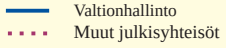

K8 Lainat euroalueen ulkopuolisille[2)]
(vuotuinen kasvuvauhti, kausivaihtelusta puhdistamaton)

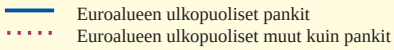

Lähde: EKP.
1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
3) Tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samankaltaisia kuin rahalaitokset.

2.4 MFI loans: breakdown [1), 2)]

(EUR billions and annual growth rates; not seasonally adjusted; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

3. Loans to government and non-euro area residents

	General government					Non-euro area residents				
	Total	Central government	Other general government			Total	Banks [3)]	Non-banks		
			State government	Local government	Social security funds			Total	General government	Other
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Outstanding amounts									
2010	1,217.9	397.5	225.2	549.1	46.1	2,963.2	2,010.9	952.3	49.5	902.8
2011	1,159.6	348.9	221.7	567.4	21.7	3,021.4	2,022.5	998.9	62.4	936.4
2012 Q1	1,137.5	322.6	224.0	566.9	24.0	3,006.6	1,998.8	1,007.8	59.4	948.4
Q2	1,169.9	339.6	240.1	565.1	25.1	3,086.9	2,063.9	1,023.0	58.0	965.0
Q3	1,163.0	341.4	231.5	564.0	26.2	3,006.8	1,988.9	1,017.9	59.7	958.1
Q4 [(p)]	1,152.9	341.8	221.6	565.3	24.1	2,867.2	1,909.8	959.1	60.9	898.2
	Transactions									
2010	204.2	156.3	14.9	21.1	11.9	-0.4	4.3	-5.0	0.5	-5.5
2011	-54.9	-45.9	-0.4	14.6	-23.3	15.4	-26.4	41.6	13.0	28.7
2012 Q1	-21.2	-25.9	-1.7	4.1	2.3	42.1	18.5	23.7	-2.2	25.9
Q2	34.9	19.5	16.1	-1.8	1.1	-14.3	-3.6	-10.8	-3.0	-7.7
Q3	-7.7	1.8	-9.3	-1.3	1.1	-54.5	-59.4	5.0	2.3	2.7
Q4 [(p)]	-9.9	0.6	-9.9	1.3	-1.9	-101.9	-54.9	-45.2	2.1	-47.4
	Growth rates									
2010	20.3	67.1	7.1	4.0	35.1	0.3	0.3	-0.4	0.6	-0.5
2011	-4.5	-11.6	-0.2	2.7	-51.6	0.6	-1.2	4.4	26.7	3.2
2012 Q1	-4.2	-10.4	-2.8	1.9	-41.6	0.1	-0.3	0.8	7.1	0.5
Q2	1.8	-1.5	7.2	2.0	-6.7	-1.9	-1.6	-2.5	-8.5	-2.2
Q3	1.7	0.0	2.7	2.1	6.9	-5.6	-7.1	-2.6	-7.0	-2.3
Q4 [(p)]	-0.3	-1.1	-2.2	0.4	12.3	-4.2	-4.9	-2.8	-1.4	-2.8

C7 Loans to government [2)]
(annual growth rates; not seasonally adjusted)

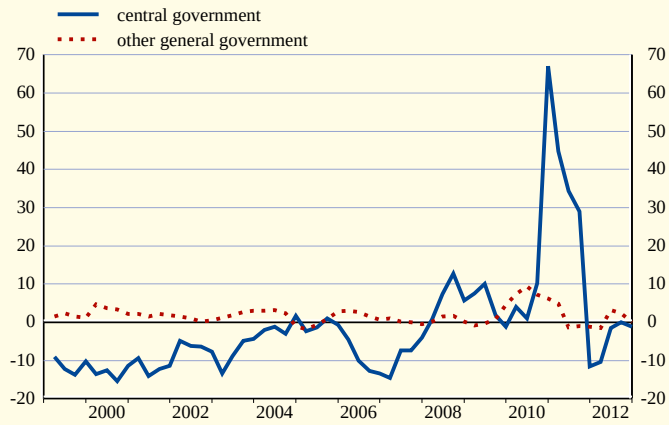

C8 Loans to non-euro area residents [2)]
(annual growth rates; not seasonally adjusted)

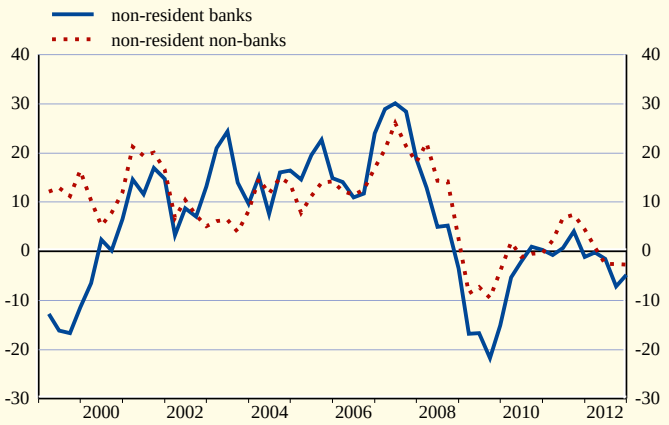

Source: ECB.
1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.
2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
3) The term "banks" is used in this table to indicate institutions similar to MFIs which are resident outside the euro area.

2.5 Rahalaitoksissa olevien talletusten erittely[1), 2)]

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

1. Rahoituksen välittäjien talletukset

	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot							Muut rahoituksen välittäjät							
	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot	
			Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk				Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk		Keskusvasta-puolten kanssa
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Kannat														
	Taloustoimet														
	Kasvuvauhdit														

K9 Talletukset yhteensä sektoreittain[2)]

(vuotuinen kasvuvauhti)

- Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (yhteensä)
- Muut rahoituksen välittäjät (yhteensä)

K10 Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain[2)]

(vuotuinen kasvuvauhti)

- Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (yhteensä)
- Muut rahoituksen välittäjät (yhteensä)
- Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (M3:een sisältyvät talletukset)[3)]
- Muut rahoituksen välittäjät (M3:een sisältyvät talletukset)[4)]

Lähde: EKP.
1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
3) Sarakkeet 2, 3, 5 ja 7.
4) Sarakkeet 9, 10, 12 ja 14.

2.5 Deposits held with MFIs: breakdown [1), 2)]

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

1. Deposits by financial intermediaries

	Insurance corporations and pension funds							Other financial intermediaries							
	Total	Overnight	With an agreed maturity of:		Redeemable at notice of:		Repos	Total	Overnight	With an agreed maturity of:		Redeemable at notice of:		Repos	
			Up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months				Up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months		With central counter-parties
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Outstanding amounts														
2011	704.0	92.1	79.9	512.4	4.0	0.2	15.5	2,220.7	390.0	284.9	1,190.7	14.7	0.5	339.9	260.0
2012	691.5	107.1	81.4	483.8	6.4	0.2	12.6	2,013.2	410.0	236.6	1,018.3	13.6	0.3	334.4	256.7
2012 Q3	692.7	101.9	79.0	494.6	6.3	0.2	10.6	2,110.4	434.4	239.4	1,034.8	13.0	0.3	388.5	297.6
Q4	691.5	107.1	81.4	483.8	6.4	0.2	12.6	2,013.2	410.0	236.6	1,018.3	13.6	0.3	334.4	256.7
2012 Oct.	693.2	107.0	79.5	489.6	6.4	0.2	10.5	2,076.6	420.3	247.3	1,027.3	12.8	0.3	368.6	283.7
Nov.	684.9	103.4	76.6	485.7	6.2	0.2	12.8	2,077.4	423.1	237.0	1,029.4	13.0	0.4	374.7	292.8
Dec.	691.5	107.1	81.4	483.8	6.4	0.2	12.6	2,013.2	410.0	236.6	1,018.3	13.6	0.3	334.4	256.7
2013 Jan. [(p)]	705.7	120.4	82.5	482.9	6.9	0.4	12.5	2,032.3	426.4	238.9	1,010.0	14.2	0.2	342.5	256.3
	Transactions														
2011	0.2	11.7	4.2	-14.2	1.1	-0.1	-2.6	8.8	28.8	-29.2	5.6	3.9	0.1	-0.4	5.5
2012	-10.9	15.5	2.6	-27.6	2.0	0.0	-3.4	-179.4	23.2	-49.5	-168.3	-2.0	-0.2	17.4	14.6
2012 Q3	0.1	3.1	0.3	-5.0	0.5	0.0	1.3	-42.1	26.7	-15.1	-58.8	-1.5	-0.1	6.7	2.2
Q4	-0.5	5.2	3.2	-10.7	-0.3	0.0	2.2	-91.8	-21.7	-1.4	-15.1	0.2	0.0	-53.9	-39.5
2012 Oct.	0.1	5.2	0.5	-5.0	0.1	0.0	-0.7	-32.9	-13.7	8.1	-7.2	-0.2	0.1	-19.9	-13.8
Nov.	-6.8	-3.6	-2.6	-3.9	-0.2	0.0	3.6	1.0	2.8	-10.3	2.2	0.2	0.0	6.2	9.1
Dec.	6.3	3.7	5.3	-1.8	-0.2	0.0	-0.7	-60.0	-10.7	0.8	-10.0	0.2	-0.1	-40.2	-34.7
2013 Jan. [(p)]	14.4	13.5	1.2	-0.9	0.5	0.2	-0.1	23.2	18.0	2.9	-6.7	0.7	-0.1	8.3	-1.2
	Growth rates														
2011	0.0	14.4	5.6	-2.7	43.3	-	-13.1	0.4	8.1	-9.3	0.4	36.0	-	-0.2	2.1
2012	-1.5	16.9	3.4	-5.4	50.8	-	-24.9	-8.2	5.9	-17.3	-14.2	-14.0	-	4.3	4.8
2012 Q3	-2.9	15.7	-6.7	-4.5	63.7	-	-44.6	-8.1	12.9	-23.3	-11.5	9.5	-	-6.8	-7.5
Q4	-1.5	16.9	3.4	-5.4	50.8	-	-24.9	-8.2	5.9	-17.3	-14.2	-14.0	-	4.3	4.8
2012 Oct.	-3.4	15.1	-6.4	-5.5	60.1	-	-43.0	-9.1	9.1	-17.7	-13.7	12.3	-	-7.3	-8.1
Nov.	-2.7	17.2	-3.1	-5.8	47.1	-	-27.1	-8.1	6.5	-18.8	-12.8	-34.8	-	1.0	1.6
Dec.	-1.5	16.9	3.4	-5.4	50.8	-	-24.9	-8.2	5.9	-17.3	-14.2	-14.0	-	4.3	4.8
2013 Jan. [(p)]	-1.7	11.0	0.9	-5.1	59.1	-	-15.8	-8.6	3.6	-13.6	-14.6	-4.8	-	0.8	0.4

C9 Total deposits by sector [2)]

(annual growth rates)

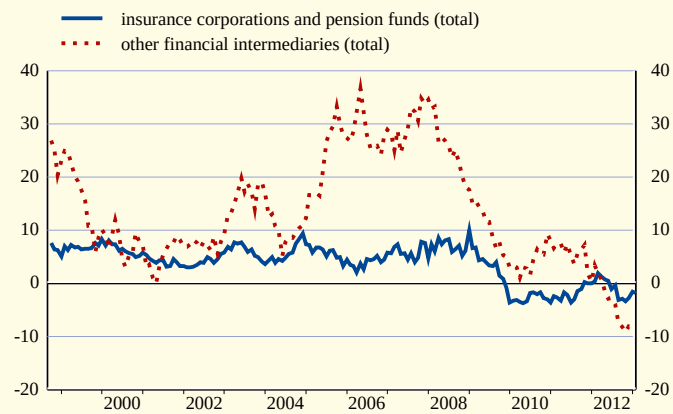

C10 Total deposits and deposits included in M3 by sector [2)]

(annual growth rates)

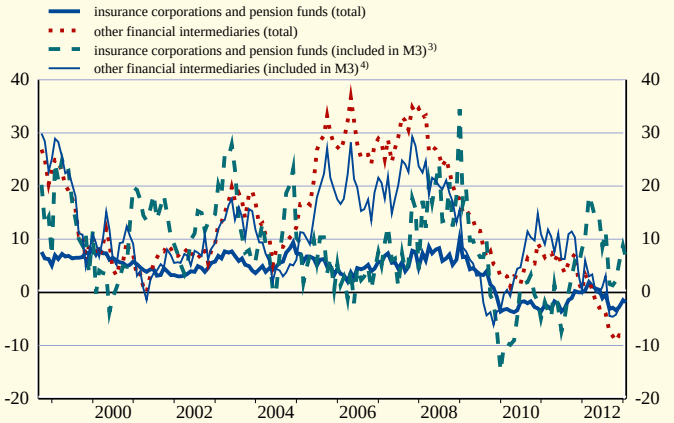

Source: ECB.

1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.
2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
3) Covers deposits in columns 2, 3, 5 and 7.
4) Covers deposits in columns 9, 10, 12 and 14.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

2.5 Rahalaitoksissa olevien talletusten erittely[1), 2)]

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

2. Yrityksien ja kotitalouksien talletukset

	Yritykset							Kotitaloudet[3)]						
	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot	Yhteensä	Yön yli	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset		Repot
			Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk				Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Kannat													
	Taloustoimet													
	Kasvuvauhdit													

K11 Talletukset yhteensä sektoreittain[2)]
(vuotuinen kasvuvauhti)

Yritykset (yhteensä)
Kotitaloudet (yhteensä)

K12 Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain[2)]
(vuotuinen kasvuvauhti)

Yritykset (yhteensä)
Kotitaloudet (yhteensä)
Yritykset (M3:een sisältyvät talletukset)[4)]
Kotitaloudet (M3:een sisältyvät talletukset)[5)]

Lähde: EKP.
1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
3) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.
4) Sarakkeet 2, 3, 5 ja 7.
5) Sarakkeet 9, 10, 12 ja 14.

2.5 Deposits held with MFIs: breakdown [1), 2)]

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

2. Deposits by non-financial corporations and households

	Non-financial corporations							Households [3)]						
	Total	Overnight	With an agreed maturity of:		Redeemable at notice of:		Repos	Total	Overnight	With an agreed maturity of:		Redeemable at notice of:		Repos
			Up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months				Up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Outstanding amounts													
2011	1,687.3	1,050.6	448.4	97.7	72.3	2.0	16.3	5,894.0	2,255.7	948.3	723.7	1,837.0	106.7	22.7
2012	1,767.5	1,153.2	409.2	106.8	85.4	2.0	10.9	6,119.8	2,346.6	980.0	747.5	1,937.3	98.0	10.4
2012 Q3	1,701.1	1,094.5	403.8	104.9	84.0	1.7	12.2	6,015.6	2,296.0	973.7	741.7	1,891.8	99.6	12.7
Q4	1,767.5	1,153.2	409.2	106.8	85.4	2.0	10.9	6,119.8	2,346.6	980.0	747.5	1,937.3	98.0	10.4
2012 Oct.	1,716.4	1,100.4	411.6	106.4	83.6	1.7	12.7	6,016.9	2,285.1	976.7	739.8	1,904.5	98.9	11.9
Nov.	1,728.6	1,115.1	408.4	106.5	84.8	2.0	11.9	6,035.1	2,299.6	974.3	740.7	1,909.4	99.4	11.7
Dec.	1,767.5	1,153.2	409.2	106.8	85.4	2.0	10.9	6,119.8	2,346.6	980.0	747.5	1,937.3	98.0	10.4
2013 Jan. (p)	1,720.4	1,110.8	397.5	108.0	88.3	1.9	13.9	6,130.8	2,337.0	982.6	750.0	1,954.4	96.2	10.8
	Transactions													
2011	2.9	8.9	-7.7	8.7	-7.3	0.4	-0.2	139.0	7.4	42.5	55.3	43.5	-2.6	-7.0
2012	85.4	105.7	-38.6	12.9	9.5	0.0	-4.0	225.0	90.5	33.7	21.8	102.2	-11.0	-12.3
2012 Q3	25.7	31.4	-10.5	3.5	2.6	0.0	-1.2	15.9	8.3	-1.1	0.3	13.8	-3.8	-1.7
Q4	69.5	59.4	8.5	2.0	-0.9	0.3	0.1	104.9	51.0	9.0	3.5	46.8	-3.0	-2.3
2012 Oct.	16.3	6.0	8.2	1.6	-0.5	0.0	1.0	1.6	-10.9	3.2	-1.9	12.7	-0.7	-0.7
Nov.	12.8	14.9	-3.2	0.1	1.2	0.3	-0.5	18.0	14.6	-0.5	-1.2	6.3	-0.9	-0.2
Dec.	40.4	38.6	3.5	0.4	-1.6	0.0	-0.4	85.3	47.3	6.4	6.6	27.8	-1.4	-1.3
2013 Jan. (p)	-43.9	-40.3	-10.8	1.3	3.0	-0.1	3.1	12.3	-8.9	4.1	1.6	17.1	-1.9	0.4
	Growth rates													
2011	0.2	0.9	-1.7	9.9	-9.3	28.9	-3.4	2.4	0.3	4.7	8.3	2.4	-2.4	-23.6
2012	5.1	10.1	-8.6	13.4	13.0	-1.4	-24.6	3.8	4.0	3.6	3.0	5.6	-10.2	-54.2
2012 Q3	2.3	9.2	-13.7	12.2	4.7	0.4	-34.7	3.0	2.4	5.5	4.5	3.9	-8.5	-62.3
Q4	5.1	10.1	-8.6	13.4	13.0	-1.4	-24.6	3.8	4.0	3.6	3.0	5.6	-10.2	-54.2
2012 Oct.	3.1	9.5	-12.0	13.1	6.7	-16.1	-33.2	3.1	2.2	5.3	3.9	4.6	-9.1	-63.1
Nov.	4.5	10.6	-10.1	13.1	10.7	0.4	-35.8	3.6	3.4	4.3	3.6	5.2	-9.4	-62.1
Dec.	5.1	10.1	-8.6	13.4	13.0	-1.4	-24.6	3.8	4.0	3.6	3.0	5.6	-10.2	-54.2
2013 Jan. (p)	5.9	11.1	-9.2	13.7	15.3	-8.3	4.5	3.8	4.8	2.0	2.7	5.6	-11.3	-52.2

C11 Total deposits by sector [2)]

(annual growth rates)

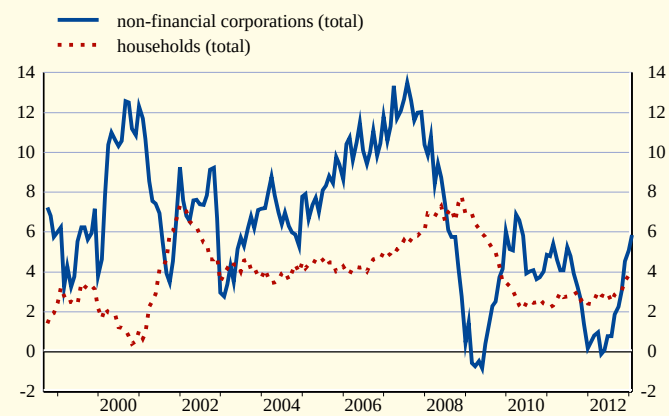

C12 Total deposits and deposits included in M3 by sector [2)]

(annual growth rates)

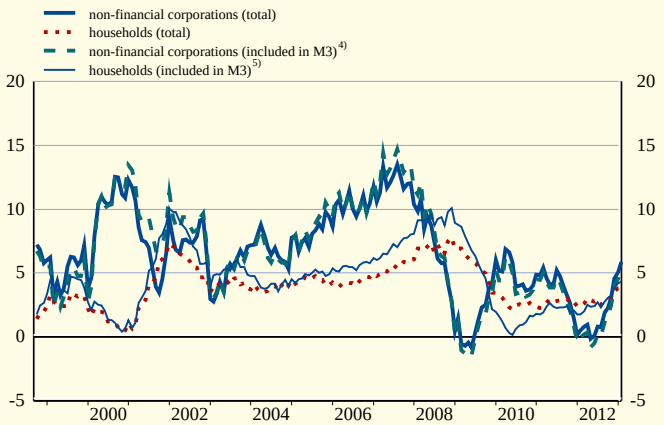

Source: ECB.

1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.
2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
3) Including non-profit institutions serving households.
4) Covers deposits in columns 2, 3, 5 and 7.
5) Covers deposits in columns 9, 10, 12 and 14.

2.5 Rahalaitoksissa olevien talletusten erittely[1), 2)]

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

3. Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset

	Julkisyhteisöt					Euroalueen ulkopuoliset				
	Yhteensä	Valtion-hallinto	Muut julkisyhteisöt			Yhteensä	Pankit[3)]	Muut kuin pankit		
			Osavaltio-hallinto	Paikallis-hallinto	Sosiaali-turvarahastot			Yhteensä	Julkisyhteisöt	Muut
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Kannat									
	Taloustoimet									
	Kasvuvauhdit									

K13 Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset[2)]

(vuotuinen kasvuvauhti)

- Julkisyhteisöt
- Euroalueen ulkopuoliset pankit
- Euroalueen ulkopuoliset muut kuin pankit

Lähde: EKP.
1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
3) Tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samankaltaisia kuin rahalaitokset.

2.5 Deposits held with MFIs: breakdown [1), 2)]

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

3. Deposits by government and non-euro area residents

	General government					Non-euro area residents				
	Total	Central government	Other general government			Total	Banks [3)]	Non-banks		
			State government	Local government	Social security funds			Total	General government	Other
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Outstanding amounts									
2010	426.7	196.2	47.7	108.7	74.1	3,484.7	2,487.5	997.1	45.9	951.2
2011	441.8	195.5	48.6	112.6	85.2	3,153.6	2,175.0	978.6	44.3	934.3
2012 Q1	466.7	192.5	65.0	113.4	95.9	3,314.2	2,331.4	982.8	54.7	928.1
Q2	507.1	190.9	98.4	112.3	105.5	3,243.7	2,290.4	953.3	41.6	911.7
Q3	512.0	204.5	93.1	111.3	103.1	3,131.2	2,176.6	954.5	42.8	911.8
Q4 (p)	449.9	171.7	62.8	111.4	104.0	2,891.3	2,009.0	876.9	38.8	838.1
	Transactions									
2010	50.0	47.4	4.3	-5.0	2.9	-15.1	-85.9	70.8	7.5	63.3
2011	16.9	3.3	0.6	2.3	10.6	-334.9	-314.6	-20.3	-2.1	-18.2
2012 Q1	25.9	-2.9	16.5	1.3	10.9	193.5	180.6	12.9	11.0	1.8
Q2	25.0	0.8	18.9	-1.3	6.7	-133.6	-76.4	-57.2	-13.9	-43.3
Q3	4.8	13.7	-5.5	-0.9	-2.5	-93.1	-101.1	8.0	1.4	6.6
Q4 (p)	-62.6	-33.3	-30.2	0.1	0.9	-210.0	-146.8	-68.8	-3.6	-65.2
	Growth rates									
2010	13.3	32.2	9.9	-4.4	4.1	-0.1	-3.3	8.2	12.7	7.8
2011	3.9	1.3	1.3	2.1	14.3	-9.8	-12.8	-1.9	-4.4	-1.8
2012 Q1	-1.6	-18.3	23.5	5.6	21.2	-1.9	-2.7	-0.3	29.7	-1.6
Q2	-5.5	-27.4	51.5	0.8	17.5	-5.3	-4.2	-8.2	-16.3	-7.8
Q3	7.1	-2.0	45.5	1.1	14.1	-7.9	-6.5	-11.4	-15.8	-11.2
Q4 (p)	-1.2	-11.2	10.3	-0.7	18.8	-7.6	-6.6	-10.7	-11.7	-10.7

C13 Deposits by government and non-euro area residents [2)]

(annual growth rates)

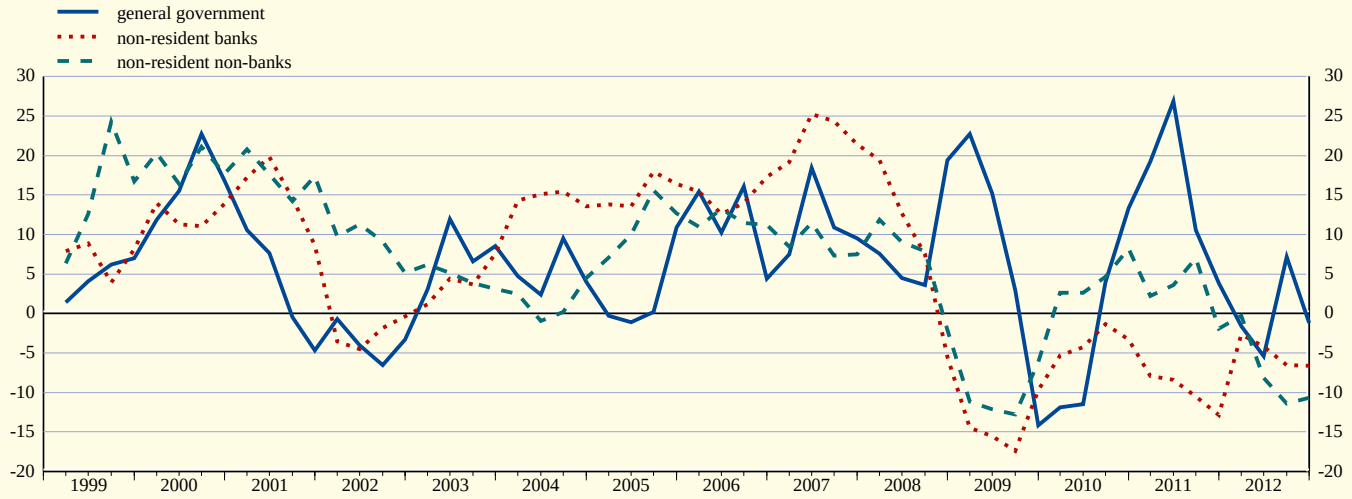

Source: ECB.
1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.
2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
3) The term "banks" is used in this table to indicate institutions similar to MFIs which are resident outside the euro area.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

2.6 Rahalaitosten hallussa olevien arvopapereiden erittely[1), 2)]

(miljardia euroa ja vuotuiset kasvuvauhdit, ajanjakson lopun kannat ja kasvuvauhdit, koko ajanjakson taloustoimet)

	Muut arvopaperit kuin osakkeet								Osakkeet ja osuudet			
	Yhteensä	Rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Muut euroalueella olevat		Euroalueen ulkopuoliset	Yhteensä	Rahalaitokset	Muut kuin rahalaitokset	Euroalueen ulkopuoliset
		Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro	Euro	Muu kuin euro					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Kannat											
	Taloustoimet											
	Kasvuvauhdit											

K14 Rahalaitosten hallussa olevat arvopaperit[2)]

(vuotuinen kasvuvauhti)

Muut arvopaperit kuin osakkeet
Osakkeet ja osuudet

Lähde: EKP.
1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

2.6 MFI holdings of securities: breakdown [1), 2)]

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

	Securities other than shares								Shares and other equity			
	Total	MFIs		General government		Other euro area residents		Non-euro area residents	Total	MFIs	Non-MFIs	Non-euro area residents
		Euro	Non-euro	Euro	Non-euro	Euro	Non-euro					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Outstanding amounts											
2011	5,697.7	1,764.2	87.8	1,373.0	22.9	1,489.2	28.3	932.5	1,507.2	485.1	726.6	295.4
2012	5,779.9	1,757.0	102.7	1,596.1	32.8	1,394.4	23.7	873.3	1,528.6	475.6	752.3	300.8
2012 Q3	5,787.2	1,784.9	104.7	1,587.4	31.9	1,351.1	25.5	901.6	1,510.6	486.5	734.8	289.3
Q4	5,779.9	1,757.0	102.7	1,596.1	32.8	1,394.4	23.7	873.3	1,528.6	475.6	752.3	300.8
2012 Oct.	5,757.4	1,765.0	103.5	1,605.2	31.4	1,345.0	28.9	878.5	1,511.1	485.9	733.2	292.0
Nov.	5,785.1	1,768.3	108.5	1,641.0	33.3	1,330.4	23.5	880.2	1,512.1	477.9	745.7	288.4
Dec.	5,779.9	1,757.0	102.7	1,596.1	32.8	1,394.4	23.7	873.3	1,528.6	475.6	752.3	300.8
2013 Jan. (p)	5,771.8	1,769.9	106.1	1,630.0	31.5	1,382.2	23.0	829.1	1,545.7	478.8	765.8	301.1
	Transactions											
2011	-29.2	45.1	7.8	-2.6	5.5	-24.9	-0.1	-60.1	17.0	60.2	-31.5	-11.7
2012	87.9	-7.2	16.2	190.8	10.6	-72.6	-3.9	-46.1	51.2	6.5	39.0	5.6
2012 Q3	-60.6	13.1	7.0	14.2	-1.5	-78.5	0.3	-15.4	20.4	2.1	16.3	2.0
Q4	-18.3	-30.6	-0.1	-12.0	1.7	41.7	-1.8	-17.1	18.9	-8.7	15.9	11.7
2012 Oct.	-33.6	-20.6	-0.7	11.0	-0.3	-6.9	3.0	-19.2	0.2	0.8	-3.9	3.3
Nov.	18.4	1.9	5.2	26.7	2.0	-14.7	-5.3	2.6	-0.5	-9.1	12.5	-3.9
Dec.	-3.1	-12.0	-4.7	-49.7	0.0	63.3	0.5	-0.6	19.2	-0.4	7.3	12.3
2013 Jan. (p)	13.0	-0.4	6.9	31.5	-0.1	-11.9	0.1	-13.1	13.5	1.0	12.2	0.3
	Growth rates											
2011	-0.5	2.7	7.7	-0.2	33.7	-1.6	-0.8	-6.2	1.1	13.8	-4.1	-3.8
2012	1.5	-0.4	18.6	14.0	48.5	-4.9	-13.7	-4.9	3.4	1.3	5.4	1.9
2012 Q3	3.3	5.3	19.4	13.8	39.6	-5.5	1.4	-4.6	1.6	4.2	1.8	-3.3
Q4	1.5	-0.4	18.6	14.0	48.5	-4.9	-13.7	-4.9	3.4	1.3	5.4	1.9
2012 Oct.	2.2	3.9	15.6	15.7	36.9	-8.5	10.6	-5.8	2.3	4.8	1.9	-1.0
Nov.	2.6	3.8	19.1	17.2	51.4	-9.6	-13.0	-3.9	1.9	2.7	3.0	-2.0
Dec.	1.5	-0.4	18.6	14.0	48.5	-4.9	-13.7	-4.9	3.4	1.3	5.4	1.9
2013 Jan. (p)	-0.2	-2.0	22.2	11.5	40.4	-6.5	-2.5	-7.7	3.2	-0.3	5.9	2.1

C14 MFI holdings of securities [2)]

(annual growth rates)

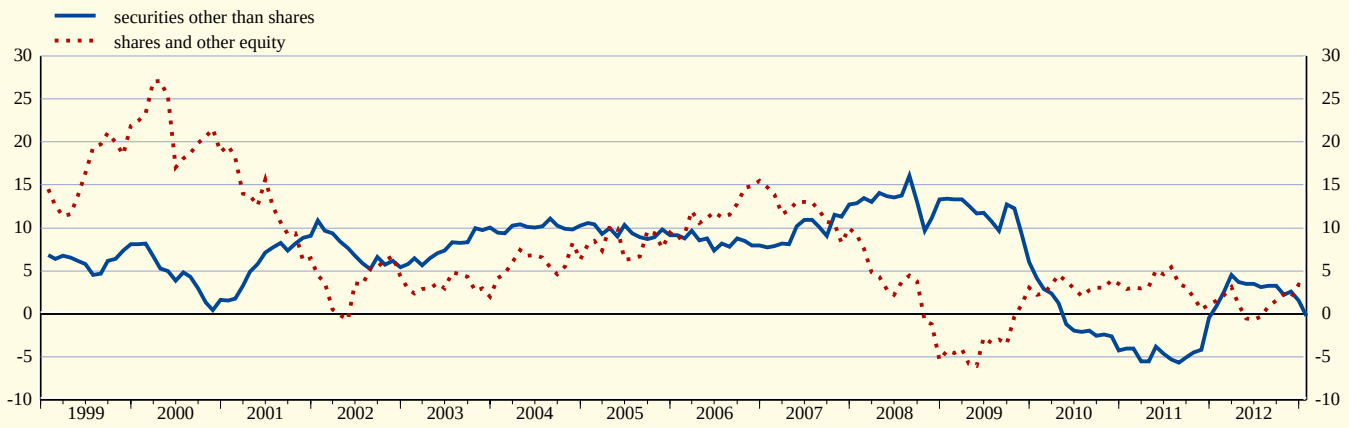

Source: ECB.

1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.

2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

2.7 Eräiden rahalaitostaseen erien valuuttaerittely[1), 2)]

(prosenttia kaikista valuutoista, kannat miljardia euroa, ajanjakson lopun havaintoja)

1. Lainat, hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet ja talletukset

	Rahalaitokset[3)]							Muut kuin rahalaitokset						
	Kaikki valuutat (kanta)	Euro[4)]	Muut valuutat kuin euro					Kaikki valuutat (kanta)	Euro[4)]	Muut valuutat kuin euro				
			Yhteensä							Yhteensä				
				USD	JPY	CHF	GBP				USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Lainat													
	Euroalueella oleville													
	Euroalueen ulkopuolisille													
	Hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet													
	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat													
	Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat													
	Talletukset													
	Euroalueella olevien													
	Euroalueen ulkopuolisten													

2. Euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat velkapaperit

	Kaikki valuutat (kanta)	Euro[4)]	Muut valuutat kuin euro				
			Yhteensä				
				USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7

Lähde: EKP.
1) Rahalaitossektori ilman eurojärjestelmää. Sektoriluokittelu perustuu EKT 95:ssä käytettyyn luokitukseen.
2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
3) Euroalueen ulkopuolisissa maissa laitoksia, jotka ovat samankaltaisia kuin euroalueen rahalaitokset.
4) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

2.7 Currency breakdown of selected MFI balance sheet items [1), 2)]

(percentages of total; outstanding amounts in EUR billions; end of period)

1. Loans, holdings of securities other than shares, and deposits

	MFIs [3)]							Non-MFIs						
	All currencies (outstanding amount)	Euro [4)]	Non-euro currencies					All currencies (outstanding amount)	Euro [4)]	Non-euro currencies				
			Total							Total				
				USD	JPY	CHF	GBP				USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Loans														
To euro area residents														
2010	5,517.3	-	-	-	-	-	-	12,245.0	96.0	4.0	2.1	0.2	1.1	0.4
2011	6,160.7	-	-	-	-	-	-	12,322.6	96.2	3.8	1.9	0.3	1.1	0.4
2012 Q3	6,105.8	-	-	-	-	-	-	12,349.8	96.3	3.7	1.8	0.2	1.0	0.4
Q4 (p)	5,796.2	-	-	-	-	-	-	12,196.4	96.4	3.6	1.7	0.2	1.0	0.5
To non-euro area residents														
2010	2,010.9	44.9	55.1	30.7	2.9	3.2	11.6	952.3	39.9	60.1	42.8	1.4	3.7	6.7
2011	2,022.5	44.5	55.5	35.6	2.5	2.7	9.3	998.9	38.2	61.8	41.2	2.6	3.3	7.8
2012 Q3	1,988.9	47.2	52.8	31.3	2.6	3.2	10.0	1,017.9	39.2	60.8	38.9	2.5	2.9	9.4
Q4 (p)	1,909.8	47.3	52.7	31.8	1.9	3.5	10.2	959.1	40.3	59.7	38.2	2.0	2.9	9.7
Holdings of securities other than shares														
Issued by euro area residents														
2010	1,886.4	94.3	5.7	3.3	0.1	0.3	1.7	3,062.5	98.5	1.5	0.8	0.1	0.1	0.4
2011	1,852.0	95.3	4.7	2.5	0.1	0.3	1.5	2,913.3	98.2	1.8	1.0	0.2	0.1	0.4
2012 Q3	1,889.6	94.5	5.5	2.7	0.1	0.3	2.0	2,995.9	98.1	1.9	1.1	0.1	0.1	0.5
Q4 (p)	1,859.7	94.5	5.5	2.7	0.1	0.3	2.0	3,046.9	98.1	1.9	1.2	0.1	0.1	0.4
Issued by non-euro area residents														
2010	545.9	49.9	50.1	27.6	0.3	0.5	16.8	506.2	33.3	66.7	40.4	3.9	0.9	13.6
2011	457.0	56.4	43.6	21.1	0.3	0.3	16.0	475.4	32.2	67.8	39.4	5.8	0.7	13.7
2012 Q3	446.8	54.3	45.7	19.2	0.3	0.6	19.9	454.8	33.7	66.3	37.7	6.3	0.7	12.6
Q4 (p)	436.9	54.7	45.3	19.6	0.3	0.3	19.4	436.4	34.2	65.8	39.1	5.5	0.9	11.5
Deposits														
By euro area residents														
2010	5,774.7	92.9	7.1	4.1	0.3	1.3	0.8	10,739.7	97.1	2.9	1.9	0.2	0.1	0.4
2011	6,370.7	92.1	7.9	5.1	0.2	1.2	0.7	10,947.8	97.0	3.0	2.0	0.1	0.1	0.4
2012 Q3	6,399.1	93.5	6.5	3.9	0.2	1.1	0.7	11,031.7	97.0	3.0	2.0	0.1	0.1	0.4
Q4 (p)	6,160.9	93.7	6.3	3.8	0.2	1.1	0.6	11,041.9	97.0	3.0	2.0	0.1	0.1	0.4
By non-euro area residents														
2010	2,487.5	52.0	48.0	31.8	2.2	1.8	8.7	997.1	58.8	41.2	29.3	1.2	1.4	5.1
2011	2,175.0	59.2	40.8	25.6	2.1	1.8	7.2	978.6	56.1	43.9	30.0	2.0	1.5	5.1
2012 Q3	2,176.6	59.8	40.2	25.5	2.1	1.1	7.3	954.5	53.8	46.2	30.1	2.1	1.3	5.8
Q4 (p)	2,009.0	58.3	41.7	27.9	1.6	1.0	7.3	876.9	52.3	47.7	31.3	1.9	1.1	6.3

2. Debt securities issued by euro area MFIs

	All currencies (outstanding amount)	Euro [4)]	Non-euro currencies				
			Total				
				USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7
2010	5,083.2	81.6	18.4	9.7	1.8	2.1	2.5
2011	5,236.8	82.0	18.0	9.4	1.7	2.0	2.6
2012 Q3	5,197.5	82.0	18.0	9.5	1.6	1.9	2.5
Q4 (p)	5,073.9	81.8	18.2	9.6	1.6	1.9	2.5

Source: ECB.
1) MFI sector excluding the Eurosystem; sectoral classification is based on the ESA 95.
2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
3) For non-euro area residents, the term "MFIs" refers to institutions similar to euro area MFIs.
4) Including items expressed in the national denominations of the euro.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

2.8 Euroalueen sijoitusrahastojen[1] yhteenlaskettu tase

(miljardia euroa, kannat ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

1. Saamiset

	Yhteensä	Talletukset ja lainasaamiset	Muut arvopaperit kuin osakkeet	Osakkeet ja osuudet (pl. sijoitus-/raha-markkinarahastojen osuudet	Sijoitus-/raha-markkinarahastojen osuudet	Muut kuin rahoitussaamiset	Muut saamiset (ml. johdannaiset)
	1	2	3	4	5	6	7
	Kannat						
	Taloustoimet						

2. Velat

	Yhteensä	Lainat ja talletukset	Liikkeeseen lasketut sijoitusrahastojen osuudet				Muut velat (ml. johdannaiset)
			Yhteensä	Euroalueella olevien hallussa olevat		Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat	
					Sijoitusrahastot		
	1	2	3	4	5	6	7
	Kannat						
	Taloustoimet						

3. Liikkeeseen lasketut sijoitusrahastojen osuudet rahaston sijotusstrategian ja tyypin mukaan

	Yhteensä	Rahastot sijoitusstrategian mukaan						Rahastot rahasto-tyypin mukaan		Lisätieto: raha-markkina-rahastot
		Joukkolaina-rahastot	Osakerahastot	Yhdistelmä-rahastot	Kiinteistö-rahastot	Hedge-rahastot	Muut rahastot	Avoimet rahastot	Suljetut rahastot	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Kannat									
	Taloustoimet									

Lähde: EKP.

1) Muut kuin rahamarkkinarahastot (jotka esitetään taulukon 3 sarakkeessa 10). Lisätietoja Yleistä-osassa.

2.8 Aggregated balance sheet of euro area investment funds [1)]

(EUR billions; outstanding amounts at end of period; transactions during period)

1. Assets

	Total	Deposits and loan claims	Securities other than shares	Shares and other equity (excl. investment fund/ money market fund shares)	Investment fund/ money market fund shares	Non-financial assets	Other assets (incl. financial derivatives)
	1	2	3	4	5	6	7
	Outstanding amounts						
2012 June	6,707.3	480.6	2,730.7	1,816.3	880.4	244.1	555.2
July	6,947.7	488.2	2,823.1	1,891.0	915.5	247.0	582.9
Aug.	6,957.4	483.9	2,843.5	1,887.6	918.2	244.5	579.6
Sep.	7,034.0	501.9	2,855.0	1,919.3	925.4	243.8	588.7
Oct.	7,045.0	493.5	2,896.8	1,911.9	931.9	246.6	564.4
Nov.	7,139.5	494.0	2,938.5	1,936.6	944.8	246.5	579.1
Dec. (p)	7,170.5	472.6	2,966.2	1,985.5	961.9	244.2	540.1
	Transactions						
2012 Q2	17.8	12.2	35.7	-13.9	-5.5	2.7	-13.4
Q3	129.6	28.8	62.5	0.3	16.0	1.8	20.1
Q4 (p)	37.0	-26.3	81.5	20.2	28.8	3.5	-70.6

2. Liabilities

	Total	Loans and deposits received	Investment fund shares issued				Other liabilities (incl. financial derivatives)
			Total	Held by euro area residents		Held by non-euro area residents	
					Investment funds		
	1	2	3	4	5	6	7
	Outstanding amounts						
2012 June	6,707.3	134.0	6,070.9	4,493.1	664.4	1,577.8	502.4
July	6,947.7	137.2	6,278.5	4,632.3	699.5	1,646.2	532.0
Aug.	6,957.4	140.9	6,293.1	4,654.0	703.8	1,639.1	523.4
Sep.	7,034.0	150.7	6,348.7	4,668.1	717.5	1,680.6	534.7
Oct.	7,045.0	146.5	6,384.9	4,685.4	726.4	1,699.5	513.6
Nov.	7,139.5	150.1	6,465.5	4,742.6	739.6	1,723.0	523.9
Dec. (p)	7,170.5	143.5	6,557.9	4,808.2	757.9	1,749.6	469.2
	Transactions						
2012 Q2	17.8	6.6	39.5	-1.0	-12.5	40.7	-28.3
Q3	129.6	19.7	84.0	31.8	29.5	52.2	25.9
Q4 (p)	37.0	-7.2	123.1	73.9	32.9	49.2	-78.9

3. Investment fund shares issued broken down by investment policy and type of fund

	Total	Funds by investment policy						Funds by type		Memo item: Money market funds
		Bond funds	Equity funds	Mixed funds	Real estate funds	Hedge funds	Other funds	Open-end funds	Closed-end funds	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Outstanding amounts									
2012 May	6,025.2	2,160.8	1,540.3	1,478.8	311.3	138.1	395.8	5,938.5	86.6	999.9
June	6,070.9	2,173.3	1,570.9	1,479.4	311.4	138.3	397.6	5,989.8	81.1	969.5
July	6,278.5	2,249.7	1,630.8	1,529.9	317.6	140.7	409.8	6,197.0	81.5	964.5
Aug.	6,293.1	2,261.8	1,625.6	1,538.1	316.0	138.6	413.0	6,211.9	81.2	970.0
Sep.	6,348.7	2,274.3	1,654.9	1,551.5	315.9	139.7	412.5	6,266.3	82.4	942.3
Oct.	6,384.9	2,312.3	1,648.0	1,557.8	319.2	137.5	410.2	6,302.5	82.4	945.4
Nov.	6,465.5	2,351.3	1,668.4	1,573.3	320.4	136.3	415.9	6,382.8	82.8	945.6
Dec. (p)	6,557.9	2,373.0	1,707.2	1,598.8	318.0	141.0	419.8	6,477.7	80.1	911.1
	Transactions									
2012 June	10.6	17.8	-3.5	-4.6	1.2	-0.1	-0.2	15.0	-4.4	-25.7
July	44.9	23.8	-2.4	17.2	2.7	-0.4	4.1	44.7	0.2	-14.9
Aug.	16.9	17.4	-2.8	2.7	0.7	-1.0	-0.1	17.0	-0.1	13.1
Sep.	22.2	12.3	5.0	5.9	1.0	-0.4	-1.6	22.0	0.2	-22.0
Oct.	39.6	30.9	2.0	5.8	2.2	-1.3	0.0	39.7	-0.1	6.3
Nov.	31.6	27.4	-1.2	4.5	0.4	-1.9	2.5	31.4	0.2	1.6
Dec. (p)	51.9	16.0	17.7	11.5	0.2	3.8	2.5	51.5	0.4	-29.5

Source: ECB.

1) Other than money market funds (which are shown as a memo item in column 10 in Table 3 of this section). For further details, see the General Notes.

2.9 Sijoitusrahastojen[1] hallussa olevat arvopaperit liikkeeseenlaskijan mukaan

(miljardia euroa, kannat ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

1. Muut arvopaperit kuin osakkeet

	Yhteensä	Euroalue						Ulkomaat			
		Yhteensä	Rahalaitokset	Julkisyhteisöt	Muut rahoituksen välittäjät	Vakuutus-laitokset ja eläkerahastot	Yritykset		Euroalueen ulkopuoliset EU-maat	Yhdysvallat	Japani
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kannat											
Taloustoimet											

2. Osakkeet ja osuudet (muiden kuin sijoitus- ja rahamarkkinarahastojen)

	Yhteensä	Euroalue						Ulkomaat			
		Yhteensä	Rahalaitokset	Julkisyhteisöt	Muut rahoituksen välittäjät	Vakuutus-laitokset ja eläkerahastot	Yritykset		Euroalueen ulkopuoliset EU-maat	Yhdysvallat	Japani
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kannat											
Taloustoimet											

3. Sijoitus-/rahamarkkinarahastojen osuudet

	Yhteensä	Euroalue						Ulkomaat			
		Yhteensä	Raha-laitokset[2]	Julkisyhteisöt	Muut rahoituksen välittäjät[2]	Vakuutus-laitokset ja eläkerahastot	Yritykset		Euroalueen ulkopuoliset EU-maat	Yhdysvallat	Japani
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kannat											
Taloustoimet											

Lähde: EKP.
1) Muut kuin rahamarkkinarahastot. Lisätietoja Yleistä-osassa.
2) Sijoitusrahastojen (muiden kuin rahamarkkinarahastojen) osuuksien liikkeeseenlaskijat ovat muita rahoituksen välittäjiä. Rahamarkkinarahastojen osuuksien liikkeeseenlaskijat ovat rahalaitoksia.

2.9 Securities held by investment funds [1] broken down by issuer of securities

(EUR billions; outstanding amounts at end of period; transactions during period)

1. Securities other than shares

	Total	Euro area						Rest of the world			
		Total	MFIs	General government	Other financial intermediaries	Insurance corporations and pension funds	Non-financial corporations		EU Member States outside the euro area	United States	Japan
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Outstanding amounts										
2012 Q1	2,674.1	1,502.8	424.6	678.8	209.0	5.7	184.5	1,171.2	313.1	453.4	15.5
Q2	2,730.7	1,507.9	414.7	694.9	207.9	5.1	185.3	1,222.8	315.5	467.6	17.8
Q3	2,855.0	1,568.3	416.5	711.7	231.9	6.1	202.1	1,286.7	322.6	494.0	18.3
Q4 (p)	2,966.2	1,622.7	418.0	744.8	240.7	7.8	211.2	1,343.5	331.9	510.9	16.1
	Transactions										
2012 Q2	35.7	10.5	-9.4	16.7	0.8	-0.4	2.9	25.2	-5.9	-8.3	1.1
Q3	62.5	18.6	-7.4	-4.5	18.2	0.5	11.7	44.0	-0.8	28.2	-0.4
Q4 (p)	81.5	27.9	-3.6	21.0	2.9	1.2	6.5	53.7	8.8	16.8	-1.4

2. Shares and other equity (other than investment fund and money market fund shares)

	Total	Euro area						Rest of the world			
		Total	MFIs	General government	Other financial intermediaries	Insurance corporations and pension funds	Non-financial corporations		EU Member States outside the euro area	United States	Japan
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Outstanding amounts										
2012 Q1	1,887.4	689.0	56.4	-	41.7	24.1	566.7	1,198.4	162.7	389.8	75.3
Q2	1,816.3	638.9	45.5	-	38.6	22.3	532.5	1,177.3	163.6	391.9	78.1
Q3	1,919.3	684.5	52.9	-	44.5	24.1	563.0	1,234.7	172.0	412.1	72.1
Q4 (p)	1,985.5	720.9	60.8	-	51.1	27.6	581.3	1,264.6	175.8	407.8	78.1
	Transactions										
2012 Q2	-13.9	-9.4	-2.8	-	-1.4	0.2	-5.4	-4.3	0.2	-0.9	3.6
Q3	0.3	-3.4	0.5	-	3.8	-1.0	-6.7	3.7	-0.3	4.7	-4.0
Q4 (p)	20.2	-0.1	1.8	-	3.9	0.5	-6.3	20.3	0.7	6.1	4.6

3. Investment fund/money market fund shares

	Total	Euro area						Rest of the world			
		Total	MFIs [2]	General government	Other financial intermediaries [2]	Insurance corporations and pension funds	Non-financial corporations		EU Member States outside the euro area	United States	Japan
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Outstanding amounts										
2012 Q1	889.3	753.2	69.0	-	684.1	-	-	136.1	25.2	41.2	0.6
Q2	880.4	744.0	79.5	-	664.4	-	-	136.5	24.9	43.0	0.6
Q3	925.4	792.6	75.1	-	717.5	-	-	132.8	27.4	40.0	0.6
Q4 (p)	961.9	830.3	72.4	-	757.9	-	-	131.6	28.7	40.2	0.6
	Transactions										
2012 Q2	-5.5	-3.4	9.1	-	-12.5	-	-	-2.1	-0.2	0.4	0.0
Q3	16.0	22.7	-6.8	-	29.5	-	-	-6.7	1.0	-3.0	0.0
Q4 (p)	28.8	29.5	-3.3	-	32.9	-	-	-0.7	1.2	0.5	0.0

Source: ECB.

1) Other than money market funds. For further details, see the General Notes.

2) Investment fund shares (other than money market fund shares) are issued by other financial intermediaries. Money market fund shares are issued by MFIs.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

2.10 Euroalueen erityisyhteisöjen yhteenlaskettu tase

(miljardia euroa, ajanjakson lopun kannat, taloustoimet koko ajanjaksolla)

1. Saamiset

	Yhteensä	Talletukset ja lainasaamiset								Muut arvopaperit kuin osakkeet	Muut arvopaperistetut saamiset	Osakkeet ja osuudet	Muut saamiset
			Yhteensä	Alkuperäinen liikkeeseenlaskija: euroalueella olevat									
				Rahalaitokset		Muut rahoituksen välittäjät, vakuutuslaitokset ja eläkerahastot	Yritykset	Julkisyhteisöt	Alkup. liikkeeseenlaskijana euroalueen ulkopuoliset				
					Rahalaitosten taseessa pysyvät[1]								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Kannat												
	Taloustoimet												

2. Velat

	Yhteensä	Saadut lainat ja talletukset	Liikkeeseen lasketut velkapaperit			Oma pääoma ja varaukset	Muut velat
			Yhteensä	Enintäään 2 vuotta	Yli 2 vuotta		
	1	2	3	4	5	6	7
	Kannat						
	Taloustoimet						

3. Hallussa olevat euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperistetut lainat ja muut arvopaperit kuin osakkeet

	Euroalueen rahalaitosten liikeeseen laskemat arvopaperistetut lainat							Muut arvopaperit kuin osakkeet					
	Yhteensä	Euroalueen lainanottajasektorit[2]					Euroalueen ulkopuoliset lainanottajasektorit	Yhteensä	Euroalueella olevat				Euroalueen ulkopuoliset
		Kotitaloudet	Yritykset	Muut rahoituksen välittäjät	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot	Julkisyhteisöt			Yhteensä	Rahalaitokset	Muut kuin rahalaitokset	Erityisyhteisöt	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Kannat												
	Taloustoimet												

Lähde: EKP.

1) Lainat, joiden arvopaperistamisessa on käytetty erillisyhteisöä (financial vehicle corporation, FVC) ja jotka pysyvät rahalaitoksen taseessa eli lainat, joita ei ole kirjattu pois taseesta. Kirjataanko lainat pois rahalaitoksen taseesta vai ei, riippuu voimassa olevasta kirjanpitokäytännöstä. Lisätietoja Yleistä-osassa.

2) Ei sisällä rahalaitosten välisiä arvopaperistettuja lainoja.

2.10 Aggregated balance sheet of euro area financial vehicle corporations

(EUR billions; outstanding amounts at end of period; transactions during period)

1. Assets

	Total	Deposits and loan claims	Securitised loans							Securities other than shares	Other securitised assets	Shares and other equity	Other assets
			Total	Originated in euro area					Originated outside euro area				
				MFIs		Other financial intermediaries, insurance corporations and pension funds	Non-financial corporations	General government					
					Remaining on the MFI balance sheet [1]								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Outstanding amounts												
2011 Q4	2,283.6	328.1	1,533.6	1,218.7	581.2	154.6	23.4	4.8	132.0	225.9	89.5	37.0	69.5
2012 Q1	2,232.4	321.3	1,504.6	1,197.8	551.6	149.5	23.6	4.8	129.0	213.1	86.7	35.9	70.8
Q2	2,156.1	306.2	1,458.7	1,149.4	513.2	154.1	22.9	4.4	127.9	210.5	84.8	30.8	65.1
Q3	2,078.1	302.0	1,397.7	1,086.1	476.1	158.5	23.4	4.4	125.3	196.2	86.0	28.6	67.6
Q4	2,041.6	284.0	1,377.1	1,061.8	469.8	162.8	24.3	4.0	124.2	198.9	87.9	27.9	65.7
	Transactions												
2011 Q4	72.2	2.8	67.2	62.7	-	7.4	0.8	-0.4	-3.3	0.0	1.5	-1.0	1.6
2012 Q1	-52.4	-6.5	-26.9	-19.1	-	-5.0	0.3	0.0	-3.1	-13.2	-1.8	-1.0	-3.0
Q2	-83.0	-14.8	-48.6	-51.0	-	5.0	-0.7	-0.4	-1.5	-3.0	-1.9	-5.3	-9.4
Q3	-80.6	-4.1	-61.3	-64.2	-	4.3	0.5	0.0	-2.0	-15.0	1.5	-2.2	0.5
Q4	-39.9	-17.8	-18.6	-22.4	-	4.1	1.1	-0.4	-1.0	0.7	2.4	-0.6	-6.1

2. Liabilities

	Total	Loans and deposits received	Debt securities issued			Capital and reserves	Other liabilities
			Total	Up to 2 years	Over 2 years		
	1	2	3	4	5	6	7
	Outstanding amounts						
2011 Q4	2,283.6	154.9	1,876.6	66.4	1,810.2	35.5	216.6
2012 Q1	2,232.4	155.2	1,820.6	59.5	1,761.1	34.7	221.9
Q2	2,156.1	150.4	1,750.6	55.7	1,694.9	28.5	226.6
Q3	2,078.1	144.4	1,680.5	54.6	1,626.0	27.0	226.1
Q4	2,041.6	138.1	1,655.3	54.1	1,601.3	27.0	221.1
	Transactions						
2011 Q4	72.2	18.6	63.6	3.8	59.8	-0.6	-9.5
2012 Q1	-52.4	1.2	-54.9	-7.6	-47.3	-0.9	2.2
Q2	-83.0	-5.1	-72.6	-3.8	-68.8	-5.8	0.4
Q3	-80.6	-5.7	-71.4	-1.4	-70.1	-0.9	-2.6
Q4	-39.9	-5.4	-26.3	-0.4	-25.8	-0.1	-8.0

3. Holdings of securitised loans originated by euro area MFIs and securities other than shares

	Securitised loans originated by euro area MFIs							Securities other than shares					
	Total	Euro area borrowing sector [2]					Non-euro area borrowing sector	Total	Euro area residents				Non-euro area residents
		Households	Non-financial corporations	Other financial intermediaries	Insurance corporations and pension funds	General government			Total	MFIs	Non-MFIs		
												Financial vehicle corporations	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Outstanding amounts												
2011 Q4	1,218.7	890.1	254.6	18.0	0.2	6.6	32.5	225.9	123.7	42.1	81.6	33.4	102.1
2012 Q1	1,197.8	879.5	245.6	18.2	0.2	6.4	32.2	213.1	117.8	41.4	76.4	32.9	95.3
Q2	1,149.4	833.0	244.6	18.7	0.2	6.3	33.1	210.5	117.7	42.6	75.2	31.7	92.8
Q3	1,086.1	787.5	231.8	17.1	0.2	5.5	31.4	196.2	110.7	38.6	72.2	29.9	85.5
Q4	1,061.8	770.3	228.6	17.4	0.2	5.4	28.9	198.9	113.7	39.7	74.1	30.8	85.1
	Transactions												
2011 Q4	62.7	66.4	6.5	-0.8	-0.1	-3.0	-4.2	0.0	-0.6	-1.5	0.9	0.5	0.6
2012 Q1	-19.1	-10.4	-8.2	0.3	0.0	-0.2	0.6	-13.2	-6.0	-0.7	-5.3	-0.5	-7.2
Q2	-51.0	-48.5	-1.1	0.5	0.0	-0.1	0.3	-3.0	0.1	0.9	-0.7	-1.4	-3.1
Q3	-64.2	-47.0	-12.6	-1.0	0.0	-0.8	-1.8	-15.0	-7.1	-4.4	-2.7	-1.1	-7.9
Q4	-22.4	-17.8	-2.1	0.4	0.0	-0.1	-1.1	0.7	2.5	0.7	1.8	1.2	-1.8

Source: ECB.

1) Loans securitised using euro area financial vehicle corporations which remain on the balance sheet of the relevant MFI - i.e. which have not been derecognised. Whether or not loans are derecognised from the balance sheet of the MFI depends on the relevant accounting rules. For further information, see the General Notes.

2) Excludes securitisations of inter-MFI loans.

2.11 Euroalueen vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen yhteenlaskettu tase

(miljardia euroa, ajanjakson lopun kannat)

1. Saamiset

	Yhteensä	Käteinen ja talletukset	Lainat	Muut arvo-paperit kuin osakkeet	Osakkeet ja osuudet	Sijoitus-rahastojen rahasto-osuudet	Rahamarkkina-rahastojen rahasto-osuudet	Vakuutusmaksu- ja korvausvastuu	Muut saamiset ja velat sekä johdannaiset	Muut kuin rahoitusvarat
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

2. Hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet

	Yhteensä	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat
		Yhteensä	Rahalaitokset	Julkisyhteisöt	Muut rahoituksen välittäjät	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8

3. Velat ja nettovarallisuus

	Velat									Nettovarallisuus
	Yhteensä	Saadut lainat	Muut arvo-paperit kuin osakkeet	Osakkeet ja osuudet	Vakuutustekninen vastuuvelka				Muut saamiset ja velat sekä johdannaiset	
					Yhteensä	Kotitalouksien osuus henki-vakuutus-rahastoista	Kotitalouksien osuus eläke-rahastoista	Vakuutusmaksu- ja korvausvastuu		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Lähde: EKP.

2.11 Aggregated balance sheet of euro area insurance corporations and pension funds

(EUR billions; outstanding amounts at end of period)

1. Assets

	Total	Currency and deposits	Loans	Securities other than shares	Shares and other equity	Investment fund shares	Money market fund shares	Prepayments of insurance premiums and reserves for outstanding claims	Other accounts receivable/ payable and financial derivatives	Non-financial assets
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2009 Q4	6,655.0	784.1	431.3	2,488.0	799.4	1,447.1	91.1	254.6	210.9	148.4
2010 Q1	6,889.2	781.1	437.6	2,616.8	803.8	1,526.4	90.8	260.3	228.5	143.9
Q2	6,908.9	782.3	441.1	2,647.7	781.2	1,514.3	86.9	265.7	244.1	145.7
Q3	7,083.0	780.5	449.2	2,738.7	796.6	1,555.0	82.9	267.3	267.1	145.6
Q4	7,018.6	768.5	453.5	2,677.2	826.1	1,586.3	72.1	267.2	220.1	147.6
2011 Q1	7,106.7	768.9	454.6	2,730.8	833.4	1,597.4	73.8	275.6	222.4	149.6
Q2	7,122.3	771.6	462.1	2,741.8	833.0	1,598.4	79.1	267.0	220.8	148.4
Q3	7,118.5	788.6	461.4	2,765.8	782.8	1,547.0	90.2	267.0	267.6	148.1
Q4	7,123.5	780.5	471.5	2,725.5	791.5	1,574.2	95.2	265.0	270.2	149.8
2012 Q1	7,386.5	791.2	470.3	2,844.3	802.3	1,683.1	98.4	266.7	279.4	150.8
Q2	7,448.4	780.2	469.2	2,872.0	815.9	1,683.0	103.1	270.4	302.2	152.3
Q3	7,652.6	782.7	477.4	2,978.0	827.9	1,757.8	108.7	273.5	293.8	152.9

2. Holdings of securities other than shares

	Total	Issued by euro area residents						Issued by non-euro area residents
		Total	MFIs	General government	Other financial intermediaries	Insurance corporations and pension funds	Non-financial corporations	
	1	2	3	4	5	6	7	8
2009 Q4	2,488.0	2,077.6	542.4	1,135.9	241.5	17.0	140.8	410.4
2010 Q1	2,616.8	2,193.6	574.9	1,217.9	236.2	16.1	148.5	423.2
Q2	2,647.7	2,223.9	578.3	1,230.9	245.8	16.2	152.7	423.8
Q3	2,738.7	2,307.8	594.6	1,284.5	255.0	18.7	154.9	430.9
Q4	2,677.2	2,250.5	590.7	1,251.7	233.4	17.4	157.2	426.7
2011 Q1	2,730.8	2,310.9	612.8	1,288.6	237.1	17.1	155.3	419.9
Q2	2,741.8	2,321.2	616.9	1,291.7	236.7	16.7	159.1	420.6
Q3	2,765.8	2,339.0	626.7	1,304.8	228.5	16.8	162.2	426.8
Q4	2,725.5	2,295.1	623.7	1,262.2	226.3	16.4	166.5	430.4
2012 Q1	2,844.3	2,388.3	650.3	1,307.4	232.4	17.0	181.1	456.0
Q2	2,872.0	2,397.7	656.5	1,299.6	237.0	16.8	187.9	474.3
Q3	2,978.0	2,481.1	686.0	1,330.4	245.5	17.4	202.0	496.9

3. Liabilities and net worth

	Liabilities									Net worth
	Total	Loans received	Securities other than shares	Shares and other equity	Insurance technical reserves				Other accounts receivable/ payable and financial derivatives	
					Total	Net equity of households in life insurance reserves	Net equity of households in pension fund reserves	Prepayments of insurance premiums and reserves for outstanding claims		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2009 Q4	6,446.3	233.0	39.4	442.1	5,533.2	3,040.9	1,692.8	799.5	198.6	208.7
2010 Q1	6,644.9	249.8	39.5	456.7	5,708.7	3,126.8	1,753.4	828.5	190.3	244.3
Q2	6,723.8	252.0	40.8	428.4	5,808.6	3,157.0	1,821.9	829.8	194.0	185.0
Q3	6,882.2	276.8	39.7	437.2	5,948.1	3,220.7	1,902.3	825.1	180.4	200.8
Q4	6,836.8	252.4	42.5	444.8	5,928.7	3,257.8	1,846.4	824.4	168.4	181.8
2011 Q1	6,886.9	264.9	40.5	462.4	5,943.3	3,285.6	1,817.5	840.2	175.8	219.8
Q2	6,910.1	265.2	43.1	451.7	5,973.5	3,309.2	1,830.5	833.9	176.6	212.2
Q3	7,016.7	272.8	42.2	406.9	6,104.6	3,290.8	1,981.8	832.0	190.2	101.8
Q4	7,035.6	266.8	42.2	405.3	6,132.9	3,299.4	2,006.2	827.3	188.4	87.9
2012 Q1	7,195.0	275.2	44.5	437.8	6,247.5	3,339.8	2,061.4	846.3	190.1	191.6
Q2	7,272.6	283.2	43.5	421.8	6,320.1	3,342.4	2,130.9	846.7	204.1	175.7
Q3	7,349.8	293.7	44.9	455.4	6,360.3	3,395.4	2,120.5	844.3	195.6	302.8

Source: ECB.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

EUROALUEEN TILINPITO

3.1 Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan
(miljardia euroa)

Käyttö 2012/III	Euro-alue	Koti-taloudet	Yritykset	Rahoitus-laitokset	Julkis-yhteisöt	Ulkomaat
Ulkomaiden tili						
Tavaroiden ja palvelujen vienti						
Kauppatase[1)]						
Tulonmuodostustili						
Arvonlisäys, brutto (perushintaan)						
Tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot						
Bruttokansantuote (markkinahintaan)						
Palkansaajakorvaukset						
Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot						
Kiinteän pääoman kuluminen						
Toimintaylijäämä ja sekatulo, netto[1)]						
Ensitulon jakotili						
Toimintaylijäämä ja sekatulo, netto						
Palkansaajakorvaukset						
Tuotannon verot miinus tukipalkkiot						
Omaisuustulot						
Korot						
Muut omaisuustulot						
Kansantulo, netto[1)]						
Tulojen uudelleenjaon tili						
Kansantulo, netto						
Tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot						
Sosiaaliturvamaksut						
Rahamääräiset sosiaalietuudet						
Muut tulonsiirrot						
Vahinkovakuutusmaksut, netto						
Vahinkovakuutuskorvaukset						
Muu						
Käytettävissä oleva tulo, netto[1)]						
Tulonkäyttötili						
Käytettävissä oleva tulo, netto						
Kulutusmenot						
Yksilölliset kulutusmenot						
Kollektiiviset kulutusmenot						
Kotitalouksien eläkerahasto-osuuden oikaisu						
Säästö, netto / vaihtotase[1)]						
Pääomatili						
Säästö, netto / vaihtotase						
Pääoman bruttomuodostus						
Kiinteän pääoman bruttomuodostus						
Varastojen muutokset ja arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset						
Kiinteän pääoman kuluminen						
Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset						
Pääomansiirrot						
Pääomaverot						
Muut pääomansiirrot						
Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (–) (pääomatilin kautta laskettuna)[1)]						
Tilastollinen ero						

Lähteet: EKP ja Eurostat.
1) Lisätietoja tasapainoerien laskemisesta Teknisiä huomautuksia -osassa.

3 EURO AREA ACCOUNTS

3.1 Integrated economic and financial accounts by institutional sector
(EUR billions)

Uses 2012 Q3	Euro area	Households	Non-financial corporations	Financial corporations	General government	Rest of the world
External account						
Exports of goods and services						632
Trade balance [1]						-49
Generation of income account						
Gross value added (basic prices)						
Taxes less subsidies on products						
Gross domestic product (market prices)						
Compensation of employees	1,125	116	717	56	237	
Other taxes less subsidies on production	27	9	12	3	4	
Consumption of fixed capital	377	101	214	11	51	
Net operating surplus and mixed income [1]	581	277	274	31	-1	
Allocation of primary income account						
Net operating surplus and mixed income						
Compensation of employees						6
Taxes less subsidies on production						
Property income	644	34	252	288	69	111
Interest	358	32	62	195	69	53
Other property income	286	2	190	93	0	58
Net national income [1]	1,987	1,597	125	49	215	
Secondary distribution of income account						
Net national income						
Current taxes on income, wealth, etc.	282	228	45	9	0	1
Social contributions	433	433				1
Social benefits other than social transfers in kind	470	1	18	34	417	1
Other current transfers	189	69	24	48	48	10
Net non-life insurance premiums	46	34	10	1	1	2
Non-life insurance claims	46			46		1
Other	98	35	15	1	47	7
Net disposable income [1]	1,961	1,421	70	54	416	
Use of income account						
Net disposable income						
Final consumption expenditure	1,865	1,373			491	
Individual consumption expenditure	1,677	1,373			303	
Collective consumption expenditure	188				188	
Adjustment for the change in the net equity of households in pension fund reserves	14	0	1	13	0	0
Net saving/current external account [1]	96	62	69	41	-76	-36
Capital account						
Net saving/current external account						
Gross capital formation	438	142	233	10	53	
Gross fixed capital formation	436	140	233	10	53	
Changes in inventories and acquisitions less disposals of valuables	2	2	0	0	0	
Consumption of fixed capital						
Acquisitions less disposals of non-produced non-financial assets	0	-1	1	0	0	0
Capital transfers	45	9	0	1	34	5
Capital taxes	7	7	0	0		0
Other capital transfers	38	3	0	1	34	5
Net lending (+)/net borrowing (-) (from capital account) [1]	38	24	74	45	-104	-38
Statistical discrepancy	0	3	-3	0	0	0

Sources: ECB and Eurostat.
1) For details of the calculation of the balancing items, see the Technical Notes.

3.1 Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan (jatkoa)

(miljardia euroa)

Resurssit 2012/III	Euro-alue	Koti-taloudet	Yritykset	Rahoitus-laitokset	Julkis-yhteisöt	Ulkomaat
Ulkomaiden tili						
Tavaroiden ja palvelujen tuonti						
Kauppatase						
Tulonmuodostustili						
Arvonlisäys, brutto (perushintaan)						
Tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot						
Bruttokansantuote (markkinahintaan)[2]						
Palkansaajakorvaukset						
Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot						
Kiinteän pääoman kuluminen						
Toimintaylijäämä ja sekatulo, netto						
Ensitulon jakotili						
Toimintaylijäämä ja sekatulo, netto						
Palkansaajakorvaukset						
Tuotannon verot miinus tukipalkkiot						
Omaisuustulot						
Korot						
Muut omaisuustulot						
Kansantulo, netto						
Tulojen uudelleenjaon tili						
Kansantulo, netto						
Tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot						
Sosiaaliturvamaksut						
Rahamääräiset sosiaalietuudet						
Muut tulonsiirrot						
Vahinkovakuutusmaksut, netto						
Vahinkovakuutuskorvaukset						
Muu						
Käytettävissä oleva tulo, netto						
Tulonkäyttötili						
Käytettävissä oleva tulo, netto						
Kulutusmenot						
Yksilölliset kulutusmenot						
Kollektiiviset kulutusmenot						
Kotitalouksien eläkerahasto-osuuden oikaisu						
Säästö, netto / vaihtotase						
Pääomatili						
Säästö, netto / vaihtotase						
Pääoman bruttomuodostus						
Kiinteän pääoman bruttomuodostus						
Varastojen muutokset ja arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset						
Kiinteän pääoman kuluminen						
Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset						
Pääomansiirrot						
Pääomaverot						
Muut pääomansiirrot						
Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (–) (pääomatilin kautta laskettuna)						
Tilastollinen ero						

Lähteet: EKP ja Eurostat.

2) Bruttokansantuote on yhtä suuri kuin kaikkien kotimaan sektoreiden bruttoarvonlisäyksen ja nettomääräisten tuoteverojen (tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot) summa.

3.1 Integrated economic and financial accounts by institutional sector (cont'd)

(EUR billions)

Resources 2012 Q3	Euro area	Households	Non-financial corporations	Financial corporations	General government	Rest of the world
External account						
Imports of goods and services						583
Trade balance						
Generation of income account						
Gross value added (basic prices)	2,110	503	1,216	101	290	
Taxes less subsidies on products	241					
Gross domestic product (market prices)[2]	2,352					
Compensation of employees						
Other taxes less subsidies on production						
Consumption of fixed capital						
Net operating surplus and mixed income						
Allocation of primary income account						
Net operating surplus and mixed income	581	277	274	31	-1	
Compensation of employees	1,128	1,128				4
Taxes less subsidies on production	268				268	1
Property income	654	227	103	307	17	100
Interest	354	55	39	251	9	56
Other property income	299	172	64	56	8	44
Net national income						
Secondary distribution of income account						
Net national income	1,987	1,597	125	49	215	
Current taxes on income, wealth, etc.	282				282	1
Social contributions	433	1	19	49	364	2
Social benefits other than social transfers in kind	468	468				3
Other current transfers	165	86	13	47	19	34
Net non-life insurance premiums	46			46		2
Non-life insurance claims	44	35	7	1	0	2
Other	75	50	6	0	19	30
Net disposable income						
Use of income account						
Net disposable income	1,961	1,421	70	54	416	
Final consumption expenditure						
Individual consumption expenditure						
Collective consumption expenditure						
Adjustment for the change in the net equity of households in pension fund reserves	14	14				0
Net saving/current external account						
Capital account						
Net saving/current external account	96	62	69	41	-76	-36
Gross capital formation						
Gross fixed capital formation						
Changes in inventories and acquisitions less disposals of valuables						
Consumption of fixed capital	377	101	214	11	51	
Acquisitions less disposals of non-produced non-financial assets						
Capital transfers	48	10	25	5	7	2
Capital taxes	7				7	0
Other capital transfers	41	10	25	5	0	2
Net lending (+)/net borrowing (-) (from capital account)						
Statistical discrepancy						

Sources: ECB and Eurostat.

2) Gross domestic product is equal to the gross value added of all domestic sectors plus net taxes (i.e. taxes less subsidies) on products.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

3.1 Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan (jatkoa)
(miljardia euroa)

Varat 2012/III	Euro-alue	Koti-taloudet	Yritykset	Raha-laitokset	Muut rahoituksen välittäjät	Vakuutus-laitokset ja eläke-rahastot	Julkis-yhteisöt	Ulkomaat
Varallisuuden avaustase, rahoitusvarat								
Rahoitusvarat yhteensä								
Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet								
Käteinen ja talletukset								
Lyhytaikaiset velkapaperit								
Pitkäaikaiset velkapaperit								
Lainat								
josta: Pitkäaikaiset								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Vakuutustekninen vastuuvelka								
Muut saamiset ja johdannaiset								
Nettorahoitusvarallisuus								
Rahoitustili, rahoitusvaroihin kohdistuvat taloustoimet								
Rahoitusvaroihin kohdistuvat taloustoimet yhteensä								
Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet								
Käteinen ja talletukset								
Lyhytaikaiset velkapaperit								
Pitkäaikaiset velkapaperit								
Lainat								
josta: Pitkäaikaiset								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Vakuutustekninen vastuuvelka								
Muut saamiset ja johdannaiset								
Taloustoimista johtuvat nettorahoitusvarallisuuden muutokset								
Muiden muutosten tili, rahoitusvarat								
Rahoitusvarojen muut muutokset yhteensä								
Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet								
Käteinen ja talletukset								
Lyhytaikaiset velkapaperit								
Pitkäaikaiset velkapaperit								
Lainat								
josta: Pitkäaikaiset								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Vakuutustekninen vastuuvelka								
Muut saamiset ja johdannaiset								
Nettorahoitusvarallisuuden muut muutokset								
Varallisuuden päätöstase, rahoitusvarat								
Rahoitusvarat yhteensä								
Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet								
Käteinen ja talletukset								
Lyhytaikaiset velkapaperit								
Pitkäaikaiset velkapaperit								
Lainat								
josta: Pitkäaikaiset								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Vakuutustekninen vastuuvelka								
Muut saamiset ja johdannaiset								
Nettorahoitusvarallisuus								

Lähde: EKP.

3.1 Integrated economic and financial accounts by institutional sector (cont'd)

(EUR billions)

Assets 2012 Q3	Euro area	Households	Non-financial corporations	MFIs	Other financial inter-mediaries	Insurance corporations and pension funds	General govern-ment	Rest of the world
Opening balance sheet, financial assets								
Total financial assets		19,123	16,592	35,886	15,776	7,040	4,211	17,944
Monetary gold and special drawing rights (SDRs)				495				
Currency and deposits		6,917	2,033	12,195	2,263	800	854	3,664
Short-term debt securities		53	95	583	428	65	35	643
Long-term debt securities		1,316	289	6,409	2,632	2,798	429	3,980
Loans		76	3,093	13,441	3,888	473	681	2,120
of which: Long-term		57	1,826	10,436	2,720	353	579	.
Shares and other equity		4,054	7,404	1,734	6,322	2,525	1,388	6,720
Quoted shares		700	1,282	322	1,981	501	195	.
Unquoted shares and other equity		2,011	5,751	1,123	3,315	305	1,027	.
Mutual fund shares		1,344	370	289	1,026	1,719	167	.
Insurance technical reserves		6,045	176	3	0	233	4	256
Other accounts receivable and financial derivatives		662	3,502	1,026	243	146	821	562
Net financial worth								
Financial account, transactions in financial assets								
Total transactions in financial assets		26	110	-491	202	43	-62	34
Monetary gold and SDRs				0				0
Currency and deposits		15	27	-385	-27	1	-41	-71
Short-term debt securities		4	-4	-14	3	7	0	-25
Long-term debt securities		-30	0	-61	104	15	-7	38
Loans		1	29	10	20	8	-1	17
of which: Long-term		0	57	-14	0	4	19	.
Shares and other equity		-7	21	0	68	11	6	54
Quoted shares		-9	7	11	16	0	0	.
Unquoted shares and other equity		7	13	4	31	-3	0	.
Mutual fund shares		-5	2	-15	20	15	6	.
Insurance technical reserves		26	-2	0	0	3	0	2
Other accounts receivable and financial derivatives		16	39	-40	34	-2	-19	18
Changes in net financial worth due to transactions								
Other changes account, financial assets								
Total other changes in financial assets		196	186	58	212	196	32	134
Monetary gold and SDRs				35				
Currency and deposits		-2	-6	-27	10	0	-3	-22
Short-term debt securities		-1	-3	4	-6	0	0	1
Long-term debt securities		15	5	21	64	96	8	40
Loans		0	-4	-27	-22	2	3	1
of which: Long-term		0	-4	-15	-18	1	0	.
Shares and other equity		124	233	55	161	96	20	130
Quoted shares		26	57	13	102	22	7	.
Unquoted shares and other equity		51	175	37	29	2	8	.
Mutual fund shares		48	1	5	30	72	4	.
Insurance technical reserves		60	0	0	0	2	0	-3
Other accounts receivable and financial derivatives		-2	-38	-4	5	-1	5	-12
Other changes in net financial worth								
Closing balance sheet, financial assets								
Total financial assets		19,344	16,889	35,454	16,190	7,279	4,181	18,112
Monetary gold and SDRs				530				
Currency and deposits		6,930	2,054	11,783	2,247	801	810	3,571
Short-term debt securities		56	89	573	424	72	34	619
Long-term debt securities		1,301	294	6,370	2,801	2,908	429	4,058
Loans		77	3,118	13,424	3,885	484	682	2,138
of which: Long-term		57	1,879	10,406	2,702	358	599	.
Shares and other equity		4,172	7,658	1,789	6,551	2,633	1,414	6,903
Quoted shares		716	1,347	347	2,099	522	202	.
Unquoted shares and other equity		2,069	5,939	1,163	3,375	304	1,036	.
Mutual fund shares		1,387	373	279	1,076	1,806	177	.
Insurance technical reserves		6,132	174	3	0	238	4	255
Other accounts receivable and financial derivatives		676	3,502	982	282	143	807	568
Net financial worth								

Source: ECB.

3.1 Kansantalouden kootut talous- ja rahoitustilit institutionaalisen sektorin mukaan (jatkoa)
(miljardia euroa)

Velat 2012/III	Euro-alue	Koti-taloudet	Yritykset	Raha-laitokset	Muut rahoituksen välittäjät	Vakuutus-laitokset ja eläke-rahastot	Julkis-yhteisöt	Ulkomaat
Varallisuuden avaustase, velat								
Velat yhteensä								
Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet								
Käteinen ja talletukset								
Lyhytaikaiset velkapaperit								
Pitkäaikaiset velkapaperit								
Lainat								
josta: Pitkäaikaiset								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Vakuutustekninen vastuuvelka								
Muut velat ja johdannaiset								
Nettorahoitusvarallisuus[1]								
Rahoitustili, velkoihin kohdistuvat taloustoimet								
Velkoihin kohdistuvat taloustoimet yhteensä								
Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet								
Käteinen ja talletukset								
Lyhytaikaiset velkapaperit								
Pitkäaikaiset velkapaperit								
Lainat								
josta: Pitkäaikaiset								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Vakuutustekninen vastuuvelka								
Muut velat ja johdannaiset								
Taloustoimista johtuvat nettorahoitusvarallisuuden muutokset[1]								
Muiden muutosten tili, velat								
Velkojen muut muutokset yhteensä								
Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet								
Käteinen ja talletukset								
Lyhytaikaiset velkapaperit								
Pitkäaikaiset velkapaperit								
Lainat								
josta: Pitkäaikaiset								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Vakuutustekninen vastuuvelka								
Muut velat ja johdannaiset								
Nettorahoitusvarallisuuden muut muutokset[1]								
Varallisuuden päätöstase, velat								
Velat yhteensä								
Monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet								
Käteinen ja talletukset								
Lyhytaikaiset velkapaperit								
Pitkäaikaiset velkapaperit								
Lainat								
josta: Pitkäaikaiset								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Vakuutustekninen vastuuvelka								
Muut velat ja johdannaiset								
Nettorahoitusvarallisuus[1]								

Lähde: EKP.
1) Lisätietoja tasapainoerien laskemisesta Teknisiä huomautuksia -osassa.

3.1 Integrated economic and financial accounts by institutional sector (cont'd)

(EUR billions)

Liabilities 2012 Q3	Euro area	Households	Non-financial corporations	MFIs	Other financial inter-mediaries	Insurance corporations and pension funds	General govern-ment	Rest of the world
Opening balance sheet, liabilities								
Total liabilities		6,797	25,694	34,738	15,524	7,153	10,024	16,148
Monetary gold and special drawing rights (SDRs)								
Currency and deposits			30	25,648	32	0	268	2,747
Short-term debt securities			99	691	82	3	713	314
Long-term debt securities			864	4,655	2,812	47	6,349	3,126
Loans		6,221	8,484		3,504	301	2,075	3,187
of which: Long-term		5,864	6,115		1,907	114	1,739	.
Shares and other equity		8	12,151	2,503	8,931	407	4	6,144
Quoted shares			3,336	315	197	102	0	.
Unquoted shares and other equity		8	8,815	1,218	2,812	304	4	.
Mutual fund shares				969	5,923			.
Insurance technical reserves		36	347	68	1	6,264	1	
Other accounts payable and financial derivatives		532	3,718	1,173	162	131	615	629
Net financial worth [1]	-1,301	12,326	-9,102	1,149	252	-113	-5,813	
Financial account, transactions in liabilities								
Total transactions in liabilities		-2	39	-509	173	45	42	73
Monetary gold and SDRs								
Currency and deposits			1	-442	0	0	6	-46
Short-term debt securities			-8	7	-10	0	-9	-11
Long-term debt securities			42	-12	-48	1	31	46
Loans		-4	0		68	11	-15	24
of which: Long-term		4	25		22	0	23	.
Shares and other equity		0	19	-18	105	2	0	45
Quoted shares			5	3	4	2	0	.
Unquoted shares and other equity		0	14	3	32	0	0	.
Mutual fund shares				-24	70			.
Insurance technical reserves		0	1	0	0	28	0	
Other accounts payable and financial derivatives		2	-15	-44	57	2	30	15
Changes in net financial worth due to transactions [1]	38	27	71	18	29	-2	-104	-38
Other changes account, liabilities								
Total other changes in liabilities		-9	411	94	181	84	153	65
Monetary gold and SDRs								
Currency and deposits			0	-38	0	0	0	-11
Short-term debt securities			0	-2	0	0	1	-2
Long-term debt securities			19	26	21	0	141	41
Loans		-3	-6		-16	0	0	-23
of which: Long-term		-2	-34		-15	0	0	.
Shares and other equity		0	427	103	204	27	0	57
Quoted shares			215	45	20	13	0	.
Unquoted shares and other equity		0	212	62	-17	14	0	.
Mutual fund shares				-3	202			.
Insurance technical reserves		0	0	0	0	60	0	
Other accounts payable and financial derivatives		-6	-30	6	-28	-3	12	2
Other changes in net financial worth [1]	-34	205	-224	-36	30	112	-121	69
Closing balance sheet, liabilities								
Total liabilities		6,786	26,144	34,323	15,878	7,282	10,220	16,285
Monetary gold and SDRs								
Currency and deposits			31	25,168	32	0	275	2,690
Short-term debt securities			91	696	72	3	704	301
Long-term debt securities			926	4,668	2,785	48	6,521	3,213
Loans		6,214	8,479		3,556	313	2,059	3,187
of which: Long-term		5,866	6,105		1,915	115	1,762	.
Shares and other equity		8	12,597	2,588	9,241	436	4	6,247
Quoted shares			3,555	363	220	117	0	.
Unquoted shares and other equity		8	9,042	1,283	2,826	318	4	.
Mutual fund shares				942	6,194			.
Insurance technical reserves		36	347	69	1	6,352	1	
Other accounts payable and financial derivatives		528	3,673	1,134	191	130	657	647
Net financial worth [1]	-1,297	12,558	-9,255	1,131	312	-3	-6,039	

Source: ECB.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

3.2 Euroalueen muu kuin rahoitustilinpito
(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat)

Käyttö	2008	2009	2010	2010/IV–2011/III	2011/I–2011/IV	2011/II–2012/I	2011/III–2012/II	2011/IV–2012/III
Tulonmuodostustili								
Arvonlisäys, brutto (perushintaan)								
Tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot								
Bruttokansantuote (markkinahintaan)								
Palkansaajakorvaukset								
Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot								
Kiinteän pääoman kuluminen								
Toimintaylijäämä ja sekatulo, netto[1)]								
Ensitulon jakotili								
Toimintaylijäämä ja sekatulo, netto								
Palkansaajakorvaukset								
Tuotannon verot miinus tukipalkkiot								
Omaisuustulot								
Korot								
Muut omaisuustulot								
Kansantulo, netto[1)]								
Tulojen uudelleenjaon tili								
Kansantulo, netto								
Tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot								
Sosiaaliturvamaksut								
Rahamääräiset sosiaalietuudet								
Muut tulonsiirrot								
Vahinkovakuutusmaksut, netto								
Vahinkovakuutuskorvaukset								
Muu								
Käytettävissä oleva tulo, netto[1)]								
Tulonkäyttötili								
Käytettävissä oleva tulo, netto								
Kulutusmenot								
Yksilölliset kulutusmenot								
Kollektiiviset kulutusmenot								
Kotitalouksien eläkerahasto-osuuden oikaisu								
Säästö, netto[1)]								
Pääomatili								
Säästö, netto								
Pääoman bruttomuodostus								
Kiinteän pääoman bruttomuodostus								
Varastojen muutokset ja arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset								
Kiinteän pääoman kuluminen								
Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset								
Pääomansiirrot								
Pääomaverot								
Muut pääomansiirrot								
Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (–) (pääomatilin kautta laskettuna)[1)]								

Lähteet: EKP ja Eurostat.
1) Lisätietoja tasapainoerien laskemisesta Teknisiä huomautuksia -osassa.

3.2 Euro area non-financial accounts
(EUR billions; four-quarter cumulated flows)

Uses	2008	2009	2010	2010 Q4-2011 Q3	2011 Q1-2011 Q4	2011 Q2-2012 Q1	2011 Q3-2012 Q2	2011 Q4-2012 Q3
Generation of income account								
Gross value added (basic prices)								
Taxes less subsidies on products								
Gross domestic product (market prices)								
Compensation of employees	4,463	4,448	4,505	4,594	4,621	4,638	4,648	4,659
Other taxes less subsidies on production	94	86	83	93	96	104	113	114
Consumption of fixed capital	1,361	1,387	1,417	1,453	1,466	1,477	1,486	1,495
Net operating surplus and mixed income [1]	2,359	2,101	2,217	2,260	2,253	2,247	2,229	2,214
Allocation of primary income account								
Net operating surplus and mixed income								
Compensation of employees								
Taxes less subsidies on production								
Property income	3,947	2,964	2,808	2,962	2,970	2,991	2,979	2,955
Interest	2,385	1,594	1,378	1,490	1,530	1,548	1,533	1,504
Other property income	1,562	1,370	1,430	1,472	1,440	1,443	1,446	1,451
Net national income [1]	7,802	7,545	7,773	7,917	7,954	7,986	7,992	8,012
Secondary distribution of income account								
Net national income								
Current taxes on income, wealth, etc.	1,145	1,029	1,055	1,103	1,112	1,123	1,139	1,154
Social contributions	1,672	1,677	1,704	1,739	1,753	1,761	1,770	1,774
Social benefits other than social transfers in kind	1,657	1,774	1,811	1,832	1,841	1,851	1,862	1,875
Other current transfers	772	773	777	781	782	786	790	792
Net non-life insurance premiums	188	180	182	183	184	184	185	186
Non-life insurance claims	189	181	182	184	184	185	186	187
Other	395	412	413	414	415	417	419	420
Net disposable income [1]	7,700	7,437	7,663	7,810	7,845	7,874	7,876	7,896
Use of income account								
Net disposable income								
Final consumption expenditure	7,139	7,152	7,319	7,452	7,477	7,505	7,513	7,518
Individual consumption expenditure	6,403	6,382	6,542	6,674	6,698	6,723	6,731	6,736
Collective consumption expenditure	736	770	778	778	779	781	782	783
Adjustment for the change in the net equity of households in pension fund reserves	70	61	56	58	59	60	61	60
Net saving [1]	561	285	343	358	368	370	364	377
Capital account								
Net saving								
Gross capital formation	2,072	1,705	1,790	1,871	1,871	1,853	1,820	1,791
Gross fixed capital formation	2,010	1,753	1,766	1,821	1,830	1,829	1,815	1,798
Changes in inventories and acquisitions less disposals of valuables	62	-47	24	50	41	24	5	-7
Consumption of fixed capital								
Acquisitions less disposals of non-produced non-financial assets	1	1	1	1	0	1	3	3
Capital transfers	152	183	221	171	174	167	172	179
Capital taxes	24	34	25	27	31	29	29	29
Other capital transfers	128	149	196	144	143	138	143	150
Net lending (+)/net borrowing (-) (from capital account) [1]	-143	-26	-19	-51	-25	4	40	93

Sources: ECB and Eurostat.
1) For details of the calculation of the balancing items, see the Technical Notes.

3.2 Euroalueen muu kuin rahoitustilinpito (jatkoa)
(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat)

Resurssit	2008	2009	2010	2010/IV–2011/III	2011/I–2011/IV	2011/II–2012/I	2011/III–2012/II	2011/IV–2012/III
Tulonmuodostustili								
Arvonlisäys, brutto (perushintaan)								
Tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot								
Bruttokansantuote (markkinahintaan)[2]								
Palkansaajakorvaukset								
Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot								
Kiinteän pääoman kuluminen								
Toimintaylijäämä ja sekatulo, netto								
Ensitulon jakotili								
Toimintaylijäämä ja sekatulo, netto								
Palkansaajakorvaukset								
Tuotannon verot miinus tukipalkkiot								
Omaisuustulot								
Korot								
Muut omaisuustulot								
Kansantulo, netto								
Tulojen uudelleenjaon tili								
Kansantulo, netto								
Tulo-, varallisuus- ym. juoksevat verot								
Sosiaaliturvamaksut								
Rahamääräiset sosiaalietuudet								
Muut tulonsiirrot								
Vahinkovakuutusmaksut, netto								
Vahinkovakuutuskorvaukset								
Muu								
Käytettävissä oleva tulo, netto								
Tulonkäyttötili								
Käytettävissä oleva tulo, netto								
Kulutusmenot								
Yksilölliset kulutusmenot								
Kollektiiviset kulutusmenot								
Kotitalouksien eläkerahasto-osuuden oikaisu								
Säästö, netto								
Pääomatili								
Säästö, netto								
Pääoman bruttomuodostus								
Kiinteän pääoman bruttomuodostus								
Varastojen muutokset ja arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset								
Kiinteän pääoman kuluminen								
Valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset								
Pääomansiirrot								
Pääomaverot								
Muut pääomansiirrot								
Nettoluotonanto (+) / nettoluotonotto (–) (pääomatilin kautta laskettuna)								

Lähteet: EKP ja Eurostat.
2) Bruttokansantuote on yhtä suuri kuin kaikkien kotimaan sektoreiden bruttoarvonlisäyksen ja nettomääräisten tuoteverojen (tuoteverot miinus tuotetukipalkkiot) summa.

3.2 Euro area non-financial accounts (cont'd)

(EUR billions; four-quarter cumulated flows)

Resources	2008	2009	2010	2010 Q4-2011 Q3	2011 Q1-2011 Q4	2011 Q2-2012 Q1	2011 Q3-2012 Q2	2011 Q4-2012 Q3
Generation of income account								
Gross value added (basic prices)	8,277	8,022	8,222	8,401	8,437	8,466	8,476	8,482
Taxes less subsidies on products	946	894	942	971	975	976	974	974
Gross domestic product (market prices)[2]	9,224	8,916	9,164	9,372	9,411	9,442	9,450	9,456
Compensation of employees								
Other taxes less subsidies on production								
Consumption of fixed capital								
Net operating surplus and mixed income								
Allocation of primary income account								
Net operating surplus and mixed income	2,359	2,101	2,217	2,260	2,253	2,247	2,229	2,214
Compensation of employees	4,472	4,458	4,518	4,608	4,634	4,651	4,661	4,672
Taxes less subsidies on production	1,047	998	1,039	1,076	1,081	1,090	1,096	1,098
Property income	3,870	2,952	2,808	2,934	2,955	2,988	2,984	2,983
Interest	2,328	1,550	1,333	1,449	1,488	1,506	1,499	1,477
Other property income	1,542	1,403	1,475	1,486	1,467	1,482	1,485	1,506
Net national income								
Secondary distribution of income account								
Net national income	7,802	7,545	7,773	7,917	7,954	7,986	7,992	8,012
Current taxes on income, wealth, etc.	1,154	1,034	1,059	1,109	1,118	1,129	1,143	1,157
Social contributions	1,670	1,675	1,702	1,738	1,752	1,759	1,768	1,772
Social benefits other than social transfers in kind	1,649	1,768	1,805	1,826	1,835	1,845	1,856	1,869
Other current transfers	671	668	669	675	675	676	678	681
Net non-life insurance premiums	189	181	182	184	184	185	186	187
Non-life insurance claims	184	177	178	180	180	180	181	181
Other	298	309	309	312	311	311	311	313
Net disposable income								
Use of income account								
Net disposable income	7,700	7,437	7,663	7,810	7,845	7,874	7,876	7,896
Final consumption expenditure								
Individual consumption expenditure								
Collective consumption expenditure								
Adjustment for the change in the net equity of households in pension fund reserves	70	61	56	58	59	60	61	60
Net saving								
Capital account								
Net saving	561	285	343	358	368	370	364	377
Gross capital formation								
Gross fixed capital formation								
Changes in inventories and acquisitions less disposals of valuables								
Consumption of fixed capital	1,361	1,387	1,417	1,453	1,466	1,477	1,486	1,495
Acquisitions less disposals of non-produced non-financial assets								
Capital transfers	161	192	232	181	185	178	185	192
Capital taxes	24	34	25	27	31	29	29	29
Other capital transfers	137	158	207	154	154	149	156	164
Net lending (+)/net borrowing (-) (from capital account)								

Sources: ECB and Eurostat.

2) Gross domestic product is equal to the gross value added of all domestic sectors plus net taxes (i.e. taxes less subsidies) on products.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

3.3 Kotitaloudet

(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat, kannat ajanjakson lopussa)

	2008	2009	2010	2010/IV–2011/III	2011/I–2011/IV	2011/II–2012/I	2011/III–2012/II	2011/IV–2012/III
Tulot, säästöt ja nettovarallisuuden muutokset								
Palkansaajakorvaukset (+)								
Toimintaylijäämä ja sekatulo, brutto (+)								
Saadut korot (+)								
Maksetut korot (–)								
Saadut muut omaisuustulot (+)								
Maksetut muut omaisuustulot (–)								
Tulo- ja varallisuusverot (–)								
Sosiaaliturvamaksut, netto (–)								
Sosiaalietuudet, netto (+)								
Saadut tulonsiirrot, netto (+)								
= Käytettävissä oleva tulo, brutto								
Kulutusmenot (–)								
Eläkerahastojen nettovarallisuuden muutokset (+)								
= Säästö, brutto								
Kiinteän pääoman kuluminen (–)								
Saadut pääomansiirrot, netto (+)								
Nettovarallisuuden muut muutokset (+)								
= Nettovarallisuuden muutokset								
Investoinnit, rahoituksen hankinta ja nettovarallisuuden muutokset								
Muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinta (+)								
Kiinteän pääoman kuluminen (–)								
Rahoitusinvestointien pääerät (+)								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit[1)]								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut ja noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Henki- ja eläkevakuutukset								
Varojen hankinnan pääerät (–)								
Lainat								
josta: Lainat euroalueen rahalaitoksista								
Varallisuuden muut muutokset (+)								
Muut kuin rahoitusvarat								
Rahoitusvarat								
Osakkeet ja osuudet								
Henki- ja eläkevakuutukset								
Muut virrat, netto (+)								
= Nettovarallisuuden muutokset								
Tase								
Muut kuin rahoitusvarat (+)								
Rahoitusvarat (+)								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit[1)]								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut ja noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Henki- ja eläkevakuutukset								
Muut varat, netto (+)								
Velat (–)								
Lainat								
josta: Lainat euroalueen rahalaitoksista								
= Nettovarallisuus								

Lähteet: EKP ja Eurostat.

1) Rahalaitosten liikkeeseen laskemat alle kahden vuoden arvopaperit ja muiden sektoreiden liikkeeseen laskemat alle vuoden arvopaperit.

3.3 Households

(EUR billions; four-quarter cumulated flows; outstanding amounts at end of period)

	2008	2009	2010	2010 Q4-2011 Q3	2011 Q1-2011 Q4	2011 Q2-2012 Q1	2011 Q3-2012 Q2	2011 Q4-2012 Q3
Income, saving and changes in net worth								
Compensation of employees (+)	4,472	4,458	4,518	4,608	4,634	4,651	4,661	4,672
Gross operating surplus and mixed income (+)	1,525	1,440	1,441	1,471	1,477	1,482	1,482	1,483
Interest receivable (+)	347	233	201	221	228	232	231	229
Interest payable (-)	251	146	124	141	145	146	142	137
Other property income receivable (+)	787	726	727	749	746	754	748	745
Other property income payable (-)	10	10	10	10	10	10	10	10
Current taxes on income and wealth (-)	873	842	848	876	881	892	906	921
Net social contributions (-)	1,668	1,672	1,699	1,734	1,748	1,756	1,765	1,769
Net social benefits (+)	1,644	1,763	1,800	1,821	1,830	1,840	1,851	1,864
Net current transfers receivable (+)	70	73	73	71	70	69	69	69
= Gross disposable income	6,045	6,023	6,080	6,179	6,201	6,223	6,219	6,224
Final consumption expenditure (-)	5,240	5,164	5,295	5,417	5,439	5,460	5,466	5,469
Changes in net worth in pension funds (+)	70	60	56	57	58	59	60	60
= Gross saving	874	920	840	819	820	822	813	815
Consumption of fixed capital (-)	375	379	385	393	396	398	401	403
Net capital transfers receivable (+)	0	10	14	12	10	9	9	9
Other changes in net worth (+)	-1,767	-884	772	-97	-647	-658	-1,099	-854
= Changes in net worth	-1,268	-333	1,240	341	-214	-226	-679	-433
Investment, financing and changes in net worth								
Net acquisition of non-financial assets (+)	648	553	557	572	576	576	571	565
Consumption of fixed capital (-)	375	379	385	393	396	398	401	403
Main items of financial investment (+)								
Short-term assets	450	7	38	126	124	146	160	170
Currency and deposits	437	121	118	146	118	155	168	178
Money market fund shares	-3	-40	-59	-23	-21	-22	-20	-27
Debt securities [1]	16	-74	-21	3	28	13	13	19
Long-term assets	56	456	376	245	212	210	174	135
Deposits	-25	71	57	57	55	53	41	27
Debt securities	30	8	-14	40	49	29	-21	-39
Shares and other equity	-82	151	96	-8	-17	26	60	53
Quoted and unquoted shares and other equity	67	122	97	32	35	64	87	64
Mutual fund shares	-149	29	0	-40	-52	-38	-27	-10
Life insurance and pension fund reserves	133	226	237	155	124	102	94	94
Main items of financing (-)								
Loans	257	108	126	123	96	79	47	26
of which: From euro area MFIs	83	65	147	148	81	34	13	1
Other changes in assets (+)								
Non-financial assets	-411	-1,201	676	347	-263	-499	-832	-1,274
Financial assets	-1,430	297	138	-466	-434	-235	-315	390
Shares and other equity	-1,165	99	46	-389	-411	-340	-399	179
Life insurance and pension fund reserves	-235	189	125	-20	20	98	101	179
Remaining net flows (+)	51	42	-33	32	62	54	11	10
= Changes in net worth	-1,268	-333	1,240	341	-214	-226	-679	-433
Balance sheet								
Non-financial assets (+)	27,917	26,890	27,738	28,115	27,656	27,380	27,196	27,003
Financial assets (+)								
Short-term assets	5,778	5,774	5,815	5,890	5,953	5,969	6,023	6,033
Currency and deposits	5,321	5,474	5,596	5,659	5,726	5,755	5,825	5,841
Money market fund shares	320	246	189	191	172	156	145	135
Debt securities [1]	137	54	30	40	55	57	53	56
Long-term assets	10,785	11,595	12,096	11,699	11,870	12,171	12,053	12,250
Deposits	911	961	1,020	1,062	1,074	1,084	1,092	1,089
Debt securities	1,327	1,388	1,328	1,309	1,336	1,368	1,316	1,301
Shares and other equity	3,847	4,130	4,271	3,776	3,838	4,007	3,909	4,037
Quoted and unquoted shares and other equity	2,881	2,984	3,044	2,688	2,723	2,803	2,711	2,785
Mutual fund shares	966	1,146	1,227	1,089	1,115	1,204	1,198	1,252
Life insurance and pension fund reserves	4,701	5,116	5,478	5,551	5,622	5,711	5,736	5,823
Remaining net assets (+)	370	388	424	496	477	463	471	490
Liabilities (-)								
Loans	5,806	5,935	6,121	6,205	6,219	6,206	6,221	6,214
of which: From euro area MFIs	4,914	4,968	5,213	5,313	5,281	5,269	5,294	5,283
= Net worth	39,044	38,711	39,951	39,994	39,738	39,777	39,522	39,562

Sources: ECB and Eurostat.

1) Securities issued by MFIs with a maturity of less than two years and securities issued by other sectors with a maturity of less than one year.

3.4 Yritykset

(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat, kannat ajanjakson lopussa)

	2008	2009	2010	2010/IV–2011/III	2011/I–2011/IV	2011/II–2012/I	2011/III–2012/II	2011/IV–2012/III
Tulot ja säästöt								
Arvonlisäys, brutto (perushintaan) (+)								
Palkansaajakorvaukset (–)								
Muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot (–)								
= Toimintaylijäämä, brutto (+)								
Kiinteän pääoman kuluminen (–)								
= Toimintaylijäämä, netto (+)								
Saadut omaisuustulot (+)								
Saadut korot								
Saadut muut omaisuustulot								
Maksetut korot ja vuokrat (–)								
= Yrittäjätulo, netto (+)								
Jaettu tulo (–)								
Maksetut tulo- ja varallisuusverot (–)								
Saadut sosiaaliturvamaksut (+)								
Maksetut sosiaalietuudet (–)								
Maksetut muut tulonsiirrot, netto (–)								
= Säästö, netto								
Investoinnit, rahoituksen hankinta ja säästöt								
Muiden kuin rahoitusvarojen nettohankinta (+)								
Kiinteän pääoman bruttomuodostus (+)								
Kiinteän pääoman kuluminen (–)								
Muiden ei-rahoitusvarojen nettohankinta (+)								
Rahoitusinvestointien pääerät (+)								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit[1)]								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Muut (lähinnä konsernien sisäisiä lainoja)								
Muut varat, netto (+)								
Varojen hankinnan pääerät (–)								
Velat								
josta: Lainat euroalueen rahalaitoksista								
josta: Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Saadut pääomansiirrot, netto (–)								
= Säästö, netto								
Rahoitustase								
Rahoitusvarat								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit[1)]								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Muut (lähinnä konsernien sisäisiä lainoja)								
Muut varat, netto								
Velat								
Vieras pääoma								
josta: Lainat rahalaitoksilta								
josta: Velkapaperit								
Osakkeet ja osuudet								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								

Lähteet: EKP ja Eurostat.
1) Rahalaitosten liikkeeseen laskemat alle kahden vuoden arvopaperit ja muiden sektoreiden liikkeeseen laskemat alle vuoden arvopaperit.

3.4 Non-financial corporations

(EUR billions; four-quarter cumulated flows; outstanding amounts at end of period)

	2008	2009	2010	2010 Q4-2011 Q3	2011 Q1-2011 Q4	2011 Q2-2012 Q1	2011 Q3-2012 Q2	2011 Q4-2012 Q3
Income and saving								
Gross value added (basic prices) (+)	4,758	4,520	4,679	4,812	4,833	4,850	4,857	4,860
Compensation of employees (-)	2,841	2,787	2,824	2,901	2,925	2,938	2,948	2,957
Other taxes less subsidies on production (-)	46	41	35	41	42	45	51	49
= Gross operating surplus (+)	1,871	1,693	1,820	1,869	1,866	1,867	1,858	1,854
Consumption of fixed capital (-)	765	782	799	822	830	836	842	847
= Net operating surplus (+)	1,106	911	1,021	1,047	1,036	1,031	1,017	1,007
Property income receivable (+)	628	529	558	555	555	559	565	577
Interest receivable	238	168	160	167	169	170	169	166
Other property income receivable	390	361	398	388	386	388	395	411
Interest and rents payable (-)	426	298	258	282	288	290	284	277
= Net entrepreneurial income (+)	1,309	1,142	1,321	1,321	1,303	1,300	1,298	1,307
Distributed income (-)	1,008	927	941	981	970	970	984	989
Taxes on income and wealth payable (-)	235	152	168	184	188	188	190	189
Social contributions receivable (+)	68	71	69	72	73	74	74	74
Social benefits payable (-)	66	68	69	69	70	70	70	71
Other net transfers (-)	48	47	44	45	47	48	48	48
= Net saving	20	19	167	113	102	98	80	84
Investment, financing and saving								
Net acquisition of non-financial assets (+)	368	71	163	208	204	186	160	135
Gross fixed capital formation (+)	1,074	902	938	985	994	994	990	981
Consumption of fixed capital (-)	765	782	799	822	830	836	842	847
Net acquisition of other non-financial assets (+)	58	-50	24	44	40	27	12	1
Main items of financial investment (+)								
Short-term assets	61	95	44	4	-32	-8	0	21
Currency and deposits	14	88	68	46	0	9	9	32
Money market fund shares	33	39	-23	-40	-43	-35	-30	-24
Debt securities [1]	14	-32	-1	-1	11	18	20	13
Long-term assets	645	199	449	473	444	471	403	294
Deposits	34	1	19	61	75	53	43	16
Debt securities	-25	23	8	2	-5	-12	-1	-1
Shares and other equity	350	104	270	289	240	270	202	134
Other (mainly intercompany loans)	285	72	152	120	133	160	158	145
Remaining net assets (+)	-33	64	-24	-57	-36	-45	-8	50
Main items of financing (-)								
Debt	657	77	143	203	228	230	204	192
of which: Loans from euro area MFIs	391	-108	-19	86	66	-3	-35	-76
of which: Debt securities	46	90	62	44	48	73	90	105
Shares and other equity	287	249	254	244	182	207	201	142
Quoted shares	-7	59	31	28	27	19	15	15
Unquoted shares and other equity	294	190	223	217	155	187	186	127
Net capital transfers receivable (-)	74	82	66	67	69	68	70	78
= Net saving	20	19	167	113	102	98	80	84
Financial balance sheet								
Financial assets								
Short-term assets	1,848	1,932	1,966	1,919	1,942	1,919	1,928	1,932
Currency and deposits	1,538	1,632	1,696	1,683	1,706	1,682	1,698	1,717
Money market fund shares	192	214	192	159	147	141	135	126
Debt securities [1]	117	86	79	78	89	97	95	89
Long-term assets	9,421	10,249	10,769	10,369	10,599	11,093	10,987	11,280
Deposits	247	236	247	296	313	336	335	336
Debt securities	217	238	254	255	260	286	289	294
Shares and other equity	6,340	7,108	7,430	6,851	7,031	7,446	7,269	7,532
Other (mainly intercompany loans)	2,617	2,666	2,838	2,967	2,994	3,025	3,093	3,118
Remaining net assets	156	167	-5	-18	15	56	-10	34
Liabilities								
Debt	9,247	9,268	9,514	9,660	9,682	9,696	9,794	9,843
of which: Loans from euro area MFIs	4,857	4,702	4,672	4,761	4,712	4,682	4,697	4,642
of which: Debt securities	695	815	877	878	884	934	963	1,017
Shares and other equity	11,147	12,398	12,935	11,755	11,993	12,572	12,151	12,597
Quoted shares	2,953	3,503	3,799	3,126	3,281	3,569	3,336	3,555
Unquoted shares and other equity	8,194	8,895	9,136	8,629	8,712	9,003	8,815	9,042

Sources: ECB and Eurostat.

1) Securities issued by MFIs with a maturity of less than two years and securities issued by other sectors with a maturity of less than one year.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

3.5 Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot

(miljardia euroa, neljän neljänneksen kumulatiiviset virrat, kannat ajanjakson lopussa)

	2008	2009	2010	2010/IV–2011/III	2011/I–2011/IV	2011/II–2012/I	2011/III–2012/II	2011/IV–2012/III
Rahoitustili, rahoitustaloustoimet								
Rahoitusinvestointien pääerät (+)								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit[1)]								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Lainat								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Muut varat, netto (+)								
Varojen hankinnan pääerät (–)								
Velkapaperit								
Lainat								
Osakkeet ja osuudet								
Vakuutustekninen vastuuvelka								
Kotitalouksien osuus henkivakuutus- ja eläkerahastoista								
Vakuutusmaksu- ja korvausvastuu								
= Taloustoimista johtuvat nettorahoitusvarallisuuden muutokset								
Muiden muutosten tili								
Rahoitusvarojen muut muutokset (+)								
Osakkeet ja osuudet								
Muut varat, netto								
Velkojen muut muutokset (–)								
Osakkeet ja osuudet								
Vakuutustekninen vastuuvelka								
Kotitalouksien osuus henkivakuutus- ja eläkerahastoista								
Vakuutusmaksu- ja korvausvastuu								
= Nettorahoitusvarallisuuden muut muutokset								
Rahoitustase								
Rahoitusvarat (+)								
Lyhytaikaiset varat								
Käteinen ja talletukset								
Rahamarkkinarahasto-osuudet								
Velkapaperit[1)]								
Pitkäaikaiset varat								
Talletukset								
Velkapaperit								
Lainat								
Noteeratut osakkeet								
Noteeraamattomat osakkeet ja osuudet								
Rahasto-osuudet								
Muut varat, netto (+)								
Velat (–)								
Velkapaperit								
Lainat								
Osakkeet ja osuudet								
Vakuutustekninen vastuuvelka								
Kotitalouksien osuus henkivakuutus- ja eläkerahastoista								
Vakuutusmaksu- ja korvausvastuu								
= Nettorahoitusvarallisuus								

Lähde: EKP.

1) Rahalaitosten liikkeeseen laskemat alle kahden vuoden arvopaperit ja muiden sektoreiden liikkeeseen laskemat alle vuoden arvopaperit.

3.5 Insurance corporations and pension funds

(EUR billions; four-quarter cumulated flows; outstanding amounts at end of period)

	2008	2009	2010	2010 Q4-2011 Q3	2011 Q1-2011 Q4	2011 Q2-2012 Q1	2011 Q3-2012 Q2	2011 Q4-2012 Q3
Financial account, financial transactions								
Main items of financial investment (+)								
Short-term assets	69	-47	-16	7	48	88	75	59
Currency and deposits	57	-33	-9	5	14	29	15	3
Money market fund shares	12	0	-17	-8	11	47	48	45
Debt securities [1]	1	-14	10	10	23	12	12	11
Long-term assets	129	293	291	242	131	78	81	87
Deposits	6	15	-5	9	7	-2	-5	-13
Debt securities	77	102	183	106	38	12	32	56
Loans	20	8	30	16	7	5	-1	10
Quoted shares	-15	-44	11	8	0	-3	-5	-5
Unquoted shares and other equity	17	-21	0	12	0	-5	2	-6
Mutual fund shares	25	233	73	91	79	71	57	44
Remaining net assets (+)	10	15	14	-40	-40	-47	-15	-12
Main items of financing (-)								
Debt securities	5	5	1	3	3	5	1	3
Loans	30	-4	7	13	6	8	11	14
Shares and other equity	8	5	7	3	2	2	4	5
Insurance technical reserves	123	250	273	157	123	101	101	107
Net equity of households in life insurance and pension fund reserves	122	242	252	146	121	103	94	101
Prepayments of insurance premiums and reserves for outstanding claims	1	8	20	10	2	-1	8	6
= Changes in net financial worth due to transactions	43	4	1	34	7	4	24	5
Other changes account								
Other changes in financial assets (+)								
Shares and other equity	-545	198	113	-92	-112	-22	-36	189
Other net assets	42	35	-8	-87	13	135	117	173
Other changes in liabilities (-)								
Shares and other equity	-171	12	-6	-42	-46	-31	-35	41
Insurance technical reserves	-250	159	140	-18	19	102	106	183
Net equity of households in life insurance and pension fund reserves	-243	189	130	-19	19	100	107	187
Prepayments of insurance premiums and reserves for outstanding claims	-7	-30	10	1	0	2	-1	-4
= Other changes in net financial worth	-82	62	-28	-119	-72	42	10	139
Financial balance sheet								
Financial assets (+)								
Short-term assets	376	324	313	343	348	380	370	386
Currency and deposits	224	195	190	199	193	208	195	200
Money market fund shares	98	90	74	83	84	107	110	113
Debt securities [1]	54	39	49	61	72	65	65	72
Long-term assets	5,097	5,663	6,054	6,066	6,042	6,278	6,292	6,512
Deposits	598	610	603	615	606	608	605	601
Debt securities	2,289	2,467	2,637	2,700	2,647	2,773	2,798	2,908
Loans	432	435	466	470	473	473	473	484
Quoted shares	480	503	540	493	499	515	501	522
Unquoted shares and other equity	324	309	302	301	299	301	305	304
Mutual fund shares	974	1,339	1,505	1,488	1,517	1,608	1,610	1,692
Remaining net assets (+)	236	209	233	242	246	236	247	251
Liabilities (-)								
Debt securities	36	43	46	47	47	49	49	51
Loans	281	270	283	298	286	296	301	313
Shares and other equity	418	435	436	390	392	424	407	436
Insurance technical reserves	5,164	5,573	5,985	6,062	6,127	6,235	6,264	6,352
Net equity of households in life insurance and pension fund reserves	4,364	4,795	5,177	5,243	5,317	5,409	5,437	5,531
Prepayments of insurance premiums and reserves for outstanding claims	800	778	809	819	810	825	827	821
= Net financial wealth	-190	-124	-151	-147	-216	-110	-113	-3

Source: ECB.

1) Securities issued by MFIs with a maturity of less than two years and securities issued by other sectors with a maturity of less than one year.

RAHOITUSMARKKINAT

4.1 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan

(miljardia euroa ja ajanjakson kasvuvauhdit, kausivaihtelusta puhdistettu, kuukausittaiset taloustoimet ja ajanjakson lopun kannat, nimellisarvoon)

	Euromääräiset yhteensä[1]			Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat								
				Euromääräiset			Kaikki valuutat					
	Kannat	Liikkeeseen-laskut, brutto	Liikkee-seen-laskut, netto	Kannat	Liikkee-seenlaskut, brutto	Liikkeeseen-laskut, netto	Kannat	Liikkee-seenlaskut, brutto	Liikkee-seen-laskut, netto	Vuotuinen kasvuvauhti	Kausivaihtelusta puhdistettu[2]	
											Liikkee-seen-laskut, netto	6 kk:n kasvuvauhti
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Yhteensä											
	Pitkäaikaiset											

K15 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kannat ja bruttomääräiset liikkeeseenlaskut yhteensä

(miljardia euroa)

- Liikkeeseenlaskut yhteensä, brutto (oikea asteikko)
- Kannat yhteensä (vasen asteikko)
- Euromääräisten arvopapereiden kannat (vasen asteikko)

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuolisten liikkeeseenlaskut).
1) Euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet yhteensä.
2) Lisätietoja kasvuvauhtien laskemistavasta Teknisiä huomautuksia -osassa. Kuuden kuukauden kasvuvauhti vuositasolle korotettuna.

FINANCIAL MARKETS

4.1 Securities other than shares by original maturity, residency of the issuer and currency

(EUR billions and period growth rates; seasonally adjusted; transactions during the month and end-of-period outstanding amounts; nominal values)

	Total in euro [1]			By euro area residents								
				In euro			In all currencies					
	Outstanding amounts	Gross issues	Net issues	Outstanding amounts	Gross issues	Net issues	Outstanding amounts	Gross issues	Net issues	Annual growth rates	Seasonally adjusted [2]	
											Net issues	6-month growth rates
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Total											
2011 Dec.	16,851.0	1,127.6	58.2	14,681.4	1,085.2	57.5	16,522.1	1,176.3	56.0	3.9	144.9	4.5
2012 Jan.	16,947.9	1,192.3	97.1	14,770.9	1,120.8	89.6	16,595.0	1,250.4	82.3	3.8	62.1	5.1
Feb.	17,133.9	1,137.0	186.5	14,914.8	1,050.0	144.4	16,737.5	1,168.2	161.0	4.2	96.6	5.7
Mar.	17,182.2	1,237.3	143.3	14,863.3	1,094.3	42.7	16,727.0	1,229.1	79.2	4.7	81.5	5.9
Apr.	17,136.2	839.1	-35.2	14,844.4	801.1	-8.4	16,727.5	904.6	-1.8	4.4	-8.3	5.0
May	17,177.6	919.0	42.7	14,885.7	866.6	42.6	16,830.6	980.1	59.6	4.0	-2.0	4.6
June	17,183.4	932.7	6.3	14,883.6	871.4	-1.4	16,799.2	961.4	-18.6	3.7	13.3	3.0
July	17,178.4	890.0	-4.7	14,874.9	832.8	-8.3	16,850.8	957.0	28.9	4.0	56.4	2.9
Aug.	17,159.8	752.1	-21.2	14,863.7	708.1	-13.7	16,797.1	800.1	-36.9	3.6	-6.5	1.6
Sep.	17,145.1	809.3	-5.5	14,844.0	757.4	-10.6	16,748.8	842.9	-24.1	3.4	32.2	1.0
Oct.	.	.	.	14,858.7	777.2	16.3	16,776.1	899.9	36.0	3.2	25.3	1.4
Nov.	.	.	.	14,890.3	679.7	29.4	16,824.3	794.6	49.4	2.9	-23.8	1.2
Dec.	.	.	.	14,829.0	627.5	-60.0	16,734.4	709.0	-74.5	2.1	15.5	1.2
	Long-term											
2011 Dec.	15,376.5	238.2	47.1	13,302.6	228.9	61.6	14,923.2	246.5	63.4	4.0	107.8	4.2
2012 Jan.	15,461.9	347.9	85.8	13,365.5	303.7	63.4	14,967.5	332.7	52.1	3.8	69.4	4.9
Feb.	15,632.5	366.7	170.1	13,501.9	310.1	135.9	15,097.5	340.8	145.7	4.2	86.8	5.6
Mar.	15,667.8	388.6	130.8	13,459.3	280.9	52.1	15,080.6	331.5	75.6	4.6	76.0	6.0
Apr.	15,634.6	188.7	-22.5	13,437.5	175.0	-11.2	15,081.5	206.5	1.5	4.1	-8.2	4.9
May	15,685.0	233.0	50.4	13,487.2	208.6	49.4	15,189.3	244.3	68.2	4.0	15.3	4.7
June	15,719.3	278.5	35.1	13,524.9	246.2	38.7	15,198.0	261.9	20.4	3.8	13.6	3.4
July	15,699.4	264.8	-19.9	13,496.8	233.1	-28.0	15,218.6	271.7	0.2	3.9	38.4	3.0
Aug.	15,689.9	147.0	-11.5	13,488.9	126.8	-9.8	15,181.1	142.0	-22.4	3.8	19.4	2.1
Sep.	15,707.6	256.7	25.7	13,506.1	225.3	25.2	15,183.3	251.2	23.4	4.0	81.1	2.1
Oct.	.	.	.	13,537.2	212.3	31.4	15,222.6	249.1	46.3	3.8	43.5	2.8
Nov.	.	.	.	13,584.3	194.3	46.9	15,280.6	222.5	61.0	3.6	-7.4	2.5
Dec.	.	.	.	13,563.6	199.1	-18.8	15,237.9	218.9	-27.9	3.0	19.0	2.6

C15 Total outstanding amounts and gross issues of securities other than shares issued by euro area residents

(EUR billions)

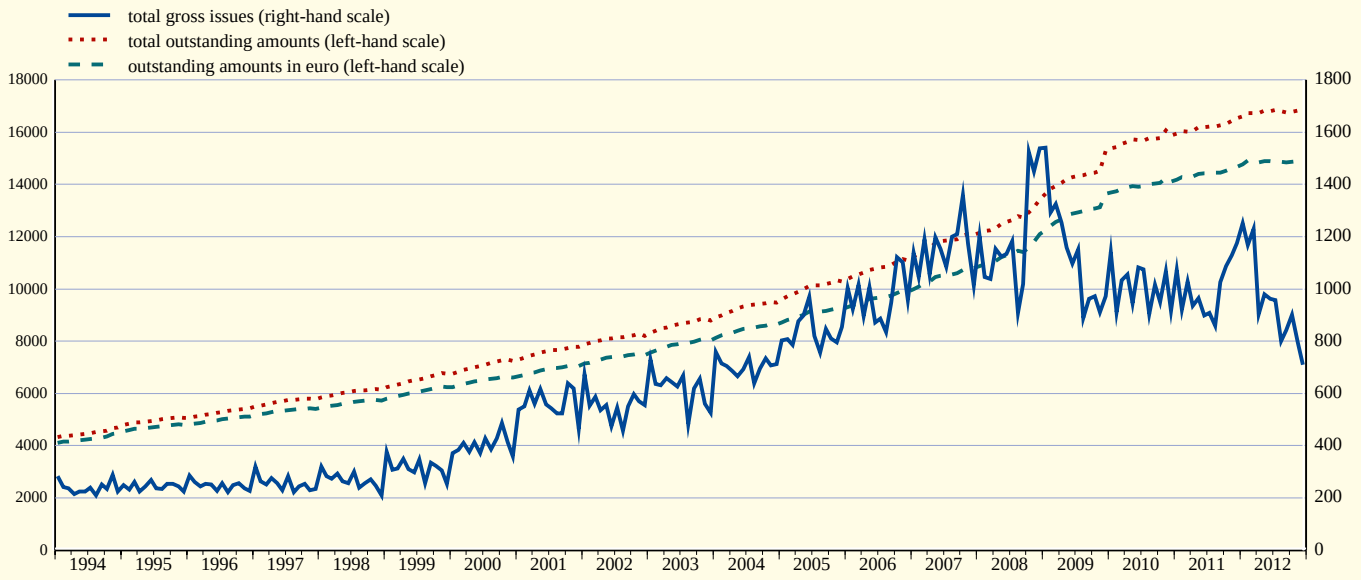

Sources: ECB and BIS (for issues by non-euro area residents).

1) Total euro-denominated securities other than shares issued by euro area residents and non-euro area residents.

2) For details of the calculation of the growth rates, see the Technical Notes. The six-month growth rates have been annualised.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

4.2 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijan sektorin ja instrumenttityypin mukaan

(miljardia euroa, kuukausittaiset taloustoimet ja ajanjakson lopun kannat, nimellisarvoon)

1. Kannat ja bruttomääräiset liikkeeseenlaskut

	Kannat						Bruttomääräiset liikkeeseenlaskut[1]					
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. euro-järjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin raha-laitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. euro-järjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin raha-laitokset		Julkisyhteisöt	
			Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtion-hallinto	Muut julkis-yhteisöt			Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtion-hallinto	Muut julkis-yhteisöt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Yhteensä											
	Lyhytaikaiset											
	Pitkäaikaiset[2]											
	josta: Pitkäaikaiset kiinteäkorkoiset											
	josta: Pitkäaikaiset vaihtuvakorkoiset											

Lähde: EKP.
1) Bruttomääräisiä liikkeeseenlaskuja koskevat kuukausitiedot viittaavat kuukauden aikana tehtyihin taloustoimiin. Vertailun vuoksi neljännesvuosi- ja vuositiedot viittaavat kulloisiinkin kuukausikeskiarvoihin.
2) Ero yhteenlaskettujen pitkäaikaisten velkapapereiden ja kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisten velkapapereiden välillä johtuu nollakorkolainoista ja arvostusmuutoksista.

4.2 Securities other than shares issued by euro area residents, by sector of the issuer and instrument type

(EUR billions ; transactions during the month and end-of-period outstanding amounts; nominal values)

1. Outstanding amounts and gross issues

	Outstanding amounts						Gross issues [1]					
	Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government		Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government	
			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Total											
2011	16,522	5,525	3,283	873	6,217	624	1,000	609	98	62	191	39
2012	16,734	5,432	3,360	990	6,268	684	958	588	84	67	187	32
2012 Q1	16,727	5,627	3,316	905	6,209	670	1,216	765	108	71	223	49
Q2	16,799	5,589	3,290	938	6,285	697	949	584	80	71	183	30
Q3	16,749	5,559	3,223	970	6,299	698	867	538	63	63	177	26
Q4	16,734	5,432	3,360	990	6,268	684	801	463	85	64	164	25
2012 Sep.	16,749	5,559	3,223	970	6,299	698	843	480	65	71	199	28
Oct.	16,776	5,532	3,247	980	6,316	701	900	531	70	70	200	29
Nov.	16,824	5,514	3,262	984	6,368	696	795	459	56	58	194	28
Dec.	16,734	5,432	3,360	990	6,268	684	709	401	128	63	99	19
	Short-term											
2011	1,599	702	106	79	634	77	748	511	48	53	107	29
2012	1,497	601	140	81	610	64	702	489	37	52	104	21
2012 Q1	1,646	711	122	83	641	91	881	609	63	55	125	29
Q2	1,601	678	120	97	624	83	711	498	33	58	102	20
Q3	1,565	667	106	89	626	77	645	455	24	48	100	17
Q4	1,497	601	140	81	610	64	571	392	29	46	88	16
2012 Sep.	1,565	667	106	89	626	77	592	408	22	44	98	19
Oct.	1,553	652	106	87	627	81	651	452	27	51	100	20
Nov.	1,544	638	108	84	641	72	572	393	21	43	100	15
Dec.	1,497	601	140	81	610	64	490	332	39	44	63	12
	Long-term [2]											
2011	14,923	4,822	3,177	794	5,583	547	252	98	51	9	84	10
2012	15,238	4,831	3,220	909	5,658	620	256	99	47	15	83	12
2012 Q1	15,081	4,916	3,194	822	5,568	580	335	156	45	16	99	20
Q2	15,198	4,912	3,170	841	5,661	614	238	86	48	13	81	10
Q3	15,183	4,891	3,117	881	5,673	622	222	82	38	16	77	8
Q4	15,238	4,831	3,220	909	5,658	620	230	71	56	18	77	9
2012 Sep.	15,183	4,891	3,117	881	5,673	622	251	72	44	26	100	9
Oct.	15,223	4,880	3,141	892	5,689	620	249	78	43	19	100	9
Nov.	15,281	4,876	3,154	900	5,727	623	222	66	35	15	94	13
Dec.	15,238	4,831	3,220	909	5,658	620	219	69	89	19	36	6
	of which: Long-term fixed rate											
2011	10,016	2,764	1,151	699	4,994	408	150	54	12	8	70	7
2012	10,574	2,837	1,332	813	5,149	444	164	54	18	15	71	7
2012 Q1	10,227	2,875	1,199	727	5,004	421	229	103	17	15	83	11
Q2	10,407	2,876	1,245	748	5,101	437	148	42	21	12	68	6
Q3	10,497	2,859	1,278	786	5,132	441	139	37	14	15	68	4
Q4	10,574	2,837	1,332	813	5,149	444	142	36	20	17	64	6
2012 Sep.	10,497	2,859	1,278	786	5,132	441	189	43	24	26	91	5
Oct.	10,532	2,853	1,312	798	5,129	441	170	46	25	19	74	5
Nov.	10,630	2,848	1,332	803	5,202	446	154	28	23	14	82	8
Dec.	10,574	2,837	1,332	813	5,149	444	103	33	13	17	35	4
	of which: Long-term variable rate											
2011	4,405	1,789	1,873	91	513	139	85	37	32	1	11	3
2012	4,233	1,740	1,788	93	437	175	79	38	26	1	8	5
2012 Q1	4,343	1,774	1,835	92	486	156	90	46	25	1	10	8
Q2	4,332	1,769	1,813	89	486	175	77	38	24	1	9	4
Q3	4,239	1,768	1,734	91	466	179	72	41	23	1	4	4
Q4	4,233	1,740	1,788	93	437	175	78	30	34	1	10	4
2012 Sep.	4,239	1,768	1,734	91	466	179	52	25	19	0	4	4
Oct.	4,243	1,764	1,728	91	483	177	69	27	16	0	22	4
Nov.	4,200	1,767	1,721	93	443	176	55	32	10	1	7	5
Dec.	4,233	1,740	1,788	93	437	175	111	31	75	2	1	2

Source: ECB.

1) Monthly data on gross issues refer to transactions during the month. For the purposes of comparison, quarterly and annual data refer to the respective monthly averages.

2) The residual difference between total long-term debt securities and fixed and variable rate long-term debt securities consists of zero coupon bonds and revaluation effects.

4.2 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijan sektorin ja instrumenttityypin mukaan

(miljardia euroa, ellei toisin mainita; ajanjakson taloustoimet, nimellisarvoon)

2. Nettomääräiset liikkeeseenlaskut

	Kausivaihtelusta puhdistamattomat[1)]						Kausivaihtelusta puhdistetut[1)]					
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt	
			Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtion-hallinto	Muut julkis-yhteisöt			Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtion-hallinto	Muut julkis-yhteisöt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Yhteensä											
	Pitkäaikaiset											

K16 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden nettomääräiset liikkeeseenlaskut: kausivaihtelusta puhdistetut ja puhdistamattomat tiedot

(miljardia euroa, kuukausittaiset taloustoimet, nimellisarvoon)

Nettomääräiset liikkeeseenlaskut
Kausivaihtelusta puhdistetut nettomääräiset liikkeeseenlaskut

Lähde: EKP.
1) Nettomääräisiä liikkeeseenlaskuja koskevat kuukausitiedot viittaavat kuukauden aikana tehtyihin taloustoimiin. Vertailun vuoksi neljännesvuosi- ja vuositiedot viittaavat kulloisiinkin kuukausikeskiarvoihin.

4.2 Securities other than shares issued by euro area residents, by sector of the issuer and instrument type

(EUR billions unless otherwise indicated; transactions during the period; nominal values)

2. Net issues

	Non-seasonally adjusted [1]						Seasonally adjusted [1]					
	Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government		Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government	
			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Total											
2011	51.6	22.6	-3.5	3.7	23.2	5.6	-	-	-	-	-	-
2012	28.4	-6.0	8.0	10.2	13.1	3.1	-	-	-	-	-	-
2012 Q1	107.5	38.0	12.1	11.8	29.6	15.9	80.1	16.5	22.2	9.4	15.7	16.3
Q2	13.0	-19.8	-5.8	10.2	27.8	0.7	1.0	-14.4	-8.5	7.8	13.4	2.7
Q3	-10.7	-4.7	-21.7	10.7	4.3	0.7	27.4	0.1	-7.7	11.9	20.7	2.3
Q4	3.6	-37.5	47.3	8.0	-9.5	-4.8	5.7	-26.5	26.5	11.8	2.0	-8.2
2012 Sep.	-24.1	-53.7	-11.8	18.1	25.5	-2.2	32.2	-38.4	18.6	18.5	35.6	-2.1
Oct.	36.0	-20.1	25.4	11.0	17.7	1.8	25.3	-4.9	6.5	10.0	19.7	-6.0
Nov.	49.4	-18.4	15.7	4.9	52.3	-5.2	-23.8	-21.8	-16.0	4.8	14.1	-4.9
Dec.	-74.5	-74.0	100.8	8.1	-98.6	-11.0	15.5	-52.8	89.1	20.7	-27.7	-13.8
	Long-term											
2011	47.4	11.9	-2.2	2.8	31.0	3.9	-	-	-	-	-	-
2012	37.0	2.6	5.2	10.0	15.1	4.2	-	-	-	-	-	-
2012 Q1	91.1	35.0	7.0	10.5	27.5	11.1	77.4	20.6	17.8	10.0	19.2	9.8
Q2	30.0	-7.7	-5.3	5.7	33.6	3.8	6.9	-13.3	-7.2	3.2	21.5	2.7
Q3	0.4	-1.9	-17.1	13.3	3.4	2.7	46.3	4.8	-5.3	15.0	26.3	5.5
Q4	26.4	-15.2	36.0	10.5	-4.2	-0.6	18.4	-1.6	15.8	11.9	-6.9	-0.9
2012 Sep.	23.4	-21.3	-4.4	25.0	21.2	3.0	81.1	-8.9	21.5	23.6	39.6	5.2
Oct.	46.3	-6.7	25.8	12.6	17.3	-2.7	43.5	5.2	8.6	12.4	20.7	-3.4
Nov.	61.0	-2.0	13.4	7.8	38.3	3.5	-7.4	6.7	-19.8	7.3	-4.5	3.0
Dec.	-27.9	-36.8	68.8	11.2	-68.4	-2.7	19.0	-16.8	58.7	16.1	-36.8	-2.2

C16 Net issues of securities other than shares: seasonally adjusted and non-seasonally adjusted

(EUR billions; transactions during the month; nominal values)

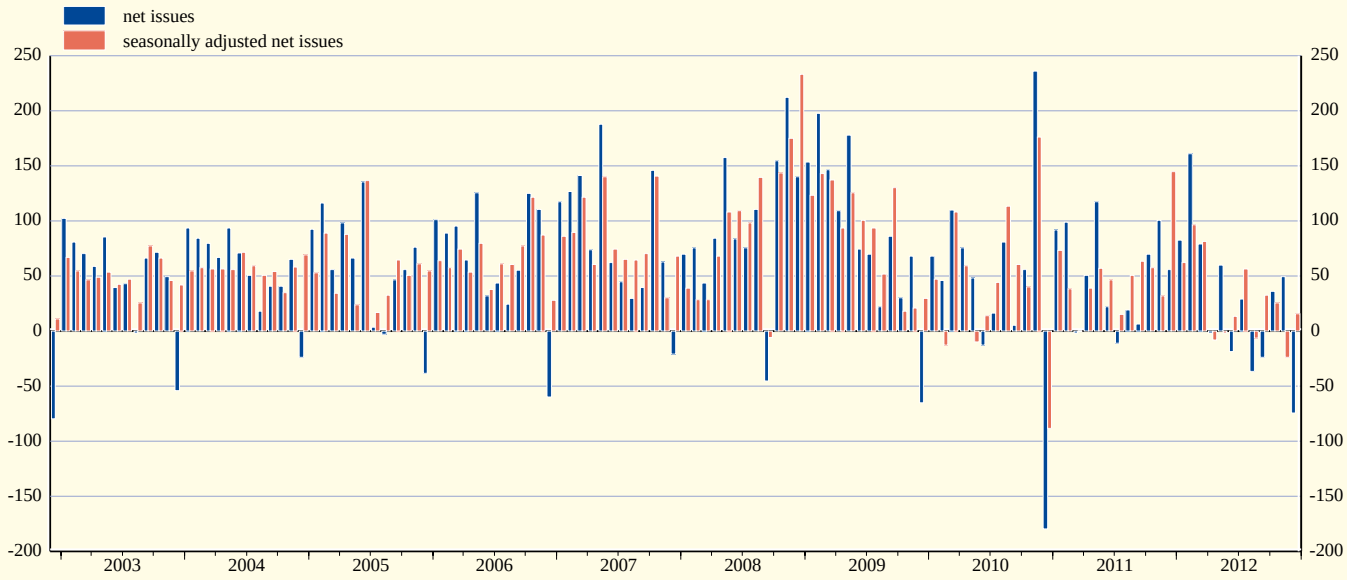

Source: ECB.

1) Monthly data on net issues refer to transactions during the month. For the purposes of comparison, quarterly and annual data refer to the respective monthly averages.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

4.3 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhti[1)]

(prosenttimuutos)

	Vuotuinen kasvuvauhti (kausivaihtelusta puhdistamaton)						Kausivaihtelusta puhdistettu 6 kk:n kasvuvauhti					
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt	
			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtionhallinto	Muut julkisyhteisöt			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtionhallinto	Muut julkisyhteisöt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Yhteensä											
	Pitkäaikaiset											

K17 Pitkäaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä

(vuotuinen prosenttimuutos)

- Julkisyhteisöt
- Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)
- Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset

Lähde: EKP.

1) Lisätietoja kasvuvauhtien laskemistavasta Teknisiä huomautuksia -osassa. Kuuden kuukauden kasvuvauhti vuositasolle korotettuna.

4.3 Growth rates of securities other than shares issued by euro area residents [1)]

(percentage changes)

	Annual growth rates (non-seasonally adjusted)						6-month seasonally adjusted growth rates					
	Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government		Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government	
			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Total											
2011 Dec.	3.9	5.2	-1.3	5.5	4.7	12.1	4.5	6.7	0.5	9.3	4.1	4.8
2012 Jan.	3.8	4.3	-1.3	6.4	4.8	15.4	5.1	6.8	0.9	9.5	4.5	14.3
Feb.	4.2	4.5	-0.7	7.1	4.8	19.8	5.7	7.0	2.8	9.5	4.6	16.2
Mar.	4.7	4.8	1.7	8.0	4.5	17.9	5.9	6.4	3.8	11.7	4.6	17.8
Apr.	4.4	4.1	2.5	9.5	3.7	15.7	5.0	4.7	4.4	11.8	3.5	18.5
May	4.0	2.9	3.1	9.2	3.8	12.6	4.6	2.3	6.2	11.4	4.0	14.1
June	3.7	3.4	1.5	10.5	3.5	11.7	3.0	0.2	2.6	12.0	2.8	19.2
July	4.0	4.1	1.2	10.4	3.4	14.8	2.9	1.7	1.4	11.3	2.3	15.4
Aug.	3.6	3.6	0.6	10.9	3.3	12.5	1.6	0.4	-1.6	12.3	2.1	9.0
Sep.	3.4	2.4	0.5	12.5	3.9	10.9	1.0	-1.5	-2.9	13.3	3.3	4.4
Oct.	3.2	2.0	0.2	12.6	3.8	10.8	1.4	-0.6	-3.9	13.4	4.2	3.6
Nov.	2.9	1.1	0.4	12.3	3.9	8.0	1.2	0.0	-5.1	13.2	3.8	2.3
Dec.	2.1	-1.3	2.9	14.0	2.5	6.1	1.2	-2.8	3.5	15.8	2.2	-5.0
	Long-term											
2011 Dec.	4.0	3.1	-0.8	4.4	7.2	9.4	4.2	3.0	1.2	7.4	6.4	7.2
2012 Jan.	3.8	2.4	-0.8	5.8	7.0	11.1	4.9	3.2	1.6	9.1	7.1	10.3
Feb.	4.2	2.9	-0.7	6.5	7.0	13.5	5.6	4.2	2.8	9.8	7.1	14.4
Mar.	4.6	3.5	1.5	7.5	6.3	12.7	6.0	4.3	3.5	13.5	6.9	15.2
Apr.	4.1	2.6	2.3	7.2	5.4	11.7	4.9	3.0	3.5	10.9	5.5	14.4
May	4.0	1.8	3.0	7.1	5.5	10.6	4.7	1.5	5.4	9.3	5.9	11.9
June	3.8	1.9	1.6	8.7	5.4	10.7	3.4	0.9	2.1	10.2	4.4	14.2
July	3.9	2.2	1.2	9.7	5.3	12.1	3.0	1.2	0.9	10.3	3.6	13.8
Aug.	3.8	2.2	0.6	10.6	5.3	11.5	2.1	0.3	-1.4	11.6	3.6	8.6
Sep.	4.0	1.6	0.6	13.5	6.0	11.8	2.1	-1.0	-2.3	13.6	5.2	8.5
Oct.	3.8	1.7	0.2	13.9	5.7	10.7	2.8	0.4	-3.0	16.9	5.9	7.0
Nov.	3.6	1.6	0.3	13.9	5.2	9.6	2.5	1.7	-4.6	18.6	4.6	7.3
Dec.	3.0	0.6	2.0	15.1	3.3	9.3	2.6	0.4	2.0	20.3	2.1	4.6

C17 Annual growth rates of long-term debt securities, by sector of the issuer, in all currencies combined

(annual percentage changes)

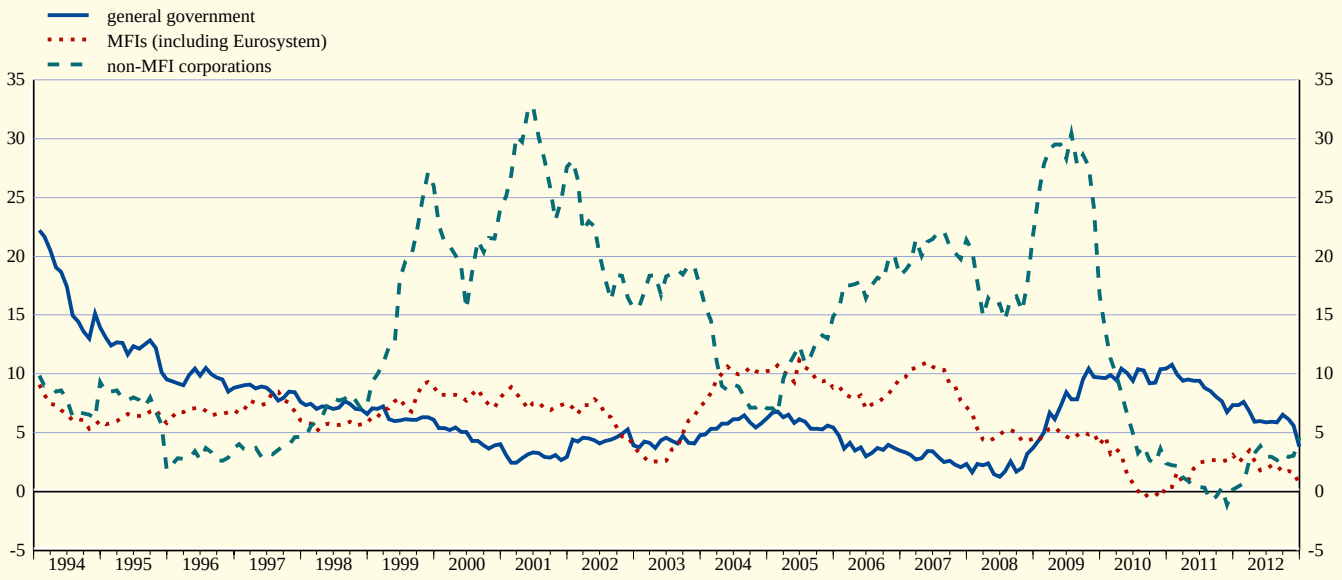

Source: ECB.

1) For details of the calculation of the growth rates, see the Technical Notes. The six-month growth rates have been annualised.

4.3 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kasvuvauhti[1)] (jatkoa)
(prosenttimuutos)

	Pitkäaikaiset kiinteäkorkoiset						Pitkäaikaiset vaihtuvakorkoiset					
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt		Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Julkisyhteisöt	
			Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtion-hallinto	Muut julkis-yhteisöt			Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtion-hallinto	Muut julkis-yhteisöt
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
	Kaikki valuutat yhteensä											
	Euromääräiset											

K18 Lyhytaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä
(vuotuinen prosenttimuutos)

- Julkisyhteisöt
- Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)
- Yritykset ja muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset

Lähde: EKP.
1) Vuotuinen prosenttimuutos viittaa kuukausitietojen osalta kuukauden lopun tietoihin ja neljännesvuosi- ja vuositietojen osalta ajanjakson keskiarvon vuotuisen muutokseen. Lisätietoja Teknisiä huomautuksia -osassa.

4.3 Growth rates of securities other than shares issued by euro area residents [1] (cont'd)

(percentage changes)

	Long-term fixed rate						Long-term variable rate					
	Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government		Total	MFIs (including Eurosystem)	Non-MFI corporations		General government	
			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government			Financial corporations other than MFIs	Non-financial corporations	Central government	Other general government
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
	In all currencies combined											
2011	6.4	4.8	3.6	6.3	7.8	7.7	-0.7	-1.3	-5.6	-2.0	22.3	16.1
2012	5.4	4.4	2.3	10.3	5.8	7.3	-0.7	-0.1	-4.7	-0.7	6.6	23.3
2012 Q1	5.7	5.3	2.1	6.7	6.4	9.0	-0.1	0.6	-5.5	-1.0	15.3	21.5
Q2	5.2	4.9	1.9	8.1	5.6	6.7	0.5	-0.2	-2.4	-1.3	8.1	25.9
Q3	5.0	4.0	1.3	11.1	5.5	7.0	0.0	-0.1	-3.5	0.5	6.6	25.5
Q4	5.7	3.5	3.9	15.2	5.9	6.8	-3.0	-0.6	-7.2	-0.9	-2.4	20.2
2012 July	4.8	4.3	1.2	10.1	5.0	7.0	0.4	-0.3	-3.1	0.7	9.2	27.1
Aug.	5.1	4.1	1.0	11.2	5.6	6.9	-0.2	0.3	-4.0	0.9	5.3	25.0
Sep.	5.6	3.4	1.7	14.3	6.4	7.7	-1.2	-0.4	-4.9	1.2	1.6	24.0
Oct.	5.7	3.6	3.3	15.0	6.0	6.5	-2.3	-0.2	-7.5	-0.9	2.8	22.9
Nov.	6.0	3.6	4.9	15.1	6.2	6.8	-3.8	-0.2	-8.4	-1.6	-6.4	17.6
Dec.	5.2	3.3	5.2	16.5	4.6	6.7	-4.3	-2.6	-6.5	-1.6	-8.6	16.7
	In euro											
2011	6.5	4.0	3.6	6.7	8.1	7.2	-0.3	0.2	-6.3	-3.0	22.2	15.3
2012	5.7	5.0	2.0	10.8	5.9	7.2	-0.4	2.3	-6.3	-1.4	6.3	22.9
2012 Q1	6.1	5.6	2.5	6.6	6.6	9.8	0.5	2.6	-6.1	-2.2	15.0	20.2
Q2	5.5	5.4	1.6	8.6	5.7	6.6	0.7	2.2	-4.2	-2.5	7.9	25.3
Q3	5.3	4.9	0.8	11.4	5.5	6.4	0.2	2.6	-5.8	0.4	6.3	25.5
Q4	5.8	3.9	3.3	16.5	5.9	6.3	-3.0	1.6	-9.2	-1.2	-2.9	20.5
2012 July	5.0	5.2	0.6	10.4	5.0	6.5	0.6	2.6	-5.5	0.8	8.8	27.1
Aug.	5.3	5.0	0.2	11.4	5.7	6.2	0.0	3.2	-6.4	1.0	5.0	24.8
Sep.	6.0	4.2	1.6	15.2	6.5	7.1	-1.0	2.1	-6.8	0.7	1.2	24.2
Oct.	5.9	4.1	3.0	16.0	6.0	6.0	-2.3	2.1	-9.8	-1.5	2.5	23.5
Nov.	6.1	3.8	4.0	16.7	6.3	6.3	-4.0	1.9	-10.4	-1.5	-7.2	17.6
Dec.	5.2	3.4	4.3	18.2	4.6	5.9	-4.1	-0.6	-7.6	-1.7	-9.2	16.9

C18 Annual growth rates of short-term debt securities, by sector of the issuer, in all currencies combined

(annual percentage changes)

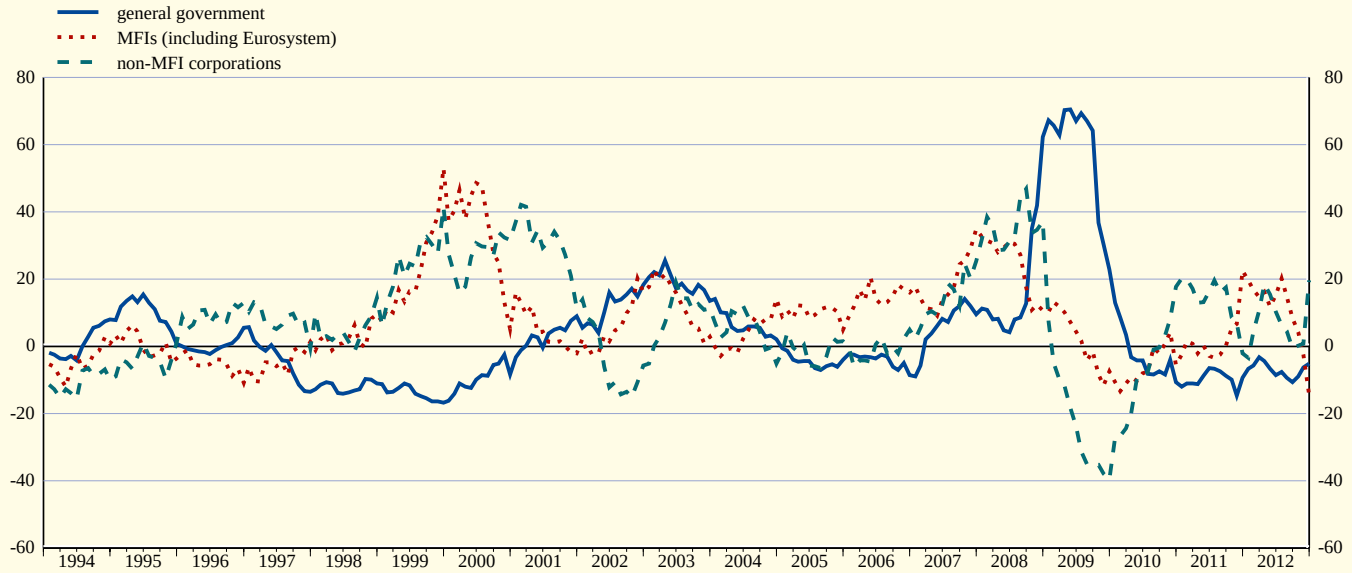

Source: ECB.

1) Annual percentage changes for monthly data refer to the end of the month, whereas those for quarterly and yearly data refer to the annual change in the period average. See the Technical Notes for details.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

4.4 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet[1)]

(miljardia euroa, ellei toisin mainita; markkina-arvoon)

1. Kannat ja vuotuinen kasvuvauhti

(kannat ajanjakson lopussa)

	Yhteensä			Rahalaitokset		Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset		Yritykset	
	Yhteensä	Indeksi: joulukuu 2008 = 100	Vuotuinen kasvuvauhti, %	Yhteensä	Vuotuinen kasvuvauhti, %	Yhteensä	Vuotuinen kasvuvauhti, %	Yhteensä	Vuotuinen kasvuvauhti, %
	1	2	3	4	5	6	7	8	9

K19 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti

(vuotuinen prosenttimuutos)

- Rahalaitokset
- Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset
- Yritykset

Lähde: EKP.

1) Lisätietoja indeksin ja kasvuvauhtien laskemistavasta Teknisiä huomautuksia -osassa.

4.4 Quoted shares issued by euro area residents [1)]

(EUR billions, unless otherwise indicated; market values)

1. Outstanding amounts and annual growth rates

(outstanding amounts as at end of period)

	Total			MFIs		Financial corporations other than MFIs		Non-financial corporations	
	Total	Index: Dec. 2008 = 100	Annual growth rates (%)	Total	Annual growth rates (%)	Total	Annual growth rates (%)	Total	Annual growth rates (%)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2010 Dec.	4,579.9	104.4	1.4	458.1	6.5	334.0	2.3	3,787.7	0.7
2011 Jan.	4,743.8	104.6	1.4	513.9	6.1	365.9	3.0	3,864.0	0.6
Feb.	4,829.9	104.7	1.5	534.6	6.7	379.0	3.9	3,916.2	0.6
Mar.	4,751.8	104.8	1.4	491.3	6.2	363.3	4.1	3,897.2	0.5
Apr.	4,875.3	105.0	1.5	497.3	6.8	371.6	4.1	4,006.5	0.6
May	4,760.2	105.0	1.5	475.8	7.4	356.3	4.1	3,928.1	0.4
June	4,705.1	105.5	1.7	491.5	10.2	350.6	4.6	3,863.0	0.4
July	4,487.5	105.7	1.9	458.6	12.1	325.6	4.9	3,703.3	0.4
Aug.	3,959.8	105.9	2.1	382.9	13.4	281.7	4.9	3,295.2	0.4
Sep.	3,733.0	105.9	2.0	350.5	13.1	264.4	5.8	3,118.1	0.3
Oct.	4,026.1	105.9	1.7	360.5	9.9	288.0	5.8	3,377.6	0.3
Nov.	3,875.2	106.0	1.5	329.8	8.9	271.6	4.6	3,273.8	0.3
Dec.	3,887.8	106.1	1.6	339.3	9.3	270.8	4.9	3,277.7	0.4
2012 Jan.	4,100.7	106.3	1.7	375.5	11.4	298.1	4.0	3,427.1	0.4
Feb.	4,266.8	106.3	1.5	394.7	10.7	311.3	3.1	3,560.8	0.3
Mar.	4,250.8	106.4	1.5	373.1	11.3	311.1	2.8	3,566.6	0.3
Apr.	4,078.0	106.5	1.4	327.3	10.7	292.0	3.1	3,458.7	0.2
May	3,772.0	106.5	1.5	280.9	10.0	260.2	3.4	3,230.9	0.4
June	3,935.1	106.6	1.1	317.7	7.7	280.3	2.8	3,337.2	0.3
July	4,061.8	106.8	1.0	309.9	5.8	287.5	2.7	3,464.4	0.3
Aug.	4,184.9	106.8	0.9	349.7	4.6	304.7	3.3	3,530.6	0.3
Sep.	4,242.3	106.9	0.9	365.0	4.9	319.2	2.8	3,558.1	0.4
Oct.	4,319.2	107.0	1.0	383.6	5.0	329.9	2.9	3,605.7	0.4
Nov.	4,407.1	107.0	1.0	395.7	5.5	338.2	2.4	3,673.2	0.4
Dec.	4,507.3	107.3	1.1	402.4	4.9	352.8	2.3	3,752.1	0.6

C19 Annual growth rates for quoted shares issued by euro area residents

(annual percentage changes)

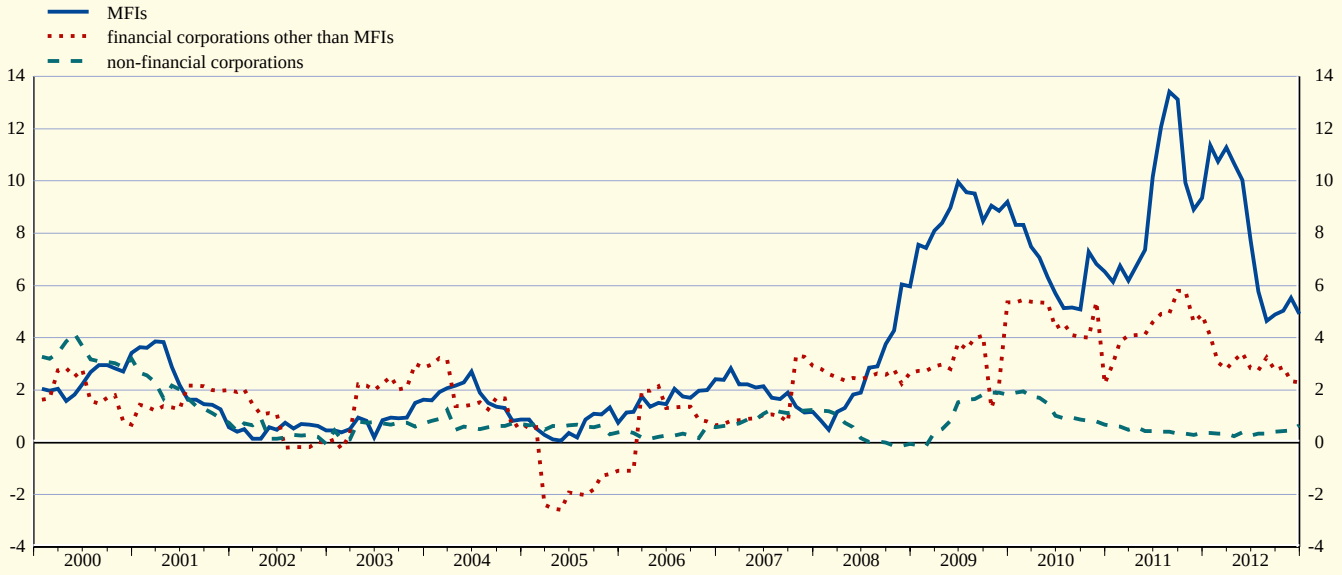

Source: ECB.

1) For details of the calculation of the index and the growth rates, see the Technical Notes.

4.4 Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet
(miljardia euroa, markkina-arvoon)

2. Taloustoimet kuukauden aikana

	Yhteensä			Rahalaitokset			Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset			Yritykset		
	Liikkeeseen-laskut, brutto	Kuoletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeeseen-laskut, brutto	Kuoletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeeseen-laskut, brutto	Kuoletukset	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeeseen-laskut, brutto	Kuoletukset	Liikkeeseen-laskut, netto
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

K20 Noteerattujen osakkeiden bruttomääräiset liikkeeseenlaskut liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan
(miljardia euroa, liikkeeseenlaskut kuukauden aikana, markkina-arvoon)

- Rahalaitokset
- Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset
- Yritykset

Lähde: EKP.

4.4 Quoted shares issued by euro area residents
(EUR billions; market values)

2. Transactions during the month

	Total			MFIs			Financial corporations other than MFIs			Non-financial corporations		
	Gross issues	Redemptions	Net issues	Gross issues	Redemptions	Net issues	Gross issues	Redemptions	Net issues	Gross issues	Redemptions	Net issues
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2010 Dec.	3.7	3.5	0.2	0.2	0.0	0.2	0.9	0.3	0.5	2.7	3.2	-0.5
2011 Jan.	6.0	1.3	4.7	1.6	0.0	1.6	2.6	0.0	2.6	1.8	1.3	0.5
Feb.	7.1	0.2	6.9	2.9	0.0	2.9	3.2	0.0	3.2	1.1	0.2	0.8
Mar.	4.4	1.0	3.5	0.1	0.0	0.1	1.0	0.2	0.8	3.3	0.7	2.6
Apr.	9.3	0.6	8.8	2.7	0.0	2.7	0.1	0.0	0.1	6.5	0.6	5.9
May	8.6	8.8	-0.2	6.8	2.1	4.6	0.2	0.0	0.2	1.6	6.6	-5.0
June	23.7	1.3	22.5	14.7	0.0	14.7	2.3	0.3	2.0	6.7	1.0	5.7
July	12.5	0.7	11.8	9.3	0.0	9.3	1.6	0.0	1.6	1.6	0.7	0.9
Aug.	7.1	1.0	6.1	5.5	0.0	5.5	0.3	0.2	0.1	1.3	0.8	0.5
Sep.	2.9	2.9	0.0	0.0	0.9	-0.9	2.3	0.0	2.3	0.5	2.0	-1.4
Oct.	2.4	0.4	2.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1	2.3	0.4	1.9
Nov.	2.6	1.5	1.1	0.7	0.0	0.7	1.4	0.0	1.4	0.6	1.5	-1.0
Dec.	5.5	1.0	4.5	1.5	0.0	1.5	1.2	0.0	1.2	2.8	1.0	1.8
2012 Jan.	8.4	0.4	7.9	7.5	0.0	7.5	0.0	0.1	-0.1	0.9	0.3	0.6
Feb.	1.1	1.4	-0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.2	-0.2	1.0	1.2	-0.1
Mar.	4.9	0.7	4.3	2.0	0.0	2.0	0.0	0.1	-0.1	2.9	0.6	2.3
Apr.	3.1	0.3	2.8	0.0	0.0	0.0	1.1	0.0	1.1	2.0	0.3	1.7
May	4.7	1.8	2.9	1.1	0.0	1.1	1.0	0.1	1.0	2.5	1.7	0.8
June	4.8	1.2	3.6	2.6	0.0	2.6	0.0	0.1	-0.1	2.2	1.1	1.1
July	4.7	0.3	4.4	0.2	0.0	0.2	1.1	0.0	1.1	3.5	0.3	3.2
Aug.	3.7	1.8	1.8	0.4	0.0	0.4	1.6	0.1	1.5	1.6	1.7	-0.1
Sep.	2.9	0.5	2.3	0.1	0.0	0.1	1.2	0.1	1.0	1.7	0.4	1.3
Oct.	6.3	1.8	4.5	0.5	0.0	0.5	0.5	0.1	0.4	5.3	1.7	3.6
Nov.	3.9	2.0	1.9	2.5	0.0	2.5	0.1	0.1	0.0	1.3	1.9	-0.6
Dec.	21.1	11.4	9.7	0.0	0.5	-0.5	1.4	0.0	1.3	19.7	10.8	8.9

C20 Gross issues of quoted shares by sector of the issuer
(EUR billions; transactions during the month; market values)

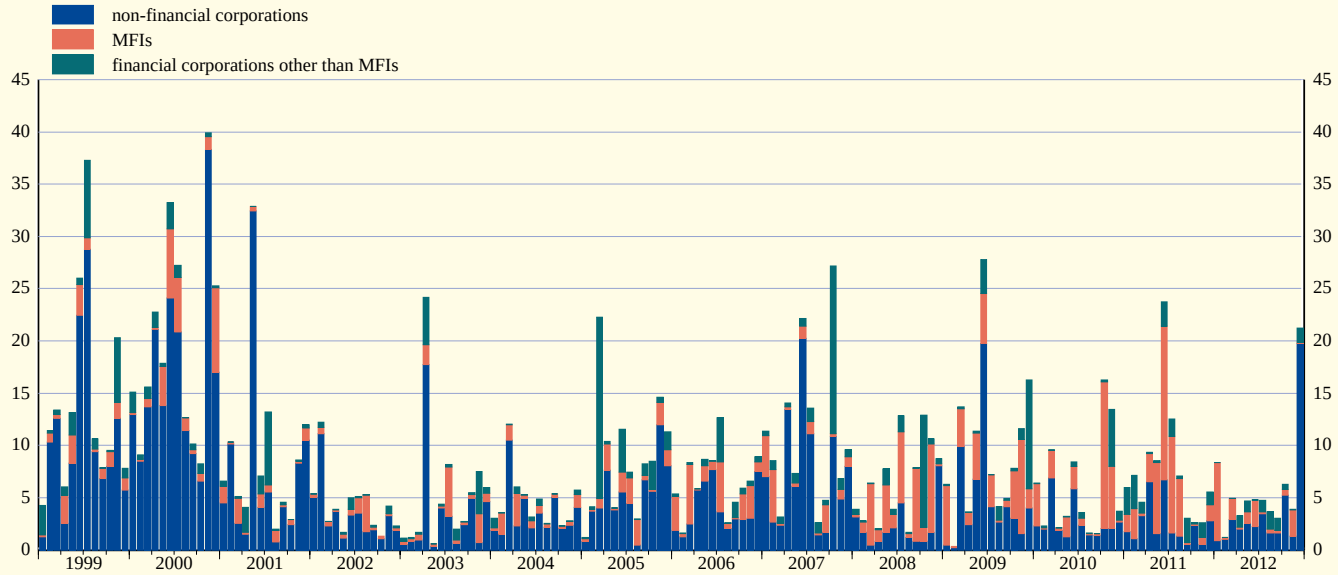

Source: ECB.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

4.5 Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella[1)]

(vuotuisina prosentteina, ajanjakson lopun kannat, uusi liiketoiminta ajanjakson keskiarvona, ellei toisin mainita)

1. Talletuskorot (uusi liiketoiminta)

	Talletukset kotitalouksilta						Talletukset yrityksiltä				Repot
	Yön yli	Määräaikaiset			Irtisanomisehtoiset[2)]		Yön yli	Määräaikaiset			
		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

2. Kotitalouslainojen korot (uusi liiketoiminta)

	Valmiusluottolimiitit ja sekkiluotot	Pidennetyt luottokorttiluotot[3)]	Kulutusluotot				Asuntolainat					Lainat yksityisille elikeinonharjoittajille ja yhtiökumppanuuksille		
			Koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan			Todellinen vuosikorko[4)]	Koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan				Todellinen vuosikorko[4)]	Koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan		
			Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta		Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta ja enintään 10 vuotta	Yli 10 vuotta		Vaihtuva korko ja enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

3. Yrityslainojen korot (uusi liiketoiminta)

	Valmiusluottolimiitit ja sekkiluotot	Muut enintään 250 000 euron lainat koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan						Muut yli 1 milj. euron lainat koron alkuperäisen kiinnitysajan mukaan					
		Vaihtuva korko ja enintään 3 kk	Yli 3 kk ja enintään 1 vuosi	Yli 1 ja enintään 3 vuotta	Yli 3 ja enintään 5 vuotta	Yli 5 ja enintään 10 vuotta	Yli 10 vuotta	Vaihtuva korko ja enintään 3 kk	Yli 3 kk ja enintään 1 vuosi	Yli 1 ja enintään 3 vuotta	Yli 3 ja enintään 5 vuotta	Yli 5 ja enintään 10 vuotta	Yli 10 vuotta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Lähde: EKP.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
2) Näissä instrumenteissa kotitalouksien ja yritysten tiedot on yhdistetty ja kohdistettu kotitaloussektoriin, koska yritysten irtisanomisehtoisten talletusten kannat ovat kotitaloussektoriin verrattuna pieniä kaikissa euroalueen jäsenvaltioissa yhteensä.
3) Ei sisällä luottokorttien maksuaikaluottoja eli lainoja, jotka on myönnetty 0 prosentin korolla laskutuskauden aikana.
4) Todellinen vuosikorko vastaa kaikkia lainasta aiheutuvia kustannuksia. Nämä kustannukset käsittävät korot ja muut (lainoihin liittyvät) kulut, kuten selvityskulut, hallintokulut, asiakirjojen valmistelukulut ja vakuuskulut.

4.5 MFI interest rates on euro-denominated deposits from and loans to euro area residents [1)]

(percentages per annum; outstanding amounts as at end of period, new business as period average, unless otherwise indicated)

1. Interest rates on deposits (new business)

	Deposits from households						Deposits from non-financial corporations				Repos
	Overnight	With an agreed maturity of:			Redeemable at notice of: [2)]		Overnight	With an agreed maturity of:			
		Up to 1 year	Over 1 and up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months		Up to 1 year	Over 1 and up to 2 years	Over 2 years	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2012 Feb.	0.52	2.90	3.38	3.16	1.81	1.96	0.59	1.26	2.96	3.01	1.05
Mar.	0.51	2.88	3.04	3.03	1.79	1.95	0.58	1.31	2.75	2.98	0.97
Apr.	0.49	2.82	2.93	2.84	1.76	1.95	0.55	1.16	2.70	3.07	1.28
May	0.48	2.65	2.70	2.68	1.74	1.91	0.54	1.07	2.31	2.75	0.93
June	0.47	2.72	2.73	2.63	1.73	1.88	0.52	1.11	2.32	2.69	0.98
July	0.45	2.80	2.89	2.61	1.70	1.85	0.47	1.14	2.01	2.53	1.26
Aug.	0.44	2.66	2.76	2.51	1.68	1.81	0.46	1.10	2.12	2.42	1.01
Sep.	0.42	2.80	2.83	2.42	1.65	1.77	0.46	1.13	2.37	2.53	1.41
Oct.	0.41	2.74	2.56	2.49	1.62	1.71	0.45	1.05	2.18	2.21	1.50
Nov.	0.40	2.73	2.46	2.35	1.61	1.65	0.43	1.04	2.03	2.21	1.12
Dec.	0.39	2.73	2.59	2.25	1.59	1.59	0.42	1.09	1.92	2.16	1.53
2013 Jan.	0.38	2.60	2.37	2.42	1.53	1.52	0.40	1.12	2.00	2.07	1.17

2. Interest rates on loans to households (new business)

	Revolving loans and overdrafts	Extended credit card debt [3)]	Consumer credit				Lending for house purchase					Lending to sole proprietors and unincorporated partnerships		
			By initial rate fixation			APRC [4)]	By initial rate fixation				APRC [4)]	By initial rate fixation		
			Floating rate and up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years		Floating rate and up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 and up to 10 years	Over 10 years		Floating rate and up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2012 Feb.	8.41	17.05	5.70	6.59	8.09	7.63	3.45	3.64	3.70	3.95	3.92	3.86	4.71	4.04
Mar.	8.39	16.98	5.55	6.44	7.94	7.45	3.32	3.57	3.61	3.91	3.83	3.73	4.74	3.90
Apr.	8.26	17.10	5.43	6.31	7.95	7.35	3.20	3.58	3.59	3.96	3.79	3.65	4.68	3.89
May	8.26	17.10	5.65	6.39	7.95	7.48	3.14	3.54	3.53	3.84	3.72	3.80	4.74	3.83
June	8.25	17.06	5.61	6.28	7.73	7.27	3.11	3.48	3.46	3.69	3.66	3.61	4.73	3.71
July	8.15	17.01	5.76	6.26	7.82	7.37	3.09	3.40	3.31	3.62	3.58	3.64	4.45	3.49
Aug.	8.12	16.96	5.79	6.28	7.67	7.37	2.94	3.33	3.21	3.52	3.48	3.43	4.45	3.32
Sep.	8.14	16.96	5.78	6.18	7.62	7.25	2.92	3.27	3.21	3.49	3.45	3.23	4.48	3.31
Oct.	8.04	16.97	5.62	6.13	7.67	7.15	2.88	3.24	3.15	3.49	3.42	3.25	4.25	3.34
Nov.	7.96	16.95	5.62	6.09	7.67	7.13	2.87	3.18	3.14	3.40	3.35	3.33	4.23	3.23
Dec.	7.94	17.04	5.32	6.05	7.55	6.93	2.86	3.24	3.25	3.45	3.41	3.15	4.13	3.01
2013 Jan.	7.97	17.06	5.73	6.11	7.86	7.24	2.86	3.17	3.03	3.35	3.34	3.19	4.06	3.08

3. Interest rates on loans to non-financial corporations (new business)

	Revolving loans and overdrafts	Other loans of up to EUR 0.25 million by initial rate fixation						Other loans of over EUR 1 million by initial rate fixation					
		Floating rate and up to 3 months	Over 3 months and up to 1 year	Over 1 and up to 3 years	Over 3 and up to 5 years	Over 5 and up to 10 years	Over 10 years	Floating rate and up to 3 months	Over 3 months and up to 1 year	Over 1 and up to 3 years	Over 3 and up to 5 years	Over 5 and up to 10 years	Over 10 years
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2012 Feb.	4.58	4.86	5.25	4.74	5.02	4.65	4.41	2.50	3.76	3.36	3.89	3.77	3.64
Mar.	4.60	4.81	5.17	4.66	5.00	4.63	4.32	2.39	3.43	3.06	3.09	3.37	3.57
Apr.	4.46	4.96	5.09	4.61	4.85	4.57	4.39	2.39	3.52	3.43	3.40	3.51	3.59
May	4.42	4.82	5.11	4.60	4.84	4.49	4.20	2.37	3.75	3.41	3.48	3.60	3.51
June	4.39	4.81	5.03	4.58	4.76	4.41	4.16	2.44	3.20	3.44	3.03	3.34	3.22
July	4.29	4.86	5.17	4.58	4.56	4.13	4.12	2.23	3.31	3.62	3.13	3.19	3.50
Aug.	4.20	4.84	4.95	4.31	4.50	3.92	3.88	2.05	2.96	3.08	3.21	3.16	3.01
Sep.	4.18	4.69	4.75	4.26	4.45	3.88	3.93	2.15	2.57	2.92	2.73	2.95	3.06
Oct.	4.21	4.74	4.89	4.29	4.31	3.79	3.94	2.12	2.91	3.30	3.00	2.93	3.20
Nov.	4.17	4.65	4.82	4.16	4.31	3.79	3.78	2.11	2.68	3.76	3.26	2.90	2.91
Dec.	4.18	4.62	4.54	4.24	4.24	3.68	3.51	2.17	2.79	2.84	3.32	2.79	3.01
2013 Jan.	4.21	4.68	4.71	4.03	4.15	3.62	3.68	2.09	2.88	3.31	4.29	2.91	3.02

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

2) For this instrument category, households and non-financial corporations are merged and allocated to the household sector, since the outstanding amounts of non-financial corporations are negligible compared with those of the household sector when all participating Member States are combined.

3) This instrument category excludes convenience credit card debt, i.e. credit granted at an interest rate of 0% during the billing cycle.

4) The annual percentage rate of charge (APRC) covers the total cost of a loan. The total cost comprises both an interest rate component and a component incorporating other (related) charges, such as the cost of inquiries, administration, preparation of documents and guarantees.

4.5 Rahalaitosten euromääräisten talletusten ja lainojen korot euroalueella[1),*]

(vuotuisina prosentteina, ajanjakson lopun kannat, uusi liiketoiminta ajanjakson keskiarvona, ellei toisin mainita)

4. Talletuskorot (kannat)

	Talletukset kotitalouksilta					Talletukset yrityksiltä			Repot
	Yön yli[2)]	Määräaikaiset		Irtisanomisehtoiset[2),3)]		Yön yli[2)]	Määräaikaiset		
		Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk		Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9

5. Lainakorot (kannat)

	Kotitalouslainat						Yrityslainat		
	Asuntolainat maturiteetin mukaan			Kulutusluotot ja muut lainat maturiteetin mukaan			Maturiteetin mukaan		
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9

K21 Uudet määräaikaistalletukset
(vuotuisina prosentteina ilman kuluja, ajanjakson keskiarvo)

- Kotitaloudet, enintään 1 vuosi
- Yritykset, enintään 1 vuosi
- Kotitaloudet, yli 2 vuotta
- Yritykset, yli 2 vuotta

K22 Uudet vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään 1 vuodeksi kiinnitetyt lainat (vuotuisina prosentteina ilman kuluja, ajanjakson keskiarvo)

- Kotitalouksien kulutusluotot
- Kotitalouksien asuntolainat
- Yrityslainat, enintään 1 milj. euroa
- Yrityslainat, yli 1 milj. euroa

Lähde: EKP.
* Tietojen lähde ja alaviitteet: katso s. T42.

4.5 MFI interest rates on euro-denominated deposits from and loans to euro area residents [1), *]

(percentages per annum; outstanding amounts as at end of period, new business as period average, unless otherwise indicated)

4. Interest rates on deposits (outstanding amounts)

	Deposits from households					Deposits from non-financial corporations			Repos
	Overnight [2)]	With an agreed maturity of:		Redeemable at notice of: [2),3)]		Overnight [2)]	With an agreed maturity of:		
		Up to 2 years	Over 2 years	Up to 3 months	Over 3 months		Up to 2 years	Over 2 years	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2012 Feb.	0.52	2.79	2.80	1.81	1.96	0.59	2.13	3.20	2.62
Mar.	0.51	2.81	2.81	1.79	1.95	0.58	2.05	3.13	2.58
Apr.	0.49	2.78	2.82	1.76	1.95	0.55	2.00	3.09	2.57
May	0.48	2.76	2.80	1.74	1.91	0.54	1.96	3.06	2.39
June	0.47	2.73	2.82	1.73	1.88	0.52	1.93	3.08	2.48
July	0.45	2.72	2.78	1.70	1.85	0.47	1.89	3.04	2.47
Aug.	0.44	2.70	2.77	1.68	1.81	0.46	1.84	3.01	2.45
Sep.	0.42	2.69	2.79	1.65	1.77	0.46	1.82	3.02	2.61
Oct.	0.41	2.67	2.74	1.62	1.71	0.45	1.78	2.95	2.55
Nov.	0.40	2.66	2.75	1.61	1.65	0.43	1.79	2.96	2.54
Dec.	0.39	2.64	2.73	1.59	1.59	0.42	1.80	2.91	2.65
2013 Jan.	0.38	2.59	2.69	1.53	1.52	0.40	1.76	2.86	2.32

5. Interest rates on loans (outstanding amounts)

	Loans to households						Loans to non-financial corporations		
	Lending for house purchase with a maturity of:			Consumer credit and other loans with a maturity of:			With a maturity of:		
	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2012 Feb.	4.04	3.69	3.86	8.09	6.39	5.27	4.18	3.78	3.67
Mar.	4.03	3.68	3.85	8.07	6.37	5.25	4.15	3.66	3.60
Apr.	3.93	3.64	3.80	7.97	6.31	5.20	4.05	3.61	3.54
May	3.88	3.62	3.77	7.95	6.29	5.16	3.99	3.58	3.50
June	3.86	3.60	3.76	7.83	6.30	5.14	3.96	3.53	3.46
July	3.78	3.54	3.72	7.78	6.26	5.08	3.89	3.47	3.40
Aug.	3.74	3.51	3.67	7.77	6.23	5.05	3.81	3.41	3.36
Sep.	3.72	3.51	3.66	7.80	6.30	5.03	3.78	3.40	3.34
Oct.	3.65	3.45	3.61	7.76	6.25	4.97	3.76	3.29	3.26
Nov.	3.53	3.42	3.60	7.59	6.23	4.95	3.72	3.30	3.25
Dec.	3.49	3.39	3.56	7.75	6.18	4.92	3.71	3.28	3.22
2013 Jan.	3.46	3.35	3.55	7.75	6.21	4.90	3.75	3.29	3.21

C21 New deposits with an agreed maturity
(percentages per annum excluding charges; period averages)

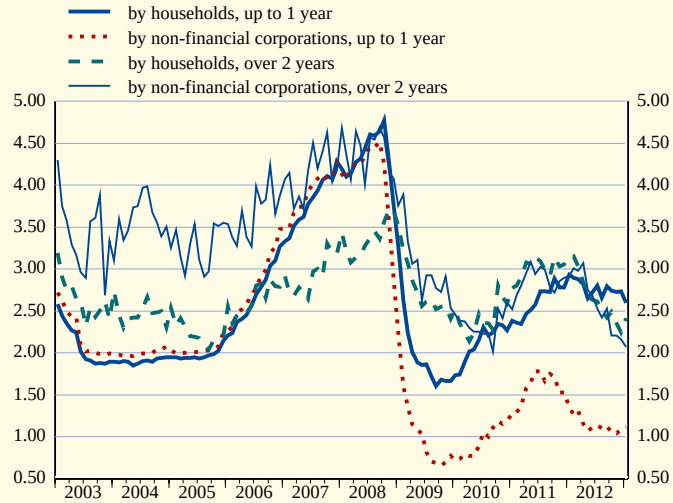

C22 New loans with a floating rate and up to 1 year's initial rate fixation (percentages per annum excluding charges; period averages)

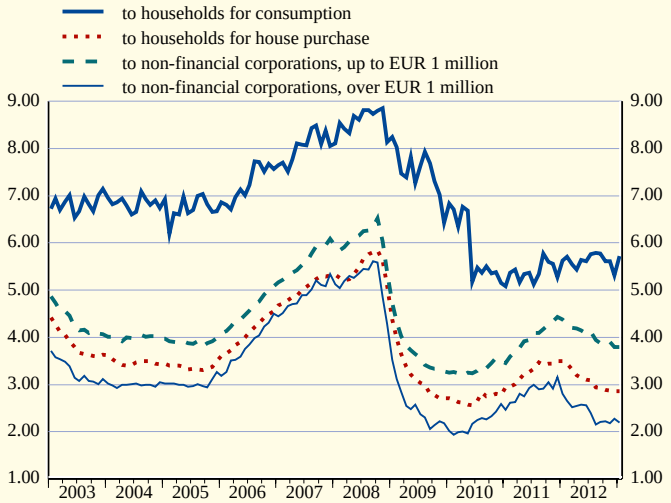

Source: ECB.
* For the source of the data in the table and the related footnotes, please see page S42.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

4.6 Rahamarkkinakorot

(vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvoja)

	Euroalue[1), 2)]					Yhdysvallat	Japani
	Yön yli -talletukset (EONIA)	1 kk:n talletukset (EURIBOR)	3 kk:n talletukset (EURIBOR)	6 kk:n talletukset (EURIBOR)	12 kk:n talletukset (EURIBOR)	3 kk:n talletukset (LIBOR)	3 kk:n talletukset (LIBOR)
	1	2	3	4	5	6	7

K23 Euroalueen rahamarkkinakorot[1), 2)]

(kuukausikeskiarvoja, vuotuisina prosentteina)

- 1 kk:n korko
- 3 kk:n korko
- 12 kk:n korko

K24 Kolmen kuukauden rahamarkkinakorot

(kuukausikeskiarvoja, vuotuisina prosentteina)

- Euroalue[1), 2)]
- Japani
- Yhdysvallat

Lähde: EKP.
1) Ajalta ennen tammikuuta 1999 on laskettu euroalueen keinotekoiset korot käyttämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja. Lisätietoja Yleistä-osassa.
2) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

4.6 Money market interest rates
(percentages per annum; period averages)

	Euro area [1), 2)]					United States	Japan
	Overnight deposits (EONIA)	1-month deposits (EURIBOR)	3-month deposits (EURIBOR)	6-month deposits (EURIBOR)	12-month deposits (EURIBOR)	3-month deposits (LIBOR)	3-month deposits (LIBOR)
	1	2	3	4	5	6	7
2010	0.44	0.57	0.81	1.08	1.35	0.34	0.23
2011	0.87	1.18	1.39	1.64	2.01	0.34	0.19
2012	0.23	0.33	0.58	0.83	1.11	0.43	0.19
2011 Q4	0.79	1.24	1.50	1.72	2.05	0.48	0.20
2012 Q1	0.37	0.64	1.04	1.34	1.67	0.51	0.20
Q2	0.34	0.39	0.69	0.98	1.28	0.47	0.20
Q3	0.13	0.16	0.36	0.63	0.90	0.43	0.19
Q4	0.08	0.11	0.20	0.37	0.60	0.32	0.19
2012 Feb.	0.37	0.63	1.05	1.35	1.68	0.50	0.20
Mar.	0.36	0.47	0.86	1.16	1.50	0.47	0.20
Apr.	0.35	0.41	0.74	1.04	1.37	0.47	0.20
May	0.34	0.39	0.68	0.97	1.27	0.47	0.20
June	0.33	0.38	0.66	0.93	1.22	0.47	0.20
July	0.18	0.22	0.50	0.78	1.06	0.45	0.20
Aug.	0.11	0.13	0.33	0.61	0.88	0.43	0.19
Sep.	0.10	0.12	0.25	0.48	0.74	0.39	0.19
Oct.	0.09	0.11	0.21	0.41	0.65	0.33	0.19
Nov.	0.08	0.11	0.19	0.36	0.59	0.31	0.19
Dec.	0.07	0.11	0.19	0.32	0.55	0.31	0.18
2013 Jan.	0.07	0.11	0.20	0.34	0.58	0.30	0.17
Feb.	0.07	0.12	0.22	0.36	0.59	0.29	0.16

C23 Euro area money market rates [1), 2)]
(monthly averages; percentages per annum)

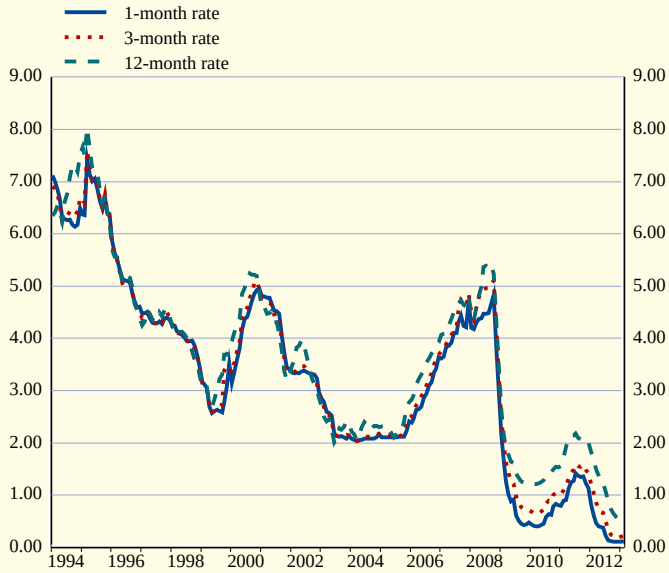

C24 3-month money market rates
(monthly averages; percentages per annum)

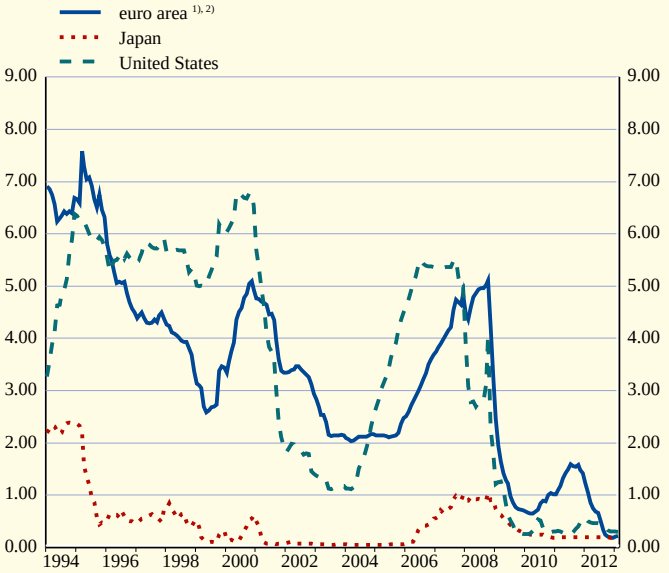

Source: ECB.
1) Before January 1999 synthetic euro area rates were calculated on the basis of national rates weighted by GDP. For further information, see the General Notes.
2) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

4.7 Euroalueen tuottokäyrät[1)]

(AAA-luokituksen saaneet euroalueen valtioiden joukkolainat, ajanjakson lopun havaintoja, korot vuotuisina prosentteina, korkoerot prosenttiyksikköinä)

	Korot (spot)								Välittömät termiinikorot			
	3 kk	1 v	2 v	5 v	7 v	10 v	10 v–3 kk (korkoero)	10 v–2 v (korkoero)	1 v	2 v	5 v	10 v
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

K25 Euroalueen tuottokäyrät (spot)[2)]

(vuotuisina prosentteina, kuukauden lopun havaintoja)

- Helmikuu 2013
- Tammikuu 2013
- Joulukuu 2012

K26 Euroalueen korot ja korkoerot (spot)[2)]

(päivähavaintoja, korot vuotuisina prosentteina, korkoerot prosenttiyksikköinä)

- 1 vuoden korko (vasen asteikko)
- 10 vuoden korko (vasen asteikko)
- 10 vuoden ja 3 kuukauden korkojen ero (oikea asteikko)
- 10 ja 2 vuoden korkojen ero (oikea asteikko)

Lähteet: EuroMTS:n tausta-aineistoon perustuvat EKP:n laskelmat ja Fitch Ratingsin luottoluokitukset.
1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.
2) Sisältää AAA-luokituksen saaneet euroalueen valtioiden joukkolainat.

4.7 Euro area yield curves [1)]

(AAA-rated euro area central government bonds; end of period; rates in percentages per annum; spreads in percentage points)

	Spot rates								Instantaneous forward rates			
	3 months	1 year	2 years	5 years	7 years	10 years	10 years - 3 months (spread)	10 years - 2 years (spread)	1 year	2 years	5 years	10 years
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2010	0.49	0.60	0.93	2.15	2.78	3.36	2.87	2.43	0.85	1.70	3.99	4.69
2011	0.00	0.09	0.41	1.56	2.13	2.65	2.65	2.24	0.32	1.15	3.24	3.84
2012	0.06	-0.04	-0.01	0.58	1.09	1.72	1.66	1.74	-0.09	0.17	1.84	3.50
2011 Q4	0.00	0.09	0.41	1.56	2.13	2.65	2.65	2.24	0.32	1.15	3.24	3.84
2012 Q1	0.07	0.16	0.39	1.36	1.95	2.60	2.53	2.21	0.34	0.95	2.97	4.26
Q2	0.04	0.08	0.27	1.17	1.73	2.32	2.27	2.05	0.20	0.76	2.69	3.82
Q3	0.02	-0.01	0.07	0.76	1.29	1.94	1.92	1.87	0.00	0.36	2.10	3.75
Q4	0.06	-0.04	-0.01	0.58	1.09	1.72	1.66	1.74	-0.09	0.17	1.84	3.50
2012 Feb.	0.11	0.15	0.37	1.39	1.99	2.59	2.49	2.22	0.29	0.95	3.06	4.06
Mar.	0.07	0.16	0.39	1.36	1.95	2.60	2.53	2.21	0.34	0.95	2.97	4.26
Apr.	0.03	0.10	0.32	1.26	1.84	2.47	2.44	2.15	0.26	0.85	2.84	4.10
May	0.07	0.05	0.17	0.89	1.36	1.89	1.82	1.72	0.10	0.52	2.17	3.23
June	0.04	0.08	0.27	1.17	1.73	2.32	2.27	2.05	0.20	0.76	2.69	3.82
July	0.00	-0.09	-0.02	0.71	1.25	1.87	1.87	1.89	-0.11	0.26	2.12	3.52
Aug.	0.03	-0.05	0.01	0.75	1.29	1.91	1.88	1.90	-0.08	0.30	2.17	3.55
Sep.	0.02	-0.01	0.07	0.76	1.29	1.94	1.92	1.87	0.00	0.36	2.10	3.75
Oct.	0.01	-0.01	0.09	0.78	1.31	1.95	1.94	1.86	0.02	0.39	2.13	3.72
Nov.	0.04	-0.02	0.04	0.65	1.15	1.80	1.76	1.76	-0.03	0.27	1.91	3.60
Dec.	0.06	-0.04	-0.01	0.58	1.09	1.72	1.66	1.74	-0.09	0.17	1.84	3.50
2013 Jan.	0.07	0.15	0.32	0.99	1.45	2.02	1.95	1.71	0.28	0.70	2.18	3.62
Feb.	0.03	0.01	0.10	0.74	1.24	1.88	1.86	1.78	0.05	0.38	1.99	3.72

C25 Euro area spot yield curves [2)]

(percentages per annum; end of period)

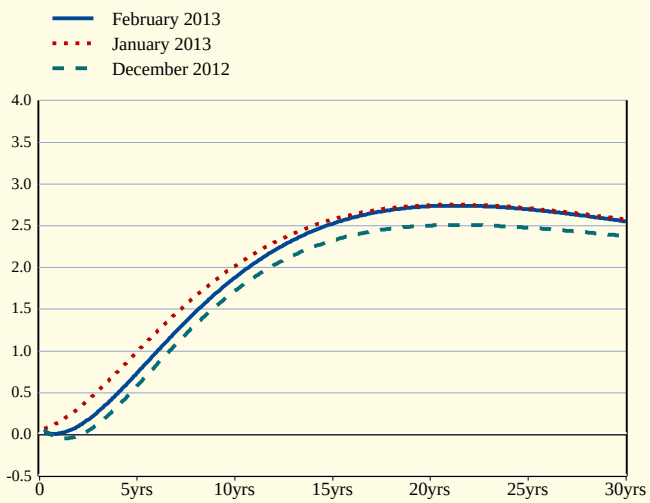

C26 Euro area spot rates and spreads [2)]

(daily data; rates in percentages per annum; spreads in percentage points)

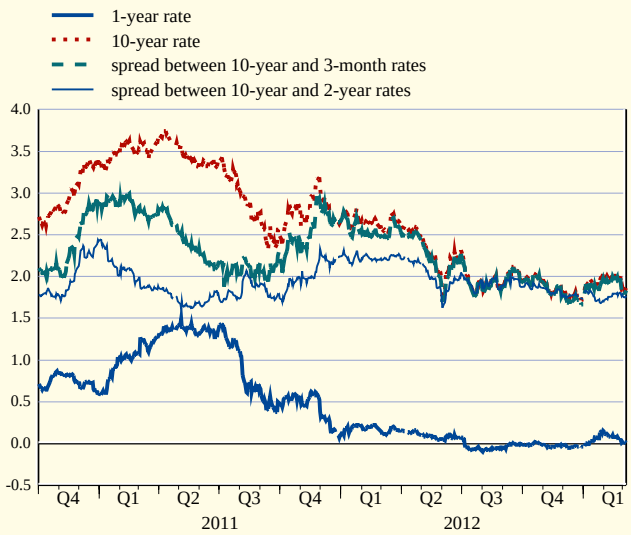

Sources: ECB calculations based on underlying data provided by EuroMTS and ratings provided by Fitch Ratings.
1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.
2) Data cover AAA-rated euro area central government bonds.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

4.8 Osakeindeksit

(indeksit pisteinä, ajanjakson keskiarvoja)

	Dow Jones: Euro Stoxx -indeksit[1]												Yhdys-vallat	Japani
	Viiteaineisto		Toimialakohtaiset indeksit											
	Laaja indeksi	50 yritystä	Raaka-aineet	Kuluttaja-palvelut	Kulutus-tavarat	Öljy ja kaasu	Rahoitus	Teollisuus	Tekniikka	Yleis-hyödylliset yhtiöt	Tele-viestintä	Terveyden-hoito	Standard & Poor's 500 -indeksi	Nikkei 225 -indeksi
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

K27 Dow Jones Euro Stoxx (laaja indeksi), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225

(tammikuu 1994 = 100, kuukausikeskiarvoja)

- Dow Jones EURO Stoxx (laaja indeksi)[1]
- Standard & Poor's 500
- Nikkei 225

Lähde: EKP.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

4.8 Stock market indices

(index levels in points; period averages)

	Dow Jones EURO STOXX indices [1]												United States	Japan
	Benchmark		Main industry indices											
	Broad index	50	Basic materials	Consumer services	Consumer goods	Oil and gas	Financials	Industrials	Technology	Utilities	Telecoms	Health care	Standard & Poor's 500	Nikkei 225
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2010	265.5	2,779.3	463.1	166.2	323.4	307.2	182.8	337.6	224.1	344.9	389.6	408.4	1,140.0	10,006.5
2011	256.0	2,611.0	493.4	158.1	351.2	311.6	152.6	349.4	222.5	301.7	358.4	432.7	1,267.6	9,425.4
2012	239.7	2,411.9	503.7	151.9	385.7	307.2	122.1	330.2	219.2	235.9	268.5	523.3	1,379.4	9,102.6
2011 Q4	222.4	2,277.8	427.1	142.1	327.1	295.5	117.2	296.6	201.8	256.5	320.3	432.4	1,225.7	8,580.6
2012 Q1	243.7	2,473.6	499.1	150.3	372.3	324.6	129.7	333.3	221.7	253.7	300.6	480.6	1,348.8	9,295.3
Q2	224.0	2,226.2	472.5	140.8	370.7	285.3	108.2	311.6	207.4	223.4	261.9	493.2	1,349.7	9,026.5
Q3	238.7	2,400.9	505.9	152.7	392.3	307.8	117.2	327.7	215.9	234.0	265.6	548.5	1,400.9	8,886.4
Q4	252.0	2,543.3	536.8	163.6	407.4	310.5	133.0	347.7	231.6	232.0	245.4	570.7	1,418.1	9,208.6
2012 Feb.	247.2	2,508.2	507.2	152.1	377.3	327.0	134.4	336.3	223.9	254.6	300.1	477.6	1,352.5	9,242.3
Mar.	250.7	2,532.2	512.9	152.0	388.0	329.5	134.6	344.6	234.3	257.7	296.7	490.5	1,389.2	9,962.3
Apr.	235.0	2,340.8	497.6	145.9	380.9	301.1	116.8	327.8	221.2	237.7	275.2	488.5	1,386.4	9,627.4
May	221.9	2,198.5	469.5	139.7	373.7	281.6	105.0	310.4	204.5	218.9	261.4	492.0	1,341.3	8,842.5
June	216.2	2,152.7	453.1	137.4	358.3	275.1	104.0	298.4	198.0	215.4	250.4	498.9	1,323.5	8,638.1
July	226.5	2,258.4	479.1	145.8	379.4	290.4	106.5	313.9	204.4	224.3	257.3	534.2	1,359.8	8,760.7
Aug.	240.5	2,424.5	509.4	154.6	399.7	313.0	116.8	330.3	220.8	231.8	265.7	552.5	1,403.4	8,949.9
Sep.	250.1	2,530.7	531.4	158.2	398.1	321.0	129.5	339.8	223.0	247.2	274.6	559.7	1,443.4	8,948.6
Oct.	248.7	2,503.5	528.4	159.1	398.3	311.7	130.2	340.2	219.9	241.9	255.9	567.6	1,437.8	8,827.4
Nov.	248.7	2,514.0	526.1	162.8	403.8	308.0	131.2	343.7	230.6	226.9	239.0	563.3	1,394.5	9,059.9
Dec.	259.7	2,625.6	559.5	170.0	422.7	312.0	138.5	361.5	246.8	225.8	240.2	583.1	1,422.3	9,814.4
2013 Jan.	269.1	2,715.3	568.4	176.4	434.1	319.7	148.6	373.9	255.3	228.5	251.7	588.6	1,480.4	10,750.9
Feb.	264.7	2,630.4	561.0	180.7	439.1	301.4	143.2	372.7	256.0	218.5	231.1	586.7	1,512.3	11,336.4

C27 Dow Jones EURO STOXX broad index, Standard & Poor's 500 and Nikkei 225

(January 1994 = 100; monthly averages)

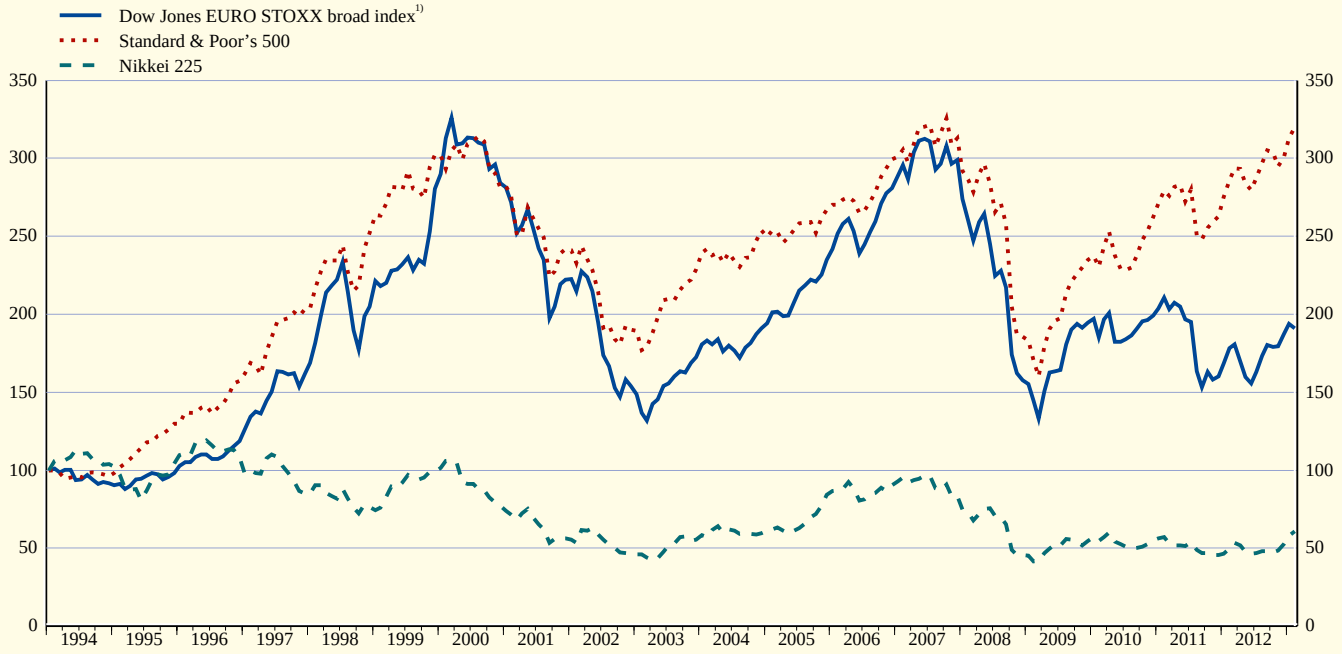

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

HINNAT, TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi[1)]

	Yhteensä					Kokonaisindeksi (kp., prosenttimuutos edellisestä ajanjaksosta)						Lisätieto: Hallinnollisesti säännellyt hinnat[2)]	
	Indeksi: 2005 = 100	Yhteensä	Yhteensä pl. jalostamattomat elintarvikkeet ja energia	Tavarat	Palvelut	Yhteensä	Jalostetut elintarvikkeet	Jalostamattomat elintarvikkeet	Muut teollisuustuotteet kuin energia	Energia (ei-kp.)	Palvelut	Kokonaisindeksi pl. hallinnollisesti säännellyt hinnat	Hallinnollisesti säännellyt hinnat
Osuus vuonna 2012, %													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

	Tavarat						Palvelut					
	Elintarvikkeet (sisältää alkoholijuomat ja tupakkatuotteet)			Teollisuustuotteet			Asuminen		Liikenne	Viestintä	Kulttuuri ja vapaa-aika	Muut
	Yhteensä	Jalostetut elintarvikkeet	Jalostamattomat elintarvikkeet	Yhteensä	Muut teollisuustuotteet kuin energia	Energia		Vuokrat				
Osuus vuonna 2012, %												
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

2) Nämä tiedot ovat koeluoteisia ja siksi vain likimääräisiä arvioita, koska hallinnollisesti säänneltyjen hintojen muutoksia ei voi täysin eristää muiden tekijöiden vaikutuksista. Indikaattorin laskentatavasta tarkemmin osoitteessa http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/hicp/introduction.

3) Arvio perustuu alustaviin kansallisiin tietoihin, jotka yleensä kattavat noin 95 % euroalueesta, ja energian hintoja koskeviin ennakkotietoihin.

PRICES, OUTPUT, DEMAND AND LABOUR MARKETS

5.1 HICP, other prices and costs

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

1. Harmonised Index of Consumer Prices [1)]

	Total					Total (s.a.; percentage change vis-à-vis previous period)						Memo item: Administered prices [2)]	
	Index: 2005 = 100	Total	Total excl. unprocessed food and energy	Goods	Services	Total	Processed food	Unprocessed food	Non-energy industrial goods	Energy (n.s.a.)	Services	Total HICP excluding administered prices	Administered prices
% of total in 2012	100.0	100.0	81.7	57.7	42.3	100.0	12.0	7.3	27.4	11.0	42.3	87.9	12.3
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2009	108.1	0.3	1.3	-0.9	2.0	-	-	-	-	-	-	0.1	1.7
2010	109.8	1.6	1.0	1.8	1.4	-	-	-	-	-	-	1.6	1.7
2011	112.8	2.7	1.7	3.3	1.8	-	-	-	-	-	-	2.6	3.6
2012	115.6	2.5	1.8	3.0	1.8	-	-	-	-	-	-	2.3	3.8
2011 Q4	114.1	2.9	2.0	3.7	1.9	0.7	1.0	0.7	0.7	1.5	0.3	2.8	3.6
2012 Q1	114.3	2.7	1.9	3.3	1.8	0.9	0.7	0.7	0.3	4.1	0.5	2.6	3.5
Q2	115.9	2.5	1.8	3.0	1.8	0.5	0.6	0.8	0.3	1.0	0.5	2.3	3.5
Q3	115.7	2.5	1.7	3.1	1.8	0.5	0.4	1.1	0.1	1.2	0.5	2.3	4.0
Q4	116.7	2.3	1.6	2.7	1.7	0.4	0.7	1.5	0.3	-0.1	0.3	2.0	4.1
2012 Sep.	116.4	2.6	1.6	3.2	1.7	0.2	0.1	0.4	0.2	1.1	0.0	2.4	4.2
Oct.	116.7	2.5	1.6	3.0	1.7	0.1	0.4	0.7	0.1	-0.5	0.1	2.3	4.2
Nov.	116.5	2.2	1.5	2.6	1.6	-0.1	0.2	0.2	0.1	-1.4	0.0	1.9	4.1
Dec.	116.9	2.2	1.6	2.5	1.8	0.1	0.2	0.5	0.1	-0.5	0.3	2.0	4.1
2013 Jan.	115.7	2.0	1.5	2.2	1.6	0.2	0.2	0.2	0.0	1.3	0.1	1.8	3.1
Feb. [3)]	116.1	1.8	.	.	1.6	.	.	.	.	1.2	.	.	.

	Goods						Services					
	Food (incl. alcoholic beverages and tobacco)			Industrial goods			Housing		Transport	Communication	Recreation and personal	Miscellaneous
	Total	Processed food	Unprocessed food	Total	Non-energy industrial goods	Energy		Rents				
% of total in 2012	19.4	12.0	7.3	38.3	27.4	11.0	10.3	6.0	7.2	3.1	14.7	7.1
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
2009	0.7	1.1	0.2	-1.7	0.6	-8.1	2.0	1.8	2.9	-1.0	2.1	2.1
2010	1.1	0.9	1.3	2.2	0.5	7.4	1.8	1.5	2.3	-0.8	1.0	1.5
2011	2.7	3.3	1.8	3.7	0.8	11.9	1.8	1.4	2.9	-1.3	2.0	2.1
2012	3.1	3.1	3.0	3.0	1.2	7.6	1.8	1.5	2.9	-3.2	2.2	2.0
2011 Q4	3.3	4.2	1.8	3.9	1.2	11.5	1.7	1.4	3.0	-1.8	2.1	2.1
2012 Q1	3.2	4.0	2.0	3.3	1.1	9.1	1.7	1.5	2.9	-2.7	2.1	2.4
Q2	3.0	3.5	2.3	2.9	1.3	7.2	1.7	1.4	2.7	-3.1	2.2	2.0
Q3	3.0	2.7	3.4	3.2	1.3	8.0	1.9	1.5	3.0	-3.1	2.2	1.9
Q4	3.1	2.4	4.3	2.5	1.1	6.3	1.8	1.5	3.1	-3.8	2.1	1.9
2012 Sep.	2.9	2.5	3.7	3.4	1.2	9.1	1.8	1.5	2.8	-3.3	2.2	1.8
Oct.	3.1	2.4	4.3	3.0	1.1	8.0	1.9	1.5	3.1	-3.5	2.0	2.1
Nov.	3.0	2.4	4.1	2.4	1.1	5.7	1.9	1.5	2.8	-4.1	2.1	1.8
Dec.	3.2	2.4	4.4	2.2	1.0	5.2	1.8	1.4	3.4	-3.8	2.3	1.7
2013 Jan.	3.2	2.3	4.8	1.7	0.8	3.9	1.8	1.5	3.3	-4.0	2.5	0.7
Feb. [3)]	2.7	.	.	.	0.8	4.0	.	.	.	.	.	.

Sources: Eurostat and ECB calculations.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

2) These experimental statistics can only provide an approximate measure of price administration, since changes in administered prices cannot be fully isolated from other influences. Please refer to Eurostat's website (http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/hicp/introduction) for a note explaining the methodology used in the compilation of this indicator.

3) Estimate based on provisional national releases, which usually cover around 95% of the euro area, as well as on early information on energy prices.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

2. Teollisuuden, rakentamisen ja asuinkiinteistöjen hinnat

	Teollisuuden tuottajahinnat ilman rakentamista										Rakentaminen[1]	Asuinkiinteistöjen hinnat[2]
	Yhteensä (indeksi: 2010 = 100)	Yhteensä		Teollisuus ilman rakentamista ja energiatuotteita						Energia		
			Tehdas-teollisuus	Yhteensä	Välituotteet	Pääoma-hyödykkeet	Kulutustavarat					
							Yhteensä	Kestävät	Ei-kestävät			
Osuus vuonna 2010, %												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

3. Raaka-aineiden hinnat ja bruttokansantuotteen deflaattorit

	Öljyn hinta[3] (euroa/barreli)	Muiden raaka-aineiden kuin energian hinnat						BKT:n deflaattorit							
		Tuonnin mukaan painotettu[4]			Käytön mukaan painotettu[5]			Yhteensä (indeksi: 2005 = 100, kp.)	Yhteensä	Kotimainen kysyntä				Vienti[6]	Tuonti[6]
		Yhteensä	Elin-tarvik-keet	Muut kuin elin-tarvik-keet	Yhteensä	Elin-tarvik-keet	Muut kuin elin-tarvik-keet			Yhteensä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodustus		
Osuus, %															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Lähteet: Eurostat, Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 2 sarake 7 ja osan 5.1 taulukon 3 sarakkeet 8–15), Thomson Reutersin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 3 sarake 1) ja EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 2 sarake 12 ja osan 5.1 taulukon 3 sarakkeet 2–7).

1) Asuinrakennusten osalta panoshinnat.
2) Yhdenmukaistamattomiin kansallisiin lähteisiin perustuvia koeluonteisia tietoja (lisätietoja osoitteessa http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html).
3) Brent Blend (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen).
4) Viittaa euroina ilmoitettuihin hintoihin. Painotettu euroalueen ajanjakson 2004–2006 tuonnin rakenteen perusteella.
5) Viittaa euroina ilmoitettuihin hintoihin. Painotettu euroalueen ajanjakson 2004–2006 kotimaisen kysynnän (kotimaisen tuotannon ja tuonnin summa vähennettynä viennillä) perusteella. Koeluonteisia tietoja (lisätietoja osoitteessa http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html).
6) Viennin ja tuonnin deflaattorit viittaavat tavaroihin ja palveluihin ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan.

5.1 HICP, other prices and costs
(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

2. Industry, construction and residential property prices

	Industrial producer prices excluding construction										Construction [1]	Residential property prices [2]
	Total (index: 2010 = 100)	Total		Industry excluding construction and energy						Energy		
			Manufacturing	Total	Intermediate goods	Capital goods	Consumer goods					
							Total	Durable	Non-durable			
% of total in 2010	100.0	100.0	75.4	68.1	27.5	18.7	21.9	2.2	19.7	31.9		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2009	97.2	-5.0	-5.3	-2.8	-5.5	0.4	-2.0	1.2	-2.4	-11.3	0.4	-3.2
2010	100.0	2.8	3.5	1.7	3.7	0.3	0.4	0.8	0.4	5.9	2.0	1.0
2011	105.9	5.9	5.6	4.0	6.2	1.3	3.2	2.0	3.4	11.6	3.5	1.0
2012	108.7	2.6	2.1	1.4	0.9	0.9	2.4	1.7	2.5	6.3	.	.
2011 Q4	106.7	5.0	4.5	2.9	3.5	1.4	3.3	2.4	3.5	11.1	3.1	-0.3
2012 Q1	108.3	3.7	3.0	1.8	1.3	1.1	2.9	2.2	3.0	9.2	2.0	-0.9
Q2	108.4	2.2	1.7	1.1	0.4	1.1	2.0	1.9	2.1	5.7	1.8	-1.6
Q3	108.9	2.3	1.9	1.0	0.3	0.9	2.2	1.5	2.3	6.0	1.4	-2.6
Q4	109.2	2.3	2.0	1.6	1.4	0.7	2.3	1.1	2.5	4.3	.	.
2012 Aug.	109.1	2.7	2.2	1.1	0.3	0.8	2.3	1.6	2.3	7.5	-	-
Sep.	109.4	2.6	2.3	1.3	0.8	0.8	2.4	1.3	2.5	6.5	-	-
Oct.	109.4	2.6	2.4	1.6	1.3	0.7	2.4	1.3	2.6	5.5	-	-
Nov.	109.2	2.1	1.8	1.5	1.4	0.7	2.2	1.1	2.4	3.9	-	-
Dec.	108.9	2.1	1.7	1.6	1.6	0.8	2.3	1.0	2.4	3.6	-	-
2013 Jan.	109.6	1.9	1.2	1.4	1.3	0.7	2.2	0.9	2.4	2.8	-	-

3. Commodity prices and gross domestic product deflators

	Oil prices [3] (EUR per barrel)	Non-energy commodity prices						GDP deflators							
		Import-weighted [4]			Use-weighted [5]			Total (s.a.; index: 2005 = 100)	Total	Domestic demand				Exports [6]	Imports [6]
		Total	Food	Non-food	Total	Food	Non-food			Total	Private consumption	Government consumption	Gross fixed capital formation		
% of total		100.0	35.0	65.0	100.0	45.0	55.0								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2009	44.6	-18.5	-8.9	-23.1	-18.0	-11.4	-22.8	107.2	0.9	-0.1	-0.4	2.1	-0.3	-3.5	-6.3
2010	60.7	44.6	21.4	57.9	42.1	27.1	54.5	108.1	0.8	1.5	1.7	0.7	0.8	3.1	5.0
2011	79.7	12.2	22.4	7.7	12.8	20.7	7.5	109.4	1.2	2.0	2.5	0.8	2.0	3.6	5.7
2012	86.6	0.5	1.1	0.3	2.6	6.4	-0.3	110.7	1.2	1.6	2.1	0.6	1.2	1.6	2.4
2011 Q4	80.7	-2.5	3.6	-5.2	-1.7	4.3	-6.0	109.8	1.3	2.1	2.6	1.6	2.0	2.7	4.6
2012 Q1	90.1	-5.8	-7.6	-4.9	-4.8	-3.7	-5.6	110.2	1.2	1.8	2.4	1.2	1.6	1.9	3.2
Q2	84.6	-1.1	-3.4	0.1	1.1	4.1	-1.2	110.5	1.2	1.6	2.1	1.0	1.2	1.4	2.3
Q3	87.3	5.3	10.4	2.7	7.8	16.0	1.6	111.0	1.3	1.7	2.0	1.1	1.1	1.6	2.5
Q4	84.4	4.4	6.0	3.7	7.0	10.2	4.5	111.2	1.3	1.4	1.8	0.0	0.9	1.3	1.7
2012 Sep.	87.9	4.6	8.1	2.9	7.7	14.2	2.8	-	-	-	-	-	-	-	-
Oct.	85.6	5.7	8.1	4.6	7.9	11.7	4.9	-	-	-	-	-	-	-	-
Nov.	84.8	5.2	6.8	4.4	8.0	11.8	4.9	-	-	-	-	-	-	-	-
Dec.	82.8	2.5	3.1	2.2	5.1	7.1	3.5	-	-	-	-	-	-	-	-
2013 Jan.	84.2	-3.7	-3.4	-3.9	-1.6	0.2	-3.1	-	-	-	-	-	-	-	-
Feb.	86.7	-3.6	-3.4	-3.7	-2.4	-1.3	-3.2	-	-	-	-	-	-	-	-

Sources: Eurostat, ECB calculations based on Eurostat data (column 7 in Table 2 in Section 5.1 and columns 8-15 in Table 3 in Section 5.1), ECB calculations based on Thomson Reuters data (column 1 in Table 3 in Section 5.1) and ECB calculations (column 12 in Table 2 in Section 5.1 and columns 2-7 in Table 3 in Section 5.1).

1) Input prices for residential buildings.
2) Experimental data based on non-harmonised national sources (see http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html for further details).
3) Brent Blend (for one-month forward delivery).
4) Refers to prices expressed in euro. Weighted according to the structure of euro area imports in the period 2004-06.
5) Refers to prices expressed in euro. Weighted according to euro area domestic demand (domestic production plus imports minus exports) in the period 2004-06. Experimental data (see http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html for details).
6) Deflators for exports and imports refer to goods and services and include cross-border trade within the euro area.

5.1 YKHI sekä muut hinnat ja kustannukset
(vuotuinen prosenttimuutos)

4. Yksikkötyökustannukset, työvoimakustannukset työpanosta kohden ja työn tuottavuus

(neljännesvuositiedot kausivaihtelusta puhdistettuina, vuositiedot puhdistamattomina)

	Yhteensä (indeksi: 2005 = 100)	Yhteensä	Toimialoittain									
			Maa-, metsä- ja kalatalous	Teollisuus, energian-tuotanto, jäte- ja vesihuolto	Rakenta-minen	Kauppa, kuljetus, majoitus- ja ravitsemis-toiminta	Informaatio ja viestintä	Rahoitus- ja vakuutus-toiminta	Kiinteistö-alan toiminta	Ammatillinen toiminta, liike-elämän palvelut, tukipalvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveys- ja sosiaalipalvelut	Taiteet, viihde ja muut palvelut
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Yksikkötyökustannukset[1]												
Työvoimakustannukset työntekijää kohden												
Työn tuottavuus työntekijää kohden[2]												
Työvoimakustannukset tehtyä työtuntia kohden												
Työn tuottavuus tehtyä työtuntia kohden[2]												

5. Työvoimakustannusindeksit[3]

	Yhteensä (indeksi: 2008 = 100, kp.)	Yhteensä	Alaerittäin		Toimialoittain			Lisätieto: Sopimus-palkka-indikaattori[4]
			Palkat ja palkkiot	Työnantajan sosiaaliturva-maksut	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Palvelut	
Osuus vuonna 2008, %								
	1	2	3	4	5	6	7	8

Lähteet: Eurostat, Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukko 4) ja EKP:n laskelmat (osan 5.1 taulukon 5 sarake 8).

1) Työvoimakustannukset (käyvin hinnoin) työntekijää kohden jaettuna työn tuottavuudella työntekijää kohden.
2) BKT yhteensä ja toimialoittainen arvonlisäys (määrä) työpanosta (työntekijää ja tehtyä työtuntia) kohden.
3) Työvoimakustannukset tuntia kohden koko kansantaloudessa, pl. maa-, metsä- ja kalatalous. Kattavuuserojen vuoksi eräkohtaiset arviot eivät välttämättä täsmää kokonaissumman kanssa.
4) Koeluonteisia tietoja (lisätietoja osoitteessa http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html).

5.1 HICP, other prices and costs
(annual percentage changes)

4. Unit labour costs, compensation per labour input and labour productivity
(quarterly data seasonally adjusted; annual data unadjusted)

	Total (index: 2005 = 100)	Total	By economic activity									
			Agriculture, forestry and fishing	Manufacturing, energy and utilities	Construction	Trade, transport, accommodation and food services	Information and communication	Finance and insurance	Real estate	Professional, business and support services	Public administration, education, health and social work	Arts, entertainment and other services
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Unit labour costs [1]											
2010	109.2	-0.9	4.1	-7.6	3.7	-0.9	-0.2	0.3	3.4	0.9	0.8	1.9
2011	110.3	1.0	-2.6	0.0	0.6	0.8	2.9	0.7	4.0	2.9	0.7	1.1
2011 Q4	111.2	1.6	-2.4	2.5	-1.6	1.7	3.7	-0.7	3.6	3.4	0.8	0.9
2012 Q1	111.5	1.6	-0.3	2.9	1.1	1.7	4.0	1.4	1.2	1.5	0.5	1.4
Q2	111.9	1.3	1.5	3.1	0.9	1.2	4.2	-0.3	0.3	1.3	-0.1	1.2
Q3	112.2	1.6	3.3	3.1	1.5	1.9	4.3	-0.3	-0.1	1.8	0.4	2.5
	Compensation per employee											
2010	111.6	1.7	2.1	3.8	2.1	1.9	2.8	1.7	3.1	0.9	0.9	1.3
2011	114.1	2.2	1.8	3.0	3.9	1.8	2.4	1.0	2.4	2.8	1.4	1.4
2011 Q4	115.1	2.2	2.0	2.3	4.5	2.1	2.3	-0.1	1.7	3.4	1.9	2.0
2012 Q1	115.7	2.0	1.8	2.2	3.2	1.8	2.5	2.0	2.2	2.5	1.4	2.0
Q2	115.9	1.6	1.4	2.8	3.0	1.3	1.9	0.9	0.2	2.0	0.7	1.0
Q3	116.4	1.8	1.4	3.0	3.6	1.4	2.1	1.1	0.6	2.0	1.0	1.8
	Labour productivity per person employed [2]											
2010	102.2	2.5	-1.9	12.3	-1.6	2.8	3.0	1.5	-0.2	0.0	0.1	-0.6
2011	103.4	1.2	4.5	3.0	3.3	1.0	-0.5	0.3	-1.6	-0.1	0.6	0.3
2011 Q4	103.5	0.7	4.5	-0.2	6.2	0.4	-1.4	0.6	-1.8	0.0	1.0	1.2
2012 Q1	103.7	0.4	2.0	-0.7	2.1	0.1	-1.5	0.6	1.1	1.0	0.9	0.5
Q2	103.6	0.3	-0.1	-0.3	2.1	0.1	-2.2	1.2	-0.1	0.7	0.8	-0.2
Q3	103.7	0.1	-1.8	-0.1	2.1	-0.4	-2.1	1.3	0.7	0.2	0.7	-0.7
	Compensation per hour worked											
2010	113.6	1.2	0.9	1.1	2.5	1.6	2.2	1.2	2.3	0.1	0.8	1.3
2011	116.0	2.1	0.1	2.3	4.3	2.0	2.4	0.8	1.8	2.6	1.4	1.7
2011 Q4	117.2	2.4	-0.2	2.7	5.5	2.4	2.2	-0.2	2.8	3.1	1.7	2.5
2012 Q1	117.6	2.6	4.3	2.3	4.6	2.9	3.1	2.5	4.9	3.1	1.4	3.1
Q2	118.8	2.4	3.4	2.8	4.9	2.8	2.2	1.6	3.8	2.3	0.7	2.9
Q3	119.5	2.8	3.4	4.7	5.8	2.8	2.5	1.8	4.2	2.6	1.0	2.8
	Hourly labour productivity [2]											
2010	104.2	2.0	-2.1	9.5	-1.5	2.5	2.4	1.0	-1.2	-0.6	0.0	-0.3
2011	105.5	1.3	4.6	2.4	3.5	1.3	-0.4	0.2	-2.2	-0.2	0.7	0.7
2011 Q4	105.9	0.9	4.1	0.1	6.8	0.8	-1.4	0.6	-1.3	-0.2	0.9	1.5
2012 Q1	106.2	1.1	2.6	-0.5	3.6	1.1	-0.9	1.1	3.1	1.6	0.9	1.5
Q2	106.6	1.1	0.4	-0.2	4.2	1.3	-1.9	1.8	1.5	1.2	0.8	1.8
Q3	106.8	1.0	-1.3	1.5	4.2	0.4	-2.1	1.8	2.5	0.8	0.6	0.6

5. Labour cost indices [3]

	Total (index: 2008 = 100)	Total	By component		For selected economic activities			Memo item: Indicator of negotiated wages [4]
			Wages and salaries	Employers' social contributions	Mining, manufacturing and energy	Construction	Services	
% of total in 2008	100.0	100.0	75.2	24.8	32.4	9.0	58.6	
	1	2	3	4	5	6	7	8
2011	106.5	2.2	2.0	2.8	3.0	2.5	2.5	2.0
2012	.	.	.	.	.	.	.	2.1
2012 Q1	100.3	1.6	1.7	1.4	1.3	1.5	1.8	2.0
Q2	112.2	1.9	2.1	1.4	2.8	2.2	2.2	2.2
Q3	106.0	2.0	2.0	1.7	3.2	2.5	2.0	2.2
Q4	.	.	.	.	.	.	.	2.2

Sources: Eurostat, ECB calculations based on Eurostat data (Table 4 in Section 5.1) and ECB calculations (column 8 in Table 5 in Section 5.1).

1) Compensation (at current prices) per employee divided by labour productivity per person employed.
2) Total GDP and value added by economic activity (volumes) per labour input (persons employed and hours worked).
3) Hourly labour cost indices for the whole economy, excluding agriculture, forestry and fishing. Owing to differences in coverage, the estimates for the components may not be consistent with the total.
4) Experimental data (see http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html/experiment.en.html for further details).

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

(neljännesvuositiedot kausivaihtelusta puhdistettuina, vuositiedot puhdistamattomina)

1. Bruttokansantuote ja sen käyttö

	BKT								
	Yhteensä	Kotimainen kysyntä					Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase[1]		
		Yhteensä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Varastojen muutokset[2]	Yhteensä	Vienti[1]	Tuonti[1]
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Käyvin hinnoin (miljardia euroa)								
	Osuus BKT:stä prosentteina								
	Määrä ketjutettuna (edellisen vuoden hinnoin)								
	Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä								
	Vuotuinen prosenttimuutos								
	Vaikutus BKT:n neljännesvuosittaiseen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä								
	Vaikutus BKT:n vuotuiseen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä								

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Käsitteet eivät ole täysin yhdenmukaisia osan 3.1, osan 7.1 taulukon 1, osan 7.2 taulukon 3 ja osan 7.5 taulukoiden 1 ja 3 vienti- ja tuontikäsitteiden kanssa.

2) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.

5.2 Output and demand

(quarterly data seasonally adjusted; annual data unadjusted)

1. GDP and expenditure components

	GDP								
	Total	Domestic demand					External balance [1]		
		Total	Private consumption	Government consumption	Gross fixed capital formation	Changes in inventories [2]	Total	Exports [1]	Imports [1]
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Current prices (EUR billions)								
2009	8,920.2	8,801.9	5,134.2	1,988.2	1,730.7	-51.2	118.3	3,285.4	3,167.1
2010	9,176.1	9,053.6	5,269.1	2,017.1	1,743.0	24.5	122.4	3,769.5	3,647.1
2011	9,421.2	9,285.3	5,407.2	2,031.0	1,805.1	42.0	135.9	4,150.1	4,014.2
2012	9,483.4	9,228.0	5,450.7	2,043.3	1,751.3	-17.3	255.4	4,325.8	4,070.4
2011 Q4	2,360.6	2,314.5	1,357.6	511.0	450.7	-4.8	46.0	1,050.1	1,004.1
2012 Q1	2,367.6	2,319.3	1,362.2	511.4	446.3	-0.5	48.2	1,064.4	1,016.1
Q2	2,370.6	2,309.3	1,359.5	512.0	438.5	-0.7	61.3	1,080.2	1,019.0
Q3	2,379.7	2,305.7	1,363.6	512.4	436.4	-6.8	74.0	1,097.3	1,023.3
Q4	2,368.8	2,296.2	1,365.4	510.2	432.6	-12.1	72.7	1,087.5	1,014.9
	percentage of GDP								
2012	100.0	97.3	57.5	21.5	18.5	-0.2	2.7	-	-
	Chain-linked volumes (prices for the previous year)								
	quarter-on-quarter percentage changes								
2011 Q4	-0.3	-0.9	-0.7	0.0	-0.5	-	-	0.0	-1.3
2012 Q1	-0.1	-0.5	-0.2	0.2	-1.4	-	-	0.5	-0.4
Q2	-0.2	-0.7	-0.5	-0.1	-1.7	-	-	1.6	0.6
Q3	-0.1	-0.5	-0.1	-0.1	-0.8	-	-	1.0	0.1
Q4	-0.6	-0.6	-0.4	-0.1	-1.1	-	-	-0.9	-0.9
	annual percentage changes								
2009	-4.4	-3.8	-1.0	2.6	-12.7	-	-	-12.4	-11.1
2010	2.0	1.3	0.9	0.7	-0.1	-	-	11.2	9.6
2011	1.4	0.5	0.1	-0.1	1.5	-	-	6.3	4.2
2012	-0.6	-2.2	-1.3	0.0	-4.1	-	-	2.6	-1.0
2011 Q4	0.6	-0.7	-0.9	-0.3	0.8	-	-	3.6	0.6
2012 Q1	-0.1	-1.7	-1.1	0.1	-2.5	-	-	2.5	-1.1
Q2	-0.5	-2.3	-1.1	-0.1	-3.9	-	-	3.6	-0.7
Q3	-0.6	-2.5	-1.5	-0.1	-4.4	-	-	3.2	-1.0
Q4	-0.9	-2.2	-1.2	-0.2	-4.9	-	-	2.2	-0.6
	contributions to quarter-on-quarter percentage changes in GDP; percentage points								
2011 Q4	-0.3	-0.8	-0.4	0.0	-0.1	-0.4	0.5	-	-
2012 Q1	-0.1	-0.5	-0.1	0.0	-0.3	-0.1	0.4	-	-
Q2	-0.2	-0.7	-0.3	0.0	-0.3	0.0	0.5	-	-
Q3	-0.1	-0.5	0.0	0.0	-0.1	-0.3	0.4	-	-
Q4	-0.6	-0.6	-0.2	0.0	-0.2	-0.1	0.0	-	-
	contributions to annual percentage changes in GDP; percentage points								
2009	-4.4	-3.7	-0.6	0.5	-2.7	-0.9	-0.7	-	-
2010	2.0	1.3	0.5	0.2	0.0	0.6	0.7	-	-
2011	1.4	0.5	0.1	0.0	0.3	0.2	0.9	-	-
2012	-0.6	-2.2	-0.7	0.0	-0.8	-0.6	1.6	-	-
2011 Q4	0.6	-0.7	-0.5	-0.1	0.1	-0.2	1.3	-	-
2012 Q1	-0.1	-1.6	-0.6	0.0	-0.5	-0.5	1.6	-	-
Q2	-0.5	-2.3	-0.6	0.0	-0.8	-0.9	1.8	-	-
Q3	-0.6	-2.5	-0.9	0.0	-0.8	-0.8	1.8	-	-
Q4	-0.9	-2.1	-0.7	0.0	-0.9	-0.5	1.3	-	-

Sources: Eurostat and ECB calculations.

1) Exports and imports cover goods and services and include cross-border intra-euro area trade. They are not fully consistent with: Section 3.1; Table 1 of Section 7.1; Table 3 of Section 7.2; or Tables 1 or 3 of Section 7.5.
2) Including acquisitions less disposals of valuables.

5.2 Tuotanto ja kysyntä
(neljännesvuositiedot kausivaihtelusta puhdistettuina, vuositiedot puhdistamattomina)

2. Arvonlisäys toimialoittain

	Arvonlisäys, brutto (perushinnoin)											Tuoteverot vähennettynä tuotetuki-palkkioilla
	Yhteensä	Maa-, metsä- ja kalatalous	Teollisuus, energian-tuotanto, jäte- ja vesihuolto	Rakenta-minen	Kauppa, kuljetus, majoitus- ja ravitsemis-toiminta	Informaatio ja veistintä	Rahoitus- ja vakuutus-toiminta	Kiinteistö-alan tominta	Ammatillinen toiminta, liike-elämän palvelut, tukipalvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveys- ja sosiaalipalvelut	Taiteet, viihde ja muut palvelut	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Käyvin hinnoin (miljardia euroa)											
	Osuus arvonlisäyksestä prosentteina											
	Määrä ketjutettuna (edellisen vuoden hinnoin)											
	Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä											
	Vuotuinen prosenttimuutos											
	Vaikutus arvonlisäyksen neljännesvuosittaiseen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä											
	Vaikutus arvonlisäyksen vuotuiseen prosenttimuutokseen prosenttiyksikköinä											

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

5.2 Output and demand

(quarterly data seasonally adjusted; annual data unadjusted)

2. Value added by economic activity

	Gross value added (basic prices)											Taxes less subsidies on products
	Total	Agriculture, forestry and fishing	Manufactu-ring, energy and utilities	Construction	Trade, transport, accommoda-tion and food services	Information and commu-nication	Finance and insurance	Real estate	Professional, business and support services	Public admi-nistration, education, health and social work	Arts, enter-tainment and other services	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Current prices (EUR billions)											
2009	8,026.4	124.0	1,462.3	532.0	1,538.7	363.1	421.5	902.5	804.4	1,582.6	295.1	893.9
2010	8,234.4	136.0	1,570.1	501.0	1,582.3	362.3	437.3	915.8	816.9	1,612.6	300.2	941.6
2011	8,447.2	143.3	1,639.5	506.6	1,634.1	360.1	433.8	946.8	843.5	1,633.8	305.7	974.0
2012	8,503.9	150.7	1,641.6	498.4	1,646.1	352.1	424.6	968.7	858.7	1,651.2	311.8	979.5
2011 Q4	2,118.9	35.9	407.8	127.1	411.5	89.6	108.1	239.0	213.0	409.6	77.3	241.7
2012 Q1	2,123.4	37.1	408.8	126.2	410.5	89.1	108.3	239.3	214.0	412.5	77.6	244.1
Q2	2,126.1	37.3	410.8	125.0	410.2	88.1	107.1	241.7	214.4	414.2	77.3	244.5
Q3	2,133.4	37.8	413.4	124.1	412.4	87.6	105.2	243.7	215.9	414.8	78.5	246.3
Q4	2,123.4	38.5	409.3	123.2	413.9	87.3	104.3	244.4	214.8	409.0	78.7	245.4
	percentage of value added											
2012	100.0	1.8	19.3	5.9	19.4	4.1	5.0	11.4	10.1	19.4	3.7	-
	Chain-linked volumes (prices for the previous year)											
	quarter-on-quarter percentage changes											
2011 Q4	-0.3	0.0	-1.5	0.0	-0.3	0.1	-0.1	0.4	0.1	0.2	0.5	-0.7
2012 Q1	-0.1	-0.4	0.2	-1.3	-0.2	-0.3	0.1	0.3	0.2	-0.2	0.0	0.2
Q2	-0.1	-0.5	-0.1	-1.1	-0.4	-0.4	-0.2	0.4	0.0	0.4	-0.6	-0.6
Q3	0.0	-1.6	0.1	-0.9	-0.4	-0.1	-0.1	0.4	0.4	0.0	0.5	-0.3
Q4	-0.5	0.1	-1.7	-0.8	-0.4	0.2	-0.6	0.0	-0.8	0.1	-0.2	-1.2
	annual percentage changes											
2009	-4.4	1.3	-13.2	-8.0	-4.5	1.7	0.5	0.5	-7.5	1.3	-0.4	-4.2
2010	2.1	-3.0	9.1	-5.4	2.2	1.6	0.7	-0.5	1.7	1.1	0.3	1.0
2011	1.6	2.2	3.3	-0.8	1.7	1.4	0.1	1.3	2.4	0.7	0.5	0.4
2012	-0.5	-1.6	-1.6	-3.6	-0.9	-0.4	-0.3	1.3	0.4	0.5	0.1	-1.5
2011 Q4	0.9	1.9	0.0	0.8	0.6	0.9	0.7	1.7	1.9	0.9	1.1	-1.6
2012 Q1	0.0	0.4	-1.2	-3.1	-0.2	0.2	0.1	1.6	1.3	0.8	0.9	-1.2
Q2	-0.3	-1.0	-1.4	-3.1	-0.7	-0.4	0.2	1.3	0.6	0.6	0.3	-1.8
Q3	-0.5	-2.5	-1.5	-3.3	-1.3	-0.7	-0.3	1.4	0.6	0.4	0.4	-1.5
Q4	-0.8	-2.4	-1.6	-4.1	-1.3	-0.5	-0.8	1.1	-0.2	0.3	-0.4	-1.9
	contributions to quarter-on-quarter percentage changes in value added; percentage points											
2011 Q4	-0.3	0.0	-0.3	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-
2012 Q1	-0.1	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-
Q2	-0.1	0.0	0.0	-0.1	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	-
Q3	0.0	0.0	0.0	-0.1	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-
Q4	-0.5	0.0	-0.3	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0	-
	contributions to annual percentage changes in value added; percentage points											
2009	-4.4	0.0	-2.6	-0.5	-0.9	0.1	0.0	0.1	-0.8	0.2	0.0	-
2010	2.1	0.0	1.7	-0.4	0.4	0.1	0.0	-0.1	0.2	0.2	0.0	-
2011	1.6	0.0	0.6	0.0	0.3	0.1	0.0	0.1	0.2	0.1	0.0	-
2012	-0.5	0.0	-0.3	-0.2	-0.2	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0	-
2011 Q4	0.9	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.2	0.2	0.2	0.0	-
2012 Q1	0.0	0.0	-0.2	-0.2	0.0	0.0	0.0	0.2	0.1	0.2	0.0	-
Q2	-0.3	0.0	-0.3	-0.2	-0.1	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0	-
Q3	-0.5	0.0	-0.3	-0.2	-0.2	0.0	0.0	0.2	0.1	0.1	0.0	-
Q4	-0.8	0.0	-0.3	-0.2	-0.2	0.0	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0	-

Sources: Eurostat and ECB calculations.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

3. Teollisuustuotanto

	Yhteensä	Teollisuus ilman rakentamista										Raken-taminen
		Yhteensä (indeksi: 2010 = 100, kp.)	Yhteensä		Teollisuus ilman rakentamista ja energiatuotteita						Energia	
				Tehdas-teollisuus	Yhteensä	Välituotteet	Pääoma-hyödykkeet	Kulutustavarat				
								Yhteensä	Kestävät	Ei-kestävät		
Osuus vuonna 2010, %												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Prosenttimuutos edellisestä kuukaudesta (kp.)											

4. Teollisuuden uudet tilaukset ja liikevaihto, vähittäiskaupan myynti ja uusien henkilöautojen rekisteröinnit

	Teollisuuden uudet tilaukset[1)]		Teollisuuden liikevaihto		Vähittäiskaupan myynti (ml. moottoriajoneuvojen polttonesteen vähittäismyynti)								Uusien henkilöautojen rekisteröinnit	
	Tehdasteollisuus[2)] (käyvin hinnoin)		Tehdasteollisuus (käyvin hinnoin)		Käyvin hinnoin	Kiintein hinnoin								
	Yhteensä (indeksi: 2005 = 100, kp.)	Yhteensä	Yhteensä (indeksi: 2010 = 100, kp.)	Yhteensä	Yhteensä	Yhteensä (indeksi: 2010 = 100, kp.)	Yhteensä	Elintar-vikkeet, juomat ja tupakka	Muut kuin elintarvikkeet			Poltto-neste	Yhteensä (kp.), tuhansia[3)]	Yhteensä
										Tekstiilit, vaatteet ja jalkineet	Kotitalous-esineet			
Osuus vuonna 2010, %														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Prosenttimuutos edellisestä kuukaudesta (kp.)													

Lähteet: Eurostat lukuun ottamatta osan 5.2 taulukon 4 sarakkeita 13 ja 14 (Euroopan autonvalmistajien yhteistyöjärjestön ACEA:n tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat).

1) Lyhyen aikavälin tilastoja koskevaan asetukseen (ks. Yleistä-osa) tehdyn muutoksen vuoksi teollisuuden uusien tilausten tilastointi on lakkautettu. Eurostatin viimeinen tilastojulkaisu aiheesta oli maaliskuulta 2012.

2) Sisältää tehdasteollisuuden alat, joiden tuotanto perustuu pääasiassa uusiin tilauksiin. Vuonna 2005 näiden alojen osuus oli 61,2 % tehdasteollisuudesta.

3) Vuosi- ja neljännesvuositiedot ovat kyseisen jakson kuukausitietojen keskiarvoja.

5.2 Output and demand

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

3. Industrial production

	Total	Industry excluding construction										Construction
		Total (s.a.; index: 2010 = 100)	Total		Industry excluding construction and energy						Energy	
				Manu-facturing	Total	Intermediate goods	Capital goods	Consumer goods				
								Total	Durable	Non-durable		
% of total in 2010	100.0	79.4	79.4	68.3	67.7	26.7	23.2	17.8	2.3	15.5	11.7	20.6
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2010	4.0	100.0	7.2	7.6	7.7	9.8	9.0	2.9	2.8	2.9	4.0	-7.8
2011	2.3	103.3	3.3	4.4	4.4	3.9	8.3	0.4	0.6	0.3	-4.9	-0.9
2012	-3.0	100.8	-2.4	-2.6	-2.5	-4.1	-1.3	-2.8	-5.1	-2.5	-0.4	-5.4
2012 Q1	-2.7	101.8	-1.8	-1.5	-1.6	-3.3	1.5	-3.1	-4.9	-2.8	-3.7	-6.7
Q2	-3.1	101.2	-2.4	-2.8	-2.9	-4.1	-1.4	-3.1	-5.0	-2.8	1.8	-6.0
Q3	-2.8	101.4	-2.3	-2.4	-2.3	-4.1	-1.2	-2.4	-5.1	-2.1	0.1	-4.6
Q4	-3.4	99.0	-3.2	-3.7	-3.2	-4.9	-3.9	-2.6	-5.5	-2.2	0.8	-4.3
2012 July	-3.5	101.6	-2.7	-2.6	-3.0	-4.1	-1.7	-3.3	-8.8	-2.4	0.2	-5.7
Aug.	-1.4	102.5	-1.3	-1.3	-1.5	-3.5	0.0	-0.5	-2.7	-0.3	-0.2	-1.7
Sep.	-3.1	100.2	-2.8	-3.0	-2.3	-4.6	-1.5	-3.2	-2.9	-3.3	0.2	-4.6
Oct.	-3.3	99.2	-3.4	-3.6	-3.2	-4.4	-4.5	-2.8	-6.3	-2.3	1.2	-3.3
Nov.	-4.2	98.6	-4.0	-4.4	-3.8	-5.6	-4.5	-3.2	-6.8	-2.7	-0.2	-4.6
Dec.	-2.6	99.3	-2.3	-2.9	-2.7	-4.7	-2.5	-1.7	-2.8	-1.5	1.4	-4.5
	month-on-month percentage changes (s.a.)											
2012 July	0.3	-	0.4	0.8	0.7	0.0	2.1	-0.5	0.0	-0.6	-2.0	0.1
Aug.	1.1	-	0.8	0.7	1.4	0.3	1.2	1.8	2.2	1.4	0.7	0.9
Sep.	-2.2	-	-2.3	-2.6	-3.1	-2.1	-3.1	-2.6	-3.2	-2.7	0.2	-1.9
Oct.	-0.9	-	-1.0	-1.0	-1.0	-0.6	-2.7	0.4	-3.6	1.2	-0.5	0.2
Nov.	-0.4	-	-0.6	-0.6	-0.6	-1.0	0.4	-1.1	-0.7	-1.1	-1.2	-0.3
Dec.	0.6	-	0.7	1.0	0.9	-0.2	1.3	1.9	1.9	1.8	-1.3	-1.6

4. Industrial new orders and turnover, retail sales and new passenger car registrations

	Industrial new orders [1]		Industrial turnover		Retail sales (including automotive fuel)								New passenger car registrations	
	Manufacturing [2] (current prices)		Manufacturing (current prices)		Current prices	Constant prices								
	Total (s.a.; index: 2005 = 100)	Total	Total (s.a.; index: 2010 = 100)	Total	Total	Total (s.a.; index: 2010 = 100)	Total	Food, beverages, tobacco	Non-food			Fuel	Total (s.a.; thousands) [3]	Total
										Textiles, clothing, footwear	Household equipment			
% of total in 2010	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	40.1	51.1	9.4	11.9	8.8		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2010	102.8	17.7	100.0	10.3	0.2	100.0	-1.0	0.4	1.7	2.2	0.7	-2.9	843	-8.5
2011	111.6	8.6	109.0	9.0	1.7	99.8	-0.2	-1.0	0.7	-1.3	-0.1	-3.3	838	-1.1
2012	.	.	108.4	-0.6	0.3	98.1	-1.7	-1.3	-1.7	-2.2	-2.5	-5.0	743	-11.0
2012 Q1	108.2	-3.9	109.5	1.1	1.4	99.0	-1.1	-0.8	-0.7	-0.4	-1.6	-5.7	776	-11.4
Q2	.	.	108.3	-0.8	0.4	98.3	-1.6	-1.3	-1.6	-5.6	-2.0	-4.9	769	-6.8
Q3	.	.	109.0	-0.7	0.7	98.3	-1.4	-0.8	-1.4	-0.5	-2.0	-4.2	721	-12.7
Q4	.	.	106.9	-2.1	-1.1	96.7	-2.7	-2.0	-2.8	-2.6	-4.1	-5.1	708	-14.2
2012 Sep.	.	.	107.7	-1.2	0.3	97.4	-2.0	-1.2	-1.5	3.0	-2.3	-6.1	722	-12.2
Oct.	.	.	107.3	-1.0	-1.1	96.8	-3.2	-2.2	-2.9	-3.8	-5.2	-6.8	694	-15.1
Nov.	.	.	106.4	-2.9	-0.3	97.0	-2.0	-1.6	-2.2	-2.4	-3.2	-4.8	700	-15.1
Dec.	.	.	107.0	-2.2	-1.7	96.2	-3.0	-2.2	-3.3	-1.5	-3.8	-3.6	731	-12.1
2013 Jan.	.	.	.	.	-1.5	97.4	-1.3	-1.5	-3.1	.	.	-1.0	661	-14.3
	month-on-month percentage changes (s.a.)													
2012 Sep.	-	.	-	-2.9	-1.4	-	-1.6	-0.3	-1.2	0.0	-1.7	-2.3	-	-2.2
Oct.	-	.	-	-0.4	-0.5	-	-0.6	-0.5	-0.6	-2.0	-1.5	-0.3	-	-3.9
Nov.	-	.	-	-0.8	0.1	-	0.2	-0.4	-0.1	0.4	0.5	1.0	-	0.9
Dec.	-	.	-	0.6	-0.9	-	-0.8	-0.6	-1.1	0.1	-1.4	0.2	-	4.5
2013 Jan.	-	.	-	.	0.9	-	1.2	0.8	2.0	.	.	-0.1	-	-9.6

Sources: Eurostat, except columns 13 and 14 in Table 4 in Section 5.2 (which comprise ECB calculations based on data from the European Automobile Manufacturers' Association).

1) Following the amendment of the Regulation concerning short-term statistics (see the General Notes), euro area industrial new order statistics have been discontinued; the last release by Eurostat was for March 2012.

2) Includes manufacturing industries working mainly on the basis of orders, which represented 61.2% of total manufacturing in 2005.

3) Annual and quarterly figures are averages of monthly figures in the period concerned.

5.2 Tuotanto ja kysyntä

(saldoluku[1], prosenttiyksikköä, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettu)

5. Yrityksiä ja kuluttajia koskevat suhdannekyselyt

	Talouden luottamus-indikaattori[2] (pitkän aikavälin keskiarvo = 100)	Tehdasteollisuus					Kuluttajien luottamusindikaattori				
		Teollisuuden luottamusindikaattori				Kapasiteetin käyttöaste[3], %	Yhteensä[4]	Rahoitus-tilanne seuraavan 12 kk:n aikana	Taloustilanne seuraavan 12 kk:n aikana	Työttömyys-tilanne seuraavan 12 kk:n aikana	Säästöt seuraavan 12 kk:n aikana
		Yhteensä[4]	Tilauskanta	Valmistuote-varastot	Tuotanto-odotukset						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

	Rakentamisen luottamusindikaattori			Vähittäiskaupan luottamusindikaattori				Palvelualojen luottamusindikaattori			
	Yhteensä[4]	Tilauskanta	Työllisyys-odotukset	Yhteensä[4]	Tämän-hetkinen suhdanne-tilanne	Varastojen määrä	Suhdanne-näkymät	Yhteensä[4]	Suhdanne-näkymät	Kysyntä-tilanne	Kysyntä-näkymät
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22

Lähde: Euroopan komissio (talouden ja rahoituksen pääosasto).
1) Myönteisten ja kielteisten vastausten prosenttiosuuksien erotus.
2) Talouden luottamusindikaattori koostuu teollisuuden, palvelualojen, kuluttajien, rakentamisen ja vähittäiskaupan luottamusindikaattoreista. Teollisuuden luottamusindikaattorin paino on 40 %, palvelualojen luottamusindikaattorin 30 %, kuluttajien luottamusindikaattorin 20 % ja rakentamisen ja vähittäiskaupan luottamusindikaattorien 5 % kummankin.
Jos talouden luottamusindikaattorin arvo on suurempi (pienempi) kuin 100, vastaajien näkemys taloudellisesta tilanteesta on positiivisempi (negatiivisempi) kuin keskimäärin vuodesta 1990 alkavalla tarkastelujaksolla.
3) Tietoja kerätään tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Neljännesvuosiluvut ovat kahden peräkkäisen kyselyn keskiarvoja. Vuositiedot lasketaan neljännesvuosittaisista keskiarvoista.
4) Luottamusindikaattorit lasketaan komponenttiensa yksinkertaisena keskiarvona. Indikaattorien laskennassa käytetään arvioituja varastotietoja (sarakkeet 4 ja 17) ja työttömyys-lukuja (sarake 10) käänteisin etumerkein.

5.2 Output and demand

(percentage balances, [1] unless otherwise indicated; seasonally adjusted)

5. Business and Consumer Surveys

	Economic sentiment indicator [2] (long-term average = 100)	Manufacturing industry					Consumer confidence indicator				
		Industrial confidence indicator				Capacity utilisation [3] (%)	Total [4]	Financial situation over next 12 months	Economic situation over next 12 months	Unemployment situation over next 12 months	Savings over next 12 months
		Total [4]	Order books	Stocks of finished products	Production expectations						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2009	80.6	-28.7	-56.7	14.7	-14.7	70.8	-24.8	-7.0	-26.1	55.3	-10.7
2010	101.4	-4.7	-24.4	0.8	11.2	76.9	-14.2	-5.3	-12.3	31.2	-8.0
2011	102.0	0.2	-6.5	2.2	9.3	80.5	-14.5	-7.4	-18.1	23.2	-9.1
2012	90.5	-12.1	-24.9	7.0	-4.5	78.3	-22.3	-11.3	-27.6	38.4	-12.0
2011 Q4	94.5	-6.9	-14.2	6.9	0.5	79.9	-20.5	-9.6	-28.3	33.7	-10.6
2012 Q1	95.4	-6.4	-15.3	6.1	2.2	79.9	-19.9	-10.0	-24.1	34.4	-10.9
Q2	92.4	-10.9	-22.5	6.7	-3.5	78.9	-19.5	-10.3	-24.2	32.3	-10.9
Q3	87.4	-15.4	-29.1	8.2	-8.9	77.5	-23.8	-11.8	-30.4	40.7	-12.4
Q4	87.0	-15.8	-32.7	6.9	-7.8	77.0	-26.2	-13.0	-31.7	46.3	-13.7
2012 Sep.	86.1	-15.9	-30.3	7.1	-10.4	-	-25.7	-13.4	-32.6	43.0	-14.0
Oct.	85.7	-18.2	-34.9	8.6	-11.3	76.9	-25.5	-12.8	-31.8	44.2	-13.2
Nov.	87.2	-14.9	-31.9	6.2	-6.8	-	-26.7	-13.8	-31.8	46.9	-14.2
Dec.	88.0	-14.2	-31.4	6.0	-5.3	-	-26.3	-12.3	-31.5	47.7	-13.8
2013 Jan.	89.5	-13.8	-31.8	5.0	-4.7	77.2	-23.9	-11.7	-28.9	42.7	-12.4
Feb.	91.1	-11.2	-27.9	4.9	-0.8	-	-23.6	-11.2	-26.4	43.2	-13.7

	Construction confidence indicator			Retail trade confidence indicator				Services confidence indicator			
	Total [4]	Order books	Employment expectations	Total [4]	Present business situation	Volume of stocks	Expected business situation	Total [4]	Business climate	Demand in recent months	Demand in the months ahead
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
2009	-33.1	-42.1	-24.1	-15.5	-21.4	9.8	-15.4	-16.6	-21.6	-18.7	-9.5
2010	-28.7	-39.4	-18.2	-4.1	-6.6	7.2	1.6	6.2	3.9	5.9	9.1
2011	-26.2	-33.9	-18.5	-5.4	-5.6	11.1	0.6	6.6	3.6	7.0	9.3
2012	-28.7	-35.1	-22.3	-15.2	-18.9	14.2	-12.6	-5.0	-10.2	-5.5	0.6
2011 Q4	-26.3	-31.6	-21.0	-11.1	-13.5	14.0	-5.6	-0.5	-4.7	-0.2	3.4
2012 Q1	-25.0	-30.7	-19.3	-13.7	-14.4	16.3	-10.5	1.4	-4.2	1.5	6.9
Q2	-27.2	-32.3	-22.1	-14.4	-18.2	14.8	-10.4	-3.1	-8.7	-2.3	1.8
Q3	-29.7	-36.9	-22.5	-16.8	-21.8	14.5	-14.1	-9.2	-13.9	-9.8	-3.9
Q4	-33.0	-40.5	-25.5	-16.0	-21.3	11.4	-15.4	-9.3	-13.9	-11.3	-2.6
2012 Sep.	-30.3	-39.5	-21.2	-18.4	-24.2	15.1	-15.9	-11.0	-15.7	-12.9	-4.5
Oct.	-31.6	-39.9	-23.4	-17.3	-21.5	12.5	-18.0	-9.9	-14.3	-12.8	-2.5
Nov.	-34.1	-41.9	-26.4	-14.8	-19.5	11.2	-13.8	-9.3	-13.6	-11.0	-3.3
Dec.	-33.3	-39.8	-26.8	-15.9	-23.0	10.5	-14.3	-8.6	-13.8	-10.1	-2.0
2013 Jan.	-28.5	-36.3	-20.8	-15.5	-23.0	11.4	-12.1	-7.7	-14.6	-8.1	-0.5
Feb.	-29.8	-37.7	-21.8	-16.0	-24.0	10.3	-13.6	-5.4	-10.6	-6.6	1.2

Source: European Commission (Economic and Financial Affairs DG).

1) Difference between the percentages of respondents giving positive and negative replies.

2) The economic sentiment indicator is composed of the industrial, services, consumer, construction and retail trade confidence indicators; the industrial confidence indicator has a weight of 40%, the services confidence indicator a weight of 30%, the consumer confidence indicator a weight of 20% and the two other indicators a weight of 5% each. Values for the economic sentiment indicator of above (below) 100 indicate above-average (below-average) economic sentiment, calculated for the period since 1990.

3) Data are collected in January, April, July and October each year. The quarterly figures shown are averages of two successive surveys. Annual data are derived from quarterly averages.

4) The confidence indicators are calculated as simple averages of the components shown; the assessments of stocks (columns 4 and 17) and unemployment (column 10) are used with inverted signs for the calculation of confidence indicators.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

5.3 Työmarkkinat[1)]

(neljännesvuositiedot kausivaihtelusta puhdistettuina, vuositiedot puhdistamattomina)

1. Työllisyys

		Sosioekonomisen aseman mukaan		Toimialoittain									
	Yhteensä	Palkansaajat	Yrittäjät	Maa-, metsä- ja kalatalous	Teollisuus, energiantuotanto, jäte- ja vesihuolto	Rakentaminen	Kauppa, kuljetus, majoitus- ja ravitsemistoiminta	Informaatio ja veistintä	Rahoitus- ja vakuutustoiminta	Kiinteistöalan toiminta	Ammatillinen toiminta, liike-elämän palvelut, tukipalvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveys- ja sosiaalipalvelut	Taiteet, viihde ja muut palvelut
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Työntekijöiden määrä													
	Taso (tuhansina)												
	Prosenttia työntekijöiden määrästä												
	Vuotuinen prosenttimuutos												
	Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä												
Tehtyjen työtuntien määrä													
	Taso (miljoonina)												
	Prosenttia tehtyjen työtuntien määrästä												
	Vuotuinen prosenttimuutos												
	Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä												
Työntekijää kohden tehtyjen työtuntien määrä													
	Taso (tuhansina)												
	Vuotuinen prosenttimuutos												
	Prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä												

Lähde: Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.
1) Työllisyystilastot perustuvat EKT 95:een.

5.3 Labour markets [1)]

(quarterly data seasonally adjusted; annual data unadjusted)

1. Employment

		By employment status		By economic activity									
	Total	Employees	Self-employed	Agriculture, forestry and fishing	Manufacturing, energy and utilities	Construction	Trade, transport, accommodation and food services	Information and communication	Finance and insurance	Real estate	Professional, business and support services	Public administration, education, health and social work	Arts, entertainment and other services
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Persons employed													
levels (thousands)													
2011	147,047	125,952	21,095	5,057	23,221	9,941	36,123	4,040	4,097	1,312	18,080	34,397	10,780
percentage of total persons employed													
2011	100.0	85.7	14.3	3.4	15.8	6.8	24.6	2.7	2.8	0.9	12.3	23.4	7.3
annual percentage changes													
2009	-1.8	-1.8	-1.9	-2.1	-5.0	-6.4	-1.6	-0.6	0.4	-3.7	-2.6	1.2	1.1
2010	-0.5	-0.5	-0.6	-1.1	-2.8	-3.9	-0.7	-1.3	-0.7	-0.3	1.6	1.0	0.9
2011	0.3	0.5	-0.8	-2.2	0.3	-4.0	0.7	1.9	-0.2	3.0	2.5	0.1	0.2
2011 Q4	-0.1	0.1	-1.2	-2.5	0.2	-5.0	0.3	2.3	0.0	3.6	1.9	-0.1	-0.1
2012 Q1	-0.5	-0.4	-1.1	-1.6	-0.5	-5.1	-0.3	1.7	-0.5	0.6	0.2	-0.1	0.4
Q2	-0.7	-0.7	-0.9	-0.9	-1.1	-5.2	-0.8	1.8	-1.0	1.4	-0.1	-0.2	0.5
Q3	-0.7	-0.9	-0.1	-0.7	-1.4	-5.3	-0.8	1.5	-1.6	0.8	0.4	-0.3	1.1
quarter-on-quarter percentage changes													
2011 Q4	-0.2	-0.2	-0.3	-0.8	-0.3	-1.8	-0.3	0.6	0.1	2.5	0.3	-0.2	0.4
2012 Q1	-0.3	-0.4	0.4	-0.2	-0.4	-1.5	-0.3	0.7	-0.2	-1.4	-0.6	-0.1	0.6
Q2	0.0	0.0	-0.4	0.8	-0.5	-0.6	0.0	0.7	-0.7	1.0	0.6	0.1	-0.3
Q3	-0.2	-0.3	0.2	-0.5	-0.2	-1.5	-0.2	-0.5	-0.9	-1.3	0.1	0.0	0.3
Hours worked													
levels (millions)													
2011	232,729	187,453	45,275	10,433	36,926	17,612	60,736	6,501	6,488	2,042	27,722	49,069	15,199
percentage of total hours worked													
2011	100.0	80.5	19.5	4.5	15.9	7.6	26.1	2.8	2.8	0.9	11.9	21.1	6.5
annual percentage changes													
2009	-3.2	-3.6	-1.7	-2.0	-8.9	-7.3	-2.5	-1.1	-1.0	-3.9	-3.7	0.9	-0.2
2010	0.0	0.1	-0.4	-0.9	-0.3	-4.0	-0.3	-0.8	-0.2	0.7	2.3	1.1	0.6
2011	0.2	0.5	-1.1	-2.4	0.9	-4.1	0.3	1.9	-0.1	3.6	2.7	0.1	-0.1
2011 Q4	-0.3	0.0	-1.4	-2.1	-0.1	-5.6	-0.2	2.3	0.1	3.1	2.1	0.0	-0.4
2012 Q1	-1.2	-1.0	-1.9	-2.1	-0.8	-6.5	-1.3	1.1	-1.0	-1.4	-0.3	-0.1	-0.6
Q2	-1.5	-1.5	-1.6	-1.4	-1.2	-7.0	-2.0	1.5	-1.6	-0.3	-0.6	-0.2	-1.5
Q3	-1.6	-1.9	-0.6	-1.2	-2.9	-7.2	-1.6	1.4	-2.1	-1.1	-0.2	-0.3	-0.2
quarter-on-quarter percentage changes													
2011 Q4	-0.5	-0.5	-0.5	-0.1	-0.6	-2.8	-0.7	0.7	-0.2	0.9	0.4	-0.2	-0.1
2012 Q1	-0.3	-0.3	-0.7	-0.4	-0.1	-1.1	-0.7	0.7	-0.3	-1.5	-0.7	0.1	0.4
Q2	-0.6	-0.8	0.0	-0.4	-0.7	-2.0	-0.4	0.0	-1.3	0.2	0.0	-0.3	-1.9
Q3	-0.2	-0.4	0.6	-0.5	-1.5	-1.6	0.2	0.0	-0.3	-0.7	0.1	0.1	1.4
Hours worked per person employed													
levels (thousands)													
2011	1,583	1,488	2,146	2,063	1,590	1,772	1,681	1,609	1,584	1,556	1,533	1,427	1,410
annual percentage changes													
2009	-1.4	-1.8	0.2	0.1	-4.1	-0.9	-0.9	-0.5	-1.4	-0.2	-1.1	-0.3	-1.3
2010	0.5	0.6	0.2	0.2	2.6	-0.1	0.4	0.5	0.5	1.0	0.6	0.1	-0.3
2011	-0.1	0.0	-0.3	-0.2	0.6	-0.2	-0.3	0.0	0.1	0.6	0.1	0.0	-0.4
2011 Q4	-0.2	-0.1	-0.2	0.4	-0.3	-0.6	-0.4	0.0	0.1	-0.5	0.2	0.2	-0.3
2012 Q1	-0.7	-0.6	-0.8	-0.5	-0.2	-1.5	-1.0	-0.6	-0.5	-1.9	-0.6	0.0	-1.0
Q2	-0.8	-0.8	-0.8	-0.5	-0.1	-2.0	-1.2	-0.3	-0.6	-1.6	-0.6	0.0	-2.0
Q3	-0.9	-1.0	-0.5	-0.5	-1.5	-2.1	-0.8	0.0	-0.4	-1.8	-0.6	0.0	-1.2
quarter-on-quarter percentage changes													
2011 Q4	2.6	3.0	1.0	-2.6	3.7	0.1	2.3	3.2	2.9	0.6	5.6	3.2	1.5
2012 Q1	0.7	1.0	-1.7	-2.5	1.1	-0.1	0.1	2.0	1.8	1.1	-0.2	2.3	0.1
Q2	-2.8	-3.7	1.3	4.7	-3.4	-0.9	-2.1	-5.1	-4.4	-2.9	-4.0	-4.5	-2.6
Q3	-1.3	-1.2	-1.4	-0.2	-3.0	-1.0	-1.2	0.2	-0.4	0.2	-2.0	-0.9	0.5

Source: ECB calculations based on Eurostat data.

1) Data for employment are based on the ESA 95.

5.3 Työmarkkinat
(kausivaihtelusta puhdistettu, ellei toisin mainita)

2. Työttömyys ja avoimet työpaikat[1)]

	Työttömyys										Avoimien työpaikkojen aste[2)]
	Yhteensä		Iän mukaan[3)]				Sukupuolen mukaan[4)]				
	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Aikuiset		Nuoriso		Miehet		Naiset		
			Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta	Milj. henkilöä	% työvoimasta	% työpaikkojen kokonaismäärästä
Osuus vuonna 2010, %											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

K28 Työllisyys – työntekijöiden ja tehtyjen työtuntien määrä
(vuotuinen prosenttimuutos)

- Työllisyys työntekioiden määrän mukaan
- Työllisyys tehtyjen työtuntien määrän mukaan

K29 Työttömyysaste ja avoimien työpaikkojen aste[2)]

- Työttömyysaste (vasen asteikko)
- Avoimien työpaikkojen aste (oikea asteikko)

Lähde: Eurostat.
1) Työttömyystilastot on laskettu henkeä kohden ja ne ovat ILOn suositusten mukaisia.
2) Teollisuus, rakentaminen ja palvelut (pl. kotitaloudet työnantajana sekä kansainväliset organisaatiot ja toimielimet). Kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja.
3) Aikuisväestö käsittää 25-vuotiaat ja sitä vanhemmat, nuoriso alle 25-vuotiaat, ilmaistu prosentteina vastaavasta työvoimasta.
4) Ilmaistu prosentteina vastaavasta työvoimasta.

5.3 Labour markets
(seasonally adjusted, unless otherwise indicated)

2. Unemployment and job vacancies [1)]

	Unemployment										Job vacancy rate [2)]
	Total		By age [3)]				By gender [4)]				
			Adult		Youth		Male		Female		
	Millions	% of labour force	Millions	% of labour force	Millions	% of labour force	Millions	% of labour force	Millions	% of labour force	% of total posts
% of total in 2010	100.0		79.4		20.6		54.0		46.0		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2009	15.060	9.6	11.768	8.4	3.292	20.3	8.148	9.4	6.913	9.8	1.4
2010	15.932	10.1	12.654	8.9	3.277	20.9	8.598	10.0	7.334	10.3	1.5
2011	16.036	10.2	12.829	9.0	3.207	20.8	8.550	9.9	7.486	10.5	1.7
2012	18.052	11.4	14.564	10.1	3.488	23.1	9.691	11.2	8.361	11.5	.
2011 Q4	16.757	10.6	13.461	9.4	3.295	21.5	8.967	10.4	7.790	10.8	1.7
2012 Q1	17.290	10.9	13.910	9.7	3.380	22.2	9.250	10.7	8.040	11.2	1.7
Q2	17.897	11.3	14.447	10.0	3.450	22.8	9.630	11.1	8.268	11.4	1.7
Q3	18.283	11.5	14.770	10.2	3.513	23.4	9.826	11.3	8.457	11.7	1.5
Q4	18.738	11.8	15.130	10.5	3.608	23.9	10.058	11.6	8.680	11.9	.
2012 Aug.	18.259	11.5	14.761	10.2	3.497	23.3	9.812	11.3	8.447	11.6	-
Sep.	18.416	11.6	14.869	10.3	3.547	23.6	9.909	11.4	8.507	11.7	-
Oct.	18.653	11.7	15.055	10.4	3.598	23.8	10.014	11.6	8.639	11.9	-
Nov.	18.764	11.8	15.147	10.5	3.617	24.0	10.066	11.6	8.698	11.9	-
Dec.	18.797	11.8	15.188	10.5	3.609	24.0	10.094	11.7	8.703	12.0	-
2013 Jan.	18.998	11.9	15.355	10.6	3.642	24.2	10.210	11.8	8.788	12.1	-

C28 Employment - persons employed and hours worked
(annual percentage changes)

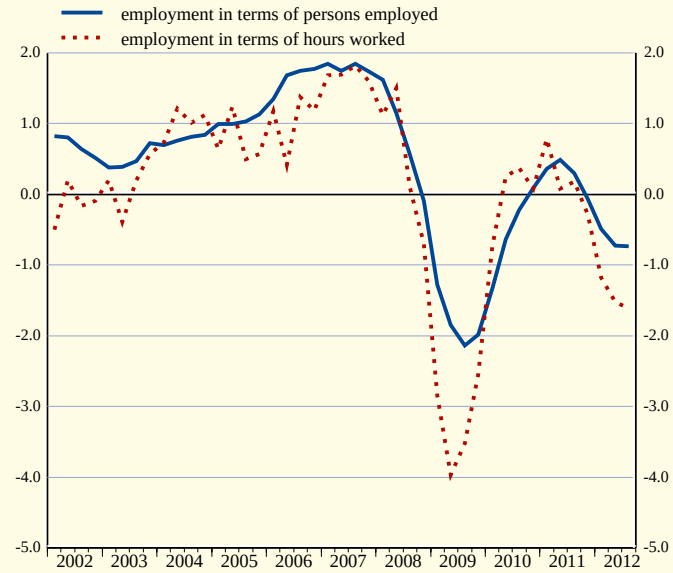

C29 Unemployment and job vacancy [2)] rates

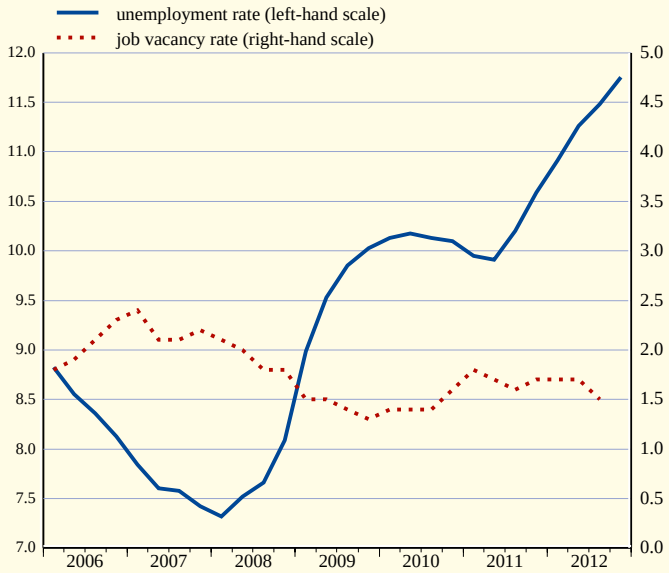

Source: Eurostat.
1) Data for unemployment refer to persons and follow ILO recommendations.
2) Industry, construction and services (excluding households as employers and extra-territorial organisations and bodies); non-seasonally adjusted.
3) Adult: 25 years of age and over; youth: below 25 years of age; rates are expressed as a percentage of the labour force for the relevant age group.
4) Rates are expressed as a percentage of the labour force for the relevant gender.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

6 JULKINEN TALOUS

6.1 Tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä[1)]

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – tulot

	Yhteensä	Juoksevat tulot									Pääomatulot		Lisätieto: Verot yhteensä[2)]
			Välittömät verot			Välilliset verot		Sosiaaliturvamaksut			Myynnit		Pääomaverot	
				Kotitaloudet	Yritykset		EU:n toimielinten saamat		Työnantaja	Palkansaaja				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

2. Euroalue – menot

	Yhteensä	Juoksevat menot									Pääomamenot			Lisätieto: Perusmenot[3)]
		Yhteensä	Palkansaajakorvaukset	Välituotekäyttö	Korkomenot	Tulonsiirrot					Investoinnit	Pääomansiirrot		
							Sosiaaliturvamenot	Tukipalkkiot		EU:n toimielinten maksamat			EU:n toimielinten maksamat	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

3. Euroalue – alijäämä/ylijäämä, perusalijäämä/-ylijäämä ja julkinen kulutus

	Alijäämä (–) / ylijäämä (+)					Perusalijäämä (–) / -ylijäämä (+)	Julkinen kulutus[4)]							
	Yhteensä	Valtionhallinto	Osavaltiohallinto	Paikallishallinto	Sosiaaliturvarahastot		Yhteensä						Kollektiiviset kulutusmenot	Yksilölliset kulutusmenot
								Palkansaajakorvaukset	Välituotekäyttö	Tulonsiirrot markkinatuottajien kautta	Kiinteän pääoman kuluminen	Myynnit (miinus)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

4. Euroalueen maat – alijäämä (–) / ylijäämä (+)[5)]

	BE	DE	EE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LU	MT	NL	AT	PT	SI	SK	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden ali-/ylijäämää koskevat tiedot: Euroopan komissio.

1) Käsitteet ”tulot”, ”menot” ja ”alijäämä/ylijäämä” perustuvat EKT 95:een. EU:n budjettiin liittyvät tulonsiirrot on laskettu mukaan konsolidoituina. Euroalueen jäsenvaltioiden välisiä tulonsiirtoja ei ole konsolidoitu.
2) Verot ja sosiaaliturvamaksut.
3) Kokonaismenot miinus korkomenot.
4) Vastaa EKT 95:n mukaisia julkisyhteisöjen kulutusmenoja (P.3).
5) Sisältää swap- ja korkotermiinijärjestelyjen alaiset maksut.

6 GOVERNMENT FINANCE

6.1 Revenue, expenditure and deficit/surplus [1)]
(as a percentage of GDP)

1. Euro area – revenue

	Total	Current revenue										Capital revenue		Memo item: Fiscal burden [2)]
			Direct taxes			Indirect taxes		Social contributions			Sales		Capital taxes	
				Households	Corporations		Received by EU institutions		Employers	Employees				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2003	44.9	44.2	11.5	8.8	2.7	13.2	0.4	15.7	8.2	4.6	2.3	0.6	0.5	40.9
2004	44.5	44.0	11.5	8.5	2.9	13.2	0.3	15.5	8.1	4.5	2.2	0.5	0.4	40.6
2005	44.8	44.3	11.7	8.6	3.0	13.3	0.3	15.4	8.1	4.5	2.3	0.5	0.3	40.7
2006	45.3	45.0	12.3	8.8	3.4	13.4	0.3	15.3	8.0	4.5	2.3	0.3	0.3	41.3
2007	45.3	45.1	12.7	8.9	3.6	13.3	0.3	15.1	8.0	4.4	2.3	0.3	0.3	41.3
2008	45.1	44.9	12.5	9.1	3.2	12.9	0.3	15.3	8.1	4.4	2.3	0.2	0.3	40.9
2009	44.9	44.6	11.6	9.2	2.3	12.8	0.3	15.8	8.3	4.5	2.5	0.3	0.4	40.6
2010	44.8	44.5	11.5	8.9	2.5	12.9	0.3	15.6	8.2	4.5	2.6	0.3	0.3	40.4
2011	45.4	45.1	11.9	9.1	2.7	13.0	0.3	15.7	8.2	4.5	2.6	0.3	0.3	40.9

2. Euro area – expenditure

	Total	Current expenditure								Capital expenditure				Memo item: Primary expenditure [3)]
		Total	Compensation of employees	Intermediate consumption	Interest	Current transfers					Investment	Capital transfers		
							Social payments	Subsidies					Paid by EU institutions	
									Paid by EU institutions					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2003	48.0	44.1	10.6	5.0	3.3	25.2	22.3	1.8	0.5	4.0	2.6	1.4	0.1	44.7
2004	47.4	43.5	10.5	5.0	3.1	24.9	22.1	1.7	0.5	3.9	2.5	1.5	0.1	44.3
2005	47.3	43.4	10.5	5.0	3.0	24.9	22.1	1.7	0.5	3.9	2.5	1.4	0.0	44.3
2006	46.7	42.8	10.3	5.0	2.9	24.6	21.8	1.6	0.5	3.9	2.5	1.4	0.0	43.8
2007	46.0	42.2	10.1	5.0	3.0	24.2	21.4	1.6	0.4	3.8	2.6	1.2	0.0	43.1
2008	47.3	43.3	10.3	5.2	3.0	24.8	21.9	1.6	0.4	3.9	2.6	1.3	0.0	44.2
2009	51.3	47.0	11.1	5.7	2.9	27.4	24.3	1.8	0.4	4.3	2.8	1.4	0.0	48.4
2010	51.0	46.6	10.9	5.7	2.8	27.2	24.2	1.8	0.4	4.4	2.5	1.8	0.0	48.1
2011	49.5	46.0	10.6	5.5	3.0	26.9	23.9	1.7	0.4	3.5	2.3	1.2	0.0	46.5

3. Euro area – deficit/surplus, primary deficit/surplus and government consumption

	Deficit (-)/surplus (+)					Primary deficit (-)/ surplus (+)	Government consumption [4)]							
	Total	Central gov.	State gov.	Local gov.	Social security funds		Total						Collective consumption	Individual consumption
								Compensation of employees	Intermediate consumption	Transfers in kind via market producers	Consumption of fixed capital	Sales (minus)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2003	-3.2	-2.5	-0.5	-0.2	0.1	0.2	20.5	10.6	5.0	5.2	1.9	2.3	8.1	12.4
2004	-2.9	-2.5	-0.4	-0.3	0.2	0.2	20.4	10.5	5.0	5.1	1.9	2.2	8.1	12.3
2005	-2.5	-2.3	-0.3	-0.2	0.2	0.5	20.4	10.5	5.0	5.1	1.9	2.3	8.0	12.4
2006	-1.4	-1.5	-0.1	-0.2	0.4	1.5	20.3	10.3	5.0	5.2	1.9	2.3	7.9	12.4
2007	-0.7	-1.2	0.0	0.0	0.6	2.3	20.0	10.1	5.0	5.1	1.9	2.3	7.7	12.3
2008	-2.1	-2.3	-0.2	-0.2	0.5	0.9	20.5	10.3	5.2	5.3	2.0	2.3	8.0	12.6
2009	-6.3	-5.2	-0.5	-0.3	-0.4	-3.5	22.3	11.1	5.7	5.8	2.1	2.5	8.6	13.7
2010	-6.2	-5.1	-0.7	-0.3	-0.1	-3.4	22.0	10.9	5.7	5.8	2.1	2.6	8.4	13.5
2011	-4.1	-3.3	-0.7	-0.2	0.0	-1.1	21.6	10.6	5.5	5.8	2.1	2.6	8.2	13.3

4. Euro area countries – deficit (-)/surplus (+) [5)]

	BE	DE	EE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LU	MT	NL	AT	PT	SI	SK	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
2008	-1.0	-0.1	-2.9	-7.4	-9.8	-4.5	-3.3	-2.7	0.9	3.2	-4.6	0.5	-0.9	-3.6	-1.9	-2.1	4.4
2009	-5.5	-3.1	-2.0	-13.9	-15.6	-11.2	-7.5	-5.4	-6.1	-0.8	-3.9	-5.6	-4.1	-10.2	-6.0	-8.0	-2.5
2010	-3.8	-4.1	0.2	-30.9	-10.7	-9.7	-7.1	-4.5	-5.3	-0.8	-3.6	-5.1	-4.5	-9.8	-5.7	-7.7	-2.5
2011	-3.7	-0.8	1.1	-13.4	-9.4	-9.4	-5.2	-3.9	-6.3	-0.3	-2.7	-4.5	-2.5	-4.4	-6.4	-4.9	-0.6

Sources: ECB for euro area aggregated data; European Commission for data relating to countries' deficit/surplus.

1) The concepts "revenue", "expenditure" and "deficit/surplus" are based on the ESA 95. Transactions involving the EU budget are included and consolidated. Transactions among Member States' governments are not consolidated.
2) The fiscal burden comprises taxes and social contributions.
3) Comprises total expenditure minus interest expenditure.
4) Corresponds to final consumption expenditure (P.3) of general government in the ESA 95.
5) Includes settlements under swaps and forward rate agreements.

6.2 Velka[1)]
(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – rahoitusvaateittain ja velkojan mukaan

	Yhteensä	Rahoitusvaateet				Velkojat				
		Käteinen ja talletukset	Lainat	Lyhytaikaiset arvopaperit	Pitkäaikaiset arvopaperit	Kotimainen luotonantaja[2)]				Muut luotonantajat[3)]
						Yhteensä	Rahalaitokset	Muut rahoitus-laitokset	Muut sektorit	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

2. Euroalue – liikkeeseenlaskijan, laina-ajan ja valuutan mukaan

	Yhteensä	Liikkeeseenlaskija[4)]				Alkuperäinen laina-aika			Jäljellä oleva laina-aika			Valuutat	
		Valtion-hallinto	Osavaltio-hallinto	Paikallis-hallinto	Sosiaali-turva-rahastot	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi	Vaihtuva-korkoinen	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Euro tai jäsen-valuutat	Muut valuutat
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

3. Euroalueen maat

	BE	DE	EE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LU	MT	NL	AT	PT	SI	SK	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden velkaa koskevat tiedot: Euroopan komissio.
1) Julkisen sektorin nimellinen bruttovelka konsolidoituna sektorin sisällä. Muiden maiden sijoituksia valtion joukkolainoihin ei ole konsolidoitu. Rahoituskriisin yhteydessä annetut hallitusten väliset lainat konsolidoituna. Tiedot perustuvat osittain arvioihin.
2) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.
3) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.
4) Ei sisällä joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevien julkisyhteisöjen hallussa olevia joukkolainoja.

6.2 Debt [1)]
(as a percentage of GDP)

1. Euro area – by financial instrument and sector of the holder

	Total	Financial instruments				Holders				
		Currency and deposits	Loans	Short-term securities	Long-term securities	Domestic creditors [2)]				Other creditors [3)]
						Total	MFIs	Other financial corporations	Other sectors	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2002	68.0	2.7	11.9	4.6	48.9	40.8	19.6	10.8	10.5	27.2
2003	69.2	2.1	12.5	5.1	49.6	40.1	19.8	11.3	9.1	29.1
2004	69.6	2.2	12.1	4.8	50.5	38.7	18.9	11.1	8.7	30.9
2005	70.5	2.4	12.3	4.5	51.3	37.0	18.1	11.3	7.6	33.5
2006	68.7	2.5	11.9	4.0	50.3	34.9	18.3	9.3	7.3	33.7
2007	66.4	2.2	11.3	3.9	48.9	32.7	17.1	8.6	7.0	33.6
2008	70.2	2.3	11.6	6.5	49.8	33.2	17.8	7.9	7.5	37.0
2009	80.0	2.5	12.7	8.3	56.5	37.3	20.7	9.2	7.5	42.6
2010	85.4	2.4	15.4	7.3	60.2	40.4	22.8	10.4	7.2	44.9
2011	87.3	2.4	15.5	7.4	62.1	42.7	24.0	10.9	7.9	44.6

2. Euro area – by issuer, maturity and currency denomination

	Total	Issued by: [4)]				Original maturity			Residual maturity			Currencies	
		Central gov.	State gov.	Local gov.	Social security funds	Up to 1 year	Over 1 year	Variable interest rate	Up to 1 year	Over 1 and up to 5 years	Over 5 years	Euro or participating currencies	Other currencies
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2002	68.0	56.3	6.2	4.7	0.8	7.6	60.4	5.3	15.5	25.3	27.2	66.9	1.1
2003	69.2	56.7	6.5	5.0	1.0	7.8	61.4	5.1	14.9	26.0	28.3	68.3	0.9
2004	69.6	56.6	6.6	5.1	1.3	7.7	62.0	4.7	14.7	26.3	28.6	68.6	1.0
2005	70.5	57.2	6.7	5.2	1.4	7.8	62.8	4.6	14.8	25.8	29.9	69.4	1.1
2006	68.7	55.4	6.5	5.3	1.4	7.3	61.4	4.4	14.3	24.2	30.1	67.9	0.7
2007	66.4	53.5	6.3	5.3	1.4	7.1	59.2	4.3	14.5	23.6	28.2	65.8	0.5
2008	70.2	56.9	6.7	5.3	1.3	10.0	60.2	5.0	17.7	23.5	29.1	69.3	0.9
2009	80.0	64.8	7.7	5.8	1.7	12.1	67.9	5.0	19.5	27.3	33.2	78.9	1.1
2010	85.4	69.2	8.3	5.9	1.9	13.0	72.4	5.2	21.2	29.3	34.9	84.2	1.1
2011	87.3	70.7	8.5	5.9	2.2	12.6	74.7	6.2	20.8	30.4	36.1	85.7	1.6

3. Euro area countries

	BE	DE	EE	IE	GR	ES	FR	IT	CY	LU	MT	NL	AT	PT	SI	SK	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
2008	89.2	66.8	4.5	44.5	112.9	40.2	68.2	106.1	48.9	14.4	62.0	58.5	63.8	71.7	22.0	27.9	33.9
2009	95.7	74.5	7.2	64.9	129.7	53.9	79.2	116.4	58.5	15.3	67.6	60.8	69.2	83.2	35.0	35.6	43.5
2010	95.5	82.5	6.7	92.2	148.3	61.5	82.3	119.2	61.3	19.2	68.3	63.1	72.0	93.5	38.6	41.0	48.6
2011	97.8	80.5	6.1	106.4	170.6	69.3	86.0	120.7	71.1	18.3	70.9	65.5	72.4	108.1	46.9	43.3	49.0

Sources: ECB for euro area aggregated data; European Commission for data relating to countries' debt.

1) Gross general government debt at nominal value and consolidated between sub-sectors of government. Holdings by non-resident governments are not consolidated. Intergovernmental lending in the context of the financial crisis is consolidated. Data are partially estimated.
2) Holders resident in the country whose government has issued the debt.
3) Includes residents of euro area countries other than the country whose government has issued the debt.
4) Excludes debt held by general government in the country whose government has issued it.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

6.3 Velan muutos[1)]
(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – aiheuttajan, rahoitusvaateen ja velkojan mukaan

	Yhteensä	Aiheuttaja			Rahoitusvaateet				Velkojat			
		Lainanotto-tarve[2)]	Arvostus-tekijät[3)]	Muut muutokset velan määrässä[4)]	Käteinen ja talletukset	Lainat	Lyhyt-aikaiset arvopaperit	Pitkä-aikaiset arvopaperit	Kotimainen luoton-antaja[5)]	Raha-laitokset	Muut rahoitus-laitokset	Muut luoton-antajat[6)]
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

2. Euroalue – alijäämä-/velkaoikaisut

	Velan muutos	Ali-jäämä (–) / ylijäämä (+)	Alijäämä-/velkaoikaisut[7)]											
			Yhteensä	Julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutokset							Arvostus-tekijät	Valuutta-kurssi-vaikutukset	Muut muutokset Velan määrässä	Muut[8)]
				Yhteensä	Käteinen ja talle-tukset	Lainat	Arvo-paperit[9)]	Osakkeet ja osuudet	Yksityistä-mistulot	Pääoma-sijoitukset				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Lähde: EKP.
1) Tiedot perustuvat osittain arvioihin. Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutos prosentteina BKT:stä: (velka[t] – velka[t-1]) / BKT(t). Rahoituskriisin yhteydessä annetut hallitusten väliset lainat konsolidoituna.
2) Taloustoimista johtuva rahoitustarve.
3) Sisältää valuuttakurssimuutosten vaikutusten lisäksi vaikutukset, jotka johtuvat velan laskemisesta nimellisarvoisena (esim. liikkeeseen laskettujen arvopaperien preemiot tai diskonttaukset).
4) Sisältää erityisesti yksiköiden uudelleenluokittelun vaikutukset ja tietyt valtioiden vastuulleen ottamat velat.
5) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.
6) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.
7) Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutoksen ja prosentteina BKT:stä ilmoitetun alijäämän välinen erotus.
8) Sisältää pääasiassa muihin velkoihin ja saamisiin kohdistuvat taloustoimet (kauppaluotot, muut velat/saamiset ja johdannaiset).
9) Ei sisällä johdannaisia.

6.3 Change in debt [1)]

(as a percentage of GDP)

1. Euro area – by source, financial instrument and sector of the holder

	Total	Source of change			Financial instruments				Holders			
		Borrowing requirement [2)]	Valuation effects [3)]	Other changes in volume [4)]	Currency and deposits	Loans	Short-term securities	Long-term securities	Domestic creditors [5)]	MFIs	Other financial corporations	Other creditors [6)]
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2003	3.1	3.3	-0.2	0.0	-0.6	1.0	0.6	2.1	0.5	0.8	0.8	2.7
2004	3.2	3.3	-0.1	0.0	0.2	0.1	-0.1	2.9	0.2	-0.1	0.3	3.0
2005	3.3	3.1	0.3	0.0	0.3	0.6	-0.1	2.6	-0.3	-0.1	0.5	3.7
2006	1.6	1.5	0.1	0.0	0.2	0.2	-0.3	1.5	-0.3	1.1	-1.4	1.9
2007	1.2	1.2	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.1	1.2	-0.4	-0.3	-0.3	1.6
2008	5.3	5.2	0.1	0.0	0.1	0.5	2.7	2.0	1.2	1.1	-0.5	4.1
2009	7.2	7.4	-0.2	0.0	0.1	0.7	1.6	4.9	3.0	2.2	1.0	4.3
2010	7.6	7.7	-0.1	0.0	0.0	3.1	-0.7	5.2	4.1	2.7	1.5	3.5
2011	4.2	4.0	0.2	0.0	0.0	0.4	0.2	3.5	3.4	1.9	0.7	0.8

2. Euro area – deficit-debt adjustment

	Change in debt	Deficit (-) / surplus (+)	Deficit-debt adjustment [7)]											
			Total	Transactions in main financial assets held by general government							Valuation effects		Other changes in volume	Other [8)]
				Total	Currency and deposits	Loans	Securities [9)]	Shares and other equity	Privatisations	Equity injections		Exchange rate effects		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2003	3.1	-3.2	0.0	0.1	0.1	0.0	0.0	0.1	-0.2	0.1	-0.2	-0.1	0.0	0.1
2004	3.2	-2.9	0.2	0.2	0.2	0.0	0.1	0.0	-0.5	0.2	-0.1	0.0	0.0	0.1
2005	3.3	-2.5	0.8	0.6	0.3	0.0	0.1	0.1	-0.3	0.2	0.3	0.0	0.0	0.0
2006	1.6	-1.4	0.2	0.2	0.3	-0.1	0.2	-0.2	-0.4	0.1	0.1	0.0	0.0	-0.1
2007	1.2	-0.7	0.5	0.6	0.2	0.0	0.2	0.1	-0.3	0.2	0.0	0.0	0.0	-0.1
2008	5.3	-2.1	3.2	3.0	0.8	0.7	0.7	0.9	-0.1	0.7	0.1	0.0	0.0	0.0
2009	7.2	-6.3	0.9	1.0	0.3	0.0	0.3	0.4	-0.3	0.5	-0.2	0.0	0.0	0.1
2010	7.6	-6.2	1.4	1.8	0.0	0.5	1.1	0.1	0.0	0.1	-0.1	0.0	0.0	-0.3
2011	4.2	-4.1	0.1	-0.2	0.2	-0.2	-0.2	-0.1	-0.1	0.2	0.2	0.0	0.0	0.1

Source: ECB.

1) Data are partially estimated. Annual change in gross nominal consolidated debt is expressed as a percentage of GDP, i.e. [debt(t) - debt(t-1)] ÷ GDP(t). Intergovernmental lending in the context of the financial crisis is consolidated.
2) The borrowing requirement is by definition equal to transactions in debt.
3) Includes, in addition to the impact of foreign exchange movements, effects arising from measurement at nominal value (e.g. premia or discounts on securities issued).
4) Includes, in particular, the impact of the reclassification of units and certain types of debt assumption.
5) Holders resident in the country whose government has issued the debt.
6) Includes residents of euro area countries other than the country whose government has issued the debt.
7) The difference between the annual change in gross nominal consolidated debt and the deficit as a percentage of GDP.
8) Mainly composed of transactions in other assets and liabilities (trade credits, other receivables/payables and financial derivatives).
9) Excluding financial derivatives.

6.4 Neljännesvuosittaiset tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä[1)]
(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – neljännesvuosittaiset tulot

	Yhteensä	Juoksevat tulot						Pääomatulot		Lisätieto: Verot yhteensä[2)]
			Välittömät verot	Välilliset verot	Sosiaaliturva-maksut	Myynnit	Omaisuus-tulot		Pääomaverot	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

2. Euroalue – neljännesvuosittaiset menot ja alijäämä/ylijäämä

	Yhteensä	Juoksevat menot							Pääomamenot			Alijäämä (–) / ylijäämä (+)	Perus-alijäämä (–) / -ylijäämä (+)
		Yhteensä	Palkan-saaja-korvaukset	Välituote-käyttö	Korko-menot	Tulon-siirrot	Sosiaali-turva-menot	Tuki-palkkiot		Investoinnit	Pääoman-siirrot		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Lähteet: Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat ja kansalliset tilastot.
1) Käsitteet ”tulot”, ”menot” ja ”alijäämä/ylijäämä” perustuvat EKT 95:een. Tulonsiirtoja EU:n budjetin ja julkisen sektorin ulkopuolisten yksiköiden välillä ei ole laskettu mukaan. Muilta osin neljännesvuosittaiset tilastot laaditaan (erilaisia raportointimääräaikoja lukuun ottamatta) vastaavalla tavalla kuin vuositilastot.
2) Verot ja sosiaaliturvamaksut.

6.4 Quarterly revenue, expenditure and deficit/surplus [1)]
(as a percentage of GDP)

1. Euro area – quarterly revenue

	Total	Current revenue						Capital revenue		Memo item: Fiscal burden [2)]
			Direct taxes	Indirect taxes	Social contributions	Sales	Property income		Capital taxes	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2006 Q3	43.6	43.1	11.8	12.4	15.1	2.3	0.8	0.5	0.3	39.5
Q4	49.1	48.5	14.4	14.1	15.8	2.5	0.9	0.6	0.3	44.5
2007 Q1	42.2	41.8	10.4	12.8	14.8	2.1	0.9	0.4	0.3	38.3
Q2	45.8	45.3	13.0	13.0	15.0	2.2	1.4	0.4	0.3	41.2
Q3	43.6	43.2	12.3	12.4	14.7	2.3	0.7	0.5	0.3	39.6
Q4	49.3	48.8	14.8	13.8	15.7	2.6	1.0	0.6	0.3	44.6
2008 Q1	42.3	42.0	10.9	12.3	14.8	2.1	1.1	0.3	0.2	38.2
Q2	45.2	44.9	12.9	12.4	15.1	2.2	1.5	0.4	0.3	40.6
Q3	43.4	43.1	12.2	12.0	15.0	2.3	0.8	0.4	0.3	39.5
Q4	48.9	48.4	13.9	13.4	16.4	2.7	1.1	0.5	0.3	43.9
2009 Q1	42.3	42.2	10.4	12.0	15.6	2.3	1.1	0.1	0.2	38.2
Q2	45.3	44.7	11.8	12.5	15.7	2.4	1.4	0.6	0.5	40.5
Q3	42.9	42.6	11.0	12.0	15.5	2.5	0.7	0.3	0.3	38.8
Q4	48.8	47.9	13.0	13.6	16.4	2.8	1.0	0.8	0.5	43.5
2010 Q1	42.1	41.9	10.1	12.2	15.5	2.3	0.9	0.2	0.3	38.0
Q2	45.0	44.5	11.8	12.6	15.4	2.5	1.3	0.4	0.3	40.2
Q3	43.1	42.7	10.9	12.5	15.2	2.5	0.7	0.3	0.3	38.9
Q4	48.7	47.9	13.2	13.4	16.4	2.9	1.0	0.7	0.3	43.3
2011 Q1	42.9	42.6	10.6	12.4	15.3	2.4	1.0	0.3	0.3	38.7
Q2	45.2	44.8	12.0	12.7	15.4	2.5	1.5	0.3	0.3	40.3
Q3	43.8	43.5	11.4	12.5	15.3	2.6	0.8	0.3	0.3	39.6
Q4	49.4	48.4	13.3	13.4	16.7	2.9	1.0	1.0	0.4	43.9
2012 Q1	43.1	43.0	10.9	12.6	15.3	2.4	0.9	0.1	0.2	39.0
Q2	46.0	45.8	12.6	12.9	15.6	2.5	1.3	0.3	0.3	41.3
Q3	44.3	44.0	12.0	12.5	15.4	2.6	0.7	0.3	0.3	40.2

2. Euro area – quarterly expenditure and deficit/surplus

	Total	Current expenditure							Capital expenditure			Deficit (-)/ surplus (+)	Primary deficit (-)/ surplus (+)
		Total	Compensation of employees	Intermediate consumption	Interest	Current transfers	Social benefits	Subsidies		Investment	Capital transfers		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2006 Q3	45.4	41.8	9.8	4.8	2.9	24.3	20.9	1.2	3.6	2.6	1.0	-1.8	1.1
Q4	49.6	44.7	10.8	6.1	2.7	25.0	21.3	1.3	4.9	2.7	2.2	-0.4	2.3
2007 Q1	44.8	41.3	9.9	4.3	2.9	24.1	20.7	1.1	3.5	2.3	1.2	-2.6	0.3
Q2	44.9	41.5	10.1	4.6	3.2	23.6	20.6	1.1	3.4	2.5	0.9	0.9	4.1
Q3	44.7	41.1	9.6	4.8	2.9	23.8	20.5	1.1	3.6	2.6	0.9	-1.1	1.9
Q4	49.3	44.8	10.8	6.1	2.8	25.0	21.2	1.5	4.5	2.8	1.7	0.0	2.9
2008 Q1	45.4	41.8	9.9	4.4	3.1	24.5	20.8	1.2	3.6	2.3	1.2	-3.1	0.0
Q2	45.9	42.3	10.3	4.8	3.3	23.9	20.8	1.1	3.6	2.6	1.0	-0.6	2.7
Q3	45.9	42.2	9.8	5.0	3.0	24.3	21.2	1.1	3.7	2.7	1.0	-2.4	0.6
Q4	51.4	46.8	11.2	6.5	2.8	26.2	22.2	1.4	4.6	2.9	1.7	-2.5	0.3
2009 Q1	49.4	45.6	10.7	4.9	2.9	27.0	23.0	1.3	3.8	2.6	1.2	-7.0	-4.1
Q2	50.6	46.4	11.1	5.4	3.0	26.9	23.3	1.3	4.2	2.8	1.3	-5.3	-2.3
Q3	50.2	46.1	10.5	5.6	2.9	27.1	23.5	1.3	4.1	2.8	1.1	-7.2	-4.4
Q4	54.6	49.7	11.8	6.9	2.6	28.4	24.0	1.5	4.9	3.0	1.9	-5.9	-3.3
2010 Q1	50.3	46.5	10.8	4.9	2.8	28.0	23.6	1.4	3.9	2.3	1.5	-8.2	-5.4
Q2	49.4	45.9	11.0	5.3	3.0	26.7	23.2	1.3	3.5	2.5	1.1	-4.4	-1.5
Q3	50.5	45.3	10.2	5.5	2.8	26.8	23.1	1.3	5.2	2.6	2.6	-7.5	-4.7
Q4	53.5	48.7	11.4	6.8	2.8	27.7	23.6	1.5	4.7	2.7	2.0	-4.8	-2.0
2011 Q1	48.5	45.4	10.5	4.8	3.0	27.2	23.1	1.3	3.1	2.1	0.9	-5.7	-2.7
Q2	48.4	45.2	10.6	5.1	3.2	26.2	22.9	1.2	3.2	2.3	0.9	-3.3	-0.1
Q3	48.3	44.9	10.1	5.4	3.0	26.4	23.0	1.2	3.5	2.3	1.1	-4.5	-1.5
Q4	52.6	48.7	11.3	6.7	3.0	27.7	23.6	1.5	3.9	2.5	1.7	-3.2	-0.2
2012 Q1	48.2	45.6	10.3	4.8	3.1	27.4	23.3	1.2	2.6	1.9	0.7	-5.1	-1.9
Q2	49.0	45.7	10.6	5.2	3.2	26.7	23.3	1.1	3.3	2.1	1.2	-2.9	0.3
Q3	48.8	45.1	10.0	5.4	2.9	26.8	23.4	1.1	3.7	2.2	1.4	-4.4	-1.5

Sources: ECB calculations based on Eurostat and national data.
1) The concepts "revenue", "expenditure" and "deficit/surplus" are based on the ESA 95. Transactions between the EU budget and entities outside the government sector are not included. Otherwise, except for different data transmission deadlines, the quarterly data are consistent with the annual data.
2) The fiscal burden comprises taxes and social contributions.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

6.5 Neljännesvuosittainen velka ja velan muutos[1)]
(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – julkisyhteisöjen konsolidoitu bruttovelka (EMU-kriteerien mukainen) rahoitusvaateittain

	Yhteensä	Rahoitusvaateet			
		Käteinen ja talletukset	Lainat	Lyhytaikaiset arvopaperit	Pitkäaikaiset arvopaperit
	1	2	3	4	5

2. Euroalue – alijäämä-/velkaoikaisut

	Velan muutos	Alijäämä (-) / ylijäämä (+)	Alijäämä-/velkaoikaisut								Lisätieto: Lainanottotarve
			Yhteensä	Julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutokset					Arvostustekijät ja muut muutokset velan määrässä	Muut	
				Yhteensä	Käteinen ja talletukset	Lainat	Arvopaperit	Osakkeet ja osuudet			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

K30 Alijäämä, lainanottotarve ja velan muutos
(neljän vuosineljänneksen liukuva summa prosentteina BKT:stä)

- Alijäämä
- Velan muutos
- Lainanottotarve

K31 Julkisyhteisöjen konsolidoitu bruttovelka (EMU-kriteerien mukainen)
(BKT:hen suhteutetun velan vuotuinen muutos ja sen osatekijät)

- Alijäämä-/velkaoikaisut
- Perusalijäämä/-ylijäämä
- BKT:n kasvuvauhdin ja koron erotus
- BKT:hen suhteutetun velan muutos

Lähteet: Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat ja kansalliset tilastot.
1) Rahoituskriisin yhteydessä annetut hallitusten väliset lainat konsolidoituna.

6.5 Quarterly debt and change in debt [1)]
(as a percentage of GDP)

1. Euro area – Maastricht debt by financial instrument

	Total	Financial instruments			
		Currency and deposits	Loans	Short-term securities	Long-term securities
	1	2	3	4	5
2009 Q4	80.0	2.5	12.7	8.3	56.5
2010 Q1	81.6	2.4	12.9	8.2	58.2
Q2	82.9	2.4	13.5	7.8	59.2
Q3	83.0	2.4	13.4	7.9	59.2
Q4	85.4	2.4	15.4	7.3	60.2
2011 Q1	86.2	2.4	15.2	7.4	61.2
Q2	87.1	2.4	15.0	7.5	62.2
Q3	86.8	2.4	15.2	7.8	61.4
Q4	87.3	2.4	15.5	7.4	62.1
2012 Q1	88.2	2.5	15.8	7.6	62.3
Q2	89.9	2.5	16.7	7.3	63.4
Q3	90.0	2.5	16.5	7.2	63.7

2. Euro area – deficit-debt adjustment

	Change in debt	Deficit (-)/ surplus (+)	Deficit-debt adjustment								Memo item: Borrowing requirement
			Total	Transactions in main financial assets held by general government					Valuation effects and other changes in volume	Other	
				Total	Currency and deposits	Loans	Securities	Shares and other equity			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2009 Q4	2.2	-5.9	-3.7	-2.7	-2.9	-0.1	0.1	0.2	-0.2	-0.8	2.4
2010 Q1	8.1	-8.2	-0.1	0.8	0.8	-0.1	-0.3	0.3	-0.4	-0.5	8.5
Q2	7.7	-4.4	3.2	3.3	2.0	1.1	-0.2	0.4	-0.1	0.0	7.8
Q3	2.8	-7.5	-4.7	-2.9	-2.3	-0.6	0.0	0.0	0.0	-1.8	2.8
Q4	11.7	-4.8	6.9	5.7	-0.3	1.6	4.7	-0.3	0.0	1.2	11.7
2011 Q1	6.6	-5.7	1.0	0.8	2.0	-0.7	-0.3	-0.1	-0.2	0.3	6.8
Q2	6.0	-3.3	2.8	2.6	2.8	0.6	-0.4	-0.5	0.2	0.0	5.8
Q3	0.7	-4.5	-3.7	-3.7	-3.7	-0.4	0.1	0.2	0.6	-0.6	0.2
Q4	3.4	-3.2	0.2	-0.5	-0.3	-0.2	-0.1	0.1	0.1	0.7	3.3
2012 Q1	4.9	-5.1	-0.2	3.4	4.0	-0.3	-0.3	0.1	-3.7	0.1	8.6
Q2	7.1	-2.9	4.1	3.2	1.6	0.5	0.0	1.1	-0.5	1.5	7.6
Q3	0.6	-4.4	-3.8	-1.9	-2.0	0.2	-0.3	0.3	0.1	-2.0	0.5

C30 Deficit, borrowing requirement and change in debt
(four-quarter moving sum as a percentage of GDP)

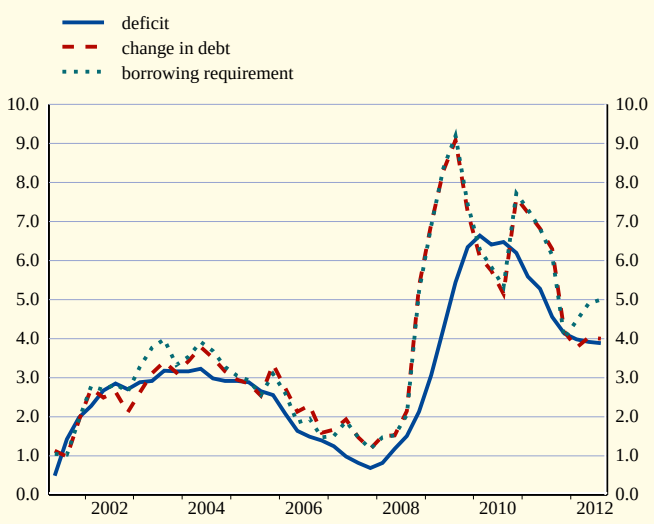

C31 Maastricht debt
(annual change in the debt-to-GDP ratio and underlying factors)

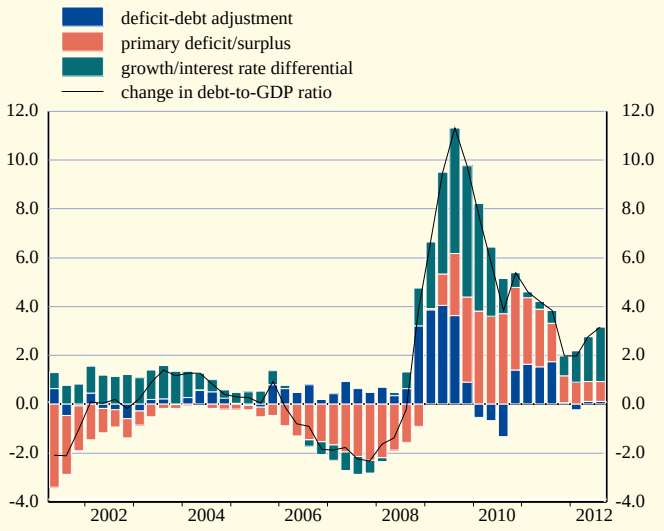

Sources: ECB calculations based on Eurostat and national data.
1) Intergovernmental lending in the context of the financial crisis is consolidated.

7 ULKOMAISET TALOUSTOIMET JA VARALLISUUS

7.1 Yhteenveto maksutaseesta[1)]
(miljardia euroa, nettomääräiset taloustoimet)

	Vaihtotase					Pääomansiirrot	Nettoluotonanto/otto ulkomaille/lta (sarakkeet 1+6)	Rahoitustase						Virheelliset ja tunnistamattomat erät
	Yhteensä	Tavarat	Palvelut	Tuotannontekijäkorvaukset	Tulonsiirrot			Yhteensä	Suorat sijoitukset	Arvopaperisijoitukset	Johdannaiset	Muut sijoitukset	Valuuttavaranto	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet														
12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet, % BKT:stä														

K32 Euroalueen maksutase: vaihtotase
(kausivaihtelusta puhdistettu, 12 kk:n kumulatiiviset taloustoimet, % BKT:stä)

Vaihtotase

K33 Euroalueen maksutase: suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset
(12 kk:n kumulatiiviset taloustoimet, % BKT:stä)

Suorat sijoitukset, netto
Arvopaperisijoitukset, netto

Lähde: EKP.
1) Lukujen merkintätapa on selitetty Yleistä-osassa.

7 EXTERNAL TRANSACTIONS AND POSITIONS

7.1 Summary balance of payments [1)]

(EUR billions; net transactions)

	Current account					Capital account	Net lending/borrowing to/from rest of the world (columns 1+6)	Financial account						Errors and omissions
	Total	Goods	Services	Income	Current transfers			Total	Direct investment	Portfolio investment	Financial derivatives	Other investment	Reserve assets	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2010	3.1	18.2	54.3	40.4	-109.8	7.8	10.9	5.5	-95.0	124.1	17.8	-30.8	-10.5	-16.4
2011	12.5	9.2	67.2	43.0	-106.9	11.5	23.9	-45.3	-154.8	274.0	-4.9	-149.5	-10.2	21.4
2012	110.8	104.2	89.6	28.2	-111.2	11.2	122.0	-153.5	-50.9	64.1	0.0	-152.8	-13.9	31.5
2011 Q4	36.6	15.8	18.7	22.2	-20.0	6.1	42.7	-42.2	-35.7	-34.0	-10.9	45.1	-6.7	-0.5
2012 Q1	-4.6	6.3	15.3	13.0	-39.2	2.0	-2.6	3.6	-3.5	-71.0	-6.7	86.9	-2.1	-1.0
Q2	14.9	25.2	25.4	-10.2	-25.5	1.1	16.0	-20.4	-16.3	94.2	-9.1	-80.3	-9.0	4.4
Q3	41.0	30.5	26.8	13.2	-29.5	3.5	44.5	-55.0	-25.7	-9.3	-0.6	-19.4	-0.1	10.5
Q4	59.5	42.2	22.1	12.3	-17.0	4.6	64.1	-81.6	-5.5	50.2	16.4	-140.0	-2.8	17.5
2011 Dec.	23.4	9.0	7.9	9.1	-2.6	1.7	25.1	-21.6	10.9	-51.8	-5.1	29.7	-5.4	-3.4
2012 Jan.	-11.7	-7.6	3.2	2.4	-9.7	0.3	-11.3	19.2	0.3	-39.4	-6.2	65.6	-1.1	-7.9
Feb.	-3.5	3.2	5.0	5.7	-17.4	1.8	-1.8	6.5	5.7	12.1	4.4	-14.1	-1.6	-4.7
Mar.	10.6	10.7	7.1	4.9	-12.1	-0.1	10.5	-22.1	-9.4	-43.7	-4.9	35.4	0.7	11.6
Apr.	2.3	5.3	6.8	-0.6	-9.2	0.2	2.5	-3.8	-3.5	3.2	0.8	-1.3	-3.0	1.3
May	-4.8	6.2	8.6	-11.1	-8.5	1.3	-3.5	1.9	8.2	25.6	-7.0	-23.4	-1.5	1.6
June	17.4	13.7	10.0	1.5	-7.8	-0.4	17.0	-18.5	-21.0	65.4	-2.8	-55.6	-4.5	1.5
July	20.8	14.5	9.3	4.9	-7.8	0.5	21.3	-21.0	-5.8	9.2	-2.3	-22.6	0.5	-0.3
Aug.	8.5	5.6	8.5	4.9	-10.6	1.5	9.9	-9.2	14.7	-18.6	3.5	-7.3	-1.6	-0.7
Sep.	11.8	10.4	9.0	3.4	-11.1	1.5	13.3	-24.8	-34.6	0.1	-1.8	10.5	1.0	11.5
Oct.	11.6	12.5	6.9	2.0	-9.8	1.8	13.4	-12.0	-10.6	45.8	4.0	-48.7	-2.4	-1.5
Nov.	20.8	16.7	5.7	4.5	-6.0	1.6	22.5	-22.7	13.7	16.5	10.5	-62.4	-1.0	0.2
Dec.	27.0	13.0	9.4	5.8	-1.2	1.2	28.2	-47.0	-8.6	-12.1	1.9	-28.9	0.7	18.8
	12-month cumulated transactions													
2012 Dec.	110.8	104.2	89.6	28.2	-111.2	11.2	122.0	-153.5	-50.9	64.1	0.0	-152.8	-13.9	31.5
	12-month cumulated transactions as a percentage of GDP													
2012 Dec.	1.2	1.1	0.9	0.3	-1.2	0.1	1.3	-1.6	-0.5	0.7	0.0	-1.6	-0.1	0.3

C32 Euro area b.o.p.: current account

(seasonally adjusted; 12-month cumulated transactions as a percentage of GDP)

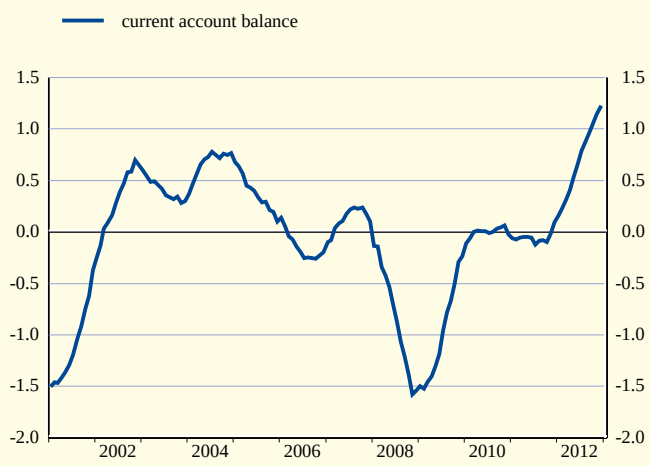

C33 Euro area b.o.p.: direct and portfolio investment

(12-month cumulated transactions as a percentage of GDP)

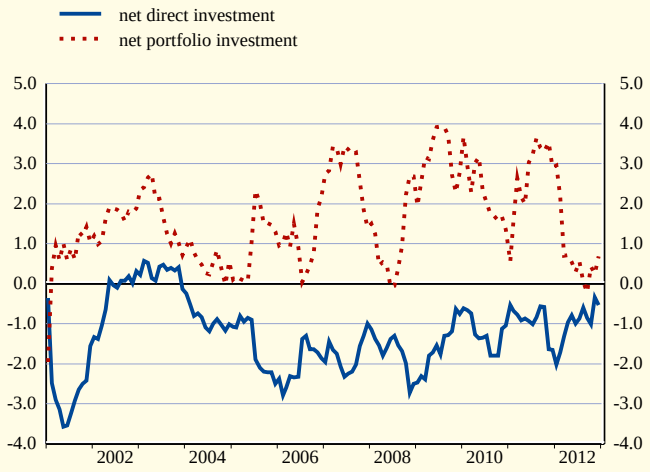

Source: ECB.

1) The sign convention is explained in the General Notes.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

7.2 Vaihtotase ja pääomansiirrot
(miljardia euroa, taloustoimet)

1. Yhteenveto vaihtotaseesta ja pääomansiirroista

	Vaihtotase													Pääomansiirrot	
	Yhteensä			Tavarat		Palvelut		Tuotannontekijä-korvaukset		Tulonsiirrot					
	Tulot	Menot	Netto	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot		Menot		Tulot	Menot
											Palkansaajien raha-lähetykset		Palkansaajien raha-lähetykset		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Kausivaihtelusta puhdistettu														
	12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet														
	12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet, % BKT:stä														

K34 Euroalueen maksutase: tavarat
(kausivaihtelusta puhdistettu, 12 kk:n kumulatiiviset taloustoimet, % BKT:stä)

Vienti (tulot)
Tuonti (menot)

K35 Euroalueen maksutase: palvelut
(kausivaihtelusta puhdistettu, 12 kk:n kumulatiiviset taloustoimet, % BKT:stä)

Vienti (tulot)
Tuonti (menot)

Lähde: EKP.

7.2 Current and capital accounts
(EUR billions; transactions)

1. Summary current and capital accounts

	Current account													Capital account	
	Total			Goods		Services		Income		Current transfers					
	Credit	Debit	Net	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit	Credit		Debit		Credit	Debit
											Workers' remit-tances		Workers' remit-tances		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2010	2,693.5	2,690.4	3.1	1,566.8	1,548.6	541.7	487.4	498.0	457.6	87.0	6.3	196.8	27.1	20.3	12.5
2011	2,975.0	2,962.5	12.5	1,775.5	1,766.2	576.6	509.4	528.4	485.4	94.5	6.6	201.4	27.8	25.0	13.5
2012	3,128.2	3,017.4	110.8	1,912.2	1,807.9	615.2	525.6	506.5	478.2	94.4	.	205.6	.	25.5	14.3
2011 Q4	785.2	748.6	36.6	463.6	447.8	151.6	133.0	137.6	115.5	32.4	1.6	52.4	7.0	11.3	5.2
2012 Q1	751.3	755.9	-4.6	464.0	457.7	137.1	121.9	124.3	111.3	25.8	1.5	65.0	6.3	4.8	2.8
Q2	788.0	773.1	14.9	479.0	453.8	154.7	129.3	133.5	143.6	20.9	1.6	46.3	6.6	5.2	4.1
Q3	786.2	745.2	41.0	479.1	448.5	164.6	137.8	125.7	112.5	16.8	1.8	46.3	6.6	6.4	2.9
Q4	802.7	743.2	59.5	490.1	447.9	158.7	136.6	123.0	110.8	30.9	.	47.9	.	9.1	4.4
2012 Oct.	270.9	259.3	11.6	173.6	161.1	52.9	46.0	38.2	36.2	6.2	-	15.9	-	3.2	1.4
Nov.	263.6	242.8	20.8	168.0	151.3	50.2	44.5	36.8	32.4	8.6	-	14.7	-	2.7	1.1
Dec.	268.2	241.1	27.0	148.5	135.4	55.6	46.2	48.0	42.2	16.1	-	17.3	-	3.1	2.0
	Seasonally adjusted														
2012 Q2	787.0	760.4	26.6	480.3	455.3	154.8	132.1	127.8	121.0	24.2	-	52.0	-	-	-
Q3	793.2	762.9	30.2	483.9	458.2	155.5	133.3	129.6	119.7	24.1	-	51.8	-	-	-
Q4	780.2	742.5	37.7	481.9	444.9	155.5	133.0	119.9	116.5	22.9	-	48.0	-	-	-
2012 Oct.	258.1	250.1	8.0	158.8	148.7	51.2	43.8	40.7	41.0	7.4	-	16.6	-	-	-
Nov.	259.1	243.2	15.9	160.6	147.6	52.0	44.7	39.0	35.9	7.5	-	15.0	-	-	-
Dec.	263.0	249.2	13.9	162.4	148.7	52.4	44.5	40.3	39.6	7.9	-	16.3	-	-	-
	12-month cumulated transactions														
2012 Dec.	3,130.0	3,013.9	116.1	1,913.2	1,805.8	614.7	525.4	506.6	478.4	95.5	-	204.3	-	-	-
	12-month cumulated transactions as a percentage of GDP														
2012 Dec.	33.0	31.8	1.2	20.2	19.0	6.5	5.5	5.3	5.0	1.0	-	2.2	-	-	-

C34 Euro area b.o.p.: goods
(seasonally adjusted; 12-month cumulated transactions as a percentage of GDP)

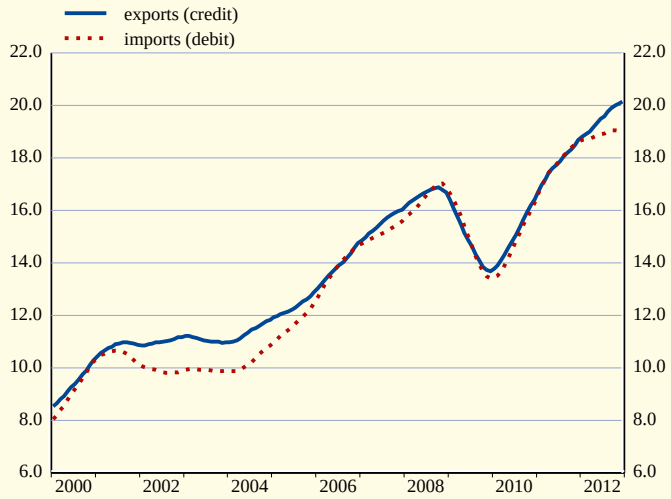

C35 Euro area b.o.p.: services
(seasonally adjusted; 12-month cumulated transactions as a percentage of GDP)

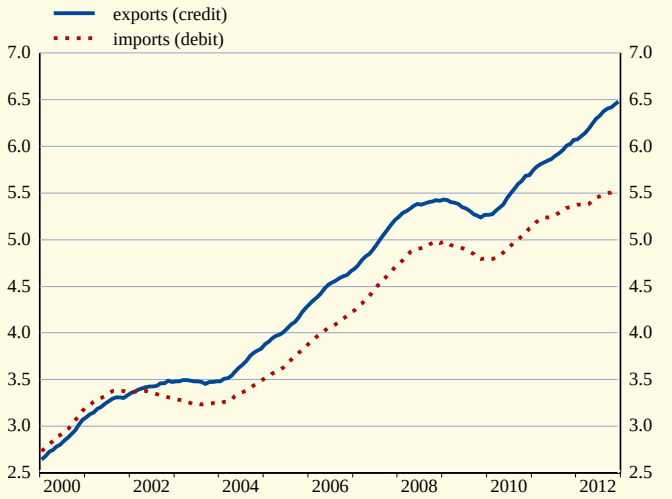

Source: ECB.

7.2 Vaihtotase ja pääomansiirrot
(miljardia euroa)

2. Tuotannontekijäkorvaukset
(taloustoimet)

	Palkansaaja-korvaukset		Pääomakorvaukset													
	Tulot	Menot	Yhteensä		Suorat sijoitukset						Arvopaperisijoitukset				Muut sijoitukset	
			Tulot	Menot	Oman pääoman tuotot				Korot		Oman pääoman tuotot		Korot		Tulot	Menot
					Tulot		Menot		Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot		
						Uudelleen sijoitetut voitot		Uudelleen sijoitetut voitot								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

3. Maaryhmittäinen ja maittainen erittely
(kumulativiset taloustoimet)

	Yhteensä	Euroalueen ulkopuoliset EU-maat						Brasilia	Kanada	Kiina	Intia	Japani	Venäjä	Sveitsi	Yhdys-vallat	Muut
		Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso-Britannia	Muut EU-maat	EU:n toimi-elimet									
2011/IV–2012/III	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	Tulot															
Vaihtotase																
Tavarat																
Palvelut																
Tuotannontekijäkorvaukset																
Pääomakorvaukset																
Tulonsiirrot																
Pääomansiirrot																
	Menot															
Vaihtotase																
Tavarat																
Palvelut																
Tuotannontekijäkorvaukset																
Pääomakorvaukset																
Tulonsiirrot																
Pääomansiirrot																
	Netto															
Vaihtotase																
Tavarat																
Palvelut																
Tuotannontekijäkorvaukset																
Pääomakorvaukset																
Tulonsiirrot																
Pääomansiirrot																

Lähde: EKP.

7.2 Current and capital accounts
(EUR billions)

2. Income account
(transactions)

	Compensation of employees		Investment income													
	Credit	Debit	Total		Direct investment						Portfolio investment				Other investment	
			Credit	Debit	Equity				Debt		Equity		Debt		Credit	Debit
					Credit		Debit		Credit	Debit	Credit	Debit	Credit	Debit		
						Reinv. earnings		Reinv. earnings								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2009	22.5	12.0	411.8	413.3	163.6	25.9	100.4	12.4	23.7	24.8	24.5	77.2	100.9	121.5	99.1	89.4
2010	25.1	11.9	472.9	445.7	242.0	51.4	150.2	41.5	22.2	22.6	28.6	83.9	102.2	124.6	77.8	64.3
2011	26.7	12.4	501.7	473.0	252.7	42.0	154.2	56.8	24.7	22.6	35.1	95.6	102.6	133.3	86.7	67.4
2011 Q3	6.6	3.7	121.8	112.3	58.5	1.5	38.1	19.8	6.5	5.4	8.8	18.5	25.9	33.5	22.1	16.8
Q4	6.9	3.2	130.7	112.3	68.0	13.9	37.4	1.9	7.2	7.1	7.0	16.4	25.4	34.3	23.1	17.2
2012 Q1	6.8	2.3	117.5	109.0	56.6	25.0	36.4	18.4	5.9	5.4	8.8	16.9	24.3	33.6	21.9	16.7
Q2	7.1	3.3	126.4	140.3	58.0	0.2	43.9	9.1	6.8	6.2	15.5	45.2	24.6	29.6	21.5	15.4
Q3	7.0	3.9	118.6	108.6	55.7	15.5	36.9	15.0	7.9	5.9	9.9	21.3	24.6	30.6	20.5	13.9

3. Geographical breakdown
(cumulated transactions)

	Total	EU Member States outside the euro area						Brazil	Canada	China	India	Japan	Russia	Switzer-land	United States	Other
		Total	Den-mark	Sweden	United Kingdom	Other EU countries	EU insti-tutions									
2011 Q4 to 2012 Q3	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	Credits															
Current account	3,110.7	991.0	53.8	91.8	473.8	309.1	62.5	62.8	48.6	158.3	40.4	70.2	118.5	244.2	421.4	955.4
Goods	1,885.6	582.3	34.6	57.7	245.8	244.1	0.2	32.8	22.5	121.8	30.1	43.9	88.5	132.5	225.8	605.4
Services	608.1	184.1	12.1	16.7	115.0	33.7	6.6	10.2	10.5	21.6	7.2	14.5	19.9	60.2	93.3	186.6
Income	521.1	161.6	6.2	15.3	102.1	28.4	9.5	19.4	14.7	14.4	2.9	10.8	9.6	42.9	95.5	149.4
Investment income	493.2	154.0	5.5	15.1	100.5	27.7	5.2	19.4	14.6	14.3	2.8	10.8	9.5	28.3	93.6	145.8
Current transfers	95.9	63.1	0.8	2.1	10.9	3.0	46.3	0.4	0.8	0.7	0.3	0.9	0.5	8.6	6.8	13.9
Capital account	27.8	23.0	0.0	0.0	0.8	0.5	21.6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.9	0.3	3.4
	Debits															
Current account	3,022.8	959.7	49.7	91.6	427.3	279.4	111.7	39.6	31.8	-	34.5	104.0	151.7	209.2	398.9	-
Goods	1,807.8	504.3	30.2	50.9	197.5	225.6	0.0	30.2	15.0	205.9	25.7	50.0	136.1	105.9	152.2	582.6
Services	522.0	153.4	9.2	14.1	90.8	39.1	0.3	5.9	7.3	15.1	6.7	10.3	10.5	45.2	107.8	159.6
Income	483.0	175.3	9.3	24.8	126.7	9.6	4.9	2.1	7.6	-	1.1	43.0	4.4	48.6	132.7	-
Investment income	470.3	168.8	9.2	24.7	125.0	5.0	4.9	2.0	7.4	-	0.8	42.8	4.2	48.1	131.5	-
Current transfers	210.0	126.7	1.0	1.8	12.3	5.1	106.5	1.4	1.9	4.4	0.9	0.7	0.7	9.5	6.3	57.5
Capital account	15.1	2.0	0.3	0.1	1.1	0.4	0.2	0.2	0.1	0.3	0.2	0.0	0.1	0.4	4.2	7.6
	Net															
Current account	88.0	31.3	4.0	0.2	46.5	29.7	-49.2	23.2	16.7	-	5.9	-33.8	-33.2	35.0	22.4	-
Goods	77.8	78.1	4.4	6.8	48.3	18.5	0.2	2.6	7.6	-84.2	4.3	-6.1	-47.6	26.6	73.7	22.8
Services	86.2	30.6	2.9	2.6	24.2	-5.4	6.3	4.2	3.2	6.4	0.5	4.2	9.4	15.0	-14.5	27.0
Income	38.1	-13.8	-3.1	-9.5	-24.6	18.8	4.6	17.3	7.1	-	1.7	-32.2	5.2	-5.7	-37.2	-
Investment income	23.0	-14.8	-3.7	-9.6	-24.5	22.7	0.3	17.4	7.2	-	2.0	-32.1	5.3	-19.8	-37.9	-
Current transfers	-114.1	-63.6	-0.2	0.3	-1.4	-2.1	-60.2	-1.0	-1.1	-3.7	-0.7	0.2	-0.2	-0.9	0.5	-43.6
Capital account	12.6	20.9	-0.2	0.0	-0.3	0.1	21.4	-0.1	0.0	-0.3	-0.2	0.0	0.1	0.5	-3.9	-4.3

Source: ECB.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

7.3 Rahoitustase

(miljardia euroa, vuotuinen kasvuvauhti, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet ja muut muutokset koko ajanjaksolla)

1. Yhteenveto rahoitustaseesta

	Yhteensä[1]			Yhteensä, % BKT:stä			Suorat sijoitukset		Arvopaperi-sijoitukset		Johdannaiset, netto	Muut sijoitukset		Valuutta-varanto
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat		Saamiset	Velat	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Kannat (ulkomainen varallisuusasema)													
	Kantojen muutokset													
	Taloustoimet													
	Muut muutokset													
	Valuuttakurssimuutoksista johtuvat muutokset													
	Hintojen muutoksista johtuvat muutokset													
	Muista korjauksista johtuvat muutokset													
	Kantojen kasvuvauhti													

Lähde: EKP.
1) Johdannaiset sisältyvät tuloihin.

7.3 Financial account

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions and other changes during period)

1. Summary financial account

	Total [1]			Total as a % of GDP			Direct investment		Portfolio investment		Net financial derivatives	Other investment		Reserve assets
	Assets	Liabilities	Net	Assets	Liabilities	Net	Assets	Liabilities	Assets	Liabilities		Assets	Liabilities	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Outstanding amounts (international investment position)													
2009	13,739.1	15,225.6	-1,486.4	154.0	170.7	-16.7	4,412.8	3,532.5	4,340.9	6,863.8	-1.3	4,527.2	4,829.3	459.6
2010	15,216.8	16,479.1	-1,262.3	165.8	179.6	-13.8	4,946.7	3,908.6	4,907.3	7,470.9	-32.6	4,807.6	5,099.5	587.8
2011	15,843.5	17,158.4	-1,314.9	168.2	182.1	-14.0	5,564.7	4,392.0	4,762.6	7,636.5	-24.3	4,877.2	5,129.9	663.4
2012 Q1	16,165.3	17,177.2	-1,012.0	170.9	181.7	-10.7	5,626.2	4,144.7	5,044.6	7,808.3	-24.1	4,847.3	5,224.3	671.2
Q2	16,483.1	17,702.0	-1,218.9	174.1	187.0	-12.9	5,834.8	4,593.2	5,042.8	7,842.6	-28.9	4,932.9	5,266.2	701.5
Q3	16,668.5	17,863.3	-1,194.9	175.9	188.5	-12.6	5,879.6	4,646.8	5,194.0	8,049.7	-20.5	4,881.5	5,166.8	733.8
	Changes to outstanding amounts													
2008	-757.8	-428.8	-329.0	-8.2	-4.6	-3.6	189.2	38.2	-803.9	-571.2	28.4	-198.5	104.2	27.0
2009	504.2	387.6	116.6	5.7	4.3	1.3	497.0	272.5	513.7	896.9	-0.9	-591.0	-781.8	85.4
2010	1,477.7	1,253.5	224.2	16.1	13.7	2.4	533.9	376.1	566.4	607.1	-31.2	280.4	270.2	128.2
2011	626.7	679.3	-52.6	6.7	7.2	-0.6	618.0	483.3	-144.7	165.6	8.3	69.6	30.4	75.6
2012 Q2	317.8	524.7	-207.0	13.4	22.1	-8.7	208.6	448.5	-1.8	34.3	-4.9	85.6	42.0	30.3
Q3	185.4	161.4	24.0	7.9	6.8	1.0	44.8	53.6	151.2	207.1	8.5	-51.4	-99.4	32.3
	Transactions													
2008	421.0	540.3	-119.3	4.6	5.8	-1.3	338.3	107.4	4.7	252.7	84.6	-10.0	180.1	3.4
2009	-89.7	-74.6	-15.1	-1.0	-0.8	-0.2	352.9	285.9	96.0	343.4	-19.0	-515.0	-703.8	-4.6
2010	652.9	658.4	-5.5	7.1	7.2	-0.1	356.7	261.7	135.9	260.1	-17.8	167.5	136.7	10.5
2011	535.3	490.0	45.3	5.7	5.2	0.5	408.0	253.1	-51.9	222.1	4.9	164.2	14.7	10.2
2012 Q2	76.3	55.9	20.4	3.2	2.4	0.9	65.7	49.4	-58.9	35.3	9.1	51.5	-28.8	9.0
Q3	84.8	29.8	55.0	3.6	1.3	2.3	61.3	35.6	41.3	32.1	0.6	-18.5	-37.9	0.1
Q4	-36.9	-118.6	81.6	-1.5	-4.9	3.4	10.2	4.7	82.0	132.3	-16.4	-115.5	-255.5	2.8
2012 Aug.	4.7	-4.5	9.2	-	-	-	24.8	39.4	22.5	3.9	-3.5	-40.6	-47.9	1.6
Sep.	18.3	-6.6	24.8	-	-	-	22.8	-11.8	27.1	27.2	1.8	-32.4	-22.0	-1.0
Oct.	43.7	31.7	12.0	-	-	-	20.7	10.1	-0.2	45.6	-4.0	24.7	-24.0	2.4
Nov.	12.5	-10.2	22.7	-	-	-	-6.1	7.7	36.7	53.2	-10.5	-8.7	-71.1	1.0
Dec.	-93.0	-140.1	47.0	-	-	-	-4.5	-13.1	45.6	33.4	-1.9	-131.5	-160.4	-0.7
	Other changes													
2008	-1,172.8	-967.6	-205.2	-12.7	-10.5	-2.2	-149.2	-69.3	-808.6	-823.0	-56.2	-182.5	-75.2	23.7
2009	583.3	456.2	127.1	6.5	5.1	1.4	144.1	-13.4	417.6	547.6	18.2	-86.6	-78.1	90.0
2010	824.8	595.1	229.7	9.0	6.5	2.5	177.2	114.4	430.5	347.1	-13.4	112.9	133.6	117.7
2011	91.4	189.4	-97.9	1.0	2.0	-1.0	210.0	230.2	-92.8	-56.5	3.4	-94.6	15.7	65.4
	Other changes due to exchange rate changes													
2008	-49.8	28.2	-77.9	-0.5	0.3	-0.8	-25.0	-33.8	6.6	41.9	.	-40.7	20.1	9.3
2009	-49.2	-56.0	6.8	-0.6	-0.6	0.1	-5.3	5.6	-29.8	-34.4	.	-11.5	-27.2	-2.7
2010	535.4	323.1	212.3	5.8	3.5	2.3	166.0	59.5	180.0	103.1	.	176.3	160.6	13.0
2011	134.4	164.2	-29.8	1.4	1.7	-0.3	16.9	11.6	41.5	63.0	.	68.3	89.7	7.7
	Other changes due to price changes													
2008	-1,002.7	-975.6	-27.1	-10.8	-10.6	-0.3	-159.2	-60.7	-809.5	-915.0	-56.0	.	.	22.0
2009	634.8	493.1	141.7	7.1	5.5	1.6	147.4	29.4	423.5	463.8	18.2	.	.	45.8
2010	327.4	156.5	170.9	3.6	1.7	1.9	52.6	2.4	186.1	154.1	-13.3	.	.	102.0
2011	84.1	-252.7	336.8	0.9	-2.7	3.6	-20.3	0.0	39.9	-252.7	3.7	.	.	60.7
	Other changes due to other adjustments													
2008	-118.7	-26.2	-92.5	-1.3	-0.3	-1.0	36.7	27.3	-6.0	42.3	.	-141.8	-95.9	-7.7
2009	-2.3	19.1	-21.4	0.0	0.2	-0.2	2.0	-48.3	24.0	118.3	.	-75.1	-50.8	46.9
2010	-37.9	115.4	-153.3	-0.4	1.3	-1.7	-41.5	52.5	64.3	89.9	.	-63.5	-27.0	2.7
2011	-126.8	277.9	-404.7	-1.3	2.9	-4.3	213.4	218.6	-174.2	133.2	.	-162.9	-74.0	-3.0
	Growth rates of outstanding amounts													
2008	3.0	3.5	-	.	.	.	9.2	3.3	-0.2	4.0	.	-0.2	3.3	1.0
2009	-0.7	-0.5	-	.	.	.	8.9	8.8	2.4	5.6	.	-10.0	-12.5	-1.3
2010	4.6	4.2	-	.	.	.	7.8	7.2	3.0	3.7	.	3.7	2.8	2.0
2011	3.6	3.0	-	.	.	.	8.3	6.7	-1.2	3.0	.	3.5	0.3	1.6
2012 Q2	2.9	2.3	-	.	.	.	6.7	6.3	-1.1	-0.3	.	2.4	3.2	2.1
Q3	2.4	1.6	-	.	.	.	6.1	6.0	1.2	0.5	.	-0.8	-0.3	2.7
Q4	2.7	1.6	.	.	.	.	3.8	3.8	3.9	3.3	.	0.1	-2.9	2.1

Source: ECB.

1) Net financial derivatives are included in assets.

7.3 Rahoitustase
(miljardia euroa, vuotuinen kasvuvauhti, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

2. Suorat sijoitukset

	Euroalueelta ulkomaille							Ulkomailta euroalueelle						
	Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja			Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot			Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja		
		Yhteensä	Raha-laitokset	Muut kuin raha-laitokset	Yhteensä	Raha-laitokset	Muut kuin raha-laitokset		Yhteensä	Raha-laitoksiin	Muihin kuin raha-laitoksiin	Yhteensä	Raha-laitoksiin	Muihin kuin raha-laitoksiin
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Kannat (ulkomainen varallisuusasema)													
	Taloustoimet													
	Kasvuvauhdit													

K36 Euroalueen ullkomainen varallisuusasema
(kannat ajanjakson lopussa, % BKT:stä)

Ulkomainen varallisuusasema

K37 Euroalueen suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset
(kannat ajanjakson lopussa, % BKT:stä)

Suorat sijoitukset, netto
Arvopaperisijoitukset, netto

Lähde: EKP.

7.3 Financial account

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period, transactions during period)

2. Direct investment

	By resident units abroad							By non-resident units in the euro area						
	Total	Equity capital and reinvested earnings			Other capital (mostly inter-company loans)			Total	Equity capital and reinvested earnings			Other capital (mostly inter-company loans)		
		Total	MFIs	Non-MFIs	Total	MFIs	Non-MFIs		Total	Into MFIs	Into non-MFIs	Total	To MFIs	To non-MFIs
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Oustanding amounts (international investment position)													
2010	4,946.7	3,825.3	275.3	3,550.0	1,121.4	17.0	1,104.4	3,908.6	2,940.6	90.4	2,850.3	968.0	14.7	953.2
2011	5,564.7	4,230.1	287.6	3,942.5	1,334.6	13.5	1,321.0	4,392.0	3,337.2	92.6	3,244.6	1,054.7	11.2	1,043.5
2012 Q2	5,834.8	4,433.5	285.6	4,147.9	1,401.4	13.0	1,388.3	4,593.2	3,385.8	95.1	3,290.8	1,207.4	10.3	1,197.1
Q3	5,879.6	4,467.4	292.3	4,175.1	1,412.2	13.0	1,399.2	4,646.8	3,407.6	97.8	3,309.8	1,239.2	11.9	1,227.4
	Transactions													
2009	352.9	268.2	24.6	243.6	84.7	2.6	82.1	285.9	275.1	5.4	269.7	10.8	-0.6	11.4
2010	356.7	225.9	16.3	209.5	130.9	1.6	129.3	261.7	284.1	6.4	277.7	-22.4	-7.7	-14.7
2011	408.0	352.1	18.4	333.7	55.8	-3.5	59.3	253.1	283.3	3.2	280.1	-30.2	-0.9	-29.3
2012 Q2	65.7	50.6	-1.7	52.4	15.0	-1.0	16.1	49.4	43.9	0.7	43.2	5.5	0.1	5.3
Q3	61.3	42.6	0.8	41.8	18.7	0.1	18.6	35.6	31.0	1.4	29.6	4.6	1.7	2.9
Q4	10.2	12.5	-0.4	12.9	-2.3	0.2	-2.5	4.7	18.2	-0.8	19.0	-13.5	-1.1	-12.4
2012 Aug.	24.8	18.6	0.9	17.7	6.2	0.1	6.1	39.4	39.0	0.2	38.9	0.4	-0.2	0.6
Sep.	22.8	5.0	-2.4	7.5	17.7	0.0	17.7	-11.8	-16.9	0.4	-17.3	5.0	1.7	3.3
Oct.	20.7	21.5	0.7	20.8	-0.8	0.1	-0.9	10.1	9.2	0.6	8.6	1.0	-1.0	2.0
Nov.	-6.1	-2.3	-2.0	-0.3	-3.8	0.1	-3.9	7.7	6.8	0.3	6.5	0.8	0.2	0.6
Dec.	-4.5	-6.7	0.9	-7.5	2.2	-0.1	2.3	-13.1	2.2	-1.7	3.9	-15.3	-0.3	-15.0
	Growth rates													
2010	7.8	6.3	6.8	6.2	13.2	10.6	13.3	7.2	10.6	8.0	10.7	-2.4	-37.9	-1.6
2011	8.3	9.3	6.8	9.5	5.0	-21.5	5.4	6.7	9.7	3.5	9.9	-3.9	-7.9	-3.8
2012 Q2	6.7	7.6	-0.7	8.3	3.5	-7.7	3.6	6.3	8.1	5.3	8.2	-0.5	-6.2	-0.4
Q3	6.1	7.1	-1.7	7.8	2.8	4.6	2.7	6.0	6.9	5.6	7.0	2.5	15.8	2.3
Q4	3.8	4.1	-1.3	4.5	3.0	1.7	3.0	3.8	4.7	3.7	4.8	0.8	1.3	0.8

C36 Euro area international investment position

(outstanding amounts at end of period; as a percentage of GDP)

C37 Euro area direct and portfolio investment position

(outstanding amounts at end of period; as a percentage of GDP)

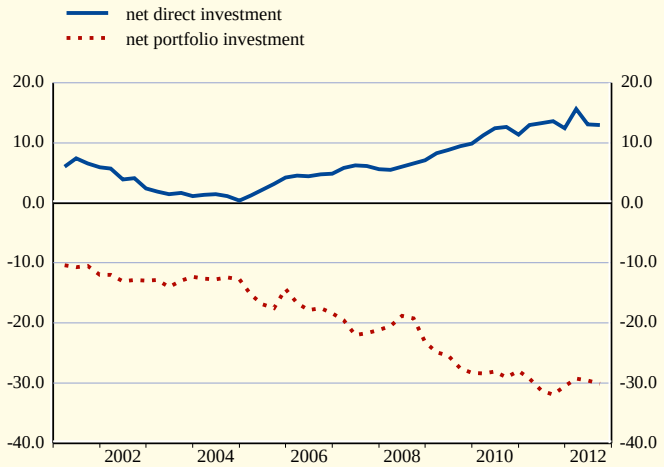

Source: ECB.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

7.3 Rahoitustase

(miljardia euroa, vuotuinen kasvuvauhti, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

3. Arvopaperisijoitukset, saamiset

	Yhteensä	Osakkeet					Velkapaperit									
							Joukkolainat					Rahamarkkinapaperit				
		Yhteensä	Rahalaitokset		Muut kuin rahalaitokset		Yhteensä	Rahalaitokset		Muut kuin rahalaitokset		Yhteensä	Rahalaitokset		Muut kuin rahalaitokset	
				Euro-järjestelmä		Julkis-yhteisöt			Euro-järjestelmä		Julkis-yhteisöt			Euro-järjestelmä		Julkis-yhteisöt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Kannat (ulkomainen varallisuusasema)																
Taloustoimet																
Kasvuvauhdit																

4. Arvopaperisijoitukset, velat

	Yhteensä	Osakkeet			Velkapaperit							
					Joukkolainat				Rahamarkkinapaperit			
		Yhteensä	Rahalaitokset	Muut kuin rahalaitokset	Yhteensä	Rahalaitokset	Muut kuin rahalaitokset		Yhteensä	Rahalaitokset	Muut kuin rahalaitokset	
								Julkis-yhteisöt				Julkis-yhteisöt
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Kannat (ulkomainen varallisuusasema)												
Taloustoimet												
Kasvuvauhdit												

Lähde: EKP.

7.3 Financial account

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

3. Portfolio investment assets

	Total	Equity					Debt instruments									
							Bonds and notes					Money market instruments				
		Total	MFIs		Non-MFIs		Total	MFIs		Non-MFIs		Total	MFIs		Non-MFIs	
				Euro-system		General government			Euro-system		General government			Euro-system		General government
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	Outstanding amounts (international investment position)															
2010	4,907.3	1,907.7	81.2	3.6	1,826.5	47.6	2,579.3	807.6	15.6	1,771.7	74.5	420.3	316.3	41.7	104.0	0.2
2011	4,762.6	1,703.4	62.5	3.1	1,640.8	39.6	2,592.9	725.7	16.0	1,867.2	94.2	466.3	300.6	57.5	165.7	0.5
2012 Q2	5,042.8	1,805.6	60.0	2.8	1,745.6	39.5	2,740.7	683.7	15.4	2,056.9	102.2	496.5	320.5	52.3	176.0	0.6
Q3	5,194.0	1,879.1	60.3	2.8	1,818.8	41.4	2,821.6	676.5	15.2	2,145.0	103.3	493.3	317.7	55.5	175.6	0.4
	Transactions															
2009	96.0	51.0	-0.8	0.0	51.8	2.5	38.4	-93.6	-3.8	132.0	17.5	6.7	12.3	-12.9	-5.6	0.9
2010	135.9	77.5	4.1	-0.2	73.3	1.7	104.5	-126.2	-0.8	230.8	51.5	-46.1	-64.9	-11.7	18.8	-1.9
2011	-51.9	-71.0	-15.7	-0.2	-55.2	-7.3	-11.5	-55.0	0.3	43.5	-3.0	30.6	24.3	10.5	6.4	0.2
2012 Q2	-58.9	-25.9	-7.5	0.0	-18.4	0.0	-7.1	-28.5	-0.3	21.4	-3.4	-25.9	-22.0	-1.8	-3.9	0.2
Q3	41.3	5.6	0.0	0.0	5.6	0.8	35.3	-9.2	-0.4	44.5	-0.1	0.4	-3.3	2.8	3.7	-0.2
Q4	82.0	45.9	10.3	0.0	35.6	.	25.3	-5.9	2.4	31.2	.	10.9	-2.9	3.3	13.8	.
2012 Aug.	22.5	1.6	1.6	0.0	0.1	-	19.0	1.2	-0.1	17.8	-	1.9	2.0	4.0	-0.1	-
Sep.	27.1	8.5	-0.7	0.0	9.2	-	11.0	0.9	-0.3	10.1	-	7.6	4.3	2.7	3.3	-
Oct.	-0.2	6.5	3.3	0.0	3.2	-	1.5	-9.0	-1.7	10.5	-	-8.3	-14.2	-2.2	5.9	-
Nov.	36.7	-0.1	-1.6	0.0	1.5	-	17.6	1.7	3.6	15.8	-	19.3	9.7	4.8	9.6	-
Dec.	45.6	39.5	8.6	0.0	30.9	-	6.2	1.3	0.5	4.8	-	-0.2	1.5	0.7	-1.6	-
	Growth rates															
2010	3.0	4.9	5.6	-5.1	4.8	4.8	4.2	-13.6	-4.9	14.8	124.1	-10.3	-17.9	-25.4	22.4	-91.7
2011	-1.2	-4.1	-20.3	-6.0	-3.4	-15.9	-0.5	-7.0	2.2	2.5	-3.1	7.4	8.0	26.6	6.1	120.7
2012 Q2	-1.1	-5.5	-28.7	-6.2	-4.4	-11.3	0.3	-9.9	-15.2	4.4	-5.7	9.0	6.8	-2.9	12.5	34.3
Q3	1.2	-2.2	-18.1	-5.9	-1.5	-4.7	2.2	-9.2	-17.0	6.7	-5.9	9.3	7.3	-5.0	11.4	-21.6
Q4	3.9	2.6	11.0	2.8	2.3	.	4.2	-7.2	6.3	8.5	.	6.6	-0.2	-0.5	19.8	.

4. Portfolio investment liabilities

	Total	Equity			Debt instruments							
					Bonds and notes				Money market instruments			
		Total	MFIs	Non-MFIs	Total	MFIs	Non-MFIs		Total	MFIs	Non-MFIs	
								General government				General government
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Outstanding amounts (international investment position)											
2010	7,470.9	3,175.5	665.8	2,509.7	3,841.4	1,189.9	2,651.5	1,648.3	454.0	69.5	384.6	347.4
2011	7,636.5	3,050.8	556.9	2,493.8	4,142.3	1,273.5	2,868.7	1,772.1	443.5	87.2	356.2	316.5
2012 Q2	7,842.6	3,221.9	544.7	2,677.2	4,151.2	1,227.0	2,924.2	1,826.7	469.4	93.2	376.2	323.0
Q3	8,049.7	3,374.7	548.2	2,826.4	4,242.4	1,233.6	3,008.8	1,902.7	432.6	73.9	358.6	315.0
	Transactions											
2009	343.4	87.6	15.5	72.0	143.0	-10.0	153.0	109.4	112.8	-11.1	123.9	145.5
2010	260.1	125.9	-13.8	139.7	177.8	61.8	116.0	187.2	-43.6	14.7	-58.4	-37.7
2011	222.1	99.7	20.4	79.3	166.2	80.1	86.1	87.2	-43.8	2.7	-46.5	-34.7
2012 Q2	35.3	-1.0	-11.9	10.9	28.6	-16.6	45.2	43.2	7.7	13.1	-5.4	-16.7
Q3	32.1	19.8	-0.9	20.7	47.9	-1.4	49.3	51.1	-35.7	-17.1	-18.6	-7.3
Q4	132.3	70.6	-22.3	92.9	58.7	-3.4	62.1	.	3.0	-4.6	7.6	.
2012 Aug.	3.9	6.6	8.6	-2.0	29.9	5.7	24.3	-	-32.6	-14.4	-18.3	-
Sep.	27.2	20.9	-2.2	23.2	29.5	-0.5	30.0	-	-23.2	-6.1	-17.1	-
Oct.	45.6	28.4	-4.4	32.8	11.4	1.4	10.0	-	5.8	8.2	-2.4	-
Nov.	53.2	12.8	-2.9	15.7	44.1	0.7	43.4	-	-3.6	-13.1	9.5	-
Dec.	33.4	29.4	-15.0	44.4	3.2	-5.4	8.6	-	0.8	0.3	0.5	-
	Growth rates											
2010	3.7	4.4	-2.1	6.4	4.9	5.4	4.7	12.4	-8.7	17.9	-13.1	-9.5
2011	3.0	3.2	3.2	3.1	4.5	7.1	3.3	5.4	-8.4	6.7	-11.4	-10.2
2012 Q2	-0.3	1.4	2.2	1.0	0.2	-3.4	1.8	1.6	-14.1	-15.6	-14.2	-16.8
Q3	0.5	2.3	3.9	1.7	1.3	-4.9	4.0	5.7	-15.7	-2.0	-19.0	-23.2
Q4	3.3	4.0	-4.9	5.8	3.4	-3.0	6.2	.	-3.4	-7.3	-3.0	.

Source: ECB.

7.3 Rahoitustase

(miljardia euroa, vuotuinen kasvuvauhti, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

5. Muut sijoitukset, saamiset

	Yhteensä	Eurojärjestelmä			Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)			Julkisyhteisöt				Muut sektorit			
		Yhteensä	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut saamiset	Yhteensä	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut saamiset		Kauppa-luotot	Lainat / käteinen ja talletukset	Käteinen ja talletukset		Kauppa-luotot	Lainat / käteinen ja talletukset	Käteinen ja talletukset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Kannat (ulkomainen varallisuusasema)														
	Taloustoimet														
	Kasvuvauhdit														

6. Muut sijoitukset, velat

	Yhteensä	Eurojärjestelmä			Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)			Julkisyhteisöt				Muut sektorit			
		Yhteensä	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut velat	Yhteensä	Lainat / käteinen ja talletukset	Muut velat	Yhteensä	Kauppa-luotot	Lainat	Muut velat	Yhteensä	Kauppa-luotot	Lainat	Muut velat
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Kannat (ulkomainen varallisuusasema)														
	Taloustoimet														
	Kasvuvauhdit														

Lähde: EKP.

7.3 Financial account

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

5. Other investment assets

	Total	Eurosystem			MFIs (excluding Eurosystem)			General government				Other sectors			
		Total	Loans/ currency and deposits	Other assets	Total	Loans/ currency and deposits	Other assets		Trade credits	Loans/currency and deposits	Currency and deposits		Trade credits	Loans/currency and deposits	Currency and deposits
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Outstanding amounts (international investment position)														
2010	4,807.6	32.9	32.2	0.7	2,972.0	2,932.7	39.4	161.9	7.6	115.4	19.8	1,640.7	213.3	1,279.5	441.6
2011	4,877.2	35.7	35.4	0.3	3,067.6	3,006.6	61.0	162.8	6.7	116.4	30.2	1,611.1	228.4	1,215.1	507.8
2012 Q2	4,932.9	35.0	34.7	0.3	3,145.7	3,074.1	71.5	160.5	6.6	111.0	30.0	1,591.7	278.1	1,131.8	492.1
Q3	4,881.5	37.3	37.0	0.3	3,080.7	3,000.9	79.8	150.3	5.1	103.1	25.1	1,613.2	273.3	1,143.4	504.7
	Transactions														
2009	-515.0	-0.1	-0.1	0.0	-420.4	-399.9	-20.5	11.8	-0.4	10.4	0.2	-106.3	7.4	-108.5	-20.2
2010	167.5	-2.9	-2.8	0.0	9.7	0.9	8.8	41.7	-0.3	41.3	4.9	119.0	8.7	86.5	52.4
2011	164.2	-2.7	-2.8	0.1	49.7	20.3	29.4	1.2	-0.2	0.7	10.3	116.0	8.1	82.6	49.3
2012 Q2	51.5	-2.4	-2.4	0.0	1.3	-13.3	14.6	6.6	0.0	6.3	5.4	46.1	2.2	47.0	16.1
Q3	-18.5	6.2	6.2	0.0	-40.8	-47.1	6.3	-9.2	-1.5	-7.6	-4.9	25.3	-2.7	13.3	9.6
Q4	-115.5	5.7	.	.	-111.4	.	.	16.9	.	.	3.7	-26.7	.	.	-4.0
2012 Aug.	-40.6	-0.3	-	-	-30.1	-	-	-1.8	-	-	-1.1	-8.4	-	-	-11.7
Sep.	-32.4	1.4	-	-	-30.7	-	-	-7.0	-	-	-5.6	3.8	-	-	4.0
Oct.	24.7	4.8	-	-	10.2	-	-	8.4	-	-	-1.0	1.3	-	-	7.7
Nov.	-8.7	-2.1	-	-	-19.1	-	-	6.6	-	-	4.2	5.9	-	-	3.0
Dec.	-131.5	3.1	-	-	-102.5	-	-	1.8	-	-	0.5	-33.9	-	-	-14.7
	Growth rates														
2010	3.7	-12.7	-12.5	-9.9	0.4	0.1	23.4	34.0	-3.1	54.0	32.8	7.7	4.2	7.2	12.7
2011	3.5	-5.4	-5.5	40.4	1.8	0.8	75.3	0.9	-3.2	1.0	51.5	7.3	3.8	6.7	11.4
2012 Q2	2.4	-27.0	-27.3	40.1	-1.1	-2.0	48.0	5.0	-3.9	7.7	64.2	9.9	9.1	9.8	11.7
Q3	-0.8	-8.1	-8.2	-1.0	-5.0	-5.6	26.9	3.0	-24.4	6.3	47.0	7.3	6.6	7.7	9.1
Q4	0.1	31.1	.	.	-3.8	.	.	2.5	.	.	-4.9	7.0	.	.	11.5

6. Other investment liabilities

	Total	Eurosystem			MFIs (excluding Eurosystem)			General government				Other sectors			
		Total	Loans/ currency and deposits	Other liabilities	Total	Loans/ currency and deposits	Other liabilities	Total	Trade credits	Loans	Other liabilities	Total	Trade credits	Loans	Other liabilities
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Outstanding amounts (international investment position)														
2010	5,099.5	269.1	266.1	3.0	3,491.0	3,445.0	46.0	148.0	0.0	141.8	6.2	1,191.5	202.7	842.1	146.7
2011	5,129.9	408.9	406.1	2.8	3,208.3	3,140.6	67.6	223.9	0.1	217.1	6.8	1,288.8	224.0	871.7	193.2
2012 Q2	5,266.2	413.4	411.8	1.6	3,316.8	3,237.6	79.2	238.4	0.1	231.7	6.7	1,297.5	238.5	849.0	210.0
Q3	5,166.8	432.0	430.8	1.3	3,206.5	3,125.0	81.5	231.7	0.1	225.0	6.6	1,296.6	234.5	843.6	218.5
	Transactions														
2009	-703.8	-233.0	-233.2	0.2	-352.8	-341.6	-11.2	17.2	0.0	17.2	0.0	-135.2	0.3	-118.9	-16.6
2010	136.7	8.9	6.3	2.6	-9.3	-15.2	5.9	65.6	0.0	65.1	0.5	71.4	15.9	29.3	26.2
2011	14.7	134.6	134.8	-0.2	-288.9	-327.6	38.7	74.1	0.0	74.0	0.0	94.9	10.4	65.7	18.8
2012 Q2	-28.8	73.4	74.7	-1.3	-116.0	-130.2	14.2	7.3	0.0	6.9	0.5	6.5	0.0	12.8	-6.3
Q3	-37.9	21.0	21.3	-0.3	-89.1	-93.2	4.1	-4.4	0.0	-4.4	0.0	34.6	0.4	19.0	15.1
Q4	-255.5	-0.2	.	.	-204.5	.	.	-5.4	.	.	.	-45.5	.	.	.
2012 Aug.	-47.9	-1.4	-	-	-42.2	-	-	-1.7	-	-	-	-2.5	-	-	-
Sep.	-22.0	-6.3	-	-	-21.9	-	-	-3.9	-	-	-	10.0	-	-	-
Oct.	-24.0	-12.4	-	-	-6.6	-	-	3.1	-	-	-	-8.2	-	-	-
Nov.	-71.1	1.9	-	-	-70.6	-	-	3.3	-	-	-	-5.6	-	-	-
Dec.	-160.4	10.3	-	-	-127.3	-	-	-11.8	-	-	-	-31.6	-	-	-
	Growth rates														
2010	2.8	3.5	2.4	.	-0.2	-0.4	15.5	79.9	.	84.9	5.8	6.2	8.8	3.4	17.8
2011	0.3	50.6	51.2	.	-8.3	-9.6	89.7	50.4	.	52.6	0.2	8.1	5.2	7.9	12.9
2012 Q2	3.2	42.5	43.3	.	-4.0	-5.2	74.8	25.3	.	25.6	15.9	10.6	6.6	11.4	10.1
Q3	-0.3	35.2	36.0	.	-7.3	-8.1	37.7	9.2	.	9.0	16.5	8.2	3.6	9.4	5.6
Q4	-2.9	5.7	.	.	-6.9	.	.	2.2	.	.	.	3.8	.	.	.

Source: ECB.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

7.3 Rahoitustase

(miljardia euroa, vuotuinen kasvuvauhti, kannat ja kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

7. Valuuttavaranto[1)]

	Valuuttavaranto														Lisätieto		
	Yhteensä	Kulta		Erityiset nosto-oikeudet	Varanto-osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset								Muut saami-set	Muut valuutta-määräiset saamiset	Lyhyt-aikaiset valuutta-määräiset maksu-sitoumukset euro-alueelle	Osoitetut erityiset nosto-oikeudet
						Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit				Johdan-naiset				
		Miljardia euroa	Miljoo-naa troy-unssia				Raha-viran-omaiset ja BIS	Pankit	Yhteensä	Osak-keet	Joukko-lainat	Raha-mark-kina-paperit					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	Kannat (ulkomainen varallisuusasema)																
	Taloustoimet																
	Kasvuvauhdit																

8. Ulkomainen bruttovelka

	Yhteensä	Vaateittain						Sektoreittain (pl. suorat sijoitukset)			
		Lainat, käteinen ja talletukset	Raha-markkina-paperit	Joukkolainat	Kauppaluotot	Muut velat	Suorat sijoitukset: konsernien sisäiset lainat	Julkisyhteisöt	Euro-järjestelmä	Rahalaitokset (pl. euro-järjestelmä	Muut sektorit
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Kannat (ulkomainen varallisuusasema)										
	Kannat, % BKT:stä										

Lähde: EKP.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa ja ovat eurojärjestelmän valuuttavarantojen tilastointitavan mukaisia. Lisätietoja Yleistä-osassa.

7.3 Financial account

(EUR billions and annual growth rates; outstanding amounts and growth rates at end of period; transactions during period)

7. Reserve assets [1)]

	Reserve assets														Memo items		
	Total	Monetary gold		SDR holdings	Reserve position in the IMF	Foreign exchange								Other claims	Other foreign currency assets	Pre-determined short-term net drains on foreign currency	SDR allo-cations
		In EUR billions	In fine troy ounces (millions)			Total	Currency and deposits		Securities				Financial derivatives				
							With monetary authorities and the BIS	With banks	Total	Equity	Bonds and notes	Money market instruments					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	Outstanding amounts (international investment position)																
2009	462.4	266.1	347.180	50.8	10.5	134.9	11.7	8.1	115.2	0.5	92.0	22.7	-0.1	0.0	32.1	-24.2	51.2
2010	591.2	366.2	346.962	54.2	15.8	155.0	7.7	16.0	131.3	0.5	111.2	19.5	0.0	0.0	26.3	-24.4	54.5
2011	667.1	422.1	346.846	54.0	30.2	160.9	5.3	7.8	148.1	0.8	134.1	13.3	-0.4	0.0	97.4	-86.0	55.9
2012 Q1	671.2	431.7	346.847	52.5	30.9	155.8	4.5	7.6	143.5	0.7	129.6	13.2	0.1	0.3	55.2	-42.7	54.7
Q2	701.5	440.3	346.825	54.3	33.4	173.0	5.1	8.6	159.7	0.6	137.4	21.7	-0.4	0.4	51.5	-41.9	56.9
Q3	733.8	476.4	346.827	53.8	34.2	168.9	5.4	8.2	155.2	0.2	136.1	18.9	0.2	0.5	39.9	-39.5	56.2
2012 Dec.	689.4	437.2	346.693	52.8	31.9	166.8	6.1	8.8	151.3	0.2	130.9	20.2	0.6	0.6	32.8	-35.0	55.0
2013 Jan.	675.3	425.9	346.694	51.5	31.5	165.7	5.9	11.0	147.9	0.2	127.0	20.7	0.9	0.6	28.1	-36.0	53.7
	Transactions																
2009	-4.6	-2.0	-	0.5	3.4	-6.5	3.1	-1.2	-9.6	0.0	-14.2	4.6	1.2	0.0	-	-	-
2010	10.5	0.0	-	-0.1	4.9	5.6	-5.4	6.6	4.3	0.0	10.6	-6.3	0.0	0.0	-	-	-
2011	10.2	0.1	-	-1.6	12.9	-1.2	-2.3	-8.3	9.3	0.1	15.9	-6.8	0.0	0.0	-	-	-
2012 Q2	9.0	0.0	-	-0.3	1.3	7.8	0.8	0.7	6.3	-0.1	-0.3	6.7	0.0	0.2	-	-	-
Q3	0.1	0.0	-	0.0	1.1	-1.1	0.7	-0.2	-1.7	-0.3	1.2	-2.6	0.0	0.1	-	-	-
Q4	2.8	.	-	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	-	-	-
	Growth rates																
2008	1.0	-1.3	-	-2.5	105.5	1.7	67.8	-68.9	10.8	28.0	17.9	-20.6	-	-	-	-	-
2009	-1.3	-0.9	-	-2.6	45.5	-4.4	41.1	-21.3	-7.3	1.0	-12.8	25.3	-	-	-	-	-
2010	2.0	0.0	-	-0.1	46.7	3.7	-43.3	75.9	3.6	-5.2	10.3	-24.5	-	-	-	-	-
2011	1.6	0.0	-	-3.0	82.3	-1.2	-30.0	-52.6	6.9	27.4	14.3	-45.2	-	-	-	-	-
2012 Q2	2.1	0.0	-	-1.4	34.2	3.7	10.9	-40.6	7.6	-20.6	8.8	-7.9	-	-	-	-	-
Q3	2.7	0.0	-	-1.7	25.4	7.6	20.3	-25.3	9.7	-53.5	6.9	41.2	-	-	-	-	-
Q4	2.1	.	-	.	.	.	.	.	.	.	.	.	-	-	-	-	-

8. Gross external debt

	Total	By instrument						By sector (excluding direct investment)			
		Loans, currency and deposits	Money market instruments	Bonds and notes	Trade credits	Other debt liabilities	Direct investment: inter-company lending	General government	Eurosystem	MFIs (excluding Eurosystem)	Other sectors
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Outstanding amounts (international investment position)										
2009	10,332.9	4,467.5	525.7	3,523.2	176.9	184.9	1,454.8	1,966.1	251.9	4,579.8	2,080.3
2010	10,850.0	4,694.9	454.0	3,841.4	202.7	201.9	1,455.1	2,143.7	269.1	4,750.4	2,231.8
2011	11,029.9	4,635.5	443.5	4,142.3	224.0	270.4	1,314.3	2,312.6	408.9	4,569.0	2,425.2
2012 Q1	11,097.9	4,711.3	458.4	4,110.8	233.7	279.2	1,304.5	2,356.9	334.2	4,676.6	2,425.6
Q2	11,808.0	4,730.1	469.4	4,151.2	238.6	297.5	1,921.2	2,388.1	413.4	4,637.1	2,448.2
Q3	11,797.9	4,624.4	432.6	4,242.4	234.5	307.9	1,956.0	2,449.4	432.0	4,514.1	2,446.3
	Outstanding amounts as a percentage of GDP										
2009	115.9	50.1	5.9	39.5	2.0	2.1	16.3	22.0	2.8	51.4	23.3
2010	118.3	51.2	5.0	41.9	2.2	2.2	15.9	23.4	2.9	51.8	24.3
2011	117.1	49.2	4.7	44.0	2.4	2.9	14.0	24.6	4.3	48.5	25.8
2012 Q1	117.5	49.9	4.9	43.5	2.5	3.0	13.8	25.0	3.5	49.5	25.7
Q2	124.8	50.0	5.0	43.9	2.5	3.1	20.3	25.2	4.4	49.0	25.9
Q3	124.5	48.8	4.6	44.8	2.5	3.2	20.6	25.8	4.6	47.6	25.8

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area, in line with the approach adopted for the reserve assets of the Eurosystem. For further information, see the General Notes.

7.3 Rahoitustase

(miljardia euroa, kannat ajanjakson lopussa, taloustoimet koko ajanjaksolla)

9. Maaryhmittäinen ja maittainen erittely

	Yhteensä	Euroaluen ulkopuoliset EU-maat						Kanada	Kiina	Japani	Sveitsi	Yhdysvallat	Offshore-rahoitus-keskukset	Kansainväliset organisaatiot	Muut maat
		Yhteensä	Tanska	Ruotsi	Iso-Britannia	Muut EU-maat	EU:n toimielimet								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2011	Kannat (ulkomainen varallisuusasema)														
Suorat sijoitukset															
Ulkomaille															
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut voitot															
Muu pääoma															
Euroalueelle															
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut voitot															
Muu pääoma															
Arvopaperisijoitukset, saamiset															
Osakkeet															
Velkapaperit															
Joukkolainat															
Rahamarkkina-paperit															
Muut sijoitukset															
Saamiset															
Julkisyhteisöt															
Rahalaitokset															
Muut sektorit															
Velat															
Julkisyhteisöt															
Rahalaitokset															
Muut sektorit															
2011/IV–2012/III	Kumulatiiviset taloustoimet														
Suorat sijoitukset															
Ulkomaille															
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut voitot															
Muu pääoma															
Euroalueelle															
Oma pääoma / uudelleen sijoitetut voitot															
Muu pääoma															
Arvopaperisijoitukset, saamiset															
Osakkeet															
Velkapaperit															
Joukkolainat															
Rahamarkkina-paperit															
Muut sijoitukset															
Saamiset															
Julkisyhteisöt															
Rahalaitokset															
Muut sektorit															
Velat															
Julkisyhteisöt															
Rahalaitokset															
Muut sektorit															

Lähde: EKP.

7.3 Financial account

(EUR billions; outstanding amounts at end of period; transactions during period)

9. Geographical breakdown

	Total	EU Member States outside the euro area						Canada	China	Japan	Switzer-land	United States	Offshore financial centres	Interna-tional organisa-tions	Other countries
		Total	Denmark	Sweden	United Kingdom	Other EU countries	EU institutions								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2011	Outstanding amounts (international investment position)														
Direct investment	1,172.7	260.7	-10.6	-13.0	11.4	274.1	-1.3	84.4	73.2	-22.1	125.2	40.0	-146.5	-0.3	758.2
Abroad	5,564.7	1,541.1	28.7	142.2	1,049.2	321.1	0.0	183.8	85.1	74.5	526.0	1,082.9	487.1	0.0	1,584.3
Equity/reinvested earnings	4,230.1	1,128.4	23.9	78.5	776.0	249.9	0.0	146.2	68.4	53.7	394.6	743.1	402.2	0.0	1,293.5
Other capital	1,334.6	412.8	4.7	63.7	273.2	71.1	0.0	37.5	16.6	20.8	131.4	339.8	84.9	0.0	290.7
In the euro area	4,392.0	1,280.4	39.2	155.2	1,037.8	47.0	1.3	99.4	11.9	96.6	400.8	1,042.9	633.5	0.4	826.0
Equity/reinvested earnings	3,337.2	1,052.4	26.1	142.6	855.5	27.0	1.2	83.4	6.3	76.9	236.0	789.1	370.2	0.1	722.7
Other capital	1,054.7	228.0	13.2	12.6	182.2	20.0	0.0	16.0	5.6	19.7	164.8	253.8	263.3	0.3	103.3
Portfolio investment assets	4,762.6	1,536.9	84.5	199.5	1,005.5	99.4	148.0	100.7	52.5	208.0	124.3	1,557.1	384.9	35.2	763.0
Equity	1,703.4	341.8	10.9	41.6	275.9	13.2	0.1	39.1	48.7	90.4	102.0	553.1	215.8	1.4	311.0
Debt instruments	3,059.2	1,195.1	73.6	157.9	729.6	86.2	147.9	61.6	3.9	117.6	22.2	1,004.0	169.1	33.8	452.0
Bonds and notes	2,592.9	1,050.8	68.5	124.8	629.5	83.8	144.2	56.8	2.7	46.3	15.4	828.0	155.1	32.7	405.1
Money market instruments	466.3	144.3	5.1	33.0	100.1	2.4	3.7	4.8	1.2	71.3	6.9	175.9	13.9	1.0	46.9
Other investment	-252.8	-287.0	45.5	-30.0	-154.0	72.1	-220.6	-10.1	-13.5	10.9	-75.1	63.8	82.8	-71.6	47.1
Assets	4,877.2	2,159.9	92.3	91.0	1,777.6	182.7	16.3	26.8	46.1	99.5	257.4	763.5	589.1	36.7	898.2
General government	162.8	63.9	1.5	4.1	44.3	1.3	12.7	1.8	3.2	2.3	1.0	8.5	2.4	30.4	49.3
MFIs	3,103.3	1,497.4	71.9	49.7	1,225.7	147.2	2.9	14.7	20.9	80.2	130.1	473.3	439.6	5.7	441.4
Other sectors	1,611.1	598.7	19.0	37.2	507.7	34.2	0.7	10.2	22.0	17.0	126.3	281.6	147.1	0.6	407.5
Liabilities	5,129.9	2,446.9	46.8	121.0	1,931.6	110.6	236.9	36.8	59.6	88.6	332.5	699.7	506.3	108.3	851.1
General government	223.9	118.2	0.1	0.4	53.5	0.1	64.1	0.1	0.1	0.1	1.2	33.2	1.4	66.6	3.1
MFIs	3,617.1	1,757.9	36.4	84.8	1,436.3	85.5	115.0	24.8	30.8	61.4	256.7	416.0	414.0	38.8	616.7
Other sectors	1,288.8	570.8	10.3	35.8	441.8	25.0	57.8	11.9	28.8	27.0	74.6	250.4	91.0	3.0	231.4
2011 Q4 to 2012 Q3	Cumulated transactions														
Direct investment	81.2	72.4	-0.7	0.2	62.1	10.8	0.0	11.0	7.6	-2.6	-24.9	-80.5	24.9	0.0	73.2
Abroad	325.6	120.2	1.2	3.8	101.9	13.2	0.0	18.3	11.5	-1.7	-9.1	43.6	39.2	0.0	103.7
Equity/reinvested earnings	287.6	108.6	1.0	2.3	91.2	14.1	0.0	17.1	9.0	-3.2	-8.7	45.3	35.0	0.0	84.5
Other capital	38.0	11.6	0.3	1.5	10.7	-0.9	0.0	1.2	2.5	1.5	-0.3	-1.8	4.2	0.0	19.2
In the euro area	244.4	47.8	1.9	3.6	39.8	2.4	0.0	7.3	3.9	0.9	15.9	124.0	14.2	0.0	30.5
Equity/reinvested earnings	221.9	47.4	1.5	3.9	36.8	5.2	0.0	11.6	1.6	3.0	-4.0	135.8	-0.2	0.0	26.8
Other capital	22.5	0.4	0.4	-0.2	3.0	-2.8	0.0	-4.3	2.3	-2.1	19.9	-11.7	14.4	0.0	3.7
Portfolio investment assets	62.3	10.1	4.7	24.9	-44.7	2.1	23.1	5.4	1.2	-10.7	-3.1	19.6	-37.6	-3.0	80.5
Equity	-36.5	4.0	1.4	2.4	-0.2	0.4	0.0	4.9	0.6	-6.8	-0.3	-26.0	-19.6	0.0	6.7
Debt instruments	98.9	6.0	3.3	22.4	-44.5	1.8	23.1	0.5	0.6	-3.8	-2.8	45.6	-18.0	-3.0	73.8
Bonds and notes	59.2	-16.2	3.6	14.6	-60.1	2.9	22.8	-0.1	0.0	-3.0	0.0	32.8	-15.4	-3.4	64.7
Money market instruments	39.7	22.3	-0.3	7.8	15.6	-1.1	0.2	0.6	0.6	-0.8	-2.8	12.8	-2.6	0.5	9.1
Other investment	-32.3	74.2	-13.0	-36.6	151.7	-24.1	-3.9	6.5	-22.3	-12.8	-27.6	36.4	-19.8	-12.1	-54.9
Assets	-45.5	-5.0	-2.1	2.1	9.2	-15.1	0.9	0.8	4.0	-1.3	1.6	-11.2	-56.4	-3.0	25.0
General government	3.7	12.2	-0.2	-0.1	12.6	-0.1	0.0	0.1	0.0	-1.1	0.0	-2.9	-0.9	0.2	-3.7
MFIs	-163.8	-35.9	-4.3	0.2	-15.2	-17.5	0.9	0.1	5.3	-1.3	-2.9	-47.2	-58.6	-3.2	-20.2
Other sectors	114.6	18.6	2.3	1.9	11.9	2.5	0.0	0.6	-1.3	1.0	4.6	38.9	3.1	0.1	49.0
Liabilities	-13.2	-79.2	10.8	38.7	-142.5	9.0	4.8	-5.8	26.3	11.5	29.2	-47.6	-36.6	9.1	79.9
General government	19.6	-5.6	0.2	0.1	-18.5	0.0	12.6	0.0	0.0	0.0	-0.5	-3.8	-0.2	26.8	2.9
MFIs	-136.6	-109.5	14.6	37.6	-160.9	10.7	-11.6	-6.6	24.4	9.1	30.2	-65.0	-45.0	-17.8	43.6
Other sectors	103.8	35.9	-4.0	1.0	36.9	-1.7	3.8	0.8	1.9	2.3	-0.5	21.2	8.6	0.0	33.5

Source: ECB.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

7.4 Euroalueen maksutaseen rahataloudellinen esitys[1)]

(miljardia euroa, taloustoimet)

	Rahalaitosten nettomääräisiä taloustoimia heijastavat maksutaseen erät											
	Yhteensä	Vaihtotase ja pääoman-siirrot	Muiden kuin rahalaitosten taloustoimet								Johdannaiset	Virheelliset ja tunnistamattomat erät
			Suorat sijoitukset		Arvopaperisijoitukset				Muut sijoitukset			
			Euro-alueelta ulkomaille	Ulkomailta euro-alueelle	Saamiset		Velat		Saamiset	Velat		
					Osakkeet	Velka-paperit	Osakkeet	Velka-paperit				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	12 kuukauden kumulatiiviset taloustoimet											

K38 Rahalaitosten ulkomaisten nettomääräisten taloustoimien kehitystä heijastavat maksutaseen keskeiset erät[1)]

(miljardia euroa, 12 kk:n kumulatiiviset virrat)

- Rahalaitosten nettomääräisiä ulkomaisia taloustoimia heijastavat erät yhteensä
- Vaihtotase ja pääomansiirrot
- Muiden kuin rahalaitosten suorat sijoitukset ja osakesijoitukset ulkomaille
- Muiden kuin rahalaitosten arvopaperivelat; velkapaperit

Lähde: EKP.

1) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

7.4 Monetary presentation of the balance of payments [1)]

(EUR billions; transactions)

	B.o.p. items mirroring net transactions by MFIs											
	Total	Current and capital account balance	Transactions by non-MFIs								Financial derivatives	Errors and omissions
			Direct investment		Portfolio investment				Other investment			
			By resident units abroad	By non-resident units in euro area	Assets		Liabilities		Assets	Liabilities		
					Equity	Debt instruments	Equity	Debt instruments				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2010	-213.7	9.6	-338.5	262.6	-73.2	-249.5	139.8	57.7	-159.9	136.9	17.7	-17.0
2011	74.4	23.9	-393.1	250.9	55.2	-49.9	79.3	39.6	-117.2	169.0	-4.9	21.4
2012	123.4	121.7	-216.0	158.3	-39.9	-196.1	156.0	167.4	-114.9	55.1	0.0	31.8
2011 Q4	-31.3	42.7	-124.2	86.0	28.1	4.9	-17.5	-63.7	6.4	17.4	-10.9	-0.5
2012 Q1	-54.3	-2.6	-76.9	70.7	-17.2	-85.4	31.5	27.3	-56.0	62.0	-6.7	-1.0
Q2	4.2	16.0	-68.4	48.5	18.4	-17.5	10.9	39.7	-52.6	13.8	-9.1	4.4
Q3	38.3	44.5	-60.3	32.5	-5.6	-48.2	20.7	30.7	-16.1	30.2	-0.6	10.5
Q4	135.2	63.8	-10.3	6.6	-35.6	-45.0	92.9	69.6	9.9	-50.9	16.4	17.8
2011 Dec.	44.1	25.1	-38.9	48.5	5.7	-2.5	19.2	-44.1	34.7	4.7	-5.1	-3.4
2012 Jan.	-49.8	-11.3	-33.3	35.7	-2.0	-23.2	-6.1	1.5	-21.4	24.4	-6.2	-7.9
Feb.	13.7	-1.8	-21.0	21.9	-5.6	-35.6	0.2	52.3	-18.7	22.3	4.4	-4.7
Mar.	-18.2	10.5	-22.6	13.1	-9.6	-26.6	37.4	-26.4	-15.9	15.2	-4.9	11.6
Apr.	-28.6	2.5	-27.2	22.4	-2.5	-8.8	-3.8	-12.1	2.8	-4.2	0.8	1.3
May	18.7	-3.5	-14.6	21.6	8.4	-8.9	-1.2	32.2	-32.6	22.8	-7.0	1.6
June	14.1	17.0	-26.6	4.5	12.5	0.2	15.9	19.5	-22.8	-4.7	-2.8	1.5
July	11.2	21.3	-11.4	7.1	3.7	-17.1	-0.4	11.8	-29.5	28.3	-2.3	-0.3
Aug.	20.5	9.9	-23.8	39.4	-0.1	-17.7	-2.0	6.0	10.2	-4.3	3.5	-0.7
Sep.	6.5	13.3	-25.2	-14.0	-9.2	-13.5	23.2	12.9	3.2	6.2	-1.8	11.5
Oct.	12.6	13.4	-19.8	10.5	-3.2	-16.4	32.8	7.6	-9.7	-5.1	4.0	-1.5
Nov.	71.4	22.3	4.2	7.2	-1.5	-25.4	15.7	52.9	-12.5	-2.4	10.5	0.4
Dec.	51.2	28.1	5.3	-11.1	-30.9	-3.2	44.4	9.1	32.1	-43.4	1.9	18.9
	12-month cumulated transactions											
2012 Dec.	123.4	121.7	-216.0	158.3	-39.9	-196.1	156.0	167.4	-114.9	55.1	0.0	31.8

C38 Main b.o.p. items mirroring developments in MFI net external transactions [1)]

(EUR billions; 12-month cumulated transactions)

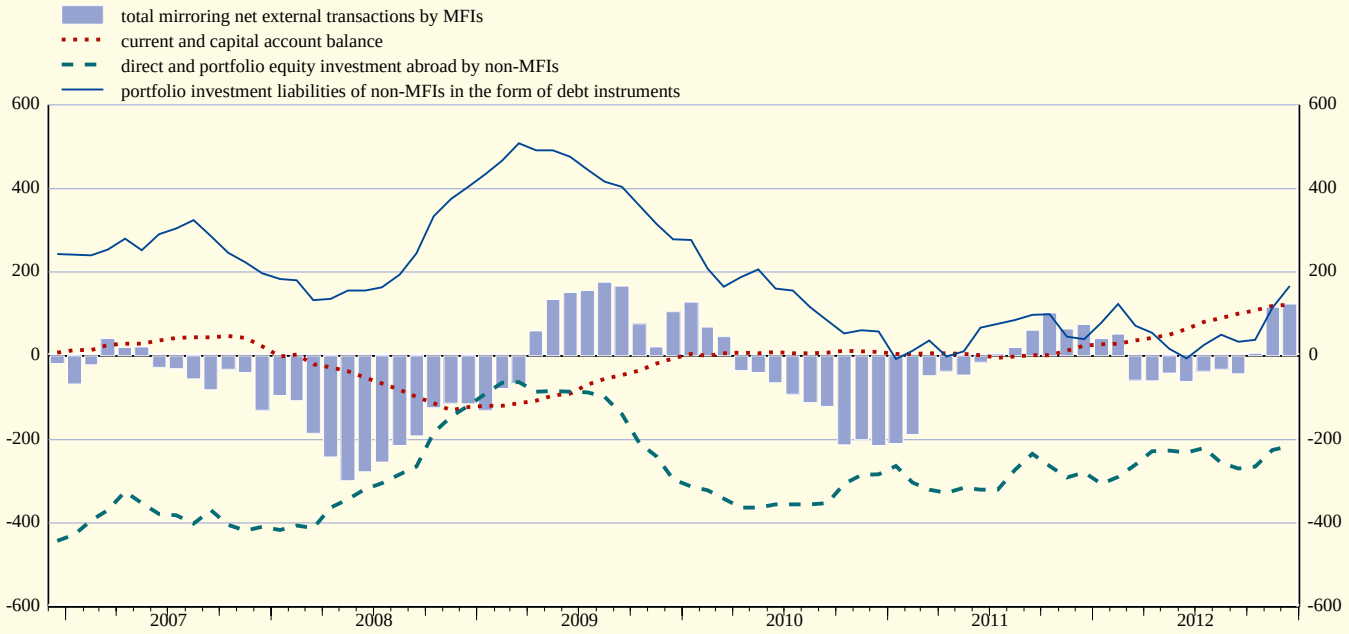

Source: ECB.

1) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

7.5 Ulkomaankauppa

1. Arvot ja määrät tuoteryhmittäin[1)]

(kausivaihtelusta puhdistettu, ellei toisin mainita)

	Yhteensä (ei-kp.)		Vienti (fob)					Tuonti (cif)					
			Yhteensä				Lisätieto: teollisuus-tuotteet	Yhteensä				Lisätieto:	
	Vienti	Tuonti		Raaka-aineet ja tuotanto-hyödykkeet	Investointi-tavarat	Kulutus-tavarat			Raaka-aineet ja tuotanto-hyödykkeet	Investointi-tavarat	Kulutus-tavarat	Teollisuus-tuotteet	Öljy
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Arvot (miljardia euroa, sarakkeissa 1 ja 2 vuotuinen prosenttimuutos)												
	Määräindeksit (2000 = 100, sarakkeissa 1 ja 2 vuotuinen prosenttimuutos)												

2. Hinnat[2)]

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

		Teollisuustuottajien vientihinnat (fob)[3)]						Teollisuuden tuontihinnat (cif)						
	Yhteensä (indeksi: 2010 = 100)		Yhteensä				Lisätieto: tehdas-teollisuus	Yhteensä (indeksi: 2010 = 100)		Yhteensä				Lisätieto: tehdas-teollisuus
			Väli-tuotteet	Tuotanto-hyödykkeet	Kulutus-tavarat	Energia				Väli-tuotteet	Tuotanto-hyödykkeet	Kulutus-tavarat	Energia	
Osuus koko-naisindeksistä, %														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Lähde: Eurostat.

1) Tuoteryhmät Broad Economic Categories -luokituksen mukaan. Toisin kuin taulukon 2 tuoteryhmät, raaka-aineiden ja tuotantohyödykkeiden sekä kulutustavaroiden tuoteryhmät sisältävät maatalous- ja energiatuotteet.

2) Tuoteryhmät teollisuuden koontiryhmien mukaisen jaottelun mukaan. Toisin kuin taulukon 1 tuoteryhmät, välituotteet ja kulutustavarat eivät sisällä energia- ja maataloustuotteita. Tehdasteollisuuden koostumus poikkeaa taulukon 1 sarakkeissa 7 ja 12 esitetystä. Tiedot ovat tuotekorin puhtaita hinnanmuutoksia kuvaavia hintaindeksejä eivätkä taulukossa 1 esitettyjen arvo- ja määrätietojen suhdelukuja. Taulukon 1 arvo- ja määrätiedot muuttuvat tuotteiden koostumuksen ja laadun muutosten mukaisesti. Hintaindeksit eroavat tuontia ja vientiä koskevista BKT:n deflaattoreista (osan 5.1 taulukko 3) pääasiassa siksi, että jälkimmäiset sisältävät kaikki tavarat ja palvelut ja kattavat euroalueen sisäisen kaupan.

3) Teollisuustuottajien vientihinnat viittaavat kotimaisten tuottajien ja muiden kuin kotimaisten asiakkaiden välisiin suoriin transaktioihin. Toisin kuin taulukon 1 arvoja ja määriä koskevat luvut, tiedot eivät sisällä tukkukauppaa eivätkä jälleenvientiä.

7.5 Trade in goods

1. Values and volumes by product group [1)]

(seasonally adjusted, unless otherwise indicated)

	Total (n.s.a.)		Exports (f.o.b.)					Imports (c.i.f.)					
			Total				Memo item:	Total				Memo items:	
	Exports	Imports		Intermediate	Capital	Consumption	Manufacturing		Intermediate	Capital	Consumption	Manufacturing	Oil
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Values (EUR billions; annual percentage changes for columns 1 and 2)												
2011	13.2	13.2	1,745.1	879.2	353.2	474.7	1,427.3	1,759.0	1,126.5	240.1	367.5	1,105.9	321.7
2012	7.4	1.8	1,869.6	.	.	.	1,522.0	1,787.1	.	.	.	1,089.1	.
2012 Q1	8.6	4.1	463.8	233.1	94.7	126.5	376.3	454.4	292.7	61.2	92.1	275.0	90.0
Q2	8.1	1.5	467.0	230.4	96.7	129.0	382.0	448.1	287.2	62.0	91.0	275.7	89.1
Q3	7.4	0.7	473.1	232.5	96.5	131.9	385.7	448.5	284.5	61.5	92.8	274.1	90.7
Q4	5.5	0.8	465.7	.	.	.	378.0	436.1	.	.	.	264.3	.
2012 July	11.2	3.3	155.1	76.1	31.7	43.7	127.0	148.8	93.4	21.0	30.9	92.3	29.2
Aug.	10.3	2.8	160.2	79.2	32.3	44.6	133.0	152.2	97.1	20.8	31.2	91.9	31.9
Sep.	1.1	-3.9	157.8	77.2	32.5	43.5	125.8	147.5	94.1	19.7	30.7	89.8	29.5
Oct.	14.3	7.8	155.6	77.3	31.3	42.9	126.0	148.5	95.5	19.9	31.1	89.9	31.7
Nov.	5.3	0.0	156.5	77.2	32.6	43.0	127.9	146.0	94.0	19.0	30.1	88.1	30.2
Dec.	-3.1	-5.9	153.6	.	.	.	124.1	141.7	.	.	.	86.2	.
	Volume indices (2000 = 100; annual percentage changes for columns 1 and 2)												
2010	14.9	10.7	137.1	132.9	138.6	144.4	133.9	121.4	113.7	132.3	143.7	128.1	104.9
2011	7.7	3.0	148.6	143.6	153.0	155.9	145.5	125.0	118.1	136.4	144.6	134.0	101.9
2011 Q4	3.5	-2.5	150.6	144.6	155.4	158.7	147.3	122.7	115.9	134.7	142.5	130.9	104.8
2012 Q1	4.5	-1.5	153.1	148.0	160.2	159.6	149.8	123.3	116.9	132.4	139.4	129.8	101.5
Q2	3.7	-3.1	153.3	145.9	161.7	162.1	151.2	121.7	114.8	133.5	138.0	129.8	102.1
Q3	2.6	-5.2	153.6	146.2	158.9	162.7	150.9	120.2	113.3	129.7	135.7	126.3	105.7
2012 June	7.4	-0.6	155.8	148.2	162.4	163.9	151.2	122.3	116.2	137.0	137.4	128.5	109.7
July	6.7	-1.0	151.9	144.5	156.6	162.4	149.2	122.0	114.7	132.7	136.4	128.1	110.4
Aug.	5.0	-3.8	155.5	148.6	159.2	164.8	155.6	121.3	114.7	132.0	135.7	126.4	108.8
Sep.	-3.4	-10.4	153.6	145.6	160.9	161.0	148.0	117.3	110.5	124.5	135.1	124.3	97.8
Oct.	10.6	2.7	152.3	146.0	157.3	159.6	149.0	120.1	113.6	129.8	139.2	126.2	108.5
Nov.	1.7	-3.2	153.4	146.0	163.3	160.9	151.0	119.2	114.0	122.4	134.1	123.1	105.8

2. Prices [2)]

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

	Industrial producer export prices (f.o.b.) [3)]							Industrial import prices (c.i.f.)						
	Total (index: 2010 = 100)	Total					Memo item: Manufacturing	Total (index: 2010 = 100)	Total					Memo item: Manufacturing
			Intermediate goods	Capital goods	Consumer goods	Energy				Intermediate goods	Capital goods	Consumer goods	Energy	
% of total	100.0	100.0	30.1	42.0	18.5	9.4	96.4	100.0	100.0	29.0	25.4	23.3	22.4	80.4
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2011	104.5	4.5	5.8	1.3	1.7	23.4	4.1	108.0	8.0	5.6	-0.8	3.6	25.5	4.0
2012	107.6	3.0	1.3	2.2	2.3	9.9	2.8	111.3	3.0	1.0	1.3	2.8	7.7	1.9
2012 Q2	107.5	3.0	1.5	2.5	2.5	8.3	2.8	111.2	3.1	1.5	1.9	3.1	6.7	2.0
Q3	108.2	3.3	0.7	2.5	2.6	11.3	3.1	111.9	3.5	1.2	2.4	3.8	7.5	2.5
Q4	107.6	2.0	0.7	1.5	2.1	3.9	2.0	110.5	1.3	0.9	0.4	2.2	2.2	1.3
2012 Aug.	108.8	4.1	0.8	2.7	2.7	15.7	3.9	112.7	4.7	1.5	2.6	4.5	11.1	3.0
Sep.	108.3	3.0	0.7	2.1	2.5	11.6	2.9	111.7	2.8	0.5	1.7	2.8	6.6	2.0
Oct.	107.9	2.6	0.8	1.8	2.3	8.2	2.6	110.9	2.0	1.2	0.9	2.5	4.3	1.8
Nov.	107.8	2.2	0.8	1.7	2.2	3.7	2.1	110.7	1.4	0.9	0.6	2.4	2.0	1.4
Dec.	107.1	1.2	0.6	1.1	1.8	0.0	1.3	109.9	0.4	0.6	-0.2	1.7	0.3	0.7
2013 Jan.	107.1	0.2	-0.2	0.1	.	-2.2	0.0	109.8	-0.8	-0.2	-1.3	0.7	-2.4	-0.7

Source: Eurostat.

1) Product groups as classified in the Broad Economic Categories. Unlike the product groups shown in Table 2, intermediate and consumption product groups include agricultural and energy products.

2) Product groups as classified in the Main Industrial Groupings. Unlike the product groups shown in Table 1, intermediate and consumer goods do not include energy products, and agricultural goods are not covered. Manufacturing has a different composition compared with the data shown in columns 7 and 12 of Table 1. Data shown are price indices which follow the pure price change for a basket of products and are not simple ratios of the value and volume data shown in Table 1, which are affected by changes in the composition and quality of traded goods. These indices differ from the GDP deflators for imports and exports (shown in Table 3 in Section 5.1), mainly because those deflators include all goods and services and cover cross-border trade within the euro area.

3) Industrial producer export prices refer to direct transactions between domestic producers and non-domestic customers. Contrary to the data shown for values and volumes in Table 1, exports from wholesalers and re-exports are not covered.

7.5 Ulkomaankauppa
(miljardia euroa, ellei toisin mainita, kausivaihtelusta puhdistettu)

3. Maaryhmittäinen ja maittainen erittely

	Yhteensä	Euroalueen ulkopuoliset EU-maat				Venäjä	Sveitsi	Turkki	Yhdysvallat	Aasia			Afrikka	Latinalainen Amerikka	Muut maat
		Tanska	Ruotsi	Iso-Britannia	Muut EU-maat						Kiina	Japani			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Vienti (fob)														
	Prosenttiosuus koko viennistä														
	Tuonti (cif)														
	Prosenttiosuus koko tuonnista														
	Tase														

Lähde: Eurostat.

7.5 Trade in goods

(EUR billions, unless otherwise indicated; seasonally adjusted)

3. Geographical breakdown

	Total	EU Member States outside the euro area				Russia	Switzer-land	Turkey	United States	Asia			Africa	Latin America	Other countries
		Denmark	Sweden	United Kingdom	Other EU countries						China	Japan			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Exports (f.o.b.)														
2011	1,745.1	32.9	60.4	213.4	241.4	79.7	109.2	56.7	200.5	406.3	115.5	39.4	112.1	84.6	147.9
2012	1,869.6	.	.	.	.	90.4	116.5	59.4	223.6	440.2	120.5	44.7	126.1	97.3	.
2011 Q3	435.4	8.4	15.6	53.7	61.2	20.5	28.8	13.6	49.1	101.6	28.7	10.1	28.2	21.5	33.2
Q4	446.9	8.2	14.4	54.2	60.3	21.0	28.3	13.5	52.2	106.2	30.6	10.5	28.7	22.4	37.6
2012 Q1	463.8	8.4	15.1	56.5	61.3	22.2	29.4	14.8	55.7	109.4	31.3	10.6	31.0	23.7	36.3
Q2	467.0	8.6	14.8	57.2	61.1	22.7	29.2	14.6	55.9	109.1	30.3	11.3	31.3	24.3	38.3
Q3	473.1	8.5	14.9	57.9	61.6	22.8	29.2	14.8	58.3	110.3	29.8	11.5	31.3	24.5	39.0
Q4	465.7	.	.	.	.	22.7	28.7	15.1	53.7	111.3	29.1	11.2	32.6	24.7	.
2012 July	155.1	2.8	4.9	18.7	20.3	7.6	9.5	4.8	19.1	35.9	9.9	3.9	10.3	7.9	13.3
Aug.	160.2	2.8	5.2	20.2	21.2	7.7	10.1	5.2	20.0	37.7	10.1	3.9	10.4	8.6	11.1
Sep.	157.8	2.8	4.8	18.9	20.1	7.5	9.6	4.9	19.3	36.8	9.8	3.8	10.6	8.1	14.6
Oct.	155.6	2.8	4.8	19.6	20.8	7.5	9.6	4.9	18.0	36.1	9.8	3.8	10.8	8.2	12.3
Nov.	156.5	2.9	4.9	19.2	20.3	7.7	10.0	5.3	18.1	37.7	9.9	3.8	10.6	8.2	11.7
Dec.	153.6	.	.	.	.	7.4	9.1	4.9	17.6	37.5	9.5	3.6	11.2	8.3	.
	Percentage share of total exports														
2012	100.0	.	.	.	.	4.8	6.2	3.2	12.0	23.5	6.4	2.4	6.7	5.2	.
	Imports (c.i.f.)														
2011	1,759.0	29.8	53.2	166.8	226.7	138.0	81.7	35.0	140.8	552.3	218.6	52.6	128.9	91.1	114.6
2012	1,787.1	.	.	.	.	143.3	81.0	33.7	150.1	537.8	213.4	48.4	157.3	92.3	.
2011 Q3	441.8	7.4	13.6	42.3	57.2	33.1	22.2	8.6	34.8	140.5	55.0	13.3	31.2	23.5	27.5
Q4	437.1	7.5	12.7	42.2	57.3	35.1	20.3	8.5	35.8	135.1	52.7	12.9	31.8	23.7	27.1
2012 Q1	454.4	7.2	13.2	42.6	57.4	37.9	20.0	8.4	37.8	137.4	53.3	12.5	38.8	23.7	29.9
Q2	448.1	7.3	13.1	41.1	56.9	35.1	19.8	8.3	37.7	137.8	55.8	12.6	38.2	23.0	29.8
Q3	448.5	7.2	13.6	42.7	58.0	33.8	21.3	8.4	39.1	132.8	53.5	12.1	40.1	23.2	28.3
Q4	436.1	.	.	.	.	36.5	19.8	8.5	35.5	129.8	50.9	11.2	40.2	22.4	.
2012 July	148.8	2.4	4.6	14.4	18.9	10.4	7.1	2.8	13.2	44.4	18.6	4.1	12.7	7.8	10.3
Aug.	152.2	2.4	4.7	14.2	19.9	11.7	7.7	2.8	13.2	45.0	17.9	4.1	14.0	8.0	8.6
Sep.	147.5	2.4	4.4	14.1	19.2	11.7	6.6	2.8	12.7	43.3	17.0	4.0	13.4	7.4	9.5
Oct.	148.5	2.4	4.5	13.8	19.7	12.5	6.7	3.0	12.4	43.9	16.8	3.8	13.4	7.5	8.6
Nov.	146.0	2.5	4.2	13.8	19.3	11.9	6.9	2.8	11.7	42.9	16.7	3.8	13.4	7.5	9.2
Dec.	141.7	.	.	.	.	12.0	6.2	2.8	11.3	43.0	17.3	3.6	13.5	7.4	.
	Percentage share of total imports														
2012	100.0	.	.	.	.	8.0	4.5	1.9	8.4	30.1	11.9	2.7	8.8	5.2	.
	Balance														
2011	-13.9	3.0	7.2	46.6	14.7	-58.3	27.5	21.7	59.7	-146.0	-103.1	-13.2	-16.9	-6.5	33.4
2012	82.4	.	.	.	.	-52.9	35.5	25.7	73.6	-97.6	-92.9	-3.7	-31.2	5.0	.
2011 Q3	-6.4	1.0	2.0	11.4	4.1	-12.6	6.6	5.0	14.3	-38.9	-26.3	-3.2	-3.0	-2.0	5.7
Q4	9.8	0.7	1.6	11.9	3.0	-14.1	8.0	5.0	16.4	-28.9	-22.0	-2.4	-3.1	-1.3	10.5
2012 Q1	9.4	1.2	1.9	13.9	4.0	-15.7	9.4	6.3	18.0	-28.0	-21.9	-2.0	-7.8	0.0	6.4
Q2	18.9	1.3	1.7	16.0	4.2	-12.4	9.4	6.3	18.2	-28.7	-25.4	-1.2	-6.9	1.3	8.5
Q3	24.6	1.2	1.2	15.2	3.6	-10.9	7.9	6.5	19.3	-22.5	-23.7	-0.6	-8.8	1.3	10.6
Q4	29.6	.	.	.	.	-13.8	8.9	6.6	18.2	-18.5	-21.8	0.1	-7.6	2.4	.
2012 July	6.3	0.5	0.4	4.4	1.4	-2.7	2.4	2.0	5.9	-8.5	-8.7	-0.2	-2.4	0.1	3.0
Aug.	8.0	0.4	0.4	6.0	1.3	-4.0	2.4	2.4	6.8	-7.3	-7.8	-0.2	-3.5	0.6	2.5
Sep.	10.2	0.3	0.4	4.8	0.9	-4.2	3.0	2.1	6.6	-6.6	-7.3	-0.2	-2.9	0.6	5.1
Oct.	7.1	0.4	0.3	5.8	1.1	-5.0	2.9	2.0	5.6	-7.8	-7.1	0.1	-2.6	0.7	3.7
Nov.	10.5	0.4	0.7	5.4	1.1	-4.2	3.1	2.5	6.4	-5.2	-6.8	0.0	-2.8	0.7	2.5
Dec.	12.0	.	.	.	.	-4.6	2.9	2.1	6.2	-5.5	-7.8	0.0	-2.2	0.9	.

Source: Eurostat.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT
VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

8

VALUUTTAKURSSIT

8.1 Euron efektiiviset valuuttakurssit[1)]
(ajanjakson keskiarvoja, indeksi: 1999/I = 100)

	EER 20						EER 40	
	Nimellinen	Reaalinen; kuluttajahinta-indeksi	Reaalinen; tehdasteollisuuden tuottajahinta-indeksi	Reaalinen; BKT:n deflaattori	Reaalinen; tehdasteollisuuden yksikkötyö-kustannukset	Reaalinen; koko talouden yksikkötyö-kustannukset	Nimellinen	Reaalinen; kuluttajahinta-indeksi
	1	2	3	4	5	6	7	8
Muutos edellisestä kuukaudesta, %								
Muutos edellisestä vuodesta, %								

K39 Euron efektiiviset valuuttakurssit
(kuukausikeskiarvoja, indeksi: 1999/I = 100)

- Nimellinen EER 20
- Kuluttajahintainflaatiolla deflatoitu reaalinen EER 20

K40 Euron valuuttakursseja
(kuukausikeskiarvoja, indeksi: 1999/I = 100)

- Yhden euron arvo dollareina
- Yhden euron arvo jeneinä
- Yhden euron arvo puntina

Lähde: EKP.
1) Kauppakumppanimaaryhmien määritelmät ja muita lisätietoja Yleistä-osassa.

8

EXCHANGE RATES

8.1 Effective exchange rates [1)]

(period averages; index: 1999 Q1=100)

	EER-20						EER-40	
	Nominal	Real CPI	Real PPI	Real GDP deflator	Real ULCM	Real ULCT	Nominal	Real CPI
	1	2	3	4	5	6	7	8
2010	103.6	101.6	98.1	96.9	107.2	98.2	111.4	98.1
2011	103.4	100.7	97.6	95.1	105.5	96.3	112.1	97.6
2012	97.8	95.5	93.3	.	.	.	107.0	92.9
2011 Q4	102.1	99.4	96.3	93.5	101.4	93.0	111.6	97.0
2012 Q1	99.5	96.9	94.4	91.4	99.8	90.3	108.3	94.1
Q2	98.2	95.9	93.3	90.2	98.4	88.7	107.4	93.2
Q3	95.9	93.7	91.7	87.8	96.1	86.3	105.1	91.3
Q4	97.8	95.6	93.7	.	.	.	107.4	92.9
2012 Feb.	99.6	97.2	94.6	-	-	-	108.4	94.1
Mar.	99.8	97.3	94.9	-	-	-	108.6	94.3
Apr.	99.5	97.2	94.5	-	-	-	108.4	94.2
May	98.0	95.7	93.2	-	-	-	107.2	93.1
June	97.2	94.8	92.3	-	-	-	106.6	92.4
July	95.3	93.2	90.9	-	-	-	104.4	90.7
Aug.	95.2	93.1	91.1	-	-	-	104.3	90.7
Sep.	97.2	95.0	93.1	-	-	-	106.6	92.5
Oct.	97.8	95.5	93.6	-	-	-	107.2	92.9
Nov.	97.2	94.9	93.0	-	-	-	106.7	92.3
Dec.	98.7	96.3	94.5	-	-	-	108.2	93.6
2013 Jan.	100.4	98.1	95.9	-	-	-	109.8	94.9
Feb.	101.6	99.3	96.9	-	-	-	111.1	95.9
	Percentage change versus previous month							
2013 Feb.	1.3	1.3	1.1	-	-	-	1.1	1.1
	Percentage change versus previous year							
2013 Feb.	2.0	2.2	2.4	-	-	-	2.5	1.9

C39 Effective exchange rates

(monthly averages; index: 1999 Q1=100)

C40 Bilateral exchange rates

(monthly averages; index: 1999 Q1=100)

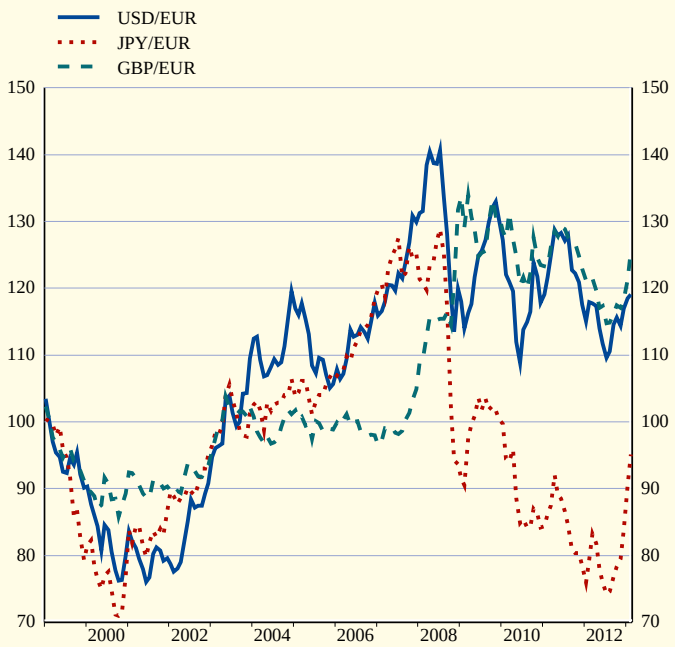

Source: ECB.

1) For a definition of the trading partner groups and other information, please refer to the General Notes.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

8.2 Euron valuuttakurssit

(ajanjakson keskiarvoja, yhden euron arvo kansallisen valuutan yksikköinä)

	Bulgarian lev	Tšekin koruna	Tanskan kruunu	Latvian lati	Liettuan liti	Unkarin forintti	Puolan zloty	Romanian uusi leu	Ruotsin kruunu	Englannin punta	Kroatian kuna	Turkin uusi liira
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Muutos edellisestä kuukaudesta, %												
Muutos edellisestä vuodesta, %												

	Australian dollari	Brasilian real	Kanadan dollari	Kiinan juan renminbi	Hong-kongin dollari	Intian rupia[1)]	Indonesian rupia	Isrealin sekeli	Japanin jeni	Malesian ringgit
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
Muutos edellisestä kuukaudesta, %										
Muutos edellisestä vuodesta, %										

	Meksikon peso	Uuden-Seelannin dollari	Norjan kruunu	Filippiinien peso	Venäjän rupla	Singaporen dollari	Etelä-Afrikan randi	Etelä-Korean won	Sveitsin frangi	Thaimaan baht	Yhdys-valtain dollari
	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
Muutos edellisestä kuukaudesta, %											
Muutos edellisestä vuodesta, %											

Lähde: EKP.

1) EKP on laskenut ja julkaissut euron viitevaluuttakurssin tälle valuutalle 1.1.2009 alkaen. Aiemmat tiedot ovat viitteelllisiä.

8.2 Bilateral exchange rates

(period averages; units of national currency per euro)

	Bulgarian lev	Czech koruna	Danish krone	Latvian lats	Lithuanian litas	Hungarian forint	Polish zloty	New Romanian leu	Swedish krona	Pound sterling	Croatian kuna	New Turkish lira
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2010	1.9558	25.284	7.4473	0.7087	3.4528	275.48	3.9947	4.2122	9.5373	0.85784	7.2891	1.9965
2011	1.9558	24.590	7.4506	0.7063	3.4528	279.37	4.1206	4.2391	9.0298	0.86788	7.4390	2.3378
2012	1.9558	25.149	7.4437	0.6973	3.4528	289.25	4.1847	4.4593	8.7041	0.81087	7.5217	2.3135
2012 Q2	1.9558	25.269	7.4349	0.6981	3.4528	293.98	4.2595	4.4293	8.9133	0.80998	7.5280	2.3157
Q3	1.9558	25.082	7.4457	0.6963	3.4528	283.05	4.1366	4.5255	8.4354	0.79153	7.4732	2.2560
Q4	1.9558	25.167	7.4590	0.6963	3.4528	283.25	4.1123	4.5288	8.6230	0.80740	7.5290	2.3272
2012 Aug.	1.9558	25.021	7.4454	0.6963	3.4528	278.93	4.0934	4.5176	8.2805	0.78884	7.4853	2.2291
Sep.	1.9558	24.752	7.4539	0.6962	3.4528	284.22	4.1345	4.5022	8.4929	0.79821	7.4291	2.3177
Oct.	1.9558	24.939	7.4582	0.6962	3.4528	282.09	4.1071	4.5624	8.6145	0.80665	7.5140	2.3384
Nov.	1.9558	25.365	7.4587	0.6962	3.4528	282.26	4.1321	4.5273	8.6076	0.80389	7.5410	2.3010
Dec.	1.9558	25.214	7.4604	0.6965	3.4528	285.79	4.0956	4.4899	8.6512	0.81237	7.5334	2.3439
2013 Jan.	1.9558	25.563	7.4614	0.6978	3.4528	294.01	4.1424	4.3835	8.6217	0.83271	7.5746	2.3543
Feb.	1.9558	25.475	7.4598	0.6999	3.4528	292.73	4.1700	4.3839	8.5083	0.86250	7.5868	2.3738
	Percentage change versus previous month											
2013 Feb.	0.0	-0.3	0.0	0.3	0.0	-0.4	0.7	0.0	-1.3	3.6	0.2	0.8
	Percentage change versus previous year											
2013 Feb.	0.0	1.7	0.3	0.1	0.0	0.7	-0.3	0.7	-3.5	3.1	0.1	2.0

	Australian dollar	Brazilian real	Canadian dollar	Chinese yuan renminbi	Hong Kong dollar	Indian rupee [1]	Indonesian rupiah	Israeli shekel	Japanese yen	Malaysian ringgit
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
2010	1.4423	2.3314	1.3651	8.9712	10.2994	60.5878	12,041.70	4.9457	116.24	4.2668
2011	1.3484	2.3265	1.3761	8.9960	10.8362	64.8859	12,206.51	4.9775	110.96	4.2558
2012	1.2407	2.5084	1.2842	8.1052	9.9663	68.5973	12,045.73	4.9536	102.49	3.9672
2012 Q2	1.2699	2.5167	1.2949	8.1072	9.9460	69.3757	11,932.86	4.9021	102.59	3.9918
Q3	1.2035	2.5359	1.2447	7.9410	9.6962	68.9706	11,876.24	4.9818	98.30	3.9029
Q4	1.2484	2.6671	1.2850	8.1036	10.0506	70.2047	12,473.53	4.9853	105.12	3.9632
2012 Aug.	1.1841	2.5170	1.2315	7.8864	9.6177	68.8632	11,777.55	4.9779	97.58	3.8643
Sep.	1.2372	2.6066	1.2583	8.1273	9.9686	70.0452	12,287.93	5.0717	100.49	3.9599
Oct.	1.2596	2.6333	1.2801	8.1390	10.0574	68.8589	12,457.30	4.9976	102.47	3.9649
Nov.	1.2331	2.6512	1.2787	7.9998	9.9423	70.3250	12,343.83	4.9970	103.94	3.9230
Dec.	1.2527	2.7264	1.2984	8.1809	10.1679	71.6946	12,643.37	4.9570	109.71	4.0075
2013 Jan.	1.2658	2.6993	1.3189	8.2698	10.3027	72.0716	12,837.99	4.9706	118.34	4.0413
Feb.	1.2951	2.6354	1.3477	8.3282	10.3608	71.9342	12,933.75	4.9359	124.40	4.1403
	Percentage change versus previous month									
2013 Feb.	2.3	-2.4	2.2	0.7	0.6	-0.2	0.7	-0.7	5.1	2.5
	Percentage change versus previous year									
2013 Feb.	5.1	16.0	2.2	0.0	1.0	10.6	8.6	-0.2	19.9	3.6

	Mexican peso	New Zealand dollar	Norwegian krone	Philippine peso	Russian rouble	Singapore dollar	South African rand	South Korean won	Swiss franc	Thai baht	US dollar
	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33
2010	16.7373	1.8377	8.0043	59.739	40.2629	1.8055	9.6984	1,531.82	1.3803	42.014	1.3257
2011	17.2877	1.7600	7.7934	60.260	40.8846	1.7489	10.0970	1,541.23	1.2326	42.429	1.3920
2012	16.9029	1.5867	7.4751	54.246	39.9262	1.6055	10.5511	1,447.69	1.2053	39.928	1.2848
2012 Q2	17.3620	1.6241	7.5582	54.813	39.8768	1.6200	10.4214	1,477.96	1.2015	40.101	1.2814
Q3	16.4690	1.5462	7.3910	52.377	39.9755	1.5594	10.3385	1,416.52	1.2035	39.207	1.2502
Q4	16.7805	1.5751	7.3664	53.387	40.3064	1.5855	11.2766	1,414.42	1.2080	39.778	1.2967
2012 Aug.	16.3600	1.5306	7.3239	52.173	39.6334	1.5480	10.2585	1,403.93	1.2011	38.974	1.2400
Sep.	16.6413	1.5721	7.3945	53.629	40.4006	1.5837	10.6512	1,444.65	1.2089	39.842	1.2856
Oct.	16.7207	1.5817	7.4076	53.691	40.3558	1.5879	11.2215	1,435.37	1.2098	39.811	1.2974
Nov.	16.7689	1.5660	7.3371	52.716	40.2505	1.5695	11.2986	1,395.13	1.2052	39.391	1.2828
Dec.	16.8664	1.5777	7.3503	53.796	40.3114	1.6009	11.3179	1,411.41	1.2091	40.187	1.3119
2013 Jan.	16.8760	1.5877	7.3821	54.105	40.1847	1.6326	11.6957	1,417.69	1.2288	39.924	1.3288
Feb.	16.9872	1.5929	7.4232	54.355	40.3342	1.6546	11.8796	1,452.82	1.2298	39.839	1.3359
	Percentage change versus previous month										
2013 Feb.	0.7	0.3	0.6	0.5	0.4	1.3	1.6	2.5	0.1	-0.2	0.5
	Percentage change versus previous year										
2013 Feb.	0.4	0.5	-1.7	-3.7	2.3	-0.2	17.3	-2.2	1.9	-1.9	1.0

Source: ECB.

1) For this currency the ECB computes and publishes euro reference exchange rates as from 1 January 2009. Previous data are indicative.

TALOUDELLINEN KEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

9

9.1 Muut EU:n jäsenvaltiot

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Bulgaria	Tšekki	Tanska	Latvia	Liettua	Unkari	Puola	Romania	Ruotsi	Iso-Britannia
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
YKHI										
Julkisen talouden alijäämä (–) / ylijäämä (+), % BKT:stä										
Julkisen talouden bruttovelka, % BKT:stä										
Valtion pitkien joukkolainojen tuotto vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvo										
3 kk:n korko vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvo										
BKT:n määrä										
Vaihtotase ja pääomansiirtojen tase, % BKT:stä										
Ulkomainen bruttovelka, % BKT:stä										
Yksikkötyökustannukset										
Standardoitu työttömyysaste, % työvoimasta (kp.)										

Lähteet: EKP, Euroopan komissio (talouden ja rahoituksen pääosasto ja Eurostat), kansalliset tiedot, Thomson Reuters ja EKP:n laskelmat.

DEVELOPMENTS OUTSIDE THE EURO AREA

9.1 Economic and financial developments in other EU Member States

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

	Bulgaria	Czech Republic	Denmark	Latvia	Lithuania	Hungary	Poland	Romania	Sweden	United Kingdom
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	HICP									
2011	3.4	2.1	2.7	4.2	4.1	3.9	3.9	5.8	1.4	4.5
2012	2.4	3.5	2.4	2.3	3.2	5.7	3.7	3.4	0.9	2.8
2012 Q3	3.0	3.4	2.4	1.9	3.2	6.0	3.9	4.2	0.9	2.4
Q4	2.8	2.9	2.1	1.6	3.0	5.5	2.8	4.7	1.0	2.7
2012 Nov.	2.7	2.8	2.2	1.5	2.8	5.3	2.7	4.4	0.8	2.7
Dec.	2.8	2.4	1.9	1.6	2.9	5.1	2.2	4.6	1.0	2.7
2013 Jan.	2.6	1.8	1.0	0.6	2.7	2.8	1.6	5.1	0.7	2.7
	General government deficit (-)/surplus (+) as a percentage of GDP									
2009	-4.3	-5.8	-2.7	-9.8	-9.4	-4.6	-7.4	-9.0	-0.7	-11.5
2010	-3.1	-4.8	-2.5	-8.1	-7.2	-4.4	-7.9	-6.8	0.3	-10.2
2011	-2.0	-3.3	-1.8	-3.4	-5.5	4.3	-5.0	-5.5	0.4	-7.8
	General government gross debt as a percentage of GDP									
2009	14.6	34.2	40.6	36.7	29.3	79.8	50.9	23.6	42.6	67.8
2010	16.2	37.8	42.9	44.5	37.9	81.8	54.8	30.5	39.5	79.4
2011	16.3	40.8	46.6	42.2	38.5	81.4	56.4	33.4	38.4	85.0
	Long-term government bond yield as a percentage per annum; period average									
2012 Aug.	4.28	2.38	1.15	4.45	4.84	7.36	4.88	6.84	1.44	1.49
Sep.	3.80	2.41	1.31	3.92	4.53	7.28	4.85	6.54	1.51	1.53
Oct.	3.39	2.24	1.29	3.52	4.32	6.94	4.57	6.85	1.54	1.54
Nov.	3.22	1.92	1.11	3.32	4.11	6.87	4.18	6.84	1.46	1.55
Dec.	3.44	2.12	1.07	3.24	4.00	6.44	3.88	6.65	1.51	1.60
2013 Jan.	3.27	1.96	1.61	3.21	3.97	6.23	3.91	5.90	1.80	1.82
	3-month interest rate as a percentage per annum; period average									
2012 Aug.	1.69	1.00	0.31	0.61	0.93	7.77	5.11	5.51	2.02	0.71
Sep.	1.60	0.87	0.32	0.58	0.81	-	4.95	5.47	1.69	0.65
Oct.	1.56	0.71	0.33	0.52	0.76	6.84	4.82	5.46	1.51	0.54
Nov.	1.45	0.54	0.30	0.54	0.73	-	4.62	5.64	1.46	0.52
Dec.	1.39	0.50	0.28	0.53	0.70	-	4.26	5.79	1.37	0.52
2013 Jan.	1.27	0.50	0.30	0.50	0.53	5.80	4.03	.	1.21	0.51
	Real GDP									
2011	1.7	1.9	1.1	5.5	5.9	1.6	4.3	2.5	3.7	0.9
2012	.	.	-0.6	.	3.6	.	2.0	0.2	0.8	0.2
2012 Q2	0.5	-1.0	-1.4	4.8	3.1	-1.4	2.3	1.3	1.4	-0.2
Q3	0.5	-1.3	0.0	5.2	3.4	-1.6	1.8	-0.3	0.6	0.2
Q4	.	.	-1.0	.	3.0	.	1.1	0.1	1.5	0.3
	Current and capital account balance as a percentage of GDP									
2010	-0.7	-3.0	5.9	4.9	2.7	2.8	-3.3	-4.2	6.5	-3.1
2011	1.6	-2.5	5.9	0.0	-1.3	3.3	-2.9	-4.0	6.3	-1.2
2012 Q2	-2.9	-2.1	6.7	-1.1	7.3	4.1	0.1	-4.3	6.0	-4.1
Q3	10.0	-4.6	7.2	4.8	3.0	5.2	-0.9	-3.5	8.3	-3.8
Q4	.	.	5.8	.	3.2	.	-0.7	.	4.6	.
	Gross external debt as a percentage of GDP									
2010	102.7	56.2	190.4	164.8	83.2	144.8	66.4	75.8	190.5	413.1
2011	93.1	57.9	183.1	145.0	77.8	147.2	71.9	73.7	195.3	425.0
2012 Q1	93.8	58.9	187.1	144.5	80.9	138.1	70.3	74.9	196.0	423.3
Q2	94.8	60.1	191.8	144.1	78.0	134.6	71.9	75.2	200.5	416.1
Q3	95.0	59.0	187.6	139.4	79.1	128.2	70.8	74.7	199.4	415.4
	Unit labour costs									
2011	1.1	1.1	0.1	5.2	-0.1	1.8	0.7	1.9	-0.6	1.6
2012	.	.	1.8	.	.	.	.	.	2.6	.
2012 Q2	0.7	3.3	2.2	-1.8	4.1	6.5	0.6	4.2	2.7	4.0
Q3	3.2	2.5	1.2	-2.6	1.5	5.6	1.5	-0.8	3.0	2.4
Q4	.	.	2.8	.	.	.	.	.	3.5	.
	Standardised unemployment rate as a percentage of labour force (s.a.)									
2011	11.3	6.7	7.6	16.3	15.3	11.0	9.7	7.4	7.8	8.0
2012	12.2	7.0	7.5	14.9	13.3	.	10.1	7.0	8.0	.
2012 Q3	12.3	7.0	7.4	14.4	13.0	10.7	10.2	7.0	8.0	7.8
Q4	12.3	7.2	7.4	14.4	13.2	11.0	10.4	6.7	8.1	.
2012 Nov.	12.4	7.5	7.4	14.4	13.2	10.9	10.4	6.7	8.4	7.7
Dec.	12.3	7.1	7.4	14.4	13.3	11.1	10.4	6.7	8.0	.
2013 Jan.	12.4	7.0	7.4	.	13.3	.	10.6	6.6	8.0	.

Sources: ECB, European Commission (Economic and Financial Affairs DG and Eurostat), national data, Thomson Reuters and ECB calculations.

HUOM! KS. TAULUKOIDEN NUMEROARVOT JA KUVIOIDEN GRAAFIT VASTAAVILTA ENGLANNINKIELISILTÄ SIVUILTA.

9.2 Yhdysvallat ja Japani

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Kuluttaja-hinta-indeksi	Yksikkö-työ-kustan-nukset[1]	BKT:n määrä	Teollisuus-tuotannon volyymi-indeksi (tehdas-teollisuus)	Työttömyys-aste, % työ-voimasta (kp.)[2]	Lavea raha[3]	Pankkien välisten 3 kk:n talletusten korko[4]	Valtion 10 vuoden nolla-kuponki-lainojen tuotto[4], ajanjakson lopussa	Valuutta-kurssi[5], yhden euron arvo kansallisena valuuttana	Julkisen talouden alijäämä (–) / ylijäämä (+), % BKT:stä	Julkisen talouden velka[6], % BKT:stä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Yhdysvallat										
	Japani										

K41 Bruttokansantuotteen määrä

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuositietoja)

- Euroalue
- Yhdysvallat
- Japani

K42 Kuluttajahintaindeksi

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausitietoja)

- Euroalue[7]
- Yhdysvallat
- Japani

Lähteet: Kansalliset tilastot (sarakkeet 1, 2 [Yhdysvallat], 3, 4, 5 [Yhdysvallat], 6, 9 ja 10), OECD (sarake 2 [Japani]), Eurostat (sarake 5 [Japani], euroaluetta koskevat tiedot kuvioissa), Thomson Reuters (sarakkeet 7 ja 8) ja EKP:n laskelmat (sarake 11).

1) Kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja. Yhdysvaltoja koskevat tiedot viittaavat yksityiseen yrityssektoriin pl. maatalous.
2) Japanin maalis-lokakuun 2011 tietoihin sisältyy Japanin maajäristyksessä kolmen eniten kärsineen prefektuurin tiedot. Nämä tiedot ovat olleet jälleen mukana syyskuusta 2011 alkaen.
3) Ajanjakson keskiarvo, M2 Yhdysvaltojen osalta, M2 ja sijoitustodistukset Japanin osalta.
4) Vuotuisina prosentteina. Lisätietoja osassa 4.6.
5) Lisätietoja osassa 8.2.
6) Talletusten, muiden arvopapereiden kuin osakkeiden ja lainojen kanta nimellisarvoon ja konsolidoituna julkisyhteisöjen sektorin yksiköiden välillä.
7) Tiedot viittaavat euroalueeseen sen muuttuvassa kokoonpanossa. Lisätietoja Yleistä-osassa.

9.2 Economic and financial developments in the United States and Japan

(annual percentage changes, unless otherwise indicated)

	Consumer price index	Unit labour costs [1]	Real GDP	Industrial production index (manufacturing)	Unemployment rate as a % of labour force [2] (s.a.)	Broad money [3]	3-month interbank deposit rate [4]	10-year zero coupon government bond yield; [4] end of period	Exchange rate [5] as national currency per euro	Government deficit (-)/ surplus (+) as a % of GDP	Govern-ment debt [6] as a % of GDP
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
					United States						
2009	-0.4	-1.4	-3.1	-13.8	9.3	8.0	0.69	4.17	1.3948	-11.9	73.3
2010	1.6	-1.1	2.4	6.3	9.6	2.5	0.34	3.57	1.3257	-11.4	82.1
2011	3.2	1.9	1.8	4.8	8.9	7.3	0.34	2.10	1.3920	-10.2	86.0
2012	2.1	0.7	2.2	4.5	8.1	8.5	0.43	1.88	1.2848	.	.
2011 Q4	3.3	1.4	2.0	4.5	8.7	9.7	0.48	2.10	1.3482	-9.9	86.0
2012 Q1	2.8	0.2	2.4	5.3	8.3	10.1	0.51	2.38	1.3108	-8.7	87.7
Q2	1.9	0.5	2.1	5.5	8.2	9.6	0.47	1.83	1.2814	-8.8	88.2
Q3	1.7	0.0	2.6	4.0	8.0	7.0	0.43	1.77	1.2502	-8.6	88.7
Q4	1.9	2.0	1.6	3.3	7.8	7.5	0.32	1.88	1.2967	.	.
2012 Oct.	2.2	-	-	2.3	7.9	7.3	0.33	1.79	1.2974	-	-
Nov.	1.8	-	-	4.0	7.8	7.2	0.31	1.72	1.2828	-	-
Dec.	1.7	-	-	3.5	7.8	7.9	0.31	1.88	1.3119	-	-
2013 Jan.	1.6	-	-	2.1	7.9	7.5	0.30	2.14	1.3288	-	-
Feb.	.	-	-	.	.	.	0.29	2.05	1.3359	-	-
					Japan						
2009	-1.3	0.3	-5.5	-21.9	5.1	2.7	0.47	1.42	130.34	-8.8	180.1
2010	-0.7	-4.8	4.7	16.6	5.1	2.8	0.23	1.18	116.24	-8.3	188.3
2011	-0.3	0.8	-0.5	-2.5	4.6	2.7	0.19	1.00	110.96	-8.9	204.4
2012	0.0	.	1.9	-0.3	4.3	2.5	0.19	0.84	102.49	.	.
2011 Q4	-0.3	-	-0.1	-1.7	4.5	3.0	0.20	1.00	104.22	.	.
2012 Q1	0.3	-	3.3	4.7	4.5	3.0	0.20	1.05	103.99	.	.
Q2	0.1	-	3.9	5.3	4.4	2.3	0.20	0.84	102.59	.	.
Q3	-0.4	-	0.4	-4.6	4.2	2.4	0.19	0.78	98.30	.	.
Q4	-0.2	-	0.2	-5.9	4.2	2.3	0.19	0.84	105.12	.	.
2012 Oct.	-0.4	-	-	-4.5	4.2	2.3	0.19	0.78	102.47	-	-
Nov.	-0.2	-	-	-5.5	4.1	2.1	0.19	0.74	103.94	-	-
Dec.	-0.1	-	-	-7.9	4.2	2.6	0.18	0.84	109.71	-	-
2013 Jan.	-0.3	-	-	-5.1	.	2.7	0.17	0.80	118.34	-	-
Feb.	.	-	-	.	.	.	0.16	0.74	124.40	-	-

C41 Real gross domestic product

(annual percentage changes; quarterly data)

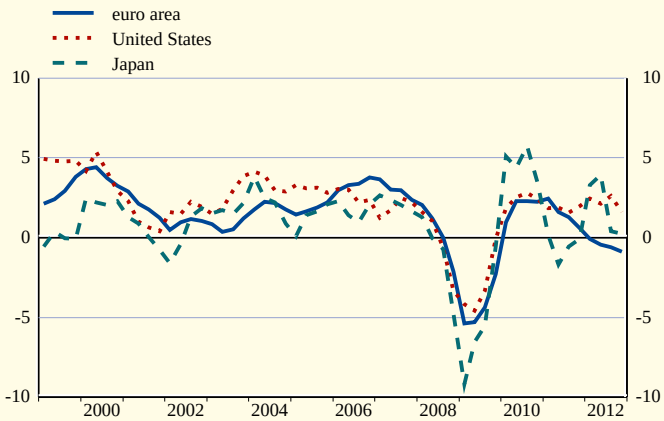

C42 Consumer price indices

(annual percentage changes; monthly data)

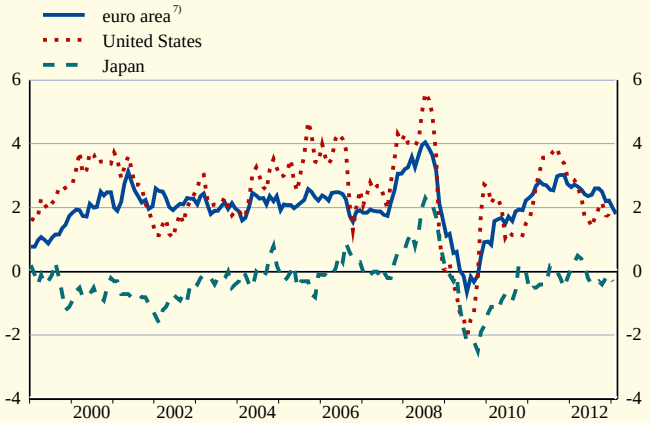

Sources: National data (columns 1, 2 (United States), 3, 4, 5 (United States), 6, 9 and 10); OECD (column 2 (Japan)); Eurostat (column 5 (Japan), euro area chart data); Thomson Reuters (columns 7 and 8); ECB calculations (column 11).

1) Seasonally adjusted. The data for the United States refer to the private non-agricultural business sector.
2) Japanese data from March to August 2011 include estimates for the three prefectures most affected by the earthquake in that country. Data collection was reinstated as of September 2011.
3) Period averages; M2 for the United States, M2+CDs for Japan.
4) Percentages per annum. For further information on the three-month interbank deposit rate, see Section 4.6.
5) For more information, see Section 8.2.
6) General government debt consists of deposits, securities other than shares and loans outstanding at nominal value and is consolidated within the general government sector (end of period).
7) Data refer to the changing composition of the euro area. For further information, see the General Notes.

KUVIOLISTA

K1	Raha-aggregaatit	T12
K2	Vastaerät	T12
K3	Raha-aggregaattien komponentit	T13
K4	Pitkäaikaisten velkojen komponentit	T13
K5	Lainat muille rahoituksen välittäjille ja yrityksille	T14
K6	Lainat kotitalouksille	T14
K7	Lainat julkisyhteisöille	T16
K8	Lainat euroalueen ulkopuolisille	T16
K9	Talletukset yhteensä sektoreittain (rahoituksen välittäjät)	T17
K10	Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain (rahoituksen välittäjät)	T17
K11	Talletukset yhteensä sektoreittain (yritykset ja kotitaloudet)	T18
K12	Talletukset yhteensä ja M3:een sisältyvät talletukset sektoreittain (yritykset ja kotitaloudet)	T18
K13	Julkisyhteisöjen ja euroalueen ulkopuolisten talletukset	T19
K14	Rahalaitosten hallussa olevat arvopaperit	T20
K15	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kannat ja bruttomääräiset liikkeeseenlaskut yhteensä	T35
K16	Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden nettomääräiset liikkeeseenlaskut: kausivaihtelusta puhdistetut ja puhdistamattomat tiedot	T37
K17	Pitkäaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä	T38
K18	Lyhytaikaisten velkapapereiden vuotuinen kasvuvauhti liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan, kaikki valuutat yhteensä	T39
K19	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti	T40
K20	Noteerattujen osakkeiden bruttomääräiset liikkeeseenlaskut liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan	T41
K21	Uudet määräaikaistalletukset	T43
K22	Uudet vaihtuvakorkoiset ja koroltaan alun perin enintään 1 vuodeksi kiinnitetyt lainat	T43
K23	Euroalueen rahamarkkinakorot	T44
K24	Kolmen kuukauden rahamarkkinakorot	T44
K25	Euroalueen tuottokäyrät (spot)	T45
K26	Euroalueen korot ja korkoerot (spot)	T45
K27	Dow Jones Euro Stoxx (laaja indeksi), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225	T46
K28	Työllisyys – työntekijöiden ja tehtyjen työtuntien määrä	T55
K29	Työttömyysaste ja avoimien työpaikkojen aste	T55
K30	Alijäämä, lainanottotarve ja velan muutos	T60
K31	Julkisyhteisöjen konsolidoitu bruttovelka (EMU-kriteerien mukainen)	T60
K32	Euroalueen maksutase: vaihtotase	T61
K33	Euroalueen maksutase: suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset	T61
K34	Euroalueen maksutase: tavarat	T62
K35	Euroalueen maksutase: palvelut	T62
K36	Euroalueen ulkomainen varallisuusasema	T65
K37	Euroalueen suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset	T65
K38	Rahalaitosten ulkomaisten nettomääräisten taloustoimien kehitystä heijastavat maksutaseen keskeiset erät	T69
K39	Euron efektiiviset valuuttakurssit	T70
K40	Euron valuuttakursseja	T73
K41	Bruttokansantuotteen määrä	T76
K42	Kuluttajahintaindeksi	T76

LIST OF CHARTS

C1 Monetary aggregates S12
C2 Counterparts S12
C3 Components of monetary aggregates S13
C4 Components of longer-term financial liabilities S13
C5 Loans to other financial intermediaries and non-financial corporations S14
C6 Loans to households S14
C7 Loans to government S16
C8 Loans to non-euro area residents S16
C9 Total deposits by sector (financial intermediaries) S17
C10 Total deposits and deposits included in M3 by sector (financial intermediaries) S17
C11 Total deposits by sector (non-financial corporations and households) S18
C12 Total deposits and deposits included in M3 by sector (non-financial corporations and households) S18
C13 Deposits by government and non-euro area residents S19
C14 MFI holdings of securities S20
C15 Total outstanding amounts and gross issues of securities other than shares issued by euro area residents S35
C16 Net issues of securities other than shares: seasonally adjusted and non-seasonally adjusted S37
C17 Annual growth rates of long-term debt securities, by sector of the issuer, in all currencies combined S38
C18 Annual growth rates of short-term debt securities, by sector of the issuer, in all currencies combined S39
C19 Annual growth rates for quoted shares issued by euro area residents S40
C20 Gross issues of quoted shares by sector of the issuer S41
C21 New deposits with an agreed maturity S43
C22 New loans with a floating rate and up to 1 year's initial rate fixation S43
C23 Euro area money market rates S44
C24 3-month money market rates S44
C25 Euro area spot yield curves S45
C26 Euro area spot rates and spreads S45
C27 Dow Jones EURO STOXX broad index, Standard & Poor's 500 and Nikkei 225 S46
C28 Employment – persons employed and hours worked S55
C29 Unemployment and job vacancy rates S55
C30 Deficit, borrowing requirement and change in debt S60
C31 Maastricht debt S60
C32 Euro area b.o.p: current account S61
C33 Euro area b.o.p: direct and portfolio investment S61
C34 Euro area b.o.p: goods S62
C35 Euro area b.o.p: services S62
C36 Euro area international investment position S65
C37 Euro area direct and portfolio investment position S65
C38 Main b.o.p. items mirroring developments in MFI net external transactions S70
C39 Effective exchange rates S73
C40 Bilateral exchange rates S73
C41 Real gross domestic product S76
C42 Consumer price indices S76

TEKNISIÄ HUOMAUTUKSIA

YHTEENVETO EUROALUEEN TALOUSTILASTOISTA

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN RAHATALOUSTILASTOISSA

Kuukauteen t päättyvän vuosineljänneksen keskimääräinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$\text{a)} \quad \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{2} I_{t-i} + 0.5I_{t-3}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{2} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100$$

Tässä I_t on puhdistettujen kantojen indeksi kuukautena t (katso myös jäljempänä). Vastaavasti kuukauteen t päättyvän vuoden keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$\text{b)} \quad \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5I_{t-12}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100$$

OSA 1.3

INDEKSOITUJEN PITEMPIAIKAISTEN RAHOITUSOPERAATIOIDEN KORKOJEN LASKEMINEN

Indeksoidun pitempiaikaisen rahoitusoperaation (LTRO) korkona käytetään perusrahoitusoperaatioiden (MRO) keskimääräistä minimitarjouskorkoa operaation ajalta. Jos pitempiaikainen rahoitusoperaatio on voimassa D päivää ja perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskorko on $R_{1,\,MRO}$ (D_1 päivää), $R_{2,\,MRO}$ (D_2 päivää) ... $R_{i,\,MRO}$ (D_i päivää) ja $D_1 + D_2 + ... + D_i = D$, sovellettava vuositasolle korotettu korko (R_{LTRO}) lasketaan seuraavasti:

$$\text{c)} \quad R_{LTRO} = \frac{D_1 R_{1,MRO} + D_2 R_{2,MRO} + ... + D_i R_{i,MRO}}{D}$$

OSAT 2.1–2.6

TALOUSTOIMIEN LASKEMINEN

Kuukausittaiset taloustoimet lasketaan kantojen kuukausimuutoksista. Kannat on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

Jos L_t on kanta kuukauden t lopussa, C_t^M uudelleenluokittelun vaikutus kuukautena t, E_t^M valuuttakurssimuutosten vaikutus ja V_t^M muiden arvostusmuutosten vaikutus, taloustoimet F_t^M kuukautena t lasketaan seuraavasti:

$$\text{d)} \quad F_t^M = (L_t - L_{t-1}) - C_t^M - E_t^M - V_t^M$$

Vastaavasti neljännesvuosittaiset taloustoimet F_t^Q kuukauteen t päättyvänä neljännesvuotena lasketaan seuraavasti:

$$\text{e)} \quad F_t^Q = (L_t - L_{t-3}) - C_t^Q - E_t^Q - V_t^Q$$

Tässä L_{t-3} on kanta kuukauden t-3 lopussa (edellisen neljänneksen lopussa) ja esimerkiksi C_t^Q on uudelleenluokittelun vaikutus kuukauteen t päättyvänä neljännesvuotena.

Niissä neljännesvuosisarjoissa, joista on nyt saatavissa kuukausitietoja (katso jäljempänä), neljännesvuosittaiset taloustoimet johdetaan kolmen kuukauden taloustoimien summasta.

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN KUUKAUSISARJOISSA

Kasvuvauhdit voidaan laskea taloustoimien tai puhdistettujen kantojen indeksin perusteella. Jos F_t^M ja L_t ovat yllä olevan määritelmän mukaisia, puhdistettujen kantojen indeksi I_t kuukautena t lasketaan seuraavasti:

$$\text{f)} \quad I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{F_t^M}{L_{t-1}}\right)$$

Kausivaihtelusta puhdistamattomien sarjojen indeksin perusjakso on tällä hetkellä joulukuu 2010. Puhdistettujen kantojen indeksin aikasarjat ovat saatavissa EKP:n verkkosivuilta (www.ecb.europa.eu) Statistics-sivun kohdasta ”Monetary and financial statistics”.

Vuotuinen kasvuvauhti a_t kuukautena t – eli muutos kuukauteen t päättyvänä 12 kuukauden ajanjaksona – voidaan laskea käyttämällä jompaakumpaa seuraavista kaavoista:

$$\text{g)} \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^{11}\left(1 + F_{t-i}^M / L_{t-1-i}\right) - 1\right] \times 100$$

$$\text{h)} \quad a_t = \left(I_t / I_{t-12} - 1\right) \times 100$$

Ellei toisin ilmoiteta, vuotuinen kasvuvauhti viittaa ilmoitetun ajanjakson loppuun. Esimerkiksi kaavassa h vuoden 2002 vuotuinen prosenttimuutos on laskettu jakamalla joulukuun 2002 indeksi joulukuun 2001 indeksillä.

Vuotta lyhyempien jaksojen kasvuvauhdit voidaan johtaa soveltamalla kaavaa h. Esimerkiksi kuukausittainen kasvuvauhti a_t^M voidaan laskea seuraavasti:

$$\text{i)} \quad a_t^M = \left(I_t / I_{t-1} - 1\right) \times 100$$

M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden (keskitetty) liukuva keskiarvo lasketaan kaavalla $(a_{t+1} + a_t + a_{t-1})/3$, jossa a_t määritellään kuten kaavoissa g ja h.

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN NELJÄNNESVUOSISARJOISSA

Jos F_t^Q ja L_{t-3} ovat yllä olevan määritelmän mukaisia, puhdistettujen kantojen indeksi I_t kuukauteen t päättyvänä vuosineljänneksenä lasketaan seuraavasti:

$$\text{j)} \quad I_t = I_{t-3} \times \left(1 + \frac{F_t^Q}{L_{t-3}}\right)$$

Vuotuinen kasvuvauhti kuukauteen t päättyvänä neljän neljänneksen jaksona eli a_t voidaan laskea käyttämällä kaavaa h.

EUROALUEEN RAHATALOUDEN TILASTOJEN KAUSITASOITUS[1]

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla.[2] Rahatalouden tilastoissa on viikonpäiväkorjauksia, ja jotkin kausitasoitetut sarjat lasketaan yhdistelemällä erikseen kausivaihtelusta puhdistettuja aikasarjoja. Esimerkiksi raha-aggregaatti M3 johdetaan laskemalla yhteen M1:n, M2–M1:n ja M3–M2:n kausitasoitetut sarjat.

Puhdistettujen kantojen indeksille estimoidaan kausitekijät.[3] Niillä muokataan kantoja sekä uudelleenluokittelusta ja arvostusmuutoksista aiheutuvia korjauseriä. Näin saadaan taloustoimien kausitasoitetu arvot. Kausitekijät (ja kauppapäivätekijät) tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

OSAT 3.1–3.5

KÄYTÖN JA RESURSSIEN YHTÄSUURUUS

Osassa 3.1 tiedot noudattavat perusidentiteettiä. Muiden kuin rahoitustaloustoimien osalta käytöt yhteensä vastaavat resursseja yhteensä kaikissa taloustoimiluokissa. Tämä perusidentiteetti pätee myös rahoitustiliin, jossa jokaisen rahoitusinstrumenttiluokan rahoitusvaroihin kohdistuvat taloustoimet yhteensä vastaavat velkoihin kohdistuvia taloustoimia yhteensä. Varojen muiden muutosten tilissä ja rahoitustaseissa rahoitusvarat yhteensä vastaavat velkoja yhteensä kaikissa rahoitusinstrumenttiluokissa. Poikkeuksena ovat monetaarinen kulta ja erityiset nosto-oikeudet, jotka eivät ole minkään sektorin velkoja.

1 Lisätietoja EKP:n julkaisussa ”Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area” (elokuu 2000) ja EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.europa.eu) Statistics-sivun kohdassa ”Monetary and financial statistics”.

2 Lisätietoja: Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. ja Chen, B.C. (1998), ”New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program”, Journal of Business and Economic Statistics, 16, 2, s. 127–152, tai ”X-12-ARIMA Reference Manual”, Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington, D.C. Sisäisiä tarkoituksia varten on käytetty myös TRAMO-SEATS-ohjelman malliversioita. Lisätietoja: Gomez, V. ja Maravall, A. (1996), ”Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User”, Espanjan keskuspankki, Working Paper No. 9628, Madrid.

3 Tästä seuraa, että kausivaihtelusta puhdistetuissa aikasarjoissa perusjakson (joulukuu 2010) indeksi yleensä poikkeaa 100:sta, mikä johtuu kausivaihtelusta tuona kuukautena.

TASAPAINOERIEN LASKEMINEN

Osissa 3.1–3.3 kunkin tilin lopussa esitetty tasapainoerä lasketaan seuraavasti.

Kauppatase vastaa euroalueen tavaroiden ja palvelujen kauppaa (viennin ja tuonnin erotus) muiden maiden kanssa.

Erä ”Toimintaylijäämä ja sekatulo, netto” koskee ainoastaan kotimaan sektoreita. Se lasketaan bruttoarvonlisäyksenä (euroalueen markkinahintainen bruttokansantuote), josta vähennetään palkansaajakorvaukset (käyttö), muut tuotantoverot miinus muut tuotantotukipalkkiot (käyttö) ja kiinteän pääoman kuluminen (käyttö).

Nettokansantulo koskee ainoastaan kotimaan sektoreita. Se lasketaan nettomääräisenä toimintaylijäämänä ja sekatulona, johon lisätään palkansaajakorvaukset (resurssit), tuotannon verot miinus tukipalkkiot (resurssit) ja nettomääräiset omaisuustulot (resurssit miinus käyttö).

Käytettävissä oleva nettotulo koskee niin ikään ainoastaan kotimaan sektoreita ja on sama kuin nettokansantulon, nettomääräisten tulo- ja varallisuusverojen (resurssit miinus käyttö), nettomääräisten sosiaaliturvamaksujen (resurssit miinus käyttö), rahamääräisten sosiaalietuuksien (resurssit miinus käyttö) ja nettomääräisten muiden tulonsiirtojen (resurssit miinus käyttö) summa.

Nettomääräinen säästö koskee kotimaan sektoreita ja lasketaan käytettävissä olevan nettotulon ja kotitalouksien eläkerahasto-oikaisun (resurssit miinus käyttö) summana, josta vähennetään kulutusmenot (käyttö). Ulkomaiden osalta vaihtotase on sama kuin kauppataseen ja kaikkien nettotulojen (resurssit miinus käyttö) summa.

Nettoluotonanto/nettoluotonotto lasketaan pääomatilin kautta nettosäästön ja nettomääräisten pääomansiirtojen summana (resurssit miinus käyttö), josta vähennetään pääoman bruttomuodostus (käyttö) ja valmistamattomien muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat miinus vähennykset (käyttö) lisättynä kiinteän pääoman kulutuksella (resurssit). Se voidaan laskea myös rahoitustilin kautta rahoitusvaroihin ja velkoihin kohdistuvien taloustoimien erotuksena (taloustoimista johtuvat nettorahoitusvarallisuuden muutokset). Pääoma- ja rahoitustilin kautta laskettujen tasapainoerien välillä on kotitalouksien ja yritysten tiedoissa tilastollinen ero.

Taloustoimista johtuvat nettorahoitusvarallisuuden muutokset on rahoitusvaroihin ja velkoihin kohdistuvien taloustoimien erotus. Nettorahoitusvarallisuuden muut muutokset ovat rahoitusvaroihin ja velkoihin kohdistuvien muiden muutosten erotus.

Nettorahoitusvarallisuus on yhteenlaskettujen rahoitusvarojen ja velkojen erotus. Nettorahoitusvarallisuuden muutokset on taloustoimista johtuvien nettorahoitusvarallisuuden muutosten (rahoitustilin luotonanto/nettoluotonotto) ja nettorahoitusvarallisuuden muiden muutosten summa.

Nettovarallisuus on säästöistä ja pääomansiirroista johtuva nettovarallisuuden muutos, johon lisätään nettorahoitusvarallisuuden muut muutokset ja muiden kuin rahoitusvarojen muut muutokset.

Kotitalouksien nettovarallisuus on muiden kuin rahoitusvarojen ja nettorahoitusvarallisuuden summa.

OSAT 4.3 JA 4.4

VELKAPAPEREIDEN JA NOTEERATTUJEN OSAKKEIDEN KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN

Kasvuvauhdit lasketaan rahoitustaloustoimista, joten niissä ei ole uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten vaikutusta. Kasvuvauhdit voidaan laskea taloustoimien tai laskennallisten kantojen indeksin perusteella. Jos N_t^M on taloustoimet (nettomääräiset liikkeeseenlaskut) kuukautena t ja L_t kanta kuukauden t lopussa, laskenallisten kantojen indeksi I_t kuukautena t lasketaan seuraavasti:

$$\text{k)} \quad I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{N_t}{L_{t-1}}\right)$$

Perusjaksoksi on asetettu joulukuu 2008. Kasvuvauhti a_t kuukautena t eli muutos kuukauteen t päättyvänä 12 kuukauden ajanjaksona voidaan laskea käyttämällä jompaakumpaa seuraavista kaavoista:

$$\text{l)} \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^{11}\left(1 + N_{t-i}^M \big/ L_{t-1-i}\right) - 1\right] \times 100$$

$$\text{m)} \quad a_t = \left(I_t \big/ I_{t-12} - 1\right) \times 100$$

Muiden arvopaperien kuin osakkeiden kasvuvauhtien laskemisessa käytetään samaa metodia kuin raha-aggregaattien kasvuvauhtien laskemisessa. Ainoa ero on, että kaavassa käytetäänF-muuttujan tilalla N-muuttujaa. Näin halutaan osoittaa, että arvopapereiden ”nettomääräisten liikkeeseenlaskujen” tilastoisssa käytetty laskentamenetelmä eroaa raha-aggregaattien vastaavien ”transaktioiden” laskemiseen käytetystä menetelmästä.

Kuukauteen t päättyvän vuosineljänneksen keskimääräinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$\text{n)} \quad \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{2} I_{t-i} + 0.5I_{t-3}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{2} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-15}} - 1\right) \times 100$$

Tässä I_t on laskennallisten kantojen indeksi kuukautena t. Vastaavasti kuukauteen t päättyvän vuoden keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti lasketaan seuraavasti:

$$\text{o)} \quad \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5I_{t-12}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-24}} - 1\right) \times 100$$

Osassa 4.4 käytetään samaa laskukaavaa kuin osassa 4.3. Myös tämä kaava perustuu raha-aggregaattien kasvuvauhtien laskukaavaan. Osan 4.4 tilastot perustuvat markkina-arvoihin ja rahoitustaloustoimiin, joissa ei ole uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten ja varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden muutosten vaikutusta. Valuuttakurssimuutoksista aiheutuvia eroja ei ole, sillä kaikki tilastoissa mukana olevat noteeratut osakkeet ovat euromääräisiä.

ARVOPAPEREIDEN LIIKKEESEENLASKUTILASTOJEN KAUSITASOITUS[4]

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla. Arvopapereiden liikkeeseenlaskutiedot puhdistetaan kausivaihtelusta yhdistelemällä sektoreittain ja maturiteeteittain erikseen kausitasoitettuja tietoja.

Laskennallisten kantojen indekseille estimoidaan kausitekijät. Niillä muokataan kantoja ja näin saadaan nettomääräisten liikkeeseenlaskujen kausipuhdistetut arvot. Kausitekijät tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

Kasvuvauhti a_t kuukautena t eli muutos kuukauteen t päättyvän kuuden kuukauden jaksona voidaan laskea käyttämällä jompaakumpaa seuraavista kaavoista:

$$\text{p)} \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^{5} \left(1 + N^{M}_{t-i} \big/ L_{t-1-i} \right) - 1 \right] \times 100$$

$$\text{q)} \quad a_t = \left(I_t \big/ I_{t-6} - 1 \right) \times 100$$

OSAN 5.1 TAULUKKO 1

YKHI-TIETOJEN KAUSITASOITUS[4]

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla (ks. alaviite 2 sivulla T80). Kokonaisindeksi puhdistetaan kausivaihtelusta epäsuorasti laskemalla yhteen kausitasoitetut jalostettuja ja jalostamattomia elintarvikkeita, muita teollisuustuotteita kuin energiaa sekä palveluja koskevat euroalueen aikasarjat. Energian hintaa koskevia tietoja ei ole puhdistettu, koska kausivaihtelusta ei ole tilastollista näyttöä. Kausitekijät tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

OSAN 7.1 TAULUKKO 2

VAIHTOTASEEN KAUSITASOITUS

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu erästä riippuen multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA- tai TRAMO-SEATS-ohjelmalla. Tavaroiden, palvelujen, tuotannontekijäkorvausten

4 Lisätietoja EKP:n julkaisussa ”Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area” (elokuu 2000) ja EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.europa.eu) Statistics-sivun kohdassa ”Monetary and financial statistics”.

ja tulonsiirtojen luvut esipuhdistetaan merkittävästä työpäivävaihtelusta. Tavaroiden ja palvelujen tapauksessa työpäiväkorjauksessa otetaan huomioon kansalliset pyhäpäivät. Näiden erien kausitasoitus on tehty kyseisiin esipuhdistettuihin sarjoihin. Koko vaihtotaseen kausitasoitettu sarja muodostetaan laskemalla yhteen kausivaihtelusta puhdistetut euroalueen tavarakaupan, palvelujen, tuotannontekijäkorvausten ja tulonsiirtojen aikasarjat. Kausi- ja kauppapäivätekijät tarkistetaan puolivuosittain tai tarvittaessa.

OSA 7.3

KASVUVAUHTIEN LASKEMINEN NELJÄNNESVUOSI- JA VUOSISARJOISSA

Vuotuinen kasvuvauhti kuukauteen t päättyvänä vuosineljänneksenä lasketaan neljänesvuosittaisten taloustoimien (F_t) ja positioiden (L_t) perusteella seuraavasti:

$$\text{r)} \quad a_t = \left(\prod_{i=t-3}^{t} \left(1 + \frac{F_i}{L_{i-1}} \right) - 1 \right) \times 100$$

Vuosisarjoissa kasvuvauhti vastaa vuoden viimeisen neljänneksen kasvuvauhtia.

YLEISTÄ

Kuukausikatsauksen tilasto-osa, ”Euroalueen tilastot”, keskittyy euroalueeseen kokonaisuutena. Pitkän aikavälin yksityiskohtaisia tilastotietoja lisäselvityksineen on saatavissa EKP:n verkkosivujen (www.ecb.europa.eu) osassa ”Statistics”. Näiden verkkosivujen kautta pääsee EKP:n tilastotietokantaan (ECB Statistical Data Warehouse, http://sdw.ecb.europa.eu), jossa voi käyttäjäystävällisesti etsiä ja ladata tilastotietoja. EKP:n verkkosivujen osan ”Statistics” alaossassa ”Data services” on lisäksi hakutoiminto, jonka avulla voi etsiä ja tilata tilastoaineistoja ja ladata tilastoja zip-pakatussa CSV-muodossa (Comma Separated Value). Lisätietoja saa sähköpostitse osoitteesta statistics@ecb.europa.eu.

Kuukausikatsauksen tilastot perustuvat yleensä tietoihin, jotka ovat olleet käytettävissä EKP:n neuvoston kunkin kuukauden ensimmäistä kokouspäivää edeltävänä päivänä. Tämän numeron tilastot perustuvat 6.3.2013 käytettävissä olleisiin tietoihin.

Ellei toisin mainita, vuoden 2011 havaintoja sisältävät tilastosarjat kattavat kokonaisuudessaan 17 euroalueen maata käsittävän euroalueen (eli ne sisältävät Viron tiedot). Korkoja, rahataloutta, YKHIä ja valuuttavarantoa (ja johdonmukaisuuden vuoksi M3:n eriä ja vastaeriä sekä YKHIn eriä) kuvaavissa euroalueen sarjoissa otetaan huomioon euroalueen muuttuva kokoonpano.

Euroalueen kokoonpano on muuttunut useasti vuosien aikana. Kun euro otettiin vuonna 1999 käyttöön, euroalueeseen kuuluivat seuraavat 11 maata: Belgia, Saksa, Irlanti, Espanja, Ranska, Italia, Luxemburg, Alankomaat, Itävalta, Portugali ja Suomi. Kreikka liittyi euroalueeseen vuonna 2001, Slovenia vuonna 2007, Kypros ja Malta vuonna 2008 ja Slovakia vuonna 2009. Viron liittymisen myötä euroalueessa on vuodesta 2011 lähtien ollut yhteensä 17 jäsenmaata. Lokakuusta 2012 alkaen euroalueen tilastot sisältävät myös Euroopan vakausnekanismin, joka on euroalueella sijaitseva kansainvälinen organisaatio.

EUROALUEEN KIINTEÄN KOKOONPANON TILASTOSARJAT

Euroalueen kiinteää kokoonpanoa koskevat tilastosarjat viittaavat johonkin tiettyyn euroalueen kokoonpanoon koko aikasarjan osalta riippumatta siitä, mitkä maat ovat kuuluneet euroalueeseen tilastojen tarkastelujaksolla. Esimerkiksi: yhteenlasketut sarjat lasketaan kaikkien vuosien osalta 17 maata käsittävälle euroalueelle (laskemalla yhteen euroalueen kaikkien nykyisten 17 maan tiedot), vaikka euroalue on ollut tässä kokoonpanossa vasta 1.1.2011 lähtien. Ellei toisin mainita, EKP:n Kuukausikatsauksen tilastosarjat viittaavat nykyisessä kokoonpanossa olevaan euroalueeseen.

EUROALUEEN MUUTTUVAN KOKOONPANON TILASTOSARJAT

Muuttuvan kokoonpanon euroaluetta koskevissa yhteenlasketuissa sarjoissa otetaan huomioon euroalueen kokoonpano tilastojen tarkastelujaksolla. Esimerkiksi: muuttuvan kokoonpanon euroaluetta koskevissa sarjoissa lasketaan yhteen 11 euroalueen maan tiedot vuoden 2000 loppuun saakka, 12 euroalueen maan tiedot vuodesta 2001 vuoden 2006 loppuun saakka jne. Tällä tavoin kukin yksittäinen tilastosarja kattaa euroalueen sen kaikissa eri kokoonpanoissa.

YKHIn sekä raha-aggregaattien ja niiden vastaerien vuotuiset muutosvauhdit on laskettu ketjutettujen indeksien perusteella. Euroalueeseen liittyvien maiden sarjat on ketjutettu euroalueen sarjoihin joulukuun indeksissä: jos maa on liittynyt euroalueeseen tietyn vuoden tammikuussa, vuotuiset muutosvauhdit viittaavat kyseistä vuotta edeltävän vuoden joulukuun loppuun saakka

euroalueeseen sen aiemmassa kokoonpanossa ja sen jälkeen laajentuneen kokoonpanon euroalueeseen. Prosenttimuutokset lasketaan ketjutettujen indeksien perusteella ottaen huomioon euroalueen muuttuva kookoonpano. Raha-aggregaattien ja niiden vastaerien (taloustoimien) absoluuttiset muutokset viittaavat euroalueeseen siinä kokoonpanossa, jossa se oli tilastojen tarkastelujaksolla.

Koska Euroopan valuuttayksikön (ecu) muodostavat valuutat eivät ole samat kuin rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden aiemmat valuutat, rahaliiton ulkopuolisten jäsenvaltioiden valuuttojen kurssimuutokset vaikuttaisivat niihin vuotta 1999 edeltäviin tilastojen lukuihin, jotka saataisiin muuttamalla rahaliittoon alun perin osallistuneiden jäsenvaltioiden valuutat senhetkisten vaihtokurssien mukaan ecuiksi. Jotta tämä voitaisiin välttää rahatalouden tilastoissa, osien tiedot vuotta 1999 edeltävältä ajalta[1] on ilmoitettu yksikköinä, jotka on saatu muuttamalla kansalliset valuutat 31.12.1998 asetetuilla euron peruuttamattomilla muuntokursseilla. Ellei toisin mainita, hinta- ja kustannustilastot vuotta 1999 edeltävältä ajalta perustuvat kansallisissa valuutoissa ilmoitettuihin tietoihin.

Tietoja on tarpeen mukaan laskettu yhteen tai konsolidoitu (mukaan lukien maitten välinen konsolidointi).

Uusimmat tiedot ovat usein ennakkotietoja, joita voidaan myöhemmin tarkistaa. Pyöristysten vuoksi eri lukujen yhteissummat eivät välttämättä täsmää.

Ryhmään ”Muut EU:n jäsenvaltiot” kuuluvat Bulgaria, Tšekki, Tanska, Latvia, Liettua, Unkari, Puola, Romania, Ruotsi ja Iso-Britannia.

Useimmissa tapauksissa taulukoissa käytetyt termit ovat kansainvälisten standardien, kuten Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän (EKT 95) ja IMF:n maksutasekäsikirjan mukaisia. Taloustoimet käsittävät yhteisestä sopimuksesta tapahtuvia vaihtoja (ne on joko mitattu suoraan tai johdettu), mutta virtoihin sisältyy niiden lisäksi myös hinta- ja valuuttakurssimuutoksista, luottotappioista ja muista muutoksista johtuvia kantojen muutoksia.

YHTEENVETO

Taulukossa esitetään yhteenveto euroalueen talouskehityksen keskeisimpien indikaattoreiden muutoksista.

RAHAPOLITIIKKATILASTOT

Osassa 1.4 esitetään tilastoja, jotka liittyvät vähimmäisvarantoihin ja likviditeettiin vaikuttaviin tekijöihin. Vähimmäisvarantojen pitoajanjakso alkaa joka kuukausi sellaisen perusrahoitusoperaation maksujen suorituspäivänä, joka seuraa sitä EKP:n neuvoston kokousta, jossa on tarkoitus tehdä kuukausittainen arvio rahapolitiikan virityksestä. Pitoajanjakso päättyy seuraavana kuukautena maksujen suorituspäivää edeltävänä päivänä. Vuosi- ja neljännesvuosihavainnot ovat vuoden tai neljänneksen viimeisen vähimmäisvarantojen pitoajanjakson keskiarvoja.

1 Osien 2.1–2.8 rahatalouden tietoja on saatavissa ajalta ennen vuotta 1999 EKP:n verkkosivuilla osoitteessa http://www.ecb.europa.eu/stats/services/downloads/html/index.en.html ja EKP:n tilastotietokannasta ositteessa http://sdw.ecb.europa.eu/browse.do?node=2018811.

Osan 1.4 taulukossa 1 esitetään vähimmäisvarantojärjestelmän alaisten luottolaitosten varantopohjan erät. Luottolaitosten velkoja muille EKPJ:n vähimmäisvarantovelvoitteen alaisille luottolaitoksille, EKP:lle tai euroalueen kansallisille keskuspankeille ei sisällytetä varantopohjaan. Jos luottolaitos ei pysty osoittamaan liikkeeseen laskemiensa, edellä mainittujen euroalueen laitosten hallussa olevien enintään kahden vuoden velkapaperien määrää, se voi tehdä varantopohjasta näistä veloista määritellyn prosenttivähennyksen. Varantopohjan laskemisessa sovellettava vähennys oli 10 % marraskuuhun 1999 saakka, sen jälkeen 30 %.

Osan 1.4 taulukossa 2 on aiempien pitoajanjaksojen keskiarvotietoja. Kunkin luottolaitoksen varantovelvoitteen määrä lasketaan varantopohjana olevista veloista niiden velvoiteprosenttien mukaan, joita sovelletaan kuhunkin velkaerään. Velat lasketaan kuukauden lopun tasetietojen mukaan. Jokainen luottolaitos saa tehdä 100 000 euron suuruisen könttäsummavähennyksen varantovelvoitteestaan. Euroalueen varantovelvoitteet lasketaan yhteen (sarake 1). Sarakkeessa ”Sekkitilit” (sarake 2) on luottolaitosten keskimääräisten päivittäisten sekkitilisaldojen yhteismäärä. Sekkitilisaldoihin sisältyvät varantovelvoitteen täyttämiseen liittyvät talletukset. Sarakkeessa ”Varantovelvoitteen ylittävät talletukset” (sarake 3) esitetään keskimääräiset varantovelvoitteen ylittävät sekkitilisaldot. Sarakkeessa ”Varantovaje” (sarake 4) esitetään pitoajanjakson keskimääräiset varantovelvoitteen alittavat sekkitilisaldot laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka eivät ole täyttäneet varantovelvoitetta. ”Vähimmäisvarantojen korko” (sarake 5) on EKP:n (kalenteripäivien määrällä painotettu) eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden keskimääräinen korko pitoajanjakson aikana (ks. osa 1.3).

Osan 1.4 taulukossa 3 esitetään pankkijärjestelmän likviditeettiasema, joka määritellään euroalueen luottolaitosten eurojärjestelmään kuuluvissa keskuspankeissa pitämien euromääräisten sekkitilisaldojen yhteissummana. Kaikki summat johdetaan eurojärjestelmän konsolidoidusta taseesta. Muut likviditeettiä vähentävät operaatiot (sarake 7) eivät sisällä kansallisten keskuspankkien EMUn toisen vaiheen aikana liikkeeseen laskemia velkasitoumuksia. Muut tekijät, netto (sarake 10) on eurojärjestelmän konsolidoidun taseen muiden erien nettosumma. Luottolaitosten sekkitilit (sarake 11) kuvaa likviditeettiä lisäävien erien (sarakkeet 1–5) ja likviditeettiä vähentävien erien (sarakkeet 6–10) erotusta. Perusraha (sarake 12) lasketaan talletusmahdollisuuden (sarake 6), liikkeessä olevien setelien (sarake 8) ja luottolaitosten sekkitilien (sarake 11) summana.

RAHATALOUS, PANKKITOIMINTA JA MUUT RAHOITUSLAITOKSET

Luvussa 2 esitetään raha- ja muiden rahoituslaitosten tasetilastot. Muut rahoituslaitokset sisältää sijoitusrahastot (muut kuin rahamarkkinarahastot, jotka ovat osa rahalaitossektoria), erityisyhteisöt, vakuutuslaitokset ja eläkerahastot.

Osassa 2.1 esitetään rahalaitossektorin yhteenlaskettu tase eli kaikkien euroalueella olevien rahalaitosten yhdenmukaistettujen taseiden summa. Rahalaitoksia ovat keskuspankit, luottolaitokset siten kuin ne on määritelty EU:n lainsäädännössä, rahamarkkinarahastot ja muut laitokset, jotka liiketoimintanaan ottavat vastaan talletuksia ja/tai niiden läheisiä vastineita muilta kuin rahalaitoksilta ja myöntävät luottoja ja/tai tekevät arvopaperisijoituksia omaan lukuunsa (ainakin taloudellisessa mielessä). Luettelo rahalaitoksista on kokonaisuudessaan EKP:n verkkosivuilla.

Osassa 2.2 esitetään rahalaitossektorin konsolidoitu tase, joka saadaan nettouttamalla yhteenlaskettuun taseeseen sisältyvät euroalueen rahalaitosten väliset positiot. Koska kirjauskäytännöissä on pieniä eroavuuksia, rahalaitosten välisten positioiden summa ei välttämättä ole nolla; erotus esitetään osan 2.2 taulukon ”Velat” sarakkeessa 10. Osassa 2.3 esitetään euroalueen raha-aggre-

gaatit ja niiden vastaerät. Ne on johdettu rahalaitosten konsolidoidusta taseesta, ja ne sisältävät euroalueella olevien muiden kuin rahalaitosten positiot euroalueella oleviin rahalaitoksiin nähden. Niissä otetaan huomioon myös joitakin valtionhallinnon yksiköiden monetaarisia saamisia ja velkoja. Raha-aggregaattien ja niiden vastaerien tilastot on puhdistettu kausivaihtelusta ja kauppapäivien määrän muutoksista. Erä ”Ulkomaiset velat” osissa 2.1 ja 2.2 käsittää euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat 1) euroalueella sijaitsevien rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet sekä 2) euroalueella sijaitsevien rahalaitosten liikkeeseen laskemat enintään kahden vuoden velkapaperit. Osassa 2.3 näitä ei kuitenkaan lasketa mukaan raha-aggregaatteihin vaan ne sisältyvät erään ”Ulkomaiset nettosaamiset”.

Osassa 2.4 esitetään tilastoja euroalueella olevien muiden rahalaitosten kuin eurojärjestelmän (eli pankkijärjestelmän) myöntämistä lainoista lainansaajan sektorin, lainan käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan. Osassa 2.5 esitetään euroalueen pankkijärjestelmässä olevat talletukset eriteltynä vastapuolen sektorin ja vaateen mukaan. Osassa 2.6 esitetään euroalueen pankkijärjestelmän hallussa olevat arvopaperit liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan. Osassa 2.7 esitetään neljännesvuositietoja joistakin rahalaitosten tase-eristä valuutoittain.

Osissa 2.2–2.6 esitetään myös näihin taloustoimiin perustuvia kasvuvauhteja vuotuisina prosentteina.

Tilastotietojen keruu ja laatiminen on 1.1.1999 lähtien perustunut rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta annettuihin useisiin asetuksiin. Heinäkuusta 2010 alkaen tilastot on laadittu asetuksen EKP/2008/32[2] mukaisesti. Sektorit on määritelty käsikirjan ”Monetary financial institutions and markets statistics sector manual – Guidance for the statistical classification of customers” (EKP, maaliskuu 2007) kolmannessa painoksessa.

Osassa 2.8 esitetään euroalueen sijoitusrahastojen (muiden kuin rahamarkkinarahastojen; näiden tiedot sisältyvät rahalaitosten tasetilastoiohin) taseen kannat ja taloustoimet. Sijoitusrahasto on yhteissijoitusyritys, joka sijoittaa yleisöltä hankittuja varoja rahoitussaamisiin tai muihin saamisiin tai molempiin. Euroalueen sijoitusrahastojen luettelo on julkaistu EKP:n nettisivuilla. Tase on aggregoitu, joten saamiset sisältävät rahastojen hallussa olevat muiden sijoitusrahastojen liikkeeseen laskemat rahasto-osuudet. Sijoitusrahastojen liikkeeseen laskemat osuudet on myös jaoteltu sijoitusstrategian (joukkolainarahastot, osakerahastot, yhdistelmärahastot, kiinteistörahastot, hedgerahastot, muut rahastot) ja rahastotyypin (avoimet rahastot ja suljetut rahastot) mukaan. Osassa 2.9 esitetään tarkempia tietoja euroalueen sijoitusrahastojen hallussa olevista keskeisimmistä saamistyypeistä. Sijoitusrahastojen hallussa olevien arvopapereiden liikkeeseenlaskijat on jaoteltu maittain tai maaryhmittäin ja euroalueen osalta sektoreittain.

Yhdenmukaistettuja tilastotietoja on koottu joulukuusta 2008 lähtien sijoitusrahastojen saamisia ja velkoja koskevista tilastoista annetun asetuksen EKP/2007/8[3] perusteella. Lisätietoja sijoitusrahastotilastoista on saatavilla käsikirjasta ”Manual on investment fund statistics” (EKP, toukokuu 2009).

Osassa 2.10 esitetään euroalueella olevien erityisyhteisöjen (financial vehicle corporations, FVCs) yhteenlaskettu tase. Erityisyhteisöt ovat arvopaperistamista varten perustettuja yrityksiä. Arvopaperistaminen tarkoittaa yleensä saamisten tai sammioitujen saamisten siirtämistä erityisyhteisöön, jolloin kyseiset saamiset ilmoitetaan erityisyhteisön taseessa arvopaperistettuina lainoina, muina arvopapereina kuin osakkeina tai arvopaperistettuina saamisina. Vaihtoehtoisesti saamisiin tai sammioituihin saamisiin liittyvä luottoriski voidaan siirtää erityisyhteisöön luottoriskijohdannaisilla, takuilla

2 EUVL L 15, 20.1.2009, s. 14.
3 EUVL L 211, 11.8.2007, s. 8.

tai muilla vastaavilla välineillä. Erityisyhteisön näitä vastuita vastaan pitämät takuut ovat tyypillisesti rahalaitoksissa pidettäviä tai muihin arvopapereihin kuin osakkeisiin sijoitettuja talletuksia. Yleensä erityisyhteisöt arvopaperistavat lainoja, joiden alkuperäisenä liikkeeseenlaskijana on rahalaitossektori. Erityisyhteisöjen on ilmoitettava tällaiset lainat tilastollisessa taseessaan riippumatta siitä, voivatko rahalaitokset kirjata lainat pois taseestaan kirjanpitosääntöjen perusteella. Erityisyhteisöjen arvoaperistamat ja rahalaitoksen taseessa (ja siten rahalaitostilastoissa) pysyvät lainat on esitetty tilastoissa erikseen. Näitä neljännesvuositietoja on kerätty asetuksen EKP/2008/30[4] nojalla joulukuusta 2009 alkaen.

Osassa 2.11 esitetään euroalueella olevien vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen yhteenlaskettu tase. Vakuutusyhtiöt kattavat vakuutus- ja jälleenvakuutussektorin, ja eläkerahastot kattavat päätösvallaltaan itsenäiset yksiköt, joilla on täydellinen kirjanpito (itsenäiset eläkerahastot). Osassa esitetään myös vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet jaoteltuna liikkeeseenlaskijan sektorin ja maaryhmän mukaan.

EUROALUEEN TILINPITO

Osassa 3.1 esitetään neljännesvuosittaiset euroalueen kootut tilinpidon tilastot. Niistä saa kattavasti tietoa euroalueen kotitalouksien (ml. kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt), yritysten, rahoituslaitosten ja julkisyhteisöjen taloustoimista ja myös näiden sektorien välisistä taloustoimista euroalueella sekä näiden sektorien ja ulkomaiden välisistä taloustoimista. Viimeisimmän saatavilla olevan neljänneksen kausivaihtelusta puhdistamattomat käypähintaiset tiedot esitetään yksinkertaistettuna tilikokonaisuutena, joka noudattaa EKT 95:n laadintamenetelmiä.

Tilikokonaisuus (taloustoimet) kattaa 6 eri tiliä. 1) Tulonmuodostustili tarkastelee tuotantotoimintojen synnyttämiä tuloja luokittain. 2) Ensitulon jakotiliin kirjataan eri omaisuustuloihin liittyviä tuloja ja menoja (koko kansantalouden osalta ensitulon jakotilin tasapainoerä on kansantulo). 3) Tulojen uudelleenjaon tili kuvaa institutionaalisen sektorin kansantulon muuttumista tulonsiirtojen vuoksi. 4) Tulonkäyttötili osoittaa käytettävissä olevan tulon jakautumisen kulutuksen ja säästämisen kesken. 5) Pääomatili ilmentää säästöjen ja nettopääomansiirtojen käyttöä muiden kuin rahoitusvarojen hankintaan (pääomatilin tasapainoerä on nettoluotonanto/nettoluotonotto). 6) Rahoitustili tarkastelee rahoitusvarojen ja velkojen nettohankintaa. Koska jokainen muu kuin rahoitustaloustoimi kuvastuu rahoitustaloustoimena, rahoitustilin tasapainoerä on myös käsitteellisesti yhtä suuri kuin pääomatilin kautta laskettu nettoluotonanto/-luotonotto.

Tilastoissa esitetään myös rahoitusvarallisuuden avaus- ja päätöstaseet, joista saa käsityksen kunkin yksittäisen sektorin rahoitusvarallisuudesta tiettynä ajankohtana. Tietoja esitetään myös rahoitusvarojen ja velkojen muista muutoksista (esim. varojen hintojen muutosten vaikutukset).

Rahoituslaitossektori on eritelty muita sektoreita tarkemmin rahoitustilillä ja rahoitustaseissa, ja tiedot esitetään erikseen rahalaitoksista, muista rahoituksen välittäjistä (ml. rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset) sekä vakuutuslaitoksista ja eläkerahastoista.

Osassa 3.2 esitetään neljän vuosineljänneksen kumulatiiviset virrat (taloustoimet) euroalueen muiden kuin rahoitustilien tiedoista (edellä esitellyt tilit 1–5). Myös nämä tilastot esitetään yksinkertaistettuna tilikokonaisuutena.

4 EUVL L 15, 20.1.2009, s.1.

Osassa 3.3 esitetään analyyttisesti neljän vuosineljänneksen kumulatiivisia virtatietoja (taloustoimet ja muut muutokset) kotitalouksien tuloista, menoista ja varallisuuden muodostustileistä sekä rahoitustaseen ja muun kuin rahoitustaseen kantatiedot. Sektorikohtaiset taloustoimet ja tasapainoerät on järjestelty siten, että niistä saa helposti tietoa kotitalouksien rahoituksen hankinnasta ja käytöstä. Tiedot noudattavat edelleen osissa 3.1 ja 3.2 esitettyjä perusidentiteettejä.

Osassa 3.4 esitetään neljän vuosineljänneksen kumulatiivisia virtatietoja (taloustoimet) yritysten tuloista, varallisuuden muodostustileistä sekä analyyttisesti eritellyt rahoitustaseen tilien kantatiedot.

Osassa 3.5 esitetään vakuutuslaitosten ja eläkerahastojen neljän vuosineljänneksen kumulatiivisia rahoitusvarojen virtatietoja (taloustoimet ja muut muutokset) ja rahoitustaseen kantatietoja.

RAHOITUSMARKKINAT

Rahoitusmarkkinoita kuvaavat euroalueen tilastosarjat kattavat tarkastelujaksolla euron käyttöön ottaneet EU:n jäsenvaltiot (euroalue sen muuttuvassa kokoonpanossa). Poikkeuksena ovat arvopapereiden liikkeeseenlaskua koskevat tilastot (osat 4.1–4.4), jotka kattavat koko aikasarjan osalta 16 maata käsittävän euroalueen (kiinteän kokoonpanon euroalue).

EKP laatii muita arvopapereita kuin osakkeita sekä noteerattuja osakkeita koskevat tilastot (osat 4.1–4.4) EKPJ:n ja BIS:n tietojen pohjalta. Osassa 4.5 esitetään korot, joita euroalueen rahalaitokset soveltavat euroalueella olevien euromääräisiin talletuksiin ja lainoihin. EKP tuottaa rahamarkkinakorkoja, valtion pitkäaikaisten lainojen tuottoja ja osakeindeksejä koskevat tilastot (osat 4.6–4.8) sähköisistä markkinainformaatiojärjestelmistä saatujen tietojen perusteella.

Osakkeiden liikkeeseenlaskua koskevat tilastot kattavat 1) muut arvopaperit kuin osakkeet ja johdannaiset sekä 2) noteeratut osakkeet. Ensiksi mainitut esitetään osissa 4.1–4.3 ja jälkimmäiset osassa 4.4. Velkapaperit on jaoteltu lyhyt- ja pitkäaikaisiin. Lyhytaikaisilla velkapapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin velkapapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnaisista eräpäivistä myöhäisin on yli vuoden päästä tai joiden maturiteettia ei ole määritelty. Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat pitkäaikaiset velkapaperit jaotellaan lisäksi kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin. Kiinteäkorkoisilla velkapapereilla tarkoitetaan liikkeeseenlaskuja, joissa kuponkikorko pysyy samana koko velkapaperin juoksuajan. Vaihtuvakorkoiset velkapaperit kattavat kaikki liikkeeseenlaskut, joissa kuponkikorko on sidottu itsenäiseen korkoon tai indeksiin, joka määritetään määräajoin uudelleen. Osissa 4.1–4.3 esitetyt euromääräisten arvopaperien tilastot sisältävät myös euron kansallisten ilmentymien määräiset arvopaperit.

Osa 4.1 käsittää muut arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan. Osassa esitetään muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kannat sekä brutto- ja nettomääräiset liikkeeseenlaskut seuraavalla jaottelulla: 1) euromääräiset ja kaikkien valuuttojen määräiset liikkeeseenlaskut, 2) euroalueella olevien liikeeseenlaskut ja liikkeeseenlaskut yhteensä sekä 3) velkapaperit yhteensä ja pitkäaikaiset velkapaperit. Nettomääräiset liikkeeseenlaskut ja kantojen muutokset eroavat toisistaan arvostusmuutosten, uudelleenluokittelun sekä muiden muutosten vuoksi. Osassa esitetään myös velkapapereista yhteensä sekä pitkäaikaisista velkapapereista kausivaihtelusta puhdistettuja tietoa ja vuositasolle korotetut kuuden kuukauden kasvuvauhdit. Kausivaihtelusta puhdistetut tiedot on johdettu laskennallisten kantojen indeksistä. Lisätietoja saa Teknisiä huomautuksia -osasta.

Osassa 4.2 esitetään euroalueella olevien liikkeeseen laskemien muiden arvopapereiden kuin osakkeiden kannat sekä brutto- ja nettomääräiset liikkeeseenlaskut liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan. Sektoriluokitus on EKT 95:n mukainen. EKP sisältyy eurojärjestelmään.

Osan 4.2 taulukon 1 sarake 1 (kaikkien ja pitkäaikaisten velkapapereiden kannat yhteensä) vastaa osan 4.1 saraketta 7 (euroalueella olevien liikkeeseen laskemien kaikkien ja pitkäaikaisten velkapapereiden kannat yhteensä). Osan 4.2 taulukon 1 sarake 2 (rahalaitosten liikkeeseen laskemien kaikkien ja pitkäaikaisten velkapapereiden kannat) vastaa kuta kuinkin osan 2.1 taulukon 2 saraketta 8 (rahalaitosten yhteenlasketun taseen velkapuolen liikkeeseen lasketut velkapaperit). Osan 4.2 taulukon 2 sarake 1 (kaikkien velkapapereiden nettomääräiset liikkeeseenlaskut yhteensä) vastaa osan 4.1 saraketta 9 (euroalueella olevien nettomääräiset liikkeeseenlaskut yhteensä). Ero pitkäaikaisten velkapapereiden ja kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisten velkapapereiden välillä osan 4.2 taulukossa 1 johtuu nollakorkolainoista ja arvostusmuutoksista.

Osassa 4.3 esitetään euroalueella olevien liikkeeseen laskemien velkapapereiden kausivaihtelusta puhdistetut ja puhdistamattomat kasvuvauhdit (jaoteltuna maturiteetin, instrumenttityypin, liikkeeseenlaskijan sektorin ja valuutan mukaan). Tiedot perustuvat rahoitustaloustoimiin, joissa institutionaalinen yksikkö ottaa tai maksaa takaisin velkaa. Kasvuvauhteihin ei siten lasketa mukaan uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai varsinaisista taloustoimista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamia eroja. Kausivaihtelusta puhdistetut kasvuvauhdit on korotettu vuositasolle tietojen esittämiseen liittyvistä syistä. Lisätietoja saa Teknisiä huomautuksia -osasta.

Osan 4.4 taulukon 1 sarakkeissa 1, 4, 6 ja 8 esitetään euroalueella olevien liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden kannat jaoteltuna liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan. Yritysten liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden kuukausitiedot vastaavat osassa 3.4 esitettyjä neljännesvuosisarjoja (rahoitustase: noteeratut osakkeet).

Osan 4.4 taulukon 1 sarakkeissa 3, 5, 7 ja 9 esitetään euroalueella olevien liikkeeseen laskemien noteerattujen osakkeiden vuotuiset kasvuvauhdit liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan. Kasvuvauhdit perustuvat rahoitustaloustoimiin, joita syntyy, kun liikkeeseenlaskija laskee liikkeeseen tai lunastaa osakkeita käteistä vastaan, lukuun ottamatta sijoituksia liikkeeseenlaskijan omiin osakkeisiin. Vuotuisiin kasvuvauhteihin ei lasketa mukaan uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai itse taloustoimista johtumattomien muutosten aiheuttamia eroja.

Osassa 4.5 esitetään tilastoja kaikista koroista, joita euroalueen rahalaitokset soveltavat euroalueen kotitalouksien ja yritysten euromääräisiin talletuksiin ja lainoihin. Euroalueen rahalaitosten korot lasketaan euroalueen maiden kunkin instrumenttikategorian korkojen painotettuna keskiarvona (käyttäen painoina vastaavia liiketoiminnan volyymejä).

Rahalaitosten korkotilastot on eritelty liiketoiminnoittain, sektoreittain, instrumenteittain, maturiteeteittain sekä irtisanomisajan tai alkuperäisen koron kiinnitysajan mukaan. Nämä tilastot ovat korvanneet aiemmat kymmenen siirtymäajan tilastollista aikasarjaa euroalueen pankkikoroista, joita oli julkaistu EKP:n Kuukausikatsauksessa tammikuusta 1999 alkaen.

Osassa 4.6 esitellään euroalueen, Yhdysvaltojen ja Japanin rahamarkkinakorkoja. Euroalueen rahamarkkinakoroista esitetään laaja valikoima yön yli -talletusten koroista 12 kuukauden talletusten korkoihin. Ajalta ennen tammikuuta 1999 on laskettu keinotekoiset euroalueen korot käyttämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja. Kuukausi-, neljännesvuosi- ja vuositiedot ovat ajanjakson keskiarvoja lukuun ottamatta yön yli -korkoja koskevia tietoja tammikuuta 1999 edeltävätä ajalta.

Yön yli -talletusten korkoja edustavat joulukuun 1998 loppuun asti pankkien välisten talletusmarkkinoiden ajanjakson lopun ottolainauskorot (bid rates) ja sen jälkeen eoniakoron (euro overnight index average) ajanjakson keskiarvo. Euroalueen yhden, kolmen, kuuden ja kahdentoista kuukauden talletusten korot ovat tammikuusta 1999 alkaen euriborkorkoja ja sitä ennen liborkorkoja (London interbank offered rate), jos sellaisia on ollut käytettävissä. Yhdysvaltojen ja Japanin kolmen kuukauden talletusten korkoja edustaa liborkorko.

Osassa 4.7 esitellään nimellisistä tuottokäyristä (spot) estimoituja euroalueen valtioiden liikkeeseen laskemien euromääräisten joukkolainojen korkoja. Joukkolainat kuuluvat luokitusluokkaan AAA, ja korot ovat ajanjakson lopun korkoja. Tuottokäyrät on estimoitu Svenssonin[5] mallin perusteella. Osassa esitellään myös 10 vuoden ja 3 kuukauden korkojen sekä 10 vuoden ja 2 vuoden korkojen erotukset. Tuottokäyriä (päivähavaintoja, kuvioita ja taulukoita) on lisää EKP:n verkkosivuilla, jolla on myös tietoja niiden laatimismenetelmistä (http://www.ecb.europa.eu/stats/money/yc/html/index.en.html).

Osassa 4.8 esitellään euroalueen, Yhdysvaltojen ja Japanin osakeindeksejä.

HINNAT, TUOTANTO, KYSYNTÄ JA TYÖMARKKINAT

Tässä osassa kuvatut tilastot ovat suurimmaksi osaksi Euroopan komission (lähinnä Eurostatin) ja kansallisten tilastoviranomaisten tuottamia. Euroaluetta koskevat tiedot on saatu laskemalla yksittäisten jäsenvaltioiden tiedot yhteen. Tilastot ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Tilastot työvoimakustannusindekseistä, BKT:stä ja sen käytöstä, toimialakohtaisesta arvonlisäyksestä, teollisuustuotannosta, vähittäiskaupan myynnistä, henkilöautojen rekisteröinneistä ja työtuntien mukaan lasketusta työllisyydestä perustuvat työpäiväkorjattuihin tietoihin.

Euroalueen yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi YKHI (osan 5.1 taulukko 1) on saatavissa vuodesta 1995 lähtien. Se perustuu kansallisiin yhdenmukaistettuihin kuluttajahintaindekseihin, jotka lasketaan samoin menetelmin kaikissa euroalueen maissa. Tavara- ja palveluerien jaottelu perustuu yksilöllisen kulutuksen käyttötarkoituksen mukaiseen luokitukseen (COICOP/HICP). YKHI kattaa kotitalouksien lopulliset rahamääräiset kulutusmenot euroalueen muodostamalla talousalueella. Taulukossa esitetään kausivaihtelusta puhdistettuja YKHI-tietoja sekä EKP:n kokoamia YKHIin perustuvia koeluonteisia arvioita hallinnollisesti säännellyistä hinnoista.

Teollisuuden tuottajahintoja (osan 5.1 taulukko 2), tuotantoa ja liikevaihtoa sekä vähittäiskaupan myyntiä (osa 5.2) koskeviin tilastoihin sovelletaan 19.5.1998 annettua lyhyen aikavälin tilastoja koskevaa EU:n neuvoston asetusta (EY) N:o 1165/98[6]. Lyhyen aikavälin tilastojen laadinnassa on tammikuusta 2009 alkaen sovellettu tarkistettua tilastollista toimialaluokitusta (Nace Revision 2), josta säädetään 20.12.2006 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1893/2006 tilastollisen toimialaluokituksen NACE rev. 2 vahvistamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3037/90 ja tiettyjen eri tilastoaloja koskevien yhteisöjen asetusten muuttamisesta[7]. Teollisuuden tuottajahintoja ja teollisuustuotantoa koskevissa taulukoissa tuotteiden loppukäytön mukainen jaottelu vastaa ilman rakennusteollisuutta lasketun teollisuuden yhdenmukaistettua alajaottelua (NACE Revision 2 -luokat B–E) teollisuuden koontiryhmiin siten kuin 14.6.2007 annetussa komis-

5 Svensson L. E. (1994), ”Estimating and Interpreting Forward Interest Rates: Sweden 1992–1994”, CEPR Discussion Paper No 1051, Centre for Economic Policy Research, Lontoo.
6 EYVL L 162, 5.6.1998, s.1.
7 EUVL L 393, 30.12.2006, s. 1.

sion asetuksessa (EY) N:o 656/2007[8] on määritelty. Teollisuuden tuottajahinnat ovat tehtaanhintoja. Niihin sisältyvät välilliset verot lukuun ottamatta arvonlisäveroa ja muita vähennyskelpoisia veroja. Teollisuustuotanto kuvastaa arvonlisäystä kullakin toimialalla.

Osan 5.1 taulukossa 3 esitetyt kaksi muiden raaka-aineiden kuin energian hintaindeksiä kattavat samat raaka-aineet, mutta niissä on käytetty kahta eri painotusjärjestelmää: ensimmäinen perustuu euroalueen tuontiraaka-aineisiin (sarakkeet 2–4) ja toinen (sarakkeet 5–7) euroalueen arvioituun kotimaiseen kysyntään tai ”käyttöön”. Jälkimmäisessä otetaan huomioon kunkin raaka-aineen tuonti, vienti ja kotimainen tuotanto (yksinkertaistuksen vuoksi varastotietoja ei oteta huomioon, koska niiden oletetaan olevan suhteellisen vakaat tarkastelujaksolla). Tuonnin mukaan painotettu raaka-aineiden hintaindeksi soveltuu ulkomaisen kehityksen analysointiin, kun taas käytön mukaan painotetun indeksin avulla voidaan tarkastella erityisesti raaka-aineiden kansainvälisten hintapaineiden vaikutusta euroalueen inflaatioon. Käytöllä painotetut raaka-aineiden hintaindeksitiedot ovat koeluonteisia tietoja. Yksityiskohtaisempia tietoja EKP:n raaka-aineiden hintaindeksien laatimisesta saa Kuukausikatsauksen joulukuun 2008 numeron kehikosta 1.

Työvoimakustannusindeksit (osan 5.1 taulukko 5) mittaavat muutoksia teollisuuden (ml. rakentaminen) ja markkinaehtoisten palvelujen työvoimakustannuksissa työtuntia kohden. Indeksien tilastointimenetelmät perustuvat 27.2.2003 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EY) N:o 450/2003 työvoimakustannusindekseistä[9] ja sen täytäntöönpanosta 7.7.2003 annettuun komission asetukseen (EY) N:o 1216/2003[10]. Euroalueen työvoimakustannusindeksistä on saatavissa tietoja jaoteltuna työvoimakustannuserittäin (”palkat ja palkkiot” ja ”työnantajan sosiaaliturvamaksut” plus työnantajan maksamat verot miinus tukipalkkiot) ja toimialoittain. EKP laskee sopimuspalkkaindikaattorin (osan 5.1 taulukon 5 lisätieto) yhdenmukaistamattomien ja kansallisiin määritelmiin perustuvien tietojen perusteella.

Yksikkötyökustannukset (osan 5.1 taulukko 4), BKT ja sen erät (osan 5.2 taulukot 1 ja 2), BKT:n deflaattorit (osan 5.1 taulukko 3) ja työllisyystilastot (osan 5.3 taulukko 1) perustuvat EKT 95:n[11] mukaisiin kansantalouden tilinpidon neljännesvuositilastoihin. EU 95:tä muutettiin 10.8.2010 annetulla komission asetuksella (EU) N:o 715/2010[12], jolla otettiin käyttöön tilastollisen toimialaluokituksen päivitys NACE Revision 2. Euroalueen kansantalouden tillinpitotiedot julkaistiin päivitetyn luokituksen mukaisesti ensimmäisen kerran joulukuussa 2011.

Teollisuuden uudet tilaukset (osan 5.2 taulukko 4) mittaavat tarkastelujaksolla vastaanotettuja tilauksia teollisuusaloilla, joiden tuotanto perustuu pääasiassa uusiin tilauksiin. Näitä ovat mm. tekstiili-, sellu- ja paperiteollisuus, kemian- ja metalliteollisuus sekä pääomahyödykkeiden ja kestävien kulutustavaroiden valmistus. Tiedot lasketaan käypien hintojen perusteella.

Teollisuuden ja vähittäiskaupan liikevaihdon indeksit (osan 5.2 taulukko 4) mittaavat liikevaihtoa, johon sisältyvät kaikki tarkastelujaksolla laskutetut tullit ja verot lukuun ottamatta arvonlisäveroa. Vähittäiskaupan liikevaihto kattaa kaiken vähittäiskaupan (pl. moottoriajoneuvojen ja -pyörien myynti) sekä polttoaineiden vähittäiskaupan. Uusien henkilöautojen rekisteröinnit kattavat sekä yksityiskäyttöön että muuhun kuin yksityiskäyttöön tarkoitettujen autojen rekisteröinnit.

8 EUVL L 155, 15.6.2007, s. 3.
9 EUVL L 69, 13.3.2003, s. 1.
10 EUVL L 169, 8.7.2003, s. 37.
11 EUVL L 310, 30.11.1996, s. 1.
12 EUVL L 210, 11.8.2010, s. 1.

Kvalitatiiviset suhdannekyselytiedot (osan 5.2 taulukko 5) perustuvat yrityksiä ja kuluttajia koskeviin Euroopan komission suhdannekyselyihin.

Työttömyysastetilastot (osan 5.3 taulukko 4) ovat Kansainvälisen työjärjestön (ILO) ohjeiden mukaisia. Ne kuvaavat aktiivisten työnhakijoiden osuutta työvoimasta ja niissä käytetään yhdenmukaistettuja kriteerejä ja määritelmiä. Työttömyysasteen laskemisessa käytetyt työvoiman määrää koskevat arviot poikkeavat osassa 5.3 esitetyistä yhteenlasketuista työllisyys- ja työttömyysluvuista.

JULKINEN TALOUS

Osissa 6.1–6.5 esitetään euroalueen julkisen talouden rahoitusasema. Tiedot on suurimmaksi osaksi konsolidoitu ja ne perustuvat EKT 95:een. EKP laatii osissa 6.1–6.3 olevat euroalueen vuosittaiset aggregaattitilastot kansallisten keskuspankkien toimittamien yhdenmukaistettujen tietojen perusteella, ja tilastoja päivitetään säännöllisesti. Tämän vuoksi euroalueen maiden julkisen talouden alijäämää ja velkaa koskevat vuotuiset aggregaattitiedot voivat poiketa Euroopan komission julkaisemista tiedoista. EKP laatii euroalueen neljännesvuosittaiset aggregaattitilastot osissa 6.4 ja 6.5 Eurostatin tilastojen ja kansallisten tietojen perusteella.

Osassa 6.1 esitetään vuosittaiset tilastot julkisyhteisöjen tuloista ja menoista 10.7.2000 annetussa Euroopan komission asetuksessa N:o 1500/2000[13] esitettyjen määritelmien mukaisesti. Asetuksella muutetaan EKT 95:tä. Osassa 6.2 esitetään julkisen talouden konsolidoitu bruttovelka nimellisarvoisena siten kuin liiallisia alijäämiä koskevasta menettelystä määrätään Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa. Osissa 6.1 ja 6.2 esitetään yhteenvedot euroalueen yksittäisten maiden tiedoista, koska ne ovat vakaus- ja kasvusopimuksen kannalta tärkeitä. Yksittäisten euroalueen maiden ali-/ylijäämää koskevat tiedot vastaavat tietoja, jotka esitetään liiallisia alijäämiä koskevassa menettelyssä koodilla ”B9”, sellaisena kuin se on määritelty Euroopan komission asetuksessa (EY) N:o 479/2009 EKT 95:een tehtävien viittausten osalta. Osassa 6.3 esitetään julkisen talouden velan muutos. Julkisen velan muutoksen ja julkisen talouden alijäämän erotus (eli alijäämä-/velkaoikaisut) johtuu pääasiassa julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutoksista ja valuutan arvostusmuutosten vaikutuksista. Osassa 6.4 esitetään kausivaihtelusta puhdistamattomia neljännesvuositietoja julkisyhteisöjen tuloista ja menoista niiden määritelmien mukaisesti, jotka on esitetty 10.6.2002 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1221/2002[14] julkisyhteisöjen neljännesvuositilinpidosta. Osassa 6.5 esitetään neljännesvuositietoja julkisen talouden konsolidoidusta bruttovelasta, alijäämä-/velkaoikaisuista ja julkisesta lainanottotarpeesta. Nämä tilastot kootaan käyttämällä kansallisten keskuspankkien tietoja ja tietoja, jotka jäsenvaltiot toimittavat asetuksien (EY) N:o 501/2004 ja (EY) N:o 1222/2004 mukaisesti.

ULKOMAISET TALOUSTOIMET JA VARALLISUUS

Maksutasetta ja ulkomaista varallisuusasemaa koskevien tilastojen (osat 7.1–7.4) käsitteet ja määritelmät ovat yleisesti IMF:n maksutasekäsikirjan (5. laitos, lokakuu 1993), 16.7.2004 annettujen Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksia koskevien suuntaviivojen (EKP/2004/ 15)[15] ja näiden suuntaviivojen muuttamisesta 31.5.2007 annettujen suuntaviivojen (EKP/ 2007/3)[16] mukaisia. Lisä-

13 EYVL L 172, 12.7.2000, s. 3.
14 EYVL L 179, 9.7.2002, s. 1.
15 EUVL L 354, 30.11.2004, s. 34.
16 EUVL L 159, 20.6.2007, s. 48.

tietoja näiden euroalueen tilastojen laadintamenetelmistä ja lähteistä saa EKP:n julkaisusta ”European Union balance of payments/international investment position statistical methods” (toukokuu 2007) ja seuraavien työryhmien raporteista: Task Force on Portfolio Investment Collection Systems (kesäkuu 2002), Task Force on Portfolio Investment Income (elokuu 2003) ja Task Force on Foreign Direct Investment (maaliskuu 2004). Kaikki asiakirjat ovat ladattavissa EKP:n verkkosivuilta. Myös näitä tilastoja koskeva EKP:n ja Euroopan komission (Eurostat) Task Force on Quality -työryhmän raportti (heinäkuu 2004) on saatavissa raha-, rahoitus- ja maksutasetilastokomitean verkkosivuilta (www.cmbf.org). EKP:n verkkosivuilta on ladattavisa työryhmän suosituksiin perustuva maksutasetta ja ulkomaista varallisuusasemaa koskevien tilastojen vuosittainen laaturaportti, joka noudattaa huhtikuussa 2008 julkaistuja EKP:n tilastojen laatuun liittyviä perusperiaatteita.

EKP:n neuvosto antoi 9.12.2011 suuntaviivat ulkomaisia tilastoja koskevista Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksista (EKP/2011/23).[17] Suuntaviivoissa määrätään uusista ulkomaisia tilastoja koskevista raportointivaatimuksista, jotka johtuvat lähinnä menetelmämuutoksista IMF:n maksutasekäsikirjan kuudenteen laitokseen (BPM6). EKP alkaa julkistaa kyseisten suuntaviivojen ja BPM6:n mukaisia euroalueen maksutaseen, ulkomaisen varallisuusaseman ja valuuttavarannon tilastoja historiatietoineen vuonna 2014.

Osien 7.1 ja 7.4 taulukoissa noudatetaan IMF:n maksutasekäsikirjan merkintätapaa: vaihtotaseessa ja pääomansiirtojen taseessa merkitään ylijäämä plussalla, kun taas rahoitustaseessa plusmerkki tarkoittaa velkojen kasvua tai saamisten vähentymistä. Osan 7.2 taulukoissa sekä tulot että menot on esitetty plusmerkkisinä. Helmikuun 2008 Kuukausikatsauksesta lähtien osan 7.3 taulukot on esitetty uudella jaottelulla, jotta taseen ja ulkomaisen varallisuusaseman ja niihin liittyvien kasvuvauhtien tiedot voidaan esittää yhdessä. Uusissa taulukoissa varallisuusaseman kasvua vastaavat tuloihin ja menoihin liittyvät taloustoimet näytetään plusmerkkisinä.

Euroalueen maksutasetilastot on laatinut EKP. Tuoreimmat kuukausihavainnot ovat ennakkotietoina. Tietoja tarkistetaan, kun seuraavaa kuukautta koskevat luvut tai yksityiskohtainen neljännesvuosittainen maksutase julkistetaan. Aiempia tietoja tarkistetaan aika ajoin ja jos lähdeaineiston kokoamismenetelmät muuttuvat.

Osan 7.2 taulukossa 1 esitetään myös kausivaihtelusta puhdistettuja vaihtotasetietoja. Luvut on soveltuvin osin korjattu työpäivien määrän vaihtelusta ja karkauspäivän ja/tai pääsiäislomien vaikutuksista. Osan 7.2 taulukossa 3 ja osan 7.3 taulukossa 9 on euroalueen maksutaseen ja ulkomaisen varallisuusaseman maakohtainen erittely. Tiedot ilmoitetaan tärkeimmistä kauppakumppaneista yksitäin tai ryhmänä, ja lisäksi erotellaan euroalueen ulkopuoliset EU-maat ja EU:n ulkopuoliset maat tai alueet. Taulukoissa esitetään myös taloustoimet ja varallisuusasema EU:n toimielimiin ja kansainvälisiin organisaatioihin nähden (EKP:tä ja IMF:ää lukuun ottamatta EU:n toimielimet käsitetään tilastollisista syistä euroalueen ulkopuolisiksi riippumatta niiden fyysisestä sijainnista). Vastaavat tiedot annetaan myös offshore-rahoituskeskuksista. Tiedot eivät kata arvopaperisijoitusten velkoja, johdannaisia eivätkä valuuttavarantoa. Erillisiä tietoja ei myöskään esitetä pääomakorvauksista Brasiliaan, Kiinaan, Intiaan ja Venäjälle. Maakohtaista erittelyä käsitellään helmikuun 2005 Kuukausikatsauksen artikkelissa ”Euro area balance of payments and international investment position vis-à-vis main counterparts”.

Euroalueen rahoitustasetta ja ulkomaista varallisuusasemaa koskevat tiedot osassa 7.3 on saatu laskemalla yhteen euroalueen jäsenmaiden taloustoimet sekä saamiset ja velat euroalueen ulkopuolella oleviin nähden eli euroaluetta käsitellään yhtenä taloudellisena kokonaisuutena (ks. myös Kuukausikatsauksen joulukuun 2002 numeron kehikko 9, tammikuun 2007 numeron kehikko 5 ja tammikuun

17 EUVL L 65, 3.3.2012, s. 1.

2008 numeron kehikko 6). Ulkomainen varallisuusasema on laskettu käyttäen tämänhetkisiä markkinahintoja. Poikkeuksena ovat suorat sijoitukset, joissa noteeraamattomien osakkeiden ja muiden sijoitusten (esim. lainat ja talletukset) tiedot perustuvat kirjanpitoarvoihin. Ulkomaisen varallisuusaseman neljännesvuositilastot laaditaan samojen menetelmien perusteella kuin vastaavat vuositilastot. Koska jotkin tietolähteet eivät ole käytettävissä neljännesvuosittain (tai ovat saatavissa viipeellä), ulkomaisen varallisuusaseman neljännesvuositilastot estimoidaan osittain rahoitustaloustoimien, omaisuushintojen ja valuuttakehityksen perusteella.

Osan 7.3 taulukossa 1 on yhteenveto euroalueen ulkomaisesta varallisuusasemasta ja maksutaseen rahoitustaloustoimista. Ulkomaisen varallisuusaseman vuosimuutosten erittely saadaan soveltamalla ulkomaisen varallisuuden muihin kuin taloustoimista johtuviin muutoksiin tilastollista mallia ja hyödyntämällä saamisten ja velkojen maa- ja valuuttajakaumasta saatavia tietoja ja eri rahoitusvarojen hintaindeksejä. Taulukon sarake 5 kuvaa euroalueella olevien suoria sijoituksia ulkomaille, sarake 6 suoria sijoituksia ulkomailta euroalueelle.

Osan 7.3 taulukossa 5 erittely ”lainat” ja ”käteinen ja talletukset” perustuu euroalueen ulkopuolisten vastapuolten sektoriin, eli saamiset euroalueen ulkopuolisilta pankeilta luokitellaan talletuksiksi ja saamiset muilta euroalueen ulkopuolisilta vastapuolilta kuin pankeilta luokitellaan lainoiksi. Jaottelu vastaa muissa tilastoissa (esim. rahalaitosten konsolidoitu tase) käytettyä jaottelua ja on IMF:n maksutasekäsikirjan ohjeiden mukainen.

Eurojärjestelmän valuuttavarantojen ja niihin liittyvien saamisten ja velkojen kannat esitetään osan 7.3 taulukossa 7. Kattavuus- ja arvostuserojen vuoksi luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia eurojärjestelmän viikkotaseen tietojen kanssa. Taulukon 7 tiedot ovat valuuttavarannon ja valuuttamääräisen likviditeetin raportointimallin mukaisia. Eurojärjestelmän valuuttavarantoon sisältyvissä varoissa otetaan huomioon euroalueen muuttuva kokoonpano. Ennen euroalueeseen liittymistä maiden kansallisten keskuspankkien varat sisältyvät arvopaperisijoituksiin (arvopaperien osalta) tai muihin sijoituksiin (muiden saamisten osalta). Eurojärjestelmän kultavarantojen muutokset (sarake 3) johtuvat 26.9.1999 tehdyn ja 27.9.2009 päivitetyn keskuspankkien kultasopimuksen ehtojen mukaisesti tehdyistä kullan ostoista ja myynneistä. Lisätietoja eurojärjestelmän valuuttavarantojen tilastoinnista on julkaisussa ”Statistical treatment of Eurosystem’s international reserves” (lokakuu 2000), joka on ladattavissa EKP:n verkkosivuilta. Verkkosivuilla on myös kattavia valuuttavarannon ja valuuttamääräisen likviditeetin raportointimallin mukaisia tietoja.

Osan 7.3 taulukossa 8 esitetään euroalueen bruttovelka euroalueen ulkopuolisille. Tiedot ovat kantatietoja ja kuvaavat tosiasiallista velkaa, jota on lyhennettävä ja/tai jonka korkoa on maksettava yhden tai useamman kerran tulevaisuudessa (ne eivät siis kuvaa vastuusitoumuksia). Tiedot on jaoteltu vaateittain ja institutionaalisen sektorin mukaan.

Osassa 7.4 on euroalueen maksutaseen rahataloudellinen esitys. Siinä kuvataan muiden kuin rahalaitosten taloustoimia, jotka heijastavat rahalaitosten ulkomaisia nettomääräisiä taloustoimia. Muiden kuin rahalaitosten taloustoimiin sisältyy maksutaseen taloustoimia, joista ei ole saatavissa sektorikohtaista erittelyä. Nämä koskevat vaihtotasetta ja pääomansiirtoja (sarake 2) sekä johdannaisia (sarake 11). Ajantasainen metodologinen selvitys euroalueen maksutaseen rahataloudellisesta esityksestä on EKP:n verkkosivujen osassa ”Statistics”. Ks. myös kesäkuun 2003 Kuukausikatsauksen kehikko 1.

Osassa 7.5 esitetään euroalueen tavaroiden ulkomaankauppatietoja. Tilastotietojen lähde on Eurostat. Arvoa ja määräindeksejä koskevat tiedot on puhdistettu kausivaihtelusta ja työpäivien määrän muutoksista. Osan 7.5 taulukon 1 sarakkeiden 4–6 ja 9–11 tuoteryhmäerittely noudattaa Broad Economic

Categories -luokitusta ja vastaa kansantalouden tilipidon mukaista perusjaottelua. Teollisuustuotteet (sarakkeet 7 ja 12) ja öljy (sarake 13) on määritelty luokituksen SITC Rev. 4 mukaisesti. Maantieteellisessä jaottelussa (osan 7.5 taulukko 3) euroalueen tärkeimmät kauppakumppanit esitetään joko maittain tai ryhmittäin. Kiina ei sisällä Hongkongia. Määritelmien, luokittelun, kattavuuden ja kirjausajankohdan erojen vuoksi ulkomaankauppatilastot eivät etenkään tuonnin osalta ole täysin verrattavissa maksutasetilastojen tavarakaupan eriin (osat 7.1 ja 7.2). Ero selittyy osittain sillä, että ulkomaankaupan tilastoissa vakuutus ja rahti on laskettu mukaan tavaroiden tuonnin arvoon.

Osan 7.5 taulukossa 2 esitetyt teollisuuden tuontihinnat ja teollisuustuottajien vientihinnat (tai muuta kuin kotimaanmarkkinoita koskevat teollisuuden tuottajahinnat) esiteltiin 6.7.2005 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1158/2005 neuvoston asetuksen (EY) N:o 1165/98 muuttamisesta. Asetus muodostaa pääasiallisen oikeusperustan lyhyen aikavälin tilastoille. Teollisuuden tuontihintojen indeksi kattaa euroalueen ulkopuolelta tuodut teollisuustuotteet, jotka kuuluvat Euroopan talousyhteisön toimialoittaisen tuoteluokituksen (CPA) pääluokkiin B–E. Se käsittää kaikki muut institutionaaliset tuontisektorit paitsi kotitaloudet, julkisyhteisöt ja voittoa tavoittelemattomat yhteisöt. Indeksi kuvastaa kulut, vakuutuksen ja rahdin käsittävää cif-hintaa ilman tuontitulleja ja veroja ja viittaa tuotteiden omistusoikeuden siirtymishetkellä kirjattuihin tosiasiallisiin euromääräisiin transaktioihin. Teollisuustuottajien vientihinnat kattavat kaikki euroalueen tuottajien suoraan euroalueen ulkopuolisille markkinoille viemät teollisuustuotteet, jotka kuuluvat NACE Revision 2:n pääluokkiin B–E. Hinnat eivät sisällä tukkukauppiaiden vientiä eivätkä jälleenvientiä. Indeksit kuvastavat euroalueen rajalla laskettua euromääräistä fob-hintaa (vapaasti aluksessa) ja sisältävät välilliset verot lukuun ottamatta arvonlisäveroa ja muita vähennyskelpoisia veroja. Teollisuuden tuontihinnat ja teollisuustuottajien vientihinnat ovat saatavilla jaoteltuina teollisuuden koontiryhmiin, jotka on määritelty 14.6.2007 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 656/2007. Lisätietoja saa joulukuun 2008 Kuukausikatsauksen kehikosta 11.

VALUUTTAKURSSIT

Osassa 8.1 esitetään EKP:n laskemat euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit. Indeksit perustuvat euron ja euroalueen kauppakumppanimaiden valuuttojen välisten kahdenvälisten kurssien painotettuihin keskiarvoihin. Positiivinen muutos merkitsee euron vahvistumista. Painot perustuvat teollisuustuotteiden kaupankäyntitilastoihin vuosilta 1995–1997, 1998–2000, 2001–2003, 2004–2006 ja 2007–2009 ja niissä on otettu huomioon kolmansien markkinoiden vaikutus. Euron efektiiviset valuuttakurssi-indeksit saadaan ketjuttamalla näiden viiden jakson kauppapainoihin perustuvat indikaattorit kunkin kolmivuotisjakson lopussa. Indeksin perusjaksona on vuoden 1999 ensimmäinen neljännes. Euroalueen kauppakumppanimaista muodostettuun EER 20 -ryhmään (EER on lyhenne sanoista effective exchange rate eli efektiivinen valuuttakurssi) kuuluvat 10 euroalueen ulkopuolista EU:n jäsenvaltiota sekä Australia, Etelä-Korea, Hongkong, Japani, Kanada, Kiina, Norja, Singapore, Sveitsi ja Yhdysvallat. EER 40 -ryhmään kuuluvat EER 20 -ryhmän maiden lisäksi seuraavat maat: Algeria, Argentiina, Brasilia, Chile, Etelä-Afrikka, Filippiinit, Indonesia, Intia, Islanti, Israel, Kroatia, Malesia, Marokko, Meksiko, Taiwan, Thaimaa, Turkki, Uusi-Seelanti, Venezuela ja Venäjä. Reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit on laskettu käyttämällä kuluttajahintaindeksejä, tuottajahintaindeksejä, BKT:n deflaattoreita sekä tehdasteollisuuden ja koko talouden yksikkötyökustannuksia.

Yksityiskohtaisempia tietoja efektiivisten valuuttakurssien laskemisesta on EKP:n kotisivuilla valuuttakursseja käsittelevien tilastosivujen osassa sekä EKP:n Occasional Paper Series -sarjan julkaisussa nro 13 (”Revisiting the effective exchange rates of the euro”, M. Schmitz, M. De Clercq, M. Firoda, B. Lauro ja C. Pinheiro, kesäkuu 2012). Julkaisu on ladattavissa EKP:n verkkosivuilta.

Osassa 8.2 esitetyt valuuttakurssit ovat päivittäin julkaistujen viitekurssien kuukausittaisia keskiarvoja. Islannin kruunun tuorein kurssi on ajalta 3.12.2008, jolloin 1 euro oli 290,0 Islannin kruunua.

TALOUDELLINEN KEHITYS EUROALUEEN ULKOPUOLELLA

EU:n muita jäsenvaltioita koskevat tilastot (osa 9.1) noudattavat samoja periaatteita kuin euroalueen tilastot. Vaihtotase ja pääomansiirtojen tase sekä ulkomainen bruttovelka sisältää myös erillisyhtiöiden tiedot. Yhdysvaltoja ja Japania koskevat tilastot osassa 9.2 perustuvat kansallisiin lähteisiin.

EUROJÄRJESTELMÄN RAHAPOLIITTISET TOIMENPITEET[1]

14.1., 4.2.2010

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %.

4.3.2010

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää huutokauppamenettelyistä ja toteuttamistavoista, joita tullaan noudattamaan sen rahoitusoperaatioissa 12.10.2010 asti. Näihin sisältyy paluu vaihtuvakorkoisiin huutokauppoihin kolmen kuukauden pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 28.4.2010.

8.4., 6.5.2010

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %.

10.5.2010

EKP:n neuvosto päättää useista toimista, joilla pyritään tasaamaan rahoitusmarkkinoilla ilmenneitä vakavia jännitteitä. Etenkin se päättää ryhtyä toteuttamaan interventioita euroalueen yksityisen ja julkisen sektorin velkapaperimarkkinoilla (arvopaperimarkkinoita koskeva ohjelma, Securities Markets Programme). Lisäksi neuvosto päättää, että touko- ja kesäkuussa 2010 säännölliset kolmen kuukauden pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot suoritetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.

10.6.2010

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %. Lisäksi se päättää, että vuoden 2010 kolmannella neljänneksellä säännölliset kolmen kuukauden pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot suoritetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.

8.7., 5.8.2010

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %.

1 Luettelot eurojärjestelmän rahapoliittisista toimenpiteistä vuosina 1999–2009 löytyvät EKP:n vuosikertomuksista näiltä vuosilta.

2.9.2010

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää huutokauppamenettelyistä ja toteuttamistavoista, joita tullaan noudattamaan sen rahoitusoperaatioissa 18.1.2011 asti. Etenkin se päättää, että kolmen kuukauden pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot suoritetaan kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.

7.10., 4.11.2010

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %.

2.12.2010

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää huutokauppamenettelyistä ja toteuttamistavoista, joita tullaan noudattamaan sen rahoitusoperaatioissa 12.4.2011 asti. Etenkin se päättää, että rahoitusoperaatiot suoritetaan edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.

13.1., 3.2.2011

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %.

3.3.2011

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää huutokauppamenettelyistä ja toteuttamistavoista, joita tullaan noudattamaan sen rahoitusoperaatioissa 12.7.2011 asti. Etenkin se päättää, että rahoitusoperaatiot suoritetaan edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.

7.4.2011

EKP:n neuvosto päättää nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 13.4.2011. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,00 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 0,50 prosenttiin 13.4.2011 lähtien.

5.5.2011

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,25 %, maksuvalmiusluoton korko 2,00 % ja talletuskorko 0,50 %.

9.6.2011

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,25 %, maksuvalmiusluoton korko 2,00 % ja talletuskorko 0,50 %. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää huutokauppamenettelyistä ja toteuttamistavoista, joita tullaan noudattamaan sen rahoitusoperaatioissa 11.10.2011 asti. Etenkin se päättää, että rahoitusoperaatiot suoritetaan edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.

7.7.2011

EKP:n neuvosto päättää nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,50 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 13.7.2011. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,25 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 0,75 prosenttiin 13.7.2011 lähtien.

4.8.2011

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,50 %, maksuvalmiusluoton korko 2,25 % ja talletuskorko 0,75 %. Se päättää myös useista toimista joillakin rahoitusmarkkinoilla uudelleen ilmenneiden jännitteiden lievittämiseksi. Se päättää erityisesti, että eurojärjestelmä toteuttaa ylimääräisen likviditeettiä lisäävän pitempiaikaisen rahoitusoperaation, jonka maturiteetti on noin kuusi kuukautta. Operaatio toteutetaan kiinteäkorkoisena huutokauppana, jossa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää huutokauppamenettelyistä ja toteuttamistavoista, joita tullaan noudattamaan sen rahoitusoperaatioissa 17.1.2012 asti. Etenkin se päättää, että rahoitusoperaatiot suoritetaan edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.

8.9.2011

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,50 %, maksuvalmiusluoton korko 2,25 % ja talletuskorko 0,75 %.

6.10.2011

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,50 %, maksuvalmiusluoton korko 2,25 % ja talletuskorko 0,75 %. Lisäksi EKP:n neuvosto tekee päätöksiä rahoitusoperaatioista ajanjaksolla, joka alkaa lokakuusta 2011 ja päättyy 10.7.2012. Tänä aikana toteutetaan kaksi pitempiaikaista rahoitusoperaatiota. Lokakuussa toteutettavan operaation maturiteetti on noin 12 kuukautta ja joulukuussa toteutettavan noin 13 kuukautta. EKP:n neuvosto päättää myös, että

kaikki rahoitusoperaatiot toteutetaan edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti. Edelleen EKP:n neuvosto päättää käynnistää uuden katettujen joukkolainojen osto-ohjelman marraskuussa 2011.

3.11.2011

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 9.11.2011. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,00 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 0,50 prosenttiin 9.11.2011 lähtien.

8.12.2011

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,00 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 14.12.2011. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,75 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 0,25 prosenttiin 14.12.2011 lähtien. EKP:n neuvosto päättää myös uusista epätavanomaisista toimista. Se päättää 1) toteuttaa kaksi pitempiaikaista rahoitusoperaatiota, jotka ovat maturiteetiltaan noin kolme vuotta, 2) lisätä vakuuksien saatavuutta, 3) pienentää varantoprosentin 1 prosenttiin ja 4) lopettaa toistaiseksi hienosäätöoperaatiot, joita on toteutettu kunkin pitoajanjakson viimeisenä päivänä.

12.1.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %.

9.2.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %. Se myös hyväksyy kansalliset kelpoisuusvaatimukset ja riskienhallintatoimet, joiden myötä eräät maat voivat tilapäisesti ottaa eurojärjestelmän luottooperaatioiden vakuudeksi lisää lainasaamisia.

8.3., 4.4., 3.5.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %.

6.6.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 1,00 %, maksuvalmiusluoton korko 1,75 % ja talletuskorko 0,25 %. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää huutokauppamenettelyistä ja toteuttamistavoista, joita tullaan noudattamaan sen rahoitusoperaatioissa 15.1.2013 asti.

Etenkin se päättää, että rahoitusoperaatiot suoritetaan edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.

5.7.2012

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 0,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 11.7.2012. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 1,50 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 0,00 prosenttiin 11.7.2012 lähtien.

2. 8.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 0,75 %, maksuvalmiusluoton korko 1,50 % ja talletuskorko 0,00 %.

6.9.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 0,75 %, maksuvalmiusluoton korko 1,50 % ja talletuskorko 0,00 %. EKP:n neuvosto päättää myös toteutustavoista, joita tullaan soveltamaan rahapoliittisissa suorissa kaupoissa (Outright Monetary Transactions, OMTs) euroalueen valtioiden joukkolainojen jälkimarkkinoilla.

4. 10., 8.11.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 0,75 %, maksuvalmiusluoton korko 1,50 % ja talletuskorko 0,00 %.

6.12.2012

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 0,75 %, maksuvalmiusluoton korko 1,50 % ja talletuskorko 0,00 %. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää huutokauppamenettelyistä ja toteuttamistavoista, joita tullaan noudattamaan sen rahoitusoperaatioissa 9.7.2013 asti. Etenkin se päättää, että rahoitusoperaatiot suoritetaan edelleen kiinteäkorkoisina huutokauppoina, joissa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti.

10.1., 7.2., 7.3.2013

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korko on edelleen 0,75 %, maksuvalmiusluoton korko 1,50 % ja talletuskorko 0,00 %.

TARGET-JÄRJESTELMÄ

TARGET2-järjestelmällä[1] on keskeinen merkitys euroalueen rahamarkkinoiden yhdentymisessä, joka puolestaan on yhteisen rahapolitiikan tehokkaan toteutuksen edellytys. Se myös edistää alueen rahoitusmarkkinoiden yhdentymistä. Yli 4 400 liikepankkia sekä 23 kansallista keskuspankkia käyttää TARGET2-järjestelmää omien tai asiakkaidensa maksutoimeksiantojen toteuttamiseen. Järjestelmän välityksellä tavoitetaan lähes 60 000 pankkia (mukana sivukonttorit ja tytäryhtiöt) ja kaikki niiden asiakkaat ympäri maailmaa. TARGET2-järjestelmässä käsitellään sekä suuria että kiireellisiä maksuja, kuten maksuja, joita tarvitaan katteensiirtoon muissa pankkien välisissä maksujärjestelmissä (esim. jatkuva linkitetty katteensiirtojärjestelmä [Continuous Linked Settlement, CLS] tai EURO1), samoin kuin raha- ja valuuttamarkkina- sekä arvopaperikauppojen katteensiirtoon. Järjestelmän kautta välitetään myös pieniä asiakasmaksuja. TARGET2-järjestelmässä maksut toimitetaan lopullisesti saman päivän aikana. Varat hyvitetään järjestelmän osapuolen tilille, ja ne ovat heti käytettävissä muihin maksuihin.

TARGET2-MAKSULIIKENNE

Vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä TARGET2-järjestemässä välitettiin 23 167 441 maksua, ja niiden yhteenlaskettu arvo oli 139 527 miljardia euroa. Pankkipäivää kohti maksuja välitettiin keskimäärin 361 991, ja niiden päivittäinen keskimääräinen arvo oli 2 180 miljardia euroa. TARGET2-maksuliikenteen vilkkain päivä viimeisellä neljänneksellä oli 21.12.2012, jolloin välitettiin yhteensä 529 618 maksua. TARGET2 on edelleen merkittävin suuria euromääräisiä maksuja välittävä järjestelmä, sillä sen markkinaosuus oli määrällä mitattuna 58 % ja maksujen arvolla mitattuna 91 %. TARGET2-järjestelmän markkinaosuuden koko vahvistaa käsitystä, että pankit suosivat maksujen toimittamista keskuspankkirahassa erityisesti markkinahäiriöiden aikana. Pankkien välisten maksujen osuus kaikkien TARGET2-maksujen määrästä oli 39 % ja arvosta 93 %. Pankkien välisen maksun keskimääräinen arvo oli 14,4 miljoonaa euroa ja asiakasmaksun 0,7 miljoonaa euroa. Kaikista TARGET2-maksuista 69 % oli arvoltaan alle 50 000 euroa, kun taas yli miljoonan euron maksuja oli 11 %. Päivittäin välitettiin keskimäärin 259 yli miljardin euron maksua. Kaikki luvut ovat pysyneet jokseenkin muuttumattomina edelliseen neljännekseen verrattuna.

Päivänsisäinen vaihtelu

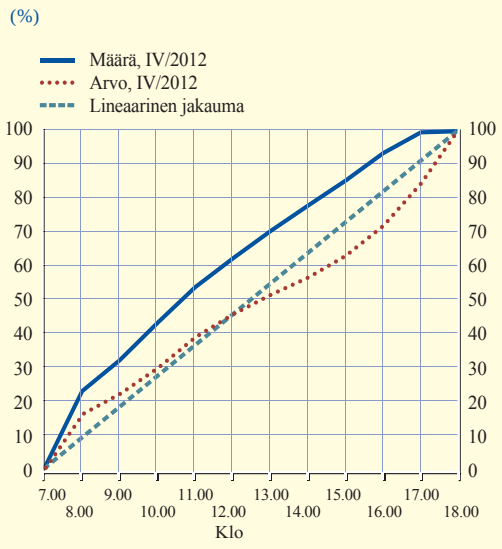

Lähde: EKP.

MAKSUJEN MÄÄRÄN JA ARVON PÄIVÄNSISÄINEN VAIHTELU

TARGET2-maksuliikenteen päivänsisäinen vaihtelu eli maksujen päivittäinen määrä ja arvo prosentteina pankkipäivän aikana vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä käyvät ilmi oheisesta kuviosta. Maksujen määrää kuvaava käyrä on huomattavasti korkeammalla kuin lineaarinen jakauma. Määrällä mitattuna 71 % maksuista on jo toimitettu kello 13.00 Keski-Euroopan aikaa, ja tuntia ennen järjestelmän sulkeutumista näiden maksujen osuus on 99,7 %. Maksujen määrää kuvaava käyrä on lähellä lineaarista jakaumaa päivän puoliväliin asti, jolloin arvolla mitattuna noin 53 % maksuista on toimitettu. Tämän jälkeen käyrä siirtyy alle lineaarisen jakauman,

1 TARGET2 on toisen sukupolven TARGET-järjestelmä, joka otettiin käyttöön vuonna 2007.

mikä viittaa siihen, että suurimmat maksut toimitetaan lähellä TARGET2-järjestelmän sulkemisaikaa. Nämä maksut itse asiassa vastaavat talletusmahdollisuuden käyttöä, sillä se oli tarkastelujakson aikana merkittävää.

TARGET2-JÄRJESTELMÄN KÄYTETTÄVYYS JA TOIMIVUUS

Vuoden 2012 viimeisellä neljänneksellä TARGET2-järjestelmän käytettävyysaste oli 100 %. Käytettävyysasteen laskennassa on otettu huomioon häiriöt, jotka estävät maksujen suorittamisen kymmenen minuuttia tai sitä pidemmän ajan TARGET2-järjestelmän aukioloaikana klo 7.00–18.45. Maksuista 99,96 % toimitettiin alle viidessä minuutissa. Siten järjestelmä täytti kaikki sille asetetut vaatimukset.

Taulukko 1. TARGET2:ssa ja EURO 1:ssa käsitellyt maksumääräykset: maksutapahtumien määrä

(maksujen lukumäärä)

	2011 IV	2012 I	2012 II	2012 III	2012 IV
TARGET2					
Yhteensä	22 935 865	22 636 610	22 565 695	22 301 632	23 167 441
Päiväkeskiarvo	358 373	359 311	363 963	343 102	361 991
EURO 1 (EBA Clearing)					
Yhteensä	16 637 217	16 757 278	16 900 076	16 269 790	16 667 334
Päiväkeskiarvo	259 957	257 804	272 582	250 304	260 427

Taulukko 2. TARGET2:ssa ja EURO 1:ssa käsitellyt maksumääräykset: maksutapahtumien arvo

(miljardia euroa)

	2011 IV	2012 I	2012 II	2012 III	2012 IV
TARGET2					
Yhteensä	169 681	177 680	170 300	146 625	139 527
Päiväkeskiarvo	2 651	2 820	2 747	2 256	2 180
EURO 1 (EBA Clearing)					
Yhteensä	16 322	17 215	16 099	15 289	12 988
Päiväkeskiarvo	247	269	248	247	203

EUROOPAN KESKUSPANKIN JULKAISUT

EKP:llä on erityyppisiä julkaisuja, joissa kerrotaan sen ydintoiminnoista: rahapolitiikasta, tilastoista, maksujärjestelmistä ja arvopaperikaupan selvitysjärjestelmistä, rahoitusjärjestelmän vakaudesta ja valvonnasta, kansainvälisestä ja eurooppalaisesta yhteistyöstä sekä oikeudellisista kysymyksistä. Esimerkkejä EKP:n julkaisuista:

LAKISÄÄTEISET JULKAISUT

– Vuosikertomus
– Lähentymisraportti
– Kuukausikatsaus

TUTKIMUSJULKAISUJA

– Legal Working Paper Series -julkaisusarja
– Occasional Paper Series -julkaisusarja
– Research Bulletin -julkaisusarja
– Working Paper Series -julkaisusarja

MUITA JULKAISUJA

– EKP:n rahapolitiikka
– Enhancing monetary analysis (rahatalouden analyysin tehostaminen)
– Euroopan keskuspankki: historia, rooli ja tehtävät
– Financial integration in Europe (Euroopan rahoitusmarkkinoiden yhdentyminen)
– Financial Stability Review (rahoitusjärjestelmän vakaus)
– Rahapolitiikan toteuttaminen euroalueella (ns. GD-raportti)
– Statistics Pocket Book (tilastotaskukirja)
– The international role of the euro (euron kansainvälinen asema)
– The payment system (maksujärjestelmä)

EKP julkaisee myös esitteitä ja tiedotusaineistoa eri aiheista, kuten euroseteleistä ja -kolikoista, sekä EKP:n järjestämiin seminaareihin ja konferensseihin liittyviä julkaisuja.

Täydellinen luettelo Euroopan keskuspankin ja sen edeltäjänä vuosina 1994–1998 toimineen Euroopan rahapoliittisen instituutin julkaisemista asiakirjoista löytyy EKP:n kotisivuilta (http://www.ecb.europa.eu/pub/). Kielikoodeista käy ilmi, millä kielellä kukin julkaisu on saatavilla.

Ellei toisin mainita, painettuja julkaisuja voi tilata maksutta osoitteesta info@ecb.europa.eu niin kauan kuin varastoa riittää.

SANASTO

Tähän sanastoon on koottu Kuukausikatsauksessa usein käytettyjä termejä. Tätä kattavampi ja yksityiskohtaisempi sanasto on saatavissa EKP:n www-sivustosta (www.ecb.europa.eu/home/glossary/html/index.en.html).

Alijäämä (julkisyhteisöt) (deficit, general government): Julkisyhteisöjen nettoluotonotto eli julkisen talouden kokonaistulojen ja -menojen ero.

Alijäämäsuhde (julkisyhteisöt) (deficit ratio, general government): Julkisyhteisöjen alijäämän suhde markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen. Se on yksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen artiklan 126 kohdassa 2 määrätty julkisen talouden kriteeri, jonka perusteella määritellään liiallisen alijäämän olemassaolo. Alijäämäsuhteen englanninkielisinä nimityksinä käytetään myös termejä ”budget deficit ratio” ja ”fiscal deficit ratio”.

Alijäämä-velkaoikaisu (julkisyhteisöt) (deficit-debt adjustment, general government): Julkisyhteisöjen alijäämän ja velan muutoksen erotus.

Arvonalennus (write-down): Rahalaitosten taseeseen kirjattujen lainojen arvon alentaminen, kun todetaan, että osaa lainoista ei saada perittyä takaisin.

Arvopaperisijoitus (portfolio investment): Euroalueella olevien nettomääräiset sijoitukset euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemiin arvopapereihin (”saamiset”), ja euroalueen ulkopuolisten nettomääräiset sijoitukset euroalueella olevien liikkeeseen laskemiin arvopapereihin (”velat”). Arvopaperisijoituksiin kuuluvat osakkeet ja velkapaperit, joista jälkimmäiset jaotellaan vielä joukkolainoihin ja rahamarkkinapapereihin. Transaktiot kirjataan maksettuun tai saatuun todelliseen hintaan, josta on vähennetty kulut ja palkkiot. Jotta sijoitus voidaan katsoa arvopaperisijoitukseksi, omistusosuuden yrityksessä on oltava alle 10 % kantaosakkeista tai äänivallasta.

Arvopaperistaminen (securitisation): Transaktio tai järjestely, jolla omaisuuserä tai usein lainoista (asuntolainoista, kulutusluotoista jne.) koostuvia, kassavirtaa tuottavia omaisuuseriä siirretään alullepanijalta eli omistajalta (yleensä luottolaitos) arvopaperistamiseen erikoistuneelle erillisyhtiölle. Erillisyhtiö muuntaa nämä omaisuuserät jälkimarkkinakelpoisiksi arvopapereiksi laskemalla liikkeeseen velkainstrumentteja, joiden pääomien ja korkojen maksut hoidetaan omaisuuserien tuottaman kassavirran kautta.

Arvopaperistamiseen erikoistunut erillisyhtiö (financial vehicle corporation, FVC): Yhteisö, jonka pääasiallisena toimintana on toteuttaa arvopaperistamiseen liittyviä transaktioita. Yleensä arvopaperistamiseen erikoistunut erillisyhtiö laskee liikkeeseen jälkimarkkinakelpoisia arvopapereita, joita tarjotaan myytäväksi yleisölle tai joita myydään erillislainoina. Näiden arvopapereiden vakuutena on erillisyhtiön hallussa olevia omaisuuseriä (yleensä lainoja). Joissakin tapauksissa arvopaperistamistransaktiossa voi olla mukana monia erillisyhtiöitä, jolloin toinen yhtiö säilyttää arvopaperistettuja omaisuuseriä ja toinen laskee liikkeeseen arvopapereita, joiden vakuutena kyseiset omaisuuserät ovat.

Avoimet työpaikat (job vacancies): Kollektiivinen nimitys äskettäin syntyneistä, vapaana olevista tai lähiaikoina vapautuvista työpaikoista, joiden täyttämiseksi työnantaja on hiljattain ryhtynyt aktiivisiin toimiin löytääkseen sopivan ehdokkaan.

Avomarkkinaoperaatio (open market operation): Keskuspankin aloitteesta rahoitusmarkkinoilla toteutettava operaatio. Näihin operaatioihin sisältyvät käänteisoperaatiot, suorat kaupat sekä määräaikaistalletusten kerääminen tai velkasitoumusten liikkeeseenlasku taikka valuuttaswapit. Avomarkkinaoperaatiot voivat lisätä likviditeettiä tai vähentää sitä.

Bruttokansantuote, BKT (gross domestic product, GDP): Taloudessa tuotettujen kaikkien tavaroiden ja palvelujen arvo, josta on vähennetty välituotekäyttö ja johon on lisätty tuote- ja tuontiverot nettomääräisinä. Bruttokansantuote voidaan eritellä tuotanto-, meno- tai tuloerien mukaan. Bruttokansantuotteen keskeiset menoerät ovat kotitalouksien kulutus, julkinen kulutus, kiinteän pääoman bruttomuodostus, varastojen muutokset sekä tavaroiden ja palvelujen vienti ja tuonti (ml. euroalueen sisäinen kauppa).

Deflaatio (deflation): Erittäin laajan kulutustavara- ja palveluvalikoiman hintojen merkittävä ja jatkuva lasku, joka vakiintuu osaksi odotuksia.

Disinflaatio (disinflation): Inflaation hidastumisprosessi, jonka seurauksena inflaatiovauhti saattaa tilapäisesti muuttua negatiiviseksi.

EKP:n ohjauskorot (key ECB interest rates): EKP:n neuvoston asettamat, EKP:n rahapolitiikan mitoituksen määrittelyssä käytettävät korot. Ohjauskorot ovat perusrahoitusoperaatioiden korko sekä maksuvalmiusluoton korko ja talletuskorko.

Eoniakorko (EONIA, euro overnight index average): Pankkien välisten euromääräisten yön yli -markkinoiden efektiivinen korko. Eoniakorko lasketaan euromääräisillä rahamarkkinoilla toimivien suurten pankkien ilmoittamien vakuudettomien yön yli -luottojen korkojen painotettuna keskiarvona.

ERM II (ERM II, exchange rate mechanism II): Valuuttakurssimekanismi, johon euroalueen maiden ja euroalueen ulkopuolelle EMUn kolmannessa vaiheessa jääneiden EU:n jäsenvaltioiden välinen yhteistyö perustuu.

Euriborkorko (EURIBOR, euro interbank offered rate): Parhaiksi tunnettujen suurten pankkien toisilleen antamien euromääräisten luottojen korko. Euriborkorko lasketaan päivittäin valitun pankkijoukon korkojen perusteella eripituisille enintään 12 kuukauden maturiteeteille.

Euroalue (euro area): Ne EU:n jäsenvaltiot, jotka ovat ottaneet euron käyttöön yhteiseksi rahaksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Euroalueen ostopäälliköille tehdyt kyselyt (Eurozone Purchasing Managers' Surveys): Tehdasteollisuuden ja palvelusektorin suhdannekyselyt, joita tehdään useissa euroalueen maissa ja joita käytetään indeksien laatimiseen. Euroalueen tehdasteollisuuden ostopäälliköiden indeksi (Eurozone Manufacturing Purchasing Managers' Index, PMI) on painotettu indikaattori, joka lasketaan tuotannon, uusien tilauksien, työllisyyden, tavarantoimittajien toimitusaikojen ja ostovarastojen indekseistä. Palvelusektorin kyselyssä on liiketoiminnan nykyhetkeä, tulevaan liiketoimintaan liittyviä odotuksia, avoinna olevia hankkeita, tulevaa uutta liiketoimintaa, työllisyyttä, tuotantopanosten hintoja ja laskutettuja hintoja koskevia kysymyksiä. Euroalueen yhdistelmäindeksi (Eurozone Composite Index) lasketaan yhdistämällä tehdasteollisuuden ja palvelusektorin kyselyjen tulokset.

Eurojärjestelmä (Eurosystem): Keskuspankkijärjestelmä, joka käsittää Euroopan keskuspankin ja niiden EU:n jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit, joiden valuutta on euro.

Eurokeskuskurssi (central parity tai central rate): Kunkin ERM II:een kuuluvan valuutan eurokurssi, jonka perusteella määritellään ERM II -valuuttojen vaihteluvälit.

Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssit (effective exchange rates; EERs, nominal/real): Euron efektiiviset valuuttakurssit ovat euron kahdenvälisten valuuttakurssien painotettuja keskiarvoja suhteessa euroalueen tärkeimpien kauppakumppanimaiden valuuttoihin. Euron efektiiviset valuuttakurssi-indeksit lasketaan suhteessa eri kauppakumppanimaaryhmien valuuttoihin: EER 20 -kauppakumppanimaaryhmä (käsittää 10 euroalueen ulkopuolista EU-jäsenvaltiota ja 10 EU:n ulkopuolista kauppakumppanimaata) ja EER 40 -kauppakumppanimaaryhmä (käsittää EER 20 -kauppakumppanimaat ja 20 muuta maata). Painot perustuvat kunkin kauppakumppanimaan osuuksiin euroalueen teollisuustuotteiden ulkomaankaupasta ja kilpailuun kolmansilla markkinoilla. Reaaliset efektiiviset valuuttakurssit ovat nimellisiä efektiivisiä valuuttakursseja, jotka on deflatoitu ulkomaisten hintojen tai kustannusten painotetulla keskiarvolla suhteessa kotimaisiin hintoihin tai kustannuksiin. Kummallakin valuuttakurssilla mitataan maan hinta- ja kustannuskilpailukykyä.

Euroopan komission kyselyt (European Commission surveys): Kussakin EU-jäsenvaltiossa Euroopan komission puolesta tehdyt yhdenmukaistetut suhdanne- ja kuluttajakyselyt. Kyselylomakepohjaiset kyselyt suunnataan tehdasteollisuuden, rakennusalan, vähittäiskaupan ja palvelusektorin johtavassa asemassa oleville sekä kuluttajille. Kustakin kuukausikyselystä lasketaan yhdistelmäindikaattorit, jotka kokoavat useisiin eri kysymyksiin annetut vastaukset yhdeksi ainoaksi indikaattoriksi (luottamusindikaattorit).

Hintavakaus (price stability): EKP:n neuvoston määrittelemä euroalueen YKHIn alle 2 prosentin vuotuinen nousu. Samalla neuvosto on todennut, että hintavakauden tavoitteeseen pyrittäessä tähdätään inflaatiovauhdin säilyttämiseen 2 prosentin tuntumassa keskipitkällä aikavälillä.

Implisiittinen volatiliteetti (implied volatility): Varallisuusesineen (esim. osakkeen tai joukkolainavelkakirjan) hinnan muutosvauhdin odotettu volatiliteetti (eli keskihajonta). Se voidaan johtaa varallisuusesineen hinnasta, eräpäivästä ja siihen perustuvien optioiden toteutushinnasta sekä riskittömästä tuotosta käyttämällä jotakin optiohinnoittelumallia, kuten Blackin ja Scholesin mallia.

Inflaatio (inflation): Yleisen hintatason, kuten kuluttajahintaindeksin, nousu.

Inflaatioon sidotut valtion joukkolainat (inflation-indexed government bonds): Julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemat velkapaperit, joiden koronmaksut ja pääoma on sidottu tiettyyn kuluttajahintaindeksiin.

Julkisyhteisöt (general government): EKT 95:ssä määritelty sektori, joka koostuu lähinnä henkilökohtaiseen ja kollektiiviseen kulutukseen tarkoitettujen ei-markkinaehtoisten tavaroiden ja palvelujen tuotannosta ja/tai kansantulon ja varallisuuden uudelleenjaosta vastaavista yhteisöistä. Näitä yhteisöjä ovat valtionhallinto, aluehallinto ja paikallishallinto sekä sosiaaliturvarahastot. Julkisyhteisöihin eivät kuulu kaupallista toimintaa harjoittavat julkisessa omistuksessa olevat yhteisöt, kuten julkiset liikelaitokset.

Kiinteäkorkoinen huutokauppa (fixed rate tender): Huutokauppamenettely, jossa keskuspankki määrää koron etukäteen ja jossa osallistuvat vastapuolet tekevät tarjouksen rahamäärästä, jonka ne haluavat tällä korolla.

Kiinteäkorkoinen huutokauppa, jossa tehdyt tarjoukset hyväksytään täysimääräisesti (fixed rate full-allotment tender procedure): Kiinteäkorkoinen täyden jaon huutokauppa eli huutokauppamenettely, jossa keskuspankki määrää koron etukäteen (kiinteä korko) ja jossa vastapuolet tekevät tarjouksen rahamäärästä, jonka ne haluavat tällä korolla, ennakolta tietoisina siitä, että kaikki niiden tekemät tarjoukset tullaan hyväksymään.

Käänteisoperaatio (reverse transaction): Toimenpide, jolla kansallinen keskuspankki ostaa tai myy arvopapereita takaisinostosopimuksen perusteella tai toteuttaa luotto-operaatioita vakuutta vastaan.

Likviditeettiin vaikuttavat riippumattomat tekijät (autonomous liquidity factors): Likviditeetin muutokset, jotka eivät yleensä johdu rahapoliittisten instrumenttien käytöstä. Näitä ovat esimerkiksi liikkeessä olevat setelit, valtion talletukset keskuspankissa ja keskuspankin ulkomaiset nettosaamiset.

Likviditeettiä vähentävä operaatio (liquidity-absorbing operation): Eurojärjestelmän operaatio liiallisen likviditeetin poistamiseksi tai likviditeettivajeen luomiseksi. Tällaisia operaatioita voidaan toteuttaa laskemalla liikkeeseen velkasitoumuksia tai keräämällä määräaikaistalletuksia.

Luottotappio (write-off): Lainojen arvon poistaminen rahalaitosten taseesta, kun katsotaan, että lainoja ei kokonaisuudessaan saada perityksi takaisin.

M1 (M1): Suppea raha-aggregaatti. Tähän aggregaattiin sisältyvät liikkeessä oleva raha ja yön yli -talletukset rahalaitosten sekä julkisen hallinnon tileillä (kuten postissa tai valtion kassassa).

M2 (M2): Väliaggregaatti. Tähän aggregaattiin sisältyvät M1 ja irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset ja enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset rahalaitosten ja julkisen hallinnon tileillä.

M3 (M3): Lavea raha-aggregaatti. Tähän aggregaattiin sisältyvät M2 ja jälkimarkkinakelpoiset instrumentit, erityisesti takaisinostosopimukset, rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet sekä rahalaitosten liikkeeseen laskemat enintään 2 vuoden velkapaperit.

M3:n kasvun viitearvo (reference value for M3 growth): M3:n vuotuinen kasvuvauhti, jonka katsotaan olevan sopusoinnussa hintavakauden kanssa keskipitkällä aikavälillä.

Maksutase (balance of payments, b.o.p.): Yhteenveto kansantalouden taloustoimista muun maailman kanssa tiettynä ajanjaksona.

Maksuvalmiusluotto (marginal lending facility): Osa eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmää, jossa hyväksyttävät vastapuolet voivat oma-aloitteisesti saada oman maansa kansallisesta keskuspankista yön yli -luottoa etukäteen vahvistetulla korolla käänteistransaktiona. Maksuvalmiusluoton perusteella myönnettyjen lainojen korko toimii yleensä yön yli -markkinakorkojen ylärajana.

Minimitarjouskorko (minimum bid rate): Alin korko, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia vaihtuvakorkoisissa huutokaupoissa.

Muu sijoitus (other investment): Maksutaseen ja ulkomaisen varallisuuden erä, johon sisältyvät kauppaluottoihin, talletuksiin ja lainoihin sekä muihin saamisiin ja velkoihin liittyvät rahoitustaloustoimet sekä saamis- ja velkakannat euroalueen ulkopuolisten kanssa.

Osakkeet (equities): Omistusosuutta yrityksen pääomasta edustavat arvopaperit eli pörssissä kaupan kohteena olevat osakkeet (noteeratut osakkeet), noteeraamattomat osakkeet ja muuntyyppiset osuudet. Osakkeista saadaan yleensä osinkotuloa.

Ostovoimapariteetti (purchasing power parity, PPP): Kurssi, jolla valuutta muunnetaan toiseksi näiden kahden valuutan ostovoiman yhtenäistämiseksi eliminoimalla maiden hintatason erot. Yksinkertaisimmassa muodossaan ostovoimapariteetti osoittaa saman tavaran tai palvelun kansallisen valuutan määräiset hinnat suhteessa muiden maiden vastaaviin hintoihin.

Pankkien luotonantokysely (bank lending survey, BLS): Eurojärjestelmän tammikuusta 2003 alkaen neljännesvuosittain toteuttama kysely pankkien luotonantopolitiikasta. Siinä ennalta määritellylle joukolle euroalueen pankkeja esitetään sekä yrityksiä että kotitalouksia koskevia kvalitatiivisia kysymyksiä luottokelpoisuusvaatimusten, lainaehtojen ja lainojen kysynnän muutoksista.

Perusrahoitusoperaatio (main refinancing operation, MRO): Eurojärjestelmän säännöllisesti käänteisoperaatioina toteuttama avomarkkinaoperaatio. Perusrahoitusoperaatiot toteutetaan viikoittaisina vakiohuutokauppoina, ja niissä sovellettava maturiteetti on yleensä yksi viikko.

Pitempiaikainen rahoitusoperaatio (longer-term refinancing operation, LTRO): Avomarkkinaoperaatio, joka on maturiteetiltaan yhtä viikkoa pidempi ja jonka eurojärjestelmä toteuttaa käänteisoperaationa. Tavanomaisten kuukausittaisten operaatioiden maturiteetti on kolme kuukautta. Elokuussa 2007 alkaneiden rahoitusmarkkinahäiriöiden aikana toteutettiin vaihtelevin väliajoin ylimääräisiä operaatioita, joiden maturiteetti vaihteli yhdestä pitoajanjaksosta kolmeen vuoteen.

Pääomansiirrot (capital account): Maksutaseen osa, johon sisältyvät kaikki euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten väliset pääomansiirrot ja valmistamattomien, muiden kuin rahoitusvarojen hankinnat tai vähennykset.

Pääomatilit (capital accounts): Kansantalouden (tai euroalueen) tilinpitojärjestelmän osa, joka käsittää nettosäästämisen, nettopääomansiirtojen ja muiden kuin rahoitusvarojen nettohankintojen seurauksena syntyneet nettovarallisuuden muutokset.

Rahalaitokset (MFIs, monetary financial institutions): Rahoituslaitokset, jotka yhdessä muodostavat euroalueen rahaa liikkeeseen laskevan sektorin. Rahalaitoksia ovat 1) eurojärjestelmä, 2) euroalueella olevat luottolaitokset, siten kuin ne on määritelty EU:n lainsäädännössä, 3) muut rahoituslaitokset, jotka ottavat vastaan talletuksia ja/tai niiden läheisiä vastineita muilta kuin rahalaitoksilta ja myöntävät luottoja ja/tai tekevät arvopaperisijoituksia omaan lukuunsa (ainakin taloudellisessa mielessä), sekä sähköisen rahan liikkeeseenlaskijat, joiden rahoituksenvälitys käsittää pääasiassa sähköisen rahan liikkeeseenlaskua, ja 4) rahamarkkinarahastot eli yhteissijoitusyritykset, jotka sijoittavat lyhytaikaisiin ja pieniriskisiin instrumentteihin.

Rahalaitossektorin konsolidoitu tase (consolidated balance sheet of the MFI sector): Tase, joka saadaan nettouttamalla rahalaitosten väliset positiot (esim. rahalaitosten väliset lainat ja talletukset) rahalaitosten yhteenlasketussa taseessa. Siitä saadaan tilastotietoja rahalaitossektorin saamisista ja veloista muihin euroalueella oleviin kuin rahalaitossektoriin (julkisyhteisöt ja muut euroalueella olevat) ja euroalueen ulkopuolisiin nähden. Konsolidoitu tase on tärkein tilastolähde raha-aggregaattien laskemisessa. Siihen myös perustuu M3:n vastaerien säännöllinen arviointi.

Rahalaitosten korot (MFI interest rates): Euroalueen luottolaitosten ja muiden rahalaitosten – keskuspankkeja ja rahamarkkinarahastoja lukuun ottamatta – euroalueella olevien kotitalouksien ja yritysten euromääräisiin talletuksiin ja lainoihin soveltamat korot.

Rahalaitosten luotonanto euroalueelle (MFI credit to euro area residents): Rahalaitosten lainat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille (sisältää lainat julkisyhteisöille ja yksityiselle sektorille) ja rahalaitosten hallussa olevat euroalueella sijaitsevien muiden liikkeeseenlaskijoiden kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperit (osakkeet, osuudet ja velkapaperit).

Rahalaitosten pitkäaikaiset velat (MFI longer-term financial liabilities): Velat, joihin sisältyvät yli 2 vuoden määräaikaistalletukset, irtisanomisajaltaan yli 3 kuukauden talletukset, euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat yli 2 vuoden velkapaperit sekä euroalueen rahalaitossektorin oma pääoma ja varaukset.

Rahalaitosten ulkomaiset nettosaamiset (MFI net external assets): Euroalueen rahalaitosten ulkomaiset saamiset (kuten kulta, ulkomaanvaluutan määräiset setelit ja kolikot, euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat arvopaperit ja euroalueen ulkopuolisille myönnetyt lainat), joista on vähennetty euroalueen rahalaitossektorin ulkomaiset velat (kuten euroalueen ulkopuolisten talletukset ja takaisinostosopimukset sekä niiden hallussa olevat rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet ja rahalaitosten liikkeeseen laskemat enintään 2 vuoden velkapaperit).

Rahoitustarve (julkisyhteisöt) (borrowing requirement, general government): Julkisyhteisöjen nettomääräinen velan lisäys.

Rahoitustase (financial account): Maksutaseen osa, johon sisältyvät euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten väliset suoriin sijoituksiin, arvopaperisijoituksiin, muihin sijoituksiin, johdannaisiin ja valuuttavarantoon liittyvät rahoitustaloustoimet.

Rahoitustilit (financial accounts): Kansantalouden (tai euroalueen) tilinpitojärjestelmän osa, joka osoittaa talouden eri institutionaalisten sektoreiden rahoitusaseman (kannat tai taseet), rahoitustaloustoimet ja muut muutokset rahoitusinstrumentin lajin mukaan.

Sijoitusrahastot (rahamarkkinarahastoja lukuun ottamatta) (investment funds, except money market funds): Rahoituslaitoksia, jotka sijoittavat yleisöltä keräämänsä pääoman rahoitus- ja muihin instrumentteihin. Ks. myös rahalaitokset.

Sopimuspalkkaindeksi (index of negotiated wages): Työehtosopimusneuvottelujen mukaisten (ilman bonuksia laskettujen) peruspalkkojen indikaattori. Indeksi mittaa kuukausipalkkojen implisiittistä keskimääräistä muutosta euroalueella.

Suora sijoitus (direct investment): Toiseen maahan tehty pääomasijoitus, jonka tarkoituksena on saada pysyvä osuus tässä maassa sijaitsevasta yrityksestä (käytännössä omistusosuuden oletetaan olevan vähintään 10 % kantaosakkeista tai äänivallasta). Suoriin sijoituksiin sisältyvät osakepääoma, uudelleen sijoitetut voitot ja yritysten sisäisiin operaatioihin liittyvät muut pääomat. Suoriin sijoituksiin kirjataan nettomääräiset sijoitukset euroalueelta ulkomaille (”suorat sijoitukset ulkomaille”) ja nettomääräiset sijoitukset ulkomailta euroalueelle (”suorat sijoitukset euroalueelle”).

Survey of Professional Forecasters -kyselytutkimus, SPF-kyselytutkimus (Survey of Professional Forecasters, SPF): Neljännesvuosittainen kyselytutkimus, jota EKP on toteuttanut vuodesta 1999 lähtien kootakseen kokonaistaloudellisia ennusteita euroalueen inflaatiosta, BKT:n määrän kasvusta ja työttömyydestä EU:hun sijoittautuneita rahoitus- ja muiden alojen järjestöjä lähellä olevilta asiantuntijoilta.

Talletusmahdollisuus (deposit facility): Osa eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmää, jossa hyväksyttävät vastapuolet voivat oma-aloitteisesti tehdä yön yli -talletuksia oman maansa kansalliseen keskuspankkiin. Talletuskorko vahvistetaan etukäteen, ja se toimii yleensä yön yli -markkinakorkojen alarajana.

Tavaroiden ulkomaankauppa (external trade in goods): Tavaranvienti euroalueen ulkopuolelle ja tavarantuonti euroalueen ulkopuolelta arvolla mitattuna sekä määrä- ja yksikköarvoindekseinä. Ulkomaankauppatilastot eivät ole verrattavissa kansantalouden tilinpitoon kirjattuun vientiin ja tuontiin, sillä kansantalouden tilinpidossa viennin ja tuonnin eriin sisältyvät sekä euroalueen sisäiset että ulkopuoliset transaktiot ja myös tavarat ja palvelut lasketaan yhteen. Ulkomaankauppatilastot eivät ole myöskään täysin verrattavissa maksutaseen tavarakauppaerään. Tilastomenetelmistä johtuvien korjausten lisäksi pääasiallinen ero johtuu siitä, että ulkomaankauppatilastoissa tuonti kirjataan vakuutus- ja rahtipalvelut mukaan luettuina, kun taas maksutaseen tavarakaupassa se kirjataan vapaasti laivassa.

Tehostettu luotonannon tukeminen (enhanced credit support): EKP:n/eurojärjestelmän poikkeukselliset toimet rahoituskriisin aikana rahoitusolojen ja luotonannon tukemiseksi laajemmin kuin olisi mahdollista pelkästään EKP:n ohjauskorkoja laskemalla.

Teollisuuden tuottajahinnat (industrial producer prices): Teollisuuden (ilman rakentamista) euroalueen maiden kotimarkkinoilla myymien kaikkien tuotteiden tehdashinnat, joissa ei oteta huomioon kuljetuskustannuksia ja tuontia.

Teollisuustuotanto (industrial production): Teollisuuden bruttoarvonlisäys kiintein hinnoin.

Tulonsiirtojen tase (current transfers account): Tekninen maksutaseen tili, jolle kirjataan reaalisten varojen tai rahoituserien arvo, kun näitä siirretään vastikkeetta. Tulonsiirtoihin sisältyvät kaikki siirrot, jotka eivät ole pääomansiirtoja.

Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten indeksi (hourly labour cost index): Työvoimakustannusten indikaattori. Työvoimakustannuksiin sisältyvät tehtyä työtuntia kohden lasketut (ml. ylityötunnit) bruttopalkat (rahana ja luontoissuorituksena ml. bonukset) ja muut työvoimakustannukset (työnantajan sosiaaliturvamaksut ja työnantajan maksamat työllistämiseen liittyvät verot, joista on vähennetty työnantajan saamat tukipalkkiot).

Tuotannontekijäkorvausten tase (income account): Maksutaseen tili, joka kattaa kahdentyyppiset taloustoimet euroalueen ulkopuolisten kanssa eli 1) taloustoimet, jotka koskevat euroalueen ulkopuolisille työntekijöille (esim. ulkomaalaisille sekä kausiluonteisissa ja muissa lyhytaikaisissa työsuhteissa oleville) maksettuja palkansaajakorvauksia, ja 2) taloustoimet, jotka koskevat saatuja ja maksettuja pääomakorvauksia ulkomaisista rahoitusvaroista ja -veloista. Pääomakorvauksiin sisältyvät suorista sijoituksista, arvopaperisijoituksista ja muista sijoituksista saadut ja maksetut korvaukset sekä valuuttavarannosta saadut korvaukset.

Tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti (break-even inflation rate): Joukkolainan nimellisen tuoton ja maturiteetiltaan samanpituisen (tai mahdollisimman samanpituisen) inflaatiosidonnaisen joukkolainan tuoton välinen ero.

Tuottokäyrä (yield curve): Graafinen esitys riittävän samankaltaisten mutta maturiteetiltaan erilaisten velkapapereiden koron tai tuoton ja jäljellä olevan maturiteetin välisestä suhteesta tiettynä ajankohtana. Tuottokäyrän jyrkkyyttä voidaan mitata kahden maturiteetiltaan erilaisen koron tai tuoton välisenä erona.

Työn tuottavuus (labour productivity): Tuotannon määrä, joka voidaan tuottaa tietyllä työvoimapanoksella. Tavallisesti sitä mitataan bruttokansantuotteen määränä jaettuna joko työllisten tai tehtyjen työtuntien kokonaismäärällä.

Työvoima (labour force): Työllisten ja työttömien määrä yhteensä.

Työvoimakustannukset / työntekijä tai tehty työtunti (compensation per employee or per hour worked): Työnantajan työntekijälle rahana tai luontoissuorituksena maksama kokonaiskorvaus eli bruttopalkat sekä bonuspalkkiot, ylityökorvaukset ja työnantajien sosiaaliturvamaksut, jaettuna työntekijöiden tai tehtyjen työtuntien kokonaismäärällä.

Ulkomainen bruttovelka (gross external debt): Talouden sellaisten todellisten (ts. ei-ehdollisten) olemassa olevien velkojen kanta, jotka edellyttävät velkapääoman ja/tai koron maksua talouden ulkopuolelle jonakin tulevana ajankohtana.

Ulkomainen varallisuus (international investment position, i.i.p.): Talouden kaikkien ulkomaisten saamisten (tai velkojen) arvo ja koostumus.

Vaihtotase (current account): Maksutaseen osa, johon sisältyvät kaikki euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolisten väliset tavaroita ja palveluita, tuotannontekijäkorvauksia ja tulonsiirtoja koskevat taloustoimet.

Vaihtuvakorkoinen huutokauppa (variable rate tender): Huutokauppamenettely, jossa vastapuolet tarjoavat sekä sen rahamäärän, josta ne haluavat tehdä kaupan keskuspankin kanssa, että rahamäärälle haluamansa koron.

Vakuudet (collateral): Lainojen takaisinmaksun takaamiseksi pantatut tai jossakin muodossa siirretyt omaisuuserät sekä takaisinostosopimuksilla myydyt arvopaperit. Eurojärjestelmän käänteisoperaatioissa käytettyjen vakuuksien tulee täyttää tietyt kelpoisuusvaatimukset.

Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (insurance corporations and pension funds): Sektori, joka käsittää rahoitusalan yritykset ja yrityksen kaltaiset yhteisöt, jotka harjoittavat pääasiassa riskienhallintaan liittyvää rahoituksenvälitystä.

Valuuttavaranto (international reserves): Keskuspankkien käytössä esteettä olevat ja niiden hallitsemat ulkomaiset saamiset maksuliikkeessä esiintyvien tasapainottomuuksien rahoittamiseksi tai sääntelemiseksi suoraan valuuttamarkkinainterventioilla. Euroalueen valuuttavaranto käsittää muiden valuuttojen kuin euron määräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta, kullan, erityiset nostooikeudet ja eurojärjestelmän varanto-osuuden Kansainvälisessä valuuttarahastossa.

Varantovelvoite (reserve requirement): Laitoksille asetettu vaatimus pitää vähimmäisvarantoja keskuspankissa pitoajanjakson ajan. Varantovelvoitteen noudattaminen määräytyy varantotilien keskimääräisten päivittäisten saldojen perusteella pitoajanjaksona.

Velka (julkisyhteisöt) (debt, general government): Bruttomääräinen nimellisarvoinen velka (käteinen ja talletukset, lainat ja velkapaperit) vuoden lopussa ja sulautettuna julkisyhteisöjen sisäisillä erillä.

Velka (rahoitustilinpito) (debt, financial accounts): Rahoitustilinpidon käsite, joka sisältää kotitalouksien ottamat lainat sekä yritysten lainat, velkapaperit ja eläkerahastojen vastuuvelat (jotka johtuvat työnantajien työntekijöidensä hyväksi ottamista suorista eläkevastuista) markkina-arvoon arvostettuina ajanjakson lopussa.

Velkapaperi (debt security): Liikkeeseenlaskijan (lainansaajan) lupaus suorittaa maksu tai maksuja velkapaperin haltijalle (lainanantajalle) ennalta sovittuna päivänä tai päivinä. Velkapaperille maksetaan yleensä korkoa määrätyn prosentin (kuponkikorko) mukaan, ja/tai sen ostohinta on sen nimellisarvoa alempi. Alkuperäiseltä maturiteetiltaan yli vuoden pituiset velkapaperit luokitellaan pitkäaikaisiksi.

Velkasuhde (julkisyhteisöt) (debt-to-GDP ratio, general government): Julkisyhteisöjen velan suhde markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen. Se on yksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen artiklan 126 kohdassa 2 määrätty julkisen talouden kriteeri, jonka perusteella määritellään liiallisen alijäämän olemassaolo.

Volatiliteetti (volatility): Tietyn muuttujan vaihtelun aste.

Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi, YKHI (Harmonised Index of Consumer Prices, HICP): Eurostatin laatima kuluttajahintojen kehitystä kuvaava indikaattori, joka on yhdenmukainen kaikissa EU-jäsenvaltioissa.

Yksikkötyökustannukset (unit labour costs): Kokonaistyövoimakustannukset tuotantoyksikköä kohden. Euroalueen yksikkötyökustannukset lasketaan työntekijän kokonaiskorvauksen suhteena työn tuottavuuteen (joka on määritelty bruttokansantuotteen määräksi työllistettyä kohden).